

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัย“การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทาน
การท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ”
“The Empirical Study of Logistic and Supply Chain System in
Phatthalung Tourism for Senior Tourists”

โดย รองศาสตราจารย์ทัศนีย์ ประธาน และคณะ

วันที่ 31 ตุลาคม 2561

สัญญาเลขที่ RDG60T0007

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ “การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทาน
การท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ”

“The Empirical Study of Logistic and Supply Chain System in
Phatthalung Tourism for Senior Tourists”

คณะผู้วิจัย		สังกัด
1. รองศาสตราจารย์ทัศนีย์	ประธาน	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
2. ดร.คณินจิตต์	หนุเชื้อก	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
3. ดร.น้ำทิพย์	ตระกูลเมธี	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวัจน์	เพชรรัตน์	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
5. นางสาวพรทิพย์	เสียมหาญ	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
6. นายจักรกฤษณ์	หมั่นวิชา	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว.ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ สำเร็จได้ด้วยการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และการให้คำชี้แนะจากผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) คณะผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูง และผลงานวิจัยนี้จะไม่สามารถสรุปได้อย่างสมบูรณ์หากไม่ได้รับความร่วมมือและมีส่วนร่วมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ผู้ดูแลและรับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยว สถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง ผู้สูงอายุทุกท่านทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ที่ให้ความอนุเคราะห์ให้ข้อคิดเห็นด้วยการตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่เป็นอาสาสมัครร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนด้วยการอนุญาตให้ใช้เวลางานในการปฏิบัติงานวิจัยและสนับสนุนปัจจัยที่เอื้อต่อการวิจัย จากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คณะผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงต่อความอนุเคราะห์ดังกล่าวทุกท่านและทุกหน่วยงาน

คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลงานวิจัยที่นำระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานมาใช้ในการจัดการการท่องเที่ยวคงเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารจัดการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์และเหมาะสมต่อการรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ตลอดจนเหมาะสมสำหรับทุกกลุ่ม ด้วยสโลแกน “มาตะ เมืองลุง เมืองบายกายและบายใจ” ซึ่งหมายความว่า “มาเที่ยวพัทลุงสบายทั้งกาย สบายทั้งใจและมีความสุข”

คณะผู้วิจัย

คณะผู้วิจัย

คณะผู้วิจัย		สังกัด
1. รองศาสตราจารย์ทัศนีย์	ประธาน	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
2. ดร.คณินจิตร	หนูเชื้อ	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
3. ดร.น้ำทิพย์	ตระกูลเมธี	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวัจน์	เพชรรัตน์	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
5. นางสาวพรทิพย์	เสียมหาญ	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
6. นายจักรกฤษณ์	หมั่นวิชา	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

หลักการและเหตุผล

การพัฒนาการบริหารจัดการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงผ่านการจัดการโซ่อุปทานของการท่องเที่ยว และกระบวนการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว เป็นสิ่งสำคัญในการสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวพัทลุงให้มีมาตรฐานด้วยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบการท่องเที่ยวตามแนวคิดโลจิสติกส์สำหรับการให้บริการท่องเที่ยว ทำให้ชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน และส่งผลให้เศรษฐกิจในจังหวัดพัทลุงดีขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถลดต้นทุนเวลาและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ซึ่งส่งผลให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจสูงสุดตามแนวคิดโลจิสติกส์สำหรับนักท่องเที่ยว วัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการจัดการโลจิสติกส์กับกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ รวมถึงทุกภาคส่วนที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สถานประกอบการร้านค้า ร้านอาหาร ที่พัก ชุมชน ผู้นำชุมชน และบริษัทนำเที่ยว

เครื่องมือและวิธีการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามเชิงสัมภาษณ์และแบบสำรวจ จำนวนทั้งสิ้น 13 ฉบับ มีกระบวนการสร้างในลักษณะเดียวกันแต่ต่างกันในเรื่องข้อคำถามและรูปแบบคำถามตามบริบทของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ชุมชน แบบสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน แบบสัมภาษณ์ร้านค้า แบบสัมภาษณ์ร้านอาหาร แบบสัมภาษณ์ที่พัก แบบสำรวจแหล่งท่องเที่ยว แบบสอบถามนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง แบบสอบถามนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง แบบสอบถามนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง แบบสอบถามนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้แอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง” แบบสอบถามความคิดเห็นจากการเข้าร่วมทดลองนำเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย และแบบสอบถามความคิดเห็นจากการเข้าร่วมทดลองนำเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ โดยแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามความคิดเห็นจากการเข้าร่วมทดลองนำเที่ยวจะใช้เทคนิคการเก็บข้อมูลแบบเจาะจง ส่วนการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติ จะใช้เทคนิคการเก็บข้อมูลแบบตามสะดวก นอกจากนี้เครื่องมือที่ใช้ในการให้ข้อมูลข่าวสารแหล่งท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและบริการต่าง ๆ ด้วยแอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง”

ผลการวิจัย

นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยและชาวต่างชาติให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของโลจิสติกส์ท่องเที่ยวทั้งสามด้านแตกต่างกัน โดยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยขึ้นขึ้นกับการไหลของสารสนเทศเท่านั้นอีก 2 องค์ประกอบไม่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยแต่อย่างใด แตกต่างจากนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่ความพึงพอใจในการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงขึ้นกับองค์ประกอบด้านการไหลทางกายภาพ และด้านการไหลของสารสนเทศควบคู่กัน และพบว่า องค์ประกอบด้านการไหลทางการเงินไม่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยและชาวต่างชาติในการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงแต่อย่างใด และจากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มทั้งสองครั้งกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงพบว่า มีหลายปัญหาที่ต้องการการแก้ไขส่งเสริม และสนับสนุนจากภาครัฐ รวมถึงทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งผู้นำชุมชน ชุมชนผู้ประกอบการร้านค้าร้านอาหาร และที่พัก มีความยินดีและพร้อมจะให้ความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพของตนเองและชุมชนให้มีความพร้อมต่อการรองรับนักท่องเที่ยว เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของพัทลุงให้มีความยั่งยืน ต่อไปรวมทั้งความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการในการพัฒนาแอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง” ให้เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลงและเป็นประโยชน์สำหรับนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มในการวางแผนการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงโดยมีจังหวัดเป็นศูนย์กลางการประสานงานและดำเนินการ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 การส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุของจังหวัดพัทลุง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วนตามแนวคิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

ปัญหาการเคลื่อนที่ทางกายภาพ (Physical Flow) ได้แก่ (1) การกำจัดขยะและของเสียในชุมชน (2) ความสะอาดของห้องน้ำและความสะดวกตามหลักอารยสถาปัตย์ และ (3) การเชื่อมโยงระบบขนส่งภายในจังหวัดกับแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ตามลำดับ

ปัญหาการเคลื่อนที่ทางข้อมูลสารสนเทศ (Information Flow) ได้แก่ (1) การจัดทำป้ายบอกเส้นทางแหล่งท่องเที่ยว หรือป้ายบอกเรื่องราวภายในสถานที่ท่องเที่ยว ณ จุดเยี่ยมชมต่าง ๆ (2) การให้ข้อมูลและการทำความเข้าใจเรื่องการจัดวางป้ายสัญลักษณ์ต่าง ๆ ระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบกับผู้ประกอบการและชุมชนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยังไม่มีเชื่อมโยงกัน และ (3) การขาดศูนย์รวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นในการอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว เป็นต้น

ปัญหาการเคลื่อนที่ทางการเงิน (Financial Flow) ได้แก่ จำนวนตู้ ATM ของแต่ละธนาคารยังไม่ครอบคลุมในแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงควรให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติว่ามีตู้ ATM ที่สามารถถอนเงินด้วยบัตร VISA หรือ Master card มีให้บริการ ณ จุดไหนบ้าง เป็นต้น

1.2 องค์ประกอบของโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติในการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง คือ องค์ประกอบด้านการเคลื่อนที่ทาง

ข้อมูลสารสนเทศ (Information Flow) คือการให้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวผ่านช่องทางต่าง ๆ ไปยังนักท่องเที่ยว โดยการประชาสัมพันธ์ที่ดีที่เจ้านักท่องเที่ยวสูงอายุเข้าสู่จังหวัดพัทลุงควรจะใช้ช่องทางเว็บไซต์ที่ดีที่สุดในกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยหากจะเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ มีอีกสองช่องทางที่เหมาะสมจะใช้ประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ทางสื่อสังคมออนไลน์ และโทรทัศน์

1.3 ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงมีความเข้มแข็งและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง แต่ยังขาดการประสานงานที่ชัดเจนจากภาครัฐทำให้เกิดการสื่อสารข้อมูลที่ยังไม่ทั่วถึง ดังนั้นจังหวัดควรมีการจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการร่วมกันเพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายระหว่างแหล่งท่องเที่ยว หน่วยงานราชการ และผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเกี่ยวกับการให้ข้อมูลและการสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการสร้างเครือข่ายที่ดีมีรูปแบบการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการช่วยเหลือกันในชุมชนด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จังหวัดพัทลุงมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ซึ่งสามารถพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงให้รองรับนักท่องเที่ยวได้หลายกลุ่มอายุที่มีความชื่นชอบแตกต่างกัน ดังนั้นการวิจัยต่อไปจึงควรศึกษาแนวทางในการสร้างเส้นทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่น ๆ นอกเหนือจากกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่ได้ศึกษาจากงานวิจัยฉบับนี้ และทางจังหวัดพัทลุงสามารถนำผลจากการวิจัยครั้งนี้ไปต่อยอดในการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงในแต่ละด้าน ต่อไป

บทคัดย่อ

การพัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงผ่านการจัดการโซ่อุปทานของการท่องเที่ยวและกระบวนการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว เป็นสิ่งสำคัญมากในการสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวพัทลุงให้มีมาตรฐานด้วยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบการท่องเที่ยวตามแนวคิดโลจิสติกส์สำหรับการให้บริการการท่องเที่ยว ทำให้ชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน และส่งผลให้เศรษฐกิจในจังหวัดพัทลุงดีขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถลดต้นทุนเวลาและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ซึ่งส่งผลให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจสูงสุดตามแนวคิดโลจิสติกส์สำหรับนักท่องเที่ยว วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาการจัดการโลจิสติกส์กับกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ รวมถึงทุกภาคส่วนที่มีส่วนได้เสียกับการจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สถานประกอบการร้านค้า ร้านอาหาร ที่พัก ชุมชน ผู้นำชุมชน องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น บริษัทนำเที่ยว และสำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง เป็นต้น การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้แบ่งเป็น 6 ระยะ ได้แก่ (1) สำรวจพื้นที่และเก็บข้อมูลเบื้องต้น (2) จัดประชุมสนทนากลุ่มและหลักสูตรอบรมให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน (3) ประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและสร้างเส้นทางท่องเที่ยว (4) ทดลองนำเที่ยวตามเส้นทางท่องเที่ยวตามหลักการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ (5) จัดประชุมสนทนากลุ่มย่อยเพื่อถ่ายทอดผลการวิจัยและเทคโนโลยีสู่ชุมชนและภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และ (6) การตีพิมพ์เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย จากการดำเนินการดังกล่าวได้รับผลตอบรับเกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยทำให้เกิดการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ขึ้นในจังหวัดพัทลุงที่มีการแลกเปลี่ยนข้อคิดและประสบการณ์เพื่อการร่วมกันพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง นอกจากนี้ยังทำให้ได้รับทราบปัญหาและข้อมูลที่มีประโยชน์ในการนำไปใช้ประกอบการวางแผนการจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยว ทำให้สามารถสร้างเส้นทางท่องเที่ยวและการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น ผลการวิเคราะห์พบว่านักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมีพฤติกรรมรับรู้และการตอบสนองในด้านการจัดเส้นทางท่องเที่ยวและอำนวยความสะดวกด้านกายภาพ (Physical Flow) ด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) และด้านการเงิน (Financial Flow) ที่แตกต่างกัน แต่ในขณะเดียวกันนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติให้ความสนใจและชื่นชอบแอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง” ที่ทางทีมวิจัยได้มีพัฒนาและได้ทดลองใช้ อย่างไรก็ตาม ในอนาคตการจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงจะมีความยั่งยืนได้นั้นจำเป็นต้องมีการวางแผนโมเดลการสร้างเครือข่ายการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพจากชุมชนที่เข้มแข็ง

คำสำคัญ : การจัดการโซ่อุปทานการท่องเที่ยว; พัทลุง; โลจิสติกส์; การจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว; เส้นทางท่องเที่ยว

Abstract

Tourism Supply Chain and Tourism Logistic Management are very important strategies to develop logistic in Phatthalung tourism. The concept of tourism services in logistical context relates to tourism stakeholders in terms of communities and businesses. These strategies will increase income of local people and economy of Phatthalung tourism. Furthermore, tourism logistic management also helps tourists to reduce their time and expenses. As a result, tourists are most satisfied based on the logistic concept for tourists. The objective of this research is to study logistic management in Phatthalung tourism. The sample group consists of Thai tourists, foreign tourists, shops, restaurants, accommodations, tour agency, local people, community leaders, government departments, and Tourism Authority of Thailand. The research was operated in six phases: (1) surveying and collecting preliminary data; (2) organizing focus group and training courses for all stakeholders; (3) Assessing tourism potential and developing tourist routes; (4) Doing tour experiment based on tourism logistics management with Thai elderly tourists and international elderly tourists; (5) Organizing focus group to distribute research results and technology to communities and government departments; and (6) Publishing research results to journal or conference. The outcome is exceeded than research planning. During research operation, the new tourism community was formed in order to exchange idea and experiences for enhancing tourism in Phatthalung. In addition, the tourism problem and useful information were established by volunteer participants that were very useful for planning logistics management and developing tour route for elderly tourists as well. The finding showed the differences between Thai and foreign tourists in terms of physical flow, information flow, and financial flow. However, we found that both tourist groups were interested in mobile applications "MaTa – Muanglung" similarly that is developed by research team. In the future, it is necessary to have community-based operational model to sustain the logistics management of tourism Phatthalung.

Keyword: Tourism supply chain; Phatthalung; Logistic; Tourism Logistic Management; Tour route

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	(1)
คณะผู้วิจัย	(2)
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	(3)
บทคัดย่อ	(6)
Abstract	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญตาราง	(12)
สารบัญภาพ	(18)
บทที่ 1 บทนำ	
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
คำถามการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ขอบเขตการวิจัย	8
สมมติฐานการวิจัย	9
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย	11
ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดพัทลุง	11
นิยามและแนวคิดการจัดการโซ่อุปทานและโลจิสติกส์	31
ดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์การท่องเที่ยว	32
การคัดเลือกผู้ประเมินประสิทธิภาพโลจิสติกส์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง	41
แนวคิดเกี่ยวกับศูนย์กลางการท่องเที่ยว	44
แนวปฏิบัติที่ดี	47
ความหมายและแนวคิดอารยสถาปัตย์	48
ความหมายและพฤติกรรมของผู้สูงอายุ	54
โมบายแอปพลิเคชันกับผู้สูงอายุ	57
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	59
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอารยสถาปัตย์	59

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ	64
งานวิจัยเกี่ยวกับโมบายแอปพลิเคชันที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ	76
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย	
กระบวนการวิจัย	79
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	81
การวิเคราะห์และกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยว	82
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	85
การเก็บรวบรวมข้อมูล	88
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ	88
เกณฑ์การประเมินระดับความคิดเห็น	89
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสถานการณ์โลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในปัจจุบันของจังหวัดพัทลุงในมุมมองของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุและผู้ที่เกี่ยวข้อง	91
ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน	98
ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์ชุมชน	116
ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านค้า	120
ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหาร	124
ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่พัก	128
กิจกรรมสนทนากลุ่ม (Focus Group)	137
ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีต่อองค์ประกอบและการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่ส่งผลให้เกิดการมาเที่ยวซ้ำในจังหวัดพัทลุง	142
การวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยที่มีต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุ	150
การวิเคราะห์การถดถอย ด้วย SmartPLS 2.0	151
การออกแบบโปรแกรมเส้นทางการทดลองและผลการดำเนินการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ	154
ผลการวิจัยเกี่ยวกับการทดลองนำเที่ยวตามเส้นทางท่องเที่ยวที่ออกแบบ	175

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 (ต่อ)	
ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการ โซ่อุปทานและโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเพื่อนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในทัศนะของผู้ที่ เกี่ยวข้อง	182
การวิเคราะห์ความพึงพอใจการใช้แอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง”	193
การประชุมครั้งที่ 2	196
ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อรวบรวมและสรุปเป็นแนวทางในการ จัดการโซ่อุปทานและรูปแบบการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการจัดการท่องเที่ยว จังหวัดพัทลุง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	200
ข้อเสนอแนะจากโครงการอบรม	209
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 : เพื่อศึกษาสถานการณ์โลจิสติกส์สำหรับการ ท่องเที่ยวในปัจจุบันของจังหวัดพัทลุงในทัศนะของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุและผู้ ที่เกี่ยวข้อง	215
ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ	215
พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยและชาวต่างชาติ	216
ความพร้อมของชุมชนและผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	216
ผลการระดมความคิดจากการสนทนากลุ่ม	217
ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 : เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว สูงอายุที่มีต่อองค์ประกอบและการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่ส่งผลให้เกิด การมาเที่ยวซ้ำในจังหวัดพัทลุง	222
การไหลทางกายภาพ (Physical Flow)	223
การไหลของสารสนเทศ (Information Flow)	224
ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 : เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการ โซ่อุปทานและโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเพื่อนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในมุมมองของผู้ ที่เกี่ยวข้อง	227
ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุชาวไทยและชาวต่างชาติที่ไม่เคยมา เที่ยวจังหวัดพัทลุง	228
การวิเคราะห์ความพึงพอใจการใช้แอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง”	232

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 (ต่อ)	
การศึกษาดูงานแหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางกายภาพใกล้เคียงกับแหล่ง ท่องเที่ยวพัทลุง	233
ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 : เพื่อรวบรวมและสรุปเป็นแนวทางในการ จัดการโซ่อุปทานและรูปแบบการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการจัดการท่องเที่ยว จังหวัดพัทลุง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	238
ข้อเสนอแนะจากกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งที่เคยมีประสบการณ์ท่องเที่ยว จังหวัดพัทลุง และไม่เคยมีประสบการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงมาก่อน รวมถึง นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ร่วมโปรแกรมทดลองเที่ยว	238
ข้อเสนอแนะจากผู้นำชุมชน ชุมชน ผู้ประกอบการร้านค้า ร้านอาหาร และที่พัก ผู้นำชุมชนและคนในชุมชน	239
ข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมอบรม	242
ข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม	243
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	243
แนวทางวิจัยในอนาคต	245
บรรณานุกรม	246
ภาคผนวก ก : ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย	ผ-1
ภาคผนวก ข : ตารางเปรียบเทียบการดำเนินงานตลอดโครงการ	ผ-13
ภาคผนวก ค : การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	ผ-21
ภาคผนวก ง : สรุปผลการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง	ผ-43
ภาคผนวก จ : แบบวัดและคุณภาพแบบวัด	ผ-77
ภาคผนวก ฉ : ตัวอย่างสภาพและผลการประเมินศักยภาพ	ผ-167
ภาคผนวก ช : เส้นทางการท่องเที่ยว	ผ-233
ภาคผนวก ซ : การจัดทำแอปพลิเคชัน (Application) เส้นทางการท่องเที่ยว	ผ-251
ภาคผนวก ฌ : รายชื่อหน่วยงานและสถานประกอบการที่ร่วมกิจกรรมวิจัย	ผ-263
ภาคผนวก ญ : ประวัตินักวิจัย	ผ-269

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 ข้อมูลผู้มาเยือนจังหวัดพัทลุง	12
2.2 ความสัมพันธ์ของประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์และกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยว	19
2.3 การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน (Internal Factors)	22
2.4 การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก (External Factors)	23
2.5 ทิศทางการพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพัทลุง (TOWs Matrix)	25
2.6 ปฏิทินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง ปี พ.ศ. 2557-2559	26
2.7 ดัชนีวัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง	33
2.8 กระบวนการทำงานของกิจกรรมโลจิสติกส์	42
2.9 การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของผู้สูงอายุ	58
2.10 การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบสิ่งอำนวยความสะดวกของโรงแรมเอวัน พัทยา บีชีรีสอร์ท	59
3.1 แหล่งท่องเที่ยวและสถานที่สนับสนุนการท่องเที่ยวภายในจังหวัดพัทลุง	84
4.1 จำนวนข้อมูลภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง	91
4.2 จำนวนข้อมูลภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง	92
4.3 จำนวนร้อยละสถานภาพของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง	92
4.4 จำนวนร้อยละประสบการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงของนักท่องเที่ยวสูงอายุ	95
4.5 จำนวนและร้อยละสถานภาพกลุ่มตัวอย่างผู้นำชุมชน	98
4.6 กลุ่มตัวอย่างผู้นำชุมชนท่องเที่ยวจำแนกตามชุมชนท่องเที่ยว	99
4.7 จำนวน และร้อยละของรูปแบบการบริหาร และบทบาท/หน้าที่การบริหารชุมชนท่องเที่ยว	100
4.8 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละชุมชน	102
4.9 แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวสูงอายุ	104
4.10 ผู้นำชุมชนต้องการให้พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้บริการสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว	105
4.11 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ	106
4.12 จำนวน และร้อยละการเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉิน	106

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.13 การเตรียมความพร้อมในการฝึกเดินในแต่ละอำเภอ	107
4.14 จำนวน และร้อยละ แนวคิดการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว	109
4.15 จำนวน และร้อยละสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชน	109
4.16 สินค้าและของที่ระลึกที่สร้างชื่อเสียงและสร้างรายได้ให้กับชุมชน	110
4.17 สินค้าและผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่ชุมชนควรสร้างขึ้นใหม่	111
4.18 จำนวน และร้อยละกิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว	112
4.19 กิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชน	112
4.20 แนวทางการพัฒนาชุมชนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ และผู้รับผิชอบ	114
4.21 สิ่งที่ควรเร่งพัฒนาโดยหน่วยงานภาครัฐ	115
4.22 สิ่งที่ควรเร่งพัฒนาโดยหน่วยงานของจังหวัด และท้องถิ่น	115
4.23 จำนวน และร้อยละความพร้อมในการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก	116
4.24 ความพร้อมในการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในแต่ละชุมชน	116
4.25 แสดงการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอต่าง ๆ	119
4.26 จำนวนและร้อยละ ประเภทสินค้าที่จำหน่าย	120
4.27 ความต้องการได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้และประสบการณ์เพื่อการเพิ่มศักยภาพในการสนับสนุนกิจการด้านการท่องเที่ยว	121
4.28 เส้นทางรถขนส่งมวลชน เพื่ออำนวยความสะดวกและเข้าถึงร้านค้า	122
4.29 ความพร้อมของกิจการในการบริการและอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ	123
4.30 ความพร้อมของกิจการในการจัดการสินค้าที่จัดจำหน่าย	124
4.31 จำนวน ร้อยละการบริการและการบริหารจัดการของร้านอาหาร	125
4.32 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการบริหารจัดการร้านอาหาร	127
4.33 จำนวน และร้อยละ สภาพการบริหารจัดการธุรกิจที่พัก	130
4.34 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระยะเวลาการบริการ	133
4.35 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความหนาเชื่อถือ	134

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.36 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพร้อมการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์การ ท่องเที่ยว	135
4.37 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในกิจการที่ท่าน ตั้งอยู่	135
4.38 จำนวน และร้อยละ ความพร้อมในการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับ นักท่องเที่ยว ผู้สูงอายุ	137
4.39 ประเด็นและผลจากการระดมความคิดเห็นจากการสนทนากลุ่ม ครั้งที่ 1	138
4.40 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประเด็นของการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว	143
4.41 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประเด็นการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้าน กายภาพ	144
4.42 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประเด็นการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้าน ข้อมูลข่าวสาร	145
4.43 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประเด็นการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้าน การเงิน	146
4.44 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ที่ ส่งผลต่อการมาเที่ยวระหว่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยชาวต่างชาติ	147
4.45 วิเคราะห์ความแปรปรวนความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ที่ ส่งผลต่อการมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ	147
4.46 ค่าเฉลี่ยความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ด้านข้อมูลข่าวสารที่ ส่งผลต่อการมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยชาวต่างชาติจำแนกตาม สถานภาพ อายุ	149
4.47 ค่าเฉลี่ยความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อการมาเที่ยว ซ้ำของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยชาวต่างชาติจำแนกตามการนับถือศาสนา	149
4.48 ค่าเฉลี่ยความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ด้านการเงินที่ส่งผลต่อ การมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยชาวต่างชาติจำแนกตามสถานภาพ สมรส	150
4.49 ค่าความน่าเชื่อถือและค่าน้ำหนักปัจจัยของตัวแปร	151

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.50 ผลการวิเคราะห์การจำแนกตัวแปร	151
4.51 จำนวน และร้อยละการจะกลับมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงอีกในอนาคตของนักท่องเที่ยว สูงอายุ	154
4.52 สรุปผลการทดลองโปรแกรมการท่องเที่ยวสงขลา-พัทลุง รูปแบบ 1 วัน สำหรับ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย (วันเสาร์ที่ 7 กรกฎาคม 2561)	155
4.53 สรุปผลการทดลองโปรแกรมการท่องเที่ยวสงขลา-พัทลุง รูปแบบ 2 วัน 1 คืน สำหรับ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย (วันเสาร์ที่ 7 และอาทิตย์ที่ 8 กรกฎาคม 2561)	157
4.54 สรุปผลการทดลองโปรแกรมการท่องเที่ยวนครศรีธรรมราช-พัทลุง รูปแบบ 1 วัน สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย (วันศุกร์ที่ 13 กรกฎาคม 2561)	159
4.55 สรุปผลการทดลองโปรแกรมการท่องเที่ยวนครศรีธรรมราช-พัทลุง รูปแบบ 2 วัน 1 คืนสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย (วันศุกร์ที่ 13 และเสาร์ที่ 14 กรกฎาคม 2561)	161
4.56 สรุปผลการทดลองโปรแกรมการท่องเที่ยวตรัง-พัทลุง รูปแบบ 1 วัน สำหรับ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย (วันอาทิตย์ที่ 29 กรกฎาคม 2561)	163
4.57 สรุปผลการทดลองโปรแกรมการท่องเที่ยวตรัง-พัทลุง รูปแบบ 2 วัน 1 คืน สำหรับ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย (วันอาทิตย์ที่ 29 และจันทร์ที่ 30 กรกฎาคม 2561)	165
4.58 สรุปผลการทดลองโปรแกรมการท่องเที่ยวสงขลา-พัทลุง รูปแบบ 1 วัน สำหรับ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวต่างชาติ (วันอาทิตย์ที่ 5 สิงหาคม 2561)	168
4.59 สรุปผลการทดลองโปรแกรมการท่องเที่ยวสงขลา-พัทลุง รูปแบบ 2 วัน 1 คืน สำหรับ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวต่างชาติ (วันเสาร์ที่ 4 และอาทิตย์ที่ 5 กรกฎาคม 2561)	170
4.60 กำหนดการมัคคุเทศน์ย่อกล่าวต้อนรับและให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว ต่างชาติ	172
4.61 ร้อยละสถานภาพนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่ร่วมทดลองเที่ยวจังหวัดพัทลุง	176
4.62 ร้อยละสถานภาพนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่ร่วมโปรแกรมทดลองท่องเที่ยวพัทลุง 1 วัน	176
4.63 ร้อยละสถานภาพนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่ร่วมโปรแกรมทดลองท่องเที่ยวพัทลุง 2 วัน 1 คืน	176

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.64 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวและบริการในการทดลองเที่ยว 1 วันจังหวัดพัทลุงของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ จำแนกตามโปรแกรมท่องเที่ยว	177
4.65 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวและบริการในการทดลองเที่ยว 2 วันจังหวัดพัทลุงของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ จำแนกตามโปรแกรม	178
4.66 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อระบบโลจิสติกส์ด้านการบริการทางกายภาพและข้อมูลสารสนเทศ ในทัศนะนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่ร่วมทดลองท่องเที่ยว	180
4.67 จำนวนและร้อยละข้อมูลภูมิลำน่านักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง	183
4.68 จำนวนร้อยละข้อมูลภูมิลำน่านักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง	183
4.69 จำนวนร้อยละสถานภาพของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง	184
4.70 จำนวนร้อยละประสบการณ์ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่ไม่เคยท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง	187
4.71 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในภาพรวมเกี่ยวกับองค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง	190
4.72 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้านกายภาพ	191
4.73 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้านข้อมูลข่าวสาร	192
4.74 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้านการเงิน	193
4.75 ความพึงพอใจต่อการใช้แอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง”	195
4.76 ประเด็นความพร้อมด้านการไหลทางกายภาพ (Physical Flow)	196
4.77 ประเด็นความพร้อมด้านการไหลของสารสนเทศ (Information Flow)	197

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.78 ประเด็นความพร้อมด้านการไหลทางการเงิน (Financial Flow)	198
4.79 จำนวนร้อยละข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีประสบการณ์ในการท่องเที่ยว จังหวัดพัทลุงเกี่ยวกับกิจกรรมในระหว่างการท่องเที่ยว	200
4.80 จำนวนร้อยละข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีประสบการณ์ในการท่องเที่ยว จังหวัดพัทลุง	201
4.81 จำนวนร้อยละข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก	202
4.82 จำนวนร้อยละข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั่วไปเกี่ยวกับร้อยละกิจกรรมใน ระหว่างการท่องเที่ยว	204
4.83 กำหนดการจัดอบรมให้กับสถานประกอบการและมัคคุเทศก์น้อย	207
4.84 กำหนดการจัดอบรมให้กับสถานประกอบการและมัคคุเทศก์น้อย	208
4.85 การจัดอบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวให้กับนักเรียนและตัวแทน ของสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	211
4.86 การจัดอบรมหลักสูตรการให้บริการให้กับตัวแทนของสถานประกอบการและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวผลการดำเนินงาน	213

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1.1 The relationship between the tourism, hospitality and travel industries.	4
1.2 A Generic Tourism Supply Chain Model.	4
2.1 แผนที่ชุมชนท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง (บริษัทอีโค ทัวร์ จำกัด)	13
2.2 การเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบการขนส่งแบบเดิมกับการขนส่งโดยประยุกต์ใช้ HUB & SPOKE	45
2.3 ความสัมพันธ์ของ Benchmarking: Benchmark และ Best practices (มณีสุข ประเสริฐ 2546)	48
2.4 ตัวอย่างการออกแบบอารยสถาปัตย์	54
2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย	78
3.1 กระบวนการดำเนินการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว (Tourism Logistic Management)	81
3.2 แผนการกำหนดเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการประเมินประสิทธิภาพการจัดการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง	84
3.3 กรอบแนวคิดการวิจัย	89
4.1 ร้อยละประเภทแหล่งท่องเที่ยว	102
4.2 แสดงร้อยละเพศผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มชุมชน	117
4.3 แสดงร้อยละระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มชุมชน	117
4.4 แสดงร้อยละอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มชุมชน	118
4.5 ร้อยละการมีส่วนร่วมการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน	118
4.6 ร้อยละความพร้อมและยินดีร่วมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ	119
4.7 ราคาสินค้าที่จำหน่าย	121
4.8 ช่องทางที่สามารถให้ลูกค้าส่งสินค้าของร้าน	122
4.9 ช่องทางการชำระสินค้าและบริการ	122
4.10 บรรยากาศการสนทนากลุ่มครั้งที่ 1	142
4.11 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ด้วย SmartPLS	152
4.12 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ 3 ปัจจัยโลจิสติกส์กับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทย (ชาย) และนักท่องเที่ยวต่างชาติ (ชาว)	153
4.13 ภาพเส้นทางการท่องเที่ยว 1 วัน สงขลา-พัทลุง สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ	173

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ		หน้า
4.14	ภาพเส้นทางการท่องเที่ยว 2 วัน 1 คืน นครศรีธรรมราช-พัทลุง สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย	174
4.15	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อระบบโลจิสติกส์ด้านกายภาพและข้อมูลสารสนเทศในทัศนะนักท่องเที่ยวสูงอายุ ที่ทดลองท่องเที่ยวทริป 1 วัน	180
4.16	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อระบบโลจิสติกส์ด้านกายภาพและข้อมูลสารสนเทศในทัศนะนักท่องเที่ยวสูงอายุ ที่ทดลองท่องเที่ยวทริป 2 วัน	181
4.17	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อระบบโลจิสติกส์ด้านกายภาพของแหล่งให้บริการในทัศนะนักท่องเที่ยวสูงอายุ	181
4.18	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อระบบโลจิสติกส์ด้านข้อมูลสารสนเทศของแหล่งบริการในทัศนะนักท่องเที่ยวสูงอายุ	182
4.19	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อองค์ประกอบด้านโลจิสติกส์ในทัศนะของนักท่องเที่ยวสูงอายุ	190
4.20	กราฟแสดงร้อยละความถี่ในการใช้โมบายแอปพลิเคชันค้นหาข้อมูลท่องเที่ยว	194
4.21	กราฟแสดงจำนวนและร้อยละยี่ห้อของอุปกรณ์เคลื่อนที่ที่กลุ่มตัวอย่างใช้แอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง”	194
4.22	บรรยากาศการประชุมครั้งที่ 2	199
4.23	การดูงานที่บ่อน้ำพุร้อนที่แม่กาษา จังหวัดตาก	205
4.24	การดูงานน้ำพุร้อนสันกำแพง	206
4.25	การดูงานมะละกา	207
4.26	การอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	210
4.27	การอบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษกับการท่องเที่ยวให้กับมัคคุเทศก์น้อย	212
4.28	การอบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษกับการท่องเที่ยวให้กับตัวแทนของสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	212
4.29	การอบรมหลักสูตรการให้บริการให้กับตัวแทนของสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	214
5.1	กราฟเปรียบเทียบร้อยละประสิทธิภาพการใช้แอปพลิเคชันในการค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ	231
5.2	การเปรียบเทียบการใช้โมบายแอปพลิเคชันในการค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ	231
5.3	แหล่งข้อมูลท่องเที่ยวของผู้สูงอายุชาวไทย	232

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ		หน้า
5.4	แหล่งข้อมูลท่องเที่ยวของผู้สูงอายุต่างชาติ	232
5.5	ข้อเสนอแนะ	234
5.6	ตัวอย่างรูปแบบการใช้งานของแอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง”	235
5.7	แท่นวางข้อมูลการสแกน QR Code ของเว็บไซต์และแอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง”	237
5.8	ตารางกำหนดการต้อนรับรับนักท่องเที่ยวต่างชาติของนักเรียน	238
5.9	ภาพกิจกรรมการอบรมภาษาอังกฤษของนักเรียนและการฝึกใช้จริง	239
5.10	ข้อมูลสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุของจังหวัดพัทลุง	233

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

จังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดเล็ก ๆ ที่มีธรรมชาติสวยงาม ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งตะวันออกตั้งอยู่ทางภาคใต้ ของประเทศไทยหรือฝั่งตะวันตกของกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (Songkhla Lake Basin) เศรษฐกิจของชาวจังหวัดพัทลุงโดยส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับภาคเกษตรกรรม เช่น การทำนา การปลูกยางพารา และสวนผลไม้ เป็นต้น ดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระบรมราชโองการที่ทรงพระราชทานแก่ ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุงเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2556 ณ วังไกลกังวล ความว่า “เราอยากให้มีข้าวกิน แล้วลงท้ายที่นั่นเขามีข้าวกิน จะเล่าให้ฟังว่า ที่แถวนี้แต่ก่อนนี้เอาข้าวจากที่ไหนมากิน เขาบอกซื้อ ซื้อจากที่ไหน ซื้อจากพัทลุง เพราะที่พัทลุงมีข้าวเยอะ...” ซึ่งทางจังหวัดได้มีการนำมาเผยแพร่ให้ชาวจังหวัดพัทลุงและบุคคลทั่วไปทราบบริเวณถนนเอเชียซึ่งเป็นทางผ่านไปยังสงขลา ตรัง และเส้นทางมุ่งสู่กรุงเทพมหานคร ซึ่งแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของชาวพัทลุงส่วนใหญ่คืออาชีพเกษตรกรรม และความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ ดังคำขวัญประจำจังหวัดพัทลุง “เมืองหนังโนรา อู่นาข้าว พราวน้ำตก แหล่งนกน้ำ ทะเลสาบงาม เขาอกทะลุ น้ำพุร้อน” ซึ่งสอดคล้องกับสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในจังหวัดที่มีพื้นที่และสถานที่ตั้งที่แตกต่างกัน จึงเป็นที่มาของเมืองแห่ง ป่า เขา นา เล เพราะมีลักษณะภูมิประเทศ 3 ลักษณะ คือมีทั้งที่เป็นป่าเขา มีพื้นที่ราบสำหรับทำนา และพื้นที่ติดทะเลสาบ เรียกว่าพื้นที่ลุ่มเล ซึ่งแต่ละลักษณะพื้นที่จะมีวิถีชุมชนแตกต่างกันไป แต่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด

ปัญหาการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเป็นปัญหาที่นักเดินทางหรือนักท่องเที่ยวคิดว่า พัทลุงเป็นเมืองเกษตรกรรม ไม่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหรือไม่พร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว ดังนั้นพัทลุงจึงเป็นเพียงเมืองผ่านไปยังจังหวัดใกล้เคียงที่มีชื่อเสียงทั้งทางธุรกิจและการท่องเที่ยว เช่น จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดตรัง และจังหวัดสงขลา จากเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้รายได้ของประชากรจังหวัดพัทลุงอยู่ในอัตราที่น้อยกว่าจังหวัดใกล้เคียง เพราะรายได้ส่วนใหญ่ของประชากรมาจากผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งผลผลิตทางการเกษตรมีราคาไม่คงที่ทำให้ประชากรมีรายได้ที่ไม่แน่นอน จึงเป็นสาเหตุให้ประชาชนหันไปทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมแทนการใช้ชีวิตตามวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม หากรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีการแก้ไขหรือให้การสนับสนุนการสร้างอาชีพให้แก่ประชาชน แนวโน้มของจังหวัดพัทลุงอาจเปลี่ยนจากเมืองที่อุดมด้วยทรัพยากรธรรมชาติกลายเป็นชุมชนเมืองที่มีโรงงานอุตสาหกรรมเกิดขึ้นอย่างมากมายและต่อเนื่อง ดังนั้นการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยวจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการช่วยเสริมสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน และยังสามารถอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติให้คงอยู่คู่จังหวัดพัทลุง ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินศักยภาพทางยุทธศาสตร์ของสำนักงานจังหวัดพัทลุง (ปี 2557- 2560) ที่พบว่าพื้นที่จังหวัดพัทลุงมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพและมีความหลากหลาย ทั้งด้านนิเวศธรรมชาติ วัฒนธรรมแหล่งอารยธรรม มีแหล่งประวัติศาสตร์ ศาสนา ขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรมที่สืบทอดสู่

วิถีชีวิต ตลอดจนมีสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์จากภูมิปัญญา และวัฒนธรรมของจังหวัดที่โดดเด่นเหมาะสำหรับเป็นสถานที่พักผ่อนของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้จากการวิเคราะห์ข้อมูลของสำนักงานจังหวัดพัทลุง (2559) พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการท่องเที่ยว ประกอบด้วย

(1) ขาดการเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ชุมชน ประชาชน ผู้ประกอบการ และบุคลากรทางการท่องเที่ยว

(2) ชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวยังขาดความรู้ความเข้าใจการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและทักษะการท่องเที่ยวเชิงสากล

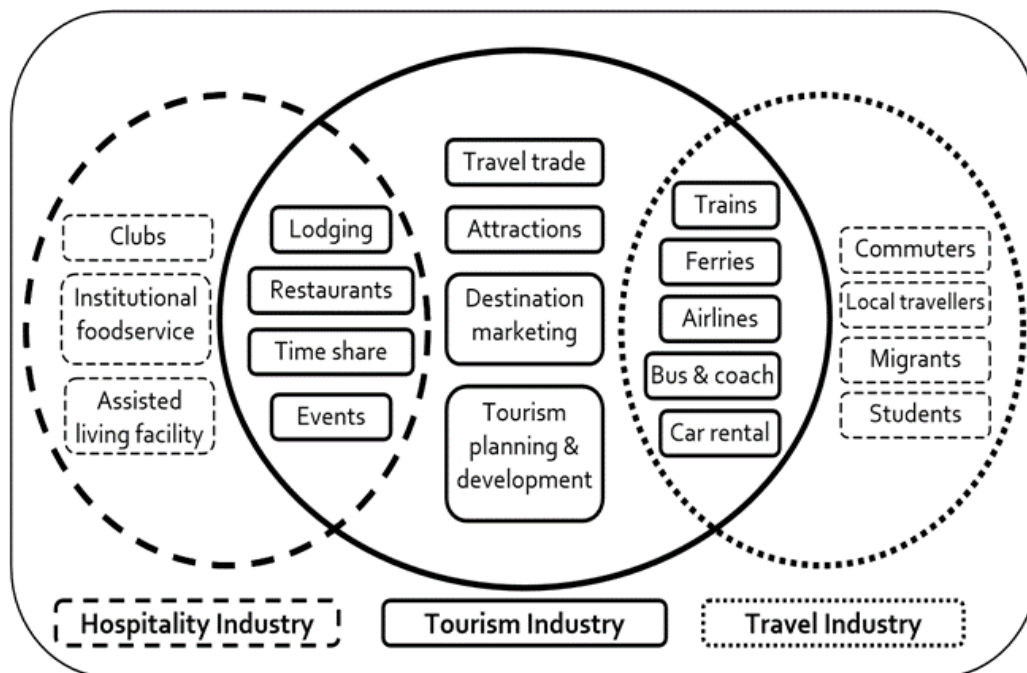
(3) ระบบข้อมูลสารสนเทศ การประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดไม่เป็นระบบและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างไม่ทั่วถึง

(4) ที่พักและบริการการท่องเที่ยว ไม่หลากหลาย ขาดมาตรฐาน และไม่เพียงพอ

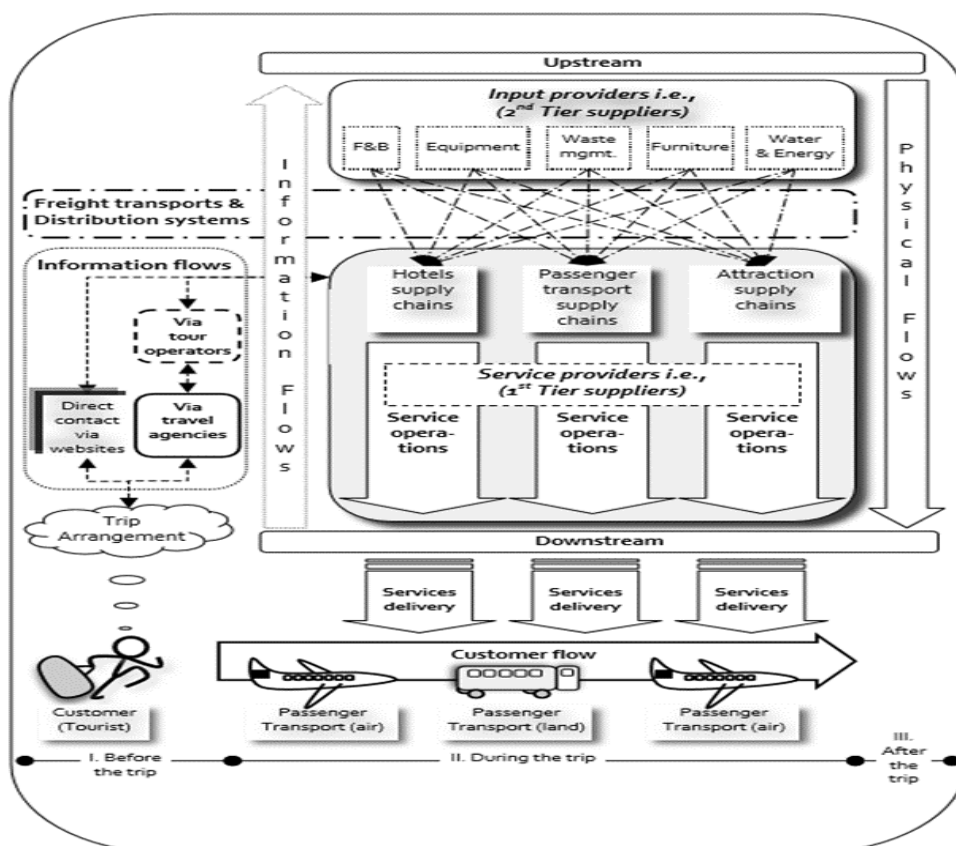
(5) ระบบการคมนาคมขนส่งไม่เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากจังหวัดพัทลุงไม่มีสนามบินในการรองรับนักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือน ดังนั้นนักท่องเที่ยวจะเดินทางไปจังหวัดพัทลุงโดยตรงจะต้องเดินทางด้วยเส้นทางรถและทางรถไฟเท่านั้น แต่จังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อกับสนามบิน 3 สนามบิน ประกอบด้วย สนามบินตรัง(ระยะทาง 62 กิโลเมตร) สนามบินหาดใหญ่ (ระยะทาง 101 กิโลเมตร) และสนามบินนครศรีธรรมราช (ระยะทาง 113 กิโลเมตร) จึงเป็นโอกาสของจังหวัดพัทลุงในการรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยเครื่องบินจากทั้ง 3 จังหวัดได้เป็นอย่างดี

จากการสำรวจพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของชาวไทยในปี พ.ศ. 2556 (สำนักงานสถิติแห่งชาติและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2556) พบว่า ค่าใช้จ่ายในการเดินทางครั้ง/ทริปล่าสุดเฉลี่ยต่อคน จำแนกตามลักษณะการเดินทางไปเที่ยวจังหวัดพัทลุง โดยนักท่องเที่ยวที่ไม่พักค้างคืนจะมีค่าใช้จ่ายต่อคนเฉลี่ย 1,180 บาท ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่พักค้างคืนมีค่าใช้จ่ายต่อคนเฉลี่ย 2,567 บาทและรายงานการตรวจสอบสัดส่วนพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศปี 2557 (กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2557) รายงานว่านักท่องเที่ยวที่จัดการเดินทางเองมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 1,762.08 บาท/คน/วัน และโดยเฉลี่ยจะใช้เวลาพัก 2 วัน ส่วนใหญ่เดินทางมาเพื่อประชุมสัมมนา หรือแวะพักค้างแรมเพียง 1 คืน และเดินทางต่อไปยังจังหวัดอื่นๆ ในขณะที่ผู้เยี่ยมชมชาวต่างชาติมีอัตราลดลงร้อยละ 29.60 ด้วยสาเหตุสถานพักแรมในพื้นที่ยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกไม่พร้อมต่อการรองรับนักท่องเที่ยว และไม่มีกิจกรรมที่จูงใจในการท่องเที่ยวหรือมาเยือน เป็นต้น ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงนำข้อมูลข้างต้นมาวิเคราะห์เห็นโอกาสในการพัฒนาบริหารจัดการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงผ่านกระบวนการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว (Tourism Logistic Management) เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงให้มีมาตรฐานภายใต้การมีส่วนร่วมและสร้างรายได้ที่ยั่งยืนสู่ชุมชน และเป็นส่วนหนึ่งในการแนะนำนักท่องเที่ยวให้รู้จักจังหวัดพัทลุงมากขึ้นผ่านการสัมผัสธรรมชาติและวัฒนธรรมที่มีความเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดพัทลุง และวิถีชีวิตของชาวพัทลุง ตามวิสัยทัศน์ของจังหวัดพัทลุงที่ว่า “เมืองเกษตรยั่งยืนท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดดเด่น คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี” หรือ “พัทลุงเมืองบายใจ: Slow City” โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยกำหนดกลุ่มเป้าหมายไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

เนื่องจากลักษณะพื้นที่ทางภูมิศาสตร์และแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง สามารถพัฒนาสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร สุขภาพ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ตลอดจนวิถีชีวิตของชาวจังหวัดพัทลุง เหมาะแก่การรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุและคนใกล้ชิดให้สามารถมาท่องเที่ยวและพักผ่อนที่จังหวัดพัทลุงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งพฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุชอบท่องเที่ยวแบบไร้การเร่งรีบ (Slow Tourism) ชอบความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว ชอบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย มีความปลอดภัย ไม่มีข้อเสียหายอาหารและราคาที่แพงเกินไป คนในชุมชนมีความเป็นกันเองและเป็นมิตรไม่เอาเปรียบนักท่องเที่ยว นอกจากนี้แรงจูงใจในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย เช่น ประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม ธรรมชาติ วิถีชีวิตมีความเป็นอัตลักษณ์และมีกิจกรรมที่หลากหลาย (นรินทร์ สังข์รักษา สุภาภรณ์ พรหมฤาษี และธีรวัชร วรบำรุงกุล, 2559) ส่วนสุรีย์ บุญญานุพงศ์และกรวรรณ สังข์กร (2555) ได้มีการศึกษาการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในภาคเหนือตอนบน จากข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวใน 8 จังหวัด ในการคัดกรองและเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพและความพร้อมในการรองรับการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ ด้วยการใช้เกณฑ์การพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการจากแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณใกล้เคียง เป็นต้น นอกจากนี้พฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ และลักษณะทางกายภาพของจังหวัดพัทลุงดังกล่าวข้างต้น สามารถนำระบบโลจิสติกส์ (Logistic) มาประยุกต์ใช้เพื่อการบริหารจัดการท่องเที่ยวให้ประสบความสำเร็จได้ด้วยการพัฒนาการท่องเที่ยวผ่านการประสานงานเชื่อมโยงของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้อง (ไพรัช พิบูลย์รุ่งโรจน์, 2555) เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริการ (Hospitality Industry) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism Industry) อุตสาหกรรมการเดินทางหรือการเคลื่อนที่ (Travel Industry) ดังแสดงในภาพที่ 1.1 และโซ่อุปทานการท่องเที่ยวที่ประกอบด้วย การไหลด้านกายภาพ (Physical Flow) ด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) และด้านลูกค้า (Customer Flow) ดังแสดงในภาพที่ 1.2 (Piboonrungraj and Disney, 2009)

ภาพที่ 1.1 The relationship between the tourism, hospitality and travel industries.

ภาพที่ 1.2 A Generic Tourism Supply Chain Model.

จะเห็นว่าการบริหารจัดการท่องเที่ยวผ่านโซ่อุปทานการท่องเที่ยว (Tourism Supply Chain-TSC) เป็นการสร้างเครือข่ายองค์กรด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยว ทั้งทางด้านสินค้าและบริการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหน่วยงานทั้งที่เป็นภาครัฐและเอกชน รวมถึงชุมชนที่ร่วมกันจัดการการท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางท่องเที่ยวตลอดระยะเวลาการท่องเที่ยวให้ได้รับความพึงพอใจสูงสุด (ชนินทร์ อยู่เพชร, 2555) โดยมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์กิจกรรมและผลิตภัณฑ์สำหรับการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมการดำเนินงานของธุรกิจหลากหลายสาขาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย (1) ผู้จัดจำหน่ายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (Suppliers) (2) ผู้ประกอบการทัวร์ (Tours Operator) (3) ตัวแทนการท่องเที่ยว (Agents) และ (4) ลูกค้า (Customers) และถือว่าองค์ประกอบทั้ง 4 ส่วนนี้มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงเป็นหนึ่งเดียวกันในโซ่อุปทานการท่องเที่ยว (Kaukal et al, 2000; Zhang et al, 2009) และโลจิสติกส์การท่องเที่ยว (Logistic Tourism) ในการเดินทางของบุคคลจากที่อยู่อาศัยไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจเพื่อการพักผ่อนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพหรือหารายได้ ซึ่งประกอบด้วย 2 ด้าน คือ โลจิสติกส์สำหรับนักท่องเที่ยว (Logistics of Tourists) และโลจิสติกส์สำหรับการให้บริการการท่องเที่ยว (Logistics of Tourism Services) และความหมายโดยรวมคือ การกำหนดเป้าหมายการท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการจัดเส้นทางท่องเที่ยวที่อำนวยความสะดวกสบายในการไหลเวียนทั้งทางด้านกายภาพ (Physical Flow) ด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) และด้านการเงิน (Financial Flow) (คมสัน สุริยะ, 2552) สอดคล้องกับการศึกษาของรัตน บัญเลิศ (2560) ที่สรุปว่า โลจิสติกส์ท่องเที่ยวจะเน้นพันธกิจเกี่ยวกับการเคลื่อนที่ (Flow Movement) ได้แก่ การเคลื่อนที่ทางกายภาพ (Physical Flow) ของนักท่องเที่ยว สินค้าและบริการ การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) และการเคลื่อนที่ด้านการเงิน (Financial Flow) ส่วนโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจะเน้นบทบาทเกี่ยวกับความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างองค์กร (Relationship and Collaborate)

จากข้อมูลและปัญหาดังกล่าวข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงผ่านการจัดการโซ่อุปทานของการท่องเที่ยว (Tourism Supply Chain) และกระบวนการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว (Tourism Logistic Management) รวมทั้งเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงให้มีมาตรฐานภายใต้การมีส่วนร่วมและสร้างรายได้ที่ยั่งยืนสู่ชุมชนและช่วยลดค่าใช้จ่ายที่สิ้นเปลืองของนักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจสูงสุด ส่งผลต่อเศรษฐกิจในจังหวัดพัทลุงดีขึ้นจากการพัฒนาระบบการท่องเที่ยวและงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ จะเลือกศึกษาข้อมูลนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เนื่องจากการขยายตัวของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยแล้ว ในปี พ.ศ. 2558 มีนักท่องเที่ยวในภาพรวมแยกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 106,841,248 คน และนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวน 52,350,068 คน โดยมีกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุต่างชาติที่มีอายุระหว่าง 55 ปีขึ้นไป จำนวน 3,990,191 คน โดยส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออกร้อยละ 45.82 จำนวน 1,828,583 ราย (กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559) ซึ่งหลายประเทศที่มีพื้นที่เชื่อมต่อกับภาคใต้ของประเทศ

ไทย และสามารถเดินทางมาจังหวัดพัทลุงได้ทั้งทางรถยนต์ รถไฟ และทางอากาศ ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงเห็นว่า ถ้ามีการศึกษาวิจัยข้อมูลโลจิสติกส์การท่องเที่ยวและห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงให้เกิดการเชื่อมโยงอย่างเหมาะสมเพื่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ดี และจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่นักท่องเที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยว หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากการที่พัทลุงมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติหลายแหล่งด้วยกัน รวมถึงมีภูมิปัญญาเกี่ยวกับสมุนไพรและแพทย์ทางเลือก และสามารถพัฒนาสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร สุขภาพ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุและคนใกล้ชิดให้สามารถมาท่องเที่ยวและพักผ่อนที่จังหวัดพัทลุงได้อย่างเหมาะสม เกิดความประทับใจและมีการบอกต่อไปยังลูกค้ากลุ่มอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี ตลอดจนเป็นการสร้างแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบการมีส่วนร่วมระหว่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุและชุมชนท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง ส่งผลต่อการพัฒนาสินค้าและบริการในชุมชนให้มีความพร้อมต่อการรองรับความต้องการของผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม ก่อให้เกิดรายได้แก่ชุมชน และเป็นส่วนหนึ่งในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และวิถีชีวิตของชาวพัทลุง ตามวิสัยทัศน์ของจังหวัดพัทลุงที่ว่า “เมืองเกษตรยั่งยืน ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดดเด่น คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี” หรือ “พัทลุงเมืองบายใจ: Slow City”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์โลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในปัจจุบันของจังหวัดพัทลุงในทัศนะของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุและผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีต่อองค์ประกอบ และการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่ส่งผลให้เกิดการมาเที่ยวซ้ำในจังหวัดพัทลุง
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการโซ่อุปทานและโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในทัศนะของผู้ที่เกี่ยวข้อง
4. เพื่อรวบรวมและสรุปแนวทางการจัดการโซ่อุปทานและรูปแบบการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการจัดการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง สำหรับรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

1. สภาพโลจิสติกส์สำหรับการจัดการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง มีสภาพความพร้อมและประเด็นที่ควรปรับปรุงพัฒนาอะไรบ้าง
2. ปัจจัยด้านความพึงพอใจต่อการบริการด้านการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวใดบ้างที่ส่งผลต่อการเที่ยวซ้ำในจังหวัดพัทลุง
3. ปัจจัยการไหลด้านกายภาพ ปัจจัยการไหลด้านสารสนเทศ และปัจจัยการไหลด้านการเงิน มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุโดยภาพรวมหรือไม่

4. ปัจจัยการไหลด้านกายภาพ ปัจจัยการไหลด้านสารสนเทศ และปัจจัยการไหลด้านการเงิน มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยและกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศแตกต่างกันหรือไม่

นิยามศัพท์เฉพาะ

คณะผู้วิจัยได้มีการนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

การจัดการโซ่อุปทาน (Supply Chain Management : SCM) หมายถึง การจัดการเคลื่อนย้ายสินค้าบริการและข้อมูลจากจุดกำเนิดไปยังจุดที่มีการใช้ หรือบริโภค ซึ่งจะมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการขนส่งและการเคลื่อนย้ายในทุกๆ ส่วนของกระบวนการ ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ในบริบทของการท่องเที่ยว ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ การจัดการโซ่อุปทานมุ่งเน้นเรื่องของการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไปยังนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ เช่น ของฝาก ของที่ระลึก อาหาร และบริการท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้ลูกค้าหรือปลายน้ำ

การจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยว (Tourism Logistic Management : TSC) หมายถึง การประยุกต์ใช้ศาสตร์ของโลจิสติกส์ สำหรับเคลื่อนย้ายผู้โดยสารที่เป็นนักท่องเที่ยวอย่างครบวงจรด้วยระบบการขนส่ง การบริการ การนำเสนอสินค้า และการประสานงานระหว่างกิจกรรมต่างๆ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ตั้งแต่จุดเริ่มต้นการเดินทางเข้ามาสู่จังหวัดพัทลุง การเลือกที่พัก การเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆภายในจังหวัด การเลือกซื้อสินค้าและบริการ จนกระทั่งเดินทางกลับอย่างสวัสดิภาพ เพื่อสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดพัทลุง ซึ่งการวิจัยครั้งนี้กำหนดระบบการจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเคลื่อนย้าย 3 ด้านดังนี้

1.การเคลื่อนที่ทางกายภาพ (Physical Flow) เป็นกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการเดินทางของนักท่องเที่ยว เช่น การขนส่ง การจัดการสัมภาระ และการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ควรจะมีการเตรียมการเส้นทางถนนที่จะเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวจะต้องมีความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย ตลอดจนการจัดการระบบการขนส่งมวลชนให้มีมาตรฐาน และการเตรียมพร้อมด้านสาธารณูปโภคที่จำเป็นต่างๆ เช่น สถานีขนส่ง ไฟฟ้าส่องสว่างทางถนน น้ำประปา และระบบการเก็บขยะ เป็นต้น

2. การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ป้ายบอกเส้นทาง ป้ายแนะนำสถานที่ แผนที่ สัญลักษณ์ป้ายบอกทาง และศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวท้องถิ่น และขอแนะนำในการท่องเที่ยว เป็นต้น

3. การเคลื่อนที่ด้านการเงิน (Financial Flow) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกด้านค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว เช่น ค่าบริการ ค่าสินค้า อัตราแลกเปลี่ยน และการจัดให้มีตู้เอทีเอ็มมากขึ้น เป็นต้น

นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ (Senior Tourists) หมายถึง ประชาชนทั้งชาวไทยและต่างชาติที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นกลุ่มที่เกษียณจากการทำงาน มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ มี

เวลาว่าง มีสถานะทางการเงิน และนิยมท่องเที่ยวด้วยการใช้ชีวิตแบบเรียบง่ายในการแสวงหากำไรชีวิตด้วยการเดินทางท่องเที่ยว

พฤติกรรมนักท่องเที่ยว (Tourist Behavior) หมายถึง ปัจจัยที่ทำให้นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติใช้ในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย ผู้ร่วมเดินทาง ระยะเวลาในการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวที่สนใจ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว รูปแบบการท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งปัจจัยดังกล่าวจะส่งผลต่อพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของผู้สูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

การท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ (Senior Tourism) หมายถึง การจัดการให้บริการที่เสริมสร้างความเพลิดเพลินและนันทนาการให้กับผู้สูงอายุด้านการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวชมสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงรวมทั้งกิจกรรมนันทนาการ เพื่อสร้างการเห็นคุณค่าของสถานที่ท่องเที่ยว เกิดความพึงพอใจในการใช้บริการด้านการท่องเที่ยว การอำนวยความสะดวก อาหาร การดูแลและให้การช่วยเหลือเป็นอย่างดีแก่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

ชุมชนท่องเที่ยว 11 ชุมชนในจังหวัดพัทลุง หมายถึง ชุมชนที่มีการรวมตัวเพื่อกิจกรรมเสริมสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวในพื้นที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติ โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน พัฒนาบุคลากรของชุมชน และองค์ความรู้ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวจนมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว

โมบายแอปพลิเคชันที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ หมายถึง การบริการให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว และการให้บริการการท่องเที่ยวด้วยการพัฒนาระบบแอปพลิเคชันต่างๆ รวมถึงมีลิตมีเดีย presentation บนอุปกรณ์เคลื่อนที่ แบบโมบายแอปพลิเคชันผ่านระบบ IOS และ ANDROID ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้ของผู้สูงอายุ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความประทับใจในการนำเสนอข้อมูล เช่น อินเทอร์เฟซที่ลดการใช้ความจำ มีความลื่นไหล เน้นย้ำความง่ายและออกแบบให้ตำแหน่ง ปุ่ม เมนู ชื่อเรื่องต่าง ๆ ในตำแหน่งเดิม ขนาดปุ่มที่สามารถกดได้โดยใช้เวลาน้อยกว่า 1 วินาทีโดยมีขนาด 50 พิกเซลและไม่ควรใช้สีน้ำเงินเนื่องจากจะมีดีกว่าความเป็นจริง

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดขอบเขตการวิจัยด้าน ประชากร ตัวแปร ดังนี้

ประชากร ประชากรในการวิจัยประกอบด้วยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้แก่ บริษัททัวร์ในจังหวัดพัทลุง ผู้นำชุมชนในชุมชนท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวประกอบด้วยธุรกิจร้านอาหาร ที่พักและร้านขายของที่ระลึก ประชาชนผู้อาศัยอยู่รอบๆ ชุมชนท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย และชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทยและนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย และชาวต่างประเทศที่ร่วมกิจกรรมท่องเที่ยวตามโปรแกรมที่จัด

ชุมชนท่องเที่ยว การวิจัยครั้งนี้ กำหนดชุมชนท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงเฉพาะชุมชนที่มีการจัดการท่องเที่ยวจำนวน 8 ชุมชนประกอบด้วยชุมชนในอำเภอเมือง อำเภอควนขนุน อำเภอศรีนครินทร์ อำเภอป่าบอน อำเภอบางแก้ว อำเภอกงหรา อำเภอเขาชัยสน และอำเภอตะโหมด

การจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยว (Tourism Logistic Management: TSC) การวิจัยครั้งนี้ กำหนดระบบการจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเคลื่อนย้าย 3 ด้านได้แก่ การเคลื่อนที่ทางกายภาพ (Physical Flow) การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) และการเคลื่อนที่ด้านการเงิน (Financial Flow)

สมมติฐานการวิจัย

1. การทดสอบสมมติฐานใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอย (Regression analysis) ด้วยสมมติฐานข้างล่าง
H1: ปัจจัยด้านการไหลทางกายภาพมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุ
H2: ปัจจัยการไหลด้านข้อมูลข่าวสารมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุ
H3: ปัจจัยการไหลด้านการเงินมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุ
2. กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่เคยเที่ยวจังหวัดพัทลุง กับ นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่เคยเที่ยวจังหวัดพัทลุง มีค่าเฉลี่ยความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวแตกต่างกัน
3. กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีสถานภาพด้านช่วงอายุ ศาสนา และสถานะภาพสมรสที่แตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวแตกต่างกัน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. การทราบสถานการณ์และปัญหาของการจัดการท่องเที่ยวในปัจจุบันของจังหวัดพัทลุงรวมถึงความต้องการและปัญหาของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงช่วยให้ได้ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การวางแผนการพัฒนาจังหวัดพัทลุงให้สามารถบริหารจัดการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ
2. ได้แนวทางการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ที่สอดคล้องกับบริบทของแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงรวมทั้งการสร้างอัตลักษณ์จังหวัดพัทลุงให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ
3. ได้แนวทางการออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและความพร้อมของชุมชน ผู้ประกอบการ ผู้นำชุมชน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นๆ

4. ได้เห็นผลเป็นรูปธรรมจากการทดลองนำต้นแบบเส้นทางท่องเที่ยวไปใช้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ รวมทั้งสามารถนำโปรแกรมการทดลองนำเที่ยวไปต่อยอดในเชิงธุรกิจการท่องเที่ยวรวมทั้งประยุกต์การดำเนินงานจัดการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่น

5. เกิดองค์ความรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ผู้ประกอบการ และชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวโดยเฉพาะผลการวิจัยที่ได้ข้อสรุปถึงความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวทั้งแหล่งท่องเที่ยวและการบริการด้านต่างๆสำหรับการให้บริการนักท่องเที่ยวได้มีโอกาสศึกษาข้อมูลด้วยการนำเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร เช่น การพัฒนาแอปพลิเคชันมาใช้ในการให้บริการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวจะช่วยในการสร้างแรงจูงใจกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวสนใจและเกิดความต้องการมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง

6. สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปผลิตเป็นคู่มือพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวบนพื้นฐานของการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นแนวทางในการจัดเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับจังหวัดอื่นต่อไป

7. สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปผลิตเป็นคู่มือพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวบนพื้นฐานของการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นแนวทางในการจัดเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับจังหวัดอื่นต่อไป

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดพัทลุง นิยามและแนวคิดการจัดการโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ ดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์การท่องเที่ยว การคัดเลือกผู้ประกอบการประสิทธิภาพโลจิสติกส์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง แนวคิดเกี่ยวกับศูนย์กลางการท่องเที่ยว แนวปฏิบัติที่ดี (Bestpractice) ความหมายและแนวคิดอารยสถาปัตย์ (Universal Design) ความหมายและพฤติกรรมของผู้สูงอายุและนโยบายแอฟฟลิเคชันกับผู้สูงอายุ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอารยสถาปัตย์ งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ กำหนดระยะทาง-เวลาในการเดินทางที่เหมาะสมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ที่ผู้สูงอายุจำเป็นต้องใช้ในการเดินทาง และงานวิจัยเกี่ยวนโยบายแอฟฟลิเคชันที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดพัทลุง

จังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดเล็กๆ ที่มีธรรมชาติสวยงาม ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งตะวันออกทางภาคใต้ ของประเทศไทยหรือฝั่งตะวันตกของกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (Songkhla Lake Basin) มีคำขวัญประจำจังหวัดพัทลุง คือ “เมืองหนังโนรา อู่นาข้าว พราวน้ำตก แหล่งนกน้ำ ทะเลสาบงาม เขาอกทะลุ น้ำพุร้อน” ซึ่งสอดคล้องกับสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในจังหวัดที่มีพื้นที่และสถานที่ตั้งที่แตกต่างกัน แต่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างมาก ของจังหวัดดังภาพที่ 2.1 และมีแหล่งที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวจำนวน 108 แห่ง โดยมีนักท่องเที่ยวและอัตราการเข้าพัก ปี 2555-2559 แสดงในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ข้อมูลผู้มาเยือนจังหวัดพัทลุง

รายการ	2555	2556	2557	2558	2559p
	(2012)	(2013)	(2014)	(2015)	(2016)
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	1,089,992	1,178,007	1,236,012	1,326,468	1,487,188
ชาวไทย	1,078,751	1,166,026	1,224,134	1,312,969	1,472,162
ชาวต่างประเทศ	11,241	11,981	11,878	13,499	15,026
จำนวนนักท่องเที่ยว	559,871	629,782	661,761	710,274	802,928
ชาวไทย	554,339	623,842	655,887	704,057	796,115
ชาวต่างประเทศ	5,532	5,940	5,874	6,217	6,813
จำนวนนักท่องเที่ยว	530,121	548,225	574,251	616,194	684,260
ชาวไทย	524,412	542,184	568,247	608,912	676,047
ชาวต่างประเทศ	5,709	6,041	6,004	7,282	8,213
ระยะเวลาพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว(วัน)	1.98	2.07	2.01	1.96	1.88
ชาวไทย	1.98	2.07	2.01	1.96	1.88
ชาวต่างประเทศ	2.05	2.15	2.11	2.01	1.95
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมเยือน	1,085	1,158	1,191	1,272	1,345.13
ชาวไทย	1,082	1,155	1,188	1,268	1,342.14
ชาวต่างประเทศ	1,408	1,513	1,555	1,619	1,688.81
นักท่องเที่ยว	1,244	1,294	1,320	1,388	1,485.86
ชาวไทย	1,239	1,290	1,323	1,419	1,482.00
ชาวต่างประเทศ	1,647	1,712	1,759	1,843	1,942.93
นักท่องเที่ยว	753	835	878	931	980.97
ชาวไทย	751	832	875	928	977.24
ชาวต่างประเทศ	934	1,093	1,126	1,171	985.53
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	1,780	2,146	2,270	2,555	2,920.19
ชาวไทย	1,756	2,117	2,241	2,523	2,884.57
ชาวต่างประเทศ	24	28	29	32	35.62
สถานประกอบการที่พัก					
จำนวนห้อง	1,732	1,680	1,770	1,810	2,342
จำนวนผู้เข้าพักแรม	546,190	603,557	636,375	683,496	772,832
ชาวไทย	541,099	597,617	630,501	677,279	766,019
ชาวต่างประเทศ	5,091	5,940	5,874	6,217	6,813

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (p คือ ข้อมูลเบื้องต้น)

ปัญหาหลักของการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง คือการเป็นทางผ่านของนักท่องเที่ยวหรือนักเดินทางที่จะใช้เป็นเส้นทางผ่านไปยังจังหวัดอื่นๆ โดยไม่มีการแวะพักหรือเลือกจังหวัดพัทลุงเป็นแหล่งท่องเที่ยว เพราะเข้าใจว่าจังหวัดพัทลุงเป็นเพียงเมืองเกษตรกรรม ไม่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหรือไม่พร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว ดังนั้นจังหวัดพัทลุงจึงเป็นเพียงเมืองผ่านไปยังจังหวัดใกล้เคียงที่มีชื่อเสียงด้านธุรกิจและการท่องเที่ยว เช่น จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดตรัง และจังหวัดสงขลา ซึ่งทั้ง 3 จังหวัดดังกล่าวมีระบบการคมนาคมที่ครบวงจรไม่ว่าจะเป็นทางรถยนต์ รถไฟ และเครื่องบิน อย่างไรก็ตามจังหวัดพัทลุงยังคงมีข้อได้เปรียบที่มีระยะทางไม่ห่างจากสนามบินของทั้ง 3 จังหวัดใกล้เคียง จึงสามารถใช้บริการเพื่อการเดินทางไปยังจังหวัดพัทลุงได้อย่างสะดวก ดังแผนที่ภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 แผนที่ชุมชนท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง (บริษัทอีโค ทัวร์ จำกัด)

การสนับสนุนการท่องเที่ยวจะเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการเสริมรายได้ให้แก่คนในพื้นที่ และสามารถอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติให้คงอยู่ เนื่องจากผลการประเมินศักยภาพทางยุทธศาสตร์ (SWOT Analysis) ของสำนักงานจังหวัดพัทลุง (ปี พ.ศ. 2557- 2560) พบว่า พื้นที่จังหวัดพัทลุงมีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพและมีความหลากหลาย ทั้งด้านนิเวศธรรมชาติ วัฒนธรรม แหล่งอารยธรรม มีแหล่งประวัติศาสตร์ ศาสนาขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรมที่สืบทอดสู่วิถีชีวิต ตลอดจนมีสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์จากภูมิปัญญา และวัฒนธรรมของจังหวัดที่โดดเด่น เหมาะสมสำหรับเป็นสถานที่พักผ่อนของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนได้เป็นอย่างดี ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลของจังหวัดพัทลุง ตามแผนยุทธศาสตร์จังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) สามารถสรุปข้อมูลสถานภาพจังหวัด ได้ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision)

“เมืองคนคุณภาพ สิ่งแวดล้อมดี ชุมชนเข้มแข็ง เติบโตและมั่นคงจากฐานการเกษตร วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ยั่งยืน”

พันธกิจ (Mission)

การบริหารเชิงพื้นที่และการพัฒนาจังหวัดพัทลุง มุ่งสู่เมืองเกษตรยั่งยืน การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดดเด่น และคนมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยน้อมนำ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาปรับใช้ในทุกกระบวนการและทุกภาคส่วน ทั้งนี้ ได้กำหนดพันธกิจการพัฒนาจังหวัด ดังนี้

1. พัฒนาคนให้มีคุณภาพ สุขภาพดี มีความรู้และปัญญา พร้อมคุณธรรม ครอบครัวยั่งยืน ชุมชนเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
2. เสริมสร้าง และจัดการให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ และดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า
3. พัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสามารถในการพึ่งตนเองได้สูง ปรับตัวได้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง
4. พัฒนาการเกษตรให้มีความมั่นคงและยั่งยืน เป็นรายได้หลักทางเศรษฐกิจของจังหวัด และความมั่นคงทางอาหารในอนาคต
5. ส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้มีคุณภาพมาตรฐานทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบครบวงจร

เป้าประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์ (Objective)

เพื่อให้สอดคล้องกับศักยภาพการพัฒนาจังหวัดและบริบทการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ก้าวไปสู่วิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดที่พึงปรารถนาในระยะเวลา 4 ปี จังหวัดจึงกำหนดเป้าประสงค์รวมของการพัฒนา ดังนี้

1. พัทลุงเมืองเกษตรคุณภาพมาตรฐานสากล การเกษตรของจังหวัด สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจกระจายรายได้ สร้างงาน อาชีพแก่เกษตรกรและชุมชน
2. การท่องเที่ยวสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจกระจายรายได้สู่จังหวัดและรักษาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน
3. ประชาชนมีคุณภาพ เรียนรู้ตลอดชีวิต สังคมน่าอยู่ และมีความสงบด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
4. พัทลุงเมืองสีเขียว ทรัพยากร ธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ ชุมชนมีสิ่งแวดล้อมดี
5. ระบบโครงสร้างพื้นฐานมีประสิทธิภาพ การคมนาคมปลอดภัย การบริหารจัดการมีธรรมาภิบาล

ประเมินศักยภาพทางยุทธศาสตร์ (SWOT Analysis)

จังหวัดพัทลุงได้ดำเนินการประเมินศักยภาพการพัฒนาจังหวัดในปัจจุบัน และโอกาสการพัฒนาในอนาคต ด้านการท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์พบว่า จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (SWOT Analysis) ในรอบปี พ.ศ. 2561-2564 สามารถสรุปได้ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาสู่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์แบบเพิ่มคุณค่าครบวงจรที่ยั่งยืน

เป้าประสงค์ที่ 2 การท่องเที่ยวสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจกระจายรายได้สู่จังหวัดและรักษาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

จุดยืนทางยุทธศาสตร์ Strategy Position

1. พัฒนาการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน

1.1 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ธรรมชาติ ป่าเขา น้ำตก การล่องแก่งและลุ่มน้ำทะเลสาบพัทลุงให้เป็นสถานที่แหล่งพักผ่อนของนักท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวแบบครอบครัว และนักท่องเที่ยวผจญภัยเดินป่าเพื่อเชื่อมโยงสู่ระดับนานาชาติ (Family Hipster Tourist and Jungle Tour)

1.2 สร้างนวัตกรรมการท่องเที่ยวพัฒนาพื้นที่เชิงนิเวศธรรมชาติ ป่าเขาและลุ่มน้ำทะเลน้อยสาบ (ทะเลน้อย ทะเลหลวงในทะเลสาบสงขลา) ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวครบวงจรเชื่อมโยงสู่ระดับนานาชาติ สร้างนวัตกรรมการท่องเที่ยวให้มีการออกแบบครอบคลุมการพัฒนาทั้งจังหวัดพัทลุง : พัฒนาชายฝั่งและปรับปรุงภูมิทัศน์ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อนุรักษ์สงวนพันธุ์สัตว์น้ำหายาก (โลมาอิรวดี) สร้าง Land Mark เช่น สัญลักษณ์มโนราห์ หนึ่งทะเลสูง เทร็ด และนกนางแอ่น “ทะเลสาบพัทลุง ณ เมืองลุง สวรรค์ของนักตกปลาแห่งเอเชีย” และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ใหม่ๆ ของพื้นที่

1.3 ส่งเสริมและพัฒนาทะเลน้อยให้เป็นแหล่งศึกษา และดูนกในระดับนานาชาติ สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในทะเลน้อยกลางทะเลที่ไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ชมนกชมควายน้ำ ความหลากหลายของนิเวศวิทยา พร้อมจัดระเบียบการท่องเที่ยวทางเรือ จัดระเบียบเมือง ชุมชนความสะอาด พัฒนาคุณภาพผู้ให้บริการท่องเที่ยวในชุมชนให้เอื้อต่อการเปิดตลาดการท่องเที่ยวนานาชาติ

1.4 แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์วัฒนธรรม ศิลปะ ประเพณี จิตวิญญาณ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ การสร้างเส้นทางท่องเที่ยวสิ่งศักดิ์สิทธิ์ 9 วัด (วัดเขียนบางแก้ว วัดคูหาสวรรค์ วัดเขาอ้อ วัดวัง วัดดอนศาลา วัดปากสระ วัดเขาแดงตก วัดภูเขาทอง วัดพระเกิดและเส้นทางตามรอยเกจิอาจารย์ลุ่มน้ำทะเลสาบพัทลุง ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานบริเวณวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาให้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ในทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์ ส่งเสริมให้มีปราชญ์ชาวบ้าน สร้างมัคคุเทศก์น้อย และห้องนิทรรศการแสดงความรู้ที่ทันสมัย สื่อที่เป็นสากล)

1.5 การสร้างประตูเมืองทางทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตก เพื่อการเปิดสู่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ของจังหวัดพัทลุง

1.6 การสร้างแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ การฟื้นฟูสุขภาพรองรับผู้สูงอายุ เน้นตลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมาตรฐาน

1.7 ส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบพัทลุงธานี วิถีเมืองลุง ในชุมชน ในรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวชุมชน (เรียนรู้ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี เรียนรู้ชีวิตของเมืองลุง อาหารพื้นบ้าน และเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์) การสร้างศูนย์รวมการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง

2. พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดที่มีความโดดเด่น

2.1 การสร้างปฏิทินการท่องเที่ยวเมืองพัทลุงในระดับพื้นที่และปฏิทินการท่องเที่ยวนานาชาติ

2.2 พัฒนากิจกรรมด้านการท่องเที่ยวตามปฏิทินการท่องเที่ยวทั้งในระดับพื้นที่ ประเทศและนานาชาติให้ยิ่งใหญ่ น่าสนใจมากขึ้น มีความหลากหลายและต่อเนื่อง เมืองลุงเมืองเดียวเที่ยวทั้งปี (ในระดับพื้นที่และประเทศจัดงานแข่งโปงล้อนานาชาติ งานมหกรรมวันโค งานวันข้าวสังข์หยดและชาวนาภาคใต้ ในระดับนานาชาติจัดงานล่องเรือ แล่นกทะเลน้อย งานบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์เขาอ้อ งานมนตราให้ไว้ครุ งานย้อนรอยประวัติศาสตร์วัดเขียนบางแก้ว งานวันเดินป่าขึ้นเขาบรรทัด งานมหกรรมตกลานานาชาติ งานวิ่งมาราธอน งานไตรกีฬา ฯลฯ)

2.3 พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เพื่อเพิ่มระยะเวลาการท่องเที่ยวให้เกิดอัตราการพักค้างเพิ่มขึ้น พัฒนาพื้นที่การคมนาคมทางการท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวป่าเขา การท่องเที่ยวในทะเลสาบ การท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ และศาสนา

2.4 ส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้วิถีวัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านพิพิธภัณฑ์ชุมชน การศึกษาดูงานทางด้านการเกษตร การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ ท่องเที่ยวด้านอาหารกินอาหารอร่อย งานหัตถกรรม ศิลปกรรม

3. พัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการการท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์และได้มาตรฐาน

3.1 การส่งเสริมการพัฒนาการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ ด้านการท่องเที่ยวเพื่อรองรับการท่องเที่ยว (ส่งเสริมผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวชุมชน) สร้างมาตรฐานร้านอาหารคุณภาพบริการท่องเที่ยวของจังหวัด อาหารพื้นบ้านอร่อยและปลอดภัย

3.2 สร้างแหล่งค้าขายในสถานที่ท่องเที่ยวชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์ และไม่ทำลายบรรยากาศการท่องเที่ยว

3.3 ส่งเสริมให้มีการสร้างโฮมสเตย์ในชุมชน การท่องเที่ยวให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชน

3.4 พัฒนาขีดความสามารถชุมชนในการบริหารจัดการท่องเที่ยวของตนเอง มีการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวชุมชน พัฒนาคุณภาพบุคลากรการท่องเที่ยวของชุมชน และสร้างมาตรฐานความปลอดภัยทางการท่องเที่ยวของจังหวัดและการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวที่เป็นไปตามกฎหมาย

3.5 ส่งเสริมพัฒนาการบริการของผู้ให้บริการสาธารณะที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยววิถีโดยสารร้านค้า ผู้ให้บริการที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานในการบริการที่มีคุณธรรมและเป็นมืออาชีพ

4. พัฒนาระบบการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน

4.1 ยกระดับขีดความสามารถผู้ประกอบการท่องเที่ยวของจังหวัดให้มีศักยภาพในการออกแบบรายการท่องเที่ยว การตลาดการท่องเที่ยว และการบริการการท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน

4.2 พัฒนาศูนย์บริการและสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมเป็นเครือข่าย สร้างจิตสำนึกการเป็นเจ้าบ้านที่ดีรองรับการท่องเที่ยว (ส่งเสริมพัฒนาเครือข่ายศูนย์การท่องเที่ยวในระดับจังหวัด พัฒนาสถานที่พักและราคาให้เป็นมาตรฐานสากล) การมีความปลอดภัยได้มาตรฐานสากล

4.3 เชื่อมโยงการตลาดการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจากอาเซียนตอนใต้ อันดามันภาคใต้ตอนล่างและฝั่งอ่าวไทยตอนบน เน้นการตลาดแบบเข้าถึงประชาสัมพันธ์ เพื่อการสร้างแรงจูงใจมาเที่ยวพัทลุง สร้างสื่อการท่องเที่ยวในรูปแบบภาษาที่หลากหลายที่เข้าถึงนักท่องเที่ยว ป้ายโฆษณาทั่วทุกพื้นที่ในที่ท่องเที่ยวในภาคใต้ใกล้เคียง สร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวและการขยายศักยภาพการตลาดการท่องเที่ยวการ Road Show ในแหล่งท่องเที่ยวฝั่งอ่าวไทย อันดามัน อาเซียนใต้ ตลาดจีน และตลาดอินเดีย

4.4 พัฒนาการประชาสัมพันธ์และการตลาดที่หลากหลายครอบคลุมทุกช่องทางสื่อ และเข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย สร้างการตลาดการท่องเที่ยวในระบบดิจิทัล และการประชาสัมพันธ์ด้วยรูปแบบการตลาดในสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และการใช้โซเชียลมีเดีย

4.5 การควบคุม กำกับ มาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ไม่ให้ทำลายสิ่งแวดล้อมและวิถีดั้งเดิมของจังหวัด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการท่องเที่ยวเติบโตแบบไม่มีทิศทาง

5. พัฒนาระบบโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยว และสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกการท่องเที่ยว

5.1 การสร้างเส้นทางจักรยานในพื้นที่เส้นทางทะเลน้อย-ระโนดและเส้นทางเพชรเกษมในพื้นที่เขาบรรทัด พัฒนาให้มีมาตรฐานระดับสากลให้พัทลุงเป็นสวรรค์ของการท่องเที่ยวทางจักรยาน

5.2 ส่งเสริมผู้ประกอบการพัฒนากิจการ สถานที่พักในรูปแบบของบูติกที่มีเอกลักษณ์ของจังหวัดพัทลุง พัฒนาโฮมสเตย์ชุมชนมาตรฐานนานาชาติในพื้นที่อำเภอศรีบรรพต อำเภอระโนดและเมือง

เก่าชัยบุรี ในรูปแบบการรวมกลุ่มโฮมสเตย์ของชุมชนและส่งเสริมผู้ประกอบการที่มีศักยภาพพัฒนาโรงแรมที่พักที่มีมาตรฐานสากล เพื่อเพิ่มโอกาสการพักค้างคืนของนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ

นอกจากนี้จังหวัดพัทลุงได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์และกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวดังแสดงในตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 ความสัมพันธ์ของประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์และกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัดประเด็นยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	กิจกรรม/โครงการ
กา ร พั ฒ น า สู ่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์แบบเพิ่มคุณค่าครบวงจรที่ยั่งยืน	การท่องเที่ยวสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจกระจายรายได้สู่จังหวัดและรักษาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน	1. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาและผ่านเกณฑ์มาตรฐานท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพิ่มขึ้น 2. รายได้โดยรวมจากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 3. จำนวนผู้มาเยือนเพิ่มขึ้น	พัฒนาระบบการบริหารจัดการคุณภาพบุคลากรและอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน	1. โครงการพัฒนาผู้ประกอบการ บุคลากรผู้ให้บริการรองรับการท่องเที่ยว 2. โครงการส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องแบบครบวงจรสู่นานาชาติ 3. โครงการพัฒนาระบบมาตรฐานความปลอดภัยแหล่งท่องเที่ยว
			พัฒนามาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน	1. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว 2. ประวัติศาสตร์ศิลปวัฒนธรรม 3. ป่าเขา/นิเวศ/ลุ่มน้ำ/เพื่อสุขภาพ 4. สร้าง Land mark/ประตูเมือง สัญลักษณ์มโนราห์ หนังตะลุง เทริด และนกนางแอ่น 5. โครงการพัทธธานีวิถีเมืองลุง 6. โครงการพัฒนาทะเลสาบพัทลุงเพื่อรองรับการท่องเที่ยว

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัดประเด็นยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	กิจกรรม/โครงการ
			พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวที่โดดเด่น	1. โครงการส่งเสริมกิจกรรมลุ่มทะเลสาบพัทลุง ตลาดน้ำ/อาหาร มหกรรมตกปลานานาชาติ กีฬาทางน้ำ ล่องเรือแลนก 2. โครงการส่งเสริมกิจกรรมตามเทศกาลปฏิบัติ การท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม/สิ่งศักดิ์สิทธิ์ 3. นิเวศ/ป่าเขาเทศกาลสำคัญ 4. โครงการจัดทำเส้นทาง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เชิงศาสนา เชิงเรียนรู้
			พัฒนาระบบ Logistic และสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับการท่องเที่ยว	1. โครงการส่งเสริมผู้ประกอบการพัฒนาที่พัก/ สิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐานหลายรูปแบบ 2. โครงการพัฒนาช่องทางจักรยานเชื่อมโยงการท่องเที่ยว 3. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณูปโภคเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัดประเด็นยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	กิจกรรม/โครงการ
			พัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้า บริการ สร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	1. โครงการพัฒนาบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน 2. โครงการพัฒนาสินค้าที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ 3. โครงการพัฒนาชุมชนรองรับการท่องเที่ยว

การประเมินศักยภาพทางยุทธศาสตร์ (SWOT Analysis)

ปัจจุบันจังหวัดพัทลุงได้ประเมินศักยภาพการพัฒนาจังหวัดและโอกาสการพัฒนาในอนาคต ด้านการท่องเที่ยวด้วยการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (SWOT Analysis) ในรอบปี พ.ศ.2561-2564 สามารถสรุป ดังตารางที่ 2.3 และ 2.4

ตารางที่ 2.3 การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน (Internal Factors)

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
1. Structure (โครงสร้างองค์กร)	
- มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่หลากหลายทั้งในเขตพื้นที่อำเภอ มีศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตร - มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดสู่ชนรุ่นหลัง - มีแหล่งอารยธรรม แหล่งประวัติศาสตร์ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา	
จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
2. Strategy (กลยุทธ์)	
- มีผลิตภัณฑ์ชุมชน อาหารอร่อยหลากหลายที่เป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวรู้จักอย่างแพร่หลาย	
3. Style (รูปแบบการบริหารจัดการ)	
	- แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดพัทลุงยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐานการท่องเที่ยวนานาชาติ - ขาดการเชื่อมโยงกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทั้งจังหวัด - ไม่มีการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวในระดับนานาชาติ
4. Staff (บุคลากร)	
- ผู้คนมีความเป็นมิตรกับนักท่องเที่ยว วิถีชีวิต เหมาะกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ และต้นทุนทางการท่องเที่ยวไม่สูง	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
5. Skills (ทักษะ)	
	- ขาดบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ เช่นผู้ประกอบการ ผู้ให้บริการ ชุมชนท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ของรัฐและไกด์
6. System (ระบบการทำงาน)	
	- ขาดการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องและชุมชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ตารางที่ 2.4 การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก (External Factors)

โอกาส (Opportunities)	ภัยคุกคาม (Threats)
1. Politics (การเมือง/นโยบาย/กฎเกณฑ์/กฎหมาย)	
- รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวอย่างเต็มที่ เพื่อสร้างรายได้ให้กับประเทศ	
2. Economic (เศรษฐกิจ)	
- การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และประเทศอื่นๆ เข้ามาในพื้นที่มากขึ้น	- การแข่งขันด้านธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียงมีสูง เมื่อเทียบกับจังหวัดพัทลุงยังมีน้อยส่งผลให้ไม่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวสู่พื้นที่ได้

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

3. Social (สังคมและวัฒนธรรม)	
- การเติบโตของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ และการท่องเที่ยวแบบเดินทางด้วยตนเอง เป็นโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด	
4. Environment (สิ่งแวดล้อม)	
	- ภัยธรรมชาติ ความแปรปรวนของธรรมชาติ ทำให้ฤดูกาลของการท่องเที่ยวไม่แน่นอน
5. Technology (เทคโนโลยี)	
- จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่จุดศูนย์กลางของภาคใต้และมีระบบขนส่งจังหวัดใกล้เคียงที่สามารถเชื่อมโยงนักท่องเที่ยวสู่พื้นที่ได้อย่างสะดวกมากขึ้น	
โอกาส (Opportunities)	ภัยคุกคาม (Threats)
6. Stakeholders (ลูกค้า/ ผู้รับบริการ)	
- การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และประเทศอื่นๆ เข้ามาในพื้นที่มากขึ้น	

ทิศทางการพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพัทลุง (TOWs Matrix)

จากการวิเคราะห์จุดแข็ง โอกาส จุดอ่อน และอุปสรรค ข้างต้น ทำให้สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาของจังหวัดด้านการท่องเที่ยว ดังแสดงในตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 ทิศทางการพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพัทลุง (TOWs Matrix)

ทิศทางการพัฒนาเชิงรุก (S-O)	ทิศทางการพัฒนาเชิงแก้ไข(W-O)
1. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความโดดเด่นเชื่อมโยงกับภูมิภาคเพื่อพร้อมรองรับนักท่องเที่ยวในระดับนานาชาติ	1. พัฒนาบุคลากรให้รองรับทางด้านการท่องเที่ยวให้รอบรู้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดที่สามารถสร้างมูลค่าการท่องเที่ยวสู่นานาชาติได้
2. ประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก ผ่านสื่อ ช่องทางที่หลากหลาย เจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และวิถีชีวิต ศาสนา วัฒนธรรม	2. สร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวในระดับจังหวัดกับฝั่งอ่าวไทย อันดามัน อาเซียนได้
3. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ พื้นฟู บำบัด รักษา ป้องกัน เป็นการท่องเที่ยววิถีสุขภาพในระดับนานาชาติ	3. สร้างจิตสำนึกในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี ขอความร่วมมือภาคธุรกิจด้านที่พัก ด้านอาหาร ในการสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว
4. เปิดตลาดการท่องเที่ยวครบครัน และการท่องเที่ยวที่เดินทางด้วยตนเอง เชื่อมนักท่องเที่ยวจากจังหวัดข้างเคียง และชาวต่างชาติจากพื้นที่ข้างเคียงสู่พัทลุง	4. สร้างกิจกรรม สถานที่ จุดดึงดูดใจ พื้นที่การท่องเที่ยวใหม่ ดึงดูดนักท่องเที่ยว
	5. เพิ่มจุดสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งในระดับจังหวัดและชุมชน
ทิศทางการพัฒนาเชิงป้องกัน(S-T)	ทิศทางการพัฒนาเชิงตั้งรับ(W-T)
1. พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวที่สะดวก ปลอดภัยมาตรฐาน รองรับทุกสภาพการท่องเที่ยว	1. เตรียมความพร้อมชุมชนและพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยวให้มีความพร้อมในการรองรับการท่องเที่ยวและเป็นมิตรกับผู้มาเยี่ยมชมเยือน
2. เสริมสร้างความปลอดภัย อบอุ่น บริการครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ด้วยคุณภาพของการบริการที่มีเอกลักษณ์	2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ท่องเที่ยวและเส้นทาง การท่องเที่ยวของจังหวัด
3. ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง	

นอกจากนี้สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพัทลุง ได้มีการจัดปฏิทินการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงตามเทศกาลต่างๆตามตารางที่ 2.6 ซึ่งการจัดกิจกรรมระหว่างปี พ.ศ.2557 ถึง พ.ศ.2559 สำหรับในปี พ.ศ.2560 อยู่ระหว่างการปรับปรุงข้อมูล (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพัทลุง, 2559)

ตารางที่ 2.6 ปฏิทินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง ปี พ.ศ. 2557-2559

วัน/เดือน/ปี	ชื่อกิจกรรม / โครงการ	กิจกรรมภายในงาน	สถานที่จัดงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ
2 กุมภาพันธ์	งานวันพื้นที่ชุ่มน้ำโลก	- นิทรรศการวันพื้นที่ชุ่มน้ำโลก - ล่องเรือแล่นก สัมผัสธรรมชาติ - ทะเลน้อย	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย Tel.0-7468-5230
กุมภาพันธ์ - เมษายน	เทศกาลล่องเรือ แล่นกทะเล น้อย	- ล่องเรือตุงก - ชมจุดนกทำรัง วางไข่ควนซี - เสียน - แข่งขันเรือพาย / แข่งขัน - จักรยานเสือภูเขา สัมผัส - ธรรมชาติของทะเลน้อย - เลือกซื้อผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน - จัดงานเทศกาลอาหารสะอาด - อร่อยทะเลน้อย	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย	องค์การบริหารส่วนตำบลพนาสูง Tel.0-7468-5240 เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย Tel.0-7468-5230

ตารางที่ 2.6 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	ชื่อกิจกรรม / โครงการ	กิจกรรมภายในงาน	สถานที่จัดงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ
8 มีนาคม	วันสตรีสากล	- การแสดงสินค้า “หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์” - ชมนิทรรศการและการแสดงผลมโหรสพ	หน้าศาลากลางจังหวัดพัทลุง	พัฒนาชุมชน Tel.0-74 61-3269
เมษายน	งานอนุรักษ์มรดกไทย	- การแข่งมโนราห์ หนึ่งทะเล	สวนสาธารณะเทศบาลเมืองพัทลุง	วัฒนธรรมจังหวัด Tel.0-74 61-7589, 0-7461-7959 เทศบาลเมืองพัทลุง Tel.0-7461-3007
พฤษภาคม	การแข่งขันวิ่งมินิ-ฮาล์ฟมาราธอนและฟันรัน	- จัดแข่งขันวิ่งป่าบอน มินิ-ฮาล์ฟมาราธอนและฟันรัน	อ่างเก็บน้ำป่าบอน	อำเภอป่าบอน Tel.0-7462-5406
	มโนราห์โรงครูท่าแค	- การจัดแข่งขันมโนรา แสง สี เสียง - ผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน ฯลฯ	วัดท่าแค	เทศบาลตำบลท่าแค Tel.0-7462-1964

ตารางที่ 2.6 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	ชื่อกิจกรรม / โครงการ	กิจกรรมภายในงาน	สถานที่จัดงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ
มิถุนายน	งานกาชาดประจำปี	- การแสดงจากวิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุงและของหน่วยงานต่างๆ - การแสดงสินค้า “หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์” - ชมนิทรรศการและการแสดงมหรสพ	หน้าศาลากลางจังหวัดพัทลุง	ที่ทำการปกครองจังหวัดพัทลุง Tel.0-7461-5666
กรกฎาคม	เทศกาลอาหารดี ศรีเมืองลุง	- จำหน่ายอาหารและประกวดอาหารพื้นเมือง - ชมการแสดงทางวัฒนธรรมพื้นบ้าน	สวนสาธารณะเทศบาลเมืองพัทลุง	เทศบาลเมืองพัทลุง Tel.0-7461-3007
	ย้อนรอยประวัติศาสตร์เสร็จประพาส ร.5	- การแสดงจากวิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง และหน่วยงานต่างๆ - การแสดงสินค้า “หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์” - ชมนิทรรศการและการแสดงมหรสพ - ลานวัฒนธรรม	หาดแสนสุขลำปำ เกาะสี่ – เกาะห้า – อ่าวท่ายาง	องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหมาก อ.ปากพะยูน Tel.0-7460-8016 เทศบาลเมืองพัทลุง Tel.0-7461-3007

ตารางที่ 2.6 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	ชื่อกิจกรรม / โครงการ	กิจกรรมภายในงาน	สถานที่จัดงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ
สิงหาคม	ชุมนุมกรีฑาพัทลุง	- ชมขบวนพาเหรดอันสวยงาม ของแต่ละอำเภอ	สนามกีฬาากลางจังหวัดพัทลุง	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดพัทลุง องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง Tel.0-7462-0276, 0-7461-7800 Fax. 0-7461-6858
	งานวันชาวสวน	- ประกวดริตาชาวสวน - การประกวดพืชผลทางการเกษตร - การแสดงสินค้า “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” - ชมนิทรรศการ, มหรสพ	สนามหน้า องค์การบริหาร ส่วนตำบลเขาปู่	องค์การบริหารส่วนตำบล เขาปู่ Tel.0-7468-9292
10 สิงหาคม	งานวันกำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน		สนามหน้าศาลากลางจังหวัด พัทลุง	ที่ทำการปกครองจังหวัดพัทลุง

ตารางที่ 2.6 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	ชื่อกิจกรรม / โครงการ	กิจกรรมภายในงาน	สถานที่จัดงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ
วันแรม 1 ค่ำ เดือน 11	งานประเพณีแข่งโพน-ลากพระ	- แข่ง ชั น ตี โ พ น ชิง ถั่ว ย - พระราชทานสมเด็จพระเทพฯ - การตักบาตรเทโว - การประกวดเรือพระ การออกร้านแสดงสินค้าพื้นเมือง - การแสดงมหรสพพื้นบ้าน	บริเวณสนามหน้าเมือง ศาลากลางจังหวัดพัทลุง หาดแสนสุขลำปำ สำนักสงฆ์สันติบรรพต	เทศบาลเมืองพัทลุง Tel.0-7461-3007
วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12	ประเพณีงานลอยกระทง	- ประกวดนางนพมาศ - ประกวดกระทง - มหรสพ,การละเล่นต่างๆ	หาดแสนสุขลำปำ	เทศบาลเมืองพัทลุง Tel.0-7461-3007

2. นิยามและแนวคิดการจัดการโซ่อุปทานและโลจิสติกส์

โลจิสติกส์ (logistics) หมายถึง การผสมผสานศาสตร์หลาย ๆ ศาสตร์เข้าด้วยกันเช่น วิศวกรรมศาสตร์ บริหารธุรกิจ การจัดการสารสนเทศ เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย ผังเมือง สิ่งแวดล้อมและพลังงานเพื่อการจัดการเป็นระบบการจัดการส่งสินค้า ข้อมูลและทรัพยากรอื่น ๆ จากจุดต้นทางไปยังจุดหมายปลายทางตามความต้องการของลูกค้า เนื่องจากการจัดการโลจิสติกส์เป็นส่วนหนึ่งของโซ่อุปทานในการเพิ่มมูลค่าของการใช้ประโยชน์ของเวลาและสถานที่เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและประสิทธิภาพสูงสุด (พจนานุกรมของเว็บสเตอร์ (Webster, 2560))

โซ่อุปทาน (Supply Chain) หมายถึง ความเชื่อมโยงที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพด้านการผลิต และการจัดส่งสินค้า หรือบริการจากผู้ผลิตสินค้าถึงผู้ซื้อหรือลูกค้าโดยคำนึงถึงการจัดโซ่อุปทานตั้งแต่การผลิตไปจนถึงการกระจายสินค้าที่หลากหลายรูปแบบทั้งเวลาการขนส่ง ต้นทุนและความต้องการของลูกค้าให้มีความราบรื่นและประหยัดที่สุด โดยการเตรียมความพร้อมและการวางแผนที่เหมาะสมพร้อมรับมือกับข้อมูลในอนาคตที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (ปรีดี ศรีวัฒนา ออนไลน์, 2008)

องค์ประกอบของการจัดการโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) หมายถึง ระบบที่เกี่ยวข้อง กระบวนการวางแผน การดำเนินการเพื่อควบคุมประสิทธิภาพการไหลเวียนสินค้า หรือบริการ ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบ จัดการคลังสินค้า บริหารต้นทุน การขนส่ง โดยแต่ละกิจกรรมต้องมียุทธศาสตร์เป็นกระบวนการแบบบูรณาการด้วยการส่งมอบไปถึงจุดที่ใช้งาน และถึงมือผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ธนิต โสรัตน์, 2560) ดังนั้นการจัดการโลจิสติกส์เป็นส่วนหนึ่งของซัพพลายเชนที่ประกอบด้วย การวางแผนงานผ่านการปฏิบัติการและมีการควบคุมในแต่ละกระบวนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของขั้นตอนการทำงาน การบริการและการนำระบบสารสนเทศเข้ามาช่วยพัฒนาระบบจากจุดเริ่มต้นจนถึงการบริโภค เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (The Council of Logistic Management, 1998, U.S.A., www.clml.org)

จากความสำคัญของโซ่อุปทาน (Supply Chain) และโลจิสติกส์ (Logistic) ได้มีการนำแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ร่วมกับศาสตร์ด้านอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น ด้านบริหารธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการธุรกิจค้าปลีกที่ประยุกต์ใช้ระบบโซ่อุปทาน (Supply Chain) ในการบูรณาการการไหลของสินค้า สารสนเทศและการเงินระหว่างองค์การจากจุดกำเนิดถึงจุดบริโภค โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความพึงพอใจสูงสุดในการบริโภค เพื่อให้ภาคธุรกิจมีต้นทุนที่น้อยที่สุด ในขณะที่โลจิสติกส์จะเป็นการรับผิดชอบด้านการจัดการการไหลทางกายภาพของสินค้านี้ระหว่างองค์การประกอบด้วยกิจกรรมการขนส่งและการคลังสินค้าที่ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการเคลื่อนย้ายและส่งมอบสินค้าอย่างต่อเนื่อง โดยมีเรื่องของ การตลาด การขาย และการเงินเข้ามาเกี่ยวข้องในการจัดหาข้อมูลล่วงหน้าและข้อมูลหลังการขายผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการพัฒนาอย่างเหมาะสม จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจึงสามารถสรุปได้ว่าการจัดการโลจิสติกส์เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการโซ่อุปทานที่สามารถช่วยให้องค์กรสามารถควบคุมการไหลของสินค้า ข้อมูล และการเงิน ด้วยการบูรณาการการไหลระหว่างช่องทางของคู่ค้าในธุรกิจที่ทำให้เกิด

ประโยชน์ในการวางแผนบริหารจัดการเรื่องระบบการขนส่ง การลดสินค้าคงคลัง และการปรับปรุงระบบการทำงานในด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรและผู้ที่เกี่ยวข้อง (ฐานา บุญหล้า, 2548) สำหรับในภาคของการบริหารจัดการการทอ้งเทียวด้านระบบโลจิสติกส์ (Logistic) และการจัดการโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) มาประยุกต์ใช้เพื่อการบริหารจัดการการทอ้งเทียวยให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งไพรัช พิบูลย์รุ่งโรจน์ (2555) ได้สรุปเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดการระบบของโซ่อุปทานการทอ้งเทียวย เพื่อการพัฒนาการทอ้งเทียวยให้เป็นไปอย่างยั่งยืนโดยผ่านการประสานงาน เชื่อมโยงของหน่วยงานและองค์กรต่างๆในโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้อง

3. ดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์การทอ้งเทียวย

ตัวชี้วัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ (Logistics Performance Indicators: LPI) ตามคู่มือการประเมินประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ของกระทรวงอุตสาหกรรม (คณะทำงานโลจิสติกส์คลินิก, 2550) ได้มีการแนะนำให้วัดประเมินผลประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมตามกิจกรรมโลจิสติกส์ 9 กิจกรรม ซึ่งวัดผลการดำเนินงาน 3 มิติ รวมทั้งหมด 27 ตัวชี้วัด โดยมีรายละเอียดดังนี้

กิจกรรมโลจิสติกส์ 9 กิจกรรม ได้แก่

- 1) การให้บริการแก่ลูกค้าและกิจกรรมสนับสนุน (Customer Service and Support)
- 2) การจัดซื้อจัดหา (Purchasing and Procurement)
- 3) การสื่อสารด้านโลจิสติกส์และกระบวนการสั่งซื้อ (Logistics Communication and Order processing)
- 4) การขนส่ง (Transportation)
- 5) การเลือกสถานที่ตั้งของโรงงานและคลังสินค้า (Site Selection, Warehousing and Storage)
- 6) การวางแผนหรือการคาดการณ์ความต้องการของลูกค้า (Demand Forecasting and Planning)
- 7) การบริหารสินค้าคงคลัง (Inventory Management)
- 8) การจัดการเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ และการบรรจุหีบห่อ (Materials Handling and Packaging)
- 9) โลจิสติกส์ย้อนกลับ (Reverse Logistics)

การวัดประเมินผล 3 มิติ ประกอบด้วย

- 1) ด้านการบริหารต้นทุน (Cost Management) เป็นดัชนีที่แสดงถึงสัดส่วนต้นทุนของกิจกรรมโลจิสติกส์เปรียบเทียบกับยอดขายประจำปีทั้งหมดของกิจการ
- 2) ด้านเวลา (Lead Time) เป็นดัชนีที่ใช้ข้อมูลระยะเวลาของการเคลื่อนย้ายสินค้าและข้อมูลที่เกิดขึ้นในแต่ละกิจกรรมโลจิสติกส์

3) ด้านความน่าเชื่อถือ (Reliability) เป็นดัชนีที่ใช้วัดความน่าเชื่อถือเกี่ยวกับการส่งมอบสินค้าและการตอบสนองความต้องการของท้องเที่ยว

โดยงานวิจัยนี้ ได้มีการสร้างเครื่องมือที่ใช้วัดประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์การท้องเที่ยวจังหวัดพัทลุง (Logistics Performance Assessment Tools: LPAT) บนพื้นฐาน 9 กิจกรรมโลจิสติกส์ทางการท้องเที่ยวที่วัดประเมินใน 3 มิติ ซึ่งอ้างอิงมาจากคู่มือวินิจฉัยความสามารถด้านโลจิสติกส์ (คณะทำงานโลจิสติกส์คลินิก, 2550) ดังแสดงดัชนีการวัดประสิทธิภาพ ดังแสดงในตารางที่ 2.7

ตารางที่ 2.7 ดัชนีวัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์ท้องเที่ยวจังหวัดพัทลุง

กิจกรรมโลจิสติกส์	มิติด้านต้นทุน	มิติด้านเวลา	มิติด้านความน่าเชื่อถือ
การให้บริการแก่ลูกค้าและกิจกรรมสนับสนุน	สัดส่วนต้นทุนการให้บริการลูกค้าต่อยอดขาย -Ratio of customer service cost per sale	ระยะเวลาเฉลี่ยในการตอบสนองคำสั่งซื้อจากลูกค้า -Average order cycle time	อัตราความสามารถการจัดส่งสินค้า -DIFOT CS and support rate
การจัดซื้อจัดหา	สัดส่วนต้นทุนการจัดซื้อจัดหาต่อมูลค่ายอดขาย -Ratio of procurement cost for sale	ระยะเวลาเฉลี่ยการจัดซื้อจัดหา -Average of procurement cycle time	อัตราความสามารถในการจัดส่งสินค้าของผู้ผลิต -Supplier in full and on-time rate
การสื่อสารด้านโลจิสติกส์และกระบวนการสั่งซื้อ	สัดส่วนมูลค่าการลงทุนเกี่ยวกับการติดตั้งระบบสื่อสารภายในองค์กรต่อมูลค่ายอดขาย -Ratio of information processing cost per sale	ระยะเวลาเฉลี่ยการส่งคำสั่งซื้อภายในองค์กร -Average order processing cycle time	อัตราความแม่นยำเฉลี่ยใบสั่งงาน -Order accuracy rate
การขนส่ง	สัดส่วนต้นทุนการขนส่งต่อมูลค่ายอดขาย -Ratio of transportation cost per sale	ระยะเวลาเฉลี่ยการจัดส่งสินค้า -Average delivery cycle time	อัตราความสามารถในการจัดส่งสินค้าของแผนขนส่ง -DIFOT rate (transportation)
การเลือกสถานที่ตั้งของสถานประกอบการและคลังสินค้า	สัดส่วนต้นทุนการบริหารคลังสินค้าต่อยอดขาย -Ratio of warehousing cost per sale	ระยะเวลาเฉลี่ยสินค้าสำเร็จรูปในคลังสินค้า -Average inventory cycle time	อัตราความแม่นยำของสินค้าคงคลัง -Inventory accuracy rate
การวางแผนหรือการคาดการณ์ความต้องการของลูกค้า	สัดส่วนต้นทุนการพยากรณ์ความต้องการลูกค้าต่อยอดขาย -Ratio of forecasting cost per sale	ระยะเวลาเฉลี่ยการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า -Average forecast period	อัตราความแม่นยำการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า -Forecast accuracy rate

กิจกรรมโลจิสติกส์	มิติด้านต้นทุน	มิติด้านเวลา	มิติด้านความน่าเชื่อถือ
การบริหารสินค้าคงคลัง	สัดส่วนต้นทุนการถือครองสินค้าและบริการต่อยอดขาย -Ratio of inventory holding cost per sale	ระยะเวลาเฉลี่ยการเก็บสินค้าสำเร็จรูปอย่างเพียงพอในการตอบสนองความต้องการของลูกค้า -Average inventory time	อัตราจำนวนสินค้าสำเร็จรูป ขาดมือ -Inventory out of stock rate
การจัดการเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ และการบรรจุหีบห่อ	สัดส่วนของมูลค่าสินค้าเสียหายต่อยอดขาย -Ratio of value damaged per sale	ระยะเวลาเฉลี่ยการถือครองและการบรรจุภัณฑ์สินค้า -Average material handling and packaging	อัตราความเสียหายของสินค้า -Damage rate
โลจิสติกส์ย้อนกลับ	สัดส่วนมูลค่าสินค้าที่ถูกตีกลับต่อยอดขาย -Rate of returned goods value per sale	ระยะเวลาเฉลี่ยการรับสินค้าคืนจากลูกค้า -Average cycle time of customer return	อัตราการถูกตีกลับของสินค้า -Rate of returned goods

สูตรการคำนวณดัชนีชี้วัดความสามารถโลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงทั้ง 3 มิติ ดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

1. ดัชนีด้านการบริหารต้นทุน (Cost Management Index)

1.1 สัดส่วนต้นทุนการให้บริการลูกค้าต่อยอดขาย (Ratio of customer service cost per sale)

การเปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างต้นทุนการให้บริการลูกค้าต่อปีกับยอดขายต่อปี ซึ่งต้นทุนการให้บริการลูกค้า ได้แก่ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของแผนกการตลาด หรือแผนกขาย เช่น เงินเดือนพนักงานฝ่ายบริการลูกค้า ค่าล่วงเวลา เป็นต้น รวมทั้งค่าใช้จ่ายการบริการหลังการขายและกิจกรรมสนับสนุนต่าง ๆ แต่ไม่รวมค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์ เช่น การโฆษณา โดยมีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$\text{สัดส่วนต้นทุนการให้บริการลูกค้าต่อมูลค่ายอดขาย} = \frac{\text{ต้นทุนการให้บริการลูกค้าต่อปี}}{\text{มูลค่ายอดขายต่อปี}}$$

1.2 สัดส่วนต้นทุนการจัดซื้อจัดหาต่อมูลค่ายอดขาย (Ratio of procurement cost per sale)

การเปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างต้นทุนการจัดซื้อจัดหาต่อปีกับยอดขายต่อปีของสถานประกอบการซึ่งต้นทุนการจัดซื้อจัดหา ได้แก่ (1) ค่าใช้จ่ายของพนักงานแผนกจัดซื้อ เช่น เงินเดือน ค่าล่วงเวลา ค่าน้ำมัน เป็นต้น (2) ค่าเสียหายสำหรับการดำเนินงานจัดซื้อ เช่น ค่าใช้จ่ายการติดต่อสื่อสาร เป็นต้น โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{สัดส่วนต้นทุนการจัดซื้อจัดหาต่อรายได้} = \frac{\text{ต้นทุนการจัดซื้อจัดหาต่อปี}}{\text{มูลค่ายอดขายต่อปี}}$$

1.3 สัดส่วนมูลค่าการลงทุนเกี่ยวกับการติดตั้งระบบสื่อสารภายในองค์กรต่อมูลค่ายอดขาย (Ratio of information processing cost per sale)

การเปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างต้นทุนในการติดตั้งการสื่อสารภายในองค์กรต่อปีกับยอดขายต่อปีขององค์กร โดยต้นทุนดังกล่าวได้แก่ (1) ค่าใช้จ่ายการลงทุนติดตั้งระบบสารสนเทศเพื่อการสื่อสารภายในองค์กรต่อปี (Software) เช่น โปรแกรมหรือซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ที่ใช้สื่อสารภายในองค์กร (2) ค่าใช้จ่ายการติดตั้งอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ภายในองค์กรต่อปี (Hardware) เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ภายใน แพลกซ์ Access Point การเดินสายเน็ตเวิร์ก เซิร์ฟเวอร์ WIFI เป็นต้น โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{สัดส่วนมูลค่าการลงทุนติดตั้งระบบต่อปี} = \frac{\text{มูลค่าการลงทุนเกี่ยวกับการติดตั้งระบบสื่อสารภายในองค์กรต่อปี}}{\text{มูลค่ายอดขายต่อปี}}$$

1.4 สัดส่วนต้นทุนการขนส่งต่อมูลค่ายอดขาย (Ratio of transportation cost per sale)

การเปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างต้นทุนการขนส่งต่อปีกับยอดขายต่อปีของสถานประกอบการ โดยต้นทุนการขนส่ง ได้แก่ (1) ค่าใช้จ่ายแผนกขนส่งของสถานประกอบการ (In-house) ได้แก่ เงินเดือน พนักงานแผนกขนส่ง ค่าล่วงเวลา ค่าน้ำมัน ค่าเสื่อมราคาของรถต่อปี ต้นทุนในการบำรุงรักษารถต่อปี และ ต้นทุนอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับแผนกขนส่ง (2) ค่าใช้จ่ายที่สถานประกอบการว่าจ้างผู้ให้บริการขนส่งภายนอกเป็นผู้ดำเนินการขนส่งสินค้า (Outsource) เช่น ค่าว่าจ้างเหมาจ่ายรับ-ส่งนักท่องเที่ยว ค่าขนส่งสินค้าและบริการไปยังลูกค้า เช่น ค่าขนส่งสินค้าของฝากและของที่ระลึกให้นักท่องเที่ยว ค่าแรงไกด์พาท์ไทม์ ค่าว่าจ้างเหมาจ่ายนำเที่ยว โดยมีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$\text{สัดส่วนต้นทุนการขนส่งต่อมูลค่ายอดขาย} = \frac{\text{ต้นทุนการขนส่งต่อปี}}{\text{มูลค่ายอดขายต่อปี}}$$

1.5 สัดส่วนต้นทุนการบริหารคลังสินค้าต่อยอดขาย (Ratio of warehousing cost per sale)

การเปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างต้นทุนการบริหารคลังสินค้าต่อปีกับยอดขายต่อปี ของสถานประกอบการ โดยต้นทุนการบริหารคลังสินค้า ได้แก่ (1) ค่าใช้จ่ายของพนักงานแผนกคลังสินค้า ได้แก่ เงินเดือน ค่าแรงงาน ค่าล่วงเวลา ค่าน้ำมัน เป็นต้น ในกรณีที่สถานประกอบการมีนักท่องเที่ยวจะรวมถึงค่าจ้างพนักงานทำความสะอาด ค่าจ้างพนักงานเก็บขยะ (2) ต้นทุนคงที่ในการบริหารคลังสินค้า ได้แก่ ค่าประกันภัย คลังสินค้าต่อปี ค่าเสื่อมราคาของคลังสินค้าต่อปี ในกรณีที่สถานประกอบการมีนักท่องเที่ยวจะรวมถึงการบำรุงรักษา สิ่งก่อสร้างและสาธารณูปโภคที่จำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุต่างๆ เช่น รถเข็น ทางลาดสำหรับรถเข็น ป้ายบอกทาง ที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ รวบันได รวจับในห้องน้ำ โถนั่งในห้องน้ำ พื้นกันลื่นป้ายแจ้งระวัง

พื้นที่ต่างระดับ จุดบริการข้อมูลนักท่องเที่ยว ค่าจ้างซ่อมบำรุง ค่าเสื่อมราคาที่ดิน (3) ต้นทุนในการให้บริการคลังสินค้าภายนอก เช่น ค่าเช่าพื้นที่ เป็นต้น โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{สัดส่วนต้นทุนการบริหารคลังสินค้าต่อยอดขาย} = \frac{\text{ต้นทุนการบริหารคลังสินค้าต่อปี}}{\text{มูลค่ายอดขายต่อปี}}$$

1.6 สัดส่วนต้นทุนการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้าต่อยอดขาย (Ratio of forecasting cost per sale)

ดัชนีที่ใช้วัดต้นทุนของสถานประกอบการที่ใช้ในการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า โดยการเปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างต้นทุนการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้าต่อปีกับยอดขายต่อปีของสถานประกอบการ โดยต้นทุนการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า ได้แก่ เงินเดือนเฉลี่ยของพนักงานที่เกี่ยวข้องกับการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า คูณกับระยะเวลาที่พนักงานที่เกี่ยวข้องใช้ในการพยากรณ์ โดยมีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$\text{สัดส่วนต้นทุนการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้าต่อยอดขาย} = \frac{\text{ต้นทุนพยากรณ์ความต้องการของลูกค้าต่อปี}}{\text{มูลค่ายอดขายต่อปี}}$$

1.7 สัดส่วนต้นทุนการถือครองสินค้าและบริการต่อยอดขาย (Ratio of inventory holding cost per sale)

ดัชนีที่ใช้วัดต้นทุนค่าเสียโอกาสการถือครองสินค้าหรือบริการ ณ ช่วงเวลาที่สถานประกอบการได้ทำการเก็บสินค้าหรือบริการไว้ในคลังสินค้าของสถานประกอบการ รวมทั้งต้นทุนการถือครองสินค้าหรือบริการอื่นๆ เช่น ค่าประกันภัยสินค้า ค่าเสื่อมราคาสินค้า ณ ช่วงเวลาที่จัดเก็บสินค้า ในกรณีของเว็บไซต์และโมบายแอปพลิเคชันจะรวมถึงการดำเนินการถือครองพื้นที่เซิร์ฟเวอร์ Google Play และ Apple Store ด้วย นอกจากนี้ต้นทุนการถือครองนี้ยังรวมถึงการดูแลรักษาสถานที่และสิ่งสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวหรือลูกค้า โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{สัดส่วนต้นทุนการถือครองสินค้าและบริการต่อยอดขาย} = \frac{\text{ต้นทุนการถือครองสินค้าและบริการต่อปี}}{\text{มูลค่ายอดขายท่องเที่ยว}}$$

1.8 สัดส่วนมูลค่าสินค้าเสียหายต่อยอดขาย (Rate of value damaged per sale)

ดัชนีที่ใช้วัดมูลค่าของสินค้าและบริการที่เกิดการเสียหายนับตั้งแต่กระบวนการผลิตเสร็จสิ้นการจัดเก็บ จนกระทั่งก่อนการจัดส่งสินค้าของสถานประกอบการ ตัวอย่างเช่น โรงแรมหรือร้านอาหารเตรียมการรองรับนักท่องเที่ยวจากการจองของกรุ๊ปทัวร์เสร็จสิ้นแต่เกิดภัยธรรมชาติหรือเหตุภัยก่อนที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางมาใช้บริการทำให้เกิดมูลค่าเสียหายขึ้นก่อนการส่งมอบบริการให้ลูกค้า โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{สัดส่วนของมูลค่าสินค้าเสียหายต่อยอดขาย} = \frac{\text{มูลค่าสินค้าเสียหายจากการเตรียมการรองรับลูกค้า}}{\text{มูลค่ายอดขายต่อปี}}$$

1.9 สัดส่วนมูลค่าสินค้าที่ถูกตีกลับต่อยอดขาย (Rate of returned goods value per sale)

ดัชนีที่ใช้วัดมูลค่าของสินค้าและบริการที่ถูกตีกลับมาจากลูกค้า อันเนื่องมาจากความเสียหายของสินค้า หรือบริการที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ตัวอย่างเช่น ลูกค้าขอคืนห้องพักของโรงแรมเนื่องจากห้องพักของโรงแรมชำรุดไม่ได้มาตรฐานตามที่โฆษณา หรือ นักท่องเที่ยวของยกเลิกโปรแกรมทัวร์เนื่องจากในช่วงวันเวลาดังกล่าวไม่สามารถท่องเที่ยวในสถานที่ที่ระบุในโปรแกรมทัวร์ โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{สัดส่วนมูลค่าสินค้าที่ถูกตีกลับต่อยอดขาย} = \frac{\text{มูลค่าสินค้าที่ถูกตีกลับต่อปี}}{\text{มูลค่ายอดขายต่อปี}}$$

2. ดัชนีด้านเวลา (Lead Time Index)

2.1 ระยะเวลาเฉลี่ยการตอบสนองคำสั่งซื้อจากลูกค้า (Average order cycle time)

ดัชนีที่ใช้วัดระยะเวลาการตอบสนองคำสั่งซื้อจากลูกค้าโดยนับตั้งแต่สถานประกอบการยืนยันคำสั่งซื้อจากลูกค้า ทำการผลิต จนกระทั่งส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า โดยคำนวณได้ ดังนี้

$$\text{ระยะเวลาเฉลี่ยการตอบสนองคำสั่งซื้อจากลูกค้า} = \frac{\text{ระยะเวลานับตั้งแต่ยืนยันคำสั่งซื้อจากลูกค้าผลิตจนกระทั่งสถานประกอบการส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า}}{\text{จำนวนคำสั่งซื้อจากลูกค้า}}$$

2.2 ระยะเวลาเฉลี่ยการจัดซื้อจัดหา (Average of procurement cycle time)

ดัชนีที่ใช้วัดระยะเวลาในการจัดซื้อวัตถุดิบหรือสินค้า โดยนับตั้งแต่สถานประกอบการได้รับการยืนยันรับคำสั่งซื้อจาก Supplier จนกระทั่ง Supplier ส่งมอบวัตถุดิบหรือสินค้าให้กับสถานประกอบการ โดยคำนวณได้ ดังนี้

$$\text{ระยะเวลาเฉลี่ยการจัดซื้อจัดหา} = \frac{\text{ระยะเวลานับตั้งแต่ได้รับการยืนยันการรับคำสั่งซื้อวัตถุดิบ สินค้าหรือบริการจาก Supplier จนกระทั่ง Supplier ได้ทำการส่งมอบวัตถุดิบหรือสินค้าที่สั่งซื้อดังกล่าวให้กับสถานประกอบการ}}{\text{จำนวนคำสั่งซื้อจาก Supplier}}$$

2.3 ระยะเวลาเฉลี่ยการส่งคำสั่งซื้อภายในองค์กร (Average order processing cycle time)

ดัชนีที่ใช้วัดระยะเวลาเฉลี่ยที่ฝ่ายการตลาดส่งคำสั่งซื้อไปยังแผนกต่าง ๆ ภายในองค์กร โดยนับตั้งแต่ระยะเวลาที่ฝ่ายการตลาดได้รับการยืนยันคำสั่งซื้อจากลูกค้า จนกระทั่งฝ่ายการตลาดได้ส่งคำสั่งซื้อไปยังแผนกต่าง ๆ ภายในองค์กร โดยคำนวณได้ ดังนี้

$$\text{ระยะเวลาเฉลี่ยการส่งคำสั่งซื้อภายในองค์กร} = \frac{\text{ระยะเวลาเฉลี่ยตั้งแต่ฝ่ายการตลาดได้รับคำยืนยันคำสั่งซื้อ จากลูกค้าจนกระทั่งฝ่ายการตลาดได้ส่งคำสั่งซื้อไปยังแผนกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในองค์กร}}{}$$

2.4 ระยะเวลาเฉลี่ยการจัดส่งสินค้า (Average delivery cycle time)

ดัชนีที่ใช้วัดระยะเวลาในการจัดส่งสินค้าให้กับลูกค้าโดยนับตั้งแต่การจัดส่งสินค้า และการขนส่งไปยังสถานที่ต่าง ๆ ตามที่ลูกค้าต้องการ จนกระทั่งลูกค้าได้รับสินค้า โดยคำนวณได้ ดังนี้

$$\text{ระยะเวลาเฉลี่ยในการจัดส่งสินค้า} = \text{ระยะเวลาเฉลี่ยนับตั้งแต่จัดส่งสินค้าจนกระทั่งลูกค้าได้รับสินค้า}$$

2.5 ระยะเวลาเฉลี่ยสินค้าสำเร็จรูปอยู่ในคลังสินค้า (Average inventory cycle time)

ดัชนีที่ใช้วัดระยะเวลาเฉลี่ยที่สินค้าสำเร็จรูปอยู่ในคลังสินค้าโดยเริ่มนับเวลาตั้งแต่สินค้าสำเร็จรูปถูกจัดเก็บในคลังสินค้า จนกระทั่งสินค้าสำเร็จรูปดังกล่าวถูกเบิกออกจากคลังเพื่อจัดส่งไปให้กับลูกค้า เช่น ระยะเวลาเฉลี่ยที่โรงแรมสามารถขายห้องพัก หรือ ระยะเวลาเฉลี่ยที่ของฝากและของที่ระลึกถูกขายออกไป โดยคำนวณหาได้ ดังนี้

$$\text{ระยะเวลาเฉลี่ยที่สินค้าสำเร็จรูปอยู่ในคลังสินค้า} = \frac{\text{ระยะเวลาเฉลี่ยที่สินค้าสำเร็จรูปอยู่ในคลังสินค้านับเวลาตั้งแต่สินค้าเริ่มถูกจัดเก็บในคลังสินค้าจนกระทั่งถูกเบิกออกจากคลังไปเพื่อจัดส่งให้ลูกค้า}}{}$$

2.6 ระยะเวลาเฉลี่ยการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า (Average forecast period)

ดัชนีที่ทำให้ทราบถึงช่วงระยะเวลาที่สถานประกอบการใช้ในการสำรวจและพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า ซึ่งขึ้นอยู่กับธุรกิจของแต่ละสถานประกอบการ

$$\text{ระยะเวลาเฉลี่ยในการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า} = \text{ระยะเวลาเฉลี่ยในการสำรวจความต้องการของลูกค้า} + \text{ระยะเวลาเฉลี่ยในการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า}$$

2.7 ระยะเวลาเฉลี่ยการเก็บสินค้าสำเร็จรูปอย่างเพียงพอเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า (Average inventory time)

ดัชนีที่ใช้วัดระยะเวลาเฉลี่ยที่สถานประกอบการทำการสำรองหรือจัดเก็บสินค้าสำเร็จรูปให้มีปริมาณเพียงพอต่อการตอบสนองความต้องการของลูกค้า

ระยะเวลาเฉลี่ยการเก็บสินค้าสำเร็จรูปไว้ให้เพียงพอเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า = ระยะเวลาเฉลี่ยที่สถานประกอบการทำการสำรองหรือจัดเก็บสินค้าสำเร็จรูปให้มีปริมาณเพียงพอต่อการตอบสนองความของลูกค้า

2.8 ระยะเวลาเฉลี่ยการถือครองและการบรรจุภัณฑ์สินค้า (Average material handling and packaging)

ดัชนีที่ใช้วัดระยะเวลาเฉลี่ยการถือครองสินค้าและเตรียมการส่งสินค้าโดยเริ่มนับเวลาตั้งแต่เสร็จสิ้นกระบวนการผลิต การจัดเก็บ ตลอดจนการจัดเตรียมสินค้าเพื่อส่งมอบสินค้าให้แก่ลูกค้า

ระยะเวลาเฉลี่ยการถือครองสินค้าและการเตรียมส่งสินค้า = ระยะเวลาเฉลี่ยการถือครองสินค้าและการเตรียมส่งสินค้า โดยเริ่มนับเวลาตั้งแต่เสร็จสิ้นกระบวนการผลิต การจัดเก็บ จนถึงการจัดเตรียมสินค้าเพื่อส่งมอบสินค้าให้แก่ลูกค้า

2.9 ระยะเวลาเฉลี่ยการรับสินค้าคืนจากลูกค้า (Average cycle time of customer return)

ดัชนีที่ใช้วัดระยะเวลาเฉลี่ยในการรับคืนสินค้าจากลูกค้าโดยเริ่มนับระยะเวลาตั้งแต่ลูกค้าแจ้งให้สถานประกอบการทำการรับสินค้าคืน จนกระทั่งสถานประกอบการทำการรับสินค้าคืนหรือได้รับสินค้าคืนมายังสถานประกอบการ

ระยะเวลาเฉลี่ยที่สถานประกอบการทำการรับคืนสินค้าจากลูกค้าโดยเริ่มนับระยะเวลาตั้งแต่ลูกค้าแจ้งให้สถานประกอบการทำการรับสินค้าคืน จนกระทั่งสถานประกอบการทำการรับสินค้าคืนหรือได้รับสินค้าคืนมายังสถานประกอบการ

3. ดัชนีด้านความน่าเชื่อถือ (Reliability Index)

3.1 อัตราความสามารถการจัดส่งสินค้า (DIFOT CS and support rate)

ดัชนีที่ใช้วัดความสามารถในการจัดส่งสินค้าให้แก่ลูกค้าครบจำนวนและตรงเวลาตามที่ได้ตกลงกันไว้ โดยสามารถคำนวณหาได้ดังนี้

DIFOT Rate = ร้อยละของการจัดส่งครบตรงตามจำนวน X ร้อยละการจัดส่งตรงตามเวลา

3.2 อัตราความสามารถในการจัดส่งสินค้าของผู้ผลิต (Supplier in full and on-time rate)

ดัชนีชี้วัดความสามารถของผู้ผลิตในการตอบสนองคำสั่งซื้อของสถานประกอบการตามที่ได้ตกลงกันไว้ โดยมีการส่งสินค้าครบตามจำนวนและตรงเวลา โดยคำนวณหาได้ดังนี้

$$\text{Supplier IFOT rate} = \text{ร้อยละของการจัดส่งเต็มจำนวนจากผู้ผลิต} \times \text{ร้อยละของการจัดส่งตรงตามเวลาของผู้ผลิต}$$

3.3 อัตราความแม่นยำเฉลี่ยใบสั่งงาน (Order accuracy rate)

ดัชนีชี้วัดความแม่นยำของใบสั่งงานจากฝ่ายขาย หรือฝ่ายการตลาดที่ถูกส่งไปยังแผนกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องภายในองค์กร โดยคำนวณหาได้ดังนี้

$$\text{อัตราความแม่นยำของใบสั่งงาน} = 1 - \frac{\text{จำนวนใบสั่งงานที่ผิดพลาด}}{\text{จำนวนใบสั่งงานทั้งหมด}}$$

3.4 อัตราความสามารถในการจัดส่งสินค้าของแผนขนส่ง (DIFOT rate: transportation)

ดัชนีชี้วัดความสามารถในการจัดส่งสินค้าให้แก่ลูกค้าได้ตามสภาพ ที่ครบถ้วนตามจำนวนและตรงเวลาตามที่ได้มีการตกลงกันไว้ โดยสามารถคำนวณหาได้ดังนี้

$$\text{DIFOT rate : Transportation} = \text{ร้อยละของการจัดส่งเต็มจำนวนของแผนกขนส่ง} \times \text{ร้อยละของการจัดส่งตรงเวลาของแผนกขนส่ง}$$

3.5 อัตราความแม่นยำของสินค้าคงคลัง (Inventory accuracy rate)

ดัชนีชี้วัดความแม่นยำของสินค้าคงคลังที่แสดงความแตกต่างระหว่างจำนวนสินค้าที่จัดบันทึกไว้ กับจำนวนสินค้าคงคลังที่ได้จากการนับจริง เช่น ร้านจำหน่ายของฝากของที่ระลึกมีจำนวนสินค้าที่จัดบันทึกไว้ 100 ชิ้น แต่นับจริงได้แค่ 80 ชิ้น

อัตราความแม่นยำของสินค้าคงคลังของร้านจำหน่ายของฝากของที่ระลึกแห่งนี้จึง เท่ากับ $100 - \frac{100-80}{20} = 99.75$ เป็นต้น โดยสามารถคำนวณหาได้ดังนี้

$$\text{อัตราความแม่นยำของสินค้าคงคลัง} = 100 - \frac{\text{จำนวนสินค้าคงคลังที่จัดบันทึก} - \text{จำนวนสินค้าคงคลังที่นับจริง}}{\text{จำนวนสินค้าคงคลังที่นับจริง}}$$

3.6 อัตราความแม่นยำการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า (Forecast accuracy rate)

ดัชนีชี้วัดความแม่นยำในการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า โดยคำนวณจากปริมาณผลต่างของปริมาณการสั่งซื้อสินค้าจริง กับปริมาณที่ได้พยากรณ์ไว้ เช่น โรงแรมแห่งหนึ่งพยากรณ์ว่าปีหน้าจะมีลูกค้าเข้าพักใช้บริการของโรงแรม 100 ห้องพัก แต่ในความเป็นจริงมีเพียง 50 ห้องพัก อัตราความแม่นยำในการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้าของโรงแรมแห่งนี้จึงเท่ากับ $50/100 = 0.5$ เป็นต้น โดยสามารถคำนวณหาได้ดังนี้

$$\text{อัตราความแม่นยำการพยากรณ์ ความต้องการของลูกค้า} = \frac{\text{ปริมาณสินค้าที่ลูกค้าสั่งซื้อจริง}}{\text{ปริมาณสินค้าที่สถานประกอบการได้พยากรณ์ความต้องการลูกค้า}}$$

3.7 อัตราจำนวนสินค้าสำเร็จรูปขาดมือ (Inventory out of stock rate)

ดัชนีชี้วัดถึงประสิทธิภาพหรือจำนวนครั้งที่สถานประกอบการไม่สามารถส่งมอบสินค้าและบริการให้กับลูกค้าได้ อันเนื่องมาจากสินค้าสำเร็จรูปหรือบริการมีไม่เพียงพอ ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการบริหารสินค้าสำเร็จรูปและบริการของสถานประกอบการ ตัวอย่างเหตุการณ์เช่น ห้องพักของโรงแรมเต็ม ลูกค้าไม่สามารถเข้าพักได้ โต๊ะอาหารเต็มลูกค้าไม่สามารถรับประทานอาหารได้ สินค้าในร้านขายของฝากของที่ระลึกหมดสต็อกไม่สามารถขายสินค้าให้กับลูกค้าได้ เป็นต้น โดยมีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราจำนวนสินค้าสำเร็จรูปขาดมือ} = \frac{\text{จำนวนครั้งของการขาดสินค้าสำเร็จในคลังไม่สามารถส่งมอบให้แก่ลูกค้า}}{\text{จำนวนคำสั่งซื้อทั้งหมด}} \times 100$$

3.8 อัตราความเสียหายของสินค้า (Damage rate)

ดัชนีชี้วัดอัตราความเสียหายที่เกิดขึ้นกับสินค้านับตั้งแต่ผลิตเสร็จ จัดเก็บ จนกระทั่งการจัดเตรียมสินค้าเพื่อจัดส่ง โดยคิดตามจำนวนครั้งที่เกิดความเสียหาย เช่น ลูกค้าจองห้องพักโรงแรม 100 ห้องพัก แต่เกิดปัญหาไฟฟ้าลัดวงจรในโซน A ทำให้ไม่สามารถเปิดให้บริการลูกค้าที่จองห้องพักในโซน A ได้ 10 ห้องพัก ซึ่งคิดเป็นอัตราความเสียหายของสินค้าหรือบริการเท่ากับ $(10/100 \times 100) = 10\%$ โดยคำนวณหาได้ดังนี้

$$\text{อัตราความเสียหายของสินค้า} = \frac{\text{จำนวนคำสั่งซื้อที่พบว่าเกิดความเสียหาย}}{\text{จำนวนคำสั่งซื้อทั้งหมด}} \times 100$$

3.9 อัตราการถูกตีกลับของสินค้า (Rate of returned goods)

ดัชนีที่ใช้วัดสัดส่วนการถูกตีกลับของสินค้าจากลูกค้า หลังจากได้ทำการจัดส่งสินค้าเรียบร้อยแล้ว ตัวอย่างเช่น ลูกค้าของโรงแรมขอคืนห้องพักหลังจากเช็คอินเข้าห้องพักแล้วพบว่าห้องพักไม่เป็นไปตามที่ตกลงหรือพร้อมบริการ เช่น แอร์เสีย เครื่องทำน้ำอุ่นไม่ทำงาน ห้องพักอยู่ไกลจาก Access Point ทำให้ไม่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ตามที่โฆษณา เป็นต้น ซึ่งคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราการถูกตีกลับของสินค้า} = \frac{\text{จำนวนครั้งของการถูกตีกลับของสินค้า}}{\text{จำนวนครั้งของการจัดส่งสินค้าไปยังลูกค้า}} \times 100$$

4. การคัดเลือกผู้ประเมินประสิทธิภาพโลจิสติกส์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง

การคัดเลือกผู้ที่ตอบแบบสอบถามแต่ละสถานประกอบการพิจารณาจากความเหมาะสม โดยผู้ที่ตอบแบบสอบถามแต่ละข้อนั้นจะต้องมีความเข้าใจกระบวนการการทำงานของกิจกรรมโลจิสติกส์นั้นเป็นอย่างดี ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามจะเป็นสถานประกอบการโดยรอบหรือที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์การท่องเที่ยว

ที่มีบ่อน้ำร้อนและธารน้ำเย็นเขาชัยสนเป็น Hub การท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุเชิงสุขภาพ อาทิ เช่น โรงแรม รีสอร์ท สถานที่ท่องเที่ยว ร้านขายของฝากของที่ระลึก ร้านอาหาร ร้านเค้กเครื่องดื่ม บั๊มน้ำมัน เป็นต้น โดยมีรายละเอียดข้อมูลที่ต้องจัดเก็บตาม 9 กิจกรรมโลจิสติกส์ และ 3 มิติ ดังนี้

ตารางที่ 2.8 กระบวนการทำงานของกิจกรรมโลจิสติกส์

กิจกรรมโลจิสติกส์	ระดับความสำคัญ	คำอธิบาย	ผู้ตอบ
การให้บริการแก่ลูกค้าและ กิจกรรมสนับสนุน	สำคัญ	เกี่ยวข้องด้านการตลาดโดยเน้นให้ความสำคัญเกี่ยวกับลูกค้าเป็นหลัก รวมถึงการจัดเก็บ การรวบรวมและการจัดการทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับลูกค้า ด้วยการเสนอสินค้าที่ถูกต้อง ในจำนวนและสภาพที่สมบูรณ์ ไม่เสียหาย ภายใต้งบประมาณด้านเวลาและสถานที่ โดยยึดหลักต้นทุนต่ำที่สุด	ฝ่ายการตลาด
การจัดซื้อจัดหา	สำคัญมาก	เป็นการจัดซื้อวัตถุดิบหรือบริการจากภายนอกเพื่อนำมาใช้สนับสนุนกิจกรรมต่างๆภายในสถานประกอบการ ตั้งแต่การผลิตการตลาด การขายไปจนถึงโลจิสติกส์ ทั้งนี้ในการจัดหาแหล่งวัตถุดิบ (Supply management) หรือกิจกรรมการเลือกผู้จำหน่ายวัตถุดิบ การต่อรองราคา และการควบคุมคุณภาพของผู้จำหน่ายวัตถุดิบเข้าไว้ด้วยกัน	ฝ่ายจัดซื้อ
การสื่อสารด้านโลจิสติกส์ และกระบวนการสั่งซื้อ	สำคัญ	กระบวนการสั่งซื้อเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการสั่งซื้อวัตถุดิบจากซัพพลายเออร์ การตรวจสอบสถานะของคำสั่งซื้อ การสื่อสารกับซัพพลายเออร์ รวมถึงการจัดหาวัตถุดิบเพื่อสามารถตอบสนองความต้องการลูกค้า	ผู้จัดการสถานประกอบการ หรือฝ่าย IT
การขนส่ง	สำคัญมาก	เป็นกิจกรรมหลักที่มีความสำคัญสำหรับระบบโลจิสติกส์ที่ใช้ในการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบและสินค้าจากจุดการผลิตไปถึงจุดที่เกิดการบริโภคและจุดที่ใช้กำจัดวัตถุดิบและสินค้า โดยที่การขนส่งเป็นเรื่องของการเลือกรูปแบบการขนส่ง ทั้งทางอากาศ ทางรถไฟ ทางเรือ ทางถนน รวมถึงการหาเส้นทางขนส่งและกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	ฝ่ายขนส่ง หรือ ฝ่ายคลังสินค้า

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

กิจกรรมโลจิสติกส์	ระดับความสำคัญ	คำอธิบาย	ผู้ตอบ
การเลือกสถานที่ตั้งของสถานประกอบการและคลังสินค้า	สำคัญมาก	การเลือกทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการหรือคลังสินค้าเป็นการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ที่จะส่งผลกระทบต่อต้นทุนการขนส่ง ระดับการให้บริการและความรวดเร็วในการตอบสนองความต้องการของลูกค้า	ผู้จัดการสถานประกอบการ
การวางแผนหรือการคาดการณ์ความต้องการของลูกค้า	สำคัญ	การวางแผน หรือการคาดการณ์ความต้องการของลูกค้าที่มีความหลากหลาย การคาดการณ์ด้านการตลาดที่อาศัยข้อมูลการส่งเสริมการขาย ราคา คู่แข่งและปัจจัยอื่นๆ ช่วยในการพยากรณ์ การคาดการณ์ด้านการผลิตจะอาศัยข้อมูลด้านยอดขายการตลาดและระดับของสินค้าคงคลัง ซึ่งด้านโลจิสติกส์มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพยากรณ์ด้วย โดยเป็นการคำนวณหาจำนวนวัตถุดิบที่ต้องสั่งซื้อจากผู้จำหน่าย จำนวนสินค้าที่ผลิตเสร็จและต้องทำการจัดส่งเพื่อที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของตลาดได้อย่างเพียงพอโดยบางครั้งสถานประกอบการอาจต้องมีการวางแผนคาดการณ์ด้วยกันเนื่องจากมีความเกี่ยวเนื่องกันทางโลจิสติกส์	ฝ่ายการตลาด
การบริหารสินค้าคงคลัง	สำคัญมาก	เป็นงานที่เกี่ยวกับการจัดการสินค้าคงคลังด้วยการรักษาระดับสินค้าไว้ให้เพียงพอกับความต้องการของลูกค้า รวมถึงการจัดการต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลัง ซึ่งประกอบด้วยเงินทุนที่จมอยู่ในสินค้าคงคลัง ต้นทุนการเก็บรักษาและต้นทุนสินค้าล้าสมัย (Obsolete) ต้นทุนเหล่านี้จะมีสัดส่วนอยู่ระหว่าง 14-50 ของมูลค่าสินค้าคงคลังทั้งหมด ดังนั้นการบริหารสินค้าคงคลังจึงเป็นลักษณะของการบริหารต้นทุนการเก็บรักษาและจำนวนสินค้าคงคลัง	ฝ่ายคลังสินค้า

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

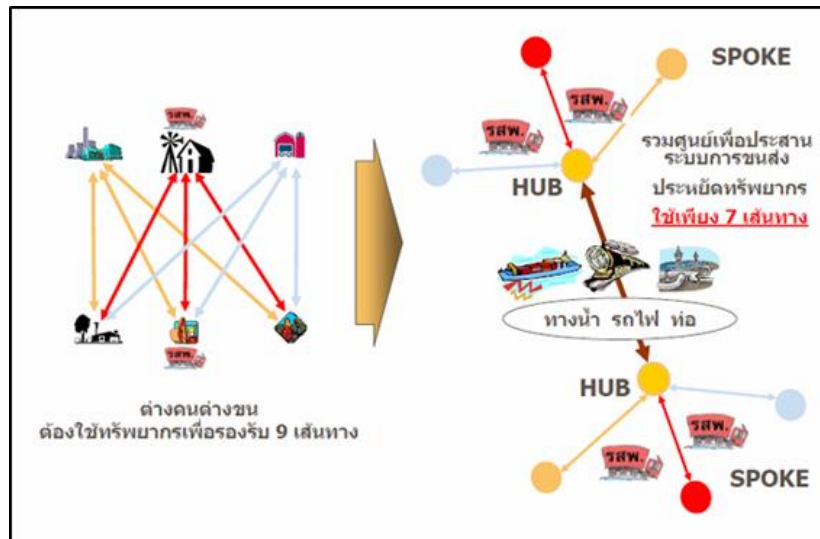
กิจกรรมโลจิสติกส์	ระดับความสำคัญ	คำอธิบาย	ผู้ตอบ
การจัดการเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ และการ บรรจุหีบห่อ	สำคัญ	เป็นงานเกี่ยวกับการคัดเลือกเครื่องจักรและ อุปกรณ์ในการทำงาน การรับคำสั่งซื้อ รวมถึง การวางแผนนโยบายในการซื้อเครื่องจักรใหม่ ทดแทนเครื่องจักรเก่า ส่วนการบรรจุหีบห่อจะ เป็นทั้งการโฆษณาตามหลักการตลาดหรือการ ป้องกันหรือห่อหุ้มตัวสินค้า รวมถึงการเก็บ รักษาสินค้าตามหลักการโลจิสติกส์	ฝ่ายคลังสินค้า
โลจิสติกส์ย้อนกลับ	สำคัญ	เป็นโลจิสติกส์ที่เกี่ยวข้องกับการกำจัดของเสียที่ เกิดจากกระบวนการผลิต การกระจายสินค้า หรือการบรรจุหีบห่อ ซึ่งกระบวนการจะเริ่ม ตั้งแต่การรวบรวม จัดเก็บและขนส่งของเสียไป ยังจุดต่างๆ เพื่อทำลายทิ้ง นำมาใช้ใหม่ นำมา ผลิตใหม่ การรับคืนสินค้าจากลูกค้าในที่นี้จะ เป็นการรับคืนสินค้าจากลูกค้าไม่ว่าจะเป็นใน กรณีของสินค้าชำรุดเสียหาย ช่อ้มแซม หรือ เปลี่ยนใหม่	ฝ่ายขนส่ง หรือ ฝ่ายคลังสินค้า

5. แนวคิดเกี่ยวกับศูนย์กลางการทอ่งเที่ยว

ศูนย์กลาง (HUB) หมายถึง การใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ในการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ (Logistics Hub) ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ผ่านการพัฒนากระบวนการขนส่งทั้งทางบก - ทางน้ำ - ทางอากาศ ตามระบบ โลจิสติกส์ไว้ที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายสินค้า-บริการ,ข้อมูลข่าวสารและการเคลื่อนย้ายทุนและระบบสาธารณูปการพื้นฐานในการบริการและการอำนวยความสะดวกในการเก็บและกระจายสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นศูนย์กลางโลจิสติกส์ (Logistics Hub) จะเป็นการสร้างประสิทธิภาพทางด้านโลจิสติกส์ เพื่อให้เกิดกระบวนการสร้างงานหรือกระบวนการเพิ่มคุณค่า (Value Added Process) กับสินค้าที่ส่งผ่านในโซ่อุปทาน ซึ่งประเทศไทยมีความได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์เพราะมีพื้นที่ติดทะเลทั้งด้านอ่าวไทยและทะเลอันดามัน และมีอาณาเขตเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ พม่า ลาว กัมพูชา มาเลเซีย เวียดนาม และจีน ซึ่งเอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางของกลุ่มประเทศอาเซียน (ธนิต โสรัตน์, 2550) และจากการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ในการเป็นจุดศูนย์กลางโลจิสติกส์ (Logistics Hub) เชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งเกี่ยวข้องกับระบบโลจิสติกส์ทั้งหมดไว้อย่างเป็นระบบโดยมี SPOKE หรือเส้นทางเป็นตัวเสริมในการเชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจไปยังจุดศูนย์กลาง(HUB) ทั้งนี้หลักการของแบบจำลองปัญหาโครงข่ายแบบ HUB จะมีจุดที่ใช้รวมการไหลของ Node อื่นๆ และจัดกลุ่มใหม่เพื่อส่ง

ต่อไปยัง HUB (หรือ Node) อื่นหรือทำการส่งต่อไปยังจุดหมายปลายทางของสินค้านั้น สามารถแยกเป็น 2 ระดับ คือ (สนั่น เกชาวี. 2554)

1. Hub Level Network เป็นระดับของการเชื่อมโยงระหว่างจุดศูนย์ (HUB) กับจุดศูนย์กลาง (HUB)
2. Spoke Level Network เป็นระดับของการเชื่อมโยงระหว่าง Node กับ HUB ดังแสดงระบบ HUB & SPOKE ในภาพข้างล่างนี้

ภาพที่ 2.2 การเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบการขนส่งแบบเดิมกับการขนส่งโดยประยุกต์ใช้ HUB & SPOKE

จากภาพข้างต้น แสดงการเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบการขนส่งแบบเดิมกับการขนส่งโดยการประยุกต์ใช้ HUB & SPOKE โดยเป็นการรวมศูนย์เพื่อประสานระบบการขนส่งทำให้มีการใช้เส้นทางการขนส่งเพียง 7 เส้นทางจาก 9 เส้นทาง ซึ่งเป็นการประหยัดต้นทุนและเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการรวมศูนย์ (HUB) และแยกกันขนส่งไปให้ลูกค้า (SPOKE) นอกจากนี้แนวคิดเรื่อง HUB & SPOKE ได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญต่อการบริหารจัดการโลจิสติกส์ ซึ่งแนวคิดนี้ช่วยลดต้นทุนการดำเนินการรวมถึงค่าใช้จ่ายในการขนส่ง ขณะเดียวกันสามารถช่วยประหยัดเวลาในการขนส่งได้อีกด้วย

จากความหมายของศูนย์กลางโลจิสติกส์ (Logistics Hub) รัฐบาลไทยได้มีแนวนโยบายให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง (HUB) ด้านการท่องเที่ยวของประชาคมเศรษฐกิจ หรือ AEC โดยรัฐบาลต้องมีการกำหนดแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบหลักของภาคการท่องเที่ยวทั้ง 3 ส่วน ได้แก่ (1) แหล่งท่องเที่ยว (2) บุคลากร และ (3) การเดินทาง โดยองค์ประกอบหลักทั้ง 3 ส่วนดังกล่าวจะเป็นตัวขับเคลื่อนให้ภาคการท่องเที่ยวสามารถพัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพซึ่งจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยสำคัญ 3 ประการได้แก่

- 1) แผนพัฒนาการท่องเที่ยว
- 2) คณะกรรมการคอยกำกับและขับเคลื่อน

3) งานวิจัยสนับสนุน

จากแนวนโยบายดังกล่าวต้องมีการกำหนดทิศทางการพัฒนาทั้งโครงสร้างพื้นฐานและผู้ประกอบการให้สอดคล้องกับแผนการตลาดที่ชัดเจนในแต่ละกลุ่มพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วย ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด กลุ่มตลาดเป้าหมายและวางแผนการเติบโต การวิเคราะห์ Demand & Supply และการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและผู้ประกอบการ ผ่านแนวคิดของเครือข่ายวิสาหกิจใน 9 กลุ่มจังหวัด และกำหนดอัตลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของแต่ละกลุ่มจังหวัดที่ประกอบไปด้วยเรื่องราว (Story) ความโดดเด่น ลักษณะเฉพาะตัวและภาพลักษณ์ตราสินค้า ดังนั้น จึงได้มีการจัดทำหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (Prototype) ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ โดยจังหวัดพัทลุงจัดอยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ซึ่งมีแนวคิดภายใต้ภาพลักษณ์ “มนต์เสน่ห์เมืองใต้ (Zest of the South)” (ธนศ วรศรีณย์, 2558)

เนื่องจากจังหวัดพัทลุงตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของภาคใต้ของประเทศไทยห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางรถยนต์ทางหลวงสายเอเชีย ทางหลวงหมายเลข 41 เป็นระยะทางประมาณ 856 กิโลเมตรและตามเส้นทางรถไฟเป็นระยะทางประมาณ 846 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอชะอวด อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราชและอำเภอระโนดจังหวัดสงขลา
- ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอรัตนบุรี อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลาและอำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับทะเลสาบพัทลุง-สงขลา ซึ่งเป็นน่านน้ำติดต่อกับอำเภอระโนด อำเภอกะแสสินธุ์อำเภอสทิงพระ และอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขาบรรทัด ซึ่งเป็นแนวติดต่อกับอำเภอห้วยยอด อำเภอเมือง อำเภอนาโยง อำเภอ ยานตาขาว และอำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

จากการที่จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่กึ่งกลางของภาคใต้ (ระหว่างจังหวัดชุมพรถึงจังหวัดนราธิวาส) จึงจัดเป็นศูนย์รวมของการคมนาคมทางบก จากภาคใต้ตอนบน (ฝั่งอ่าวไทย) และภาคตะวันตก (ฝั่งอันดามัน) ลงสู่ภาคใต้ตอนล่างและภาคใต้ชายแดน โดยใช้เส้นทางสายเพชรเกษม (หมายเลข 4) ระหว่างสี่แยกเอเชีย อำเภอเมือง (จ.พัทลุง) อำเภอหาดใหญ่ (จ.สงขลา) มีทางรถไฟผ่านหลาย ๆ อำเภอจากเหนือจรดใต้ การเดินทางโดยเครื่องบินสะดวก รวดเร็ว โดยระยะทางจากจังหวัดพัทลุง ถึงสนามบินตรัง 70 กม. สนามบินนานาชาติหาดใหญ่ 100 กม. และสนามบินจังหวัดนครศรีธรรมราช 100 กม. (สำนักงานจังหวัดพัทลุง, 2559)

ดังนั้นจากหลักภูมิศาสตร์ของจังหวัดพัทลุง จึงมีความเป็นไปได้สูงในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจากความร่วมมือจากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้จังหวัดพัทลุงเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์การท่องเที่ยว (Logistics Hub) เพราะจังหวัดพัทลุงมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบเพิ่มคุณค่าครบวงจรที่ยั่งยืนเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจกระจายรายได้สู่จังหวัดและรักษาสีเขียวตลอดแบบยั่งยืน ด้วยการสร้างประตูเมืองทางทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตก เพื่อ

การเปิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดพัทลุง และเป็นการสร้างแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพและการ
พนฟูสุขภาพรองรับผู้สูงอายุ ด้วยการเน้นตลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมาตรฐาน ภายใต้แนวพัฒนาแบบ
พัทลุงธานีวิถีเมืองลุงในชุมชน ในรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวชุมชน เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี เรียนรู้
ชีวิตของเมืองลุง อาหารพื้นบ้านและเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์ตลอดจนพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว
เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อเพิ่มระยะเวลาการท่องเที่ยวให้เกิดอัตราการพักค้างคืนเพิ่มขึ้นและ
พัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการในการท่องเที่ยวให้เป็นเอกลักษณ์และได้มาตรฐาน (สำนักงานจังหวัด
พัทลุง, 2559)

6. แนวปฏิบัติที่ดี (Best practice)

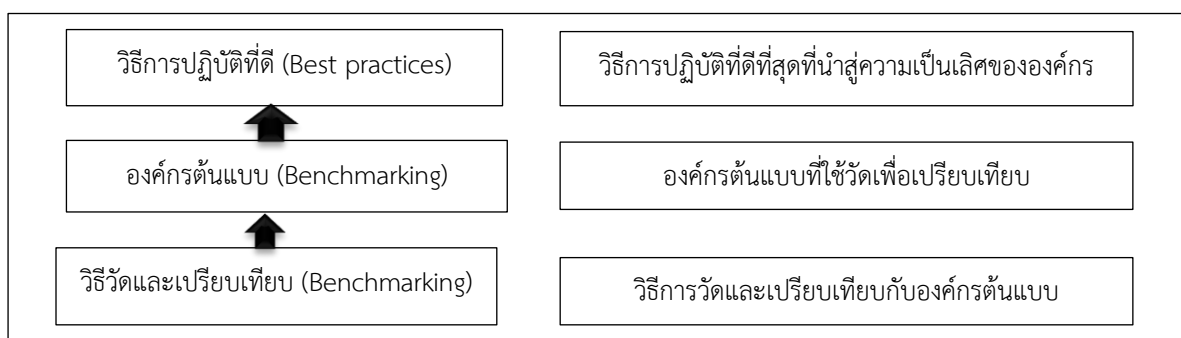
วุฒิพงษ์ ยศกาสุโรดม (2547) สรุปความหมายการเทียบเคียงสมรรถนะ (Benchmarking) ว่ามี
รากศัพท์จากนักสำรวจทางธรณีวิทยาในการสำรวจพื้นที่โดยตัวเทียบเคียงเป็นเครื่องหมายที่ทึบขึ้นบนหิน
อาคารและผนังและใช้เป็นจุดอ้างอิงในการวัดตำแหน่งหรือความสูงของการสำรวจภูมิประเทศหรือ
กระแสน้ำขึ้นลง ส่วน Comp (1989) ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มนำการเทียบเคียงสมรรถนะกับบริษัทคู่แข่ง สิ่งใดที่ทำให้
บริษัทคู่แข่งที่เป็นเลิศด้วยการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงาน ศึกษาวิเคราะห์ ศึกษาวิเคราะห์วิธีที่คู่แข่ง
พัฒนาผลิตภัณฑ์ ค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้า การกระจายสินค้า การตลาด การขาย การวางบิล การ
ประชาสัมพันธ์ โครงสร้างองค์กร และการดำเนินงานรวมถึงเทคโนโลยีที่บริษัทคู่แข่งนำมาใช้ จากการ
เปรียบเทียบดังกล่าวส่งผลให้ค่าใช้จ่ายของบริษัทสูงกว่าคู่แข่งขึ้นอย่างมาก ทำให้บริษัทต้องแปลงเทคนิคของ
ญี่ปุ่นมาใช้ทำให้ต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยลดลงครึ่งหนึ่งและลดต้นทุนการคลังสินค้ากว่าร้อยละ 60

จากความหมายและแนวทางการปรับปรุงของบริษัทซีร็อกซ์ สามารถสรุปการทำการเทียบเคียง
สมรรถนะ(Benchmarking) ประกอบด้วย 2 หลักการ ได้แก่

1. การเปรียบเทียบวัด(Benchmarking) เป็นการกำหนดตัววัด/ตัวชี้วัดหรือที่เรียกว่า Key performance Indicators(KPIS) จะเปรียบเทียบกับใคร (คู่แข่ง) ที่เหนือกว่า เป็นเลิศและใช้ตัวชี้วัดอะไร

2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best practices) จากบริษัทที่ทำได้ดีกว่าโดย
เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นหลังจากการเปรียบเทียบ วัดให้รู้ถึงบริษัทที่ทำได้ดีกว่าและเรียนรู้วิธีการปฏิบัติงานที่
นำไปสู่ความสำเร็จหรือมีค่าเปรียบเทียบการวัดสูง เพื่อนำสาระจากการเรียนรู้ไปปรับปรุงของตนเอง ซึ่งการ
เทียบเคียงจะต้องกำหนดว่าจะปรับปรุงประเด็นใดและจะปรับให้อยู่ในระดับใด ดังนั้นค่าของ
Benchmarking เป็นตัวเลขที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เพื่อให้การปรับปรุงบริษัทด้วยการ
เปรียบเทียบวัดและเรียนรู้จากผู้ที่ทำได้ดีกว่า จึงต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เนื่องจากบริษัท
ที่ดีกว่าย่อมมีการปรับปรุงตลอดเวลาเช่นกัน ส่วนวิธีการปฏิบัติที่ดีหมายถึง วิธีการปฏิบัติที่ทำให้บริษัท/
องค์กรประสบความสำเร็จหรือวิธีปฏิบัติที่ดีและเหมาะสมในการนำองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งวิธีที่ใช้ไม่
จำเป็นต้องเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับทุกองค์กรและการเรียนรู้วิธีปฏิบัติที่ดีจากองค์กรที่ทำได้ดีกว่าจะช่วยใน
การปรับปรุงและพัฒนาองค์กร/บริษัทของตนซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกัน การนำวิธีที่ดีของบริษัทคู่แข่ง

มาประยุกต์ใช้กับบริษัทของตนเอง ซึ่งกล่าวได้ว่าการปฏิบัติที่ดี วิธีการวัดและเทียบกับองค์กรต้นแบบ และองค์กรต้นแบบมีความสัมพันธ์ ดังนี้

ภาพที่ 2.3 ความสัมพันธ์ของ Benchmarking: Benchmark และ Best practices (มณีสุข ประเสริฐ 2546)

จากองค์ความรู้เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดี การเทียบเคียงข้างต้น สามารถวิเคราะห์ใช้ในการเทียบเคียงสำหรับโลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงกับโลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัดสงขลาในประเด็น ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิประเทศแหล่งท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหารและบริษัททัวร์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

7. ความหมายและแนวคิดอารยสถาปัตย์ (Universal Design) รายละเอียดเกี่ยวกับความหมายและแนวคิดอารยสถาปัตย์ (Universal Design) มีดังนี้

7.1 ความหมายอารยสถาปัตย์

อารยสถาปัตย์ (Universal Design) เป็นแนวคิดการออกแบบสภาพสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยสถานที่ สิ่งของ ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราให้สามารถรองรับการใช้งานของประชาชนทุกคนโดยไม่ต้องออกแบบหรือจัดทำขึ้นใหม่และสามารถตอบสนองการใช้งานของทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นวัยเด็กหรือวัยชรา หรือผู้พิการโดยการออกแบบจะเน้นความทัดเทียมให้ทุกคน เพื่อให้สามารถใช้ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบอย่างเดียวกันได้ จึงช่วยลดความแปลกแยกที่แตกต่างของบุคคลในสังคม และใช้ศักยภาพของตนเองกระทำการต่าง ๆ ให้ประโยชน์สูงสุดของคนในสังคมให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ด้วยการจัดทำทางลาดขึ้นลงทางเท้า และอาคารสถานที่ต่างๆ ให้กับผู้พิการที่ใช้รถเข็น หรือ บล็อกทางเดินสำหรับคนตาบอด เพื่อให้ใช้ชีวิตนอกบ้านได้อย่างสะดวก และปลอดภัย (SANYAINDY 2013) ซึ่งคมชัดลึก (2557) ได้กล่าวถึงที่มาของคำว่า “อารยสถาปัตย์ (Universal Design หรือ Friendly Design)” ว่ามาจากคำ 2 คำรวมกัน ได้แก่ สถาปัตยกรรม (การออกแบบก่อสร้าง) กับคำว่า อารยะ (ความเจริญก้าวหน้า) ความหมายอารยสถาปัตย์โดยสรุปความหมายดังนี้

อารยสถาปัตย์ หมายถึง การออกแบบที่เจริญก้าวหน้าตามยุคสมัยหรือตามความจำเป็นของทุกคนในสังคม ซึ่งถ้าจะแปลโดยยึดหลักภาษาอังกฤษที่ว่า Friendly Design หมายถึง การออกแบบบ้านเรือน ตึก

อาคาร สถานที่ รวมถึงสิ่งของเครื่องใช้ ตลอดจนบริการสาธารณะต่างๆ ให้เป็นมิตรกับคนทุกคนโดยมีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่เพื่อให้ทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ทุกสภาพร่างกาย สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ พรทิพย์ เรื่องธรรม (2558) สรุปความหมายของการออกแบบเพื่อมวลชน (Universal Design) หรือที่รู้จักกันในปัจจุบันนี้ว่า “อารยสถาปัตย์” หรือ “การออกแบบเพื่อคนทั้งมวล” หรือ “การออกแบบเพื่อการใช้งานของคนทุกกลุ่มในสังคม” ในภาษาอังกฤษก็มีคำ ที่เรียกแตกต่างกัน เช่น “Design For All” หรือ “Inclusive Design” หรือ “Barrier-free Design” ซึ่งคนทั้งมวลในที่นี้ หมายถึง คนทุกคนไม่ว่าจะเป็นผู้สูงอายุ (Elderly) คนปกติทั่วไป คนพิการ (People with disabilities) และผู้ด้อยโอกาสต่าง ๆ ที่มีข้อจำกัดในการใช้งานหรือการเข้าถึงสถานที่และสิ่งของเครื่องใช้ทั่ว ๆ ไปในสังคม เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการดำรงชีวิตส่วนตัวและการใช้ชีวิตในสังคมภายใต้แนวคิดที่ว่า “มนุษย์ทุกคนมีความเท่าเทียมกัน”

ดังนั้น อารยสถาปัตย์ จึงเป็นการออกแบบที่คำนึงถึงการใช้งานให้คุ้มค่า มีประโยชน์ ครอบคลุมสำหรับทุกคนหรือครอบคลุมสำหรับคนหลากหลายที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยไม่จำกัดอายุ และสภาพขีดความสามารถเฉพาะบุคคล และเงื่อนไขพื้นฐานของการออกแบบที่ดี ในทุกระบวนการออกแบบจะต้องพิจารณาถึงความต้องการที่หลากหลายและความสามารถของทุกคน เช่น ลักษณะอาคารสถานที่ ของบันได อาคารมีราวให้ยึดเกาะ ห้องน้ำและห้องส้วมมีราวให้ยึดเกาะ และห้องส้วมเป็นแบบนั่งห้อยเท้า

7.2 หลักการและแนวคิดการออกแบบอารยสถาปัตย์

พรทิพย์ เรื่องธรรม (2558) กล่าวถึง หลักการการออกแบบอารยสถาปัตย์ (Universal Design) ได้รับการพัฒนาในปี 1997 โดยคณะทำงานของสถาปนิกนักออกแบบผลิตภัณฑ์ วิศวกรและนักวิจัยออกแบบสิ่งแวดล้อม อันเป็นส่วนหนึ่งของโครงการที่ประสานโดย Center for Universal Design ใน North Carolina State University มีวัตถุประสงค์ในการวางแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อม ผลิตภัณฑ์และข้อมูล ข่าวสาร การสื่อสาร ตามศูนย์การออกแบบเพื่อมวลชนใน NCSU หลักการนี้อาจจะถูกนำมาใช้ในการประเมินการออกแบบที่มีอยู่ หรือเป็นการแนะนำขั้นตอนการออกแบบและการให้ความรู้ทั้งนักออกแบบและผู้บริโภคเกี่ยวกับลักษณะของผลิตภัณฑ์และสภาพแวดล้อมเพื่อมวลชน และ WHO ICF อ้างอิงถึง Universal Design ว่าเป็นแนวคิดอันเป็นศูนย์กลางในการชี้วัดถึงสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ทุกคน ในขณะที่ ICF ยังถือว่าความพิการนั้นสัมพันธ์กับสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ปฏิญญา ICF 2001 จัดเป็นเวทีในการสนับสนุนการออกแบบอารยสถาปัตย์ในฐานะปัจจัยสำคัญในการลดความพิการและการเพิ่มสมรรถนะสำหรับทุกคน และสรุปหลักการออกแบบอารยสถาปัตย์ (Universal Design Principles) ด้วยการนำแนวทางที่กำหนดโดยสภาสถาปนิก (2552) และตามที่ เซอร์ริล บริสตาร์เลอร์ (Sheryl Burgstahler, 2012 อ้างถึงใน พรทิพย์ เรื่องธรรม 2558) กล่าวถึง หลักการออกแบบอารยสถาปัตย์ที่ควรคำนึงถึงไว้ 7 ประการ (พรวิฑู ไคว์คชาภรณ์, 2557 อ้างอิงจาก ไตรรัตน์ จารุรัตน์ และ ทิพวัลย์ ทองอาจ, 2557) ดังนี้

1. ความเท่าเทียมกันหรือความเสมอภาคในการใช้สอยของผู้ใช้ที่ต่างวัยและต่างความสามารถ (Equitable Use) รูปแบบจะไม่กีดกันหรือสร้างข้อจำกัดด้านการใช้สอยแก่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ต้องเป็นประโยชน์และตอบสนองความต้องการของตลาดให้กับผู้ที่มีความสามารถที่หลากหลาย มีแนวคิดในหลักการและวิธีการนำไปใช้ได้แก่ (1) ให้ใช้วิธีการเดียวกันในการใช้งานไม่ว่าผู้ใช้งานมีความแตกต่างกันอย่างไรก็ตาม (2) หลีกเลี่ยงการแบ่งแยกผู้ใช้งาน (3) มีความเป็นส่วนตัวและมีความปลอดภัยโดยที่ความปลอดภัยนั้นจะต้องเท่าเทียมกันด้วย และ (4) ทำให้การออกแบบเป็นที่น่าสนใจแก่ผู้ใช้งานทุกคน ตัวอย่างเช่น การออกแบบเคาน์เตอร์ที่มีความสูงต่างระดับสำหรับให้บริการผู้ที่ใช้รถเข็น (Wheel chair) หรือ เด็กสามารถใช้งานได้อย่างสะดวก

2. ความยืดหยุ่นหรือปรับเปลี่ยนการใช้งานได้ (Flexibility in Use) รูปแบบต้องสามารถรองรับความต้องการและขีดความสามารถของกลุ่มผู้ใช้อย่างกว้างขวาง มีแนวคิดในหลักการและวิธีการนำไปใช้ดังนี้ (1) มีความยืดหยุ่นในวิธีการใช้งาน (2) สามารถใช้งานได้ทั้งคนที่ถนัดมือซ้ายและมือขวา (3) มีความสะดวกในการใช้งานได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ และ (4) สามารถปรับเปลี่ยนไปตามผู้ใช้งานได้

3. ความเรียบง่าย ใช้งานด้วยตัวเองและเข้าใจได้ดี (Simple and Intuitive Use) ต้องสามารถสื่อสารให้เข้าใจได้ง่าย โดยไม่จำกัดระดับประสบการณ์ ความรู้ ทักษะด้านภาษาของผู้ใช้ มีแนวคิดในหลักการและวิธีการนำไปใช้ได้แก่ (1) ใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อนยุ่งยาก (2) สามารถสื่อสารให้ผู้ใช้งานเข้าใจได้ (3) ควรมีรูปภาพเป็นสัญลักษณ์สากลที่คนทุกชาติทุกภาษาเข้าใจ และ (4) มีการจัดเรียงข้อมูลข่าวสารตามลำดับความสำคัญ ตัวอย่างเช่น ใช้รูปภาพเป็นสัญลักษณ์สากล และสื่อสารให้เข้าใจได้ง่าย การออกแบบเรียบง่าย สามารถใช้งานได้ง่าย โดยไม่ต้องคำนึงถึงประสบการณ์ ความรู้ ภาษา หรือระดับความชำนาญของผู้ใช้ เช่น บัตรโทรศัพท์ที่มีรอยเว้า เพื่อให้คนตาบอดสัมผัสรับรู้ได้ว่าจะต้องใส่ด้านไหนเข้าไปในเครื่องโทรศัพท์ หรือเครื่องอ่านบัตร ซึ่งเป็นมาตรฐานของ JIS (Japanese Industrial Standards) และการใช้รูปภาพเพื่อการคัดแยกขยะ เป็นต้น

4. การสื่อความหมายที่เข้าใจง่าย (Perceptible Information) ข้อมูลชัดเจน รูปแบบต้องสามารถสื่อข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ผู้ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะอยู่ในสภาพแบบใด หรือระดับการรับรู้โดยของผู้ใช้ มีแนวคิดในหลักการและวิธีการนำไปใช้ ได้แก่ (1) ใช้รูปแบบการสื่อสารที่แตกต่างกันออกไป เช่น ภาพ คำพูด การสัมผัส เพื่อยืนยันข้อมูล การใช้งานที่จำเป็น (2) การใช้ข้อมูลข่าวสารต้องเห็นได้ชัดเจนภายในสภาพแวดล้อม (3) เพิ่มความสวยงามเท่าที่จำเป็นให้กับข้อมูลข่าวสาร (4) องค์ประกอบของข้อมูลชัดเจน สื่อความหมายได้ง่าย เช่น การให้ข้อมูลบอก ทิศทางต่าง ๆ และ (5) ใช้เทคนิคที่หลากหลายในการให้ข้อมูล หรือใช้อุปกรณ์สำหรับผู้พิการทางการได้ยิน ตัวอย่างเช่น รูปภาพแสดงการใช้สัญลักษณ์ อักษรเบรลล์ และเสียงประกอบ เป็นต้น

5. ความปลอดภัยและทนต่อการใช้งาน (Tolerance for Error) รูปแบบต้องสามารถลดอันตราย อุบัติเหตุหรือกิจกรรมที่ไม่ได้ตั้งใจในขณะใช้สอย มีแนวคิดในหลักการและวิธีการนำไปใช้ด้วยจัดให้มีระบบ

ป้องกันอันตราย คำเตือน เพื่อลดอันตรายและกรณีที่มีข้อผิดพลาดในการใช้งานเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหาย และเป็นอันตรายต่อผู้ใช้งาน เช่น พื้นผิวต่างสัมผัสไว้ก่อนถึงทางลาด

6. เบาแรง สะดวก (Low Physical Effort) รูปแบบจะต้องใช้ได้โดยเต็มประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกสบายโดยสร้างความเหนื่อยล้าให้น้อยที่สุด มีแนวคิดในหลักการและวิธีการนำไปใช้ ได้แก่ (1) สะดวกและเบาแรงไม่ต้องออกแรงมาก และ(2) ลดการทำซ้ำและการใช้เวลานานในการใช้งาน เช่น เครื่องช่วยถอดและเสียบปลั๊ก ซึ่งเพียงแค่บีบหรือกดที่ปลายของอุปกรณ์ก็จะช่วยให้ดันปลั๊กได้ง่าย เป็นต้น

7. ขนาดและที่ว่างเพื่อการเข้าถึงและสถานที่ที่เหมาะสม (Size and Shape for Approach and Use) จะต้องจัดเตรียมขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการเข้าถึง การเอื้อมและการใช้ไม่ว่าผู้ใช้งานมีขนาดร่างกายแบบใด ใช้ท่าทางแบบใด และมีขีดความสามารถในการเคลื่อนไหวระดับใด มีแนวคิดในหลักการและวิธีการนำไปใช้ ได้แก่ (1) มีการกำหนดขอบเขตของพื้นที่นั่งหรือยืนอย่างชัดเจน (2) มีความสะดวกในการเข้าถึงพื้นที่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะนั่งหรือยืน (3) มีอุปกรณ์มือจับ ด้ามจับที่สามารถรองรับการใช้งานได้ และ (4) มีพื้นที่เพียงพอสำหรับผู้ที่ใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือต่าง ๆ เช่น รถเข็น (Wheel chair) ตัวอย่างเช่น ขนาดของห้องน้ำที่เหมาะสมกับคนพิการ ออกแบบให้เหมาะสมต่อการใช้รถเข็นวิลแชร์ (Wheel chair) มีขนาดพื้นที่ เพียงพอสำหรับหมุน หรือกลับรถเข็นได้ภายในห้องน้ำ เป็นต้น

พรทิพย์ เรืองธรรม (2558) สรุปขั้นตอนการออกแบบอารยสถาปัตย์ (The Process of Universal Design) ด้วยการใช้อ้างอิงจาก University of Washington (2015) ดังนี้

1) การกำหนดสถานที่ (Identify the Application) เป็นการกำหนด สถานที่หรือสภาพแวดล้อมที่ต้องการออกแบบโดยใช้การออกแบบเพื่อมวลชน

2) การกำหนดคุณลักษณะ (Define the universe) เป็นการระบุประชากร โดยรวมหรือผู้ใช้บริการ และอธิบายลักษณะที่หลากหลายของผู้ใช้ เช่น อาชีพ เพศ อายุ ขนาด เชื้อชาติ ภาษา การเรียนรู้รูปแบบและความสามารถในการมองเห็น การได้ยิน และการสื่อสาร เป็นต้น

3) สิ่งที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้บริการ (Involve Consumers) พิจารณามูลคิลักษณะที่แตกต่างกันของผู้ใช้บริการตามที่ระบุไว้ในขั้นตอนที่ 2 ในทุกขั้นตอนของการพัฒนา การดำเนินงาน และการประเมินผล สถานที่หรือสภาพแวดล้อมที่จะทำการออกแบบ รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริการต่าง ๆ ของโครงการ

4) นำมาปรับใช้เป็นแนวทางหรือมาตรฐาน (Adopt Guidelines or Standards) การสร้างหรือการเลือกมาตรฐานแนวทางการออกแบบเพื่อมวลชนที่มีอยู่ มาบูรณาการกับแนวทางการปฏิบัติที่ดีที่สุดกับโครงการที่จะทำการออกแบบ

5) ใช้เป็นแนวทางหรือมาตรฐาน (Apply Guidelines or Standards) ประยุกต์ใช้แนวทางการออกแบบเพื่อมวลชนมาสู่การปฏิบัติในโครงการ ตามที่ระบุในขั้นตอนที่ 4 เพื่อเป็นข้อกำหนดในการออกแบบ การประยุกต์ใช้และความต่อเนื่องการดำเนินงานทั้งหมด เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการประยุกต์ใช้กับบุคคลที่มีความหลากหลายตามที่กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 2

6) การวางแผนด้านที่พัก (Plan for Accommodations) การพัฒนากระบวนการสู่ความต้องการด้านที่พักอาศัยของผู้ใช้โครงการสู่นักออกแบบ เช่น การซื้อเทคโนโลยี อำนวยความสะดวก การจัดให้มีป้ายสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อสื่อความหมาย เป็นต้น

7) การอบรมและการสนับสนุน (Train and Support) การฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและการสนับสนุนให้ผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายร่วมกันเกี่ยวกับความหลากหลายและการปฏิบัติเพื่อให้เกิดความมั่นใจ ความเข้าใจและทุกคนมีประสบการณ์เกี่ยวกับการออกแบบเพื่อมวลชน

8) การประเมินผล (Evaluate) การประเมินผลการออกแบบเพื่อมวลชนเป็นระยะ เพื่อประเมินผลกับกลุ่มผู้ใช้งานที่มีความหลากหลาย และการปรับเปลี่ยนตามความคิดเห็นของผู้ใช้งาน โดยมีวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้งานด้วยการสัมภาษณ์ การทำแบบสอบถาม หรือแม้กระทั่งแบบสอบถามออนไลน์ เป็นต้น

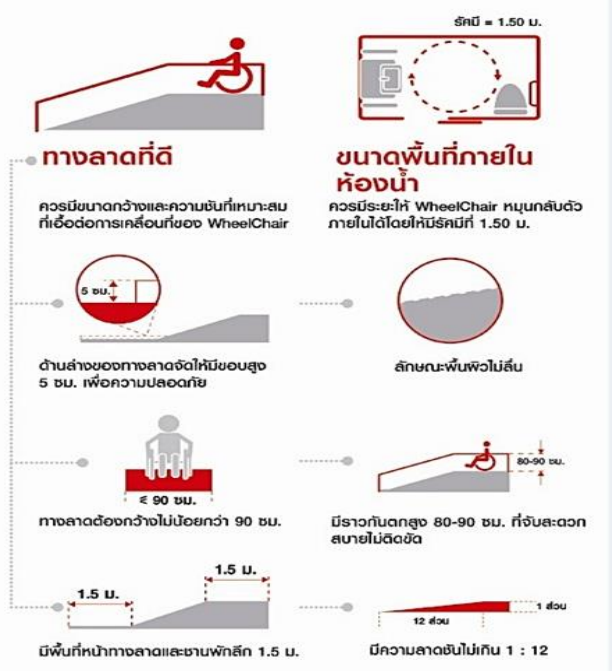
7.3 อารยสถาปัตย์ในประเทศไทย

จากกระแสโลกปัจจุบันได้ให้ความสำคัญเรื่องสิทธิมนุษยชนด้วยการเน้นความเสมอภาค ซึ่งโลกประเทศตะวันตกได้ขับเคลื่อนให้ผู้สูงอายุ และคนพิการ ได้รับความเท่าเทียม โดยมีการออกแบบที่ก่อให้เกิดความไม่สะดวก ไม่ปลอดภัย ไม่เป็นธรรม ไม่ทั่วถึง และไม่เท่าเทียมในสถานที่ต่าง ๆ มาแล้วประมาณ 30 ปีที่แล้ว และได้รับความสนใจในหลายประเทศตะวันออกเช่นประเทศญี่ปุ่น รวมถึงประเทศไทย แต่ขณะนี้กำลังได้รับความสนใจเพื่อจะเปลี่ยนแปลง ดังนั้นสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย และ TBCSD ได้มองเห็นความสำคัญ จึงได้ร่วมมือกันส่งเสริมกิจกรรมที่จะสร้างความเท่าเทียมกันให้เกิดขึ้นในสังคมไทยอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากคนพิการ ยังเกี่ยวข้องกับสตรีมีครรภ์ ผู้สูงอายุ เมื่อคนมีอายุยืนขึ้น สภาพร่างกายถดถอยเป็นโรคที่ไม่ติดต่อ คาดว่าจะมีผู้สูงอายุเพิ่มสัดส่วนเป็นร้อยละ 30.00 ของประชากร ในปี 2568 ซึ่งปัญหาหลักในปัจจุบันยังมีอาคารที่ไม่เตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกให้ รวมถึงทางเดินเท้า และการคมนาคมก็ไม่สะดวก ขณะที่ต่างประเทศ โดยเฉพาะแถบประเทศตะวันตก และประเทศที่เจริญแล้วสามารถไปไหนได้สะดวกเหมือนคนปกติ ดังนั้นประเทศไทยจะต้องเปลี่ยนแนวความคิดทำด้วยความเสมอภาค

สงเกียรติ ทานสัมฤทธิ์ (2555) ที่ปรึกษาองค์กรธุรกิจเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน กล่าวว่า อารยสถาปัตย์เป็นแนวคิดของการออกแบบสถานที่ให้รองรับการใช้งานของทุกคน รวมถึงคนชราและผู้พิการให้สามารถใช้งานได้อย่างสะดวกและปลอดภัย สอดคล้องกับกฎกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยการกำหนดลักษณะ หรือการจัดให้มีอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการในอาคาร สถานที่ หรือบริการสาธารณะอื่น เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ส่วนศาสตราจารย์กำธร กุลชล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านอารยสถาปัตย์ กล่าวว่า สิทธิมนุษยชนต้องมีความเท่าเทียมในการใช้ชีวิต ตื่นตัวในโลกตะวันตกก่อนโลกตะวันออก ต่อมาคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชียและแปซิฟิก หรือเอสแคป (Economic and Social Commission for Asia and the Pacific-ESCAP) ซึ่งเป็นองค์กรนำความเจริญด้านเศรษฐกิจและสังคมมาสู่ประเทศในเอเชียแปซิฟิกนำมาเผยแพร่ในภายหลัง แต่ผลตอบรับของคนเอเชียยังเป็นเรื่องความ

สงสาร การแสดงความเห็นอกเห็นใจมากกว่าความเสมอทางโอกาส ไม่ว่าจะเป็นด้านสุขภาพ ทางการศึกษา การมีงานทำ การรับรู้ข่าวสาร ส่วนเรื่องการเข้าถึงอาคารสถานที่ เกี่ยวข้องกับการออกแบบอาคาร สถาปนิกความสอดคล้องกับแนวคิดของดร.ขวัญฤดี โชติชนาทวิวงศ์ ผู้อำนวยการ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย กล่าวเสริมว่าอารยสถาปัตย์เป็นเรื่องของสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะอาคารสาธารณะที่ให้บริการคนจำนวนมาก เช่น ธนาคาร ห้างสรรพสินค้า โรงแรม ร้านอาหาร โรงพยาบาล สถานบริการน้ำมัน ซึ่งขณะนี้ในกลุ่มประเทศอาเซียนยังไม่ค่อยตื่นตัวในเรื่องนี้ เราจึงตั้งเป้าหมายจะเป็นประเทศผู้นำในอาเซียน ซึ่งเมื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในปีหน้าก็จะทำให้ประเทศไทยได้เปรียบ โดยเฉพาะทางด้านท่องเที่ยว (ผู้จัดการออนไลน์, 2557)

ความเจริญ และการพัฒนาตลอดจนความเปลี่ยนแปลงของโลกในด้านต่างๆ ที่มีอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันยังทำให้บ้านเราจะต้องตระหนักว่า “อารยสถาปัตย์” เป็นสิ่งสำคัญจำเป็นของโลกยุคปัจจุบัน และอนาคตจะต้องคำนึงถึง ปัจจุบันหลายประเทศทั่วโลกรวมถึงประเทศไทยกำลังก้าวสู่ความเป็นสังคมผู้สูงอายุ จากข้อมูลองค์การสหประชาชาติ (UN) ระบุว่า ประชากรโลกที่มีจำนวนกว่า 7,000 ล้านคนในปัจจุบันมีผู้สูงอายุที่อายุเกิน 60 ปีขึ้นไป จำนวน 893 ล้านคน หรือคิดเป็น ร้อยละ 12.80 ในจำนวนนี้มีผู้ที่มีอายุเกิน 100 ปี มากถึง 340,000 คน และมีแนวโน้มว่า ประชากรผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นอีกราว 200 ล้านคนภายในอีก 10 ปีข้างหน้า หมายความว่า ภายในปี พ.ศ.2565 จำนวนประชากรผู้สูงอายุทั่วโลกจะมีมากกว่า 1,000 ล้านคน หัวใจสำคัญของอารยสถาปัตย์อยู่ที่ความ “สะดวก ปลอดภัย เป็นธรรม เท่าถึง และเท่าเทียม” นั่นคือการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้รองรับคนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม รวมถึงผู้สูงอายุและคนพิการ สอดรับกับพฤติกรรมการใช้งาน เช่น ป้ายบอกทางที่มีสัญลักษณ์สำหรับผู้พิการทางสายตา การทำทางลาดบนทางเท้า และห้องน้ำสาธารณะสำหรับผู้ที่ต้องใช้รถเข็น เป็นต้น ดังภาพที่ 2.4 (ผู้จัดการออนไลน์, 2557)

ภาพที่ 2.4 ตัวอย่างการออกแบบอารยสถาปัตย์

8. ความหมายและพฤติกรรมของผู้สูงอายุ รายละเอียดในการวิจัยเกี่ยวกับ ความหมาย พฤติกรรมทั่วไปของผู้สูงอายุ พฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ และการสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

8.1 ความหมายผู้สูงอายุ

ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2556 ของไทยได้ให้คำนิยาม ผู้สูงอายุ คือ บุคคลที่มีอายุ 60 ปี บริบูรณ์และมีสัญชาติไทย สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 53 ว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพมีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรีและความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ซึ่งมีในฉบับนี้ว่า ผู้สูงอายุ คือ ผู้ที่มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ เป็นไปตามที่ ชมพูนุท พรหมภักดี (2556) ได้กล่าวไว้ว่าการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยตามคำนิยามขององค์การสหประชาชาติ United Nations:UN คำนิยาม ผู้สูงอายุ (Older person) คือ ประเทศที่มีประชากรทั้งเพศหญิงและชายที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ (1) ระดับการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging society) กำหนดอายุประชากร 60 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศหรืออายุตั้งแต่ 65 ปีมากกว่าร้อยละ 7 ของประชากรทั้งประเทศ แสดงว่าเป็นประเทศกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (2) ระดับสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged society) กำหนดอายุประชากร 60 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งประเทศหรืออายุตั้งแต่ 65 ปี มากกว่า ร้อยละ 14 ของประชากรทั้งประเทศ แสดงว่าเป็นประเทศที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (3) ระดับสังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มที่ (Super-aged society) มีกำหนดอายุประชากร 65 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งประเทศ สอดคล้องกับ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ (2554) ได้แบ่งกลุ่มผู้สูงอายุออกเป็น

3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ผู้สูงอายุวัยต้น (อายุ 60-69 ปี) เป็นวัยที่ช่วยเหลือตนเองได้ กลุ่มที่ 2 ผู้สูงอายุวัยกลาง (อายุ 70-79 ปี) เป็นช่วงที่เริ่มมีอาการอ่อนแอ เจ็บป่วย มีโรคประจำตัวและเรื้อรัง กลุ่มที่ 3 ผู้สูงอายุวัยปลาย (อายุ 80 ปีขึ้นไป) เป็นช่วงที่มีการเจ็บป่วยมากขึ้น ร่างกายเสื่อมสภาพ สอดคล้องกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2557) ได้ให้คำนิยามผู้สูงอายุในการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทยว่าผู้สูงอายุ คือบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปทั้งชายและหญิง แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ (1) ผู้สูงอายุตอนต้น ที่มีอายุ 60-69 ปี (2) ผู้สูงอายุตอนปลาย ที่มีอายุ 70 ปี

8.2 พฤติกรรมทั่วไปของผู้สูงอายุ

การเปลี่ยนแปลงในวัยสูงอายุในส่วนของร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่จะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางถดถอยเรื่อย ๆ จนเกิดความเสื่อมของร่างกาย มีดังนี้ (Thai Senior Market, 2560)

1. พัฒนาการด้านร่างกาย มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ร่างกายภายนอก ผิวหนังเหี่ยวย่น มีกระ ผมหบางเปลี่ยนเป็นสีเทาหรือสีขาว หลังโก่ง เคลื่อนไหวร่างกายได้ช้าลง กำลังน้อยลง

1.2 การรับรู้ความรู้สึก อวัยวะการรับรู้ความรู้สึกจะเสื่อมลง

1.3 เสียง เนื่องจากกระดูกอ่อนบริเวณกล่องเสียงแข็งตัวและขาดความยืดหยุ่น ทำให้มีน้ำเสียงสูงแต่ไม่มีพลัง

1.4 ฟัน มีอาการเหงือกกรัน รากฟันโผล่ฟันขอบเหงือก ทำให้ฟันผุและเสียงฟันได้ง่าย

1.5 ระบบอื่นๆ ทำงานลดลง เช่น ระบบประสาทเซลล์ ระบบทางเดินอาหาร ระบบการไหลเวียนโลหิต เป็นต้น

2. ด้านอารมณ์ การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ของผู้สูงอายุ ดังนี้

2.1 อารมณ์สับสนกับความเสื่อมถอยหาตัวตนของชีวิตแบบเป็นลักษณะต่างๆ

2.2 อารมณ์เฉยชาและต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น

2.3 การควบคุมอารมณ์ ระดับต่ำ

3. ด้านสังคม ผู้สูงอายุจะมีเวลามากขึ้น ชอบทำกิจกรรมที่ชอบ การท่องเที่ยว เข้าวัด สนใจตัวเองมากกว่าผู้อื่น

4. ด้านสติปัญญา ความจำเสื่อมลงแต่จะจำเรื่องในอดีตได้ดีและความคิดความอ่านจะเฉื่อยช้าลง

8.3 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

พฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ จะเป็นการเดินทางท่องเที่ยวแบบกลุ่มหรือหมู่คณะ ซึ่งมีทั้งการจัดการเดินทางด้วยตนเองและมีครอบครัวหรือญาติเป็นผู้ร่วมเดินทางและตัดสินใจในการเดินทาง ส่วนใหญ่นิยมท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนและท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ โดยเดินทางท่องเที่ยว 2-3 ครั้งต่อปีและใช้เวลาท่องเที่ยว 1-2 วัน ในวันเสาร์-อาทิตย์ (พงศ์เสวก อนุกาญจน์พร, 2558) ในขณะที่จันทร์จิต เจริญศิริ และคณะ (2553) พบว่า ร้อยละ 38.70 นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยจะมีบุตรหลานเป็นผู้วางแผนการเดินทางท่องเที่ยวให้ และร้อยละ 39.20 เดินทางมากับบุตรหลาน ซึ่งสถานที่ท่องเที่ยวที่

ชอบมากที่สุดคือธรรมชาติที่สวยงาม รองลงมาคือ วัด ศาสนาสถาน โบราณคดี ประวัติศาสตร์ และ ศิลปกรรม ตามลำดับ ซึ่งต่างจากนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวต่างชาติ ที่ส่วนใหญ่จะจัดการหาข้อมูลและ วางแผนเดินทางด้วยตนเอง และนิยมเดินทางมากับคู่สมรส เพื่อพักผ่อนและศึกษาวัฒนธรรม/ประเพณี/วิถี ชีวิตในสังคมไทย สำหรับสถานที่ท่องเที่ยวที่ชื่นชอบมากที่สุด คือ ธรรมชาติที่สวยงาม งานประเพณี วัฒนธรรม และแหล่งโบราณคดี/ประวัติศาสตร์/ศิลปกรรม ตามลำดับ นอกจากนี้นักท่องเที่ยวสูงอายุ ต่างชาติที่มาเที่ยวประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นอายุระหว่าง 55-72 ปี เดินทางมาพร้อมกับครอบครัวหรือญาติ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การมาท่องเที่ยวและพักผ่อน ซึ่งส่วนใหญ่พักโรงแรม และช่องทางรับข้อมูล ข่าวสารมาจากการชักชวนจากญาติหรือครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ (รจิต ไชยเอื้อ, 2559)

8.4 การสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

จากประโยคที่กล่าวว่า “แกไม่ได้แปลว่าต้องแก่” คือประโยคที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้สูงอายุในปัจจุบัน เนื่องจากคนกลุ่มนี้สามารถใช้สื่อออนไลน์ได้เหมือนกับคนรุ่นใหม่ เช่น การเล่น LINE พร้อมเช็คข้อมูลบน Facebook เป็นต้น ดังนั้นในมุมมองของการตลาดการกำหนดช่องทางสื่อสารไปยังผู้สูงอายุ จะต้องคำนึงถึงภาพลักษณ์เป็นสำคัญ เพราะในมุมมองทางการตลาดการสื่อสารข้อมูลไปยังผู้สูงอายุจะต้องสะท้อน ภาพลักษณ์ที่ดีมีความเป็นอัตลักษณ์เฉพาะ และดูอ่อนกว่าวัย ซึ่งในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วจะเรียกกลุ่ม ผู้สูงอายุว่า “Aged Well” อย่างไรก็ตามถึงแม้ใจของกลุ่มผู้สูงอายุปัจจุบันจะอ่อนตามวัย แต่สภาพร่างกาย ของผู้สูงอายุก็มีความแตกต่างจากวัยอื่นๆ ที่จะต้องมีการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ (วฤตดา วรอาคม, 2560) นอกจากนี้คอร์ดัลเทรดการตลาดแบบ “ไม่แก่” เจาะสังคมผู้สูงอายุ ของเว็บไซต์กรุงเทพธุรกิจเขียน โดย วฤตดา วรอาคม (2560) ได้ระบุเกี่ยวกับกลุ่มผู้สูงอายุยุคปัจจุบัน เนื่องจากจะเป็นกลุ่มที่มีทั้งเวลาและ อำนาจการตัดสินใจซื้อ เป็นกลุ่มลูกค้าที่ใส่ใจคุณภาพและความคุ้มค่าแบบสมเหตุผลโดยการใช้เวลาใน การตัดสินใจนานกว่าวัยอื่นๆ แต่ถ้าได้ตัดสินใจและประทับใจแล้วก็จะมีความเชื่อใจและมีการใช้สินค้าและ บริการนั้นซ้ำ และมีการบอกต่อในกลุ่มเพื่อนต่อๆ ไป โดยแนวทางในการสื่อสารหรือวิเคราะห์กลุ่มผู้สูงอายุ มีดังต่อไปนี้

1. ปฏิวัติสายผลิตภัณฑ์เพื่อแก้ปัญหาตามวัยการใช้ผลิตภัณฑ์ของผู้สูงอายุ ต้องมีเอกลักษณ์ เฉพาะกลุ่ม เช่นขนาดของโลโก้ คำอธิบายสินค้า เมนูในร้านอาหาร ที่ผู้สูงอายุสามารถอ่านได้ง่าย ตลอดจน ผลิตภัณฑ์หรืออุปกรณ์ที่ออกแบบใหม่เพื่อแก้ปัญหาในการใช้งาน เช่น เครื่องสุขภัณฑ์ที่ถูกออกแบบเพื่อเพิ่ม ความปลอดภัยจากการลื่นล้มหรือลุดัน และการเพิ่มห้องน้ำเพื่อลดการรอของผู้สูงอายุที่ต้องเข้าห้องน้ำ บ่อย เป็นต้น

2. สร้างชีวิตใหม่อีกครั้ง เมื่อถึงเวลาที่ลูกๆ ต่างไปมีครอบครัว จึงเป็นช่วงเวลาของผู้สูงอายุเริ่มมี เวลาให้กับตัวเองในการมีกิจกรรมหรือการค้นหาลองใหม่ๆ ให้กับตนเอง เช่น การเข้ากลุ่มเพื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองแบบท้าทายและแสดงศักยภาพของตนเอง

3. จากขายฝันสู่ความสุขที่แท้จริง การสร้างสื่อโฆษณาสำหรับผู้สูงอายุ ต้องให้ความสำคัญเรื่องครอบครัว ประสบการณ์หรือความทรงจำที่ดีที่สามารถสร้างความสุขทางใจมากกว่าความอยากได้อยากมีอยากเป็น

4. ผู้สูงวัยกับเรื่องออนไลน์ จากภาพการตกท่ายในหลายๆ เช้า ของทุกวันผ่าน LINE เช่น สวัสดิ์วันจันทร์ แชรรูปดอกไม้และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นการแสดงให้เห็นการเป็นกลุ่มร่วมของกลุ่มผู้สูงอายุที่มีแบบฉบับของตนเอง เป็นการแสดงให้เห็นถึงการเข้าถึงข้อมูลในการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการผู้สูงอายุมักไม่ตัดสินใจแบบฉาบฉวย แต่สามารถรับรู้ข้อมูลสื่อจากโลกออนไลน์เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจ โดยเฉพาะในธุรกิจเกี่ยวกับอาหารการกิน โรงแรม และสถานที่ท่องเที่ยว

5. การจัดการลูกค้าสัมพันธ์ สังคมผู้สูงอายุต่างต้องการคนที่เข้าใจ รับฟัง และการเข้าถึง ดังนั้นเพื่อการจัดการลูกค้าสัมพันธ์ที่ดีจึงจำเป็นต้องอาศัยคนรุ่นลูกเป็นส่วนหนึ่งในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลหรือเรื่องราวต่างๆ ไปยังกลุ่มผู้สูงอายุ เพื่อการลดช่องว่างระหว่างวัย และเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัว

จากการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับการศึกษาจากเรื่อง “การเข้าถึงและความพึงพอใจต่อบริการตามสิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553” ได้มีการระบุแนวทางในการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่างๆ แก่ผู้สูงอายุ ด้านสื่อประชาสัมพันธ์ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) ควรมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับการใช้งานของผู้สูงอายุ เช่น การปรับขนาดตัวอักษรให้ใหญ่ขึ้นหรือการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เป็นต้น (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2553)

อย่างไรก็ตามการประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในเรื่องของงบประมาณ เนื้อหาของกิจกรรมการท่องเที่ยว ระยะเวลาในการเผยแพร่ และความหลากหลายของช่องทางประชาสัมพันธ์ ซึ่งนักท่องเที่ยวจะเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์จากแผ่นพับ สื่อบุคคล เจ้าหน้าที่แหล่งท่องเที่ยว หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยว เว็บไซต์/อินเทอร์เน็ต ป้ายต่างๆ นิทรรศการสัญจร และจากสื่อมวลชนต่าง ๆ ตามลำดับ โดยรูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่ดีประกอบด้วย (1) การวางแผนการประชาสัมพันธ์ (2) วิธีและกิจกรรมในการประชาสัมพันธ์และ (3) สื่อประชาสัมพันธ์ที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม ซึ่งการดำเนินการต่างๆ จะต้องเกิดจากความร่วมมือจากเครือข่ายในการท่องเที่ยวและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (ติกาหลัง สุขกุล และ ฌวีพร ไตรนิช, 2558)

9. โบบายแอปพลิเคชันกับผู้สูงอายุ

ปัจจุบันผู้สูงอายุมีการใช้เทคโนโลยีทั้งสมาร์ทโฟนและแท็บเล็ตมากกว่าในอดีต เนื่องจากอุปกรณ์เหล่านี้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุในการติดต่อสื่อสารกับครอบครัวและเพื่อนในสังคมออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นไลน์หรือเฟสบุ๊ก อีกทั้งอุปกรณ์เคลื่อนที่เหล่านี้สามารถสร้างความบันเทิงในการติดตามข่าวสารอัปเดตในโลกออนไลน์ และการเล่นเกมที่ช่วยในการพัฒนาสมอง ฝึกความจำและ ป้องกัน

โรคสมองเสื่อมของผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตามอุปกรณ์เคลื่อนที่เหล่านี้มีข้อจำกัดในเรื่องขนาดในการแสดงผล และปุ่มโต้ตอบกับผู้ใช้โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุ (Jin et al., 2007; Page, 2014) เนื่องจากผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 หมายถึงบุคคลที่มีอายุเกินกว่า 55 ปี ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะเป็นวัยเกษียณอายุที่มีลักษณะทางกายภาพประสิทธิภาพต่ำลง เช่น ความสามารถในการมองเห็นลดลง จะเริ่มรู้สึกว่าการใช้สายตาอ่านหนังสือ หรือการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเวลานานๆ สายตาจะล้า เคืองตา มองเห็นไม่ชัด และเกิดอาการเวียนศีรษะ นอกจากนี้ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ร่างกายจะเคลื่อนไหวและการรับรู้ช้าลงกว่าวัยอื่น ดังนั้นการออกแบบโมบายแอปพลิเคชันและการตอบสนองพฤติกรรมการใช้ของผู้สูงอายุเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้จึงเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญเป็นอย่างมากในการพัฒนาโมบายแอปพลิเคชันให้กับกลุ่มผู้สูงอายุใช้

การออกแบบอินเทอร์เฟซสำหรับผู้สูงอายุ (User Interface Design for Elder) โดยการออกแบบอินเทอร์เฟซผู้ใช้ (UI Design) คือ การออกแบบส่วนติดต่อกับผู้ใช้ให้มีความเป็นมิตรกับผู้ใช้ (User friendly ดังนั้น) ทำให้ผู้ใช้เข้าใจ เรียนรู้ และใช้งานง่าย ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะใช้ภาพสัญลักษณ์ในการโต้ตอบกับผู้ใช้ (Graphical User Interface: GUI) เช่น ไอคอน รูปภาพ และสัญลักษณ์อื่นๆ ดังนั้นการออกแบบอินเทอร์เฟซสำหรับผู้สูงอายุจำเป็นต้องคำนึงในหลายด้าน เนื่องจากผู้สูงอายุเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางกายภาพและจิตวิทยาการออกแบบโมบายแอปพลิเคชันจะต้องคำนึงถึงข้อจำกัดต่างๆ ทั้งสองอย่างนี้ รวมไปถึงการออกแบบการโต้ตอบในลักษณะต่างๆที่เหมาะสมด้วยจากคู่มือ ISO/TR 224411 (International Organization for Standardization, 2008) ได้มีการสรุปการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของผู้สูงอายุที่ส่งผลต่อกริยาและท่าทางต่างๆดังตารางที่ 2.9

ตารางที่ 2.9 การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของผู้สูงอายุ

กริยา	ผลกระทบกับผู้สูงอายุ
ความแข็งแรงของข้อศอก	มีผล
ความแข็งแรงของข้อมือ	มีผล
การงอข้อมือ	มีผล
การคว่ำข้อมือ	มีผล
การหงายข้อมือ	มีผล
การหมุนข้อมือ	มีผลน้อยมาก
การงอนิ้วชี้	มีผลน้อยมาก

นอกจากนี้ ผู้สูงอายุเป็นวัยที่เอาแน่เอานอนไม่ได้ว่าจะเข้าไปส่วนไหนของแอปพลิเคชัน เนื่องจากผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะไม่สนใจว่าเมนูหรือส่วนนั้นเขารู้จักหรือไม่ อีกทั้งผู้สูงอายุยังมีการเสื่อมถอยในด้านความเร็วของการคิดคำนวณมีข้อจำกัดในการตอบโต้หรือการพยายามนึกคำ Hawthorn (2000) ได้แนะนำว่าถ้าเป็นไปได้เราควรให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับอินเทอร์เฟซที่จะลดการใช้ความจำ โดยอินเทอร์เฟซต้อง

มีความลื่นไหล เน้นย้ำความง่ายและควรมีการออกแบบให้ตำแหน่ง ปุ่ม คีย์ลัด เมนู ชื่อเรื่องต่างๆ ให้อยู่ในตำแหน่งเดิมและปุ่มที่ใช้บ่อยควรอยู่ในตำแหน่งที่กดได้ง่ายขนาดของปุ่มที่ออกแบบให้ผู้สูงอายุก็จำเป็นที่ต้องคำนึงถึงเช่นกัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอารยสถาปัตย์

พุทธพร โข้วสูงเนิน วราภรณ์ เต็มแก้ว และอภิรดา นามแสง (2560) ศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบของสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อคนพิการ ณ ท่าอากาศยาน ดอนเมือง ที่ได้เปลี่ยนมาปฏิบัติตามกฎกระทรวงคมนาคมด้วยการปรับปรุงให้เป็นไปตามโครงสร้างทางกายภาพของอาคารที่มีอายุการใช้งาน 101 ปี และเพื่อให้สามารถรองรับการใช้งาน อีกทั้งยังต้องเป็นไปตามรายการของกฎกระทรวง โดยรายการที่มีการปรับปรุงแล้วสามารถใช้งานได้จริงมีจำนวน 9 รายการ ได้แก่ (1) ประตูบริเวณทางเข้า-ออก (2) ที่นั่งหรือพื้นที่สำหรับจอดรถเข็น บริเวณพื้นที่เขตหวงห้าม (3) ทางลาดบริเวณชานชาลาขาออก และขาเข้า (4) ราวจับบริเวณพื้นที่นอกเขตหวงห้าม (5) ห้องน้ำมีครบทุกพื้นที่ (6) ลิฟต์โดยสารบริเวณทิศเหนือและทิศใต้ของอาคาร (7) ที่จอดรถบริเวณชั้นใต้ดิน (8) ป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวก และ 9) จุดบริการข้อมูล และรายการที่จะจัดทำเพิ่มเติม ได้แก่ (1) คู่มือการให้ความช่วยเหลือผู้โดยสารแต่ละประเภทสำหรับเจ้าหน้าที่ประจำท่าอากาศยาน (2) คู่มือแปลภาษา/ ป้ายสัญลักษณ์ภาษาสำหรับเจ้าหน้าที่ประจำท่าอากาศยานเพื่อใช้สื่อสารกับผู้โดยสาร และ (3) เจ้าหน้าที่ประจำท่าอากาศยานซึ่งผ่านการฝึกอบรมและมีคุณสมบัติตรงกับความต้องการ

พูนเพิ่ม เสรีวิชัยสวัสดิ์ และวัชรกร มยุรี (2560) วิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบแนวคิดการจัดการ สิ่งอำนวยความสะดวกตามแนวคิดอารยสถาปัตย์ และมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวประเภทโรงแรม ระดับ 1-5 ดาวที่มีความเหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุจากตัวอย่างโรงแรมเอวัน พัทยา บีช รีสอร์ท ดังตารางที่ 2.10

ตารางที่ 2.10 การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบสิ่งอำนวยความสะดวกของโรงแรมเอวัน พัทยา บีช รีสอร์ท

สิ่งอำนวยความสะดวก ในโรงแรมเอวัน พัทยา บีช รีสอร์ท	แนวคิดอารยสถาปัตย์	มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยว กลุ่มผู้สูงอายุ
ขนาดของห้อง เตียงนอนที่มีขนาดกว้างและใหญ่ขึ้น	ขนาดและพื้นที่กว้างขวาง	พื้นที่ห้องน้ำในห้องพัก เมื่อรวมพื้นที่ใช้งานทุกส่วนแล้ว ต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 6 ตารางเมตร
พูกนอนที่ไม่อ่อนหรือแข็งจนเกินไป		
หมอนหนุนและผ้าปูที่นอนที่นุ่มลื่น		
ขนาดของประตูที่กว้างและสูงขึ้น	ขนาดและพื้นที่กว้างขวาง	

ตารางที่ 2.10 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวก ในโรงแรมเอวัน พัทยา บีช รีสอร์ท	แนวคิดอารยสถาปัตย์	มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวที่มี ความเหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยว กลุ่มผู้สูงอายุ
เฟอร์นิเจอร์ โต๊ะ เก้าอี้ โซฟา สิ่งทำ ขึ้นมาใหม่เป็นพิเศษ สีสันทนออกแบบให้มี ความอบอุ่น นุ่มนวล แนวเอิร์ทโทน (Earth Tone) และสีโอ๊ค ที่มองดูแล้ว สบายตาผ่อนคลาย		ห้องพักซึ่งมีองค์ประกอบ เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ที่เหมาะสม สำหรับคนพิการ อย่างน้อย 1 ห้อง
ห้องน้ำภายในห้องพักมีขนาดใหญ่ มี ส่วนอาบน้ำ 2 ส่วนคือ แบบฝักบัว (Shower) และแบบอ่าง อาบน้ำมีที่บัง ตาและมู่ลี่ที่สามารถปรับหรือเปิดปิด จากนอกห้อง และฟังเสียงโทรทัศน์ ระหว่างอยู่ในห้องน้ำได้	ขนาดและพื้นที่กว้างขวาง ความยืดหยุ่น ความเท่า เทียม ช่วยทุ่นแรง	มีห้องน้ำซึ่งมีองค์ประกอบ และ อุปกรณ์ที่เหมาะสมสำหรับคนพิการ/ ผู้สูงอายุ
การออกแบบทางหนีไฟให้เป็นทางลาด เอียง	ความยืดหยุ่น ความเท่า เทียม	มีที่จอดรถรับ-ส่งผู้เข้าพักพร้อมทาง ลาดที่สะดวก ปลอดภัย ภายใต้สิ่งปก คลุม
การออกแบบลิฟต์ขึ้นลงที่มีขนาดใหญ่ พิเศษ	ขนาดและพื้นที่กว้างขวาง	
การออกแบบปุ่มกดภายในลิฟต์มีปุ่ม เป็นตัวอักษรนูนและมีขนาดใหญ่มาก	การใช้งานง่าย ความเท่า เทียม	มีแผงกดลิฟต์สำหรับคนพิการทั้ง ด้านหน้าลิฟต์ ภายในลิฟต์ ปุ่มกดให้ สูงจากพื้นระหว่าง 0.90-1.20 เมตร มี อักษรเบรลล์กำกับไว้
มีทางลาดรองรับรอบ ๆ โรงแรม	ความยืดหยุ่น ความเท่า เทียม	มีที่จอดรถรับ-ส่งผู้เข้าพัก พร้อมทาง ลาดที่สะดวก ปลอดภัย ภายใต้สิ่งปก คลุม
ออกแบบให้อุปกรณ์เครื่องใช้ในห้องพัก ตั้งแต่ ลูกบิดประตู ตู้เสื้อผ้า เติียงนอน อ่างอาบน้ำ-ล้างหน้า อยู่ในตำแหน่งลด ต่ำลงกว่าปกติ	ความยืดหยุ่น ความเท่า เทียม	มี ห้อง พัก ซึ่ง มี องค์ ประกอบ เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ที่เหมาะสม สำหรับคนพิการอย่างน้อย 1 ห้อง

นอกจากนี้พริทีย์ เรืองธรรม (2558) ผลสรุปจากการวิจัยเกี่ยวกับการจัดกลุ่มตัวชี้วัดปัจจัยด้านการ
ออกแบบอารยสถาปัตย์ ดังนี้

1. ปัจจัยการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและการเข้าใช้พื้นที่ (ความปลอดภัยและความสะดวก)

1.1 การออกแบบป้ายและสัญลักษณ์ มีป้ายแจ้งข้อมูล แผนที่ ป้าย แสดงทิศทาง ป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวกในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจน โดยออกแบบเครื่องหมายให้มีขนาดใหญ่หรือสูงและใช้สีที่ผู้สูงอายุมองเห็นได้ชัดเจนทั้งกลางวันและกลางคืน การติดตั้งควรเอียงป้ายเพื่อให้มองเห็นได้จากระดับผู้สูงอายุที่ใช้เก้าอี้รถเข็น

1.2 การออกแบบทางสัญจรทางเท้า เลือกใช้วัสดุปูพื้นที่ไม่ลื่น มีพื้นผิวต่างสัมผัสเพื่อเตือนสิ่งกีดขวาง และมีขนาดความกว้างของช่องทางสัญจรทางเท้ากว้างอย่างน้อย 1.50 เมตร

1.3 การออกแบบทางสัญจรทางเชื่อมระหว่างอาคาร การติดตั้งราวจับทั้งสองข้างทางสัญจร มีความกว้างของทางเชื่อมระหว่างอาคารที่เหมาะสม เพื่อรองรับผู้ใช้งานเก้าอี้ล้อ มีระดับพื้นที่เรียบเสมอกัน ใช้วัสดุปูพื้นไม่ลื่น ไม่ขรุขระ ไม่มีสิ่งกีดขวาง มีบันไดและทางลาดเชื่อมระหว่างอาคาร มีการติดตั้งราวจับยาวต่อเนื่องตลอดเส้นทางเพื่อช่วยพยุงตัว เส้นทางสัญจรมีแสงสว่างและการระบายอากาศที่ถูกละเอียด

1.4 การออกแบบทางลาดขอบถนนทางลาดตัดขอบคันหิน ใช้พื้นผิว วัสดุชนิดไม่ลื่น และผิวต่างสัมผัสในการเตือน มีความชันของทางลาดขอบถนนมีราวจับทั้งสองข้างทาง

1.5 การออกแบบทางลาดภายนอกอาคาร ใช้พื้นผิวต่างสัมผัสในการเตือน ทางลาดมีความกว้างอย่างน้อย 1.50 เมตร ติดตั้งราวจับทั้งสองข้าง วัสดุปูพื้นและปรับระดับพื้น ให้เรียบและไม่ลื่น ทำทางลาดเปลี่ยนระดับ

1.6 การออกแบบทางลาดเข้าสู่อาคาร/ภายในอาคาร ใช้พื้นผิวต่างสัมผัสในการเตือน มีความกว้างของประตูทางเข้าอย่างน้อย 1.50 เมตร (กรณีที่เป็นบานเลื่อน) ทางเข้าไม่ลื่นและควรมีระดับเดียวกับพื้นภายนอกเพื่อจะไม่สะดุด ต้องมีราวจับทั้งสองด้าน และมีพื้นที่หน้าทางลาดเป็นที่ว่างยาวไม่น้อยกว่า 150 เซนติเมตร

1.7 การออกแบบทางข้ามถนน ใช้วัสดุปูพื้นไม่ลื่นและใช้สีแตกต่างกับถนน โดยติดตั้งสัญญาณไฟและอุปกรณ์เสริม เช่น สัญลักษณ์ภาษามือ ลำโพงขยาย เป็นต้น

1.8 การออกแบบที่จอดรถ มีป้ายสัญลักษณ์ มีทางลาดบริเวณขอบถนน มีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการใกล้ทางเข้าอาคาร และมีพื้นที่ว่างด้านข้างสำหรับเปิด – ปิดประตูรถไม่น้อยกว่า 1 เมตร ตลอดความยาวของที่จอดรถ ตำแหน่งที่จอดรถไม่ขนานกับทางเดินรถและเป็นพื้นที่ที่หลีกเลี่ยงฝนผ้า พื้นผิวเรียบและมีระดับเสมอกับที่จอดรถ มีจำนวนที่จอดรถเหมาะสมกับจำนวนที่พัก

1.9 การออกแบบลิฟต์โดยสาร ใช้พื้นผิวต่างสัมผัสเพื่อเตือนและมีสัญลักษณ์บอกชั้นที่พื้นหน้าลิฟต์ ความกว้างทางเข้าลิฟต์อย่างน้อย 0.90 เมตร พร้อมติดตั้งป้าย สัญลักษณ์ และผู้สูงอายุสามารถควบคุมเองได้

1.10 การออกแบบบันได ใช้พื้นผิวต่างสัมผัสเพื่อเตือนความกว้างของบันไดทางเดียวกว้างอย่างน้อย 0.90 เมตร บันไดเดินสวนกันได้กว้างอย่างน้อย 1.50 เมตร หาก กว้างกว่า 3 เมตร ควรติดตั้งราวจับ

ตรงกลางเพิ่มอีกราว การติดตั้งราวจับทั้งสองข้างสูงจากพื้น 0.80 เมตร หากเป็นราวจับติดผนังควรยื่นออกมาในระยะ 30 เซนติเมตร แต่ไม่เกิน 40 เซนติเมตร ลูกตั้งบันไดสูงไม่เกิน 15 เซนติเมตร และไม่ควรเปิดช่องโล่ง ในขณะที่ลูกนอนบันได กว้างไม่น้อยกว่า 28 – 30 เซนติเมตร พร้อมจุกกันลื่น กำหนดให้มีชนพักทุกระยะในแนวตั้ง ไม่เกิน 2.00 เมตร และกว้างอย่างน้อย 1.00 -2.00 เมตร

1.11 การออกแบบราวจับ มีการติดตั้งราวจับ อุปกรณ์พยุงตัว/ราวกัน ตกบริเวณบันไดในห้องน้ำ ห้องนอน ทางเดินในอาคาร ทางเดินเชื่อมระหว่างอาคาร ในที่สาธารณะ เป็นต้น

1.12 การออกแบบประตู มีการติดตั้งป้ายสัญลักษณ์ในระดับสายตาที่ประตูห้องพัก พร้อมทั้งมีจุก ราวจับและแผ่นกันกระแทก ควรใช้ประตูเลื่อนหรือประตูบานเปิดออกภายนอก ซึ่งทำให้คนภายนอกสามารถเข้าไปช่วยเหลือผู้สูงอายุด้านในได้ ไม่ควรมีธรณีประตูเพื่อไม่ให้สะดุดล้ม ทั้งนี้ไม่ควรติดตั้งอุปกรณ์ บังคับประตูให้ปิดเอง สำหรับประตูที่มีระบบเปิด – ปิด แบบประตูอัตโนมัติ ควรมีปุ่มกดที่ผู้สูงอายุสามารถ ควบคุมการเปิด – ปิดประตูได้ด้วยตนเอง ทั้งภายในและภายนอก หากเป็นประตูกระจกหรือลูกฟักที่เป็น กระจกต้องติดเครื่องหมายหรือแถบสีที่สังเกตเห็นได้ชัดเจน และที่สำคัญไม่ควรใช้พรมปูบริเวณประตู แต่ หากหลีกเลี่ยงไม่ได้พรมควรอยู่ในระดับเดียวกับพื้น สำหรับมือจับควรเป็นแบบก้านโยกหรือแบบผลัก

1.13 ทางหนีไฟ มีทางหนีไฟ และทางเดิน (ขนาดความกว้าง 1.50 ม.) ทุกชั้นภายในอาคารออกไป นอกอาคาร โดยมีการติดตั้งป้ายนำทางออกที่ชัดเจน ออกแบบทางหนีไฟให้เป็นทางลาดยาวตลอดจากชั้น บนสุดของอาคารลงไปถึงพื้นดิน มีราวจับยาวต่อเนื่องตลอดทางหนีไฟ ป้องกันควั่นได้ เลือกใช้วัสดุปูพื้นไม่ ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวาง

2. ปัจจัยการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อผู้สูงอายุภายในชุมชนที่อยู่อาศัย

2.1 การออกแบบสวนและพื้นที่ภายนอก ควรกำหนดให้มีจุดนั่งพักภายนอก มีราวจับ มีที่นั่ง พักผ่อนเอนหลังเวลากลางวัน ทำหลังคากันแดดกันฝน มีร่มเงา โปร่งโล่ง อากาศถ่ายเทสะดวก พื้นทางเดิน เรียบ ไม่ลื่นและไม่มีสิ่งกีดขวางทางเดิน พร้อมทั้งติดตั้งราวจับ อุปกรณ์พยุงตัวและยกสูงจากพื้น เพื่อสะดวก เมื่อลุก การจัดให้มีพื้นที่กิจกรรมเบา ๆ เช่น เลี้ยงนก ปลูกต้นไม้ ปลูกพืชพรรณต่าง ๆ ควรเลือกไม้ดอกหรือ ไม้ที่มีกลิ่นหอม หลีกเลี่ยงไม้ผล ไม้หนาม และไม้ที่มียาง มีระยะห่างระหว่างภายในบ้านมาที่รั้วอยู่ในระยะที่ สามารถเดินได้ง่าย รั้วบ้านควรโปร่ง

2.2 การออกแบบห้องนอน ควรมีความเป็นส่วนตัวมากที่สุด ไม่ควรมีขนาดใหญ่หรือเล็กเกินไป ประมาณ 12 -16 ตารางเมตร ไม่รวมห้องน้ำ ควรจัดแบ่งพื้นที่ใช้สอยเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนนอนหรือ พักผ่อน ส่วนห้องน้ำ และส่วนพื้นที่ใช้ประโยชน์ทั่วไป เพียงควรจะสามารถเคลื่อนย้ายได้ในบางโอกาส และไม่ควร อยู่ในมุมใดมุมหนึ่งและไม่ควรอยู่ใกล้ห้องน้ำ ควรติดตั้งเตียงนอนแบบยกสูงจากพื้น ประมาณ 40 – 45 เซนติเมตร ความยาวไม่น้อยกว่า 180 เซนติเมตร และมีพื้นที่ว่าง 90 เซนติเมตร รอบเตียง 3 ด้าน มีราว จับช่วยพยุงตัวเมื่อลุกขึ้นจากเตียงนอน สามารถมองเห็นวิวภายนอก และห้องน้ำได้จากตำแหน่งหัวเตียง และติดตั้งสัญญาณบอกเหตุฉุกเฉินหรือเตือนภัยและ/หรือโทรศัพท์ มีส่วนแต่งตัว ตู้เสื้อผ้า โต๊ะเครื่องแป้ง และกระจก มีระดับพื้นทางเข้าที่เสมอกันกับพื้นภายในห้องพัก และไม่มีธรณีประตู พื้นปูวัสดุไม่ลื่นและไม่มี

สิ่งกีดขวาง จัดให้มีหน้าต่างมองเห็นทิวทัศน์ภายนอก อาคารและสามารถระบายอากาศได้ดีและมีแสงสว่าง สำหรับการอ่านหนังสือ เครื่องเรือน เช่น ตู้เสื้อผ้าควรเป็นแบบบานเลื่อน เลือกลงใช้สีสว่าง

2.3 การออกแบบห้องนั่งเล่นและพื้นที่รับประทานอาหาร ควรเลือกเก้าอี้ โซฟาไม่นุ่มหรือเตี้ยเกินไป มีพนักแขนและหลัง มีพื้นที่ติดรูปภาพในอดีตผู้สูงอายุหรือรูปที่ชื่นชอบที่ผนังห้อง กำหนดช่องเปิดหน้าต่างอยู่ในระดับสายตาขณะนั่งเก้าอี้โซฟา (ระดับหน้าต่างสูงจากพื้น 50 เซนติเมตร) เพื่อดูทิวทัศน์ภายนอกได้ และไม่มีสิ่งกีดขวางหรือเฟอร์นิเจอร์กีดขวางมีพื้นที่กิจกรรมต่าง ๆ โดยเน้นการจัดเฟอร์นิเจอร์ที่ส่งเสริมให้มีปฏิสัมพันธ์กันได้ มีระบบระบายอากาศดี พื้นห้องใช้สีสว่าง นุ่มและสามารถบำรุงรักษาง่าย การใช้สีและพื้นผิวอุปกรณ์และส่วนของอาคารที่แตกต่าง จากส่วนใช้สอยต่างกัน

2.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระยะห้องครัว-อาหาร ระดับโต๊ะและเคาน์เตอร์สูง จากพื้น 80 เซนติเมตร ด้านล่างของอ่างล้างมือควรโล่งสำหรับรถเข็น เตาและตู้เย็นหรือลิ้นชักในครัวไม่ควรอยู่ในมุม การติดตั้งหิ้งและตู้ต่าง ๆ อยู่ในระดับที่ 150 - 168 เซนติเมตร มีระบบระบายอากาศดี มีแสงสว่าง จากธรรมชาติและไฟแสงสว่างเฉพาะจุด และมีปลั๊กไฟบริเวณเคาน์เตอร์สูง 90 เซนติเมตรจากพื้น

2.5 การออกแบบห้องน้ำ มีห้องน้ำในห้องพักทุกห้อง กว้างประมาณ 1.50 – 2.00 เมตร หรือมีพื้นที่ว่างภายในห้องส้วมมีเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร แยกส่วนแห้ง และส่วนเปียก วัสดุปูพื้นไม่ลื่น (ไม่ควรใช้กระเบื้องเคลือบผิวมันแผ่นใหญ่) และไม่มีสิ่งกีดขวาง มีราวจับที่สามารถเดินได้ทั่วห้องน้ำ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 4 เซนติเมตร เฉพาะตรงฝักบัวและที่อาบน้ำควรมีที่นั่งและกึ่งสัญญาณฉุกเฉินในห้องน้ำ ติดตั้งโถส้วมแบบนั่งห้อยขา (แบบนั่งราบ) สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 45 เซนติเมตร แต่ไม่เกิน 50 เซนติเมตร มีพนักพิงหลัง และมีราวจับบริเวณด้านที่ชิดผนังอย่างน้อย 1 ด้าน สูงจากพื้น 65 - 70 เซนติเมตรเพื่อช่วยพยุงตัว จัดวางสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นและหยิบใช้สะดวก โดยไม่ต้องก้ม เช่น กระดาษชำระ ถังน้ำตักกรด เป็นต้น ประตูห้องน้ำควรเป็นแบบที่เปิดออก ภายนอกหรือแบบบานเลื่อนมีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 90 เซนติเมตร ให้คนอื่นสามารถเข้าไปได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุ มีจับแบบก้านโยกหรือแกนผลัก ไม่ติดอุปกรณ์บังคับประตูปิดตัวเอง ไม่มีธรณีประตู ระดับพื้นผิวภายในห้องน้ำเสมอกับภายนอก มีความลาดเอียงเพียงพอไปยังช่องระบายน้ำทิ้ง เพื่อไม่ให้มีน้ำขัง อ่างล้างมือด้านที่ติดผนังจนถึงขอบอ่างเป็นที่ว่าง เพื่อให้เก้าอี้ล้อสามารถสอดเข้าได้ มีราวจับข้างอ่าง สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 80 เซนติเมตร เพื่อช่วยพยุงตัวขณะยืน ก๊อกน้ำเป็นชนิดก้านโยกหรือก้านกด หรือก้านหมุนหรือระบบอัตโนมัติ ติดตั้งระบบทำน้ำอุ่นที่ปลอดภัย

2.6 การออกแบบอุปกรณ์ไฟฟ้า และงานระบบอื่น ๆ ภายในห้องพักอาศัย ประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

2.6.1 แสงไฟ : ควรมีทั้งภายในและภายนอกอาคาร ใช้แสงสะท้อน (Indirect Lighting) ที่มีความสว่างพอเหมาะ มีหลอดไฟติดตั้งไว้ทั้งในส่วนห้องนอน ห้องน้ำ และพื้นที่ใช้ประโยชน์ทั่วไป

2.6.2 ระบบไฟฟ้า : ติดตั้งระบบตัดไฟอัตโนมัติกรณีไฟฟ้าลัดวงจร มีระบบไฟฟ้า แสงสว่างฉุกเฉินบริเวณห้องนอน ห้องรับแขก และทางเข้าบ้าน

2.6.3 สวิตช์ : สวิตช์ใหญ่และมีแสงตอนปิดสวิตช์ ติดตั้งสูงไม่เกิน 90 เซนติเมตร เพื่อหลีกเลี่ยงการเอื้อม และสามารถปิดเปิดได้ในระยะเอื้อมถึงจากเตียงนอน

2.6.4 ปลั๊กไฟ : สูงจากพื้นอย่างน้อย 45 เซนติเมตร เพื่อหลีกเลี่ยงการก้ม มีสวิตช์สำหรับปิด – เปิดปลั๊ก

2.7 การใช้วัสดุและเครื่องเรือน อุปกรณ์ช่วยพยุงตัว ราวจับ ไม้เท้า ควรมีขนาด ความสูงจากพื้น 80 เซนติเมตร ส่วนปลายไม้เท้าควรหุ้มด้วยวัสดุกันลื่น เครื่องเรือนควรเป็นชนิดไม่มีมุมแหลมหรือที่จะก่อให้เกิดอันตรายได้ง่าย แก้วและเตียงควรสูงจากพื้นประมาณ 40-45 เซนติเมตร ไม่มีขา ของโต๊ะ แก้ว เกะกะ หากต้องใช้รถเข็น วัสดุรองพื้นหรือเบาะ ควรมีความแข็ง ไม่อ่อนเกินไป สามารถทำความสะอาดได้ง่าย

2.8 การใช้สีและพื้นผิว อุปกรณ์และส่วนของอาคารให้มีสีที่ตัดกันหรือแตกต่างจากสีของส่วนต่อเนื่องของอุปกรณ์และส่วนของอาคารอย่างชัดเจน

2.9 มาตรฐานการจัดการ มีการดำเนินการตามมาตรฐานอนามัยสิ่งแวดล้อม มาตรฐานการจัดการ ภายในบ้านพักผู้สูงอายุ และมาตรฐานการบริการในบ้านพักผู้สูงอายุ

กล่าวโดยสรุป การออกแบบอารยสถาปัตย์นั้นไม่ใช่การออกแบบตามกระแสหรือแฟชั่น แต่เป็นการออกแบบที่ยั่งยืนวิธีหนึ่ง สนับสนุนการใช้สอยของผู้ที่มีร่างกายไม่สมประกอบและผู้ใช้ที่หลากหลาย โดยไม่กีดกันและเป็นประโยชน์ต่อทุกคน เป็นการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ใช้ โดยไม่จำเป็นต้องดัดแปลง อาคาร หรือผลิตภัณฑ์ โดยปราศจากการเพิ่มต้นทุน เช่น สลากที่อ่านง่าย ปุ่มปรับระดับเสียงของโทรศัพท์ สาธารณะ ทางลาดเข้าออกอาคาร ฯลฯ ถือเป็นกระบวนทัศน์ใหม่ (Paradigm) มีความเกี่ยวข้องกับการออกแบบทุกระดับ ก่อให้เกิดกระแสในโลกปัจจุบันมากมาย หมายถึง การผนวกปัจจัยด้านการเข้าถึงในการออกแบบทุก ๆ ด้าน เพื่อการออกแบบที่ดีกว่า และหลีกเลี่ยงปัญหาที่เกิดจากการดัดแปลงการใช้สอยในภายหลัง ตั้งอยู่บนฐานของการประเมินด้านสมรรถนะร่วมกับรายละเอียดและแนวคิดที่จะเป็นเกณฑ์การออกแบบสำหรับนักออกแบบโดยทั่วไป

2. งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ

ปัจจุบันการท่องเที่ยวถือเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศและระบบเศรษฐกิจของโลกและได้รับการยอมรับว่าเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้หลักของหลายๆ ประเทศ สำหรับประเทศไทยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวถือเป็นอุตสาหกรรมอันดับต้นๆ ที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ประเทศเช่นกัน เนื่องจากองค์ประกอบหลักของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถแบ่งได้เป็น 4 องค์ประกอบ (ฉลองศรี พิมลสมพงษ์, 2548) ประกอบด้วย (1) กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำเที่ยวโดยตรง ได้แก่ กิจกรรมการขนส่ง ที่พัก ภัตตาคาร บริการนำเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว (2) กิจกรรมเกี่ยวข้องกับการสนับสนุน การท่องเที่ยว ได้แก่ กิจกรรมทางบันเทิง พักผ่อน สินค้าที่ระลึก (3) กิจกรรมบริการอื่น ๆ เช่น สถานีน้ำมัน ร้านอาหาร สินค้าอุปโภคบริโภค กิจกรรมการรักษาพยาบาลและเสริมสร้างสุขภาพ เป็นต้นและ (4) กิจกรรมการพัฒนา และส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว และบุคลากรการท่องเที่ยว

นอกจากนี้ศรีสมรัก อินทุจันทร์ยง และคณะ (2556) ได้ศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์และการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้ประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว พบว่า ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 6 กลุ่ม ประกอบด้วย โรงแรมและที่พัก ตัวแทนการท่องเที่ยว หน่วยงานดูแลและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ธุรกิจการท่องเที่ยวและกิจกรรม ธุรกิจและบริการด้านอาหารและธุรกิจการเดินทาง ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก(Main Stakeholders) ของระบบโซ่อุปทานอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย มีการพึ่งพิงกันสูงไม่ว่าจะเป็นในลักษณะของการส่งต่อนักท่องเที่ยวให้กันหรือการร่วมมือกัน เพื่อสร้างบริการที่ครบวงจรทั้งการบริการการเดินทาง บริการที่พัก บริการร้านอาหาร ที่ต้องพึ่งพากัน โดยใช้ระบบสารสนเทศเข้ามาช่วยแต่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมนี้ยังติดปัญหาที่มาจากลักษณะการทำงานปกติ คือ การเดินทางไปพบลูกค้าในที่ต่างๆ ของพนักงานขายและความต้องการทราบข้อมูลที่รวดเร็วของนักท่องเที่ยวที่จะนำมาสู่การจัดทำระบบข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในระยะยาว และจากการวิเคราะห์ทางภูมิศาสตร์จะเห็นได้ว่าประเทศไทยจะมีข้อได้เปรียบกับประเทศอื่นๆในกลุ่มประเทศอาเซียน แต่เมื่อพิจารณาด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ พบว่าประเทศไทยยังมีการเตรียมความพร้อมในการรองรับผู้สูงอายุน้อยกว่าประเทศเพื่อนบ้านเช่น มาเลเซียและสิงคโปร์ ซึ่งโดยพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุจะมีความต้องการความสุขและความสบายใจในการท่องเที่ยว โดยสามารถท่องเที่ยวในที่ต่างๆเหมือนกับนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นๆ ดังนั้นหากประเทศไทยต้องการเปิดตลาดรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ จำเป็นจะต้องมีการปรับรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวให้สามารถเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุเลือกมาพักผ่อนและเกิดการกลับมาเที่ยวซ้ำและแนะนำต่อ เนื่องจากความประทับใจที่เกิดจากปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (1) การพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานหรือสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านต่างๆ เพื่อการรองรับนักท่องเที่ยว เช่น สถานที่ ระบบสาธารณูปโภค มักุเทศก และการสร้างบรรยากาศที่เหมาะสม (2) การกำหนดแผนและนโยบายท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุให้ชัดเจนและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เช่น ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว การจัดโปรแกรมแบบ Slow Tourism แบบไม่เร่งรีบ เรียบง่าย ไกลชิตธรรมชาติ ปลอดภัย ไม่สร้างมลพิษเน้นอาหารสะอาดเพื่อสุขภาพ (3) การเตรียมความพร้อมบริการด้านความปลอดภัย เช่น การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านการปฐมพยาบาล จัดเตรียมพาหนะเดินทางที่เหมาะสม หรือบริการรับส่งจากสนามบิน และบริการต่างๆในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น ด้านที่พัก อาหารและการดูแลสุขภาพ เป็นต้น (จิรวดี รัตนไพฑูรย์ชัย,2557) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรีย์ บุญญานุพงศ์ และกวรรณ สักขกร (2555) พบว่า แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทศาสนาสถานและประวัติศาสตร์ ตั้งอยู่ในเขตตัวเมือง มีการเข้าถึงสะดวก มีสิ่งบริการ และอำนวยความสะดวกค่อนข้างสมบูรณ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานพยาบาล ด้านศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ มีศักยภาพระดับปานกลาง เนื่องจากยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งบริการไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ และยังขาดกิจกรรมรองรับการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ดังนั้น แนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับการ

เดินทางท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism สำหรับ ผู้สูงอายุ จึงมุ่งเน้นการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวเร่งพัฒนากิจกรรมที่จะช่วยให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ สัมผัส และซึมซับคุณค่าของสิ่งที่มีอยู่ในแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุและการจัดการท่องเที่ยวในรูปแบบที่ไม่เร่งรีบ

ในการตัดสินใจเลือกโปรแกรมการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุแต่ละครั้งนอกจากให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism แล้ว นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะมีความคาดหวังจากการเลือกจุดหมายปลายทางในการท่องเที่ยวแต่ละที่ ซึ่งสิ่งที่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุคาดหวังในการเดินทางท่องเที่ยวจะประกอบด้วยหลายด้าน เช่น (1) ความคาดหวังเรื่องความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว มีบริการห้องน้ำที่เพียงพอ สะอาด และครอบคลุมพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว (2) ความคาดหวังในกิจกรรมท่องเที่ยว ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลายและเหมาะกับวัยและสุขภาพ (3) ความคาดหวังเกี่ยวกับคนโดยต้องการพนักงานบริการในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเต็มใจในการให้บริการ มีบุคลิกภาพและมีกิริยามารยาทดี (4) ความคาดหวังในอุปกรณ์/สถานที่รับรอง และความช่วยเหลือ เช่น ห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ และป้ายบอกทาง เป็นต้น (กนกพร รอดเขียน, 2554) ดังนั้นการที่จะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหรือโปรแกรมท่องเที่ยวเพื่อรองรับผู้สูงอายุมีความจำเป็นต้องศึกษาองค์ประกอบในการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวโดยปิยฉัตร ทองแพง (2554) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในภาคกลางของประเทศไทยสามารถสรุปองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องได้แก่ (1) ผู้ประกอบการนำเที่ยว นับว่ามีบทบาทสำคัญต่อการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวเป็นอย่างดี (2) ความรับผิดชอบของมัคคุเทศก์ ต้องมีความเข้าใจธรรมชาติและจิตวิทยาของผู้สูงอายุ (3) การแสวงหาความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสม สิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ (4) การบริการที่มีคุณภาพดี เป็นส่วนสร้างความพึงพอใจและเป็นบริการที่ดีเลิศตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุ (5) การจัดเตรียมกิจกรรมที่เหมาะสม การจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างกัน (6) ความบันเทิงเพื่อความสุข เป็นการสร้างความสุขทางกายและใจให้เกิดความเพลิดเพลินและส่งผลดีต่อสุขภาพ (7) การใส่ใจในเรื่องของความปลอดภัย โดยให้ความสำคัญในเรื่องพาหนะในการเดินทาง (8) ความเชื่อถือได้ทางการจัดการด้านการตลาด การบริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุ การค้นหาข้อบกพร่องเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ นอกจากองค์ประกอบทั้ง 8 ด้านที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าลักษณะของความต้องการการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุแบ่งออกเป็น 4 ด้านได้แก่ 1) ด้านสุขภาพ 2) ด้านอาหาร 3) ด้านที่พัก และ 4) ด้านการจัดการของบริษัท ซึ่งการจัดการของบริษัทสามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ (1) ด้านมัคคุเทศก์ (2) ด้านการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว (3) ด้านการจัดกิจกรรม และ (4) ด้านพาหนะในการเดินทาง

อรรณพ หอมจันทร์และคณะ (2559) ศึกษาเพื่อพัฒนาด้านแบบพุน้ำร้อนในภาคตะวันตก 3 แห่ง ได้แก่ พุน้ำร้อนหินดาด จังหวัดกาญจนบุรี พุน้ำร้อนห้วยน้ำนัก จังหวัดตาก และพุน้ำร้อนหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี พบว่าทั้ง 3 แห่งมีปริมาณและคุณภาพน้ำพุร้อนเหมาะสมสามารถรองรับการให้บริการอาบแช่แก่นักท่องเที่ยว และการอุปโภคบริโภคของชุมชนในปัจจุบันได้ แต่ต้องมีการวางแผนการใช้ประโยชน์

จากน้ำพุร้อนในอนาคตอย่างเหมาะสมกับศักยภาพการให้น้ำพุร้อนของแต่ละแหล่ง เช่น การศึกษาภาวะน้ำหลากในห้วยกุ่ม้ง น้ำพุร้อนหินดาด พบว่า จะมีโอกาสเกิดน้ำหลากใน 4-8 ชั่วโมงหลังฝนตกหนัก การศึกษาสมบัติของโคลนร้อนพุร้อนห้วยน้ำนัก พบว่า โคลนร้อนเกิดจากการตกตะกอนของแคลเซียมคาร์บอเนต มีคุณสมบัติในการใช้พอกรักษาอาการระคายเคืองของผิวหนังได้ แต่มีสารหนูเกินมาตรฐานจึงไม่มีศักยภาพที่จะนำมาใช้ในเชิงอุตสาหกรรม ส่วนลักษณะทางธรณีวิทยาโคลนพุร้อนห้วยน้ำนักกลับมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ทางด้านธรณีนิเวศในการเกิดโคลนพุร้อนที่เกิดจากตะกอนคาร์บอเนต การสำรวจพุร้อนบ้านเหมืองแร่ อำเภอบาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้วยวิธีการทางธรณีสัณฐานเพื่อพิจารณาศักยภาพแหล่งกักเก็บน้ำพบว่า อยู่ที่มีความลึกประมาณ 80 เมตร คาดว่าเป็นชั้นหินแกรนิต ชุมชนพุร้อนให้ความสนใจและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ของตน เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และต้องการให้เกิดการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวที่เป็นต้นแบบภายใต้ ความร่วมมือจากภาคีที่หลากหลาย ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างแท้จริงในทิศทางที่ยั่งยืน การศึกษาแรงจูงใจ การท่องเที่ยว และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวพุร้อนโดยภาพรวม พบว่ามี แรงจูงใจด้านการดูแลสุขภาพ และแรงจูงใจด้านการพักผ่อนและเรียนรู้สิ่งใหม่ มีความพึงพอใจ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการเดินทางเข้าออก ด้านการตอบสนองด้านบริการของพนักงาน ที่พักและแหล่งท่องเที่ยว เชื่อมโยง ด้านบริการน้ำพุร้อน และด้านความสะอาดและความปลอดภัย ส่วนการศึกษาดูงานแหล่งพุร้อนในสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความเป็นต้นแบบของแหล่งพุร้อนในประเทศไทย ในมิติการใช้ทรัพยากรพุร้อนเพื่อการท่องเที่ยว มิติการบริหารจัดการท่องเที่ยว มิติการมีส่วนร่วมของชุมชน และมิติการเชื่อมโยงกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว อันนำไปสู่ข้อเสนอแนะเพื่อกำหนดแนวทางเชิงนโยบายการพัฒนาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวพุร้อนเชิงสุขภาพของประเทศไทย เช่น บริหารจัดการเพื่อใช้ประโยชน์จากน้ำพุร้อนที่ล้นทิ้งมาให้บริการแก่นักท่องเที่ยว โดยออกแบบให้เหมาะสมกับภูมิลักษณะ น้ำพุร้อนที่เหลืมาผลิตน้ำดื่ม น้ำแร่ในชุมชนเพื่อบริโภคในชุมชนหรือจัดจำหน่าย โดยอาจร่วมมือกับภาคเอกชน จำหน่ายให้โรงแรมเพื่อใช้ให้บริการอาบแช่ในห้องพัก โดยการต่อท่อส่ง เช่นเดียวกับไต้หวัน ที่ขนส่งน้ำแร่จากพุร้อนเจียวซีไปใช้ให้บริการในโรงแรม ควรควบคุมดูแลไม่ให้มีแหล่งมลพิษที่จะทำให้เกิดการปนเปื้อนของน้ำใต้ดิน ซึ่งอาจมีผลต่อคุณภาพน้ำพุร้อนได้ และบำบัดน้ำเสีย ขยะและสิ่งปฏิกูลต่างๆ ที่เกิดจากกิจกรรมในบริเวณแหล่งน้ำพุร้อนด้วยวิธีการมาตรฐาน ควรมีการวางระบบในการเปิด-ปิดปั๊มสูบน้ำและบันทึกข้อมูลการใช้น้ำอย่างต่อเนื่อง เพื่อทราบสถานภาพการใช้น้ำในส่วนต่างๆ ได้อย่างชัดเจน และการท่องเที่ยวในแหล่งน้ำพุร้อนของประเทศไทย จำเป็นต้องมีการจัดทำแผนแม่บทให้เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดการวางแผน และกำหนดทิศทางการพัฒนาแหล่งน้ำพุร้อนทั้งหมดที่กระจายตัวอยู่ทั่วประเทศให้สามารถใช้ประโยชน์เชิงการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม เต็มศักยภาพ และคงความเป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์แต่ละพื้นที่ไว้สืบไป

3. กำหนดระยะทาง-เวลาในการเดินทางที่เหมาะสม และสิ่งอำนวยความสะดวกในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

ในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ดีจะต้องมีการคำนวณต้นทุน ค่าใช้จ่ายให้ครอบคลุมรวมถึงต้นทุนเวลาทั้งในส่วนของผู้จัดการการท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว เช่น การเพิ่มมูลค่าเส้นทางการท่องเที่ยวด้วยระบบโลจิสติกส์กรณีศึกษา กรุงเทพมหานคร เริ่มจากการศึกษาแบบกิจกรรมต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบและวิเคราะห์รูปแบบสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวอยากเข้าเยี่ยมชมถ้ามากรุงเทพมหานคร แล้วมีการจัดเส้นทางใหม่โดยการเปรียบเทียบเส้นทางเดิมกับเส้นทางใหม่ ซึ่งผลจากการจัดเส้นทางใหม่ พบว่าสามารถลดต้นทุนค่าน้ำมัน ลดระยะเวลาการเดินทางและยังทำให้นักท่องเที่ยวถึงสถานที่ท่องเที่ยวได้เร็วกว่าเดิมถึง 1.30 เซนติเมตร ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถพักผ่อนได้ยาวนานขึ้น หรือสามารถใช้ระยะเวลาเพิ่มขึ้น โดยนักท่องเที่ยวสามารถเพิ่มกิจกรรมในการท่องเที่ยวให้เกิดความหลากหลายมากขึ้น แต่เวลาโดยรวมลดลงถึง 3 ชั่วโมง (พรบุปผา ปานแมน, 2554) โดยพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุจะชอบการพักผ่อน และมีความต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับที่มาและสถานที่ท่องเที่ยวมากกว่านักท่องเที่ยวกลุ่มอื่น ดังนั้นการกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุจะต้องเป็นเส้นทางที่มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ มัคคุเทศก์ท้องถิ่นจึงมีความสำคัญต่อการถ่ายทอดเรื่องราวความเป็นมาและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน โดยวรัชต์ มัธยมบุรุษ (2554) และกรวรรณ สังขกรและคณะ (2558) ได้มีการสรุปผลการศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุเกี่ยวกับลักษณะการเดินทางท่องเที่ยว ดังนี้

- 1) ความสะดวกสบายในการเดินทางในสถานที่ท่องเที่ยว ทั้งรูปแบบการขนส่งและการเดินทางเท้า
- 2) โปรแกรมการท่องเที่ยวควรอยู่ระหว่าง 2 วัน 1 คืน หรือ 1 วัน 1 คืน เท่านั้น
- 3) ระยะทางในการเดินทางไม่ควรเกินครึ่งชั่วโมงต่อการรอบการท่องเที่ยวควรอยู่ในช่วง 08.00-14.00 น.หรือไม่เกิน 6 ชั่วโมงรวมรับประทานอาหารกลางวัน ส่วนเวลาที่เหลือนักท่องเที่ยวมีความต้องการพักผ่อนในสถานที่ท่องเที่ยว
- 4) ควรมีเวลาพักก่อนไปอีกสถานที่หนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับผู้สูงอายุ
- 5) การจัดโปรแกรมให้เผื่อเวลาในการเยี่ยมชมแต่ละสถานที่ให้มาก
- 6) ไม่นิยมสถานที่ท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก แต่มีความนิยมเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงรวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถสัมผัสความรู้สึกได้แบบการท่องเที่ยวที่เนิบช้า (Slow tourism)
- 7) ยอมรับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น เพื่อได้รับบริการที่ดีและสะดวกสบายมากกว่าความหรูหรา
- 8) การรับข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว (แต่ไม่ถึงขั้นเน้นด้านวิชาการ)
- 9) ต้องการผู้นำทางหรือมัคคุเทศก์ที่มีความรู้ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงลึกและเป็นคนในท้องถิ่น ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุนิยมให้ผู้สูงอายุเป็นกลุ่มเยาวชนมากกว่าผู้ใหญ่

4. ระบบสาธารณูปโภคที่ผู้สูงอายุจำเป็นต้องใช้ในการเดินทาง

เนื่องจากผู้สูงอายุในปัจจุบันเป็นผู้สูงอายุที่ค่อนข้างจะมีร่างกายที่แข็งแรง มีกำลัง ติดเพื่อน ติดสังคม ดังนั้นการรณรงค์ สังคมและคณะ (2558) ได้เสนอแนะวิธีการในการจัดเตรียมโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุกลุ่มดังกล่าวว่าจำเป็นต้องมีการเตรียมการที่พิเศษกว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไป เช่น ต้องให้ความใส่ใจและละเอียดอ่อนต่อเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ซึ่งหากสามารถจัดโปรแกรมท่องเที่ยวให้เกิดความประทับใจ ก็จะทำให้ผู้สูงอายุมาใช้บริการอย่างต่อเนื่อง และเกิดการบอกต่อให้เพื่อนฝูงให้มาใช้บริการ โดยรายละเอียดของการเตรียมการโปรแกรมท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุมีดังต่อไปนี้

- 1) ต้องมี TAG Bag มากกว่า 1 ใบ เพราะปกติผู้สูงอายุจะมีกระเป๋าสัมภาระมากกว่า 1 ใบ
- 2) รถตู้ที่จะให้บริการต้องมีบันไดหรือเก้าอี้เพื่อความสะดวกในการเหยียบขึ้น-ลงรถ
- 3) อาหารกลางวันซึ่งมีจุดเด่นของอาหารท้องถิ่นหลายอย่าง ควรมีการแนะนำอาหารที่เป็นจุดเด่นของทางร้าน วิธีการปรุง เป็นการผนวกวิถีชีวิตของคนพื้นถิ่นกับการกินอยู่
- 4) ก่อนเดินทางต้องมีการทักทายกันในรถเพื่อสร้างความสัมพันธ์ คุยช่องว่าง เพราะผู้สูงอายุมักจะมีอัตราความดันสูง และควรอธิบายว่าในรถมีการให้บริการอะไรบ้าง แนะนำโปรแกรม สถานที่ที่มีความน่าสนใจตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง
- 5) ควรมีแบบสอบถามในแต่ละจุด เช่น ร้านอาหาร โรงแรม สถานที่ท่องเที่ยว ฯลฯ เพื่อจะได้มีข้อมูลเพื่อนำไปสู่การแก้ไข ปรับปรุงแต่ละจุด
- 6) ในการนำชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ต้องมีการอธิบายความเป็นมาตั้งแต่เริ่มต้น โดยควรเน้นประวัติศาสตร์ ผนวกกับวิถีชีวิตความเชื่อและคุณค่าของสถานที่
- 7) กรณีที่ต้องมีการค้างคืน ที่พักสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุควรมีลักษณะ ดังนี้คือ
(1) เตียงในห้องพักควรมีลักษณะเป็น 2 เตียง เพราะผู้สูงอายุจะเป็นวัยที่นอนหลับยาก และยังถ้าต้องนอนคู่กับคนที่ไม่สนิทด้วยแล้ว ย่อมส่งผลต่อการนอนและความสะดวก (2) ผู้จัดควรศึกษาข้อมูลของที่พัก เพื่อจะได้สะดวกกับผู้สูงอายุ เช่น ต้องมีแสงสว่างในส่วนของห้องพัก หรือหากมีชั้นบันไดหลายชั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่าไม่เหมาะที่จะให้ผู้สูงอายุพัก

นอกจากนี้ วาริชต์ มัชยมบุรุษ (2554) ได้มีการเสนอแนวทางการพัฒนาเส้นทางและสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ดังต่อไปนี้

- 1) เส้นทางคมนาคมขนส่ง การเข้าถึงและความเชื่อมโยงของเส้นทาง ตลอดจนการอำนวยความสะดวกเรื่องเส้นทางในการเดินทางในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ในพื้นที่ที่ลาดชันควรมีราวจับ และสามารถไ้รถขึ้นได้
- 2) ป้ายบอกทางและข้อมูลการแนะนำต่างๆ ตลอดเส้นทางท่องเที่ยว โดยเน้นตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่ และข้อมูลที่แสดงรายละเอียดที่สำคัญมากกว่าชื่อของแหล่งเท่านั้น
- 3) ร้านจำหน่ายสินค้าของที่ระลึกที่ผลิตโดยชุมชน ราคาไม่แพงแต่ดูดี(เพื่อซื้อให้กับบุคคลอื่น) เช่น ของประดับบ้าน

4) โครงสร้างพื้นฐานและความปลอดภัย โดยต้องการห้องพยาบาล หรือจุดบริการด้านสุขภาพในสถานที่ท่องเที่ยวมากกว่าการมีรถฉุกเฉิน เพราะจะเชื่อว่าปัญหาสุขภาพไม่ใช่ปัญหาในการท่องเที่ยว แต่จะไม่มั่นใจหากมีสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าอาจจะทำให้มีอุบัติเหตุในระหว่างการท่องเที่ยว

5) ความต้องการสถานที่ที่สามารถจัดงานเลี้ยงและที่พักได้ เช่น งานเลี้ยงรุ่นหรือการเลี้ยงกับสมาชิก โดยใช้เวลารวมรับประทานอาหารเย็นไม่เกิน 3 ชั่วโมง

6) การปรับถนนภายในแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถเดินได้โดยรอบในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวแต่ละจุดและมีที่พักระหว่างทาง แม้ระยะเวลาเดินทางชมสถานที่ท่องเที่ยวไม่นานมากนักก็ตาม

7) มีห้องน้ำที่ถูกต้องสุขลักษณะบริการอย่างเพียงพอ และเหมาะสมกับผู้สูงอายุ

8) จัดระบบการจัดการขยะ เช่น ที่ทิ้งขยะที่ดูกลมกลืนกับธรรมชาติ

9) ร้านอาหารที่ให้บริการนักท่องเที่ยวควรมีเมนูหลักของชุมชนเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นอกจากนี้ต้องให้ความสำคัญเรื่องห้องน้ำ และเส้นทางไปยังร้านอาหารที่สามารถอำนวยความสะดวกให้ผู้สูงอายุได้ และควรมีห้องปรับอากาศ หรือห้องที่เปิดหน้าต่างที่มีอากาศถ่ายเทที่ดี

10) แสงสว่างในเวลากลางคืนในแต่ละพื้นที่การท่องเที่ยวต้องมีเพียงพอ

จักรกฤษณ์ แสนพรหม (2556) ได้ทำการศึกษาความจำเป็นของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุในพื้นที่พระธาตุบุปผารของพระธาตุพนม จังหวัดนครพนม พบว่าสิ่งอำนวยความสะดวกเรียงตามลำดับความจำเป็นของผู้สูงอายุ ดังนี้ (1) ที่จอดรถ (2) ห้องน้ำ (3) พื้นที่ภายนอก (4) ทางลาดสำหรับภายนอกอาคาร (5) ทางสัญจร ทางเท้า (6) ป้ายและสัญลักษณ์ (7) ทางลาดขอบถนน ทางลาดตัดขอบคันหิน และ (8) ทางข้ามถนน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1) ที่จอดรถ พบว่า มีความจำเป็นในภาพรวมในระดับมาก โดยข้อที่มีระดับความจำเป็นมากที่สุด คือ มีป้ายสัญลักษณ์สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ รองลงมาเป็นที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการอย่างเพียงพอ และสถานที่ที่จอดรถอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ

2) ห้องน้ำ พบว่ามีความจำเป็นในภาพรวมในระดับมาก โดยข้อที่มีระดับความจำเป็นมากที่สุด คือ มีราวจับในห้องน้ำ กับมีโถส้วมแบบนั่งราบ (ชักโครก) รองลงมา มีป้ายบอกทางเข้าห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ และสัญญาณฉุกเฉินในห้องน้ำ ตามลำดับ

3) พื้นที่ภายนอก พบว่ามีความจำเป็นในภาพรวมในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีระดับความจำเป็นมากที่สุด คือ มีจุดที่นั่งพักและหลังคาบังแดดกันฝน รองลงมา มีพื้นที่ทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวางทางเดิน และมีป้ายแจ้งอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจน ตามลำดับ

4) ทางลาดสำหรับภายนอกอาคาร พบว่ามีความจำเป็นในภาพรวมในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีระดับความจำเป็นมากที่สุด คือ ทางลาดที่ติดตั้งราวจับทั้งสองข้าง รองลงมา มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือน และมีป้ายแจ้งอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจน ตามลำดับ

5) **ทางสัญจร ทางเท้า** พบว่ามีความจำเป็นในภาพรวมในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีระดับความจำเป็นมากที่สุด คือ มีการใช้วัสดุปูพื้นที่ไม่ลื่น รองลงมา มีป้ายแจ้งอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจน และมีขนาดความกว้างของทางสัญจรและทางเท้ามากกว่าหนึ่งทาง ตามลำดับ

6) **ป้ายและสัญลักษณ์** พบว่ามีความจำเป็นในภาพรวมในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีระดับความจำเป็นมากที่สุด คือ ป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในอาคาร และภายนอก รองลงมา มีรูปภาพประกอบทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น และมีตัวหนังสือขนาดใหญ่มองเห็นได้ชัดเจน ตามลำดับ

7) **ทางลาดขอบถนน ทางลาดตัดขอบคันหิน** พบว่า มีความจำเป็นในภาพรวมในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีระดับความจำเป็นมากที่สุด คือ มีทางลาดทุกๆ แห่งที่เป็นทางขึ้น รองลงมา มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือนและมีติดตั้งสัญญาณไฟและอุปกรณ์เสริม เช่น สัญลักษณ์ภาษามือ ลำโพงขยาย เป็นต้น ตามลำดับ

8) **ทางข้ามถนน** พบว่า มีความจำเป็นในภาพรวมในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีระดับความจำเป็นมากที่สุด คือ ใช้วัสดุปูพื้นชนิดไม่ลื่นและใช้สีแตกต่างกับถนน รองลงมา มีป้ายแจ้งอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจน และติดตั้งสัญญาณไฟและอุปกรณ์เสริม เช่น สัญลักษณ์ภาษา ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความจำเป็นในการติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว ผู้สูงอายุ ผลปรากฏว่าในภาพรวมมีความจำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเรียงตามลำดับความจำเป็นมากที่สุดคือ (1) ป้ายและสัญลักษณ์ รองลงมาคือ (2) ทางลาดสำหรับภายนอกอาคาร (3) ที่จอดรถ (4) ทางข้ามถนน (5) ห้องน้ำ (6) ทางสัญจร ทางเท้า (7) พื้นที่ยานนอก และ (8) ทางลาดขอบถนน ทางลาดตัดขอบคันหิน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1) **ป้ายและสัญลักษณ์** พบว่ามีความจำเป็นในภาพรวมในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีระดับความจำเป็นมากที่สุด คือ ป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในวัดอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจนทั้งกลางวันและกลางคืน รองลงมา มีตัวหนังสือขนาดใหญ่มองเห็นได้ชัดเจน และมีรูปภาพประกอบทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น ตามลำดับ

2) **ทางลาดสำหรับภายนอกอาคาร** พบว่ามีความจำเป็นในภาพรวมในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีระดับความจำเป็นมากที่สุด คือ มีป้ายแจ้งอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจน รองลงมา มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือน และมีทางลาดที่ติดตั้งราวจับทั้งสองข้าง ตามลำดับ

3) **ที่จอดรถ** พบว่า มีความจำเป็นในภาพรวมในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีระดับความจำเป็นมากที่สุด คือ มีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการอย่างเพียงพอ รองลงมา มีป้ายสัญลักษณ์สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ และสถานที่ที่จอดรถอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ

4) **ทางข้ามถนน** พบว่า มีความจำเป็นในภาพรวมในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีระดับความจำเป็นมากที่สุด คือ ใช้วัสดุปูพื้นชนิดไม่ลื่นและใช้สีแตกต่างกับถนน เป็นต้น รองลงมา ติดตั้งสัญญาณไฟและ

อุปกรณ์เสริม เช่น สัญลักษณ์ภาษามือ ลำโพงขยาย และมีป้ายแจ้งอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจนตามลำดับ

5) ห้องน้ำ พบว่า มีความจำเป็นในภาพรวมในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีระดับความจำเป็นมากที่สุด คือ พื้นกระเบื้องไม่ลื่น รองลงมามีราวจับในห้องน้ำ กับมีโถส้วมแบบนั่งราบ (ชักโครก) และสัญญาณฉุกเฉินในห้องน้ำ กับมีป้ายบอกทางเข้าห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ ตามลำดับ

6) ทางสัญจร ทางเท้า พบว่า มีความจำเป็นในภาพรวมในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีระดับความจำเป็นมากที่สุด มีป้ายแจ้งอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจน รองลงมา มีการใช้วัสดุปูพื้นที่ไม่ลื่น และมีขนาดความกว้างของทางสัญจรและทางเท้ามากกว่าหนึ่งทาง ตามลำดับ

7) พื้นที่ภายนอก พบว่า มีความจำเป็นในภาพรวมในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีระดับความจำเป็นมากที่สุด คือ มีจุดที่นั่งพักและหลังคากันแดดกันฝน รองลงมา มีป้ายแจ้งอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจน และมีพื้นที่ทางเดินเรียบ ไม่ลื่น กับไม่มีสิ่งกีดขวางทางเดิน ตามลำดับ

8) ทางลาดขอบถนน ทางลาดตัดขอบคันหิน พบว่า มีความจำเป็นในภาพรวมในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีระดับความจำเป็นมากที่สุด คือ ติดตั้งสัญญาณไฟและอุปกรณ์เสริม เช่น สัญลักษณ์ภาษามือ ลำโพงขยาย เป็นต้น รองลงมา มีป้ายแจ้งอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจน และมีพื้นผิวต่างสัมผัสต่อเนื่องตามลำดับ

นอกจากนี้ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่พักและสถานที่ท่องเที่ยว ที่มีความจำเป็นในการเตรียมพร้อมต้อนรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ได้แก่ประเด็นต่อไปนี้

วิไลพร ตรีพรชัยศักดิ์ (2555) ได้ทำการศึกษาแนวทางการปรับปรุงอาคารโรงแรม สามารถสรุปผลการวิจัยเพื่อหาข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงอาคารได้ดังนี้ (1) แนวทางการปรับปรุงอาคารประเภทโรงแรมควรคำนึงถึงลักษณะพฤติกรรมการใช้งาน การเข้าถึง ความสัมพันธ์ในการเชื่อมโยงของพื้นที่ใช้งาน สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆภายในโรงแรม และความเป็นไปได้ในการปรับปรุงโรงแรมต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย อาทิเช่นนโยบายของทางโรงแรมในการตระหนักเห็นถึงประโยชน์ในสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุ รวมถึงควรคำนึงถึงพื้นที่ในการปรับปรุงว่ามีรองรับเพียงพอหรือไม่ (2) แนวทางการปรับปรุงอาคารประเภทโรงแรมควรคำนึงถึงความเป็นไปได้โดยแบ่งออกได้ดังนี้ **ลำดับ 1** การปรับปรุงตามความจำเป็นเพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้งานได้ (ข้อจำกัดทางด้านร่างกาย) ได้แก่ ที่จอดรถ, ทางลาด, ราวจับ, ทางเข้าอาคาร, ทางเดินและทางเชื่อมระหว่างอาคาร, ห้องพัก, ห้องน้ำในห้องพัก **ลำดับ 2** การปรับปรุงเพื่อความสะดวกต่อการใช้งานของพื้นที่ต่างๆมากยิ่งขึ้น ได้แก่ ประตู, พื้นในส่วนกลาง, ห้องน้ำส่วนกลาง **ลำดับ 3** การปรับปรุงเพื่อส่งเสริมในการบริการทางโรงแรมให้ดียิ่งขึ้น ได้แก่ป้ายสัญลักษณ์, จดบริการพิเศษ: เคาน์เตอร์/ โทรศัพท์/ เอทีเอ็ม/ คอมพิวเตอร์ **ลำดับ 4** การปรับปรุงตามข้อจำกัดในการใช้งานหรือข้อจำกัดทางโครงสร้างของอาคารทำให้สามารถปรับปรุงได้ยาก ได้แก่ พื้นผิวสัมผัส, ลิฟต์, บันได โดยแนวทางในการปรับปรุงการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุควรมีหน่วยงานต่างๆช่วยรณรงค์ส่งเสริมกระตุ้นให้ทุกโรงแรมเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องส่งเสริม

การจัดตั้งอำนวยความสะดวกอาคารสาธารณะประเภทโรงแรมให้เป็นรูปธรรมเพื่อพัฒนามาตรฐานการ
ท่องเที่ยวให้เป็นสากล

สุรชาติ สินวรรณ และณัฐบดี วิริยาวัฒน์ (2558) ได้ทำการศึกษาแนวทางการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตลาดน้ำตลิ่งชัน พบว่าในการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมทางกายภาพโดยยึดหลักเกณฑ์มาตรฐาน ข้อเสนอแนะแนวทางที่เป็นสากลเป็นองค์ประกอบในการออกแบบในเรื่องเส้นทางสัญจร ป้ายและสัญลักษณ์ แผ่นป้ายแจ้งข้อมูล แผนที่ตำแหน่งการติดตั้งขนาดและรูปร่างของแผ่นป้ายสีพื้นผิวตัวหนังสืออุปกรณ์ประกอบ เช่น เสา เสาไฟฟ้า ไฟส่องสว่าง ถังขยะ เสากัน ตู้โทรศัพท์สาธารณะ ตู้รับจดหมาย แท่นกدنน้ำดื่ม ม้านั่ง ตะแกรงระบายน้ำ ต้นไม้ทางสัญจรทางเท้า ที่จอดรถทางลาดภายนอกอาคาร และภูมิทัศน์ โดยข้อมูลที่ได้ นำมาใช้เป็นพื้นฐานในการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวทางน้ำตลิ่งชันได้ดังนี้

ป้ายและสัญลักษณ์

- 1) ป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวก ต้องมีความชัดเจน มองเห็นได้ง่าย ติดตั้งอยู่ในตำแหน่งที่ไม่ทำให้สับสนและมีแสงส่องสว่างให้มองเห็นได้ชัดเจนทั้งกลางวันและกลางคืน
- 2) ไม่ควรตั้งป้ายด้านหลังกระจกเพราะจะเกิดการสะท้อน
- 3) ป้ายและสัญลักษณ์ต่างๆ ต้องมีอักษรเบรลล์กำกับ และติดตั้งในระยะที่สัมผัสถึงได้ง่าย ในกรณีที่ไม่สามารถติดตั้งอักษรเบรลล์ได้ ให้มีการติดตั้งสัญญาณเสียงเตือน
- 4) ควรใช้เครื่องหมายและสัญลักษณ์ควบคู่กับข้อความ
- 5) ต้องจัดให้มีป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีรายละเอียด ดังนี้
- 6) มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการสากล
- 7) มีเครื่องหมายแสดงทางไปสู่สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ
- 8) มีสัญลักษณ์หรือตัวอักษรแสดงประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวก

ป้ายนำทาง

- 1) ภาพหรือตัวหนังสือบอกทางต้องมีความชัดเจนถึงลักษณะและตำแหน่งที่ตั้งของอาคาร
- 2) ป้ายนำทางไม่ควรมีมากเกินไป แต่ควรมีอยู่ตรงทางเข้าหลักของอาคาร และในพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนทิศทางหรือระดับ

แผ่นป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่

แผ่นป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ตามทางเข้าอาคารและถนน ควรตั้งอยู่ในระดับระหว่าง 900-1,800 มิลลิเมตรวัดจากพื้นถึงตำแหน่งของขอบล่างของป้าย

ตำแหน่งและการติดตั้ง

- 1) ตำแหน่งที่ติดตั้งไม่ควรอยู่ในตำแหน่งกีดขวางทั้งในแนวนอนและแนวตั้ง รวมถึงไม่กีดขวางทางสัญจรในกรณีที่มีคนหยุดอ่าน

2) ป้ายสามารถติดตั้งในลักษณะต่างๆ ดังนี้

- ยึดกับกำแพง เช่น ป้ายเลขที่ห้อง ควรมีตำแหน่งอยู่ตรงกลางและมีระดับความสูงระหว่าง 1,400-1,600 มิลลิเมตร จากระดับพื้น
- แขนวน เช่น ป้ายโฆษณา ควรอยู่สูงอย่างน้อย 2,000 มิลลิเมตร จากระดับพื้น
- เครื่องหมายที่มีขนาดใหญ่หรือสูง ควรเอียงป้ายให้มองเห็นได้จากระดับผู้ใช้เก้าอี้ล้อ

ขนาดและรูปร่างของแผ่นป้าย

- 1) ป้ายสี่เหลี่ยมจัตุรัสภายนอกอาคาร มีขนาดอย่างน้อย 300 x 300 มิลลิเมตร
- 2) ป้ายรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ที่ใช้ภายนอกอาคารมีขนาดอย่างน้อย 200 x 600 มิลลิเมตร
- 3) แผ่นป้ายแจ้งข้อมูลควรมีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยม
- 4) ป้ายที่ระบุค่าเตือนต่างๆ ควรมีรูปร่างเป็นสามเหลี่ยมป้ายห้ามต่างๆ ควรเป็นวงกลม

อุปกรณ์ประกอบ ควรเป็นลักษณะ ดังนี้

เสาไฟ

- 1) เสาที่อยู่ในบริเวณทางสัญจรให้มีแถบสีที่ตัดกับตัวเสาอย่างน้อย 300 มิลลิเมตร
- 2) ตำแหน่งที่ติดตั้งบนตัวเสา ให้มีความสูงจากระดับพื้นทางสัญจร ระหว่าง 1,400-1,600 มิลลิเมตร
- 3) เสาไฟส่องสว่าง
- 4) สำหรับทางเข้าพื้นที่ภายนอกอาคาร ให้มีความสว่างโดยทั่วพื้นที่อย่างน้อย 100 ลักซ์ หรือ

9.4 ฟุต-แคนเดิล

- 5) สำหรับพื้นที่ภายนอกอาคารอื่น ๆ เช่น ทางสัญจรทั่วไปทางลาด บันได ที่จอดรถ เป็นต้น ให้มีความสว่างโดยทั่วพื้นที่อย่างน้อย 30 ลักซ์ หรือ 3 ฟุต-แคนเดิล

ม้านั่ง

- 1) ความสูงของม้านั่ง คือ 400-450 มิลลิเมตร ความกว้างของม้านั่งคือ 300-450 มิลลิเมตร ความยาวของม้านั่งสำหรับ 1 คน คือ 600-800 มิลลิเมตร
- 2) ม้านั่งควรมีพนักพิงและที่วางแขน ทั้งสองฝั่งของม้านั่ง
- 3) ระยะความสูงของพนักพิงที่แนะนำ คือ 450 มิลลิเมตร(ระยะความสูงของที่วางแขนจากพื้นที่นั่งที่เหมาะสม คือ 150 มิลลิเมตร)
- 4) ระยะร่นของตำแหน่งม้านั่งจากขอบทาง คือ 600 มิลลิเมตร
- 5) ควรมีที่ว่างด้านข้างสำหรับรถเข็นอย่างน้อย 1 ด้าน ระยะ 900 มิลลิเมตร และอีกด้านหนึ่งให้ระยะเว้นว่างอย่างน้อย 300 มิลลิเมตร การเลือกตำแหน่งม้านั่งระหว่างทางสัญจรให้พิจารณาตามความจำเป็น เช่น จุดพักคอย จุดที่มีการใช้งานสูงหรือที่ทุกระยะห่าง 10,000-20,000 มิลลิเมตร
- 6) ควรเลือกใช้วัสดุที่ไม่เก็บความร้อนและความเย็น
- 7) โต๊ะที่ใช้ประกอบชุดกับม้านั่งควรใช้โต๊ะกลม ความสูงของโต๊ะ คือ 600-750 มิลลิเมตร

- 8) การจัดม้านั่งหันหน้าเข้าหากันจะส่งเสริมการสนทนาสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ที่จอดรถ

- 1) ให้จัดไว้ใกล้ทางเข้าออกอาคารให้มากที่สุด มีลักษณะไม่ขนานกับทางสัญจรของรถ
- 2) มีพื้นผิวเรียบ มีระดับเสมอกัน

ขนาดของที่จอดรถ

สำหรับอาคารสาธารณะ เช่น สนามกีฬา และศูนย์สนทนาการของชุมชน ควรจัดเตรียมสถานที่จอดรถประจำทาง โดยมีขนาดอย่างน้อยที่สุดสำหรับพื้นที่จอด คือ 6,000 มิลลิเมตรX 11,000 มิลลิเมตร

ทางลาดภายนอกอาคารทั่วไป

- 1) มีความคงทน แข็งแรงและสมบูรณ์ สามารถรับน้ำหนักได้อย่างน้อย 300 กิโลกรัม องค์ความลาดชันควรค่อยเป็นค่อยไปและราบเรียบที่สุดเท่าที่สภาพแวดล้อมอำนวย
- 2) ทางลาดที่ไม่มีผู้คุมหรือผู้ดูแล ควรมีการก่อสร้างอย่างปลอดภัยและมั่นคงที่สุด ทางลาดชันควรมีสีที่เปรียบเทียบกับให้เห็นความแตกต่างระหว่างทางลาดและสภาพแวดล้อม ดังนั้นการก่อสร้างควรทำตามกฎเกณฑ์ในการออกแบบทางลาดภายนอก
- 3) ทางลาดต้องจัดให้มีป้ายแสดงทิศทาง ตำแหน่งหรือหมายเลขชั้นของอาคารที่ผู้ที่มีความผิดปกติทางการมองเห็นและสามารถทราบความหมายได้ ตั้งอยู่บริเวณทางขึ้นและทางลงของทางลาดที่เชื่อมระหว่างชั้นของอาคาร
- 4) จัดให้มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการติดไว้ในบริเวณทางลาดที่จัดไว้ให้แก่ผู้พิการ
- 5) บริเวณที่ต้องใช้ทางลาดยาวกว่า 9,000 มิลลิเมตร ควรจัดให้มีบันไดควบคู่กันไป
- 6) ทางลาดแบบชั่วคราว/ทางลาดแบบไม่ถาวร จัดเป็นทางเลือก และความจำเป็นอย่างหนึ่งในบางสถานการณ์ เช่น ทางลาดเข้าและออกสถานที่จัดงาน อาคารจัดงานแบบชั่วคราวหรือเพื่อเป็นทางเลือกของคนเดินเท้าสำหรับทางที่มีการซ่อมและเป็นทางเข้า/ออกสู่ตัวยานพาหนะหรือรถประจำทางสำหรับผู้พิการและบุคคลทั่วไป เป็นต้น

พื้นผิว

- 1) พื้นผิวทางลาดต้องเป็นลักษณะที่ไม่ลื่น ไม่มีความมัน
- 2) พื้นผิวของจุดต่อเนื่องระหว่างพื้นกับทางลาดต้องเรียบไม่สะดุด

ความลาดชัน

- 1) ทางลาดต้องมีความลาดชันไม่เกิน 1: 12 และมีความยาวช่วงละไม่เกิน 6,000 มิลลิเมตร
- 2) ความลาดชันที่เหมาะสมอยู่ที่ 1: 20 หรืออย่างน้อย 1: 12

ขนาด

- 1) ความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 900 มิลลิเมตร ในกรณีที่ทางลาดมีความยาวของทุกช่วงรวมกันตั้งแต่ 6,000 มิลลิเมตรขึ้นไป ต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร
- 2) ความกว้างที่เหมาะสมสำหรับการสัญจรทางเดียว คือ 1,500 มิลลิเมตร

- 3) ความกว้างที่เหมาะสมสำหรับการสัญจรสองทาง คือ 1,800 มิลลิเมตร
- 4) ความยาวระหว่างทางลาดถึงพื้นที่ลานพัก ให้มีความยาวระหว่าง 5,000 – 10,000 มิลลิเมตร สำหรับความลาดชัน 1 : 15 และ 1 : 20 หรือน้อยกว่า 5,000 มิลลิเมตร สำหรับทางลาดชันที่มีความชัน 1 : 12 ถึง 1 : 15

ราวจับและขอบกันตก

1. ทางลาดที่ยาวตั้งแต่ 2,500 มิลลิเมตรขึ้นไป ต้องมีราวจับทั้งสองด้าน มีลักษณะดังต่อไปนี้
 - มีลักษณะกลม วัสดุเรียบ มั่นคงแข็งแรง ไม่เป็นอันตรายในการจับและไม่ลื่น
 - มีเส้นผ่านศูนย์กลางระหว่าง 30-40 มิลลิเมตร
 - สูงจากพื้นระหว่าง 800-900 มิลลิเมตร
2. ราวจับด้านที่อยู่ติดผนังให้มีระยะห่างจากผนังไม่น้อยกว่า 50 มิลลิเมตร มีความสูงจากจุดยึดไม่น้อยกว่า 120 มิลลิเมตร และผนังบริเวณราวจับต้องเป็นผนังเรียบ
3. ราวจับต้องยาวต่อเนื่อง และส่วนที่ยึดติดกับผนังจะต้องไม่กีดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการใช้ของผู้ที่มีความผิดปกติทางการมองเห็น
4. ปลายราวจับให้ยื่นเลยจากจุดเริ่มต้น และจุดสิ้นสุดของทางลาด ไม่น้อยกว่า 300 มิลลิเมตร ราวจับทั้งสองฝั่งควรเป็นแบบ 2 ชั้นต่อเนื่องตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงจุดสิ้นสุดทางลาด (สำหรับทางลาดที่มีความยาวมากกว่า 2,000 มิลลิเมตร) ราวจับชั้นบนควรอยู่เหนือจากพื้นทางลาดชัน 900 มิลลิเมตร และ 1,000 มิลลิเมตร ของจุดหยุดพักและสิ้นสุดทางลาด ส่วนราวจับชั้นที่สองควรอยู่เหนือพื้นทางลาดชัน 650 มิลลิเมตร และ 700 มิลลิเมตร ของพื้นที่หยุดพัก และสิ้นสุดทางลาด ทางลาดชันควรมีราวจับยื่นออกมา 450 มิลลิเมตร (300 มิลลิเมตร เป็นอย่างน้อย) ที่จุดสิ้นสุดทางลาดและยังพบว่าสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในด้านความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยวยังเป็นสิ่งจำเป็น เช่น สถานที่ท่องเที่ยวใกล้กับสถานีตำรวจหรือการติดตั้งกล้องวงจรปิดในสถานที่ท่องเที่ยว รวมถึงการให้บริการอินเทอร์เน็ต ทางลาดด้านที่ไม่มีผนังกันให้ยกขอบสูงจากพื้นผิวด้านลาดไม่น้อยกว่า 50 มิลลิเมตร และมีราวกันตก

5. งานวิจัยเกี่ยวกับนโยบายแอปพลิเคชันที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

จากงานวิจัยของวิชญ์พล เกตุชัยโกศล (2559) ที่ศึกษาหาขนาดของปุ่มในนโยบายแอปพลิเคชันที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ โดยทดสอบด้วยอุปกรณ์ขนาดความละเอียดหน้าจอที่ 226 พิกเซลกับกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจำนวน 30 คน เพศชาย 16 คน เพศหญิง 14 คน ผลการทดสอบ ชี้ให้เห็นว่าเพศและอายุไม่มีผลต่อความเร็วในการกดปุ่ม นอกจากนี้ ผลการวิจัย ชี้ให้เห็นว่าขนาดปุ่มที่มีขนาดเล็กที่สุดที่ผู้สูงอายุสามารถกดได้โดยใช้เวลาน้อยกว่า 1 วินาทีโดยเฉลี่ย คือขนาด 50 พิกเซล สิ่งที่ต้องคำนึงถึงอีกอย่างก็คือขนาดตัวอักษรที่เหมาะสมสำหรับการมองเห็นของผู้สูงอายุบนนโยบายแอปพลิเคชัน โดยจากงานวิจัยของมัลลิกา สันตยานน และคณะ(2553) ที่ศึกษาการมองเห็นตัวอักษรไทยและการจัดกลุ่มสีในคนไทย ที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี และผู้สูงอายุไทยที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี โดยเปรียบเทียบตัวอักษร Sans-serif กับ Serif ใน

3 รูปแบบ ได้แก่ ตัวอักษรอย่างง่าย (ไม่มีวรรณยุกต์ลอย หรือ สระใต้พยัญชนะ) แบบซับซ้อนที่มีวรรณยุกต์กับสระและแบบตัวเลข ซึ่งได้ผลสรุปว่า การอ่านในระยะ 0.5 เมตร ตัวอักษรที่สามารถอ่านได้ถูกต้องในเกณฑ์ดีของผู้สูงอายุ คือ ตัวอักษรขนาด 14 points ส่วนตัวอักษรที่อ่านได้ง่ายในระยะ 0.5 เมตร คือ ตัวอักษรขนาดกลาง 14 points และระดับดี คือ 44 points โดยงานวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างส่วนบุคคลในผู้สูงอายุของชลธาร กาญจนโยธิน (2559) ที่ศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นกลุ่มที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป จำนวน 50 คน เพศชาย 42 คน และเพศหญิง 8 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างเล่นเกมจับคู่คำที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นชื่อ “Application IS” ซึ่งหากผู้สูงอายุตอบถูกแล้วตัวอักษรจะเล็กลงเรื่อยๆ ในด้านต่อไป ซึ่งมีด้านทั้งหมด 3 ด้าน ผลการทดสอบ ชี้ให้เห็นว่าเพศและอายุไม่มีผลต่อคะแนนเฉลี่ยในการเล่นเกมนั้น อย่างไรก็ตาม ในงานวิจัยนี้ไม่ได้ระบุขนาดของตัวอักษรที่เหมาะสมกับการมองเห็นของผู้สูงอายุว่าเป็นขนาดเท่าไร

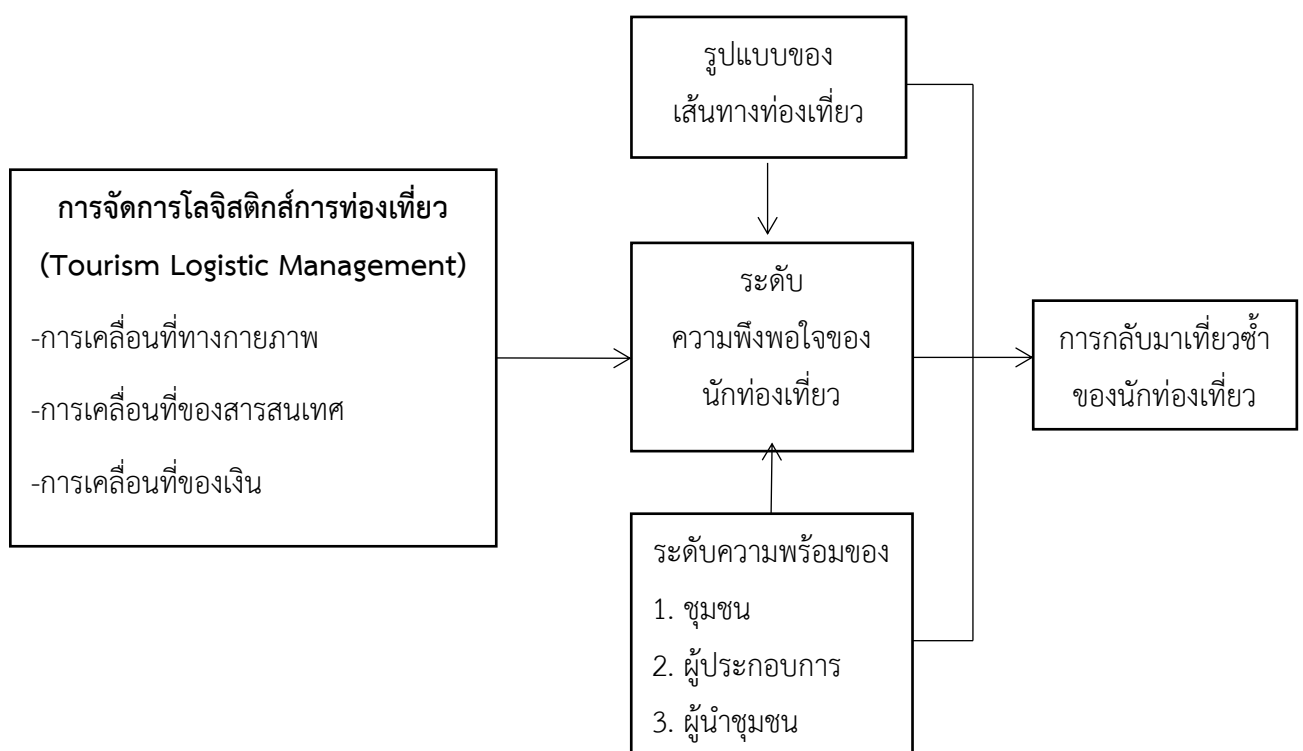
การใช้สีก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงในการออกแบบเช่นกัน จากรายงานการวิจัยของ Hawthorn (2000) ชี้ให้เห็นว่าความสามารถในการมองเห็นจะลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อายุ 40 ปี การปรับระยะทำได้ยากขึ้น อีกทั้งความชัดเจนในการมองเห็น หรือความสามารถในการมองรายละเอียดของวัตถุต่ำลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรับรู้และแยกแยะสีในกลุ่มสีฟ้า-เขียวที่ลดลงเพิ่มขึ้นเมื่ออายุ 80 ปี ซึ่งสอดคล้องกับคู่มือ ISO/TR 22411(International for Standardizations, 2008) ที่แนะนำว่าไม่ควรใช้สีน้ำเงิน เนื่องจากผู้สูงอายุจะเห็นสีน้ำเงินมีดีกว่าความเป็นจริง เพราะการซึมซับคลื่นความถี่สั้น (สีฟ้า) ของผู้สูงอายุถดถอยลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุที่มีอาการตาเหลืองจะมีปัญหาในการใช้ตัวอักษรสีน้ำเงินเข้มบนพื้นดำจะยากต่อการมองเห็น เช่นเดียวกับการแยกความแตกต่างของสีเหลืองกับสีขาวเพราะสีขาวจะติดฝ้ามืดจากอาการดังกล่าว

ธกฤต เฉียบแหลม และคณะ (2560) พัฒนาโปรแกรมประยุกต์บนอุปกรณ์ชนิดพกพาสมาร์ตโฟน และแท็บเล็ตชื่อ “ย้อนอดีต 700 ปีเมืองเชียงใหม่ (ย่านวัดเกต)” เป็นโปรแกรมประยุกต์สำหรับให้ข้อมูลเพื่อส่งเสริมความเข้าใจมุมมองด้านประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ของเมือง วิถีชีวิตและรูปแบบสถาปัตยกรรม ย่านวัดเกตและริมแม่น้ำปิงฝั่งตะวันออกในลักษณะของโลกเสมือนจริง (Virtual Reality) และการผสมผสานโลกเสมือนจริง (Augmented Reality) สามารถเปลี่ยนระบบการแสดงผลได้สองภาษา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ และ ภาษาจีน เสมือนผู้ใช้เดินเที่ยวชมวิถีชีวิตและสถาปัตยกรรมย่านวัดเกตในอดีตอยู่จริง และโปรแกรมประยุกต์บนอุปกรณ์ชนิดพกพาสมาร์ตโฟนและแท็บเล็ตชื่อ “ท่องเที่ยวส่วนบุคคลอัจฉริยะเส้นทางเมืองเชียงใหม่” ซึ่งโปรแกรมประยุกต์ท่องเที่ยวส่วนบุคคลนี้ นำเสนอหมวดเส้นทางท่องเที่ยว 3 เส้นทาง ประกอบด้วย เส้นทางประวัติศาสตร์ เส้นทางวัดยอดนิยม และเส้นทางชุมชนวัดเกต ด้วยวิธีการท่องเที่ยวแบบปั่นจักรยานและการเดินเท้าแก่นักท่องเที่ยวส่วนบุคคลที่มีพฤติกรรมท่องเที่ยวทางด้วยอุปกรณ์สมาร์ตโฟน ทั้งนี้เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์การท่องเที่ยวที่สนุกสนานอีกทั้งนักท่องเที่ยวสามารถใช้เวลาที่มืออยู่อย่างจำกัดในการท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ ภายในเขตเมืองชั้นในเชียงใหม่ได้อย่างคุ้มค่า มีประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงใหม่ และยังสามารถเป็นโปรแกรมต้นแบบการพัฒนาเพื่อตอบสนองการใช้งานให้กับนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์อื่น ๆ ในประเทศไทยได้

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า จังหวัดพัทลุงมีประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรม สถาปัตยกรรมศาสตร์ เช่น แหล่งธรรมชาติ ป่า เขา นา เล(ทะเลสาบ) ที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุได้เป็นอย่างดี ซึ่งจังหวัดพัทลุงได้กำหนดยุทธศาสตร์จังหวัดในช่วงปี พ.ศ.2560-2564 ด้วยการนำนวัตกรรมมาใช้ในการท่องเที่ยว ประกอบกับคณะผู้วิจัยได้นำแนวคิดด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่ประกอบด้วย การเคลื่อนที่ทางกายภาพ ข้อมูลสารสนเทศและการเงิน รวมถึงพฤติกรรมของผู้สูงอายุที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และแนวคิดด้านอารยะสถาปัตย์ นำมาประกอบใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อสำรวจประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ให้พร้อมต่อการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดพัทลุง และเพื่อให้จังหวัดพัทลุงเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในอนาคต เพราะหากผู้สูงอายุมาเที่ยวได้อย่างสะดวกสบายก็แสดงให้เห็นว่ากลุ่มวัยอื่น ๆ ก็สามารถมาเที่ยวได้ โดยคณะผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

กรอบแนวคิด

จากพิจารณาตามหลักการจัดการโลจิสติกส์และการจัดการโซ่อุปทานสามารถจัดจำแนกตามการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว (Tourism Logistic Management) ซึ่งประกอบด้วย การเคลื่อนย้ายทางกายภาพ การเคลื่อนย้ายของสารสนเทศ และการเคลื่อนย้ายของเงิน ดังนั้น ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ เพื่อส่งผลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ มีกระบวนการวิจัยประกอบด้วยประเด็นการดำเนินวิจัยได้แก่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเกณฑ์การประเมิน มีรายละเอียดดังนี้

กระบวนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (R & D : The Research and Development) ที่ดำเนินการวิจัยด้วยการศึกษา แนวคิดทฤษฎีและผลการวิจัยเกี่ยวกับระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทาน การบริหารจัดการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง การประเมินแหล่งท่องเที่ยวโลจิสติกส์การท่องเที่ยว พฤติกรรมผู้สูงอายุ สภาพการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง และสำรวจสภาพแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงเพื่อสังเคราะห์ข้อมูลสำหรับสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์เส้นทางการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับความต้องการและสภาพของผู้สูงอายุ ประเมินคุณภาพและความพึงพอใจด้วยการทดลองนำเที่ยว การเพิ่มศักยภาพการให้บริการทั้งการบริการจากพนักงานด้วยการอบรมพัฒนาพนักงานและผู้ประกอบการ และการให้ข้อมูลสารสนเทศการท่องเที่ยว ด้วยการจัดทำแอปพลิเคชัน เมื่อได้ข้อสรุปจากการวิจัยได้นำองค์ความรู้จากการวิจัยเผยแพร่ ซึ่งกระบวนการวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและผลการวิจัยเกี่ยวกับระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทาน การประเมินการให้บริการตามกรอบแนวคิดโลจิสติกส์ การบริหารจัดการท่องเที่ยว สภาพการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง กรอบแนวการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว และพฤติกรรมผู้สูงอายุ สำรวจแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงพร้อมประเมินสภาพแหล่งท่องเที่ยวตามแนวทางการประเมินศักยภาพของกรมการท่องเที่ยว และตามแนวทางโลจิสติกส์ เพื่อสรุปและคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

2. สร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการให้บริการการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุประกอบด้วย ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว บริษัททัวร์ในจังหวัดพัทลุง ผู้ประกอบการร้านขายของฝากของที่ระลึก ร้านอาหาร และประกอบธุรกิจประเภทที่พัก ผู้นำชุมชน ประชาชนผู้อาศัยอยู่รอบ ๆ ชุมชนท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย และชาวต่างชาติทั้งกลุ่มที่เคยและไม่เคยมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง

3. นำข้อมูลดังกล่าวข้างต้นมาออกแบบและสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับสภาพและพฤติกรรมการท่องเที่ยว โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจสภาพแหล่งท่องเที่ยวพร้อมประเมินศักยภาพที่เหมาะสมต่อการเดินทางและมีอุปกรณ์เครื่องใช้ที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อของผู้สูงอายุ สำรวจสภาพร้านอาหารแหล่งขายของ

ฝากของที่ระลึกในบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังประสานกับหน่วยงาน ร้านค้า สถานที่พักสำหรับให้บริการท่องเที่ยวเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหารต้องไม่คับแคบจนเกินไป มีความสะอาดและมีอาหารที่เหมาะสมกับสุขภาพผู้สูงอายุ เพื่อคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยว ร้านอาหารและร้านขายของที่ระลึก กำหนดเส้นทางการเดินทางในการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดพัทลุงที่มาจากเส้นทาง 3 จังหวัดอันได้แก่ จังหวัด สงขลา ตรัง และนครศรีธรรมราช และกำหนดโปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบ 1 วัน และ 2 วัน ที่คำนึงถึง ระยะทางที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การให้บริการระหว่างทางเช่น การพักเข้าห้องน้ำ สภาพถนนมีความสะดวกและปลอดภัย

4. การออกแบบพัฒนาเว็บไซต์สำหรับนักท่องเที่ยว พัฒนาแอปพลิเคชัน 2 ภาษาเพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ และพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว โดยอาศัยการศึกษาเอกสารและผลการวิจัย การสำรวจสภาพแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาที่ปรากฏในแหล่งท่องเที่ยว เอกสาร ภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง เพื่อรวบรวมและจัดเก็บไว้อย่างมีระบบและสามารถเรียกใช้ได้ทั้งแบบออนไลน์และแบบออฟไลน์จากสมาร์ตโฟนที่มีแอนดรอยด์เป็น ระบบปฏิบัติการ รวมทั้งสามารถสืบค้นข้อมูลการท่องเที่ยวและนำทางไปยังแหล่งที่มีข้อมูลการท่องเที่ยวใน จังหวัดพัทลุง ข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาใช้ในโปรแกรมหรือซอฟต์แวร์ที่ถูกออกแบบสำหรับสมาร์ตโฟนที่มีแอนดรอยด์เป็นระบบปฏิบัติการเพื่อนำเสนอข้อมูลการท่องเที่ยวทั้งแบบออนไลน์และแบบออฟไลน์สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่สนใจ และสืบค้นรวมทั้งการเลือกใช้บริการโปรแกรมการท่องเที่ยวจากผู้ให้บริการในจังหวัดพัทลุง

5. ทดลองใช้แอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้น ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมโดยให้สถานประกอบการร่วมตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของภาพที่ใช้ และจัดอบรมเชิงปฏิบัติการกับพนักงาน และเจ้าของสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว ผู้ดูแลของบริษัททัวร์ เพื่อประเมินผลการใช้แอปพลิเคชัน นำข้อมูลและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงและพัฒนาแอปพลิเคชันการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง

6. จัดทำคู่มือการใช้แอปพลิเคชันการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง และแนวทางการพัฒนาเว็บไซต์สำหรับนักท่องเที่ยว และพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว

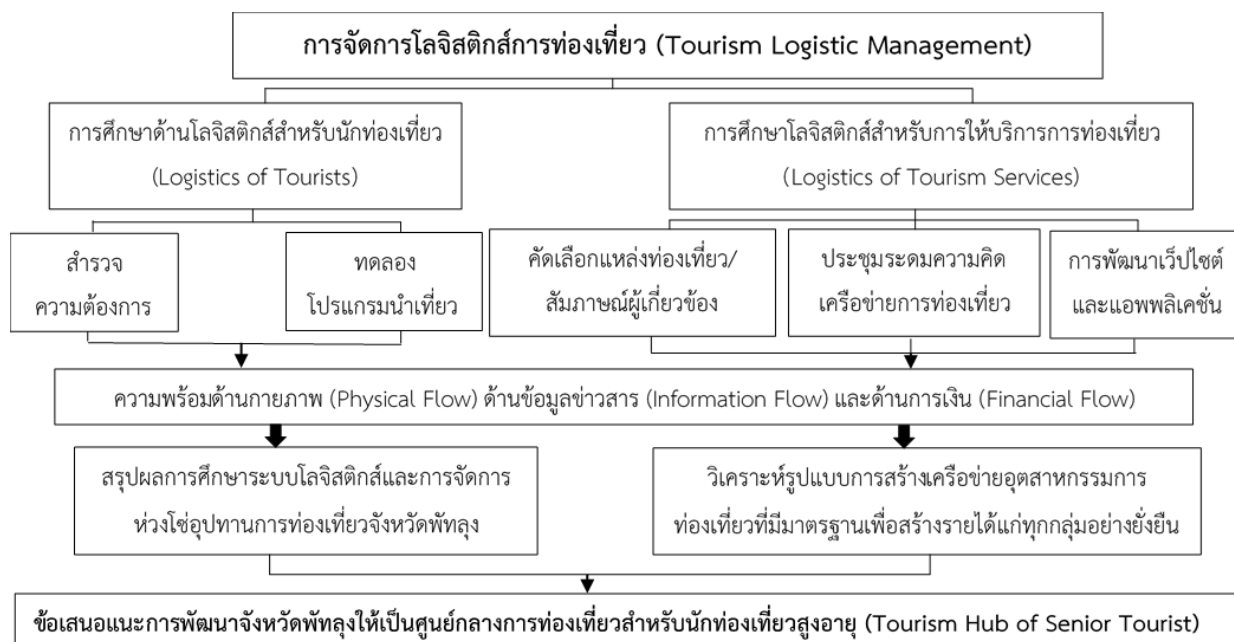
7. เตรียมความพร้อมเพื่อทดลองจัดการท่องเที่ยวตามโปรแกรมที่กำหนด ด้วยการประสานงานกับ บริษัททัวร์ บริษัทขนส่ง ร้านค้า และสถานที่พักสำหรับให้บริการท่องเที่ยวรวมทั้งอบรมผู้ให้บริการด้านภาษา และการให้บริการและดูแลผู้สูงอายุ

8. ทดลองนำเที่ยวตามโปรแกรมที่กำหนด มีการประเมินโดยคณะผู้วิจัย และประเมินความพึงพอใจต่อการให้บริการการท่องเที่ยวทุกโปรแกรม เพื่อนำผลมาปรับปรุงการดำเนินงาน การปรับปรุงโปรแกรมและประเมินประสิทธิภาพการท่องเที่ยว จากตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินตามแนวทางโลจิสติกส์ที่ปรับปรุงและพัฒนาจากเกณฑ์การประเมินการให้บริการ

9. นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาทั้งข้อมูลจากการประเมินจากคณะผู้วิจัย และข้อมูลจากการประเมินโดยผู้สูงอายุที่เข้าร่วมทดลองท่องเที่ยวในโปรแกรมการท่องเที่ยวที่จัดขึ้น นำโปรแกรมที่พัฒนามา

ประชาสัมพันธ์เพื่อให้บริการผู้สูงอายุต่อไป และจัดเพิ่มข้อมูลโปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงใน แอปพลิเคชันการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง

จากกระบวนการวิจัยสามารถนำมาสรุปกรอบการวิจัยดังแสดงในภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 กระบวนการดำเนินการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว (Tourism Logistic Management)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีหลายกลุ่มแต่กลุ่มมีสถานภาพ กระบวนการสุ่มและขนาดกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ประชากร ประชากรในการวิจัยประกอบด้วยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง ได้แก่ บริษัททัวร์ในจังหวัดพัทลุง ผู้นำชุมชนและประชาชนในชุมชนท่องเที่ยว 8 ชุมชน (อำเภอ) ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวประกอบด้วยธุรกิจร้านอาหาร ที่พักและร้านขายของที่ระลึก ประชาชนผู้อาศัยอยู่รอบ ๆ ชุมชนท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย และชาวต่างประเทศที่เคยมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย และชาวต่างประเทศที่ไม่เคยมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง และนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย และชาวต่างประเทศที่เข้าร่วมกิจกรรมท่องเที่ยวตามโปรแกรมที่จัด

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีหลายกลุ่มแต่กลุ่มมีไม่สามารถทราบขนาดประชากรที่ชัดเจน ดังนั้นการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจึงกำหนดตามสภาพความเหมาะสมให้สอดคล้องกับลักษณะเครื่องมือวัด และสภาพบริบทของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ส่วนการสุ่มใช้วิธีการแบบการสุ่มที่ไม่คำนึงถึงความเป็น (non probability) โดยมีวิธีการสุ่มและขนาดกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. บริษัททัวร์ในจังหวัดพัทลุง ดำเนินการสุ่มแบบเจาะจงจำนวน 1 คน ได้แก่ บริษัททัวร์อีโกทัวร์
2. กลุ่มผู้นำชุมชนท่องเที่ยวที่รับผิดชอบในแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอของจังหวัดพัทลุง ดำเนินการสุ่มเฉพาะอำเภอที่ปรากฏในโปรแกรมการท่องเที่ยวที่จัดสำหรับผู้สูงอายุ จำนวน 8 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมือง อำเภอควนขนุน อำเภอศรีนครินทร์ อำเภอบางแก้ว อำเภอป่าบอน อำเภอป่าพะยอม อำเภอปากพะยูน อำเภอเขาชัยสน ด้วยวิธีที่สุ่มอย่างเจาะจงผู้นำชุมชนที่เป็นตัวแทนในแหล่งท่องเที่ยวระดับอำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน จำนวน 24 คน
3. กลุ่มชุมชนเป็นประชาชนผู้อาศัยอยู่รอบ ๆ ชุมชน เป็นประชาชนที่อาศัยในแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอที่ปรากฏในโปรแกรมการท่องเที่ยวที่จัดสำหรับผู้สูงอายุ จำนวน 8 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมือง อำเภอควนขนุน อำเภอศรีนครินทร์ อำเภอบางแก้ว อำเภอป่าบอน อำเภอป่าพะยอม อำเภอปากพะยูน อำเภอเขาชัยสน ดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Random Sampling) ในประชาชนที่เป็นตัวแทนในแหล่งท่องเที่ยวระดับอำเภอ ตำบลและหมู่บ้านขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 36 คน
4. ผู้ประกอบการธุรกิจประเภทของฝากของที่ระลึก อาหาร และที่พัก ขนาดกลุ่มตัวอย่างแต่ละประเภท และใช้วิธีสุ่มด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Perspective Sampling) ดังนี้
 - 4.1 ร้านขายของฝากของที่ระลึก ประกอบด้วยของฝากประเภทขนม/อาหาร สินค้าในศูนย์โอท็อป สินค้าประเภทบาติก และสินค้าประเภทจักรสาน เฉพาะร้านขายของฝากที่มีชื่อเสียงในจังหวัดพัทลุงจำนวน 6 คน
 - 4.2 ผู้ประกอบการร้านอาหาร เป็นผู้ประกอบการของร้านที่เป็นเส้นทางผ่านในโปรแกรมการท่องเที่ยวในเส้นทางผ่านจากจังหวัดสงขลาจากหาดใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดตรัง จำนวน 9 คน
 - 4.3 ผู้ประกอบการที่ประกอบธุรกิจประเภทที่พัก อันได้แก่ โรงแรม/รีสอร์ท และโฮมสเตย์ สุ่มผู้ประกอบการเส้นทางท่องเที่ยวที่เข้าสู่จังหวัดพัทลุงจำนวน 5 คน
5. นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาเที่ยวในจังหวัดพัทลุงและไม่เคยมาเที่ยวในจังหวัดพัทลุง วิธีสุ่มที่ใช้เป็นการสุ่มแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาเที่ยวในจังหวัดพัทลุงและไม่เคยมาเที่ยวในจังหวัดพัทลุง จำนวน 102 คนและ 107 คน ตามลำดับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เคยมาเที่ยวในจังหวัดพัทลุงและไม่เคยมาเที่ยวในจังหวัดพัทลุงวิธีสุ่มที่ใช้เป็นการสุ่มแบบบังเอิญจำนวน 70 คน และ 58 คน ตามลำดับ
6. นักท่องเที่ยวที่ร่วมกิจกรรมทดลองเที่ยว ประกอบด้วยนักท่องเที่ยวชาวไทย ในการท่องเที่ยว 3 เส้นทางทริปแบบ 1 วันและทริปแบบ 2 วัน แต่ละทริปมีจำนวนนักท่องเที่ยวจำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 48 คน และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในการท่องเที่ยวทริป 1 วันและทริป 2 วัน แต่ละทริปมีจำนวนนักท่องเที่ยวจำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 16 คน รวมกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่ร่วมกิจกรรมทดลองเที่ยวจำนวน 64 คน

การวิเคราะห์และกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยว

การวิเคราะห์เส้นทางการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุมีกระบวนการดำเนินการดังนี้

1. การลงพื้นที่เพื่อสำรวจแหล่งท่องเที่ยวตามลักษณะทางกายภาพ เพื่อสำรวจเส้นทางการเดินทางสู่การพัฒนาาระบบโลจิสติกส์สำหรับนักท่องเที่ยว (Logistics of Tourists) และโลจิสติกส์สำหรับการให้บริการ

ท่องเที่ยว (Logistics of Tourism Services) ซึ่งประกอบด้วย ด้านการให้บริการ ด้านสถานที่ ด้านบุคลากร และด้านการส่งเสริมการตลาด ที่เหมาะสมต่อการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวสูงอายุ ตลอดจนการจัดการโซ่อุปทานทางด้านกายภาพ (Physical Flow) ข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) และการเงิน (Financial Flow) ซึ่งมีความสำคัญในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว เพื่อการเชื่อมโยงและสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างองค์กร (Relationship and Collaborate) ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงมีการวางแผนการลงพื้นที่ในแต่ละชุมชนท่องเที่ยวที่มีแหล่งท่องเที่ยวและจุดพักผ่อนที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและมีจุดเชื่อมต่อกับเส้นทางการเดินทางจาก (1) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (2) อำเภอเมือง จังหวัดตรัง และ (3) อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 แหล่งท่องเที่ยวและสถานที่สนับสนุนการท่องเที่ยวภายในจังหวัดพัทลุง

แหล่งท่องเที่ยวและสถานที่สนับสนุนการท่องเที่ยว	ธรรมชาติ	ประวัติศาสตร์/วัฒนธรรม	ร้านอาหาร/ซื้อสินค้า/หัตถกรรม/ของที่ระลึก	ที่พัก
อำเภอเมืองพัทลุง				
1. พระสิมมเมือง (พระพุทธรูป)		✓		
2. วังเจ้าเมืองพัทลุง		✓		
3. ร้านศรีบาติก			✓	
4. หาดแสนสุขลำปำ	✓		✓	✓
5. หัตถกรรมกะลามะพร้าวของลุงปลื้ม			✓	
6. เรือนเก่าชัยบุรี		✓		
7. วัดวัง		✓		
8. วัดป่าขอม		✓		
9. ชนาคอฟฟี เมืองลุง			✓	
10. ร้านอาหารเรือนแพลำปำ			✓	
11. ร้านศรีบาติก			✓	
12. ร้านของฝากท่าแค			✓	
13. ศูนย์สินค้าโอท็อป			✓	
14. ตลาดมั่งมั่ง			✓	
15. บ้านเรือนไทยโฮมสเตย์				✓
อำเภอควนขนุน				
1. สะพานแห่งความสุข(เฉลิมพระเกียรติ)	✓			
2. อุทยานนกน้ำทะเลน้อย	✓		✓	✓
3. วิวยอปากประ	✓			✓
4. Route 41			✓	

แหล่งท่องเที่ยวและสถานที่สนับสนุนการท่องเที่ยว	ธรรมชาติ	ประวัติศาสตร์/วัฒนธรรม	ร้านอาหาร/ซื้อสินค้า/หัตถกรรม/ของที่ระลึก	ที่พัก
5. ร้านขนมหวานป้าก๊ี้			✓	
6. วรณิกระจุต			✓	✓
7. ตลาดสวนไผ่ขวัญใจ	✓		✓	
8. ตลาดใต้โหนด		✓	✓	
9. ตลาดหัวเลี้ยวหัวลาน		✓	✓	
10. ตลาดใต้โหนด		✓	✓	
อำเภอเขาชัยสน				
1. บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน	✓	✓	✓	✓
2. วัดเขียนบางแก้ว		✓		
3. แหยมจองถนน	✓		✓	✓
อำเภอป่าบอน				
1. ร้านอาหารบ้านโกเมศ			✓	
2. ร้านกาแฟบ้านไม้			✓	
อำเภอศรีนครินทร์				
1. วัดถ้ำสุมะโน	✓	✓		
2. ถ้ำพุทธโคดม	✓	✓		

2. การคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ พร้อมการออกแบบเส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสม ดังภาพที่ 3.2

ภาพที่ 3.2 แผนการกำหนดเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการประเมินประสิทธิภาพการจัดการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง

คณะผู้วิจัยได้นำกลยุทธ์การกำหนด HUB & SPOKE มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเส้นทางท่องเที่ยว โดยการกำหนดจุดศูนย์กลางที่นักท่องเที่ยวทุกคนจะต้องไปเยี่ยมชม เพื่อเป็นการกำหนดจุดศูนย์กลางที่สามารถท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ได้อย่างสะดวกและประหยัดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ด้วยการเชื่อมโยงเรื่องราวและกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เช่น ระบบคมนาคมขนส่ง การเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ ข้อมูลข่าวสาร ความ

พร้อมเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน และระบบสาธารณูปการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น โดยคาดว่าจะสามารถตอบโจทย์ความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุได้เป็นอย่างดี

จากแผนการกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวในรูปแบบการเดินทางไปกลับหนึ่งวัน (One Day Trip) และเดินทางแบบ 2 วัน 1 คืน (Two Day Trip) โดยกำหนดเส้นทางการเดินทางจาก 3 จังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดพัทลุง ได้แก่ จังหวัดสงขลา ตรัง และนครศรีธรรมราช พร้อมทั้งการประมาณการค่าใช้จ่าย เพื่อกำหนดราคาในแต่ละเส้นทางการท่องเที่ยว เพื่อให้ค่าใช้จ่ายของเส้นทางการท่องเที่ยวต้นแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวตามผลการสำรวจที่ได้มา เช่น ด้านการบริการ ด้านบุคลากร ด้านสถานที่ และด้านการส่งเสริมการตลาด เพื่อให้ค่าใช้จ่ายของเส้นทางการท่องเที่ยวต้นแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้จากการทบทวนวรรณกรรมด้านพฤติกรรมนักท่องเที่ยวสูงอายุพบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุไม่นิยมสถานที่ท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก แต่มีความนิยมท่องเที่ยวในแหล่งที่เป็นที่รู้จัก และสามารถสัมผัสความรู้สึกในลักษณะการท่องเที่ยวแบบเนิบช้า (slow tourism) โดยโปรแกรมการท่องเที่ยวควรอยู่ระหว่าง 2 วัน 1 คืน หรือ 1 วัน 1 คืน และระยะทางในการเดินทางไม่ควรเกินครึ่งชั่วโมงต่อรอบ การท่องเที่ยวควรจะอยู่ในช่วง 08.00-14.00 น. หรือไม่เกิน 6 ชั่วโมง รวมรับประทานอาหารกลางวัน ส่วนเวลาที่เหลือนักท่องเที่ยวมีความต้องการพักผ่อนในแหล่งที่ท่องเที่ยว ประกอบกับในด้านอาหารจะต้องมีจุดเด่นของอาหารท้องถิ่นและควรมีการแนะนำอาหารที่เป็นจุดเด่นผนวกกับวิถีชีวิตของคนในพื้นที่สำหรับการจัดโปรแกรมท่องเที่ยวควรมีการเผื่อเวลาในการเยี่ยมชม และระหว่างจุดท่องเที่ยวจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งควรมีช่วงเวลาก่อนออกเดินทาง (วาริชต์ มัธยมบุรุษ, 2554; กรวรรณ สังขกร และคณะ, 2558) ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้มีการกำหนดเส้นทางคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยว เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ไว้ 3 เส้นทางหลัก คือ (1) เส้นทางเดินทางหลักจาก อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา สู่จังหวัดพัทลุง ภายใต้อาณาเขต “เที่ยวเมืองสงขลา ต้องไปที่เมืองลุง” (2) เส้นทางเดินทางหลักจาก อ.เมือง จ.ตรัง สู่จังหวัดพัทลุง ภายใต้อาณาเขต “เที่ยวเมืองตรัง ต้องด้วยเมืองลุง” และ (3) เส้นทางเดินทางหลักจาก อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช สู่จังหวัดพัทลุง ภายใต้อาณาเขต “เที่ยวเมืองนครฯ ต้องนอนเมืองลุง” เนื่องจากทั้ง 3 จังหวัดเป็นเมืองท่องเที่ยวและเป็นเมืองเศรษฐกิจ ประกอบกับมีระบบการคมนาคมที่ดีสามารถเดินทางมายังจังหวัดพัทลุงได้อย่างสะดวก เพื่อเป็นการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และเพื่อความสะดวกของนักท่องเที่ยวที่สามารถแวะชมแหล่งท่องเที่ยวได้มากขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามเชิงสัมภาษณ์และแบบสำรวจ จำนวนทั้งสิ้น 13 ฉบับ มีกระบวนการสร้างในลักษณะเดียวกันแต่ต่างที่ประเด็นคำถามและรูปแบบคำถามตามบริบทของกลุ่มตัวอย่าง โดยเครื่องมือในการวิจัยได้รับการประเมินความสอดคล้องของคำถามกับนิยามและแนวคิด จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีกระบวนการสร้าง ลักษณะประเด็นการวัดและคุณภาพ ดังนี้

1. กระบวนการสร้าง คณะผู้วิจัยดำเนินการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพด้วยแนวทางลักษณะเดียวกันมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัด และการตรวจสอบคุณภาพแบบวัด และนิยามศัพท์ เพื่อกำหนดกรอบและประเด็นที่สอดคล้องกับข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

1.2 วิเคราะห์เอกสารและร่างแบบสอบถามอย่างมีโครงสร้างตามกรอบ ประเด็นตามนิยามศัพท์สำหรับสอบถามข้อมูลที่สามารถสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มตามความเหมาะสม คณะผู้วิจัยตรวจสอบและร่วมวิพากษ์ความเหมาะสม ความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์และประเด็นคำถามแต่ละกลุ่มตัวอย่าง คณะผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขร่วมกันก่อนนำแบบวัดทุกฉบับก่อนนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนเพื่อประเมินคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Validity) โดยประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์ และประเด็นการวัด วิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องเพื่อใช้เป็นข้อมูลการคัดเลือกข้อคำถามผลการประเมินพบว่าผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 คนและให้ข้อเสนอแนะในข้อคำถามที่ไม่ชัดเจน เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำแบบวัดไปเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ลักษณะและการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด คณะผู้วิจัยดำเนินการสร้างแต่ละฉบับแบบมีโครงสร้าง และคุณภาพของแบบวัดมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์สำหรับบริษัททัวร์ในจังหวัดพัทลุง แบบวัดที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ มีลักษณะข้อคำถามแบบปลายเปิดเพื่อสอบถามสาระเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินการจัดการท่องเที่ยวที่เอื้อประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ต้นทุนในการจัดการท่องเที่ยวแต่ละทริป และต่อการดำเนินงานในแต่ละปี การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย และเวลาที่ใช้ในการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวใหม่ต่อปี การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและเวลาในการดำเนินงานด้านการใช้ระบบสื่อสารประชาสัมพันธ์และดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านการขนส่งเดินทางแต่ละทริปเพื่อวิเคราะห์ต้นทุน ด้านการเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดหาเพิ่มสำหรับผู้สูงอายุ ด้านการวิจัยสำรวจและติดตามความต้องการของลูกค้าด้านการสูญเสียรายได้จากการที่ลูกค้าคืนหรือจำนวนนักท่องเที่ยวที่ไม่น้อยกว่าจำนวนที่กำหนดในแต่ละทริป ส่วนคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบวัดมีข้อคำถามจำนวน 98 ข้อ มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อที่ต้องปรับปรุง

2.2 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้นำชุมชน แบบวัดที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ มีลักษณะข้อคำถามแบบปลายเปิดเพื่อสอบถามสาระเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาและสำรวจแหล่งท่องเที่ยวใหม่ทั้งด้านค่าใช้จ่าย เวลาที่ใช้ตลอดจนปริมาณการดำเนินงานต่อปี รวมทั้งแหล่งที่มาของงบประมาณ การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและเวลาในการดำเนินงาน ด้านการเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดหาเพิ่มสำหรับผู้สูงอายุ การสำรวจข้อร้องเรียนและการปรับปรุงแก้ไขข้อร้องเรียนจากนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ สภาพ ศักยภาพ ความพร้อมและแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน การสร้างภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว ส่วนคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบวัดมีข้อคำถามจำนวน 18 ข้อ พบว่าข้อคำถามต้องปรับปรุงจำนวน 6 ข้อ

2.3 แบบสัมภาษณ์สำหรับประชาชนผู้อาศัยอยู่รอบ ๆ ชุมชน แบบวัดที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ มีลักษณะข้อคำถามแบบปลายเปิดเพื่อสอบถามสาระเกี่ยวกับการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและเวลาในการดำเนินงานด้านการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพิ่มสำหรับให้บริการผู้สูงอายุ การมีส่วนร่วมในการสร้าง

ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว ส่วนคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบวัดมีข้อคำถามจำนวน 14 ข้อ พบว่าข้อคำถามทุกข้อมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

2.4 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว ประกอบด้วยร้านขายของฝากของที่ระลึก ร้านอาหาร และที่พัก แบบวัดที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ มีลักษณะข้อคำถามแบบปลายเปิดเพื่อสอบถามสาระเกี่ยวกับการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนสำหรับบริการนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย การประชาสัมพันธ์ การบริการข้อมูล รวมทั้งรายได้ การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและเวลาในการดำเนินงานด้านการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพิ่มสำหรับให้บริการผู้สูงอายุ การเข้าถึง ลักษณะการให้บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สภาพความเด่นและความมีชื่อเสียงของสถานประกอบการ ส่วนคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบการด้านที่พัก มีข้อคำถามจำนวน 56 ข้อ มีข้อคำถามที่ต้องปรับปรุงจำนวน 10 ข้อ แบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบการด้านอาหาร มีข้อคำถามจำนวน 66 ข้อ มีข้อคำถามที่ต้องปรับปรุงจำนวน 8 ข้อ และแบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบการด้านร้านค้า มีข้อคำถามจำนวน 53 ข้อ มีข้อคำถามที่ต้องปรับปรุงจำนวน 7 ข้อ

2.5 แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศ แบบวัดที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะหลายรูปแบบประกอบด้วย คำถามแบบเลือกตอบ คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า และคำถามแบบปลายเปิด เพื่อสอบถามสาระเกี่ยวกับพฤติกรรม วัตถุประสงค์และความต้องการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวและบริษัททัวร์ การวิเคราะห์วางแผนรูปแบบการจัดการด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งการออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยว แนวทางและวิธีการที่ใช้เมื่อต้องการร้องเรียน หรือต้องการให้มีการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการ ซึ่งแบบสอบถามชุดนี้มี 4 ฉบับสำหรับสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง และไม่เคยมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เคยมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง และไม่เคยมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง ส่วนคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง และไม่เคยมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง มีข้อคำถามจำนวน 66 ข้อ และ 57 ข้อ มีข้อคำถามที่ต้องปรับปรุงในประเด็นข้อคำถามควรอยู่ในส่วนข้อมูลทั่วไป ด้านกายภาพจำนวน 15 ข้อและ 2 ข้อตามลำดับส่วนแบบสอบถามฉบับภาษาอังกฤษนั้นแปลจากฉบับภาษาไทยจึงมีคุณภาพเหมือนกัน ส่วนความเชื่อมั่นของแบบวัดพบว่าแบบวัดความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่เคยมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงชาวไทย และชาวต่างชาติ มีค่าเท่ากับ 0.954 และ 0.969 ตามลำดับ สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่ไม่เคยมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงชาวไทยและชาวต่างชาติ มีค่าเท่ากับ 0.967 และ 0.970 ตามลำดับ

2.6 แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมกิจกรรมทดลองเที่ยว แบบวัดที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะหลายรูปแบบประกอบด้วย คำถามแบบเลือกตอบ คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า และคำถามแบบปลายเปิด เพื่อสอบถามสาระเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการให้บริการการท่องเที่ยวในประเด็น เส้นทาง การให้บริการตลอดการเดินทาง สถานที่พัก และกิจกรรมที่จัดทั้งหมดขณะเดินทาง ภายในแหล่งท่องเที่ยวและก่อนเข้าที่พัก

2.7 แบบสำรวจแหล่งท่องเที่ยว แบบวัดที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสำรวจ มีลักษณะหลายรูปแบบประกอบด้วย คำถามแบบเลือกตอบ และคำถามแบบปลายเปิดเพื่อสอบถามสาระเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ปัจจัยและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ สถานที่ให้การช่วยเหลือด้านความปลอดภัย และด้านการดูแลสุขภาพในบริเวณใกล้เคียงกิจกรรมเสริมภายในแหล่งท่องเที่ยว ความพร้อมของชุมชนต่อการจัดการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุและมัคคุเทศก์ในการให้ความรู้และนำเที่ยว ร้านค้าและที่พักในบริเวณหรือรอบบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ส่วนคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบสอบถามข้อคำถามทุกข้อมีความเที่ยงตรง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 รูปแบบตามลักษณะของเครื่องมือมีรายละเอียดดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับแบบสำรวจแหล่งท่องเที่ยว ดำเนินการเก็บรวบรวมด้วยการลงพื้นที่จัดเก็บโดยคณะผู้วิจัย
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างอันได้แก่ ผู้ประกอบการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว ได้แก่ บริษัททัวร์ในจังหวัดพัทลุง ดำเนินการเก็บรวบรวมโดยคณะผู้วิจัย ผู้นำชุมชน ประชาชนผู้อาศัยอยู่รอบ ๆ ชุมชน และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว ดำเนินการเก็บรวบรวมโดยผู้ช่วยวิจัยที่ได้รับการชี้แจงและอบรมจากคณะผู้วิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มที่เคยและไม่เคยมา ท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศกลุ่มที่เคยมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้ช่วยวิจัยที่ได้รับการชี้แจงและอบรมจากคณะผู้วิจัย ส่วนนักท่องเที่ยวที่ร่วมกิจกรรมทดลองเที่ยว ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมัคคุเทศก์ผู้นำเที่ยวในแต่ละทริปที่ผ่านการชี้แนะจากคณะผู้วิจัยและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศกลุ่มที่ไม่เคยมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง คณะผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการเดินทางเก็บรวบรวมข้อมูลบริเวณแหล่งท่องเที่ยวในประเทศมาเลเซีย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลักษณะและรูปแบบคำถามซึ่งประกอบด้วยรูปแบบคำถาม 3 รูปแบบมีรายละเอียดการวิเคราะห์ดังนี้

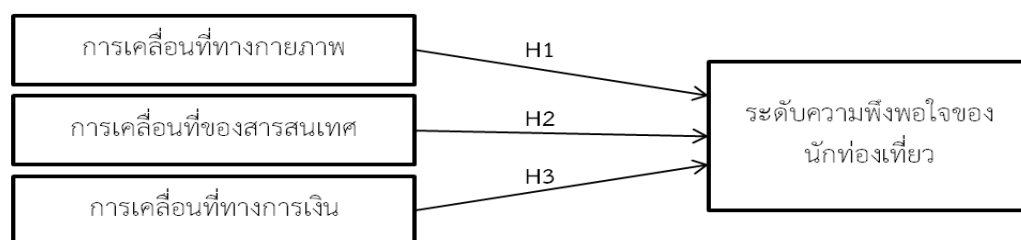
1. คำถามลักษณะปลายเปิด ดำเนินการวิเคราะห์ในรูปแบบการบรรยายสรุปเป็นประเด็นหลักและประเด็นย่อย (วิเคราะห์เชิงคุณภาพ)
2. คำถามลักษณะเลือกตอบ เป็นคำถามที่มีตัวเลือกให้เลือกดังนั้นการวิเคราะห์ด้วยการใช้สถิติพื้นฐานลักษณะแจกแจงความถี่
3. คำถามลักษณะเลือกตอบลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ตัวเลือก ดังนั้นการวิเคราะห์ด้วยการใช้สถิติพื้นฐานลักษณะค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. การทดสอบสมมติฐานใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอย (Regression analysis) ด้วยโปรแกรม SmartPLS 2.0 โดยวิเคราะห์องค์ประกอบการจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยวทั้ง 3 องค์ประกอบที่มีต่อระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง ดังภาพที่ 3.3 ซึ่งมีการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

H1: ปัจจัยด้านการไหลทางกายภาพมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

H2: ปัจจัยการไหลด้านสารสนเทศมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

H3: ปัจจัยการไหลด้านการเงินมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

ภาพที่ 3.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

1. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจและความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่เคยเที่ยวจังหวัดพัทลุง กับ นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่เคยเที่ยวจังหวัดพัทลุง โดยใช้สถิติ t-test แบบกลุ่มตัวอย่างอิสระต่อกัน (t-test independent)

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจและความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่มีช่วงอายุ ศาสนา และสถานะภาพสมรส ที่แตกต่างกัน โดยใช้สถิติ One-way ANOVA

เกณฑ์การประเมินระดับความคิดเห็น

การกำหนดเกณฑ์การประเมินในการวิจัยครั้งนี้ ใช้เกณฑ์การประเมินระดับของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีรายละเอียดดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง ความคิดเห็น/ความพึงพอใจในระดับดีมาก

3.51 – 4.50 หมายถึง ความคิดเห็น/ความพึงพอใจในระดับดี

2.51 – 3.50 หมายถึง ความคิดเห็น/ความพึงพอใจในระดับพอใช้

1.51 – 2.50 หมายถึง ความคิดเห็น/ความพึงพอใจในระดับปรับปรุงเล็กน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ความคิดเห็น/ความพึงพอใจในระดับปรับปรุงมาก

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสถานการณ์โลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในปัจจุบันของจังหวัดพัทลุงในทัศนะของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุและผู้ที่เกี่ยวข้อง (2) ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีต่อองค์ประกอบและการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่ส่งผลให้เกิดการมาเที่ยวซ้ำในจังหวัดพัทลุง (3) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการห่วงโซ่อุปทานและโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวสูงอายุในทัศนะของผู้ที่เกี่ยวข้องและ (4) เพื่อรวบรวมและสรุปแนวทางการจัดการห่วงโซ่อุปทานและรูปแบบการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการจัดการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง สำหรับรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยคณะผู้วิจัยได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 : เพื่อศึกษาสถานการณ์โลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในปัจจุบันของจังหวัดพัทลุงในทัศนะของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์โลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงจากนักท่องเที่ยวสูงอายุที่เคยมีประสบการณ์มาเที่ยวจังหวัดพัทลุง ประกอบด้วยนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยและชาวต่างชาติ ผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อสรุปจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่เคยมาเที่ยวในจังหวัดพัทลุง

จากตารางที่ 4.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาจังหวัดสงขลา (ร้อยละ 67.65) รองลงมามีภูมิลำเนาจังหวัดในภาคอื่นที่ไม่ใช่จังหวัดในภาคใต้ (ร้อยละ 24.51) และจังหวัดตรัง (ร้อยละ 5.88) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.1 จำนวนข้อมูลภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง

จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
สงขลา	69	67.65
ตรัง	6	5.88
นครศรีธรรมราช	2	1.96
อื่น ๆ	25	24.51
รวม	102	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาจากประเทศมาเลเซีย (ร้อยละ 84.29) รองลงมามีภูมิลำเนาจากประเทศเยอรมัน (ร้อยละ 11.42) และประเทศออสเตรเลีย (ร้อยละ 2.86) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 จำนวนข้อมูลภูมิสำเนาของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง

ประเทศ	จำนวน	ร้อยละ
มาเลเซีย	59	84.29
สิงคโปร์	1	1.43
เยอรมัน	8	11.42
ออสเตรเลีย	2	2.86
รวม	70	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 63.70) มีอายุอยู่ในช่วง 60-65 ปี (ร้อยละ 49.00) รองลงมา มีอายุอยู่ในช่วง 66-70 ปี และมีอายุอยู่ในช่วง 71-75 ปี (ร้อยละ 30.40 และ 14.70 ตามลำดับ) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 96.10) รองลงมานับถือศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ (ร้อยละ 2.90 และ 1.00 ตามลำดับ) และมีสถานภาพแต่งงานแล้ว (ร้อยละ 72.07) รองลงมา มีสถานภาพโสด และสถานภาพหม้าย/หย่า/แยกกันอยู่ (ร้อยละ 17.12 และ 10.81 ตามลำดับ) มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท (ร้อยละ 48.00) รองลงมา มีรายได้ต่อเดือนในช่วง 30,001-40,000 บาท และรายได้ต่อเดือนในช่วง 50,001-60,000 บาท (ร้อยละ 23.50 และ 7.90 ตามลำดับ)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 57.10) มีอายุอยู่ในช่วง 60-65 ปี (ร้อยละ 68.60) รองลงมา มีอายุในช่วง 76-80 ปี และมีอายุในช่วง 66-70 ปี (ร้อยละ 14.30 และ 11.40 ตามลำดับ) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 37.10) รองลงมานับถือศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ (ร้อยละ 31.40 และ 17.10 ตามลำดับ) และมีสถานภาพแต่งงานแล้ว (ร้อยละ 77.10) รองลงมา มีสถานภาพโสด และสถานภาพหม้าย/หย่า/แยกกันอยู่ (ร้อยละ 20.00 และ 2.90 ตามลำดับ) มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท (ร้อยละ 62.90) รองลงมา มีรายได้ต่อเดือนในช่วง 60,001-70,000 บาท (ร้อยละ 37.10)

ตารางที่ 4.3 จำนวนร้อยละสถานภาพของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง

สถานภาพ	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	36	35.30	40	57.10
หญิง	65	63.70	24	34.30
ไม่ระบุ	1	1.00	6	8.60

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

สถานภาพ	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ				
60-65 ปี	50	49.00	48	68.60
66-70 ปี	31	30.40	8	11.40
71-75 ปี	15	14.70	4	5.70
76-80 ปี	2	2.00	10	14.30
มากกว่า 80	4	3.90	-	-
ศาสนา				
พุทธ	98	96.10	26	37.10
อิสลาม	3	2.90	22	31.40
คริสต์	1	1.00	12	17.10
อื่น ๆ	-	-	10	14.30
สถานภาพสมรส				
โสด	19	17.12	14	20.00
แต่งงาน	80	72.07	54	77.10
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	12	10.81	2	2.90
ไม่ระบุ	6	5.01	-	-
รายได้ต่อเดือน				
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท	49	48.00	44	62.90
30,001-40,000 บาท	24	23.50	-	-
40,001-50,000 บาท	6	5.90	-	-
50,001-60,000 บาท	8	7.90	-	-
60,001-70,000 บาท	5	4.90	26	37.10
70,000 บาทขึ้นไป	7	6.90	-	-
ไม่ระบุ	3	2.90	-	-
รวม	102	100.00	70	100.00

พฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง และนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง ประกอบด้วยประสบการณ์การท่องเที่ยว จังหวัดพัทลุง บุคคลที่ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยว การใช้โมบายแอปพลิเคชันค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวผ่าน

โทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ต จังหวัดที่เดินทางไปท่องเที่ยวหลังจากท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง แหล่งข้อมูล สถานที่ท่องเที่ยว การจัดการการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง พาหนะที่ใช้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง พาหนะที่ใช้เดินทางท่องเที่ยวภายในจังหวัดพัทลุง สถานที่พักแรมในจังหวัดพัทลุง และระยะเวลาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง โดยปรากฏรายละเอียด ดังตารางที่ 4.4

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงมีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเฉลี่ยจำนวน 5.56 ครั้ง และโดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์มาท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงมากกว่า 5 ครั้ง (ร้อยละ 33.33) รองลงมามีประสบการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเพียง 1 ครั้ง และ 3 ครั้ง (ร้อยละ 27.45 และร้อยละ 15.69 ตามลำดับ) การเดินทางมาท่องเที่ยวเกี่ยวกับคนในครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 74.51) รองลงมา มีเพื่อนเป็นผู้ร่วมเดินทาง และญาติพี่น้องเป็นผู้ร่วมเดินทาง (ร้อยละ 44.12 และ 34.31 ตามลำดับ) ส่วนใหญ่ไม่เคยใช้โมบายแอปพลิเคชันค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวผ่านโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ต (ร้อยละ 43.10) รองลงมาคือ ใช้โมบายแอปพลิเคชันค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวผ่านโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ตและใช้นาน ๆ ครั้ง ใช้เป็นประจำ (ร้อยละ 25.50 และร้อยละ 18.60 ตามลำดับ) หลังจากท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงแล้ว ส่วนใหญ่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดสงขลาต่อ (ร้อยละ 23.53) รองลงมาเดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดตรัง และจังหวัดนครศรีธรรมราช (ร้อยละ 12.75 และ 3.92 ตามลำดับ) การหาข้อมูลเพื่อวางแผนการเดินทางพบว่า ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากเพื่อน/ญาติ (ร้อยละ 79.41) รองลงมาค้นหาข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากสื่อสังคมออนไลน์ และจากเว็บไซต์ (ร้อยละ 35.29 และ 33.33 ตามลำดับ) ส่วนใหญ่คนในครอบครัวจัดการท่องเที่ยวให้ (ร้อยละ 48.04) รองลงมาเพื่อน/คนรู้จักจัดการให้ และจัดการด้วยตนเอง (ร้อยละ 42.16 และ 39.22 ตามลำดับ) นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง (ร้อยละ 91.18) รองลงมาใช้พาหนะจากบริษัทนำเที่ยวเป็นพาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง และใช้รถเช่าเป็นพาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง (ร้อยละ 21.57 และ 14.71 ตามลำดับ) ส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะในการเดินทางท่องเที่ยวภายในจังหวัดพัทลุง (ร้อยละ 92.16) รองลงมาใช้พาหนะจากบริษัทนำเที่ยวเป็นพาหนะในการเดินทางท่องเที่ยวภายในจังหวัดพัทลุง และใช้รถเช่าเป็นพาหนะในการเดินทางท่องเที่ยวภายในจังหวัดพัทลุง (ร้อยละ 24.51 และ 13.73 ตามลำดับ) เช่นเดียวกับการใช้พาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง ส่วนใหญ่นิยมพักค้างคืนที่รีสอร์ท (ร้อยละ 50.00) รองลงมาพักบ้านตัวเอง/ญาติ/เพื่อน และพักโรงแรม (ร้อยละ 39.22 และ 26.47 ตามลำดับ) และมีรูปแบบการค้างคืนกรณีท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงมากกว่า 1 คืน โดยส่วนใหญ่ค้างคืนที่เดิม (ร้อยละ 26.47) รองลงมาหากไม่ไกลมากจะค้างคืนที่เดิม และเปลี่ยนที่ค้างคืนเพื่อลองสถานที่ใหม่ (ร้อยละ 23.53 และ 21.57 ตามลำดับ)

กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุต่างชาติที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงมีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงส่วนใหญ่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงเพียง 1 ครั้ง (ร้อยละ 51.43) รองลงมามีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง 2 ครั้ง และ 5 ครั้งเป็นจำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 20.00) เดินทาง

มาท่องเที่ยวกับเพื่อนเป็นผู้ร่วมเดินทางเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.43) รองลงมาเดินทางร่วมกับคนในครอบครัว และคณะท่องเที่ยวเป็นผู้ร่วมเดินทาง (ร้อยละ 20.00 และ 14.29 ตามลำดับ) ส่วนใหญ่ไม่เคยใช้โมบายแอปพลิเคชันค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวผ่านโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ต (ร้อยละ 54.29) รองลงมาคือ ใช้โมบายแอปพลิเคชันค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวผ่านโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ต เป็นประจำและใช้นานๆ ครั้ง (ร้อยละ 20.00 และร้อยละ 14.29 ตามลำดับ) ส่วนนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง หลังจากท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงแล้ว ส่วนใหญ่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดสงขลาต่อ (ร้อยละ 37.14) รองลงมาเดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดตรัง (ร้อยละ 31.43 และ 11.43 ตามลำดับ) นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากเพื่อน/ญาติ (ร้อยละ 45.71) รองลงมาค้นหาข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากเว็บไซต์ และจากบริษัทนำเที่ยว (ร้อยละ 37.14 และ 22.85 ตามลำดับ) ส่วนการจัดการโปรแกรมการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่จัดการท่องเที่ยวด้วยตนเอง (ร้อยละ 37.14) รองลงมาหน่วยงานของนักท่องเที่ยวจัดการให้ และบริษัทนำเที่ยวจัดการให้ (ร้อยละ 31.43 และ 25.71 ตามลำดับ) พาหนะเดินทางที่ใช้ส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง (ร้อยละ 40.00) รองลงมาใช้รถโดยสารประจำทางเป็นพาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง และใช้รถเช่าเป็นพาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง (ร้อยละ 25.71 และ 20.00 ตามลำดับ) และใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะในการเดินทางท่องเที่ยวภายในจังหวัดพัทลุง (ร้อยละ 34.29) รองลงมาใช้รถโดยสารประจำทางเป็นพาหนะในการเดินทางท่องเที่ยวภายในจังหวัดพัทลุง และใช้รถเช่าเป็นพาหนะในการเดินทางท่องเที่ยวภายในจังหวัดพัทลุง (ร้อยละ 28.57 และ 22.86 ตามลำดับ) เช่นเดียวกับการใช้พาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวสูงอายุที่มาเที่ยวจังหวัดพัทลุงนิยมพักค้างคืนที่รีสอร์ท (ร้อยละ 62.86) รองลงมาโฮมสเตย์ และพักโรงแรม (ร้อยละ 28.57 และ 17.14 ตามลำดับ) มีรูปแบบการค้างคืนกรณีท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงมากกว่า 1 คืน คือโดยส่วนใหญ่ค้างคืนที่เดิม (ร้อยละ 48.57) รองลงมาเปลี่ยนที่ค้างคืนเพื่อประหยัดเวลาในการเที่ยววันถัดไป และเปลี่ยนที่ค้างคืนเพื่อลองสถานที่ใหม่ มีร้อยละเท่ากัน (ร้อยละ 25.71)

ตารางที่ 4.4 จำนวนร้อยละประสบการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

ประสบการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง				
1 ครั้ง	28	27.45	36	51.43
2 ครั้ง	6	5.88	14	20.00
3 ครั้ง	16	15.69	4	5.71
4 ครั้ง	4	3.92	-	-
5 ครั้ง	14	13.73	2	2.86
มากกว่า 5 ครั้ง	34	33.33	14	20.00

ประสบการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บุคคลที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยว				
ไม่มีผู้ร่วมเดินทาง	8	7.84	2	2.86
ครอบครัว	76	74.51	14	20.00
ญาติพี่น้อง	35	34.31	6	8.57
บุคคลในองค์กร/ที่ทำงาน	24	23.53	4	5.71
เพื่อน	45	44.12	50	71.43
คณะท่องเที่ยว	11	10.78	10	14.29
อื่น ๆ	1	0.98	-	-
ลักษณะการใช้โมบายแอปพลิเคชันค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวผ่านโทรศัพท์มือถือ หรือแท็บเล็ต				
ไม่เคย	44	43.10	38	54.29
นาน ๆ ครั้ง	26	25.50	10	14.29
ใช้เป็นประจำ	19	18.60	14	20.00
ใช้ทุกครั้งที่มีแผนการท่องเที่ยว	11	10.80	4	5.71
ไม่ระบุ	2	2.00	4	5.71
จังหวัดที่ไปเที่ยวต่อหลังจากท่องเที่ยวที่พัทลุง				
ตรัง	13	12.75	8	11.43
นครศรีธรรมราช	4	3.92	22	31.43
สงขลา	24	23.53	26	37.14
อื่น ๆ	61	59.80	14	20.00
แหล่งข้อมูลในการค้นหาสถานที่ท่องเที่ยว				
บริษัทนำเที่ยว	10	9.80	16	22.85
หนังสือนำเที่ยว	10	9.80	10	14.29
นิตยสาร	9	8.82	4	5.71
หนังสือพิมพ์	1	0.98	2	2.86
เว็บไซต์	34	33.33	26	37.14
สื่อสังคมออนไลน์	36	35.29	6	8.57
ทีวี	25	24.51	4	5.71
โฆษณาผ่านอีเมลล์	4	3.92	-	-
เพื่อน/ญาติ	81	79.41	32	45.71
อื่น ๆ	6	5.88	-	-

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ประสบการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดการโปรแกรมท่องเที่ยวพัทลุง				
คนในครอบครัวจัดการให้	49	48.04	8	11.43
หน่วยงานของท่านจัดการให้	13	12.75	22	31.43
บริษัทนำเที่ยวจัดการให้	11	10.78	18	25.71
จัดการด้วยตนเอง	40	39.22	26	37.14
เพื่อน/คนรู้จักจัดการให้	43	42.16	-	-
อื่น ๆ	-	-	-	-
พาหนะที่ใช้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง				
รถเช่า	15	14.71	12	17.14
รถยนต์ส่วนตัว	93	91.18	28	40.00
รถโดยสารประจำทาง	1	0.98	18	25.71
พาหนะจากบริษัทนำเที่ยว	22	21.57	2	2.86
อื่น ๆ	5	4.90	14	20.00
พาหนะที่ใช้เดินทางท่องเที่ยวภายในจังหวัดพัทลุง				
รถเช่า	14	13.73	16	22.86
รถยนต์ส่วนตัว	94	92.16	24	34.29
รถโดยสารประจำทาง	2	1.96	20	28.57
มอเตอร์ไซด์	-	-	2	2.86
พาหนะจากบริษัทนำเที่ยว	25	24.51	8	11.43
อื่น ๆ	4	3.92	2	2.86
สถานที่พักค้างคืน				
โรงแรม	27	26.47	8	11.43
รีสอร์ท	51	50.00	44	62.86
โฮมสเตย์	12	11.76	20	28.57
บ้านตัวเอง/ญาติ/เพื่อน	40	39.22	-	-
ที่พักที่บริษัทนำเที่ยวจัดการให้	10	9.80	6	8.57
อื่น ๆ	17	16.67	12	17.14

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ประสบการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รูปแบบการค้างคืน				
ค้างคืนที่เดิม	27	26.47	34	48.57
เปลี่ยนที่ค้างคืนเพื่อประหยัดเวลาการเที่ยว	18	17.65	18	25.71
หากไม่ไกลมากจะค้างคืนที่เดิม	24	23.53	8	11.43
เปลี่ยนที่ค้างคืนเพื่อลองสถานที่ใหม่	22	21.57	18	25.71
อื่น ๆ	16	15.69	-	-

คณะผู้วิจัยได้มีการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงที่คาดว่าจะเหมาะสมกับนักท่องเที่ยวสูงอายุ และสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงประกอบด้วย ผู้นำชุมชนและชุมชนในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ผู้ประกอบการร้านค้า ร้านอาหาร และที่พัก ดังรายละเอียดข้อมูลดังต่อไปนี้

2. ข้อเสนอการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน

2.1 รูปแบบการบริหาร และบทบาท/หน้าที่ความรับผิดชอบ

กลุ่มตัวอย่างตัวแทนผู้นำชุมชนจำนวน 24 คน ที่สุ่มผู้นำชุมชนในแต่ละอำเภอ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.5-4.6 ข้อเสนอเกี่ยวกับรูปแบบการบริหาร และบทบาท/หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้นำชุมชนในการบริหารการท่องเที่ยว นำเสนอในตารางที่ 4.7

จากตารางที่ 4.5-4.6 กลุ่มตัวอย่างตัวแทนผู้นำชุมชนจำนวน 24 คน มีสถานภาพตำแหน่งหน้าที่ประกอบด้วยตำแหน่งส่วนใหญ่ ประธานชุมชนท่องเที่ยว (ร้อยละ 25.00) รองลงมาเป็นตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านมีร้อยละเท่ากัน (ร้อยละ 12.50) ส่วนประสบการณ์การบริหารชุมชนท่องเที่ยวของผู้นำชุมชนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ ในช่วง 1-5 ปี (ร้อยละ 45.83) รองลงมามีประสบการณ์ในช่วง 6-10 ปี และ 16-20 ปี (ร้อยละ 33.33 และ 12.50 ตามลำดับ) รายละเอียดกลุ่มตัวอย่างจากชุมชนต่างๆ แสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละสถานภาพกลุ่มตัวอย่างผู้นำชุมชน

สถานภาพกลุ่มตัวอย่างผู้นำชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งหน้าที่		
ประธานชุมชนท่องเที่ยว	6	25.00
ผู้ใหญ่บ้าน	3	12.50
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	3	12.50
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	2	8.33
สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	2	8.33

สถานภาพกลุ่มตัวอย่างผู้นำชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
ประธาน OTOP	2	8.33
รองประธานกลุ่ม	2	8.33
กรรมการ	2	8.33
นักบริหารงานเทศบาล	1	4.17
ผู้ประสานท้องถิ่นโดยชุมชน	1	4.17
ประสบการณ์การบริหารชุมชนท้องถิ่น		
1 - 5 ปี	11	45.83
6 - 10 ปี	8	33.33
11 - 15 ปี	2	8.33
16 - 20 ปี	3	12.50

ตารางที่ 4.6 กลุ่มตัวอย่างผู้นำชุมชนท้องถิ่นจำแนกตามชุมชนท้องถิ่น

อำเภอ	จำนวน	ชุมชนท้องถิ่น
เมืองพัทลุง	1	ชัยบุรีเมืองเก่า
ควนขนุน	4	ชุมชนท้องถิ่นบ้านควนขนุน ชุมชนท้องถิ่นบ้านป่าตอ วิสาหกิจชุมชนทำ ช้างพื้นฟูเศรษฐกิจ และวิสาหกิจชุมชนบ้านปลายตรอกร่วมมือ
ศรีนครินทร์	1	ชุมชนท้องถิ่นบ้านลำใน
บางแก้ว	4	ชุมชนบางแก้ว และบ้านปากพล
เขาชัยสน	3	ผู้ประกอบการท้องถิ่นเขาชัยสน และวัดเขียนบางแก้ว
ป่าบอน	3	ชุมชนบ้านโละหาร และท้องถิ่นเชิงชุมชนตำบลหนองธง
กงหรา	4	ชุมชนท้องถิ่นคลองหรั่ง บ้านไร่เหนือ ริมฟารีสอร์ท และบ้านโละงังกระ
ตะโหมด	4	ด้านโลดล่องแก่ง และโอท็อปศรีบรรพต

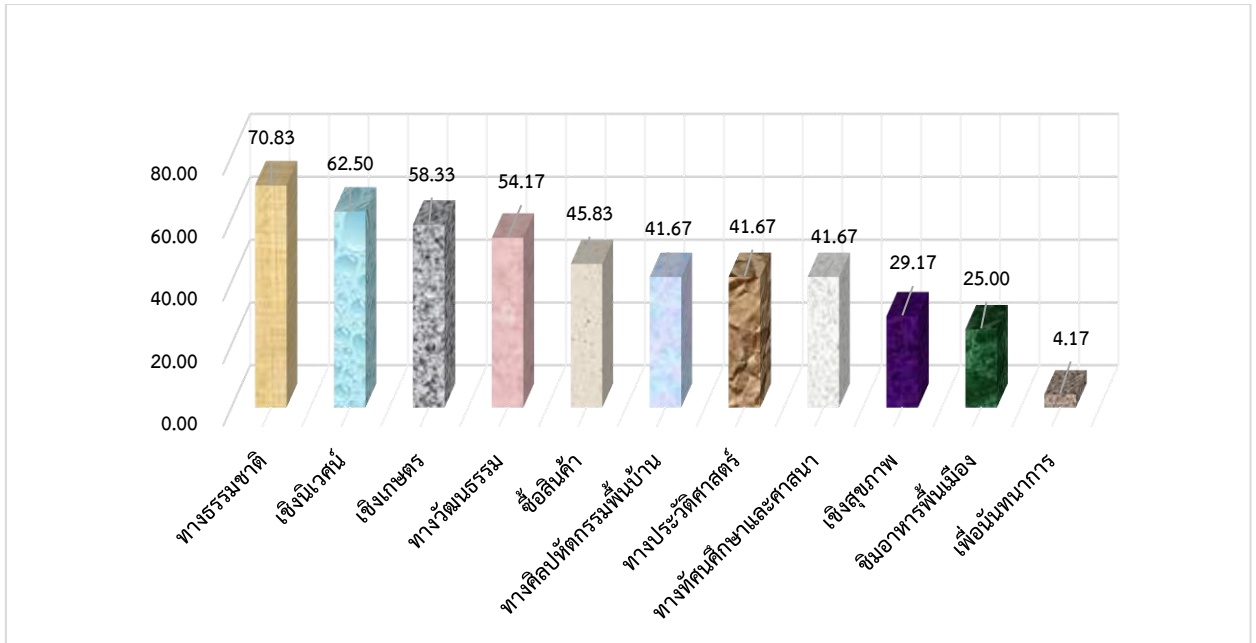
จากตารางที่ 4.7 พบว่า รูปแบบการบริหารส่วนใหญ่มีคณะกรรมการบริหารจำนวน 11-15 คน (ร้อยละ 45.83) รองลงมาจำนวน 6-10 คน (ร้อยละ 33.33) มีการประชุมคณะกรรมการเดือนละ 1 ครั้ง (ร้อยละ 54.17) รองลงมาเดือนละ 2 ครั้ง (ร้อยละ 16.67) แหล่งที่มาของงบประมาณการบริหารชุมชนท้องถิ่นมาจาก งบประมาณจังหวัด (ร้อยละ 50.00) รองลงมาจากงบประมาณจากภาครัฐ และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) / องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) (ร้อยละ 37.00 และ 33.33 ตามลำดับ) ผู้นำชุมชนท้องถิ่นมีบทบาท/หน้าที่ความรับผิดชอบ เกี่ยวกับการควบคุมดูแล และบริหารจัดการภายในชุมชนมากที่สุด ร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ บริการลูกค้า และการบริการทั่วไป และประสานหน่วยงานราชการ ประสานงานท้องถิ่นโดยชุมชน และประสานเพื่อจัดหาแหล่งท้องถิ่นเท่ากัน ร้อยละ 12.50 และเป็นที่ปรึกษาด้านการบริหารจัดการท้องถิ่นภายในชุมชน ร้อยละ 8.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 จำนวน และร้อยละของรูปแบบการบริหาร และบทบาท/หน้าที่การบริหารชุมชน
ท้องถิ่น

รูปแบบการบริหาร และบทบาท/หน้าที่การบริหารชุมชนท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
คณะกรรมการในการบริหารชุมชนท้องถิ่น		
1 – 5 คน	1	4.17
6 – 10 คน	8	33.33
11 – 15 คน	11	45.83
16 – 20 คน	3	12.50
21 – 25 คน	1	4.17
ความถี่การจัดประชุม		
1 ครั้ง/เดือน	13	54.17
2 ครั้ง/เดือน	4	16.67
3 ครั้ง/เดือน	2	8.33
4 ครั้ง/เดือน	2	8.33
ไม่ระบุ	3	12.50
แหล่งที่มาของงบประมาณ		
งบประมาณจากภาครัฐ	9	37.00
งบประมาณจังหวัด	12	50.00
งบประมาณภายในชุมชน	6	25.00
รายได้จากการบริหาร	5	20.58
การท้องถิ่นแห่งประเทศไทย	6	25.00
องค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.)/องค์การบริหารส่วนจังหวัด(อบจ.)	8	33.33
งบประมาณกลุ่มจังหวัด	6	25.00
งบประมาณจากแหล่งอื่น ๆ เช่น กรรมการท้องถิ่น การลงทุนของสมาชิก ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และรางวัลจากการประกวด	6	25.00
บทบาท/หน้าที่ความรับผิดชอบ		
การคุมดูแล และบริหารจัดการภายในชุมชน	12	50.00
บริการลูกค้า และการบริการทั่วไป	3	12.25
ประสานหน่วยงานราชการ การท้องถิ่นโดยชุมชน เพื่อจัดหาแหล่งท้องถิ่น	3	12.50
เป็นที่ปรึกษาด้านการบริหารจัดการท้องถิ่นภายในชุมชน	2	8.33
ไม่ระบุ	4	16.67

2.2 สภาพและแนวการพัฒนา

สภาพและแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวนำเสนอในภาพที่ 4.1 และตารางที่ 4.8-4.10 จากภาพที่ 4.1 แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนส่วนให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ (ร้อยละ 70.83) รองลงมาเป็นประเภทการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ และเป็นการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (ร้อยละ 62.50 และ 58.33 ตามลำดับ) รายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละชุมชนแสดงในตารางที่ 4.8 กลุ่มตัวอย่างผู้นำชุมชนท่องเที่ยวให้ความคิดเห็นว่า แหล่งที่นักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยวสม่ำเสมอ ในอำเภอเมืองพัทลุง คือ วนอุทยานเมืองเก่าชัยบุรี วัดวิหารสูง และวัดต่าง ๆ อำเภอควนขนุน คือ ถ้ำถาชี นาโปแก ตลาดสวนไผ่และลงเรือชมแสงแรก อำเภอศรีนครินทร์ คือ น้ำตกเขาคราม น้ำตกควนน้ำผุด สายน้ำมีชีวิต โรงครัวบ้านป่า ถ้ำสุมน และถ้ำพุทธโคดม อำเภอบางแก้ว คือ ตลาดน้ำบ้านปากพล ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมบางแก้ว ฟาร์มตัวอย่าง ศูนย์เรียนรู้เกษตรธรรมชาติ หัวปอโฮมสเตย์ กลุ่มแม่บ้านแปรรูปปลาตุกร้า แก่งน้ำหุแร่ และวัดเก่าปากพล อำเภอป่าบอน คือ สวนสละลุงถัน อ่างเก็บน้ำคลองป่าบอน เงามป่าชาไก ขน้าตาเม่น วิถีชีวิตมานิ สวนน้ำโล๊ะหารประชารัฐ แกะสลักไม้และน้ำมันเทพทาโร วัดทุ่งนารี และศูนย์การเรียนรู้เกษตรธรรมชาติ อำเภอเขาชัยสน คือ บ่อน้ำร้อน ถ้ำน้ำเย็น ถ้ำสุขใจ วัดเขียนบางแก้ว อำเภอกงหรา คือ ควนนกเตน และน้ำตกปากราง และอำเภอตะโหมด คือ ด่านโลดล่องแก่ง จุดชมวิวกวขันไห่หุด อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า ถ้ำวัดเก่า ถ้ำถาชี น้ำตกเหียงทอง ถ้ำมิด ถ้ำสาย สวนองุ่น และศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุแสดงในตารางที่ 4.9 พบว่า ผู้นำชุมชนท่องเที่ยวให้ความคิดเห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวสูงอายุ ในอำเภอเมืองพัทลุง คือ แหล่งท่องเที่ยวลักษณะวัดสำคัญต่าง ๆ อำเภอควนขนุน คือ นาโปแก และตลาดสวนไผ่ อำเภอศรีนครินทร์ แหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ คือ จุดชมวิวกวขันน้ำผุด ถ้ำสุมน และถ้ำพุทธโคดม อำเภอบางแก้ว คือ วัดเก่าปากพล ต้นมะขาม 200 ปี ฟาร์มตัวอย่าง วัดเก่าปากพล และรำลึกพ่อท่านชูพระครูเจ้าอาวาสวัดเก่าปากพล อำเภอป่าบอน คือ สวนสมุนไพร ขน้าตาเม่น นมัสการพระคุณวันทุ่งนารี นายบ้านวิ สวนสละลุงถัน และอ่างเก็บน้ำ อำเภอเขาชัยสน แหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ คือ บ่อน้ำร้อน และวัดเขียนบางแก้ว อำเภอกงหรา คือ ควนนกเตน น้ำตก ศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP และบ่อน้ำพุร้อน และอำเภอตะโหมด คือ ด่านโลดล่องแก่ง ถ้ำวัดเก่า ถ้ำถาชี น้ำตกเหียงทอง และสวนองุ่น

ภาพที่ 4.1 ร้อยละประเภทแหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.8 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละชุมชน

อำเภอ	จำนวน	แหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวที่นิยม
เมืองพัทลุง	7	วนอุทยานเมืองเก่าชัยบุรี วัดวิหารสูง ศาลหลักเมือง เจดีย์วัดเขา ถ้ำน้ำ สวนเกษตรศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง และผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าวลูปลิ้ม	วนอุทยานเมืองเก่าชัยบุรี วัดวิหารสูง และวัดต่างๆ
ควนขนุน	12	ตลาดสวนไผ่ นาโปแก ศูนย์หัตถกรรมกะลามะพร้าว กลุ่มจักสาน ทะเลน้อย ตลาดน้ำ สะพานเฉลิมพระเกียรติ ล่องเรือทะเลน้อยชมแสงแรกและควายน้ำ แปลงสาธิตฐานการเรียนรู้ไร่นาสวนผสม ล่องเรือคลองปากประท่าประดู่ วัดเขาอ้อ วัดท่าสำเภาเหนือ และถ้ำถาชี	ถ้ำถาชี นาโปแก ตลาดสวนไผ่ และลงเรือชมแสงแรก
ศรีนครินทร์	12	น้ำตกเขาคราม น้ำตกหนานคล้าย น้ำตกควนน้ำผุด ถ้ำพุทธโคดม ถ้ำสุมนโน ถ้ำอุทการาม น้ำตกควนน้ำผุด จุดชมวิวควนน้ำผุด ศาลาหวดหลักเขต ศูนย์เพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเขาบรรทัด สายน้ำมีชีวิต และโรงคว้าน้ำ	น้ำตกเขาคราม น้ำตกควนน้ำผุด สายน้ำมีชีวิต โรงคว้าน้ำผุด ถ้ำสุมนโน และถ้ำพุทธโคดม

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

อำเภอ	จำนวน	แหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวที่นิยม
ป่าบอน	13	สวนสละลุงถัน บ้านนายวี กาแฟ 200 ปี อ่างเก็บน้ำคลองป่าบอน น้ำตกโตนสะตอ เงาะป่าชาโก น้ำตกแม่หลา ขน้าตาเม่น วิถีชีวิตมานิ สวนน้ำโละหารประชารัฐ แกะสลักไม้และน้ำมันเทพทาไร๋ นมัสการพระคุณวัดทุ่งนารี และศูนย์การเรียนรู้เกษตรธรรมชาติ	สวนสละลุงถัน อ่างเก็บน้ำคลองป่าบอน เงาะป่าชาโก ขน้าตาเม่น วิถีชีวิตมานิ สวนน้ำโละหารประชารัฐ แกะสลักไม้และน้ำมันเทพทาไร๋ วัดทุ่งนารี และศูนย์การเรียนรู้เกษตรธรรมชาติ
บางแก้ว	10	ตลาดน้ำบ้านปากพล แหล่งเพาะพันธุ์เต่ากระอาน ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ ศูนย์ศิลปหัตถกรรมบางแก้ว ศูนย์เรียนรู้เกษตรธรรมชาติ ห้วยโปโฮมสแตย์ กลุ่มแม่บ้านแปรรูปปลาตุกร้า แก่งน้ำหุแระ รำลึกพ่อท่านชู พระครูเจ้าอาวาสวัดเก่าปากพล และต้นมะขาม 200 ปี	ตลาดน้ำบ้านปากพล ศูนย์ศิลปหัตถกรรมบางแก้ว ฟาร์มตัวอย่าง ศูนย์เรียนรู้เกษตรธรรมชาติ ห้วยโปโฮมสแตย์ กลุ่มแม่บ้านแปรรูปปลาตุกร้า แก่งน้ำหุแระ และวัดเก่าปากพล
เขาชัยสน	8	บ่อน้ำร้อน ถ้ำน้ำเย็น ถ้ำสุขใจ วัดเขียนบางแก้ว หาดพิททอง ทะเลสาบ แหลมจองถนน และเขตห้ามล่าสัตว์	บ่อน้ำร้อน ถ้ำน้ำเย็น ถ้ำสุขใจ วัดเขียนบางแก้ว
กงหรา	8	ควนนกเต็น น้ำตกปากราง น้ำตกหนานสูง เขาล่อน ชมปลาช่ายหาด ศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP บ่อน้ำพุร้อน และเขาเจ็ดยอด	ควนนกเต็นและน้ำตกปากราง
ตะโหมด	10	ด่านโลดล่องแก่ง จุดชมวิวกวนไข่หุด อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า ถ้ำวัดเก่า ถ้ำถาชี น้ำตกเหวี่ยง ถ้ำมิด ถ้ำสาย สวนองุ่น และศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP	ด่านโลดล่องแก่ง จุดชมวิวกวนไข่หุด อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า ถ้ำวัดเก่า ถ้ำถาชี น้ำตกเหวี่ยงถอง ถ้ำมิด ถ้ำสาย สวนองุ่น ศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP

ตารางที่ 4.9 แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวสูงอายุ
อำเภอเมืองพัทลุง	วัดสำคัญต่างๆ
อำเภอควนขนุน	นาโปแก และตลาดสวนไผ่
อำเภอศรีนครินทร์	จุดชมวิวกวนน้ำผุด ถ้ำสุมน และถ้ำพุทธโคดม
อำเภอบางแก้ว	วัดเก่าปากพล ต้นมะขาม 200 ปี ฟาร์มตัวอย่าง วัดเก่าปากพล รำลึกพ่อท่านชู พระครูเจ้าอาวาสวัดเก่าปากพล
อำเภอป่าบอน	สวนสมุนไพร ขนตาเม่น นมัสการพระคุณวันทุ่งนารี นายบ้านวิ สวนสละลุงถัน และอ่างเก็บน้ำ
อำเภอเขาชัยสน	บ่อน้ำร้อน และวัดเขียนบางแก้ว
อำเภอกงหรา	ควนนกเต็น น้ำตก ศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP และบ่อน้ำพุร้อน
อำเภอตะโหมด	ด่านโลดล่องแก่ง ถ้ำวัดเก่า ถ้ำฤาษี น้ำตกเหวเรียงทอง และสวนองุ่น

จากตารางที่ 4.10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้นำชุมชนท่องเที่ยวให้ความคิดเห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวที่แต่ละอำเภอที่ต้องการพัฒนาเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวใน **อำเภอควนขนุน** ต้องการให้ช่วยพัฒนาปรับปรุงเพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจักสาน **ศูนย์เรียนรู้ต่างๆ** และ**ศูนย์หัตถกรรมกะลามะพร้าว** มีความต้องการให้พัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ในภาพรวมและปรับปรุงห้องน้ำ **อำเภอศรีนครินทร์** ต้องการให้ปรับปรุงพัฒนาสาธารณูปโภค เช่น ห้องน้ำ ถนน ไฟฟ้า จุดเช็คอิน ในแหล่งท่องเที่ยว น้ำตกเขาคราม น้ำตกควนน้ำผุด วัดถ้ำสุมน และถ้ำพุทธโคดม **อำเภอบางแก้ว** แหล่งท่องเที่ยววัดเก่าปากพล ต้องการให้พัฒนาการบริการนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ การให้ความรู้ด้านวัฒนธรรมและเรื่องราวเกี่ยวกับวัดเก่าปากพล และการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว **อำเภอป่าบอน** แหล่งท่องเที่ยว น้ำตกโดนสะตอ ฝายมีชีวิต สวนทุเรียน 200 ปี มีความต้องการพัฒนาด้วยการเพิ่มเอกลักษณ์ของชุมชน และแหล่งท่องเที่ยว สวนน้ำบ้านโละหาร อ่างเก็บน้ำป่าบอน ต้องการให้พัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์อ่างเก็บน้ำป่าบอน ถนนทางเข้าสวนน้ำและถนนหนทาง ไฟฟ้า และป้ายต่างๆ **อำเภอเขาชัยสน** แหล่งท่องเที่ยว วัดเขียนบางแก้ว ต้องการให้พัฒนาปรับปรุงสถานที่และเสนาสนะในพื้นที่วัด การจัดทำศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์ การพัฒนาให้สวยงาม สาธารณูปโภค การบริการสาธารณะพื้นฐาน และมีความพึงพอใจในการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว ส่วนบ่อน้ำร้อน ถ้ำน้ำเย็น ถ้ำสุขใจ ต้องการพัฒนาด้วยการเพิ่มที่พักของบ่อน้ำร้อนเนื่องจากในปัจจุบันไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว และ**อำเภอกงหรา** แหล่งท่องเที่ยว ควนนกเต็น ต้องการให้พัฒนาถนนหนทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ให้ดีขึ้น แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ เช่น บ่อน้ำพุร้อน และน้ำตกปากราง เป็นต้น ต้องการให้พัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน เช่น พัฒนาคน ปรับทัศนคติคนในชุมชน ป้ายชื่อแหล่งต่างๆที่เป็นจุดสำคัญของชุมชน และด้านการเดินทางรวมทั้งป้ายบอกทาง

ตารางที่ 4.10 ผู้นำชุมชนต้องการให้พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้บริการสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว

อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	ต้องการพัฒนา
ควนขนุน	กลุ่มจักสาน	ปรับและพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์จักสาน
	ศูนย์เรียนรู้	ปรับปรุงภูมิทัศน์ในภาพรวมและปรับปรุงห้องน้ำ
	ศูนย์หัตถกรรมกะลามะพร้าว	ปรับปรุงห้องน้ำ
ศรีนครินทร์	น้ำตกเขาคราม น้ำตกควนน้ำ ผุด วัดถ้ำสมโน ถ้ำพุทธโคดม	ปรับปรุงสาธารณูปโภค เช่น ห้องน้ำ ถนน ไฟฟ้า จุดเช็คอินของแหล่งท่องเที่ยว
บางแก้ว	วัดเก่าปากพล	แนวทางการให้บริการนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ความรู้และรูปแบบการให้ความรู้ด้านวัฒนธรรมและเรื่องราวเกี่ยวกับวัดเก่าปากพล แนวทางการประชาสัมพันธ์
ป่าบอน	น้ำตกโดนสะตอ ฝายมีชีวิต สวนทุเรียน 200 ปี	เพิ่มเอกลักษณ์ของชุมชน
	สวนน้ำบ้านโหละหาร อ่างเก็บ น้ำป่าบอน	ปรับปรุงทัศนียภาพอ่างเก็บน้ำป่าบอน ถนนทางเข้าสวนน้ำ ถนนไฟฟ้า ป้ายต่างๆ
เขาชัยสน	วัดเขียนบางแก้ว	การปรับปรุงสถานที่และเสนาสนะในพื้นที่วัดพัฒนาให้สวยงาม การจัดทำศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์ สาธารณูปโภค การบริการสาธารณะพื้นฐาน
	บ่อน้ำร้อน ถ้ำน้ำเย็น ถ้ำสุขใจ	เพิ่มที่พักของบ่อน้ำร้อนเนื่องจากในปัจจุบันไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว และการควบคุมปริมาณลิง
	หาดพัททอง	บูรณาการแผนพัฒนาหาดพัททองร่วมกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
กงหรา	ควนนกเตน	ถนนหนทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เช่น บ่อน้ำพุร้อน และน้ำตกปากราง	พัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน เช่น พัฒนาคน ปรับทัศนคติคนในชุมชน ป้ายชื่อแหล่งต่างๆที่เป็นจุดสำคัญของชุมชน

2.3 ความพร้อม และแนวทางการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว

ข้อสรุปความพร้อมและแนวทางการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว ด้านการให้บริการด้านสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านการเคลื่อนที่ทางกายภาพ ด้านการเคลื่อนที่ของสารสนเทศ และด้านการเคลื่อนที่ของเงินประกอบด้วย แหล่งที่มาของงบประมาณ การเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉิน แสดงรายละเอียด ดังตารางที่ 4.11-4.13

จากตารางที่ 4.11 พบว่า กรมการท่องเที่ยวและองค์การบริหารส่วนตำบลให้การสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวชุมชน จำนวน 3 แหล่งเท่ากัน รองลงมาเป็นพัฒนาชุมชนและงบประมาณจังหวัดให้การสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวจำนวน เท่ากันคือ จำนวน 2 แหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.11 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ

หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนงบประมาณดำเนินการท่องเที่ยว	จำนวน
กรมการท่องเที่ยว	3
องค์การบริหารส่วนตำบล	3
พัฒนาชุมชน	2
งบประมาณจังหวัด	2
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	1
งบประมาณท้องถิ่น	1
กรมทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	1
งบประมาณรัฐ	1

จากตารางที่ 4.12 และ 4.13 พบว่า ชุมชนท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงมีการเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉิน โดยเรียงลำดับ 3 อันดับแรกได้แก่ การมีบุคคลที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัยในหมู่บ้าน (ร้อยละ 95.83) รองลงมา คือ สถานีอนามัยในพื้นที่สามารถรองรับอาการเจ็บป่วยที่เป็นอันตราย ถึงชีวิต (ร้อยละ 91.67) และมีแนวทางปฏิบัติเพื่อจัดการในภาวะฉุกเฉิน (ร้อยละ 83.33) และเมื่อพิจารณาเป็นรายอำเภอจะเห็นได้ว่าเกือบทุกอำเภอได้มีการเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉินในทุกๆ ด้าน มีเพียง 2 อำเภอเท่านั้นที่ไม่ได้ดำเนินการในบางประเด็น คือ อำเภอเมืองพัทลุง ไม่มีแนวทางปฏิบัติเพื่อจัดการในภาวะฉุกเฉิน และสถานีอนามัยในพื้นที่ไม่สามารถรองรับอาการเจ็บป่วยที่เป็นอันตราย ถึงชีวิต และอำเภอศรีนครินทร์ไม่มีหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อภายในหมู่บ้าน และไม่มีแนวทางปฏิบัติเพื่อจัดการในภาวะฉุกเฉิน

ตารางที่ 4.12 จำนวน และร้อยละการเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉิน

การเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉิน	มีรองรับ		ไม่มีรองรับ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อภายในหมู่บ้าน	19	66.67	8	33.33
2. หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน (กรณีติดต่อในหมู่บ้านไม่ได้)	23	79.17	5	20.83
3. บุคคลที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัยในหมู่บ้าน	20	95.83	1	4.17
4. แนวทางปฏิบัติเพื่อจัดการในภาวะฉุกเฉิน	19	83.33	4	16.67
5. พาหนะเตรียมพร้อมตลอด 24 ชั่วโมงสำหรับกรณีฉุกเฉิน	22	79.17	5	20.83
6. สถานีอนามัยในพื้นที่สามารถรองรับอาการเจ็บป่วยที่เป็นอันตรายถึงชีวิต	19	91.67	2	8.33

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

การเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉิน	มีรองรับ		ไม่มีรองรับ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7. การแจ้งนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีไว้ให้บริการนักท่องเที่ยว	19	79.17	5	20.83
8. จุดรับแจ้งเหตุฉุกเฉินที่เข้าถึงได้ง่าย	19	79.17	5	20.83

ตารางที่ 4.13 การเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉินในแต่ละอำเภอ

การเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉิน	อำเภอเมืองพัทลุง	อำเภอดงขนุน	อำเภอศรีนครินทร์	อำเภอบางแก้ว	อำเภอป่าบอน	อำเภอเขาชัยสน	อำเภอกงหรา	อำเภอตะโหมด
1. หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อภายในหมู่บ้าน	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓
2. หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน (กรณีติดต่อในหมู่บ้านไม่ได้)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. บุคคลที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัยในหมู่บ้าน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4. แนวทางปฏิบัติเพื่อจัดการในภาวะฉุกเฉิน	✗	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓
5. พาหนะเตรียมพร้อมตลอด 24 ชั่วโมงสำหรับกรณีฉุกเฉิน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. สถานีอนามัยในพื้นที่สามารถรองรับอาการเจ็บป่วยที่เป็นอันตราย ถึงชีวิต	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. มีการแจ้งนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีไว้ให้บริการนักท่องเที่ยว	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8. จุดรับแจ้งเหตุฉุกเฉินที่เข้าถึงได้ง่าย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

2.4 การส่งเสริมการตลาดชุมชนท่องเที่ยว

การส่งเสริมการตลาดชุมชนท่องเที่ยว ประกอบด้วย แนวคิดการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชน สินค้าและของที่ระลึกที่สร้างชื่อเสียงและสร้างรายได้ให้กับชุมชน สินค้าและผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่ชุมชนควรสร้างขึ้นใหม่ กิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและกิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชน รายละเอียด ดังตารางที่ 4.14-4.16

จากตารางที่ 4.14 – 4.15 พบว่า ผู้นำชุมชนท่องเที่ยวมีแนวคิดในการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวเรียงอันดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ผลิตและแปรรูปเองในชุมชน ด้วยวัตถุดิบในพื้นที่เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น เป็นการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับชุมชนและชุมชนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง (ร้อยละ 33.33) โดยมีรูปแบบในการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวด้วยวิธีการประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อทางอินเทอร์เน็ต เพจ ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ จัดเช็คอิน และติดป้ายประชาสัมพันธ์ รองลงมาแนวคิดในการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวโดยการประชาสัมพันธ์ สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆในชุมชน โดยเฉพาะการท่องเที่ยวแบบอนุรักษ์ ธรรมชาติ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพที่จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ (ร้อยละ 25.00) โดยมีรูปแบบในการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวด้วยวิธีการประชาสัมพันธ์โดยใช้ เสียงตามสาย จัดพิมพ์สื่อ และวารสารการท่องเที่ยว การบอกต่อ ไลน์ และเฟสบุ๊ก และมีแนวคิดในการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวโดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน และโปรโมทสินค้า OTOP ของชุมชน ซึ่งสินค้าหรือผลิตภัณฑ์เป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น ผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าว ขนมันปิ้งขลิบ ผลิตภัณฑ์กระจูด และช้างสังข์หยด ส่งผลทำให้เกิดทั้งการพัฒนาคน และพัฒนางาน (ร้อยละ 25.00) โดยมีรูปแบบในการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวด้วยการออกบูธแสดงสินค้า กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยงานต่างๆ จัดพิมพ์สื่อ ประชาสัมพันธ์กับสื่อต่างๆ และประชาสัมพันธ์ ช่องทางการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวตามลำดับ ส่วนสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ พบว่าส่วนใหญ่สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชน ได้แก่ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ online ต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ facebook และเพจ เป็นต้น (ร้อยละ 66.67) รองลงมา ได้แก่ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น ไปสเตอร์/แผ่นป้ายโฆษณา โบรชัวร์/แผ่นพับ และคู่มือการท่องเที่ยว เป็นต้น และประชาสัมพันธ์โดยการออกบูธในงานต่างๆ (ร้อยละ 62.50 และ 20.83 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.14 จำนวน และร้อยละ แนวคิดการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว

แนวคิดการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ	วิธี/รูปแบบ
ผลิตและแปรรูปเองในชุมชน ด้วยวัตถุดิบในพื้นที่ เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น เป็นการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับชุมชน และชุมชนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง	8	33.33	สื่ออินเทอร์เน็ต เพจ ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ จัดเช็คอิน และติดป้ายประชาสัมพันธ์
การประชาสัมพันธ์ สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆในชุมชน โดยเฉพาะการท่องเที่ยวแบบอนุรักษ์ธรรมชาติ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพที่จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้	6	25.00	เสียงตามสาย จัดพิมพ์สื่อ และวารสาร การท่องเที่ยว การบอกต่อ ไลน์ และเฟสบุ๊ค
พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน และโปรโมทสินค้า OTOP ของชุมชน ซึ่งสินค้าหรือผลิตภัณฑ์เป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น ผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าว ขนมปั้นขลิบ ผลิตภัณฑ์กระจูด และช้างสังข์หยด ส่งผลทำให้เกิดทั้งการพัฒนาคน และพัฒนางาน	6	25.00	ออกบูธแสดงสินค้า กิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยงานต่างๆ จัดพิมพ์สื่อ ประชาสัมพันธ์ กับสื่อต่างๆ และประชาสัมพันธ์ ช่องทางการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว
จัดกิจกรรมตามเทศกาลต่างๆ เช่น การจัดงานประจำปี แห่ผ้าห่มพระธาตุ เป็นต้น	2	8.33	ประชาสัมพันธ์การจัดงาน
การบริการเป็นไปด้วยความประทับใจ	1	4.17	ป้ายประชาสัมพันธ์ จัดเช็คอิน
จัดให้มีกิจกรรมของนักเรียน นักศึกษาในชุมชน ภายใน จังหวัด	1	4.17	ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อทั้ง online และ offline

ตารางที่ 4.15 จำนวน และร้อยละสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชน

สื่อที่ใช้ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ online ต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ facebook และเพจ เป็นต้น	16	66.67
ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น โปสเตอร์/แผ่นป้ายโฆษณา โบรชัวร์/แผ่นพับ และคู่มือการท่องเที่ยว เป็นต้น	15	62.50
ออกบูธในงานต่างๆ	5	20.83
เครื่องเสียงไร้สาย	3	12.50
วิทยุ	1	4.17

จากตารางที่ 4.16 - 4.17 พบว่า ผู้นำชุมชนท่องเที่ยวให้ความคิดเห็นว่า สินค้าและของที่ระลึกที่สร้างชื่อเสียงและสร้างรายได้ให้กับชุมชน ในอำเภอเมืองพัทลุง เป็นผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าว ผลิตภัณฑ์

กระจุต แป้งสาคุ ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร และโพนกลองพรก อำเภอกวนขนุน เป็นผลิตภัณฑ์กระจุต กล้วยกรอบแก้ว ข้าวสังข์หยดอินทรีย์ กระจุต และหัตถกรรมกะลามะพร้าว อำเภอศรีนครินทร์ เป็นสินค้าแปรรูปกล้วยฉาบ และเครื่องแกง อำเภอบางแก้ว เป็นกรอบรูปพร้อมรูปถ่าย กี๊ฟช๊อป อาหาร อาหารแปรรูป และปลาหัวโม่แห้ง อำเภอป่าบอน เป็นผลไม้ประเภท สละ กาแฟ ขนมหันสับ สละ สับปะรด และน้ำมันเทพาไร้ อำเภอเขาชัยสน เป็นอาหารแปรรูปจากปลาหัวโม่ ข้าวสังข์หยด ปลาแห้ง ปลาต้ม OTOP น้ำแร่ น้ำผึ้งป่า สมุนไพรคนทีดำ สบู่ น้ำผึ้ง ผ้ามัดย้อม รูปแกะสลักหนังตะลุง และกระเป๋าจักสาน อำเภอกงหรา เป็นสินค้า OTOP เครื่องแกง ไม้กวาด ไข่เค็ม และยานวด และอำเภอตะโหมด สินค้าที่มีชื่อเสียงและสร้างรายได้ให้กับชุมชน คือ กล้วยกรอบแก้ว กล้วยไข่ กล้วยหิน และกล้วยหอมกรอบแก้ว ส่วนสินค้าและผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่ชุมชนควรสร้างขึ้นมาใหม่ใน อำเภอศรีนครินทร์ เสนอให้ทำผลิตภัณฑ์จากเศษไม้ ผลิตภัณฑ์จากงานฝีมือ ผลิตภัณฑ์จากน้ำผึ้ง และการแปรรูป เป็นสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่สร้างขึ้นมาใหม่ อำเภอกระจุต เสนอให้นำเอาผลไม้ตามฤดูกาลมาแปรรูปเป็นสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่สร้างขึ้นมาใหม่ และอำเภอตะโหมด เสนอให้นำเอางานฝีมือจากบุคลากรในชุมชน ผลิตภัณฑ์จากน้ำผึ้งและการแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากเศษไม้ และผลิตภัณฑ์จากงานฝีมือ เป็นสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่สร้างขึ้นมาใหม่ ส่วนอำเภออื่นๆ ไม่ได้เสนอสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่ควรสร้างขึ้นมาใหม่

ตารางที่ 4.16 สินค้าและของที่ระลึกที่สร้างชื่อเสียงและสร้างรายได้ให้กับชุมชน

อำเภอ	สินค้าที่มีชื่อเสียงและสร้างรายได้
อำเภอเมืองพัทลุง	ผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าว ผลิตภัณฑ์กระจุต แป้งสาคุ ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร และโพนกลองพรก
อำเภอกวนขนุน	กระจุต กล้วยกรอบแก้ว ข้าวสังข์หยดอินทรีย์ กระจุต และหัตถกรรมกะลามะพร้าว
อำเภอศรีนครินทร์	สินค้าแปรรูปกล้วยฉาบ และเครื่องแกง
อำเภอบางแก้ว	กรอบรูปพร้อมรูปถ่าย กี๊ฟช๊อป อาหาร อาหารแปรรูป และปลาหัวโม่แห้ง
อำเภอป่าบอน	สละ กาแฟ ขนมหันสับ สละ สับปะรด และน้ำมันเทพาไร้
อำเภอเขาชัยสน	ปลาหัวโม่ ข้าวสังข์หยด ปลาแห้ง ปลาต้ม OTOP น้ำแร่ น้ำผึ้งป่า สมุนไพรคนทีดำ สบู่ น้ำผึ้ง ผ้ามัดย้อม รูปแกะสลักหนังตะลุง และกระเป๋าจักสาน
อำเภอกงหรา	สินค้า OTOP เครื่องแกง ไม้กวาด ไข่เค็ม และยานวด
อำเภอตะโหมด	กล้วยกรอบแก้ว กล้วยไข่ กล้วยหิน และกล้วยหอมกรอบแก้ว

ตารางที่ 4.17 สินค้าและผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่ชุมชนควรสร้างขึ้นใหม่

อำเภอ	สินค้าและผลิตภัณฑ์ที่ควรสร้างขึ้นใหม่
อำเภอศรีนครินทร์	ผลิตภัณฑ์จากเศษไม้ ผลิตภัณฑ์จากงานฝีมือ ผลิตภัณฑ์จากน้ำผึ้งและการแปรรูป
อำเภอกงหรา	ผลไม้ตามฤดูกาล
อำเภอตะโหมด	งานฝีมือจากบุคลากรในชุมชน ผลิตภัณฑ์จากน้ำผึ้งและการแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากเศษไม้ ผลิตภัณฑ์จากงานฝีมือ

จากตารางที่ 4.18 – 4.19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้นำชุมชนท้องถิ่นที่มีความคิดเห็นว่า กิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ กิจกรรมถ่ายทอดวิถีชุมชนแก่นักท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วม เช่น ล่องเรือชมวิถีชีวิตชาวประมงในการออกหาปลา วิถีชุมชนการยกยอปปลา วิถีชุมชนชาวบ้าน (ร้อยละ 37.50) รองลงมา คือ กิจกรรมการสาธิตต่างๆ เช่น สาธิตการทำขนมพื้นบ้าน สาธิตแกะหนังตะลุง สาธิตจักสานกระจูด สาธิตผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าว และสาธิตการผลิตไม้กวาด สาธิตการสืบทอดแบบโบราณ สาธิตการทำผ้ามัดย้อมโดยใช้สีธรรมชาติเป็นต้น และกิจกรรมประเพณีชักพระ (ร้อยละ 20.83 และ 16.67 ตามลำดับ) และเมื่อแยกรายอำเภอ พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้นำชุมชนมีความคิดเห็นว่ากิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในอำเภอเมืองพัทลุง เป็นกิจกรรมการประกอบอาหารพื้นบ้านเน้นการใช้ผักปลอดสารพิษ อำเภอควนขนุน เป็นกิจกรรมการสาธิตการจักสานกระจูด สาธิตการสืบทอดแบบโบราณ สาธิตการทำผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ สาธิตการผลิตผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าว ล่องเรือชมวิถีประมง ศึกษาการแปรรูปสินค้าเกษตร และไหว้พระถ้ำฤาษี อำเภอศรีนครินทร์ เป็นกิจกรรมการจัดงานมหกรรมท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อำเภอบางแก้ว เป็นกิจกรรมสาธิตการแกะหนังตะลุง ศึกษาวิถีชีวิตชาวเล วิถีชีวิตชาวนาในการทำนา การแปรรูปอาหารเกษตร และประเพณีชักพระ อำเภอป่าบอน เป็นกิจกรรมร่วมมือกับเครือข่ายศึกษา/เยี่ยมชมวิถีชุมชนชาวบ้าน และการดื่มกาแฟ 20 ปี อำเภอเขาชัยสน เป็นกิจกรรมสาธิตการทำขนมพื้นบ้าน ศึกษาวิถีชุมชนการออกหาปลา วิถีชีวิตชาวประมง และจัดกิจกรรมโครงการวารีบำบัดให้กับผู้สูงอายุในหมู่บ้านโดยใช้แหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด อำเภอกงหรา เป็นกิจกรรมประเพณีชักพระ สาธิตการผลิตไม้กวาด ส่งเสริมวิถีการยกยอปปลา กิจกรรมดูแลสิ่งแวดล้อม เช่น ส่งเสริมการดูแลป่าต้นน้ำ และช่วยกันเก็บขยะ และการแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน และอำเภอตะโหมด คิดเห็นว่ากิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว คือ กิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้วิถีชุมชนเพื่อถ่ายทอดแก่นักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.18 จำนวน และร้อยละกิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ถ่ายทอดวิถีชุมชนแก่นักท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วม เช่น ล่องเรือชมวิถีชีวิตชาวประมงในการออกหาปลา วิถีชุมชนการยกยอปปลา วิถีชุมชนชาวบ้าน	9	37.50
การสาธิตต่างๆ เช่น สาธิตการทำขนมพื้นบ้าน สาธิตแกะหนังตะลุง สาธิตจักสาน กระจุต สาธิตการผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าว และสาธิตการผลิตไม้กวาด สาธิตการสืข้าวแบบโบราณ สาธิตการทำผ้ามัดย้อมโดยใช้ธรรมชาติเป็นต้น	5	20.83
ประเพณีชักพระ	4	16.67
การศึกษาแปรรูปอาหารเกษตร	2	8.33
กิจกรรมดูแลสิ่งแวดล้อม เช่น การส่งเสริมดูแลป่าต้นน้ำ ช่วยกันเก็บขยะ	2	8.33
การมีส่วนร่วมของชุมชนกับนักท่องเที่ยว	2	8.33
การจัดงานมหกรรมท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	2	8.33
ผลิตของที่ระลึก	1	3.13
ดื่มกาแฟ 20 ปี	1	4.17
ไหว้พระถ้าถาชี	1	4.17
จัดกิจกรรมโครงการวารีบำบัดให้กับผู้สูงอายุในหมู่บ้านโดยใช้แหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	1	4.17
แข่งขันกีฬาพื้นบ้าน	1	4.17
อาหารพื้นบ้านโดยใช้ผักปลอดสารพิษ	1	4.17

ตารางที่ 4.19 กิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชน

อำเภอ	กิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว
อำเภอเมืองพัทลุง	การประกอบอาหารพื้นบ้าน เน้นการทำจากผักปลอดสารพิษ
อำเภอควนขนุน	การสาธิตการจักสานกระจุต สาธิตการสืข้าวแบบโบราณ สาธิตการทำผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ สาธิตการผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าว ล่องเรือชมวิถีประมง ศึกษาการแปรรูปสินค้าเกษตร และไหว้พระถ้าถาชี
อำเภอศรีนครินทร์	การจัดงานมหกรรมท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
อำเภอบางแก้ว	สาธิตการแกะหนังตะลุง ศึกษาวิถีชีวิตชาวเล วิถีชีวิตชาวนาในการทำนา การแปรรูปอาหารเกษตร และประเพณีชักพระ
อำเภอป่าบอน	ร่วมมือกับเครือข่ายศึกษา/เยี่ยมชมวิถีชุมชนชาวบ้าน และการดื่มกาแฟ 20 ปี

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

อำเภอ	กิจกรรมที่เป็นวิถีชีวิตของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว
อำเภอยะนิง	สาธิตการทำขนมพื้นบ้าน ศักยภาพชุมชนการออกหาปลา วิถีชีวิตชาวประมง และจัดกิจกรรมโครงการวารีบำบัดให้กับผู้สูงอายุในหมู่บ้านโดยใช้แหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
อำเภอกงหรา	ประเพณีชักพระ สาธิตการผลิตไม้กวาด ส่งเสริมวิถีการยกยอปลา กิจกรรมดูแลสิ่งแวดล้อม เช่น ส่งเสริมการดูแลป่าต้นน้ำ และช่วยกันเก็บขยะ และการแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน
อำเภอตะโหมด	การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้วิถีชุมชนเพื่อถ่ายทอดแก่นักท่องเที่ยว

2.5 แนวทางการพัฒนาชุมชนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ

ปัญหาและอุปสรรคที่เป็นข้อจำกัดด้านการท่องเที่ยวที่ชุมชนประสบอยู่และยังไม่ได้แก้ไข หรือแก้ไขยังไม่สำเร็จ และแนวโน้ม เพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ผลการวิเคราะห์นำเสนอในตารางที่ 4.20 – 4.24

จากตารางที่ 4.20-4.22 พบว่า ผู้นำชุมชนท่องเที่ยวเห็นว่า แนวทางการพัฒนาชุมชนในจังหวัดพัทลุงเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การอำนวยความสะดวกและการนำท่องเที่ยว เที่ยวอย่างปลอดภัย หน่วยงานรับผิดชอบ คือ องค์การปกครองท้องถิ่น (อปท.) ร่วมกับชุมชน การจัดทำห้องน้ำ หน่วยงานรับผิดชอบ คือ หน่วยงานภาครัฐ และองค์การปกครองท้องถิ่น (อปท.) ร่วมกับชุมชน จัดให้มีรถและเรือบริการรับส่งผู้สูงอายุ และนำเที่ยวในชุมชน หน่วยงานรับผิดชอบ คือ องค์การปกครองท้องถิ่น (อปท.) ร่วมกับชุมชน ท้องถิ่น และการท่องเที่ยว ร้อยละ 16.67 เป็นจำนวนเท่ากัน รองลงมา คือ การบริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน เช่น ถนน เป็นต้น หน่วยงานรับผิดชอบ คือ องค์การปกครองท้องถิ่น (อปท.) ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว เทศบาล และจังหวัด ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับการสนทนาการท่องเที่ยว เช่น อบรมให้ความรู้ผู้สูงอายุที่มาท่องเที่ยวในชุมชน จัดการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ เช่น โยคะ เป็นต้น หน่วยงานรับผิดชอบ คือ จังหวัดพัทลุง วัฒนธรรมจังหวัด การท่องเที่ยว และเครือข่าย ร้อยละ 12.50 เป็นจำนวนเท่ากัน และปรับภูมิทัศน์และถนนบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว หน่วยงานรับผิดชอบ คือ กรมการท่องเที่ยว จัดทำป้ายต่างๆ ที่ชัดเจน หน่วยงานรับผิดชอบ คือ ประชาสัมพันธ์จังหวัด งบประมาณจากแต่ละอำเภอ และจัดฝึกอบรมมาตรฐานการบริการ และอบรมผู้นำชุมชน หน่วยงานรับผิดชอบ คือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) จังหวัด และการท่องเที่ยวจังหวัด ร้อยละ 8.33 เป็นจำนวนเท่ากันปัญหา และอุปสรรคที่เป็นข้อจำกัดด้านการท่องเที่ยวที่ชุมชน ประสบอยู่และยังไม่ได้ได้รับการแก้ไข หรือแก้ไขยังไม่สำเร็จมี และแนวโน้มประกอบด้วย แนวทางการพัฒนาชุมชนในจังหวัดพัทลุงเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ สิ่งที่ควรเร่งพัฒนาโดยหน่วยงานภาครัฐ และสิ่งที่ควรเร่งพัฒนาโดยหน่วยงานของจังหวัดและท้องถิ่น

ผู้นำชุมชนท่องเที่ยวเห็นว่า สิ่งที่หน่วยงานภาครัฐควรเร่งพัฒนาด่วนใน 3 ลำดับแรก คือ ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยว เช่น อาคารสถานที่ ถนนหนทาง บ้านไค และห้องน้ำ เป็นต้น (ร้อยละ 28.56) รองลงมาคือ หน่วยงานภาครัฐจัดสรรงบประมาณสนับสนุน และการประชาสัมพันธ์ (ร้อยละ 14.29 ตามลำดับ และเห็นว่า สิ่งที่ควรเร่งพัฒนาโดยหน่วยงานของจังหวัด และท้องถิ่น เรียงลำดับ 3 อันดับแรก คือ การประชาสัมพันธ์ในทุกรูปแบบ ร้อยละ 33.33 รองลงมา คือ จัดสรรงบประมาณส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยว เช่น อาคารสถานที่ให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ถนน ทางเดิน (ร้อยละ 29.17 และ 25.00 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.20 แนวทางการพัฒนาชุมชนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ และผู้รับผิดชอบ

แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานรับผิดชอบ	จำนวน	ร้อยละ
การอำนวยความสะดวก และการนำท่องเที่ยวเที่ยวอย่างปลอดภัย	องค์กรปกครองท้องถิ่น (อปท.) ร่วมกับชุมชน	4	16.67
จัดทำห้องน้ำ	หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองท้องถิ่น(อปท.)ร่วมกับชุมชน	4	16.67
จัดให้มีรถและเรือบริการรับส่งผู้สูงอายุ และนำเที่ยวในชุมชน	องค์กรปกครองท้องถิ่น (อปท.)ร่วมกับชุมชน ท้องถิ่น และการท่องเที่ยว	4	16.67
การบริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน เช่น ถนน	องค์กรปกครองท้องถิ่น (อปท.) ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว เทศบาล และตั้งงบประมาณเสนอขอจากทางหลวงจังหวัด	3	12.50
ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับการสันทนาการท่องเที่ยว เช่น อบรมให้ความรู้ผู้สูงอายุที่มาท่องเที่ยวในชุมชน จัดการออกกำลังกาย โยคะ	จังหวัดพัทลุง วัฒนธรรมจังหวัด การท่องเที่ยว และเครือข่าย	3	12.50
ปรับปรุงทัศนและถนนบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว	กรมการท่องเที่ยว	2	8.33
ป้ายต่างๆ ที่ชัดเจน	ประชาสัมพันธ์อำเภอ	2	8.33
จัดฝึกอบรมมาตรฐานการบริการ และอบรมผู้นำชุมชน	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) จังหวัด และการท่องเที่ยวจังหวัด	2	8.33
เน้นอนุรักษ์ธรรมชาติ	องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และท้องถิ่น	1	4.17
จัดการท่องเที่ยวเชิงวิปสนา สวดมนต์	วัฒนธรรมจังหวัด วัด และเครือข่าย	1	4.17
แนวทางการเพิ่มตลาดนัด	ผู้ใหญ่บ้าน	1	4.17
จัดหางบประมาณในการดำเนินการ	แหล่งงบประมาณรายได้ต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน	1	4.17

ตารางที่ 4.20 แนวทางการพัฒนาชุมชนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ และผู้รับผิดชอบ

แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานรับผิดชอบ	จำนวน	ร้อยละ
การเชื่อมโยงเครือข่ายแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) และจังหวัด	1	4.17
สนับสนุนที่พักแบบโฮมสเตย์	กลุ่มชุมชนท่องเที่ยว	1	4.17
พัฒนาสินค้า OTOP	พัฒนาชุมชนจังหวัด	1	4.17

ตารางที่ 4.21 สิ่งที่ควรเร่งพัฒนาโดยหน่วยงานภาครัฐ

สิ่งที่ควรเร่งพัฒนา	จำนวน	ร้อยละ
ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยว เช่น อาคารสถานที่ ถนนหนทาง บันได และห้องน้ำ เป็นต้น	10	41.67
หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนงบประมาณ	7	29.17
การประชาสัมพันธ์	5	20.83
ป้ายต่างๆ เช่น ป้ายบอกทาง และป้ายแนะนำแหล่งท่องเที่ยวเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว	4	16.67
ร่วมมือกันพัฒนาและขับเคลื่อนการท่องเที่ยว โดยการปรับภูมิทัศน์เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ส่งเสริมให้มีรถนำเที่ยวในชุมชน พัฒนาเส้นทางให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว อบรบให้ความรู้คนในชุมชนเรื่องการบริการต้อนรับและแนะนำนักท่องเที่ยวในด้านต่างๆ	4	16.67
การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการขยะในชุมชน การดูแลรักษาความสะอาดและดูแลป่าต้นน้ำ อบรบเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติให้กับผู้นำในชุมชนและคนในชุมชน	3	12.50
ส่งเสริมและให้ความรู้ชุมชนในด้านการตลาด	1	4.17
การออกแบบเพื่อสนับสนุนการสร้างตลาดน้ำ	1	4.17

ตารางที่ 4.22 สิ่งที่ควรเร่งพัฒนาโดยหน่วยงานของจังหวัด และท้องถิ่น

สิ่งที่ควรเร่งพัฒนา	จำนวน	ร้อยละ
การประชาสัมพันธ์ในทุกรูปแบบ	8	33.33
จัดสรรงบประมาณส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง	7	29.17
ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยว เช่น อาคารสถานที่ให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ถนน ทางเดิน	6	25.00
บริหารจัดการ และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน	2	8.33
ป้ายบอกทาง และป้ายแนะนำแหล่งท่องเที่ยว	2	8.33
การบูรณาการแหล่งท่องเที่ยวให้เชื่อมโยงกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น อำเภอ และจังหวัด	1	4.17
การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการขยะในชุมชน	1	4.17

การเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ ประกอบด้วย ความพร้อมในการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก ในแต่ละชุมชน ดังตารางที่ 4.23 – 4.24

จากตารางที่ 4.23 – 4.24 พบว่า ผู้นำชุมชนท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นทิศทางเดียวกันคือยินดีให้มีการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก และสามารถดำเนินการได้ทันที (ร้อยละ 87.50) และยินดี แต่ยังไม่พร้อม เนื่องจากขาดงบประมาณสนับสนุน (ร้อยละ 12.50) เมื่อพิจารณาความพร้อมในการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นรายอำเภอ พบว่า ทุกอำเภอมีความยินดี พร้อมในการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก โดยสามารถดำเนินการได้ทันที แต่มี 2 อำเภอที่เห็นว่ายินดี แต่ยังไม่พร้อม เนื่องจากงบประมาณสนับสนุนมีจำกัดได้แก่ อำเภอเขาชัยสน และอำเภอกงหรา

ตารางที่ 4.23 จำนวน และร้อยละความพร้อมในการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก

ความพร้อมในการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวน	ร้อยละ
ยินดี สามารถดำเนินการได้ทันที	21	87.50
ยินดี แต่ยังไม่พร้อม เนื่องจาก งบประมาณสนับสนุนมีจำกัด	3	12.50

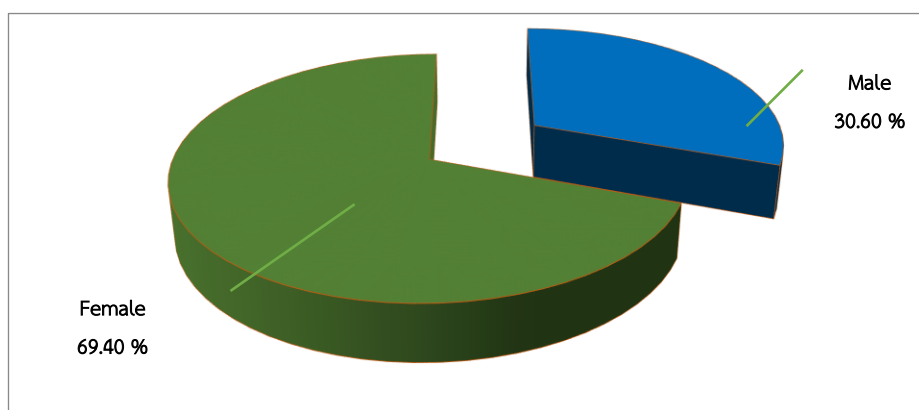
ตารางที่ 4.24 ความพร้อมในการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในแต่ละชุมชน

ความพร้อมในการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก	อำเภอเมืองพัลุง	อำเภอดงขุน	อำเภอศรีนครินทร์	อำเภอบางแก้ว	อำเภอป่าบอน	อำเภอเขาชัยสน	อำเภอกงหรา	อำเภอตะโหมด
ยินดี สามารถดำเนินการได้ทันที	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ยินดี แต่ยังไม่พร้อม เนื่องจาก งบประมาณสนับสนุนมีจำกัด						✓	✓	

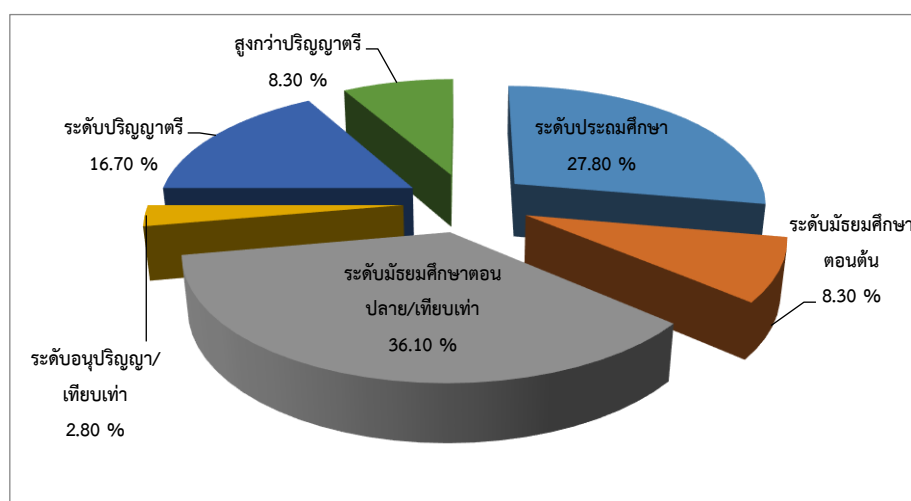
3. ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์ชุมชน

ผู้ตอบแบบสอบถามในชุมชนทั้ง 8 ชุมชน มีจำนวนรวมทั้งหมด 36 คน เป็นเพศชาย 11 คน คิดเป็นร้อยละ 30.60 และเพศหญิง 25 คน คิดเป็นร้อยละ 69.40 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สำเร็จศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 36.10 ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 ระดับปริญญาตรีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.70 ระดับสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 และระดับประถมศึกษาจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 27.80 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร 18 คน ค้าขาย 5 คน เกษียณอายุ 1 คน ธุรกิจส่วนตัว 6 คน ประมง 2 คน รับจ้างงานกระจุต 2 คนและอื่น ๆ 1 คน ไม่ตอบ 1 คน คิดเป็นร้อยละตามอาชีพต่าง ๆ (ร้อยละ 51.40) นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างประชาชนในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนแต่ละชุมชนมีส่วนร่วมในการให้บริการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันไป เช่น มีส่วนร่วมในการให้การช่วยแนะนำสถานที่ต่าง ๆ ช่วยนำเที่ยว จัด

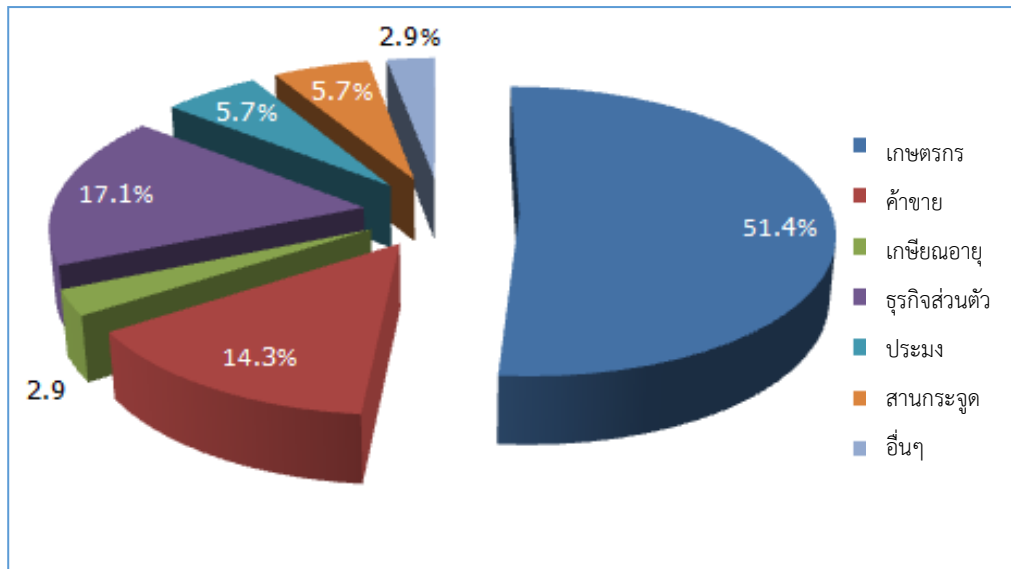
ให้บริการที่พัก จัดร้านของฝาก ร้านอาหาร และผลิตสินค้าให้นักท่องเที่ยว และประชาชนในชุมชนได้ เป็นสมาชิกของกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น สมาชิกด้านโลดล่องแก่ง สมาชิกศูนย์ประสาน การบริหารท่องเที่ยว สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวชุมชนคนเขาอย่า สมาชิกศูนย์เรียนรู้ในการประกอบอาชีพเสริม (เพาะเห็ด) เป็นต้น ดังภาพที่ 4.2- 4.5

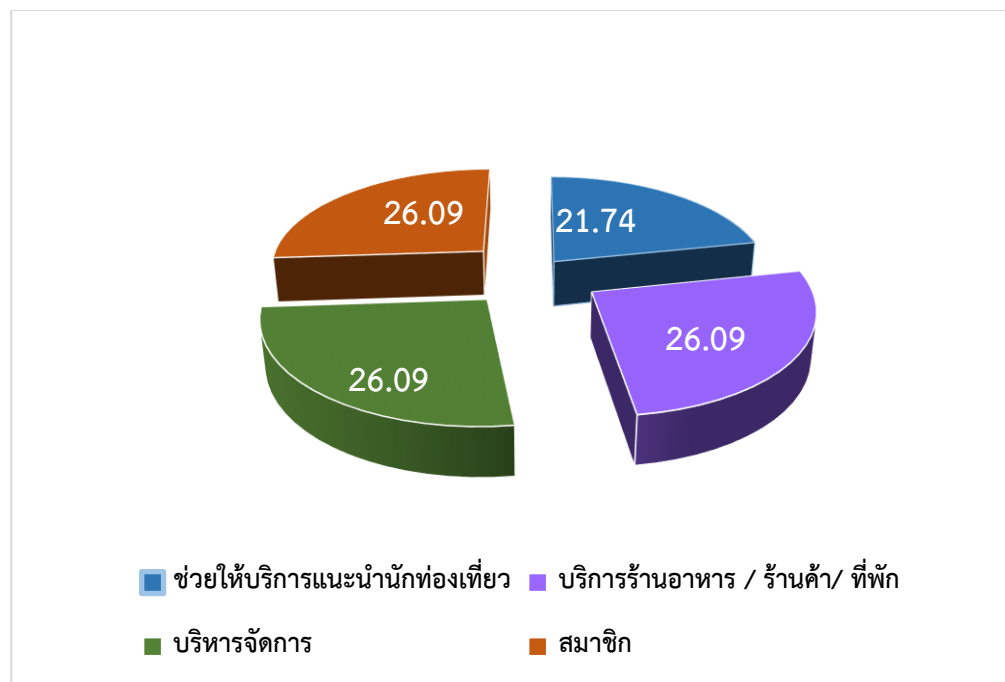
ภาพที่ 4.2 แสดงร้อยละเพศผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มชุมชน

ภาพที่ 4.3 แสดงร้อยละระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มชุมชน

ภาพที่ 4.4 แสดงร้อยละอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มชุมชน

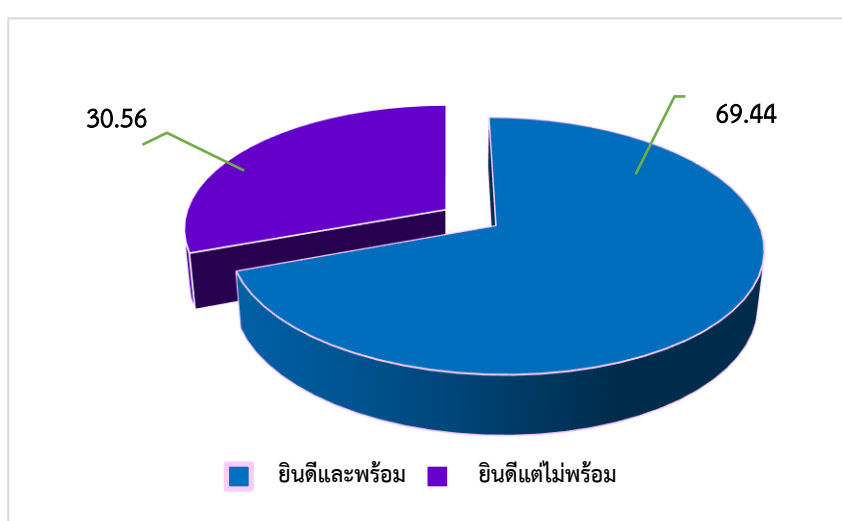
ภาพที่ 4.5 ร้อยละการมีส่วนร่วมการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน

ส่วนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนในรูปแบบที่แตกต่างตามศักยภาพการคมนาคมขนส่งในแต่ละอำเภอที่ต่างกัน แต่ส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นยานพาหนะทุกอำเภอ ดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 แสดงการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอต่าง ๆ

การท่องเที่ยวในอำเภอ	การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน
เมืองพัทลุง	รถยนต์ส่วนตัว
ควนขนุน	รถยนต์ส่วนตัว รถบัส รถสาธารณะ (รถสองแถว)
ศรีนครินทร์	รับจ้าง รถยนต์ส่วนตัว รถโดยสารประจำทาง
บางแก้ว	รถจักรยานยนต์รับจ้าง รถยนต์ส่วนตัว รถโดยสารประจำทาง
ป่าบอน	รถยนต์ส่วนตัว รถโดยสารประจำทาง รถนำเที่ยวในพื้นที่ชุมชนนั้น ๆ รถจักรยานยนต์รับจ้าง
เขาชัยสน	รถตู้โดยสาร รถยนต์ส่วนตัว
กงหรา	รถตู้โดยสาร รถยนต์ส่วนตัว
ตะโหมด	รถยนต์ส่วนตัว รถบัส

จากภาพที่ 4.6 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 36 คน พบว่า มีจำนวน 25 คน ยินดีและมีความพร้อมที่จะปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 69.44 และมีจำนวน 11 คนที่ยินดีจะให้ความร่วมมือแต่ไม่มีความพร้อมในการปรับปรุงฯ คิดเป็นร้อยละ 30.56 โดยให้เหตุผลต่าง ๆ ดังนี้ (1) ขาดการเชื่อมโยงและการทำแบบจริงจังและผ่านมาแล้วก็ผ่านไป ดำเนินการตามงบประมาณที่มีของแต่ละหน่วยงาน (2) ขาดงบประมาณและเงินทุน (3) ขาดองค์ความรู้ (4) สมาชิกในร้านมีน้อย หรือมีส่วนร่วมถ้ามีเวลา (5) ชุมชนเริ่มดำเนินการในปียังไม่พร้อมที่จะรองรับแต่ถ้าในภายภาคหน้ามีความพร้อมก็ยินดีที่จะรองรับผู้สูงอายุแน่นอน

ภาพที่ 4.6 ร้อยละความพร้อมและยินดีร่วมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

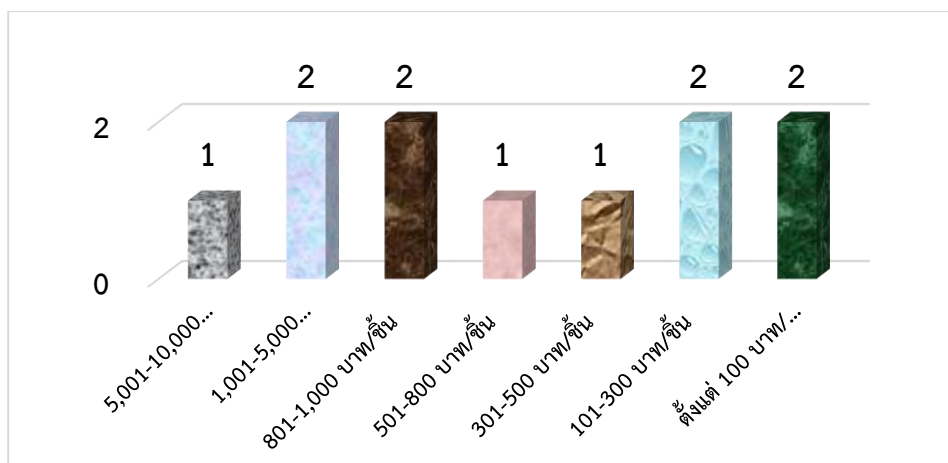
4. ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านค้า

จากการสำรวจประเภทของสินค้าที่จำหน่ายของร้านค้า จำนวน 4 ร้าน พบว่า ส่วนใหญ่ร้านค้าจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องดื่มชนิดต่าง ๆ เช่น เครื่องดื่มธัญพืช กาแฟสด น้ำผลไม้ น้ำสมุนไพร และอื่น ๆ ผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง ผ้าบาติก และอื่น ๆ และ สินค้าอื่นๆ ขนมปังสับ ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากยางพารา หมอนยางพารา ส่วนระยะเวลาในการดำเนินกิจการ มากที่สุด 15 ปี ต่ำสุด 5 ปี ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 จำนวนและร้อยละ ประเภทสินค้าที่จำหน่าย

ประเภทสินค้าที่จำหน่าย	จำนวน
ผลผลิตทางการเกษตร เช่น ผัก ผลไม้ สมุนไพร และอื่น ๆ	1
ผลิตภัณฑ์อาหารแห้งที่ผลิตจากวัตถุดิบในท้องถิ่น	1
ผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องดื่มชนิดต่าง ๆ เช่น เครื่องดื่มธัญพืช กาแฟสด น้ำผลไม้ และอื่น ๆ	2
ผลิตภัณฑ์อาหารพื้นเมืองประจำถิ่น เช่น ปลาตุ๋น ร้า มันกุ้ง กุ้งส้ม ปลาเค็ม และอื่น ๆ	1
ผลิตภัณฑ์ขนมประเภทต่าง ๆ จากกลุ่มต่าง ๆ ในจังหวัดพัทลุง	1
ผลิตภัณฑ์ข้าวพันธุ์พื้นเมือง เช่น ข้าวสังข์หยด ข้าวไรซ์เบอร์รี่ และอื่น ๆ	1
ผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง ผ้าบาติก และอื่น ๆ	2
ผลิตภัณฑ์เครื่องจักสาน	1
ผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์	1
ผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าว	1
ผลิตภัณฑ์สกัดจากสมุนไพร เช่น น้ำยาล้างจาน ยาหอม ยาหม่อง ยาอม ยาต้ม และอื่น ๆ	1
ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด บำรุงผิว เช่น สบู่ แชมพู/ครีมอาบน้ำ โลชั่น และอื่น ๆ	1
ผลิตภัณฑ์ตกแต่งบ้าน และเฟอร์นิเจอร์	1
อื่น ๆ ขนมปังสับ ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากยางพารา หมอนยางพารา	2

จากภาพที่ 4.7 การสำรวจราคาสินค้าที่จำหน่าย พบว่า ส่วนใหญ่ร้านค้าจำหน่ายสินค้าอยู่ในช่วงราคาน้อยกว่า 100 บาท/ชิ้น ราคา 101-300 บาท/ชิ้น ราคา 801-1,000 บาท/ชิ้นและ ราคา 1,001 - 5,000 บาท/ชิ้น

ภาพที่ 4.7 ราคาสินค้าที่จำหน่าย

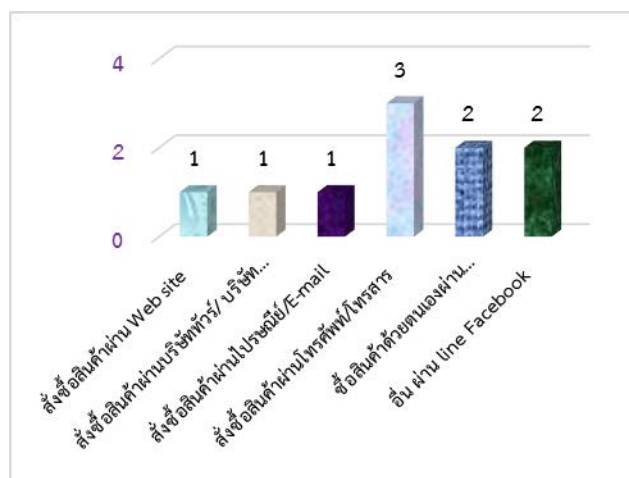
จากตารางที่ 4.27 ความต้องการรับการสนับสนุนเพื่อการเพิ่มศักยภาพในการสนับสนุนกิจการด้านการท่องเที่ยว พบว่า ลำดับแรก ต้องการให้มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์และแนะนำให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวและซื้อสินค้าท้องถิ่น ลำดับที่ 2 ห้ความรู้ด้านการทำการตลาดออนไลน์ ลำดับที่ 3 ให้การท่องเที่ยวสนับสนุนให้มีแผนการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง ส่วนประเภทของสินค้าที่ร้านค้าทำการผลิตเองมีเพียง 2 ร้านที่ผลิตเอง ประเภทขนมทองม้วน ขนมขาไก่ ขนมหมี่กรอบและผ้าบาติกเอง และการให้บริการของร้านค้า นอกจากนี้ร้านค้ามีการให้บริการด้านอาหาร ห้องน้ำและที่จอดรถ

ตารางที่ 4.27 ความต้องการได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้และประสบการณ์เพื่อการเพิ่มศักยภาพในการสนับสนุนกิจการด้านการท่องเที่ยว

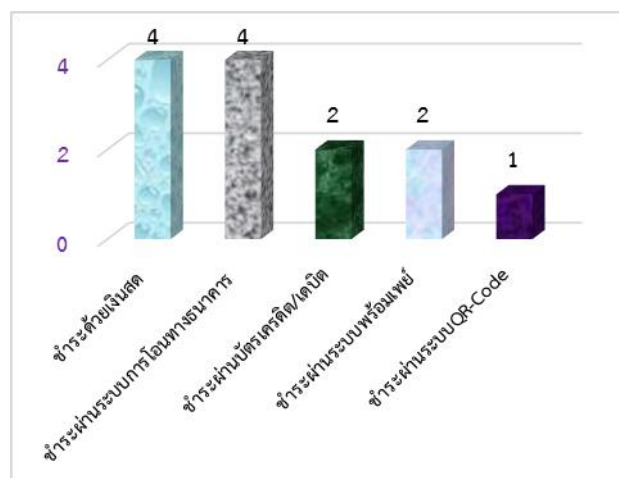
อันดับที่	ความต้องการ
1	การโฆษณาประชาสัมพันธ์
	ต้องการให้การท่องเที่ยวมีการแนะนำให้นักท่องเที่ยวมาดูงานบาติก
2	การสร้างตลาดออนไลน์
	การประชาสัมพันธ์แนะนำนักท่องเที่ยวมาซื้อสินค้า
3	การส่งเสริมและกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวมีแผนการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง

จากการสำรวจพนักงานที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ พบว่า มีเพียง 2 ร้าน ที่มีพนักงานที่สามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ โดยหนึ่งร้านที่มีพนักงาน 2 ใน 5 และ 3 ใน 10 ที่พนักงานสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ จากพนักงานทั้งหมด มีพนักงานที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้จำนวน 2-3 คนช่องทางการสั่งซื้อส่วนใหญ่ สั่งซื้อสินค้าผ่านโทรศัพท์/โทรสาร รองลงมา ซื้อสินค้าด้วยตนเอง และผ่าน Application และวิธีอื่น เช่น ผ่าน line Facebook ส่วนช่องทางการชำระค่าสินค้าและบริการของ

ร้านค้า ส่วนใหญ่ลูกค้าชำระด้วยเงินสดและชำระผ่านระบบการโอนทางธนาคาร รองลงมาชำระผ่านบัตรเครดิต/เดบิตและชำระผ่านระบบพร้อมเพย์ ดังภาพที่ 4.8 -4.9

ภาพที่ 4.8 ช่องทางที่สามารถให้ลูกค้าสั่งซื้อสินค้าของร้าน

ภาพที่ 4.9 ช่องทางการชำระสินค้าและบริการ

จากการสำรวจพบว่า การเดินทางไปยังร้านค้า มีโรงแรม/ สถานที่พักแรมที่ใกล้ที่สุด ได้แก่ เรือนไทยโฮม สเตย์ โรงแรมลำปำรีสอร์ท โรงแรมชันไฮส์ ประมาณ 1 กิโลเมตร รองลงมา เป็นโรงแรมโนราห์ โรงแรมคิวรีสอร์ท ประมาณ 1.5-5.0 กิโลเมตร สถานพยาบาลที่ใกล้ที่สุด เป็นโรงพยาบาลพัทลุงและเส้นทางการขนส่งมวลชน เพื่ออำนวยความสะดวกและเข้าถึงร้านค้า มากที่สุด คือ รถบริการสาธารณะขนส่ง บขส. / รถทัวร์ เป็นรถสาย ตรัง-ระโนดหาดใหญ่-กรุงเทพ และแท็กซี่/มอเตอร์ไซด์รับจ้าง/รถตุ๊กตุ๊ก รองลงมาเป็น รถสายอื่นๆ เช่น รถประจำทางตลาดพัทลุง-ลำปำ มอเตอร์ไซด์รับจ้าง รถประจำทางพัทลุง-ป่าพะยอม พัทลุง-ทะเลน้อย ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 เส้นทางการขนส่งมวลชน เพื่ออำนวยความสะดวกและเข้าถึงร้านค้า

เส้นทางการขนส่งมวลชน		จำนวน
เส้นทางการขนส่งมวลชน : รถบริการสาธารณะขนส่ง บขส. / รถทัวร์	ตรัง-ระโนด หาดใหญ่-กรุงเทพ	3
รถเมล์ รถตู้ หรือสองแถวโดยสารประจำทาง	หาดใหญ่-ป่าพะยอม หาดใหญ่-นครศรีธรรมราช หาดใหญ่-ทุ่งสง และหาดใหญ่-สุราษฎร์ธานี	1
รถรับส่งของทางร้าน		1
แท็กซี่/มอเตอร์ไซด์รับจ้าง/รถตุ๊กตุ๊ก		3
อื่นๆ	รถประจำทางตลาดพัทลุง-ลำปำ มอเตอร์ไซด์รับจ้าง รถประจำทางพัทลุง-ป่าพะยอม พัทลุง-ทะเลน้อย	2

ตารางที่ 4.29 จากการสำรวจความพร้อมของกิจการในการให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ พบว่า ผู้ประกอบการร้านค้าเห็นว่า การดำเนินธุรกิจส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ยกเว้น ประเด็น ความร่วมมือกับผู้ประกอบการในธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการจัดบริการรถรับส่ง ดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25 เท่ากัน) และประเด็น สภาพร้านมีความคงทนแข็งแรง สะอาด และมีอากาศถ่ายเทที่ดี มีสถานที่จัดวางสินค้าที่สะอาด มีสถานที่จัดวางสินค้าที่มีแสงสว่างเพียงพอ และทางเดินภายในร้านที่สะดวกในการเดินเข้าออก อยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.75 เท่ากัน) ซึ่งเป็นการดำเนินงานหรือสภาพการจัดการโลจิสติกส์ด้านกายภาพ

ตารางที่ 4.29 ความพร้อมของกิจการในการบริการและอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.
1. ความรู้และความเข้าใจของผู้บริหารเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ	4.25	0.96
2. การเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ	4.00	0.82
3. การจัดเตรียมสินค้าที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ	4.00	0.82
4. การจัดเตรียมอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวก	3.75	0.50
5. การเตรียมบุคลากรในการบริการ	4.00	0.82
6. ความร่วมมือกับผู้ประกอบการในธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	3.25	0.96
7. แผนการปรับปรุงการส่งเสริมทางการตลาดเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว	3.75	0.50
8. มีการบริการที่รวดเร็ว เอาใจใส่ต่อลูกค้า	4.25	0.50
9. มีเวลาเปิดปิดที่แน่นอน และแสดงไว้อย่างชัดเจน	4.50	0.50
10. การปรับปรุงสถานที่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว	4.00	0.82
11. การจัดบริการรถรับส่ง	3.25	1.71
12. สภาพร้านมีความคงทนแข็งแรง สะอาด และมีอากาศถ่ายเทที่ดี	4.75	0.50
13. มีสถานที่จัดวางสินค้าที่สะอาด	4.75	0.50
14. มีสถานที่จัดวางสินค้าที่มีแสงสว่างเพียงพอ	4.75	0.50
15. มีสถานที่จัดวางสินค้าที่มีการระบายอากาศ ที่เหมาะสมไม่อับชื้น	4.75	0.50
16. มีทางเดินภายในร้านที่สะดวกในการเดินเข้าออก	4.75	0.50
17. มีการแยกเป็นสัดส่วนชัดเจนของประเภทสินค้า	4.25	0.50
18. มีตู้โชว์หรือชั้นวางผลิตภัณฑ์พร้อมอุปกรณ์ที่ป้องกันแมลงต่าง ๆ	4.00	-
19. มีการปิดป้ายแสดงราคาสินค้าที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน	4.50	0.58

จากตารางที่ 4.30 การสำรวจความพร้อมของกิจการในการจัดการสินค้าที่จัดจำหน่าย พบว่า ผู้ประกอบการร้านค้าเห็นว่า ความพร้อมการดำเนินการจัดการสินค้าอยู่ในระดับดี ยกเว้นประเด็น ระบบการส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า การให้บริการพร้อมต่อการตอบสนองความต้องการของลูกค้า ความสามารถ

จัดหาสินค้าในปริมาณครบถ้วนตามความต้องการของลูกค้า และระดับความสามารถในการจัดบริการเสริมให้แก่ลูกค้า เช่น การจัดส่ง สินค้าทางไปรษณีย์ อยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.67 เท่ากัน) และประเด็นที่ต้องได้รับการพัฒนา คือ ความสามารถในการพยากรณ์ยอดขาย และการจัดรายการส่งเสริมการขายแก่ผู้ผลิต ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย 3.67)

ตารางที่ 4.30 ความพร้อมของกิจการในการจัดการสินค้าที่จัดจำหน่าย

ประเด็นรายการ	$\bar{X}$	S.D.
1. ระบบการคัดเลือกแหล่งผลิตสินค้า	4.25	0.96
2. ระบบหรือเงื่อนไขในการรับส่งสินค้าจากผู้ผลิตหรือผู้ค้าส่ง	4.00	0.82
3. ระบบการตรวจรับสินค้าจากผู้ผลิตหรือผู้ค้าส่ง	4.25	0.50
4. ระบบการจัดเก็บข้อมูลรายชื่อแหล่งจัดส่งสินค้าให้กับร้านค้า	4.33	0.58
5. เอกสารข้อมูลเกี่ยวกับรายการสินค้าภายในร้าน	4.50	0.58
6. การจัดแบ่งพื้นที่การจัดวางตามประเภทสินค้า	4.25	0.50
7. การจัดเก็บสินค้าคงคลังอย่างเป็นระบบและมีการหมุนเวียนสินค้าที่ดี	4.33	0.58
8. การจัดเรียงสินค้ามีความสะดวกต่อการเลือกซื้อสินค้าของลูกค้า	4.33	0.58
9. ความสามารถในการพยากรณ์ยอดขาย	3.67	0.58
10. การจัดรายการส่งเสริมการขายแก่ผู้ผลิต	3.67	1.53
11. การจัดรายการส่งเสริมการขายแก่ลูกค้า	4.00	1.00
12. ระบบการส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า	4.67	0.58
13. การให้บริการพร้อมต่อการตอบสนองความต้องการของลูกค้า	4.67	0.58
14. ความสามารถจัดหาสินค้าในปริมาณครบถ้วนตามความต้องการของลูกค้า	4.67	0.58
15. ระดับความสามารถในการจัดบริการเสริมให้แก่ลูกค้า เช่น การจัดส่ง สินค้าทางไปรษณีย์	4.67	0.58

จากการสำรวจเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ พบว่า ร้านค้ามีความยินดีและสามารถดำเนินการได้ทันทีมีเพียง หนึ่งร้าน และร้านที่เหลือยินดี แต่ยังไม่มีความพร้อมเนื่องจากเป็นหน่วยงานราชการ/งบประมาณการจัดทำต้องผ่านการจัดทำแผนค่าใช้จ่าย การจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณประจำปีต้องผ่านสภาฯ อนุมัติ

5. ข้อเสนอจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหาร

5.1 สภาพการดำเนินงาน การบริหาร และการให้บริการ

กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการร้านอาหาร จำนวน 9 คน ประกอบด้วยข้อมูลจากร้านอาหาร 5 ร้าน (ร้อยละ 55.56) ร้านอาหารอื่นๆ และร้านอาหารในโรงแรมหรือที่พัก (ร้อยละ 33.33 และ 11.11 ตามลำดับ)

จากตาราง 4.31 พบว่า ร้านอาหารส่วนใหญ่ให้บริการประเภทอาหารตามสั่ง จำนวน 6 ร้าน (ร้อยละ 66.67) รองลงมาเป็นประเภทอาหารพื้นเมือง และประเภทอาหารจานเดียว/ข้าวราดแกง (ร้อยละ 55.56 และ 44.44 ตามลำดับ) ช่องทางการบริการสั่งอาหารหรือจองโต๊ะล่วงหน้าของร้านอาหาร ส่วนใหญ่มีการบริการจองผ่านทางโทรศัพท์/ โทรสาร (ร้อยละ 88.89) รองลงมาเป็นการสั่งโดยตรงกับพนักงานที่ร้าน และสั่งผ่านช่องทางอื่นๆ เช่น facebook และ Line (ร้อยละ 77.78 และ 55.56 ตามลำดับ) กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการร้านอาหารส่วนใหญ่ได้รับมาตรฐานหรือใบรับรอง ประเภท อาหารสะอาด รสชาติอร่อย (Clean Food Good Taste) (ร้อยละ 33.33) รองลงมาเป็นมาตรฐานหรือใบรับรอง ประเภท ส้มแกนมาตรฐาน (ร้อยละ 22.22) และมีร้านอาหารติดดาว (Good Place Best Food) (ร้อยละ 11.11) ส่วนวิธีการกำกจัดขยะของสถานประกอบการร้านอาหาร พบว่า ทุกร้าน มีการกำกจัดขยะโดยให้หน่วยงานของรัฐมารับไปกำกจัด ดำเนินการโดยเก็บขยะใส่ถุงดำและรอรถเก็บขยะมาจัดเก็บ และกำกจัดคว้นด้วยการติดตั้งปล่องคว้น เครื่องดูดอากาศ ภายห้องครัวหรือภายในร้านจำนวน 6 ร้าน (ร้อยละ 66.67) ช่องทางการชำระค่าอาหารและบริการของสถานประกอบการร้านอาหารส่วนใหญ่ชำระด้วย วิธีการชำระด้วยเงินสด (ร้อยละ 66.67) รองลงมาเป็นการชำระผ่านบัตรเครดิต/เดบิตและชำระผ่านระบบพร้อมเพย์ (ร้อยละ 55.56 เท่ากัน) การเดินทางเข้าถึงร้านด้วยเส้นทางการขนส่งมวลชน เพื่ออำนวยความสะดวก พบว่า การเดินทางส่วนใหญ่ด้วยรถสาธารณะประเภทรถเมล์ รถตู้ หรือสองแถวโดยสารประจำทาง (ร้อยละ 66.67) รองลงมาเป็นประเภท รถบริการสาธารณะ ขนส่งบขส./ รถทัวร์ และประเภท แท็กซี่/ มอเตอร์ไซด์รับจ้าง/รถตุ๊กตุ๊ก (ร้อยละ 55.56 และ 44.44 ตามลำดับ)

ความต้องการรับการสนับสนุนองค์ความรู้และประสบการณ์เพื่อการเพิ่มศักยภาพเพื่อพัฒนาธุรกิจด้านการท่องเที่ยว พบว่า ร้านอาหารส่วนใหญ่ต้องการรับการสนับสนุนกิจการ ด้านการใช้ภาษาเพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 5 ร้าน รองลงมาเป็นด้านการเงิน จำนวน 2 ร้าน และด้านการบริการ จำนวน 2 ร้าน

ตารางที่ 4.31 จำนวน ร้อยละการบริการและการบริหารจัดการของร้านอาหาร

การให้บริการและการบริหารจัดการ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทของอาหารที่จำหน่าย		
อาหารตามสั่ง	6	66.67
อาหารพื้นเมืองท้องถิ่น	5	55.56
อาหารจานเดียว/ข้าวราดแกง	4	44.44
อาหารประเภทเส้น เช่น ผัดไทย ก๋วยเตี๋ยว	4	44.44
อาหารเช้า เช่น ข้าวต้ม ต้มยำ	2	22.22
ช่องทางการบริการลูกค้าในการสั่งอาหารหรือจองโต๊ะล่วงหน้า		
จองผ่าน Web site	2	22.22
จองผ่านบริษัททัวร์/บริษัทนำเที่ยว	2	22.22

ตารางที่ 4.31 (ต่อ)

การให้บริการและการบริหารจัดการ	จำนวน	ร้อยละ
จองผ่านทางโทรศัพท์/ โทรสาร	8	88.89
สั่งโดยตรงกับพนักงานที่ร้าน	7	77.78
ช่องทางอื่นๆ (facebook และLine)	5	55.56
มาตรฐานหรือใบรับรอง		
อาหารสะอาด รสชาติอร่อย (Clean Food Good Taste)	3	33.33
ร้านอาหารดีดาว (Good Place Best Food)	1	11.11
เกณฑ์วัตถุดิบปลอดภัยจากสารปนเปื้อน	1	11.11
เมนูสุขภาพ	1	11.11
คนไทยใช้ช้อนกลาง	1	11.11
ส้วมเกณฑ์มาตรฐาน	2	22.22
การติดตั้งปล่องควัน เครื่องดูดอากาศ ภายในห้องครัว		
ติดตั้ง	6	66.67
ไม่ติดตั้ง	3	33.33
ช่องทางการชำระค่าสินค้าและบริการ		
ชำระด้วยเงินสด	7	77.78
ชำระผ่านบัตรเครดิต/เดบิต	5	55.56
ชำระผ่าน QR Code	4	44.44
ชำระผ่านระบบพร้อมเพย์	5	55.56
เส้นทางการขนส่งมวลชน (การเข้าถึงร้านอาหาร)		
รถบริการสาธารณะ ขนส่ง บขส. / รถทัวร์	5	55.56
รถเมล์ รถตู้ หรือสองแถวโดยสารประจำทาง	6	66.67
แท็กซี่/มอเตอร์ไซด์รับจ้าง/รถตุ๊กตุ๊ก	4	44.44
รถรับส่งลูกค้า	2	22.22
รถรับส่งอาหารบริการถึงที่	3	33.33

5.2 ความพร้อมด้านการบริหารจัดการของร้านอาหาร

จากตารางที่ 4.32 ผู้ประกอบการร้านอาหารได้ประเมินความพร้อมของกิจการในการบริการและอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ พบว่า การเตรียมความพร้อม และการปฐมนิเทศในระดับความพร้อมดีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.57 – 4.87) ประกอบด้วยประเด็น วัตถุดิบและอุปกรณ์ต่างๆ มีความสะอาดและมีสภาพที่ดี และมีการจัดเก็บอย่างถูกสุขลักษณะ มีการปรุงอาหารสดใหม่ทุกวัน มีการเก็บวัตถุดิบการปรุง

อาหารอย่างสะอาดและมีสัดส่วน มีการแยกประเภทวัตถุดิบในการจัดเก็บอย่างชัดเจน มีการจัดแบ่งพื้นที่แต่ละส่วนชัดเจน เช่น ครั้ว ห้องน้ำ หน้าร้าน ห้องน้ำมีความสะอาดอยู่เสมอ มีอ่างและสบู่ล้างมือบริการ มีการแสดงป้ายเครื่องหมายรับรองมาตรฐานและคุณภาพต่างๆ ที่ชัดเจน เครื่องปรุงหรือเครื่องเคียงต่างๆมีฝาปิดมิดชิด ส่วนด้านอื่น ๆ มีความพร้อมอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.71 – 4.50) และเพื่อการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ พบว่าร้านอาหารจำนวน 6 ร้าน (ร้อยละ 66.67) มีความยินดีและความพร้อมที่จะปรับปรุงเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนร้านอาหารที่ยังไม่พร้อมจำนวน 3 ร้าน (ร้อยละ 33.33)

ตารางที่ 4.32 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการบริหารจัดการร้านอาหาร

ด้านความพร้อมด้านการบริหารจัดการของร้านอาหาร	$\bar{X}$	S.D.
1. วัตถุดิบและอุปกรณ์ต่างๆ มีความสะอาดและมีสภาพที่ดี และมีการจัดเก็บอย่างถูกสุขลักษณะ	4.86	0.38
2. มีการปรุงอาหารสดใหม่ทุกวัน	4.86	0.38
3. มีการเก็บวัตถุดิบการปรุงอาหารอย่างสะอาดและมีสัดส่วน	4.86	0.38
4. มีการแยกประเภทวัตถุดิบในการจัดเก็บอย่างชัดเจน	4.86	0.38
5. มีการจัดแบ่งพื้นที่แต่ละส่วนชัดเจน เช่น ครั้ว ห้องน้ำ หน้าร้าน	4.71	0.49
6. ห้องน้ำมีความสะอาดอยู่เสมอ มีอ่างและสบู่ล้างมือบริการ	4.71	0.49
7. มีการแสดงป้ายเครื่องหมายรับรองมาตรฐานและคุณภาพต่างๆ ที่ชัดเจน	4.60	0.55
8. มีการแสดงราคาอาหารที่ชัดเจนและเหมาะสมกับราคา	4.57	0.54
9. เครื่องปรุงหรือเครื่องเคียงต่างๆมีฝาปิดมิดชิด	4.57	0.54
10. มีอุปกรณ์ปิดอาหารอย่างมิดชิด เพื่อป้องกันฝุ่นหรือแมลงติดลงต่าง ๆ	4.50	0.55
11. สภาพร้านมีอากาศถ่ายเทที่ดี	4.43	0.79
12. การจัดระบบการกำจัดขยะที่ถูกสุขลักษณะ	4.43	0.54
13. อุปกรณ์และภาชนะในการให้บริการมีความสะอาด และจัดวางถูกหลักโภชนาการ	4.43	0.54
14. ผู้ปรุงอาหารมีการใช้ผ้ากันเปื้อนที่ถูกสุขลักษณะ	4.43	0.54
15. มีข้อมูลการติดต่อหน่วยงานต่างๆกรณีฉุกเฉิน เช่น โรงพยาบาล	4.43	0.79
16. สภาพร้านมีความคงทนแข็งแรง	4.29	0.76
17. สภาพร้านมีความสะอาด	4.29	0.76
18. บุคลากรในร้านแต่งกายสุภาพและสะอาด	4.29	0.76
19. พนักงานมีการบริการที่ดี สุภาพ และมีความคล่องตัว	4.29	0.49
20. พนักงานเอาใจใส่ลูกค้า และบริการรวดเร็ว	4.29	0.49
21. มีบริการจัดอาหารนอกสถานที่	4.29	0.76
22. มีการวางเอกสารข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับบริการลูกค้า	4.29	0.76

ตารางที่ 4.(ต่อ)

ด้านความพร้อมด้านการบริหารจัดการของร้านอาหาร	$\bar{X}$	S.D.
23. มีป้ายชื่อร้านที่ชัดเจน มองเห็นได้ง่าย	4.17	1.17
24. สถานที่เตรียมอาหารมีความสะอาด	4.14	0.69
25. สถานที่เตรียมอาหารมีแสงสว่างเพียงพอ	4.14	.690
26. ภายในร้านมีความสะดวกในการเดินเข้าออก	4.14	0.69
27. ภายในร้านมีช่องระบายอากาศ	4.00	1.00
28. มีป้ายบอกจุดต่างๆภายในร้านอย่างชัดเจน	3.71	1.38

6. ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่พัก

จากตารางที่ 4.33- 4.30 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจที่พัก จำนวน 5 คนให้รายละเอียดเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจที่พักส่วนใหญ่เป็นธุรกิจประเภท โรงแรม/สถานที่พักที่ให้บริการเฉพาะห้องพัก (โรงแรมประเภท 1) (ร้อยละ 40.00) รองลงมาเป็นประเภทโรงแรม/สถานที่พักที่ให้บริการห้องพักและห้องอาหาร หรือสถานที่สำหรับบริการอาหารหรือสถานที่สำหรับประกอบอาหาร (โรงแรมประเภท 2) และโรงแรม/สถานที่พัก ที่ให้บริการห้องพัก ห้องอาหารหรือสถานที่สำหรับบริการอาหาร (ร้อยละ 20.00) เท่ากัน และเปิดกิจการมาไม่นานมีตั้งแต่ 1 ปี ไปจนถึง 30 ปี ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.60 ปี โดยส่วนใหญ่ประเภทของห้องพักเป็นแบบวิลล่า โฮมสเตย์ และบ้านพักบังกะโล ซึ่งเป็นธุรกิจที่พักขนาดเล็กมีจำนวนห้องไม่เกิน 100 ห้อง ซึ่งมีจำนวนห้องเฉลี่ยประมาณ 4-5 ห้อง ขนาดของห้องเฉลี่ย ประมาณ 25 ตารางเมตร ราคาเริ่มต้นเท่ากับ 500 บาทต่อห้องไปจนถึง 2,200 บาทต่อห้อง จำนวนผู้เข้าพักได้ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปแต่ไม่เกิน 4 คน และส่วนใหญ่ไม่มีที่สำหรับประชุม สำหรับธุรกิจที่พักที่มีห้องประชุม สามารถรองรับผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 70 คนต่อห้อง พนักงานที่ทำงานในธุรกิจที่พักสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับต่างชาติได้ประมาณร้อยละ 70.83 ของพนักงานที่ทำงานทั้งหมด

ระยะทางการเดินทางจากสถานีสงถึงโรงแรม/ที่พักโดยเฉลี่ย 26.20 กิโลเมตรซึ่งระยะทางที่น้อยที่สุดไม่เกิน 8 กิโลเมตร และระยะทางที่ไกลที่สุดไม่เกิน 35 กิโลเมตร การคมนาคมขนส่ง ที่เข้าถึงโรงแรม/ที่พัก มีรถเมล์รถตู้ หรือสองแถวโดยสารประจำทางและแท็กซี่/มอเตอร์ไซด์รับจ้าง/รถตุ๊กตุ๊ก ให้บริการมากที่สุด (ร้อยละ80.00) รองลงมา มีรถรับส่งของทางโรงแรมให้บริการ และรถบริการสาธารณะขนส่งบขส./รถทัวร์ (ร้อยละ 60.00 และร้อยละ 40.00 ตามลำดับ) สำหรับระยะทางจากสถานีตำรวจที่ใกล้โรงแรม/ ที่พักมากที่สุดไม่เกิน 1 กิโลเมตรและไกลสุดไม่เกิน 13 กิโลเมตรโดยเฉลี่ย 9.20 กิโลเมตรและระยะทางจากสถานพยาบาลที่ใกล้ที่สุดถึงโรงแรม/ที่พักมีระยะทางไม่เกิน 1 กิโลเมตร และไกลสุดไม่เกิน 13 กิโลเมตร โดยเฉลี่ย 5.60 กิโลเมตร และบริเวณที่ตั้งของโรงแรม/ที่พักส่วนใหญ่ไม่ได้อยู่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติใดๆ อาจมีบ้างบางพื้นที่ ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงจากน้ำท่วมประมาณซึ่งเกิดขึ้นในช่วงเดือนพฤษภาคม- เดือนมกราคม ของอีกปี เท่านั้น

โรงแรม/ที่พัก มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้บริการแก่ลูกค้าเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ WIFI อินเทอร์เน็ตไร้สาย (ร้อยละ 100.00) รองลงมา ได้แก่ ทำความสะอาดห้องพัก มีมุมเครื่องดื่ม (ร้อยละ 80.00 เท่ากัน) ภายในห้องพักของโรงแรม/ที่พัก มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้บริการแก่ลูกค้าส่วนใหญ่ ได้แก่เครื่องปรับอากาศ ระบบน้ำร้อน/น้ำเย็น ทีวี มีทุกสถานที่พัก (ร้อยละ 100.00) รองลงมา ได้แก่ ห้องพักปลอดบุหรี่ตู้เย็นและ มีมุมเครื่องดื่ม (ร้อยละ 80.00) โรงแรม/ที่พักมีการอำนวยความสะดวกในการรักษาพยาบาลเบื้องต้นแก่แขกผู้เข้าพักโดยเรียงลำดับ ได้แก่ มีพยาบาลหรือพนักงานที่มีใบรับรองด้านสาธารณสุขหรือการรักษาพยาบาลขั้นพื้นฐาน (ร้อยละ 80.00) รองลงมา ได้แก่ มีหน่วยพยาบาลเบื้องต้นหรือห้องพยาบาลภายในโรงแรม/สถานที่พัก มีพาหนะเตรียมพร้อมตลอด 24 ชั่วโมงสำหรับกรณีฉุกเฉิน และมีจุดบริการยาสามัญประจำบ้านหรือชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้น (ร้อยละ 40.00 เท่ากัน) ตามลำดับ นอกจากนี้โรงแรม/ที่พักมีการอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับสถานที่โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ จุดบริการต่าง ๆ ภายในโรงแรม/ที่พักมีบรรยากาศที่เหมาะสมและมีอากาศถ่ายเทที่ดี (ร้อยละ 80.00) รองลงมา ได้แก่ มีการให้บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยอำนวยความสะดวก เช่น มีบริการเก้าอี้เข็น ที่วางสิ่งของและบริการที่นั่งพัก (ร้อยละ 60.00) และมีสัญลักษณ์หรือตัวอักษรแสดงประเภทของ สิ่งอำนวยความสะดวก ความสะดวกในการเดินทางจากห้องพักไปยังจุดให้บริการต่าง ๆ ภายในโรงแรม/ที่พัก และจุดบริการต่าง ๆ ภายในโรงแรม/ที่พักมีตำแหน่งที่ตั้งที่เหมาะสมสะดวกต่อการไปใช้บริการ (ร้อยละ 40.00 เท่ากัน) ตามลำดับ

ช่องทางที่สามารถสั่งจองโรงแรม/ที่พักได้ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ จองด้วยตนเอง ณ โรงแรม/ที่พัก และจองผ่านโทรศัพท์/โทรสาร (ร้อยละ 80.00 เท่ากัน) รองลงมา ได้แก่ จองผ่าน Web site ของที่พักและอื่น ๆ (ร้อยละ 40.00 เท่ากัน) ส่วนช่องทางการชำระค่าห้องพักและบริการของโรงแรม/ที่พัก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ชำระด้วยเงินสด และชำระผ่านระบบการโอนทางธนาคาร (ร้อยละ 80.00 เท่ากัน) รองลงมา ได้แก่ ชำระผ่านระบบพร้อมเพย์ (ร้อยละ 60.00) และชำระผ่านบัตรเครดิต/เดบิต และชำระผ่านระบบพร้อมเพย์ QR (ร้อยละ 20.00 เท่ากัน) ตามลำดับ

ส่วนความต้องการได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้และประสบการณ์เพื่อเพิ่มศักยภาพในการดำเนินกิจการด้านการท่องเที่ยว พบว่า โรงแรม/ที่พักมีความต้องการได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้และประสบการณ์เพื่อเพิ่มศักยภาพเรียงลำดับ ได้แก่ การต้องการได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้และประสบการณ์ทางด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ และแผนการรองรับนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มสูงอายุ (ร้อยละ 80.00 เท่ากัน) รองลงมา ได้แก่ การจัดการการท่องเที่ยว (ร้อยละ 60.00) และการพัฒนาเครือข่ายการท่องเที่ยว และ ภาษาและวัฒนธรรม (ร้อยละ 40.00 เท่ากัน) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.33 จำนวน และร้อยละ สภาพการบริหารจัดการธุรกิจที่พัก

สภาพการบริหารจัดการธุรกิจที่พัก	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทของธุรกิจที่พัก		
โรงแรม/สถานที่พักที่ให้บริการเฉพาะห้องพัก (โรงแรมประเภท 1)	2	40.00
โรงแรม/สถานที่พักที่ให้บริการห้องพักและห้องอาหาร หรือสถานที่สำหรับบริการ อาหารหรือสถานที่สำหรับประกอบอาหาร (โรงแรมประเภท 2)	1	20.00
โรงแรม/สถานที่พัก ที่ให้บริการห้องพัก ห้องอาหารหรือสถานที่สำหรับบริการอาหารหรือสถานที่สำหรับประกอบ	1	20.00
ไม่ระบุ	1	20.00
ระยะเวลาในการดำเนินการ		
1 ปี	2	40.00
3 ปี	1	20.00
8 ปี	1	20.00
30 ปี	1	20.00
จำนวนห้องพักไม่เกิน 100 ห้อง (ขนาดเล็ก)	5	100.00
จำนวนห้องประชุม		
จำนวน 2 ห้อง	1	20.00
ไม่มีห้องประชุม	4	80.00
ระบบการขนส่งสาธารณะ		
รถบริการสาธารณะ ขนส่ง บขส./รถทัวร์	2	40.00
รถเมล์ รถตู้ หรือสองแถวโดยสารประจำทาง	4	80.00
แท็กซี่/มอเตอร์ไซด์รับจ้าง/รถตุ๊กตุ๊ก	4	80.00
รถรับส่งของทางโรงแรม	3	60.00
อื่น ๆ	1	20.00
สิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้บริการในโรงแรม/ที่พัก		
ทำความสะอาดห้องพัก	4	80.00
นวดแผนโบราณ/สปา	2	40.00
ร้านกาแฟ	3	60.00
ห้องอาหาร/ภัตตาคารอาหาร	3	60.00
มุมเครื่องดื่ม	4	80.00

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

สภาพการบริหารจัดการธุรกิจที่พัก	จำนวน	ร้อยละ
ที่จอดรถ	3	60.00
บริการให้เช่ารถยนต์	2	40.00
บริการรับส่งนอกสถานที่	2	40.00
ห้องประชุม	1	20.00
บริการนำเที่ยว	3	60.00
ร้านขายของที่ระลึก	1	20.00
WIFI อินเทอร์เน็ตไร้สาย	5	100.00
ห้องออกกำลังกาย	1	20.00
สิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพัก		
ห้องพักปลอดบุหรี่	4	80.00
เครื่องปรับอากาศ	5	100.00
ระบบน้ำร้อน/น้ำเย็น	5	100.00
ไดร์เป่าผม	2	5.60
ตู้เย็น	4	80.00
มมเครื่องดื่ม	3	60.00
ทีวี	5	100.00
ห้องน้ำมีราวจับแนวนอนสูงจากพื้น 60-70 เซนติเมตร	2	40.00
เบอร์ติดต่อหน่วยให้บริการ/ร้านค้าที่สำคัญในชุมชนท่องเที่ยวต่าง ๆ	2	40.00
สิ่งอำนวยความสะดวกในห้องน้ำ	2	40.00
ดาวเทียม/เคเบิลบริการเสริมอื่นๆ ระบุ	1	20.00
บริการเสริมอื่นๆ	1	20.00
ห้องพักปลอดบุหรี่	4	80.00
การอำนวยความสะดวกในการรักษาพยาบาลเบื้องต้น		
จุดบริการยาสามัญประจำบ้านหรือชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้น	1	20.00
มีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายสถานพยาบาลสามารถให้บริการสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว	1	20.00
มีหน่วยพยาบาลเบื้องต้นหรือห้องพยาบาลภายในโรงแรม/สถานที่พัก	2	40.00
มีพาหนะเตรียมพร้อมตลอด 24 ชั่วโมงสำหรับกรณีฉุกเฉิน	2	40.00
จุดบริการยาสามัญประจำบ้านหรือชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้น	2	40.00

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

สภาพการบริหารจัดการธุรกิจที่พัก	จำนวน	ร้อยละ
มีพยาบาลหรือพนักงานที่มีใบรับรองด้านสาธารณสุขหรือการรักษาพยาบาล ขั้นพื้นฐาน	4	80.00
การอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับสถานที่		
มีการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร เช่น มีบริการเว็บไซต์ หน่วยงาน	1	20.00
มีการให้บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยอำนวยความสะดวกเช่น มีบริการเก้าอี้ขึ้น ที่ วางสิ่งของและบริการที่นั่งพัก	3	60.00
มีเครื่องหมายแสดงทางไปสู่สิ่งอำนวยความสะดวก มีป้ายบอกที่ชัดเจน ติดตั้ง อยู่ในจุดที่ไม่ทำให้สับสน และมองเห็นได้ง่าย	1	20.00
มีสัญลักษณ์หรือตัวอักษรแสดงประเภทของ สิ่งอำนวยความสะดวก	2	40.00
ความสะดวกในการเดินทางจากห้องพักไปยังจุดให้บริการต่าง ๆ ภายใน โรงแรม/ที่พัก	2	40.00
จุดบริการต่าง ๆ ภายในโรงแรม/ที่พักมีตำแหน่งที่ตั้งที่เหมาะสมสะดวกต่อ การไปใช้บริการ	2	40.00
จุดบริการต่าง ๆ ภายในโรงแรม/ที่พักมีบรรยากาศที่เหมาะสมและมีอากาศ ถ่ายเทที่ดี	4	80.00
ช่องทางที่สามารถสั่งจองโรงแรม/ที่พัก		
จองด้วยตนเอง ณ ที่พัก	4	80.00
จองผ่านบริษัททัวร์/บริษัทนำเที่ยว	1	20.00
จองผ่านโทรศัพท์/โทรสาร	4	80.00
จองผ่าน Web site ของที่พัก	2	40.00
จองผ่าน Application ของที่พัก	1	20.00
จองผ่าน Web site ของตัวแทน	1	20.00
จองผ่าน Application ของตัวแทน	1	20.00
อื่นๆ	2	40.00
ช่องทางการชำระค่าห้องพักและบริการ		
ชำระด้วยเงินสด	4	80.00
ชำระผ่านระบบการโอนทางธนาคาร	4	80.00
ชำระผ่านบัตรเครดิต/เดบิต	2	40.00

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

สภาพการบริหารจัดการธุรกิจที่พัก	จำนวน	ร้อยละ
ชำระผ่านระบบพร้อมเพย์	3	60.00
ชำระผ่านระบบพร้อมเพย์ QR	2	40.00
การจัดการการท่องเที่ยว	3	60.00
การตลาดและประชาสัมพันธ์	4	80.00
การพัฒนาเครือข่ายการท่องเที่ยว	2	40.00
ภาษาและวัฒนธรรม	2	40.00
แผนการการรองรับนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มสูงอายุ	4	80.00
การจัดระบบเดินทาง คมนาคม	1	20.00

ความพร้อมการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการรองรับนักท่องเที่ยว ประกอบด้วยด้านระยะเวลาการให้บริการ และด้านความน่าเชื่อถือ แสดงในตารางที่ 4.34 – 4.35

1) ข้อมูลระยะเวลาในการบริการ

จากตารางที่ 4.34 ความพร้อมการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการรองรับนักท่องเที่ยวด้านระยะเวลาการให้บริการ พบว่า การบริการประเด็นที่สถานประกอบการทุกแห่งใช้เวลาการให้บริการเท่ากันเป็นประเด็น ระยะเวลาเฉลี่ยในการประสานงานกับบริษัทนำเที่ยวหรือหน่วยงานในการตอบรับห้องพัก (วัน) และประเด็นระยะเวลาเฉลี่ยในการสำรวจความต้องการของลูกค้า (นาที)

ตารางที่ 4.34 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระยะเวลาการบริการ

ระยะเวลาการบริการ	$\bar{X}$	S. D.
ระยะเวลาเฉลี่ยในการประสานงานกับบริษัทนำเที่ยวหรือหน่วยงานในการตอบรับห้องพัก (วัน)	1.00	-
ระยะเวลาในการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในเพื่อการจัดเตรียมห้องพักในแต่ละครั้ง (นาที)	13.33	2.89
ระยะเวลาเฉลี่ยในการจัดการห้องพักหลังจากได้รับคำยืนยันจากลูกค้า (ชั่วโมง)	0.83	0.29
การส่งมอบห้องพักให้ลูกค้าครบตามจำนวนที่ลูกค้าต้องการ (เปอร์เซ็นต์)	96.67	5.77
การส่งมอบห้องพักให้กับลูกค้าตรงตามเวลาที่กำหนด (เปอร์เซ็นต์)	99.67	0.58
ระยะเวลาเฉลี่ยในการสำรวจความต้องการของลูกค้า (นาที)	15.00	-
ระยะเวลาเฉลี่ยในการจัดเก็บห้องพักกรณีมีการจองล่วงหน้า (วัน)	51.00	48.51

2) ข้อมูลความน่าเชื่อถือ

จากตารางที่ 4.35 ความพร้อมการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการรองรับนักท่องเที่ยวด้านความน่าเชื่อถือพบว่า การบริการประเด็นที่สถานประกอบการทุกแห่งมีความน่าเชื่อถือเท่ากัน ได้แก่ การส่งมอบห้องพักตรงตามจำนวนที่ลูกค้าต้องการ (เปอร์เซ็นต์) การจัดส่งมอบห้องพักตรงเวลา (เปอร์เซ็นต์) จำนวนใบจองห้องพักทั้งหมด (ใบ) จำนวนใบจองห้องพักทั้งหมด (ใบ) และ จำนวนใบจองห้องพักที่พบว่าไม่พร้อมในการส่งมอบให้ลูกค้าได้ (ใบ)

ตารางที่ 4.35 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความน่าเชื่อถือ

ความน่าเชื่อถือ	$\bar{X}$	S. D.
การส่งมอบห้องพักตรงตามจำนวนที่ลูกค้าต้องการ (เปอร์เซ็นต์)	100.00	-
การจัดส่งมอบห้องพักตรงเวลา (เปอร์เซ็นต์)	100.00	-
จำนวนใบจองห้องพักทั้งหมด (ใบ)	720.00	-
จำนวนใบจองห้องพักที่ผิดพลาด (ใบ)	2.00	-
จำนวนห้องพักทั้งหมดในฐานข้อมูล (ห้อง)	5.00	2.00
จำนวนห้องพักที่สามารถเปิดให้บริการได้จริง (ห้อง)	6.25	4.50
ปริมาณห้องพักที่ลูกค้าเข้าพักจริง (ห้อง)	6.25	4.50
ปริมาณห้องพักที่ผู้ประกอบการได้พยากรณ์ความต้องการของลูกค้าไว้ (ห้อง)	8.00	8.00
จำนวนครั้งที่ไม่สามารถส่งมอบห้องพักให้ลูกค้าได้ตามรายการจองห้องพัก (ห้อง)	3.50	2.12
จำนวนใบจองห้องพักที่พบว่าไม่พร้อมในการส่งมอบให้ลูกค้าได้ (ใบ)	2.00	-
จำนวนครั้งที่สามารถส่งมอบห้องพักให้ลูกค้าได้ตามกำหนด (ครั้ง)	700.00	0.00
จำนวนครั้งที่ลูกค้ายกเลิกห้องพักก่อนกำหนด (ครั้ง)	7.50	3.54

ความพร้อมของการบริหารในการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวต่อนักท่องเที่ยวสูงอายุ แสดงรายละเอียด ในตารางที่ 4.36 พบว่า สถานประกอบการที่พักที่ให้บริการลูกค้ามีความพร้อมในการให้บริการจัดการด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น ยกเว้นแผนการปรับปรุงส่งเสริมการตลาด เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุที่ผู้ประกอบการเห็นว่ามีความพร้อมในการบริหารจัดการในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.75)

ตารางที่ 4.36 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพร้อมการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยว

ความพร้อมการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S. D.
ความรู้และความเข้าใจของผู้บริหารเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ	3.25	0.50
การจัดเตรียมอาหารที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ	3.25	0.50
การจัดเตรียมอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ	2.75	0.50
การเตรียมบุคลากรในการบริการนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ	2.75	0.50
การปรับปรุงสถานที่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ	2.50	0.58
การจัดบริการรถรับส่งที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ	2.75	0.50
ความร่วมมือกับผู้ประกอบการในธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	3.50	0.58
แผนการปรับปรุงการส่งเสริมการตลาดเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ	3.75	0.50

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในกิจการของที่ตั้ง มีจำนวนและร้อยละความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในกิจการที่ท่านตั้งอยู่ ดังตาราง 4.37 ซึ่งผู้ประกอบการประสงค์ให้มีการพัฒนาโดยต้องการให้หน่วยงานท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเป็นที่ปรึกษาและต้องการให้มี Google Map ในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่พักรวมทั้งป้ายบอกทาง

ตารางที่ 4.37 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในกิจการที่ท่านตั้งอยู่

ประเด็นความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่าง สะดวก รวดเร็ว เช่น การมีป้ายบอกทาง หรือแผนที่ที่ชัดเจน		
ไม่ระบุ	1	20.00
ใน google map ยังไม่แสดงชื่อที่พักในตำแหน่งแหล่งท่องเที่ยว	1	20.00
มีความต้องการมาก ให้หน่วยงานท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเป็นที่ปรึกษา	1	20.00
ยังอยู่ในแผนการปรับปรุง	1	20.00
หายาก	1	20.00
การรวมกลุ่มหรือจัดประชุมระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในการพัฒนาด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยว เช่น ความปลอดภัย ข้อมูลการท่องเที่ยว และการเดินทาง		
ไม่ระบุ	1	20.00
ผู้นำชุมชน	1	20.00

ตารางที่ 4.37 (ต่อ)

ประเด็นความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มีการประชุมผู้ประกอบการอื่นในบริเวณใกล้เคียงและชุมชน	1	20.00
ยังไม่มีการจัดการที่เป็นระบบ	1	20.00
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ยินดีให้ความร่วมมือ	1	20.00
การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการกลุ่มต่างๆ มีการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยวของชุมชนท่องเที่ยวหรือจังหวัด		
ไม่ระบุ	1	20.00
ททท. ไม่มีพาหนะ	1	20.00
ไม่มี	1	20.00
ยังไม่มีส่งเสริม	1	20.00
เห็นด้วยสนับสนุนเต็มที่	1	20.00
ปัญหาและอุปสรรคในการรับการสนับสนุนช่วยเหลือการพัฒนาโลจิสติกส์การท่องเที่ยว		
ไม่ระบุ	1	20.00
ต้องการการสนับสนุนป้ายบอกทางมายังตำแหน่งที่พัก	2	40.00
สาธารณูปโภค ที่รองรับ(การจัดการขยะ*ไฟฟ้า+ถนน) หน่วยงานของรัฐในการสนับสนุนการรวมตัวของเอกชนที่เป็นรูปแบบและและมีแผนงาน	1	20.00
หน่วยงานราชการไม่สนับสนุนและเป็นพี่เลี้ยงรวมถึงเงินทุนใช้ในการขยายกิจการ	1	20.00
ข้อเสนอแนะอื่น ๆ		
ไม่ระบุ	2	40.00
ป้ายบอกทาง ข้อมูลรวม	1	20.00
ต้องการให้มีการวิจัยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทุก3-5 ปี เพื่อเป็นข้อมูลไว้ปรับปรุง แก้ไข และหน่วยงานราชการดูแล	1	20.00
ต้องการให้มีการสนับสนุนที่เป็นรูปธรรม มีการวางแผนรูปแบบการพัฒนาที่ยั่งยืน	1	20.00

การเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุกลุ่มตัวอย่างยินดีและมีความพร้อมที่จะปรับปรุงเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวก ตามจำนวน และร้อยละ ดังตารางที่ 4.38 พบว่า สถานประกอบการ 3 แห่งมีความพร้อมและยินดีที่จะดำเนินการทันที

ตารางที่ 4.38 จำนวน และร้อยละ ความพร้อมในการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ผู้สูงอายุ

ความเต็มใจในการเตรียมความพร้อม	จำนวน	ร้อยละ
ยินดี สามารถดำเนินการได้ทันที	3	60.00
ยินดี แต่ยังไม่มีความพร้อม	1	20.00
ไม่ยินดี	0	0.00
ไม่ระบุ	1	20.00

7. กิจกรรมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

นอกจากนี้คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) กับผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย ตัวแทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยว ตัวแทนสำนักงานจังหวัด ตัวแทนสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด ผู้ประกอบการร้านค้า ร้านอาหาร และที่พัก ซึ่งการสนทนากลุ่มดังกล่าวได้จัดขึ้น 2 ครั้ง คือก่อนการจัดทดลองนำเที่ยวกับหลังการทดลองนำเที่ยว สามารถสรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องดังนี้

การประชุมครั้งที่ 1 กลุ่มผู้ประกอบการและผู้มีส่วนร่วมในภาระกิจการท่องเที่ยวที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจำนวน 30 คน ข้อเสนอการดำเนินการระดมความคิดเห็นออกเป็น 2 กลุ่ม และสรุปผลความคิดเห็นใน 7 ประเด็น ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.39 ละเอียดที่ 4.10

จากตารางที่ 4.39 ละเอียดที่ 4.10 พบว่า การดำเนินการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงมีปัญหาด้านการดูแลแหล่งท่องเที่ยวยังไม่มีมาตรฐาน การประชาสัมพันธ์และการเข้าถึงข้อมูลท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ขาดการบูรณาการร่วมกัน เช่น ป้ายบอกทางเพื่อการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ยังขาดความเชื่อมโยงและความสะดวกสบาย และการจัดกิจกรรมสนับสนุนการท่องเที่ยวต่าง ๆ เน้นพิธีกรรมแต่ขาดความยั่งยืน ไม่ค่อยมีเรื่องเล่า เกี่ยวกับจังหวัดพัทลุง ส่วนวิธีการแก้ปัญหาการดูแลแหล่งท่องเที่ยว ด้วยการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับเอกชนหรือชุมชน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ท่องเที่ยวต้องอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือในเรื่องข้อกฎหมายที่เป็นข้อจำกัดที่ว่าด้วยการใช้สถานที่ท่องเที่ยว จัดการประชาสัมพันธ์ควรสื่อสารข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวในทางเดียวกันหรือสนับสนุนซึ่งกันและกันเพื่อผลประโยชน์สูงสุดต่อนักท่องเที่ยว และจัดระบบสาธารณูปโภคเอื้อต่อการท่องเที่ยว รวมทั้งการเชื่อมต่อของระบบการขนส่งในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้จังหวัดพัทลุงมีความพร้อมในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรมของจังหวัดพัทลุงเหมาะสมที่จะเป็น HUB การท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุชาวไทย และต่างชาติ ด้วยการพัฒนาเส้นทางขนส่ง การเข้าถึง และการออกแบบระบบสาธารณูปโภคที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ รวมทั้งสร้างบรรยากาศที่เป็นครอบครัว หรือการท่องเที่ยวที่อบอุ่น เช่น เรื่องวิถีชีวิต ภูมิปัญญาชาวบ้าน อาหาร วัฒนธรรม ที่พัก และแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ เป็นต้น

ตารางที่ 4.39 ประเด็นและผลจากการระดมความคิดเห็นจากการสนทนากลุ่ม ครั้งที่ 1

ประเด็นสนทนากลุ่ม	ผลจากการระดมความคิดเห็น
1.ความพร้อมและปัญหาในการจัดการการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงในปัจจุบัน	ความพร้อม จังหวัดพัทลุงมีสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลายส่วนใหญ่มีสภาพเป็นธรรมชาติ มีทะเลสาบที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียที่เป็นแหล่งที่อยู่ของสัตว์น้ำจืดที่ใหญ่ติดอันดับโลก มีนกที่หลากหลายทางพันธุกรรม มีภูเขาที่อยู่ในตัวเมืองน้ำตกที่สวยงามติดอันดับประเทศ มีภูเขา วิถีชีวิตในรูปแบบวัฒนธรรมชุมชน สิ่งปลูกสร้างทางวัฒนธรรมที่เก่าแก่และมีชื่อเสียง เช่น วัดเขียนบางแก้ว วัดเขาอ้อ ซึ่งมีชื่อเสียงติดอันดับประเทศ เป็นต้น มีกิจกรรมทางวัฒนธรรม ประเพณีครอบคลุมนทุกพื้นที่ โดยเฉพาะเสน่ห์เรื่องของอาหารพื้นบ้าน รวมทั้งคนพัทลุงสามารถอยู่ร่วมกันในวัฒนธรรมที่หลากหลาย ถึงแม้พัทลุงจะไม่มีสนามบินแต่การคมนาคมสะดวกเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ภายในวันเดียวสามารถไปได้หลายแหล่ง สภาพแวดล้อมเอื้ออำนวย อากาศดี มีความพร้อมเรื่องของธรรมชาติ สามารถรองรับการท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ที่พัก แหล่งผลิตอาหารจากชุมชน และวัฒนธรรม และมีสินค้า OTOP จำหน่ายอยู่ทั่วจังหวัดพัทลุง ปัญหาเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยวมีดังนี้ 1) ความพร้อมในด้านการบริการ และการสื่อสารของบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 2) ความพร้อมด้านประชาสัมพันธ์และการเข้าถึงข้อมูลท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการบูรณาการร่วมกัน 3) ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ป้ายบอกทางเพื่อการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ยังขาดความเชื่อมโยงและความชัดเจน ดังนั้นควรพัฒนาเส้นทางสัญจรสู่แหล่งท่องเที่ยว ควรมีแผนที่แนะนำจุดท่องเที่ยว หรือแอปพลิเคชันท่องเที่ยวเพื่อการเข้าถึงข้อมูล 4) กรณีเดินทางด้วยตนเองผ่านการขนส่งสาธารณะ ยังมีจุดบริการนักท่องเที่ยวหรือรถบริการสาธารณะไม่เพียงพอ 5) แนวทางการดูแลแหล่งท่องเที่ยวยังไม่มีมาตรฐาน ไม่ค่อยเป็นระเบียบ เช่น มีการขายสินค้าก่อให้เกิดความรำคาญ สินค้าบางชนิดมีราคาแพง หรือสินค้าชนิดเดียวกันมีราคาไม่เท่ากัน เป็นต้น 6) การจัดกิจกรรมสนับสนุนการท่องเที่ยวต่าง ๆ เน้นพิธีกรรมแต่ขาดความยั่งยืน ไม่ค่อยมีเรื่องเล่า เกี่ยวกับจังหวัดพัทลุง

ประเด็นสนทนากลุ่ม	ผลจากการระดมความคิดเห็น
	7) ขาดการสนับสนุนเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม / ธรรมชาติ มีปัญหาเกี่ยวกับระบบการจัดการขยะ และความสะอาดของสาธารณูปโภคต่าง 8) สถานที่พักไม่เพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะช่วงเทศกาลและขาดการดูแลเรื่องความปลอดภัยของสถานที่พัก
2. แนวทางในการเตรียมความพร้อม และแก้ปัญหาการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงในปัจจุบัน	ภาครัฐควรมีบทบาทให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวพัทลุงมากกว่านี้ ซึ่งปัจจุบันเอกชนดำเนินการด้วยตัวเองเป็นส่วนใหญ่ และมีการเตรียมความพร้อม ด้านต่อไปนี้ - การประชาสัมพันธ์ควรสื่อสารข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวในทางเดียวกัน หรือสนับสนุนซึ่งกันและกันเพื่อผลประโยชน์สูงสุดต่อนักท่องเที่ยว - ระบบสาธารณูปโภคเอื้อต่อการท่องเที่ยว - การเชื่อมต่อของระบบการขนส่งในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว - การกำหนดมาตรฐานการดูแลแหล่งท่องเที่ยว - การบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับเอกชนหรือชุมชน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ท่องเที่ยวต้องอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือในเรื่องข้อกฎหมายที่เป็นข้อจำกัดที่ว่าด้วยการใช้สถานที่ท่องเที่ยว
3. ความเป็นไปได้ในการขยายศักยภาพให้จังหวัดพัทลุงให้เป็น HUB การท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุชาวไทย และต่างชาติ	1. ความพร้อมในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรมของจังหวัดพัทลุง จึงอาจจะต้องมีการทบทวนข้อบังคับทางกฎหมายให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และการเชื่อมต่อพื้นที่ทางวัฒนธรรม และธรรมชาติ เพื่อการเพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว ในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุซึ่งมีความต้องการมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ซึ่งต้องพัฒนาพื้นที่แต่ละพื้นที่ให้ได้มาตรฐานขึ้น 2. สร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนท่องเที่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลักๆ คือหน่วยงานราชการในท้องถิ่น โดยเฉพาะปัจจุบันผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงมีความตื่นตัวในการพัฒนาและสร้างสรรค์สิ่งที่น่าสนใจให้นักท่องเที่ยว 3. การพัฒนาเส้นทางขนส่ง การเข้าถึง และการออกแบบระบบสาธารณูปโภคที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ 4. การสร้างบรรยากาศที่เป็นครอบครัว หรือการท่องเที่ยวที่อบอุ่น เช่น เรื่องวิถีชีวิต ภูมิปัญญาชาวบ้าน อาหาร วัฒนธรรม ที่พัก และแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ เป็นต้น

ประเด็นสนทนากลุ่ม	ผลจากการระดมความคิดเห็น
4. ความเป็นไปได้ในการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวเพื่อประโยชน์ร่วมกัน	1. เครือข่ายที่สำคัญคือ เครือข่ายชุมชน ซึ่งเป็นเครือข่ายหลัก เชื่อมต่อมายังเอกชน ร้านค้า ร้านอาหาร และที่พัก หากเป็นไปได้ การสร้างเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวที่เป็นเอกภาพและมีเสถียรภาพ สิ่งที่สำคัญในการสร้างเครือข่าย คือ การเปิดใจของทุกองค์กร เมื่อเปิดใจในการสร้างเครือข่ายจะง่ายและสะดวกมาก 2. ควรปรึกษาหารือร่วมกันทำความรู้จักกัน เพื่อหาแนวทางว่าควรดำเนินการในรูปแบบใดได้บ้าง ซึ่งในปัจจุบันยังมีความเห็นแก่ตัวของผู้ประกอบการประเภทเดียวกัน ไม่ยอมส่งต่อแหล่งท่องเที่ยวอื่นให้นักท่องเที่ยว ดังนั้นถ้ายังไม่เปิดใจ เปิดกว้างการท่องเที่ยวจะไม่สำเร็จ 3. ต้องมีความร่วมมือกันทั้งภาครัฐและเอกชน หน่วยงานภาครัฐควรเป็นศูนย์กลางในการรวมกลุ่มเครือข่ายภาคเอกชน ส่วนภาคเอกชนต้องรวมกลุ่มให้เข้มแข็งในการช่วยเหลือกัน ส่งต่อนักท่องเที่ยวจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง เป็นจุดประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลซึ่งกันและกัน และต้องประชาสัมพันธ์กับคนในชุมชนให้เข้าใจบทบาทความเป็นเมืองท่องเที่ยว และการเป็นเจ้าบ้านที่ดี 4. จัดตั้งเป็นรูปแบบของชมรมขึ้นมา และมีช่วงเวลาจัดประชุมเพื่อพบปะเพื่อแลกเปลี่ยนทัศนคติ ประโยชน์ร่วมกัน แล้วจัดโปรแกรมท่องเที่ยวร่วมกัน
5. ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงในอนาคต	1. ปัญหาจราจร เป็นปัญหาพื้นฐานของพัทลุง ควรจริงจังในกฎระเบียบทั้งในปัจจุบัน และในอนาคต 2. การกำกับควบคุมราคาสินค้า ที่ผลิตในพัทลุงไม่ว่าจะจำหน่ายในสถานที่ส่วนไหนของจังหวัดพัทลุงควรเป็นราคาเดียวกัน 3. ปัญหาเรื่องความสะอาดในสถานที่ท่องเที่ยว เช่น เรื่องขยะ ซึ่งจะเกิดปัญหากับแหล่งท่องเที่ยว และทำให้เกิดมลพิษ 4. เรื่องของผลประโยชน์ที่ไม่ลงตัว ดังนั้นควรปรับให้มีผลประโยชน์ร่วมกันให้ได้มากที่สุดและไม่เกิดความขัดแย้ง เพื่อลดปัญหาในชุมชน เช่น คนในชุมชนได้งานทำ และลดปัญหายาเสพติด เป็นต้น 5. ค่าครองชีพสูงขึ้น เช่น ราคาของสินค้าและบริการสูงเกินจริง ซึ่งอาจเกิดการเอาเปรียบลูกค้าในเรื่องของคุณภาพของสินค้า และราคาของสินค้า 6. ความเสื่อมโทรมของธรรมชาติ และความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนลดลง

ประเด็นสนทนากลุ่ม	ผลจากการระดมความคิดเห็น
	7. การบริหารจัดการ เรื่องการอำนวยความสะดวกในเรื่องของสถานที่พักที่ได้มาตรฐาน เรื่องการจราจร การจอดรถ การบริหารจัดการความสะอาด และการจัดการขยะ การควบคุมราคาสินค้าพื้นเมืองให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน
6. ส่วนที่ต้องการให้หน่วยงานอื่น ๆ หรือภาครัฐช่วยเหลือและสนับสนุน	1. สาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น ห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้สะอาด และเพียงพอเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว 2. ป้ายบอกทางสถานที่สำคัญที่และแผนที่การท่องเที่ยวจังหวัดให้มีความชัดเจน เพื่อการเดินทางที่สะดวก ปลอดภัยได้มาตรฐาน และการให้การสนับสนุนผู้ประกอบการในเรื่องของภาษีป้ายที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว เนื่องจากผู้ประกอบการมีปัญหาเรื่องภาษีเรียกเก็บที่สูงมาก เป็นการเพิ่มต้นทุนให้ผู้ประกอบการในยุคของเศรษฐกิจขาลง 3. เป็นหน่วยงานหลักในการประสานความร่วมมือ ประชุมแลกเปลี่ยนความเห็นซึ่งกันและกัน โดยแต่ละส่วนเปิดใจร่วมกัน หาข้อสรุปที่สามารถดำเนินการร่วมกันไปได้โดยไม่ติดขัดกับของกฎหมายหรือข้อบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมผู้ประกอบการในด้านการให้ความรู้ และให้คำแนะนำต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการลงทุนให้กับผู้ประกอบการ 4. การสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นการประชาสัมพันธ์ในสถานที่ต่าง ๆ อย่างจริงจัง ให้นักท่องเที่ยวได้ทราบ เช่น การท่องเที่ยว/ประชาสัมพันธ์จังหวัด ควรรวบรวมข้อมูลหรือเบอร์โทรศัพท์ของแหล่งต่างๆ แจกจ่ายในเครือข่าย รวมทั้งแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ
7. ประเด็นอื่นๆ	1. ต้องการให้การท่องเที่ยวจัดมุมพบปะชุมชน ให้คนในชุมชนได้เห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวว่าสามารถสร้างรายได้เสริมกับคนในชุมชนได้ 2. ควรจัดตั้งชมรมหรือกลุ่มไลน์ที่มารวมประชุมในวันนี้จะได้เอื้อประโยชน์ร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน 3. ควรจัดเวทีเสวนา หรือจัดกิจกรรมในการสร้างจิตสำนึกในเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ภาพที่ 4.10 บรรยากาศการสนทนากลุ่มครั้งที่ 1

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 : เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีต่อองค์ประกอบและการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่ส่งผลให้เกิดการมาเที่ยวซ้ำในจังหวัดพัทลุง

ข้อสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เป็นการสรุปเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยและต่างชาติกลุ่มที่เคยมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงเกี่ยวกับระดับความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อการมาเที่ยวซ้ำ และการเปรียบเทียบความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่มีสถานภาพแตกต่างกันด้านสัญชาติสถานะสมรส ช่วงอายุ ศาสนา และ รายได้ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญและความพึงพอใจต่อการมาเที่ยวซ้ำ ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 4.40-4.42 และภาพที่ 4.11 จากข้อมูลสภาพโลจิสติกส์ และความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการมาเที่ยวซ้ำ สามารถนำมาวิเคราะห์และออกแบบโปรแกรมเส้นทางการทดลองเที่ยว สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุจำนวน 8 โปรแกรมและผลการทดลองนำเที่ยว ผลการวิจัยนำเสนอเพื่อเป็นการประเมินคุณภาพโปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงมีการประเมินความคิดเห็นต่อโปรแกรมนำเที่ยว คณะผู้วิจัยสอบถาม นักท่องเที่ยวสูงอายุที่ร่วมทดลองโปรแกรมนำเที่ยวเส้นทางท่องเที่ยวจากจังหวัดสงขลา นครศรีธรรมราช และจังหวัดตรัง รายละเอียดดังนี้

1. ความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อการมาเที่ยวซ้ำ

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยและต่างชาติกลุ่มที่เคยมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงเกี่ยวกับระดับความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อการมาเที่ยวซ้ำ ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 4.40-4.42

จากตารางที่ 4.40 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง มีความคิดเห็นในภาพรวมต่อความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อการมาเที่ยวซ้ำ ในภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 3.51-3.75) ยกเว้นด้านการไหลของสารสนเทศที่อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.44) ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีความพึงพอใจหรือมีความสำคัญ

ภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.33 -3.50) ยกเว้นด้านการไหลทางกายภาพ ที่อยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 3.83)

ตารางที่ 4.40 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประเด็นของการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว

องค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการไหลทางกายภาพ	3.75	0.55	3.83	0.49
ด้านการไหลของสารสนเทศ	3.44	0.69	3.34	0.64
ด้านการไหลทางการเงิน	3.51	0.79	3.33	0.79
ค่าเฉลี่ยรวม	3.57	0.68	3.50	0.64

จากตารางที่ 4.41 – 4.42 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย ที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำคัญหรือความพึงพอใจประเด็นการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้านกายภาพทุกประเด็นอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 3.61 – 4.00) ยกเว้นประเด็น ความสะดวกและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน และประเด็นการให้บริการขนส่งสาธารณะภายนอกเป็นไปตามเวลาที่กำหนด ที่อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.25 – 3.42) ด้านข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ยกเว้น ความเพียงพอของศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว ความเหมาะสมของเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยว ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือสัญลักษณ์ท่องเที่ยวต่าง ๆ ความเพียงพอของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ท่องเที่ยวต่าง ๆ ความพร้อมและรายละเอียดของแผนที่/การนำทาง และมีช่องทางในการแสดงข้อคิดเห็น เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการที่อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.17 – 3.50) ส่วนประเด็นที่มีความสำคัญหรือความพึงพอใจในการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้านข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในระดับดีเรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ความชัดเจนของข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง (ค่าเฉลี่ย = 3.69) รองลงมา คือ ความสะดวกและรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย = 3.65) และความชัดเจนของข้อมูลเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม (ค่าเฉลี่ย = 3.64) ตามลำดับ ส่วนประเด็นที่อยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ประเด็นช่องทางในการแสดงข้อคิดเห็น เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย = 3.17) รองลงมาเป็นความเหมาะสมของเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย = 3.31) และประเด็นความพร้อมและรายละเอียดของแผนที่/การนำทาง และความเพียงพอของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ท่องเที่ยวต่าง ๆ (ค่าเฉลี่ย = 4.00) ตามลำดับ และด้านการเงินพบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงมีความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญต่อการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นประเด็นความสะดวกในระบบการชำระเงินค่าสินค้าและบริการท่องเที่ยว ที่อยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 3.86) รองลงมาอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ความสะดวกในการใช้บริการ ATM (ค่าเฉลี่ย = 3.47) และความสะดวกในการใช้บัตรเครดิต (ค่าเฉลี่ย = 3.17) ตามลำดับ

สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงมีความคิดเห็นต่อความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงด้านกายภาพ ภาพรวมอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 3.82) ยกเว้นประเด็นการให้บริการขนส่งสาธารณะภายนอกเป็นไปตามเวลาที่กำหนด ที่อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.37) ด้านข้อมูลข่าวสาร ทุกประเด็นอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ประเด็นความชัดเจนของข้อมูลเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม ที่อยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 3.58) โดยประเด็นที่ต้องพัฒนาเนื่องจากมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ช่องทางในการแสดงข้อคิดเห็นเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย = 3.58) รองลงมาเป็นความชัดเจนของข้อมูลเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม (ค่าเฉลี่ย = 2.93) รองลงมาความเพียงพอของศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย = 3.22) และ ความชัดเจนของการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว หรือนำเที่ยวของคนในพื้นที่ (ค่าเฉลี่ย = 3.26) กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงในด้านการเงิน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ความสะดวกในระบบการชำระเงินค่าสินค้าและบริการท่องเที่ยว ที่อยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 3.85) ประเด็น ความสะดวกในการใช้บัตรเครดิต (ค่าเฉลี่ย = 3.00) และความสะดวกในการใช้บริการ ATM (ค่าเฉลี่ย = 2.91) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.41 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประเด็นการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้านกายภาพ

องค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ความสะดวกสบายของสถานที่ท่องเที่ยว	3.85	0.756	3.97	0.64
ความสะดวกและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	3.42	0.86	3.56	0.94
ความสะดวกและเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวแต่ละจุดท่องเที่ยว	3.70	0.80	4.03	0.75
ความปลอดภัยในการเดินทาง	3.94	0.76	3.94	0.66
ความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว	3.98	0.77	4.00	0.70
ความปลอดภัย ณ ที่พัก	4.00	0.85	4.00	0.64
ความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว	3.78	0.73	3.91	0.68
สถานที่จอดรถเพียงพอเหมาะสม	3.61	0.91	3.55	0.82
การให้บริการร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มมีจำนวนเพียงพอ	3.78	0.77	3.65	0.66
การให้บริการขนส่งสาธารณะภายนอกเป็นไปตามเวลาที่กำหนด	3.25	0.98	3.37	1.06

องค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
การให้บริการของพนักงาน/เจ้าหน้าที่ในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	0.73	4.03	0.89
รวมด้านกายภาพ	3.76	0.81	3.82	0.77

ตารางที่ 4.42 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประเด็นการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้านข้อมูลข่าวสาร

องค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ความสะดวกและรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลท่องเที่ยว	3.65	0.79	3.35	0.91
ความเพียงพอของศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว	3.46	0.99	3.22	0.88
ความเหมาะสมของเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยว	3.31	1.08	3.33	1.06
ความเหมาะสมของการจัดการโปรแกรมท่องเที่ยวของบริษัทนำเที่ยว	3.54	0.95	3.44	0.88
ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ท่องเที่ยวต่าง ๆ	3.50	0.92	3.45	0.76
ความเพียงพอของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ท่องเที่ยวต่าง ๆ	3.40	0.91	3.34	0.78
ความชัดเจนของข้อมูลที่ปักอาศัย เช่น โรงแรม รีสอร์ท โฮมสเตย์	3.62	0.84	3.35	0.79
ความชัดเจนของข้อมูลเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม	3.64	0.86	3.58	0.67
ความชัดเจนของข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง	3.69	0.78	3.39	0.66
ความชัดเจนของการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว หรือนำเที่ยวของคนในพื้นที่	3.60	0.84	3.26	1.06
ความพร้อมและรายละเอียดของแผนที่/การนำทาง	3.40	0.91	3.34	0.76
มีช่องทางในการแสดงข้อคิดเห็น เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการ	3.17	1.03	2.93	0.95
รวมด้านข้อมูล	3.50	0.66	3.34	0.64

ตารางที่ 4.43 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประเด็นการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้านการเงิน

องค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ความสะดวกในการใช้บัตรเครดิต	3.17	1.15	3.00	1.08
ความสะดวกในการใช้บริการ ATM	3.47	0.96	2.91	1.05
ความสะดวกในระบบการชำระเงินค่าสินค้าและบริการ ท่องเที่ยว	3.86	0.84	3.85	0.88
รวมด้านการเงิน	3.56	0.81	3.33	0.79

2. การเปรียบเทียบความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อการมาเที่ยวซ้ำจำแนกตามสถานภาพกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อการมาเที่ยวซ้ำระหว่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่มีสถานภาพต่างกันในด้าน สัญชาติ ช่วงอายุ ศาสนา สถานะภาพสมรส และรายได้ ที่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 4.53 – 4.55

จากตารางที่ 4.44 – 4.45 พบว่า นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย และนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวต่างชาติเห็นว่าความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ในภาพรวม และทุกด้าน ประกอบด้วยด้านกายภาพด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านการเงินส่งผลต่อการมาเที่ยวซ้ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย และชาวต่างชาติที่มีช่วงอายุที่แตกต่างกันเห็นว่าความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ด้านข้อมูลข่าวสารส่งผลต่อการมาเที่ยวซ้ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย และชาวต่างชาติที่นับถือศาสนา และสถานะภาพสมรสมีช่วงอายุที่แตกต่างกันเห็นว่า ความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ในภาพรวม และทุกด้าน ส่งผลต่อการมาเที่ยวซ้ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต้องทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ต่อในตารางที่ 4.46 – 4.48

ตารางที่ 4.44 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อการมาเที่ยวช้อปปิ้งระหว่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยชาวต่างชาติ

ตัวแปร	สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test
โลจิสติกส์ด้านกายภาพ	ผู้ชาวไทยสูงอายุ	112	3.72	0.53	- 0.992
	ผู้สูงอายุชาวต่างชาติ	52	3.81	0.52	
โลจิสติกส์ด้านข้อมูลข่าวสาร	ผู้ชาวไทยสูงอายุ	112	3.47	0.69	1.604
	ผู้สูงอายุชาวต่างชาติ	52	3.28	0.67	
โลจิสติกส์ด้านการเงิน	ผู้ชาวไทยสูงอายุ	112	3.51	0.79	1.368
	ผู้สูงอายุชาวต่างชาติ	52	3.33	0.79	
โลจิสติกส์ภาพรวม	ผู้ชาวไทยสูงอายุ	112	3.57	0.57	0.958
	ผู้สูงอายุชาวต่างชาติ	52	3.47	0.58	

ตารางที่ 4.45 วิเคราะห์ความแปรปรวนความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อ การมาเที่ยวช้อปปิ้งของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่มีสถานภาพต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน		df	SS	MS	F-test
ช่วงอายุ					
โลจิสติกส์ด้าน กายภาพ	Between Groups	2	1.046	0.523	1.935
	Within Groups	161	43.533	0.270	
โลจิสติกส์ด้าน ข้อมูลข่าวสาร	Between Groups	2	5.070	2.535	5.716**
	Within Groups	161	71.401	0.443	
โลจิสติกส์ด้าน การเงิน	Between Groups	2	1.069	0.534	0.858
	Within Groups	161	100.275	0.623	
โลจิสติกส์ภาพรวม	Between Groups	2	1.729	0.864	2.677
	Within Groups	161	51.991	0.323	
ศาสนา					
โลจิสติกส์ด้าน ข้อมูลกายภาพ	Between Groups	2	2.145	1.073	4.108*
	Within Groups	155	40.472	0.261	
โลจิสติกส์ด้าน ข้อมูลข่าวสาร	Between Groups	2	6.236	3.118	7.163**
	Within Groups	155	67.477	0.435	
โลจิสติกส์การเงิน	Between Groups	2	5.519	2.760	4.612*
	Within Groups	155	92.738	0.598	
โลจิสติกส์ภาพรวม	Between Groups	2	3.848	1.924	6.235**
	Within Groups	155	47.835	0.309	

ตารางที่ 4.45 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน		df	SS	MS	F-test
สถานะภาพสมรส					
โลจิสติกส์ด้าน ข้อมูลกายภาพ	Between Groups	2	0.065	0.033	0.118
	Within Groups	156	43.192	0.277	
โลจิสติกส์ด้าน ข้อมูลข่าวสาร	Between Groups	2	0.462	0.231	0.489
	Within Groups	156	73.732	0.473	
โลจิสติกส์การเงิน	Between Groups	2	9.460	4.730	8.509**
	Within Groups	156	86.723	0.556	
โลจิสติกส์ภาพรวม	Between Groups	2	1.502	0.751	2.333
	Within Groups	156	50.273	0.322	

จากตารางที่ ตารางที่ 4.46 – 4.48 พบว่า นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย และชาวต่างชาติที่มีอายุ 66 – 70 ปี กับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ 60 – 65 ปี และอายุ มากกว่า 70 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ด้านข้อมูลข่าวสารส่งผลต่อการมาเที่ยวซ้ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ระดับ 0.01 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย และชาวต่างชาติที่นับถือศาสนาพุทธและศาสนาอิสลาม กับกลุ่มที่นับถือศาสนาอื่น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ด้านข้อมูลข่าวสาร และภาพรวมส่งผลต่อการมาเที่ยวซ้ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย และชาวต่างชาติที่นับถือศาสนาอิสลาม กับกลุ่มที่นับถือศาสนาอื่น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ด้านกายภาพ และด้านการเงินส่งผลต่อการมาเที่ยวซ้ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย และชาวต่างชาติที่มีสถานะภาพ โสดและแต่งงาน กับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่มีสถานะภาพ หมาย/หย่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ด้านการเงินส่งผลต่อการมาเที่ยวซ้ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และที่มีสถานะภาพแต่งงานกับสถานะภาพ หมาย/หย่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ด้านการเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 4.46 ค่าเฉลี่ยความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ด้านข้อมูลข่าวสารที่ส่งผลต่อการมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยชาวต่างชาติจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ		60 – 65 ปี	66 – 70 ปี	มากกว่า 70 ปี
60 – 65 ปี	ค่าเฉลี่ย = 3.35	-	- 0.36*	0.14
66 – 70 ปี	ค่าเฉลี่ย = 3.71		-	0.50**
มากกว่า 70 ปี	ค่าเฉลี่ย = 3.21			-

ตารางที่ 4.47 ค่าเฉลี่ยความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อการมาเที่ยวซ้ำระหว่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยชาวต่างชาติจำแนกตามการนับถือศาสนา

การนับถือศาสนา		พุทธ	อิสลาม	อื่น
ด้านกายภาพ				
พุทธ	ค่าเฉลี่ย = 3.72	-	-0.28	0.21
อิสลาม	ค่าเฉลี่ย = 4.00		-	0.49*
อื่น	ค่าเฉลี่ย = 3.51			-
ด้านข้อมูลข่าวสาร				
พุทธ	ค่าเฉลี่ย = 3.47	-	-0.02	0.72**
อิสลาม	ค่าเฉลี่ย = 3.49		-	0.74**
อื่น	ค่าเฉลี่ย = 2.75			-
ด้านการเงิน				
พุทธ	ค่าเฉลี่ย = 3.46	-	- 0.32	0.51
อิสลาม	ค่าเฉลี่ย = 3.78		-	0.83*
อื่น	ค่าเฉลี่ย = 2.95			-
ภาพรวม				
พุทธ	ค่าเฉลี่ย = 3.55	-	- 0.20	0.48*
อิสลาม	ค่าเฉลี่ย = 3.75		-	0.68**
อื่น	ค่าเฉลี่ย = 3.07			-

ตารางที่ 4.48 ค่าเฉลี่ยความสำคัญหรือความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ด้านการเงินที่ส่งผลต่อการมาเที่ยวช้ระหว่างนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยชาวต่างชาติจำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส		โสด	แต่งงาน	หม้าย/หย่า
โสด	ค่าเฉลี่ย = 3.01	-	- 0.48**	- 0.94**
แต่งงาน	ค่าเฉลี่ย = 3.49		-	- 0.46**
หม้าย/หย่า	ค่าเฉลี่ย = 3.95			-

3. การวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยที่มีต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

การวิเคราะห์คุณภาพแบบวัดลัทธิพลของปัจจัยที่มีต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเพื่อมาเที่ยวช้ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 4.40-4.51

3.1 การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

การวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยและชาวต่างชาติได้มีการตัดข้อคำถามที่ไม่เหมาะสมไป 3 ข้อคำถาม ดังนี้ (1) ปัจจัยด้านการไหลทางกายภาพตัดข้อคำถามที่ 26 “มีช่องทางให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็นของเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและบริการ” ออกเนื่องจากค่า Factor loading ต่ำกว่า 0.70 และนักท่องเที่ยวไม่ได้ต้องการช่องทางแสดงความคิดเห็นเฉพาะเจาะจง เพราะในปัจจุบันคนส่วนใหญ่นิยมแสดงความคิดเห็นผ่านสังคมออนไลน์ของตนมากกว่า (2) ปัจจัยด้านการไหลของสารสนเทศตัดข้อคำถามที่ 18 “ความเพียงพอของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ท่องเที่ยวต่าง ๆ” ออกเนื่องจากค่า Factor loading ต่ำกว่า 0.70 และข้อคำถามมีความคล้ายคลึงกับข้อคำถามที่ 17 (3) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวตัดข้อคำถามที่ 2 “บริการและการนำเที่ยว” ออก เนื่องจากค่า Factor loading ต่ำกว่า 0.70 และเมื่อพิจารณาข้อคำถามพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้บริการบริษัทนำเที่ยว

หลังจากนั้น ทำการวิเคราะห์ผลความน่าเชื่อถือ (Reliability Analysis) และการของการวัดค่าของปัจจัยต่าง ๆ ทั้งความน่าเชื่อถือของส่วนประกอบ (Composite Reliability: CR) และ ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนตัวแปรที่ถูกสกัดได้ (Average Variance Extracted: AVE) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย ดังตารางที่ 4.49 พบว่าค่าที่ได้จากการทดสอบสูงกว่าค่ามาตรฐานที่กำหนด ($CR \geq 0.70$ และ $AVE \geq 0.50$) ค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor Loading) ของทุกข้อคำถามที่ใช้วัดแต่ละปัจจัยในแบบสอบถามค่ามากกว่าค่ามาตรฐาน 0.70 ตามที่กำหนด (Hair et al., 2010) ดังนั้น เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้มีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ตารางที่ 4.49 ค่าความน่าเชื่อถือและค่าน้ำหนักปัจจัยของตัวแปร

Variable	Item	Factor Loading	AVE	CR
ด้านกายภาพ (PF)	PF01-PF09	0.74-0.90	0.69	0.95
ข้อมูลข่าวสาร (IF)	IF01-IF11	0.72-0.89	0.63	0.95
การเงิน (FF)	FF01-FF03	0.85-0.92	0.80	0.92
ภาพรวม (TS)	TS01-TS03	0.81-0.90	0.72	0.88

จากการวิเคราะห์ผลค่าสหสัมพันธ์เพียร์สันกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติ ดังตารางที่ 4.50 ไม่พบว่ามี ค่าความสัมพันธ์ใดที่มีค่าต่ำกว่า 0.30 หรือ สูงกว่า 0.80 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยทุกค่ามีค่าต่ำกว่าค่ารากที่สองของ AVE (ค่าตัวหนาตามแนวเส้นทแยงมุม) แสดงว่าแต่ละข้อคำถามมีความสามารถในการจำแนกตัวแปร (Discriminant validity) นอกจากนี้ ผลการวิจัยไม่พบปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) เนื่องจากในค่าขยายตัวความแปรปรวนของปัจจัย (Variance Inflation Factor: VIF) มีค่าต่ำกว่า 5.00

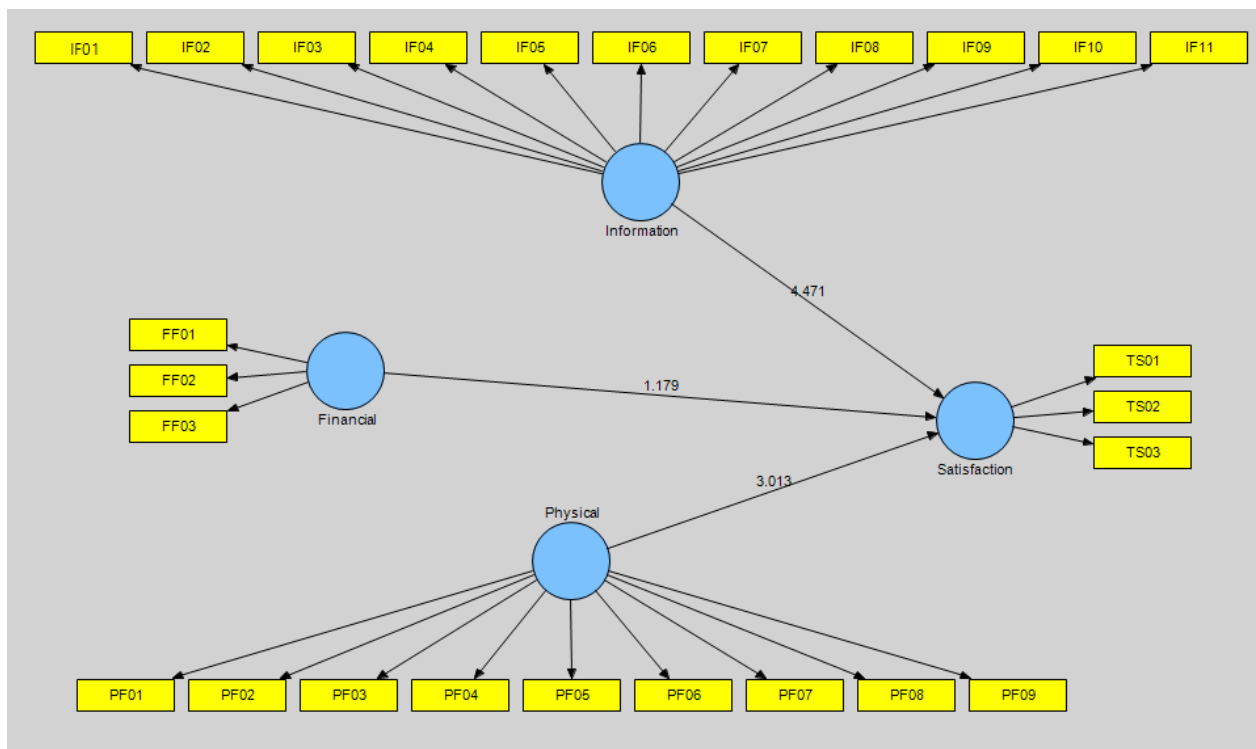
ตารางที่ 4.50 ผลการวิเคราะห์การจำแนกตัวแปร

Variable	PF	IF	FF	TS	VIF
Physical Flow (PF)	0.83**				1.92
Information Flow (IF)	0.66**	0.79**			2.31
Financial Flow (FF)	0.56**	0.66**	0.90**		1.84
Tourist's Satisfaction (TS)	0.77**	0.67**	0.48**	0.85**	

3.2 การวิเคราะห์การถดถอย ด้วย SmartPLS 2.0

ผลการวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) ด้วย SmartPLS ดังภาพที่ 4.11 เมื่อพิจารณาในภาพรวมทั้งนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยและต่างชาติ พบว่า มีเพียง 2 ปัจจัยเท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุ ได้แก่ ปัจจัยด้านการไหลทางกายภาพ (t-value = 3.01, Beta =0.40) และ ปัจจัยด้านการไหลของข้อมูล (t-value = 4.47, Beta =0.58) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนปัจจัยด้านการไหลทางการเงินไม่ได้มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุในการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยโมเดลมีความสามารถในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบโลจิสติกส์ท่องเที่ยวทั้ง 3 ปัจจัยกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวได้ถึงร้อยละ 84.00 ($R^2 = 0.84$) รายละเอียดดังภาพที่ 4.11 - 4.12 และมีสมการสหสัมพันธ์ คือ $Y = 0.40X_1 + 0.58X_2 - 0.09X_3$ เมื่อ Y แทน ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

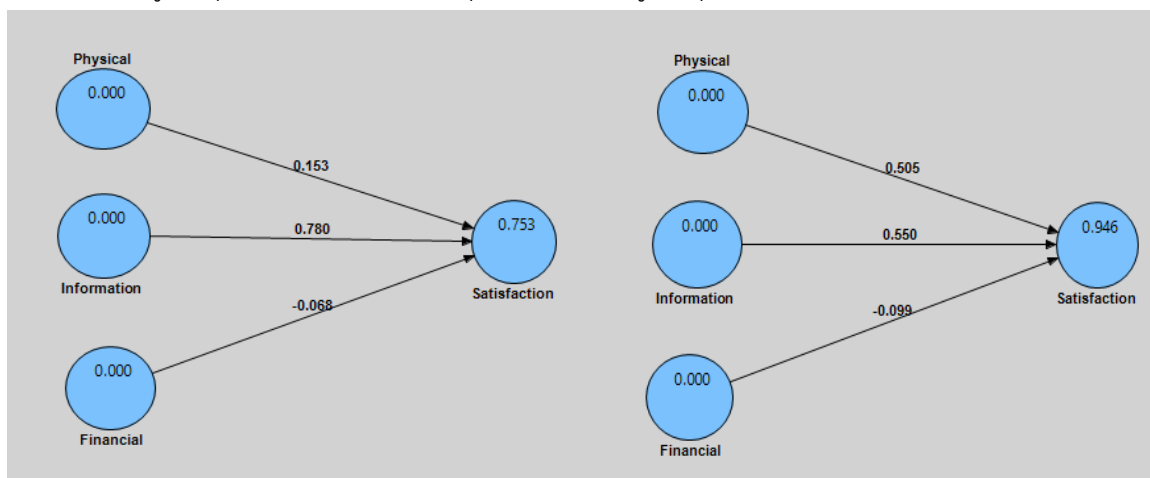
- X1 แทน ปัจจัยการไหลทางกายภาพ
- X2 แทน ปัจจัยการไหลของข้อมูล
- X3 แทน ปัจจัยการไหลด้านการเงิน

ภาพที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ด้วย SmartPLS

และเมื่อวิเคราะห์แยกเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย กับกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติ พบความแตกต่างในด้านความสัมพันธ์ของปัจจัยองค์ประกอบโลจิสติกส์ทั้ง 3 ปัจจัย ดังนี้ (1) ปัจจัยด้านการไหลทางกายภาพมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเท่านั้น ($t\text{-value} = 5.51$, $Beta=0.51$) แต่ไม่พบว่าในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยปัจจัยด้านการไหลทางกายภาพจะส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยแต่อย่างใด ($t\text{-value}=1.54$, $Beta=0.15$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (2) กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการไหลของสารสนเทศ ($t\text{-value}=8.42$, $Beta=0.78$) ว่ามีผลต่อความพึงพอใจในการท่องเที่ยวพักผ่อนของพวกเขาสูง ในขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการไหลของข้อมูล ($t\text{-value}=5.70$, $Beta=0.55$) ไม่แตกต่างจากปัจจัยด้านการไหลทางกายภาพมากนัก (3) ปัจจัยด้านการไหลของสารสนเทศ มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติและกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย เช่นเดียวกับความสัมพันธ์ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ภาพรวมของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งสองกลุ่มตามภาพที่ 4.11 และ (3) ในกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติได้ให้ความสำคัญปัจจัยการไหลด้านการเงินซึ่งจะเห็นได้ว่าปัจจัยการไหลด้านการเงินมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ($t\text{-value}=3.37$, $Beta=-0.10$) ในขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยไม่ได้ให้ความสำคัญปัจจัยการไหลด้านการเงินที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ (4) เมื่อพิจารณาค่า $R\text{-square}$ ของทั้งสองกลุ่มพบว่า ในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ($R^2=0.95$) มีค่าสูงกว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ($R^2=0.75$) นั้นหมายความว่า

ปัจจัยองค์ประกอบของโลจิสติกส์ทั้งสามสามารถใช้อธิบายผลกระทบต่อความพึงพอใจของกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติได้ดีกว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย

ภาพที่ 4.12 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ 3 ปัจจัยโลจิสติกส์กับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทย (ซ้าย) และนักท่องเที่ยวต่างชาติ (ขวา)

โดยสรุป องค์ประกอบโลจิสติกส์ทั้ง 3 ปัจจัยเหมาะสมในการอธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุต่างชาติมากกว่านักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย เนื่องจากนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยสนใจเพียงด้านข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ เช่น ความเหมาะสมของเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว โรงแรม ที่พัก ป้ายบอกทาง ร้านอาหารและเครื่องดื่ม และข้อมูลการเดินทาง แต่ไม่ได้สนใจเรื่องความสะดวกในการใช้บริการ ATM บัตรเครดิต หรือระบบการชำระเงิน หรือแม้แต่ความสะดวกสบายในการเดินทางและเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเท่าใดนัก เนื่องจากกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวเป็นกลุ่มกับครอบครัวและกลุ่มเพื่อนฝูงสมาคมต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงด้วยรถส่วนบุคคลหรือรถตู้ รถบัสจ้างเหมา ในขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติส่วนใหญ่ไม่ได้ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงด้วยรถส่วนตัวจึงให้ความสำคัญกับความสะดวกสบาย ความปลอดภัยในการเดินทางและท่องเที่ยวสถานที่ต่าง ๆ ควบคู่กับความต้องการข้อมูลสารสนเทศท่องเที่ยวที่จะบอกเส้นทางท่องเที่ยว ที่พัก อาศัย อาหารเครื่องดื่ม อีกทั้งยังต้องการความสะดวกสบายในการแลกเงิน เบิกเงิน และชำระสินค้า

จากตารางที่ 4.51 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงตัดสินใจกลับมาเที่ยวพัทลุงซ้ำเนื่องจากต้องการชวนเพื่อน ครอบครัว คนรู้จักมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง มากที่สุด (ร้อยละ 99.00) รองลงมาคือจะกลับมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงอีกเมื่อมีโอกาส (98.00) ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ ในจังหวัดพัทลุงที่ท่านต้องการจะมาเที่ยว (96.10) และ สนใจจะเที่ยวพัทลุงอีกครั้งหากมีงานเทศกาลหรืองานประเพณีที่น่าสนใจ (94.10) ตามลำดับ สำหรับกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงตัดสินใจกลับมาเที่ยวพัทลุงซ้ำเมื่อมีโอกาส และต้องการชวนเพื่อน ครอบครัว คนรู้จักมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง มากที่สุดเท่ากัน (ร้อยละ 94.30) รองลงมาคือ สนใจจะเที่ยวพัทลุงอีกครั้งหากมีงาน

เทศกาลหรืองานประเพณีที่น่าสนใจ (ร้อยละ 88.60) และ ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ ในจังหวัดพัทลุงที่
ท่านต้องการจะมาเที่ยว (ร้อยละ 85.70) ตามลำดับ

**ตารางที่ 4.51 จำนวน และร้อยละการจะกลับมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงอีกในอนาคตของนักท่องเที่ยว
สูงอายุ**

การกลับมาเที่ยวซ้ำ	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	
	ร้อยละการมา เที่ยวซ้ำ	ร้อยละการไม่มา เที่ยวซ้ำ	ร้อยละการมา เที่ยวซ้ำ	ร้อยละการไม่มา เที่ยวซ้ำ
ท่านมีโอกาส ท่านยินดีจะกลับมาเที่ยว จังหวัดพัทลุง	98.00	2.00	94.30	5.70
ท่านสนใจจะเที่ยวพัทลุงอีกครั้งหากมี งานเทศกาลหรืองานประเพณีที่ น่าสนใจ	94.10	5.90	88.60	11.40
ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ ในจังหวัด พัทลุงที่ท่านต้องการจะมาเที่ยว	96.10	3.90	85.70	8.60
ท่านต้องการชวนเพื่อน ครอบครัว คน รู้จักมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง	99.00	1.00	94.30	5.70

4. การออกแบบโปรแกรมเส้นทางการทดลองและผลการดำเนินการท่องเที่ยวสำหรับ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

จากข้อมูลการศึกษาข้างต้นคณะผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์และออกแบบโปรแกรมเส้นทางการ
ท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุใน 8 โปรแกรม 3 เส้นทางโดยเริ่มต้นเส้นทางจากจังหวัดสงขลา
จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดตรัง โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 เส้นทางจากอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยจัดในวันเสาร์
ที่ 7 กรกฎาคม 2561 ซึ่งการเดินทางจริงมีความคลาดเคลื่อนจากแผนที่กำหนดไว้เล็กน้อย แต่สามารถ
เดินทางไปที่ทุกแหล่งที่กำหนดไว้ในเส้นทางท่องเที่ยวของโปรแกรม รายละเอียดดังตารางที่ 4.52

ตารางที่ 4.52 สรุปผลการทดลองโปรแกรมการท่องเที่ยวสงขลา-พัทลุง รูปแบบ 1 วัน สำหรับ
นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย (วันเสาร์ที่ 7 กรกฎาคม 2561)

โปรแกรมการเดินทางที่กำหนดไว้ (รับ-ส่งที่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา)	โปรแกรมการเดินทางจริง (รับ-ส่งที่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา)	วิเคราะห์ข้อมูลการ จัดกิจกรรมท่องเที่ยว
06.00 ออกเดินทางจาก อ. หาดใหญ่ จ.สงขลา	06.00 ออกเดินทางจาก อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา	1.กำหนดการและสภาพการเดินทาง สภาพการเดินทางทริปนี้มีความ คลาดเคลื่อนจากแผนงานที่กำหนดไว้ เนื่องจาก (1) จากแผนการเดินทางเดิม นักท่องเที่ยวได้จองคิวรถเกือบทุกคน แต่ วันท่องเที่ยวจริงพบว่าบ่อน้ำร้อนเขาชัย สนไม่สามารถให้บริการนัดได้เนื่องจากไม่มี เจ้าหน้าที่นำรถไปให้บริการในวันเวลา ดังกล่าว นักท่องเที่ยวจึงยกเลิกการนัด เพราะไม่ต้องการเสียเวลารอบเจ้าหน้าที่ที่ จะให้บริการ (2) นักท่องเที่ยวไม่ได้ทาน อาหารเช้า แม้จะมีอาหารว่างและเครื่องดื่ม ให้บริการระหว่างเดินทาง แต่นักท่องเที่ยว สูงอายุรู้สึกหิวเร็วกว่าปกติ ทำให้ต้อง เปลี่ยนแผนการเดินทางไปร้านอาหารเที่ยง ก่อนกำหนด แต่เนื่องจากไปถึงก่อนกำหนด ทำให้กับข้าวที่สั่งจองไว้ยังไม่เสร็จ แต่ทาง ร้านแก้ปัญหาโดยการให้ดื่มน้ำสมุนไพร 2.พฤติกรรมนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ เป็นผู้สูงอายุที่ชอบ ท่องเที่ยวและถ่ายรูป จึงทำให้ระหว่างทาง เดินทางนักท่องเที่ยวยุ้ยสุก และชื่นชอบ ในทริปท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก หลายท่าน เคยมาพัทลุงเมื่อนานมาแล้วทำให้เกิดการ เปรียบเทียบความเจริญด้านการท่องเที่ยว และสถานที่ท่องเที่ยวในปัจจุบันกับในอดีต และรู้สึกดีที่ได้มาอีกครั้ง นักท่องเที่ยวกลุ่ม นี้ชื่นชอบตลาดสวนไผ่ขวัญใจเป็นอันมากมี การจับจ่ายซื้ออาหารกับข้าว สะตอ ของกิน เล่น และของฝากให้กับลูกหลานและญาติที่
07.30 - 09.30 แช่น้ำแร่ที่บ่อน้ำ ร้อนเขาชัยสนชมบริเวณรอบ ๆ และถ่ายภาพที่ธารน้ำเย็น	07.30 แช่น้ำแร่ที่บ่อน้ำร้อนเขาชัย สนชมบริเวณรอบ ๆ และถ่ายภาพที่ ธารน้ำเย็น เดินทางออกจากบ่อน้ำ ร้อนเร็วกว่ากำหนด เนื่องจาก นักท่องเที่ยวไม่ได้เข้ารับบริการนัด แผนไทยตามที่ได้จองคิวไว้ (1 ชั่วโมง)	
10.00 - 10.40 แวะซื้อของฝาก ศูนย์ OTOP พัทลุง	09.00 แวะซื้อของฝากศูนย์ OTOP พัทลุง	
11.00 - 12.00 ทานอาหารกลางวัน วันที่ศรีนครเกษตร	10.10 ทานอาหารกลางวันวันที่ศรีนคร เกษตร	
12.15 - 14.00 เที่ยว ชม ชิม ซื้อ ตลาดสวนไผ่ขวัญใจ	12.00 เที่ยว ชม ชิม ซื้อ ตลาดสวนไผ่ขวัญใจ	
14.30 - 16.45 นั่งรถชมเมือง บรรยากาศหาดแสนสุขลำปำ ชม วังเจ้าเมือง ชมสินค้าร้านศรีบาติก	14.00 นั่งรถดูชมเมืองและ บรรยากาศแสนสุขลำปำ 14.30 ชมวังเจ้าเมือง 15.30 ชมสินค้าร้านศรีบาติก	
17.00-17.20 กราบพระพุทธรูป โรคนันทรายชัยวัฒน์จตุรทิศ (พระสี มูมเมืองประจำภาคใต้)	15.50 กราบพระพุทธรูปโรคนันทราย ชัยวัฒน์จตุรทิศ (พระสีมูมเมือง ประจำภาคใต้)	
17.20 เดินทางกลับหาดใหญ่โดย สวัสดิภาพ	17.10 เดินทางกลับหาดใหญ่โดย สวัสดิภาพ	

โปรแกรมการเดินทางที่กำหนดไว้ (รับ-ส่งที่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา)	โปรแกรมการเดินทางจริง (รับ-ส่งที่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา)	วิเคราะห์ข้อมูลการ จัดกิจกรรมท่องเที่ยว
		น้องจำนวนมากเต็มสองมือเกือบทุกท่าน แต่นักท่องเที่ยวทั้งกลุ่มไม่ได้ให้ความสนใจสินค้าร้านศรีบาติกมากนัก จากการที่พูดคุยสอบถามนักท่องเที่ยวให้เหตุผลว่าพวกเขาเกษียรอายุแล้วเสื้อผ้าและสินค้าในร้านศรีบาติกไม่ได้มีความจำเป็นหรืออยู่ในความสนใจที่จะจับจ่ายซื้อสินค้า 3.การใช้สื่อออนไลน์และการเรียนรู้การใช้ นักท่องเที่ยวสูงอายุในทริปนี้ส่วนใหญ่เล่น Facebook หรือ Line กัน ระหว่างท่องเที่ยวมีการส่งภาพถ่ายระหว่างการท่องเที่ยวไปให้กับคนในครอบครัวและเพื่อนฝูงเป็นระยะ ๆ ตอนช่วงบ่ายบางท่านก็มีการ VDO call กับลูกหลาน พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องท่องเที่ยว และเมื่อเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสูงอายุเหล่านี้ดาวน์โหลดและเล่นแอปพลิเคชัน “มาตะ เมืองลง” ก็พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชื่นชอบหลายท่านบอกว่าจะมาเที่ยวพัทลุงอีกครั้ง เพราะยังมีอีกหลายที่มีแสดงในแอปพลิเคชันแต่ไม่ได้จัดอยู่ในทริปนี้

4.2 เส้นทางจากสนามบินนานาชาติหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย จัดในวันเสาร์ที่ 7 และอาทิตย์ที่ 8 กรกฎาคม 2561 ซึ่งการเดินทางจริงมีความคลาดเคลื่อนจากแผนที่กำหนดและมีการปรับเปลี่ยนสถานที่เพื่อความเหมาะสมของเวลา สถานที่ และสถานการณ์ความต้องการของนักท่องเที่ยว รายละเอียดดังตารางที่ 4.53

ตารางที่ 4.53 สรุปผลการทดลองโปรแกรมการท่องเที่ยวสงขลา-พัทลุง รูปแบบ 2 วัน 1 คืน สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย (วันเสาร์ที่ 7 และอาทิตย์ที่ 8 กรกฎาคม 2561)

โปรแกรมการเดินทางที่กำหนดไว้ (รับ-ส่ง ที่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา)	โปรแกรมการเดินทางจริง (รับ-ส่ง ที่ สนามบินนานาชาติ หาดใหญ่)	วิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมท่องเที่ยว
วันที่ 7 กรกฎาคม 2561 (ตารางบินจากกรุงเทพฯ ถึง หาดใหญ่ เวลา 07.25, 07.40, 08.10) 08.15 ออกเดินทางจากสนามบิน หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	07.40 ออกเดินทางจากสนามบิน นานาชาติหาดใหญ่ จ.สงขลา	1. กำหนดการและสภาพการ เดินทาง กำหนดการของทริปท่องเที่ยวกลุ่ม นี้ มีความคลาดเคลื่อนจาก กำหนดการเดิมไม่มากนัก เนื่องจาก มีการปรับเปลี่ยนแผนการเดินทาง
08.45-09.30 รับประทานอาหาร เช้าที่ร้านกาแฟบ้านไม้	08.30 รับประทานอาหารเช้าที่ ร้านกาแฟบ้านไม้	เล็กน้อย จึงไม่กระทบกับ กำหนดการเดิม เช่น ไหว้พระบรม
10.00-11.00 แชน้ำแร่ผ่อนคลาย เช้าที่ฟักบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน พักผ่อนตามอัธยาศัย	09.30 เข้าที่ฟักบ่อน้ำร้อนเขาชัย สน พักผ่อนและเตรียมเดินทางต่อ	ธาตุเขยิบบางแก้ว ชมต้นมะขาม 200 ปีริมหาดจกทะเลสาบสงขลา และลงเรือไปเที่ยวเกาะกระ และ
11.30-12.30 ทานอาหารเที่ยง ร้านอาหารบรรยากาศเมือง ควบอยRoute 41	10.30 ทานอาหารเที่ยง ร้านอาหารบรรยากาศเมือง ควบอยRoute 41	ขึ้นฝั่งที่ร้านทิวทัศน์เพื่อรับประทาน อาหารเที่ยงเลยเนื่องจากการชม
12.45-13.45 เที่ยว ชม ชิม ช็อป ตลาดสวนไผ่ขวัญใจ	11.50 เที่ยว ชม ชิม ช็อป ตลาด สวนไผ่ขวัญใจ	เกาะฯ ครั้งนี้ได้ใช้เรือของ อบต.นา ปะขอ ซึ่งเป็นเรือแบบเก่าจึงใช้เวลา ในการเดินทางนานกว่าปกติ ดังนั้น
14.00-15.30 ชมศูนย์หัตถกรรม วรรณิกระจุต พร้อมเรียนรู้การสาน กระจุตพร้อมรับประทานอาหาร ว่างยามบ่าย	13.20 ชมศูนย์หัตถกรรมวรรณิ กระจุต พร้อมเรียนรู้การสาน กระจุตพร้อมรับประทานอาหาร ว่างยามบ่าย	ด้วยเวลาที่จำกัดจึงได้ปรับ โปรแกรมไหว้พระบรมธาตุเขยิบ บางแก้วออก แต่ปรับเป็นไปไหว้ พระวัดหลักสิบก่อนเดินทางกลับ
	15.30 นั่งรถรางชมหาดแสนสุข ลำปำ วังเจ้าเมือง และซื้อสินค้า ร้านศรีบาติก	หาดใหญ่แทน เพราะอยู่ใกล้กับสวน สละลุงถัน
16.15 เข้าที่ฟักบ่อน้ำร้อนเขาชัย สนพักผ่อนตามอัธยาศัย	17.30 ชมธารน้ำเย็น และ รับประทานอาหารเย็นร้านอาหาร ภูเขาทองริมธารน้ำเย็นเขาชัยสน	2.พฤติกรรมนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ เป็นผู้สูงอายุที่ ชอบท่องเที่ยวมีกลุ่มท่องเที่ยวเป็น ของตัวเอง เป็นผู้หญิงทั้งหมด และ
17.00 รับประทานอาหารเย็น ร้านอาหารภูเขาทองริมธารน้ำเย็น เขาชัยสน	17.00 เข้าที่ฟักบ่อน้ำร้อนเขาชัย สนพักผ่อนตามอัธยาศัย และร่วม กิจกรรมวารีบำบัด	ถ่ายรูปวิวและชื่นชอบการเป็น นางแบบหน้ากล้องกันทั้งกลุ่ม ทั้ง กลุ่มมีความเป็นกันเองค่อนข้างสูง

โปรแกรมการเดินทางที่กำหนดไว้ (รับ-ส่ง ที่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา)	โปรแกรมการเดินทางจริง (รับ-ส่ง ที่สนามบินนานาชาติ หาดใหญ่)	วิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมท่องเที่ยว
18.00 เข้าที่พักพักผ่อนตาม อัธยาศัย และ ร่วมกิจกรรมวาริ บำบัด ก่อนเข้านอน	18.00 เข้าที่พักพักผ่อนตาม อัธยาศัย 19.00 ร่วมกิจกรรมวาริบำบัด ประมาณ 1 ชั่วโมงก่อนเข้านอน	และสนิทกันเร็วมาก เนื่องจากเป็น วัยเดียวกัน ในขณะที่ท่องเที่ยวก็มี การแลกเปลี่ยนความรู้และ ประสบการณ์การท่องเที่ยวระหว่าง กัน มีการสอบถามความเป็นมาและ วัตถุประสงค์ของการทำ โครงการวิจัยนี้ หลังการรับประทาน อาหารเย็นของวันที่ 1 อีกทั้งยังให้ ข้อคิดเห็นดี ๆ ให้แก่ทีมงานวิจัยใน การจัดทริปเดินทางสำหรับผู้สูงอายุ ในอนาคตอีกด้วย พฤติกรรมของ นักท่องเที่ยวกลุ่ม 2 วัน 1 คืนนี้จะ ซื้อสินค้าจาก OTOP ก่อนขึ้นเเยะ เนื่องจากสินค้าไม่เสียระหว่าง เดินทาง
วันที่อาทิตย์ที่ 8 กรกฎาคม 2561 (ตารางบินเครื่องออกจากสนามบิน หาดใหญ่ เวลา 17.55, 18.30) 06.00-08.30 ตื่นเช้าขึ้นน้ำแร่ เดิน ออกกำลังกายชมบรรยากาศยามเช้า เข้ารอบเขาชัยสน รับประทาน อาหารพื้นบ้านจากตลาดนัดเขาชัย สน	วันที่อาทิตย์ที่ 8 กรกฎาคม 2561 06.00 ตื่นเช้าขึ้นน้ำแร่ เดินออก กำลังกายชมบรรยากาศยามเช้า รับประทานอาหารเช้าที่บ้าน 08.15 เก็บภาพสวย ๆ ที่ธารน้ำ เย็น	3.การใช้สื่อออนไลน์และการ เรียนรู้การใช้ นักท่องเที่ยวสูงอายุในทริปนี้ส่วน ใหญ่เป็น คนทำงานในระดับ มัธยมนของหน่วยงานภาครัฐที่ เกษียณอายุแล้วและภาคเอกชน รวมถึงแม่บ้าน ซึ่งส่วนใหญ่จะ คุ้นเคยกับการใช้โมบายแอปพลิเค ชั่น และสนใจเมื่อมีการสอนการใช้ งานแอปพลิเคชั่น มีหลายเสียงชื่น ชมการออกแบบและการพัฒนา แอปพลิเคชั่นสำหรับการท่องเที่ยว จังหวัดพัทลุงสำหรับนักท่องเที่ยว สูงอายุ
08.45-11.30 ชมต้นมะขาม 200 ปีริมหาดงทะเลสาบสงขลา และลงเรือไปเที่ยวเกาะกระ และ ชมวิวยอริมคลองบางแก้วที่ เชื่อมต่อกับทะเลและไหว้พระบรม ธาตุเขินบางแก้ว	08.45 ชมต้นมะขาม 200 ปีริม หาดงทะเลสาบสงขลา และลง เรือไปเที่ยวเกาะกระ ตัดกิจกรรมไหว้พระธาตุวันเขิน บางแก้วและชมวิวยอริมคลองบาง แก้วที่เชื่อมต่อกับทะเลออก เนื่องจากใช้เวลาในการนั่งเรือชม เกาะนานเกินไปจนเลยเวลาอาหาร กลางวัน	
11.30-13.00 ทานอาหารกลางวัน รสชาติชาวเลงเกริมทะเลสาป สงขลา ที่ร้านอาหารทิพทัศน์	12.50 ทานอาหารกลางวันรสชาติ ชาวเลงเกริมทะเลสาปสงขลา ที่ ร้านอาหารทิพทัศน์	
13.40-15.30 แวะชมสวนสลลู่ ถันพร้อมอาหารว่าง	14.20 แวะชมสวนสลลู่ถันพร้อม อาหารว่าง 15.40 ไหว้พระที่วัดหลักสิบ	
16.00-16.40 เดินทางถึงสนามบิน หาดใหญ่โดยสวัสดิภาพ	16.00 เดินทางถึงสนามบิน หาดใหญ่โดยสวัสดิภาพ	

4.3 เส้นทางจากอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราชสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยจัดในวันศุกร์ที่ 13 กรกฎาคม 2561 ซึ่งการเดินทางจริงมีความคลาดเคลื่อนจากแผนที่กำหนดและมีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ เช่น การตัดโปรแกรมเยี่ยมชมศูนย์วรรณิกระจุต เพราะเลยเวลาอาหารกลางวันและนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวไม่อยากเสียเวลาในการย้อนเส้นทางกลับไป เป็นต้น รายละเอียดดังตารางที่ 4.54

ตารางที่ 4.54 สรุปผลการทดลองโปรแกรมการท่องเที่ยวนครศรีธรรมราช-พัทลุง รูปแบบ 1 วัน
สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย (วันศุกร์ที่ 13 กรกฎาคม 2561)

โปรแกรมการเดินทางที่กำหนดไว้ (รับ-ส่ง ที่ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช)	โปรแกรมการเดินทางจริง (รับ-ส่งที่ อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช)	วิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมท่องเที่ยว
06.00 จุดนัดพบและทานอาหารเช้า 06.30 ออกจาก อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช 07.30-08.30 ลงเรือชมบัวแดง นกน้ำ และควายน้ำ	06.00 ออกจาก อบต.ท่าศาลา 07.00 ออกจากร้านอาหาร 07.40 แวะเข้าห้องน้ำ 07.50 ออกเดินทางต่อ 08.50 ถึงอุทยานนกน้ำทะเลน้อย 09.20 ลงเรือชมบัว 10.40 ขึ้นเรือ 11.04 ออกจากอุทยานฯ	1. กำหนดการและสภาพการเดินทาง สภาพการเดินทางทริปนี้มีความคลาดเคลื่อนจากแผนงานที่กำหนดไว้ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงจุดนัดพบที่มีระยะทางไกลกว่าตำแหน่งที่กำหนดเป็นจุดรับ-ส่ง ซึ่งจากเดิมกำหนดจุดรับส่งในอำเภอเมือง จ.นครศรีธรรมราช แต่พอเปลี่ยนเป็นต้องไปรับลูกค้าที่อำเภอท่าศาลา จึงทำให้กำหนดการต้องมีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม
09.40-10.30 ชมศูนย์หัตถกรรมวรรณิกระจุต	เนื่องจากเลยเวลาและตรงกับเวลาทานอาหารกลางวัน และสังเกตจากพฤติกรรมนักท่องเที่ยวแล้ว จึงตัดโปรแกรมชมศูนย์หัตถกรรมวรรณิกระจุตออก	2. พฤติกรรมนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ เป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่ไม่เล่นสื่อออนไลน์ ไม่ชอบถ่ายรูป และไม่ชอบเที่ยวไกล ๆ ดังนั้นในการร่วมทริปท่องเที่ยวในครั้งนี้จึงเป็นสิ่งที่แปลกใหม่ ซึ่งนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ไม่สามารถ
10.50-12.00 ทานอาหารกลางวัน ริมน้ำที่ร้านอาหารบางขาม	11.15 ถึงร้านอาหารบางขาม 11.30 อาหารพร้อมเสิร์ฟ 12.22 ออกเดินทางต่อ	เปรียบเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อื่นได้มากนัก จึงทำให้มี
12.30-14.30 ชมวังเจ้าเมือง/นั่งรถชมบรรยากาศหาดแสนสุขลำปำ	12.40 เดินทางถึงหาดแสนสุขลำปำ 12.47 ขึ้นรถราง 12.52 ถึงวังเจ้าเมือง 13.30 ออกจากวังเจ้าเมือง	
15.00-15.40 เทียวบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน/ แชน้ำแร่ผ่อนคลายเป็นถ่ายภาพธารน้ำเย็นเขาชัยสน	14.00 ถึงบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน 14.55 ออกจากบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน	

โปรแกรมการเดินทางที่กำหนดไว้ (รับ-ส่ง ที่ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช)	โปรแกรมการเดินทางจริง (รับ-ส่งที่ อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช)	วิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมท่องเที่ยว
16.00-16.30 แวะซื้อของฝากศูนย์ OTOP พัทลุง (รับเบรคที่ ROUTE 41)	เนื่องจากลูกทัวร์บางรายเริ่มเหนื่อยและ เพลีย จึงไม่ขอหยุดชมธารน้ำเย็น และ ศูนย์ OTOP จึงจำเป็นต้องตัดโปรแกรม นี้ออก 15.30 ออกจาก ROUTE 41	ข้อเสนอแนะน้อยและการประเมิน ในแต่ละประเด็นอยู่ในระดับมาก 3.การใช้สื่อออนไลน์และการ เรียนรู้การใช้ Application มาตะ เมืองลุง
16.30-18.00 เดินทางกลับจังหวัด นครศรีธรรมราชโดยสวัสดิภาพ	17.00 เข้าสู่ อ.ท่าศาลา และแวะส่งลูก ทัวร์ 8 จุด 17.45 นักวิจัยผู้สังเกตการณ์และไกด์ เดินทางกลับพัทลุง	ไม่สามารถสอนการใช้Application ได้เนื่องจากกลุ่มผู้สูงอายุในทริปนี้ ส่วนใหญ่ไม่ใช้สื่อออนไลน์ จะมี เพียง 1 ท่านที่ใช้ แต่ไม่พร้อมที่จะ เรียนรู้เรื่อง Application ดังนั้นจึง ยกเลิกแผนการสอนไป เพียงแต่ฝาก แจ้งผ่านผู้สูงอายุกลุ่มนี้ให้ไปบอก ลูกหลานหรือสมาชิกในครอบครัวที่ ใช้สื่อออนไลน์เลือกดาวน์โหลด App มาตะเมืองลุง ใช้หากมีโอกาส มาเที่ยวพัทลุง

4.4 เส้นทางจากอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยจัด
ในวันศุกร์ที่ 13 และเสาร์ที่ 14 กรกฎาคม 2561 ซึ่งการเดินทางจริงมีความคลาดเคลื่อนในเรื่องของเวลา
จากแผนที่กำหนด แต่สามารถเดินทางไปทุกแหล่งที่กำหนดไว้ในเส้นทางท่องเที่ยวของโปรแกรม
รายละเอียดดังตารางที่ 4.55

ตารางที่ 4.55 สรุปผลการทดลองโปรแกรมการท่องเที่ยวนครศรีธรรมราช-พัทลุง รูปแบบ 2 วัน 1 คืนสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย (วันศุกร์ที่ 13 และเสาร์ที่ 14 กรกฎาคม 2561)

โปรแกรมการเดินทางที่กำหนดไว้ (รับ-ส่ง ที่ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช)	โปรแกรมการเดินทางจริง (รับ-ส่งที่ อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช)	วิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมท่องเที่ยว
วันที่ 13 กรกฎาคม 2561 06.00 เจอกันที่จุดนัดพบ ทานอาหารเช้าที่ร้านโกรี 60 ปี นครศรีธรรมราช 06.30 ออกจากนครศรีธรรมราช 08.30-08.40 แลววิวเขาอกทะลุที่เขาคอฟฟี่ 09.20-11.30 ชมต้นมะขาม 200 ปี ริมหาดงเคทะเลสาบสงขลาและลงเรือไปเที่ยวเกาะกระ 12.00-13.30 รับประทานอาหารกลางวันในตลาดน้ำปากพล	06.00 เจอกันที่จุดนัดพบ ทานอาหารเช้าที่ร้านโกรี 60 ปี นครศรีธรรมราช 07.30 ออกจากนครศรีธรรมราช (นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุต้องใช้เวลาในการรับประทานอาหารเช้าที่ไม่สามารถเร่งรีบได้) 09.00 แลววิวเขาอกทะลุที่เขาคอฟฟี่ 10.15 ลงเรือไปเที่ยวเกาะกระพร้อมรับประทานอาหารว่าง (เปลี่ยนไปลงเรือชมเกาะกระก่อนไปชมมะขาม 200 ปี เนื่องจากเส้นทางการไปชมเกาะกระมีความสะดวกและเหมาะสมกับนักท่องเที่ยว เพราะหลังจากการลงเรือไปชมเกาะกระมาขึ้นท่าเรือและสามารถนั่งรับประทานอาหารเที่ยงได้อย่างสะดวกก่อนนั่งรถไปชมมะขาม 200 ปี 12.35 รับประทานอาหารกลางวันในตลาดน้ำปากพล (หลังจากทานอาหารกลางวันเสร็จ ตลาดน้ำปากพลได้มีการจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวเดินรำ และบางท่านที่ไม่ร่วมกิจกรรมก็นั่งพักก่อนที่จะนั่งรถไปชมต้นมะขาม 200 ปีริมหาดงเคทะเลสาบสงขลา	1. กำหนดการและสภาพการเดินทาง กำหนดการของทริปท่องเที่ยวกลุ่มนี้ มีความคลาดเคลื่อนจากกำหนดการบ้างในบางสถานที่ท่องเที่ยว (1) เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีอายุค่อนข้างมาก ไม่สามารถเร่งรีบได้ ในส่วนของการรับประทานอาหารเช้าได้ (2) ส่วนของจุดแวะเข้าห้องน้ำ ควรให้นักท่องเที่ยวเข้าห้องน้ำก่อนออกเดินทาง ทำให้การแวะเข้าห้องน้ำบ่อยครั้งลงและมีจุดที่สามารถแวะเข้าห้องน้ำในปั้มน้ำมัน ประมาณ 5 ปั้ม ส่วนใหญ่เป็นห้องน้ำชักโครกเหมาะสมกับผู้สูงอายุ (3) การนั่งเรือไปชมเกาะกระ ยังไม่มีความเหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยว เนื่องจากสภาพของเรือนำเที่ยวยังไม่มีความพร้อม ส่งผลให้ใช้เวลาในการเดินทางนานเกินไปและทางขึ้นลงของท่าเรือยังไม่เอื้อต่อนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ 2. พฤติกรรมนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ เป็นผู้สูงอายุของชมรมผู้สูงอายุของจังหวัดนครศรีธรรมราชที่มีอายุค่อนข้างมาก (ประมาณ 75-80 ปี) ที่ชอบทำกิจกรรมเพื่อส่วนร่วมและส่วนใหญ่ท่องเที่ยวกับชมรมตามกิจกรรม/โครงการที่กำหนดทุกปี และชอบ

โปรแกรมการเดินทางที่กำหนดไว้ (รับ-ส่ง ที่ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช)	โปรแกรมการเดินทางจริง (รับ-ส่งที่ อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช)	วิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมท่องเที่ยว
13.40-14.20 เข้าที่พักทิวทัศน์รีสอร์ท ทริมทะเลสาบสงขลา พักผ่อนตาม อัยาศัย	13.40 ชมต้นมะขาม 200 ปีริมหาดง เกทะเลสาบสงขลา (นักท่องเที่ยวไม่ต้องการเข้าที่พัก เนื่องจากได้นั่งพักผ่อน ขณะ รับประทานอาหารเสร็จที่ตลาดน้ำปาก พลแล้ว จึงเดินทางต่อไปบ่อน้ำร้อน เขาชัยสน)	ท่องเที่ยวธรรมชาติและธรรมชาติและธรรมชาติ ก่อน ออกเดินทางของแต่ละวัน จะมีการ สวดมนต์ก่อนออกเดินทางเพื่อความ ปลอดภัย ถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ ผู้สูงอายุใช้เป็นขวัญกำลังใจในการ เดินทางและนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ชอบ การซื้อของกินฝากครอบครัวและของ ฝากให้ญาติ เพื่อนบ้านเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะตลาดสวนไผ่ขวัญใจ ผู้สูงอายุชอบมาก
14.30-16.40 ร่วมกิจกรรมวารีบำบัด ที่บ่อน้ำร้อนเขาชัยสนพร้อมแช่น้ำแร่ ถ่ายภาพรับลมเย็นๆธารน้ำเย็น	15.30 ร่วมกิจกรรมวารีบำบัดที่บ่อน้ำ ร้อนเขาชัยสนพร้อมแช่น้ำแร่ (ไม่ได้ไม่นักท่องเที่ยวไปถ่ายรูปที่ธาร น้ำเย็น เพราะนักท่องเที่ยวมีความ เหนื่อยล้าและหลังจากแช่น้ำแร่เสร็จ ต้องการเข้าที่พัก เพื่ออาบน้ำจะมี ความรู้สึกสบายตัว)	3. การใช้สื่อออนไลน์และการเรียนรู้ การใช้ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในทริปนี้ส่วน ใหญ่เป็นผู้สูงอายุที่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ชาวประมงเป็นส่วนใหญ่ และอาศัยกับลูกหลาน ใช้เวลาว่างใน การทำประโยชน์ให้กับส่วนร่วมจึงเข้า ร่วมในชมรมผู้สูงอายุ เรียกว่า โรงเรียนผู้สูงอายุ มีรายได้ระดับปาน กลาง ส่วนใหญ่จะไม่คุ้นเคยกับการใช้ โมบายแอปพลิเคชัน และบางท่านไม่ เคยใช้แอปพลิเคชันด้านการท่องเที่ยว มาก่อนและผู้สูงอายุกลุ่มนี้จะไม่เลือก สถานที่ท่องเที่ยวด้วยตนเอง แต่การ เที่ยวในแต่ละครั้งทางชมรมจะเป็นคน เลือกให้ และนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุใน ครั้งนี้มีประธานชมรมผู้สูงอายุ ซึ่งมี อายุ 60 ปี มีความสามารถใช้แอป พลิเคชันเพื่อการท่องเที่ยวได้ จึงได้ สอนการใช้โมบายแอปพลิเคชันให้กับ ประธานชมรมเป็นหลัก เพื่อสามารถ
17.00 รับประทานอาหารเย็นที่ ทิวทัศน์และพักผ่อนตามอัยาศัย	17.20 เข้าที่พักทิวทัศน์รีสอร์ททริม ทะเลสาบสงขลา	
	17.30 รับประทานอาหารเย็นที่ ทิวทัศน์และพักผ่อนตามอัยาศัย	
วันที่ 14 กรกฎาคม 2561 06.00-08.30 ตื่นเช้าชมบรรยากาศ ริมทะเลสาบสงขลา พร้อม รับประทานอาหารเช้าที่บ้านเพื่อ สุขภาพ เช็คเฮาส์	วันที่ 14 กรกฎาคม 2561 07.00 ตื่นเช้าชมบรรยากาศริม ทะเลสาบสงขลา พร้อมรับประทานอาหาร เช้าที่บ้านเพื่อสุขภาพ เช็ค เฮาส์ (หลังจากรับประทานอาหารเช้าเสร็จ มีการสอนการใช้แอปพลิเคชัน จึงทำ ให้เดินทางมีความล่าช้า)	
08.15-09.00 ไหว้พระบรมธาตุเจียน บางแก้ว ชมพิพิธภัณฑ	09.10 ไหว้พระบรมธาตุเจียนบางแก้ว ชมพิพิธภัณฑ	
09.30-11.00 นั่งรถชมบรรยากาศ หาดแสนสุขลำปำ ชมวังเจ้าเมือง	10.00 นั่งรถชมบรรยากาศหาดแสน สุขลำปำ ชมวังเจ้าเมือง	
11.20-11.45 แวะซื้อของฝากศูนย์ OTOP พัทลุง	11.15 แวะซื้อของฝากศูนย์ OTOP พัทลุง	

โปรแกรมการเดินทางที่กำหนดไว้ (รับ-ส่ง ที่ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช)	โปรแกรมการเดินทางจริง (รับ-ส่งที่ อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช)	วิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมท่องเที่ยว
12.00-13.00 ทานอาหารเที่ยง ร้านอาหารบรรยากาศเมืองควบอย Route 41	11.45 ทานอาหารเที่ยงร้านอาหาร บรรยากาศเมืองควบอยRoute 41 (นักท่องเที่ยวและไกด์นำเที่ยว นั่ง สนทนากลุ่ม เพื่อสำรวจความพึงพอใจ ในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งที่ควร ปรับปรุง/พัฒนา)	กลับไปสอนหรือเลือกสถานที่ ท่องเที่ยวต่อไป
13.20-15.00 เที่ยว ชม ชิม ช็อปป ตลาดสวนไผ่ขวัญใจ	14.00 เที่ยว ชม ชิม ช็อปป ตลาดสวน ไผ่ขวัญใจ	
15.00-16.30 เดินทางถึงสนามบิน นครศรีธรรมราชโดยสวัสดิภาพ	14.40 เดินทางถึงอ.ท่าศาลา นครศรีธรรมราชโดยสวัสดิภาพ	

4.5 เส้นทางจากอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยจัดในวัน
อาทิตย์ที่ 29 กรกฎาคม 2561 ซึ่งการเดินทางจริงมีความคลาดเคลื่อนในเรื่องของเวลาจากแผนที่กำหนด
แต่สามารถเดินทางไปทุกแหล่งที่กำหนดไว้ในเส้นทางท่องเที่ยวของโปรแกรม รายละเอียดดังตารางที่ 4.55

**ตารางที่ 4.56 สรุปผลการทดลองโปรแกรมการท่องเที่ยวตรัง-พัทลุง รูปแบบ 1 วัน สำหรับ
นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย (วันอาทิตย์ที่ 29 กรกฎาคม 2561)**

โปรแกรมการเดินทางที่กำหนดไว้ (รับ-ส่งที่ อ.ย่านตาขาว จ.ตรัง)	โปรแกรมการเดินทางจริง (รับ-ส่งที่ อ.ย่านตาขาว จ.ตรัง)	วิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมท่องเที่ยว
07.00 ออกเดินทางจาก จ.ตรัง	07.15 ออกเดินทางจาก จ.ตรัง	1.กำหนดการและสภาพการเดินทาง สภาพการเดินทางทริปนี้มี (1) ความคลาดเคลื่อนจากแผนงานที่กำหนด ไว้เล็กน้อย เนื่องจากมีการรับ นักท่องเที่ยว 2-3 จุดส่งผลให้ต้องใช้เวลา ในการรับนักท่องเที่ยวถึงแม้จะเป็น เส้นทางเดียวกันแต่ก็ต้องใช้เวลาส่งผลให้ เวลาคลาดเคลื่อนจากหมายกำหนดการ เดิม จึงทำให้กำหนดการต้องมีการ ปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม 2.พฤติกรรมนักท่องเที่ยว
08.00 - 08.40 ทานอาหารเช้า เบาๆ ร้านอาหาร บรรยากาศ ควบอยที่ Route 41	08.30 ทานอาหารเช้าเบาๆ ร้านอาหารบรรยากาศควบอยที่ Route 41 และถ่ายภาพบรรยากาศ บริเวณร้าน	
08.50 - 09.40 ชิม ช็อปป ชม ตลาด ใต้โหนดของพื้นที่บ้านพัทลุง	09.20 ชิม ช็อปป ชม ตลาดใต้โหนด ของพื้นที่บ้านพัทลุง	
10.20 - 11.30 เที่ยวบ่อน้ำร้อนเขา ชัยสน/ แช่น้ำแร่ ผ่อนคลาย และ ถ่ายภาพธารน้ำเย็น เขาชัยสน	10.30 เที่ยวบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน/ แช่ น้ำแร่ผ่อนคลาย 11.30 แวะถ่ายภาพธารน้ำเย็นเขาชัย สน	

โปรแกรมการเดินทางที่กำหนดไว้ (รับ-ส่งที่ อ.ย่านตาขาว จ.ตรัง)	โปรแกรมการเดินทางจริง (รับ-ส่งที่ อ.ย่านตาขาว จ.ตรัง)	วิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมท่องเที่ยว
11.45 - 12.45 ทานอาหารกลางวัน รสชาติชาวเลง เกริมทะเลสาป สงขลา พร้อมชมวิว ทิวทัศน์	11.50 ทานอาหารกลางวันรสชาติ ชาวเลงเก เกริมทะเลสาปสงขลา พร้อมชมวิว ร้านอาหารทิวทัศน์	นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ผสมผสานกันระหว่าง ผู้ที่ชื่นชอบการท่องเที่ยวและท่องเที่ยวอยู่ เป็นประจำ กับกลุ่มที่ไม่ค่อยได้เที่ยวมาก นัก แต่ทุกคนก็สนุกกับการเดินทาง ท่องเที่ยวในทริปนี้ และชื่นชอบในทริ ปท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก หลายท่านเคย มาพัทลุงแต่ไม่ได้มาท่องเที่ยวในลักษณะ นี้โดยส่วนใหญ่มาทำธุระ มาปฏิบัติงาน หรือมาเยี่ยมญาติ เมื่อนานมาแล้ว นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ชื่นชอบหาดได้โหนด และศูนย์ OTOP พัทลุง เป็นอันมากมีการ จับจ่ายซื้อสินค้าเป็นจำนวนมากเพื่อเป็น ของฝากให้กับลูกหลานและญาติพี่น้อง และชื่นชอบในรสชาติอาหารและ บรรยากาศภายในร้าน Route 41 และ ร้านทิวทัศน์ แต่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ไม่ได้ให้ความสนใจสินค้าร้านศรีบาติก มากนัก จากการที่ได้พูดคุยสอบถาม นักท่องเที่ยวได้ให้เหตุผลว่ามีมากแล้วที่มี อยู่ก็ยังไม่ได้นำมาใช้จึงไม่สนใจจะซื้อเพิ่ม และเมื่ออายุมากขึ้นความจำเป็นก็น้อยลง 3.การใช้สื่อออนไลน์และการเรียนรู้การใช้ นักท่องเที่ยวสูงอายุในทริปนี้ส่วนใหญ่เล่น Facebook หรือ Line อยู่เป็นประจำ แต่ มีหลายคนที่ไม่คุ้นเคยกับการใช้โมบาย แอปพลิเคชัน โดยส่วนหนึ่งเคยใช้แอป พลิเคชันด้านการท่องเที่ยวอื่นมาก่อน อย่างไรก็ตามพบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ทุกคนให้ความสนใจแอปพลิเคชัน “มาตะ เมืองลุง” ค่อนข้างมาก ซึ่งบางท่านที่ไม่มี ความชำนาญก็ให้เพื่อนในกลุ่มช่วยสอน
13.00 – 13.40 ไหว้พระบรมธาตุ วัดเขียนบางแก้ว พร้อมชม พิพิธภัณฑสถานและบรรยากาศรอบ	13.05 ไหว้พระบรมธาตุวัดเขียนบาง แก้วพร้อม ชมพิพิธภัณฑสถาน และ บรรยากาศรอบ	
14.00-15.00 ชมวังเจ้าเมือง พร้อม ชมสินค้าร้านศรีบาติก นั่งรถชม เมืองบรรยากาศ หาดแสนสุขลำปำ	14.20 นั่งรถชมเมืองบรรยากาศหาด แสนสุขลำปำ 14.30 ชมสินค้าร้านศรีบาติก 14.50 ชมวังเจ้าเมือง	
15.10-15.30 กราบพระพุทธรูป คันทรายชัยวัฒน์ จตุรทิศ(พระสี่มุม เมืองประจำภาคใต้)	16.10 แวะซื้อของฝากศูนย์ OTOP พัทลุง <i>เนื่องจากด้วยเวลาที่จำกัด และ นักท่องเที่ยวเริ่มเหนื่อย จึงขอให้ขับ รถวนพระพุทธรูปคันทรายชัยวัฒน์ จตุรทิศ(พระสี่มุมเมืองประจำภาคใต้) เพื่อทำความเคารพ แทนการเข้าไป กราบภายในแทน ก่อนเดินทางต่อ</i>	
15.40-16.00 แวะซื้อของฝากศูนย์ OTOP พัทลุง		
16.30-17.00 แวะถ่ายรูปจุดชมวิ เขาพับผ้า แวะทานอาหารว่างและ ดื่มน้ำสมุนไพร ร้านเขาพับผ้า	17.10 รับประทานอาหารว่างและดื่ มน้ำสมุนไพรร้านเขาพับผ้า	
17.00-17.30 เดินทางถึงจังหวัดตรัง	17.40 เดินทางถึงจังหวัดตรัง	

โปรแกรมการเดินทางที่กำหนดไว้ (รับ-ส่งที่ อ.ย่านตาขาว จ.ตรัง)	โปรแกรมการเดินทางจริง (รับ-ส่งที่ อ.ย่านตาขาว จ.ตรัง)	วิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมท่องเที่ยว
		และบางทางแจ้งว่าจะให้ลูกหลานช่วยทำ ให้และจะไปแนะนำให้ลูกหลานหรือญาติ เข้ามาศึกษาและนำแอปพลิเคชันไปใช้ให้ เป็นประโยชน์

4.6 เส้นทางจากสนามบินตรัง สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยจัดในวันอาทิตย์ที่ 29 และ
จันทร์ที่ 30 กรกฎาคม 2561 ซึ่งการเดินทางจริงมีความคลาดเคลื่อนในเรื่องของเวลาจากแผนที่กำหนด แต่
สามารถเดินทางไปทุกแหล่งที่กำหนดไว้ในเส้นทางท่องเที่ยวของโปรแกรม รายละเอียดดังตารางที่ 4.57

ตารางที่ 4.57 สรุปผลการทดลองโปรแกรมการท่องเที่ยวตรัง-พัทลุง รูปแบบ 2 วัน 1 คืน สำหรับ
นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย (วันอาทิตย์ที่ 29 และจันทร์ที่ 30 กรกฎาคม 2561)

โปรแกรมการเดินทางที่กำหนดไว้ (รับ-ส่ง ที่ สนามบินจังหวัดตรัง)	โปรแกรมการเดินทางจริง (รับ-ส่ง ที่ สนามบินจังหวัดตรัง)	วิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมท่องเที่ยว
วันที่ 29 กรกฎาคม 2561		1.กำหนดการและสภาพการเดินทาง
09.40 ออกเดินทางจากสนามบิน จังหวัดตรัง	09.40 ออกเดินทางจากสนามบิน จังหวัดตรัง	กำหนดการของทริปท่องเที่ยวกลุ่มนี้ มี ความคลาดเคลื่อนจากกำหนดการหลาย ครั้ง เนื่องจาก (1) สภาพภูมิอากาศไม่ อำนวย ฝนตกทำให้ล่องแพชมวิวลำปำ และถ่ายภาพชมทิวทัศน์ที่ร้านอาหาร
11.00 – 12.30 ชิม ซุป ชม หลาด ใต้โหนดของพื้นบ้านพัทลุง พร้อม อาหารเที่ยงเพื่อสุขภาพ	11.00 ชิม ซุป ชม หลาดใต้โหนด ของพื้นบ้านพัทลุง พร้อมอาหารเที่ยง เพื่อสุขภาพ	ทิวทัศน์ที่เขาพับผ้าไม่ได้ (2) นักท่องเที่ยว ประสงค์จะนั่งเรือชมนกน้ำ ทะเลบัว และ วิวพร้อมพระอาทิตย์ขึ้น ในพื้นที่ปาก
13.00 – 15.00 เข้าที่พักซานไม ชายเล และบ้านริมเล พักผ่อนตาม อัยาศัย พร้อมรับประทานอาหารว่าง	13.00 เข้าที่พักซานไมชายเล และ บ้านริมเล พักผ่อนตามอัยาศัย พร้อม รับประทานอาหารว่าง	ประ ทะเลน้อย ในเส้นทางที่ยาวกว่าเดิม ทำให้ค่าใช้จ่ายและกำหนดการ
15.20 – 16.00 ชมวังเจ้าเมือง พัทลุง ชมสินค้าจากร้านศรีบาติก	14.40 ชมวังเจ้าเมือง 15.30 ชมสินค้าจากร้านศรีบาติก	คลาดเคลื่อนไปจากเดิม
16.00 – 17.00 ล่องแพชมวิวคลอง ลำปำ เกาะลอยหาดแสนสุขลำปำ	16.00 นั่งรถชมหาดแสนสุขลำปำ เปลี่ยนจากล่องแพเป็นนั่งรถดูชมหาด แสนสุขลำปำ เพราะฝนตกและทัศน วิสัยไม่ค่อยดีไม่เหมาะกับการล่องแพ ชมวิว	2.พฤติกรรมนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ เป็นผู้สูงอายุที่ชอบ ท่องเที่ยวและถ่ายรูปวิวและชื่นชอบการ เป็นนางแบบและนายแบบหน้ากล้องกัน ทั้งกลุ่มทั้ง ๆ ที่นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งไม่ เคยรู้จักกันมาก่อน แต่ในขณะที่ท่องเที่ยว ก็มีการแลกเปลี่ยนความรู้และ
17.20 ทานอาหารเย็นที่ที่พัก ชม วิวและลอยยามเย็น และดูพระ อาทิตย์ตก พักผ่อนตามอัยาศัย	17.20 ระหว่างรออาหารมาเสิร์ฟ นักท่องเที่ยวสูงอายุถ่ายภาพและจับ กลุ่มกันเต้นลีลาศ และมีการสอนให้	

โปรแกรมการเดินทางที่กำหนดไว้ (รับ-ส่ง ที่ สนามบินจังหวัดตรัง)	โปรแกรมการเดินทางจริง (รับ-ส่ง ที่ สนามบินจังหวัดตรัง)	วิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมท่องเที่ยว
	นักท่องเที่ยวท่านอื่นเดินลีลาอีกด้วย เป็นที่สนุกสนานระหว่างนักท่องเที่ยว 17.50 ทานอาหารเย็นที่ที่พัก ชมวิวและลอยกระทง และดูพระอาทิตย์ตก 18.40 สอนการใช้แอปพลิเคชัน “มาตะ เมืองลุง” ให้กับนักท่องเที่ยวสูงอายุ และมีการเสนอแนะและสอบถามเกี่ยวกับเรื่องวิชาการและงานวิจัยเนื่องจากกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนทำงานระดับสูงก่อนเกษียณอายุแล้ว 19.30 แยกย้ายกันพักผ่อนตามอัธยาศัย	ประสบการณ์การท่องเที่ยวระหว่างกัน และเป็นกลุ่มที่ชื่นชอบประวัติความเป็นมาของวังเจ้าเมืองเป็นอันมาก มีการสอบถามความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการทำโครงการวิจัยนี้ หลังการรับประทานอาหารเย็นของวันที่ 1 อีกทั้งยังให้ข้อคิดเห็นดี ๆ ให้แก่ทีมงานวิจัยในการจัดทริปเดินทางสำหรับผู้สูงอายุในอนาคตอีกด้วย พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวกลุ่ม 2 วัน 1 คืนนี้มีความแตกต่างจากทริปวันเดียวตรงที่ของฝากที่ซื้อจะซื้อสินค้าจาก OTOP ค่อนข้างเยอะ เนื่องจากสินค้าไม่เสียระหว่างเดินทาง แตกต่างจากกลุ่มทริปวันเดียวที่จะซื้ออาหารและของสดกลับบ้านฝากครอบครัว
วันที่ 30 กรกฎาคม 2561 05.30 – 06.30 ออกเรือชมนกน้ำทะเลบัว และวิวอพร้อมพระอาทิตย์ขึ้น ในพื้นที่ปากประ ทะเลน้อย	วันที่ 30 กรกฎาคม 2561 04.30 นักท่องเที่ยวสูงอายุส่วนหนึ่งตื่นเข้ามาเดินลีลาออกกำลังกาย และรับประทานอาหารว่างรองท้อง 05.30 ออกเรือชมนกน้ำ ทะเลบัว และวิวอพร้อมพระอาทิตย์ขึ้น ในพื้นที่ปากประ ทะเลน้อย	3.การใช้สื่อออนไลน์และการเรียนรู้การใช้ นักท่องเที่ยวสูงอายุในทริปนี้ส่วนใหญ่เป็นพนักงานในระดับมันสมองของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนมาก่อน ซึ่งส่วนใหญ่จะคุ้นเคยกับการใช้โมบายแอปพลิเคชัน โดยส่วนหนึ่งเคยใช้แอปพลิเคชันด้านการท่องเที่ยวอื่นมาก่อน มีเพียง 2 คนที่ไม่เคยใช้แอปพลิเคชันเพื่อการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามพบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ทุกคนให้ความสนใจแอปพลิเคชัน “มาตะ เมืองลุง” ค่อนข้างมาก มีหลายเสียงชื่นชมการออกแบบและการพัฒนาแอปพลิเคชัน
06.30 – 08.00 ทานอาหารเช้า ณ ที่พัก และเตรียมท่องเที่ยวต่อ	08.30 ทานอาหารเช้า ณ ที่พัก และเตรียมท่องเที่ยวต่อ (สาเหตุที่เข้ารับประทานอาหารเช้าล่าช้ากว่ากำหนดการ เนื่องจากนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ประสงค์จะลงเรือถ่ายภาพ ดูบัว และชมทิวทัศน์นกยอยในเส้นทางที่ยาวกว่ากำหนด)	
08.30 – 09.20 ไหว้พระบรมธาตุเข็ยนบางแก้ว	9.30 ไหว้พระบรมธาตุเข็ยนบางแก้ว	

โปรแกรมการเดินทางที่กำหนดไว้ (รับ-ส่ง ที่ สนามบินจังหวัดตรัง)	โปรแกรมการเดินทางจริง (รับ-ส่ง ที่ สนามบินจังหวัดตรัง)	วิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมท่องเที่ยว
10.00 – 11.30 ทักทายบ่อน้ำร้อนเขา ชัยสน/ แช่น้ำแร่ นวดผ่อนคลาย และถ่ายภาพธารน้ำเย็นเขาชัยสน	10.20 ทักทายบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน/ แช่ น้ำแร่ นวดผ่อนคลาย และถ่ายภาพ ธารน้ำเย็นเขาชัยสน	ชั้นสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ อีกทั้งยังขึ้น ชมว่าแอปพลิเคชันใช้ง่าย และเสนอแนะ ว่าให้เพิ่มข้อมูลในเรื่องของปั้มน้ำมันและ สถานพยาบาลมากกว่านี้
12.00 – 13.30 ทานอาหาร กลางวันจิบกาแฟแล้ววิวเขาอกทะลุ ที่เขานาคอฟฟี่	12.20 ทานอาหารกลางวัน Route 41 มีการปรับเปลี่ยนสถานที่ รับประทานอาหารเที่ยง เนื่องจากร้าน เขานาคอฟฟี่มีลูกค้าจำนวนมากและฝน ตก ทำให้ไม่สามารถรองรับ นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ได้เพราะพื้นที่ ให้บริการในร่มมีจำนวนน้อย	
13.40 – 14.00 กราบพระพุทธรูป โรคนันตรายชัยวัฒน์จตุรทิศ(พระสี่ มุมเมืองประจำภาคใต้)	14.00 กราบพระพุทธรูปโรคนันตราย ชัยวัฒน์จตุรทิศ(พระสี่มุมเมืองประจำ ภาคใต้)	
14.10 – 14.30 แวะซื้อของฝาก ศูนย์ OTOP พัทลุง	14.30 แวะซื้อของฝากศูนย์ OTOP พัทลุง	
15.00 – 16.00 แวะถ่ายรูปจุดชม วิวเขาพับผ้า แวะดื่มน้ำสมุนไพร ร้านเขาพับผ้า	15.20 แวะรับประทานอาหารว่างที่ร้าน ทิวทัศน์ที่เขาพับผ้า มารับประทานใน รถ เนื่องจากฝนตกหนักนักท่องเที่ยว ไม่อยากจะลงจากรถเพื่อชมสถานที่และ ถ่ายภาพ	
16.00 – 16.30 ออกเดินทางสู่ สนามบินตรังโดยสวัสดิภาพ	17.10 ถึงสนามบินตรังโดยสวัสดิภาพ	

4.7 เส้นทางจากด่านตรวจคนเข้าเมือง อ.สะเดา จ.สงขลา สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ
ชาวต่างชาติจัดในวันอาทิตย์ที่ 5 สิงหาคม 2561 ซึ่งการเดินทางจริงมีความคลาดเคลื่อนในเรื่องของเวลา
จากแผนที่กำหนด เนื่องจากต้องใช้เวลาในการตรวจเอกสารเข้าเมืองของนักท่องเที่ยว ประกอบกับในวัน
ดังกล่าวตรงกับงานเทศกาลกรีฑาประจำปีของจังหวัดพัทลุง และกิจกรรมการมาเยือนพัทลุงของ Miss
World Tourism จึงทำให้ต้องตัดโปรแกรมบางแหล่งท่องเที่ยวไป รายละเอียดดังตารางที่ 4.58

ตารางที่ 4.58 สรุปผลการทดลองโปรแกรมการท่องเที่ยวสงขลา-พัทลุง รูปแบบ 1 วัน สำหรับ
นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวต่างชาติ (วันอาทิตย์ที่ 5 สิงหาคม 2561)

โปรแกรมการเดินทางที่กำหนดไว้ (รับ-ส่งที่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา)	โปรแกรมการเดินทางจริง (รับ-ส่งที่ ด้านตรวจคนเข้าเมือง จ.สงขลา)	วิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมท่องเที่ยว
07.00- ออกเดินทางจาก อ. หาดใหญ่ 08.40-09.20 รับประทานอาหาร เช้าที่บ้านไม้กาแพ	07.50 ด้านตรวจคนเข้าเมือง อ. สะเดา 08.40 รับประทานอาหารเช้าที่ร้าน ลาซีส เนื่องจากเวลาอาหารเช้าเลยแวะ พักทานอาหารเช้าที่หาดใหญ่ หลังจากออกเดินทางมาได้ 1 ชั่วโมง จากนั้นจึงเดินทางต่อไปพัทลุง	1.กำหนดการและสภาพการเดินทาง สภาพการเดินทางทริปนี้มีความ คลาดเคลื่อนจากแผนงานที่กำหนดไว้ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงจุดนัดพบที่ มีระยะทางไกลกว่าตำแหน่งที่กำหนด เป็นจุดรับ-ส่ง ซึ่งจากเดิมกำหนดจุดรับ นักท่องเที่ยวที่อำเภอหาดใหญ่ แต่ เนื่องจากนักท่องเที่ยวทั้งกลุ่มเดินทาง
10.00 -10.40 ชมการสาธิตแกะรูป หนังตะลุงพร้อมชมการแสดงหนัง ตะลุง ณ หอศิลป์หนังตะลุง 11.00 -12.30 ทิพย์ ชม ชิม ช็อปป ตลาดสวนไผ่ขวัญใจ พร้อมทาน อาหารกลางวัน 12.40-14.10 ชมศูนย์หัตถกรรม วรรณิกระจุต พร้อมเรียนรู้การจักร สานกระจุตผลิตภัณฑ์ทำมือ	10.25 ชมการสาธิตแกะรูปหนังตะลุง พร้อมชมการแสดงหนังตะลุง ณ หอ ศิลป์หนังตะลุง 11.30 รับประทานอาหารกลางวัน ที่ร้าน Route 41 12.50 ชม ชิม ช็อปป ตลาดสวนไผ่ขวัญ ใจ เนื่องจากในวันเดินทางเป็นวันอาทิตย์ ซึ่งตลาดสวนไผ่จะเปิดแค่บางส่วน จึง มีอาหารกลางวันที่จะรับนักท่องเที่ยว น้อยจึงปรับแผนการเดินทาง โดยให้ รับประทานอาหารที่ร้าน ROUTE 41 ก่อนเดินทางชมตลาดสวนไผ่ขวัญใจ และตัดโปรแกรมชมศูนย์วรรณิ กระจุตออก เนื่องจากทีม Miss world Tourism เดินทางมาจัดกิจกรรมที่ ศูนย์ฯ ทางศูนย์จึงไม่สามารถรองรับ นักท่องเที่ยวในวันนั้นได้	โดยตรงมาจากรัฐเคดาห์ ประเทศ มาเลเซีย และไม่สะดวกในการเดินทาง มาหาดใหญ่ ดังนั้นทีมวิจัยจึงจัดรถไป รับที่ด้านตรวจคนเข้าเมือง อ.สะเดา จ. สงขลา จึงทำให้กำหนดการต้องมีการ ปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม 2.พฤติกรรมนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ เป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่ ข้าราชการเกษียณที่อาศัยอยู่ในรัฐเค ดาห์ ประเทศมาเลเซีย และทั้งกลุ่มเป็น เพื่อนกลุ่มเดียวกัน ชอบการเดินทาง อายุเฉลี่ยอยู่ที่ 60-70 ปี และส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการเที่ยวต่างประเทศ มาก่อนโดยเฉพาะประเทศไทย แต่ไม่ เคยมาเที่ยวพัทลุงมาก่อน ประกอบกับ บางส่วนเป็นอดีตอาจารย์และ นักวิชาการเลยมีข้อเสนอแนะที่เป็น ประโยชน์กับงานวิจัย
14.30 -15.30 นั่งรถชมเมือง บรรยากาศหาดแสนสุขลำปำชมวัง เจ้าเมือง และบรรยากาศริมคลอง ลำปำ พร้อมชมสินค้าร้านศรีบาติก	14.25 นั่งรถชมเมืองบรรยากาศหาด แสนสุขลำปำชมวังเจ้าเมือง และ บรรยากาศริมคลองลำปำ	3.การใช้สื่อออนไลน์และการเรียนรู้ การใช้ ได้มีการแนะนำให้ผู้สูงอายุกลุ่มนี้ ทดลองใช้ Application มาตะ เมืองลุง

โปรแกรมการเดินทางที่กำหนดไว้ (รับ-ส่งที่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา)	โปรแกรมการเดินทางจริง (รับ-ส่งที่ด่านตรวจคนเข้าเมือง จ.สงขลา)	วิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมท่องเที่ยว
	เนื่องจากนักท่องเที่ยวเป็นผู้ชาย ทั้งหมดจึงไม่สนใจในสินค้าบาติก ดังนั้นทางทางทีมได้ตัดโปรแกรมชม สินค้าร้านศรีบาติกออก	แต่เนื่องจากเวลาจำกัดจึงไม่ได้ลง รายละเอียดการใช้งานทั้งหมด
16.00-17.00 แวะถ่ายภาพที่ธารน้ำ เย็น / แชน้ำแร่บ่อน้ำร้อน/ชม บริเวณรอบ ๆ พร้อมทานของว่าง ก่อนกลับ	16.20 ร่วมกิจกรรมวารีบำบัด/แช่ น้ำแร่บ่อน้ำร้อน/ชมบริเวณรอบ ๆ พร้อมทานของว่างก่อนเดินทางกลับ เนื่องจากนักท่องเที่ยวต้องเดินทาง กลับรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย ดังนั้นจึงตัดโปรแกรมถ่ายภาพที่ธาร น้ำเย็นออก	
17.00-18.00 เดินทางกลับหาดใหญ่ โดยสวัสดิภาพน้ำ	17.30 เดินทางถึง อ.สะเดา และ รับประทานอาหารเย็นก่อนเดินทางไป ยังด่านตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเดินทาง กลับประเทศมาเลเซีย	
16.00-16.30 แวะซื้อของฝากศูนย์ OTOP พัทลุง (รับเบรคที่ ROUTE 41)		

4.8 เส้นทางจากอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวต่างชาติจัดในวันเสาร์ที่ 4 และอาทิตย์ที่ 5 กรกฎาคม 2561 ซึ่งการเดินทางจริงมีความคลาดเคลื่อนในเรื่องของเวลาจากแผนที่กำหนด จึงมีการปรับเปลี่ยนเส้นทางตามความเหมาะสม โดยการแทรกแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เพื่อการแนะนำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติรู้จักแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงมากขึ้น รายละเอียดดังตารางที่ 4.59

ตารางที่ 4.59 สรุปผลการทดลองโปรแกรมการท่องเที่ยวสงขลา-พัทลุง รูปแบบ 2 วัน 1 คืน สำหรับ
นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวต่างชาติ (วันเสาร์ที่ 4 และอาทิตย์ที่ 5 กรกฎาคม 2561)

โปรแกรมการเดินทางที่กำหนดไว้ (รับ-ส่ง ที่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา)	โปรแกรมการเดินทางจริง (รับ-ส่งที่ด่านสะเดา จ.สงขลา)	วิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมท่องเที่ยว
<u>วันที่เสาร์ 4 สิงหาคม 2561</u> 07.00- ออกเดินทาง อ.หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 08.45-09.25 รับประทานอาหารเช้าที่ร้านโกเมท คอฟฟี่ 10.00 -11.40 ชมการสาธิตแกะรูปหนังตะลุงพร้อมชมการแสดงหนังตะลุง ณ หอศิลป์หนังตะลุง 11.20 -12.20 ทานอาหารกลางวันร้านอาหารบรรยากาศเมืองควบอย Route 41 12.40-14.10 ชมศูนย์หัตถกรรมวรรณิ กระจุต พร้อมเรียนรู้การจักสาน กระจุตผลิตภัณฑ์ทำมือ 14.30-15.20 ชมวังเจ้าเมืองพัทลุง และชมสินค้าจากร้านศรีบาติก 15.25- 16.15 ล่องแพชมวิวคลองลำปำจากหาดแสนสุขลำปำ 16.30 เข้าที่พัก ซานไม้ชายเล และ Wetland พักผ่อนตามอัธยาศัย 17.30 ทานอาหารเย็นที่ซานไม้ชายเล ริมหาดเลียบคลอง ยามเย็น และดูพระอาทิตย์ตก พักผ่อนตามอัธยาศัย	<u>วันที่เสาร์ 4 สิงหาคม 2561</u> 07.10- ออกเดินทางจากโรงแรมเซ็นทารา อ.หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 08.00 รับประทานอาหารเช้าที่โกเมทคอฟฟี่ 09.30 ชมการสาธิตแกะรูปหนังตะลุง พร้อมชมการแสดงหนังตะลุง ณ หอศิลป์หนังตะลุง 10.50 เลือกซื้อสินค้าที่ศูนย์ OTOP พัทลุง 11.30 ทานอาหารกลางวันร้านอาหารบรรยากาศเมืองควบอย Route 41 13.30 ชมศูนย์หัตถกรรมวรรณิกระจุต พร้อมเรียนรู้การจักสานกระจุตผลิตภัณฑ์ทำมือ 14.50 นั่งรถชมหาดแสนสุขลำปำ ชมวัดวังเจ้าเมืองพัทลุง และวัดยางงาม 17.00 – เข้าที่พัก ซานไม้ชายเล และ Wetland 18.30 รับประทานอาหารเย็นที่ ซานไม้ชายเล และพักผ่อนตามอัธยาศัย เนื่องจากในวันเดินทางมีลมแรงจึงไม่สามารถนั่งเรือแพชมคลองลำปำได้ ดังนั้นนักท่องเที่ยวจึงเลือกไปชมวัดในพื้นที่รอบๆ หาดแสนสุขลำปำโดยรถรางบริการของเทศบาลแทน และยกเลิกโปรแกรมการชมสินค้าจากร้านศรีบาติก	1.กำหนดการและสภาพการเดินทาง การเดินทางในวันแรกสามารถเดินทางได้ครบทุกจุดท่องเที่ยวที่กำหนดไว้ มีเวลาคลาดเคลื่อนบ้างเล็กน้อย สำหรับวันที่ 2 ในตอนเช้าตามกำหนดการจะล่องเรือชมบัวเพียง 1 ชั่วโมง แต่กลับใช้เวลาไปมากกว่า 2 ชั่วโมง เนื่องจากมีการขยายเส้นทาง ซึ่งนักท่องเที่ยวได้ให้ข้อเสนอแนะว่านานเกินไปไม่เหมาะสมกับผู้สูงอายุที่ต้องนั่งเรื่อนาน ๆ นอกจากนี้ได้มีการเพิ่มกิจกรรมการขี่ม้าซึ่งไม่มีในกำหนดการและตัดกิจกรรมการถ่ายภาพที่ธารน้ำเย็นเขาชัยสน เนื่องจากเลยเวลาที่กำหนด และนักท่องเที่ยวบางส่วนต้องเดินทางกลับป็นิ่งในช่วงค่ำของวันที่ 5 สิงหาคม 2561 2.พฤติกรรมนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มนี้แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ เดินทางมาจากป็นิ่ง 6 คน มาเลเซียเดินทางจากสิงคโปร์ 1 คน และเป็นผู้สูงอายุจากประเทศตะวันตกที่พักอยู่หาดใหญ่ 1 คน โดยทั้งหมดจะเดินทางมาถึง

โปรแกรมการเดินทางที่กำหนดไว้ (รับ-ส่ง ที่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา)	โปรแกรมการเดินทางจริง (รับ-ส่งที่ด่านสะเดา จ.สงขลา)	วิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมท่องเที่ยว
<u>วันอาทิตย์ที่ 5 สิงหาคม 2561</u> 05.30-06.30 ออกเรือชมนกน้ำ ทะเลบัว แล้ววียอ ชมพระอาทิตย์ขึ้น ในพื้นที่ปากประ ทะเลน้อย 07.00-08.00 ทานอาหารเช้า ณ ที่พัก และเตรียมท่องเที่ยวต่อ 08.20-10.30 ชมวิถีชาวนาเมืองลุงนาโปแก 10.40-12.30 เที่ยว ชม ชิม ชี้อป ตลาดสวนไผ่ขวัญใจ พร้อมทานอาหารกลางวัน	<u>วันอาทิตย์ที่ 5 สิงหาคม 2561</u> 05.30 ออกเรือชมนกน้ำ ทะเลบัว แล้ววียอ ชมพระอาทิตย์ขึ้น ในพื้นที่ปากประ ทะเลน้อย 08.00 ทานอาหารเช้า ณ ที่พัก และเตรียมท่องเที่ยวต่อ 09.00 ชมวิถีชาวนาเมืองลุงนาโปแก 10.40 เที่ยว ชม ชิม ชี้อป ตลาดสวนไผ่ขวัญใจ 11.30 รับประทานอาหารกลางวันที่ KamnanMee's Coffee House 12.30 ชี ม้า ที่ Kamnan MI CowBoy เนื่องจากเป็นวันอาทิตย์ทางตลาดสวนไผ่ขวัญใจไม่มีการเปิดตลาดเพียงสวนไผ่สะดวกในการรับประทานอาหารกลางวัน จึงเปลี่ยนสถานที่รับประทานอาหารกลางวัน ที่ KamnanMee's Coffee House แทน	หาดใหญ่ก่อนวันเดินทางไปพัทลุง 1 วัน นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ชอบเที่ยว จึงทำให้บรรยากาศการท่องเที่ยวสนุกสนาน 3.การใช้สื่อออนไลน์และการเรียนรู้การใช้ นักท่องเที่ยวกลุ่มมาจากป็นักชอบถ่ายภาพ และเล่นสื่อออนไลน์ ทั้งนี้ได้มีการสอนให้ผู้สูงอายุกลุ่มนี้ทดลองใช้ Application มาตะ เมืองลุง ซึ่งบางส่วนสามารถใช้ได้เป็นอย่างดี ส่วนบางส่วนยังไม่ชินกับการใช้ Application แต่แจ้งความประสงค์ว่าถ้ามาเที่ยวพัทลุงครั้งต่อไปจะลองใช้ Application มาตะ เมืองลุง อีกอย่างแน่นอน
12.50-13.30 ชม ศูนย์ หัตถกรรม กะลามะพร้าวลุงปลื้ม และชมบ้านเรือนไทยชัยบุรี 14.00-15.30 พักผ่อนโดยการนวดสปา และชมร้านอาหารแบบไทยที่ตลาดกรีนมั่งมั่ง 15.50-17.00 เที่ยวบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน/ แช่น้ำแร่และถ่ายภาพธารน้ำเย็นเขาชัยสน 17.00-18.00 ออกเดินทางกลับหาดใหญ่โดยสวัสดิภาพ	13.30 ชมศูนย์หัตถกรรมกะลามะพร้าวลุงปลื้ม และชมบ้านเรือนไทยชัยบุรี 14.20 แวะร้านสปาแบบไทย/ตลาดกรีนมั่งมั่ง 15.00 เที่ยวบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน/ แช่น้ำแร่ 17.00 เดินทางกลับหาดใหญ่โดยสวัสดิภาพ	

สำหรับโปรแกรมการท่องเที่ยวในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ได้จัดขึ้นรายละเอียดตามตาราง 4.58 -4.59 นั้นทางคณะผู้วิจัยได้ร่วมกับโรงเรียนมัธยมในจังหวัดพัทลุงในการเตรียมพร้อมนักเรียนที่ผ่านการอบรมภาษาอังกฤษที่คณะผู้วิจัยได้จัดขึ้นก่อนหน้านี้ โดยให้นักเรียนกลุ่มดังกล่าวได้ฝึกปฏิบัติจริงในโปรแกรมนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้ง 2 โปรแกรม รายละเอียดดังภาพที่ 4.60

ตารางที่ 4.60 กำหนดการมัคคุเทศก์น้อยกล่าวต้อนรับและให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวต่างชาติ

โรงเรียน	แหล่งท่องเที่ยว	กำหนดการเดินทาง
โรงเรียนสตรีพัทลุง	1. ศูนย์หัตถกรรมวรรณิกระจุต	วันอาทิตย์ที่ 5 สิงหาคม 2561 เวลา 08.45น.-10.30น.
	2. วิถีชีวิตชาวนาเมืองลุง “นาโปแก”	วันอาทิตย์ที่ 5 สิงหาคม 2561 เวลา 10.40น.-12.15น.
	3. ศูนย์หัตถกรรมกะลามะพร้าวลุงปลื้ม และชมบ้านเรือนไทยชัยบุรี	วันอาทิตย์ที่ 5 สิงหาคม 2561 เวลา 12.30น.-13.20น.
โรงเรียนพัทลุง	1. ตลาดสวนไผ่ขวัญใจ	วันเสาร์ที่ 4 สิงหาคม 2561 เวลา 12.40น.-13.40น.
	2. ชมสินค้าจากร้านศรีบาติกและชมวังเจ้าเมืองพัทลุง ล่องแพชมวิวคลองลำป่าเกะลอยหาดแสนสุขลำป่า	วันเสาร์ที่ 4 สิงหาคม 2561 เวลา 16.00น.-18.30น.
โรงเรียนอุบลรัตนราชกัญญาราชวิทยาลัย พัทลุง	1. ชมการสาธิตแกะรูปหนังตะลุงพร้อมชมการแสดงหนังตะลุง ณ หอศิลป์หนังตะลุง	วันเสาร์ที่ 4 สิงหาคม 2561 เวลา 10.00น.-11.00น.
	2. แลวิวเขาอกทะลุสัญลักษณ์ประจำจังหวัดพัทลุงที่เขานาคอฟี	วันอาทิตย์ที่ 5 สิงหาคม 2561 เวลา 13.40น.-14.20น.
โรงเรียนเขาชัยสน	1. บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน 2 วัน	วันเสาร์ที่ 4 สิงหาคม 2561 เวลา 16.00น.-17.00น.
		วันอาทิตย์ที่ 5 สิงหาคม 2561 เวลา 15.50น.-17.00น.

นอกจากนี้ในการจัดเส้นทางท่องเที่ยวในทุกโปรแกรมนักท่องเที่ยวจะได้เยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวในหลายรูปแบบ เช่น วัฒนธรรม สุขภาพ ธรรมชาติ วิถีชาวบ้าน และการเลือกซื้อสินค้าพื้นบ้าน เป็นต้น ทั้งนี้คณะผู้วิจัยจะให้ความสำคัญในการจัดเส้นทางท่องเที่ยวในแต่ละวันให้สามารถเดินทางต่อเนื่องและไม่มีการย้อนเส้นทางกลับไปเส้นทางเดิมดังตัวอย่างเส้นทางท่องเที่ยวในภาพที่ 4.13 – 4.14 ตามองค์ประกอบของการจัดการโลจิสติกส์ เพื่อเป็นการลดต้นทุนเวลาและค่าใช้จ่ายแต่ยังคงคุณภาพในการจัดการท่องเที่ยว

ภาพที่ 4.13 ภาพเส้นทางการท่องเที่ยว 1 วัน สงขลา-พัทลุง สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

5. ผลการวิจัยเกี่ยวกับการทดลองนำเที่ยวตามเส้นทางท่องเที่ยวที่ออกแบบ

การวิจัยครั้งนี้มีการจัดโปรแกรมทดลองนำเที่ยวจังหวัดพัทลุงให้แก่กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุทั้งหมด 8 โปรแกรม โดยแบ่งเป็นโปรแกรม 1 วัน 4 โปรแกรม และโปรแกรม 2 วัน 1 คีน 4 โปรแกรม ซึ่งสามารถสรุปผลการประเมินจากนักท่องเที่ยวที่ร่วมโปรแกรมทดลองนำเที่ยวได้ ดังต่อไปนี้

จากตาราง 4.61 และ 4.63 พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่เป็นหญิง (ร้อยละ 64.06) และร้อยละ 64.69 เคยมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง เมื่อจำแนกรูปแบบการท่องเที่ยวพบว่า โปรแกรมทดลองท่องเที่ยวพัทลุง 1 วันทั้ง 4 โปรแกรมมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพศชายเพศหญิงเท่ากัน โดยร้อยละ 46.88 มีประสบการณ์การท่องเที่ยวพัทลุงมาก่อน และร้อยละ 53.13 มาเที่ยวพัทลุงเป็นครั้งแรกแต่เมื่อพิจารณาในแต่ละโปรแกรมพบว่าโปรแกรมที่ 1 เส้นทางท่องเที่ยวจากอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นเพศชายร้อยละ 75.00 มีอัตราส่วนของประสบการณ์ในการเที่ยวพัทลุงทั้งเคยมาและไม่เคยมาร้อยละ 50.00 เท่ากัน โปรแกรมท่องเที่ยวที่ 2 เส้นทางท่องเที่ยวจากอำเภอนาตาล จังหวัดนครราชสีมา นักท่องเที่ยวทั้งหมดเป็นเพศหญิงและส่วนใหญ่ร้อยละ 62.50 ไม่เคยมีประสบการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงมาก่อน ซึ่งแตกต่างจากโปรแกรมที่ 3 เส้นทางท่องเที่ยวจากอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง ที่ร้อยละ 87.50 เคยมีประสบการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงมาก่อน และร้อยละ 75.00 เป็นเพศหญิง นอกจากนี้โปรแกรมที่ 4 เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุต่างชาติที่เดินทางมาจากรัฐเคดาห์ มาเลเซีย ใช้เส้นทางท่องเที่ยวจากอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา เป็นนักท่องเที่ยวเพศชายทั้งหมด โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 87.50 ไม่เคยมีประสบการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงมาก่อน และมีแค่ร้อยละ 12.50 ที่เคยมีประสบการณ์ท่องเที่ยวพัทลุงมาก่อน ส่วนโปรแกรมทดลองท่องเที่ยวพัทลุง 2 วัน 1 คีน พบว่าทั้ง 4 โปรแกรมมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพศหญิงจำนวนร้อยละ 78.13 และร้อยละ 62.50 เคยมีประสบการณ์การท่องเที่ยวพัทลุงมาก่อน และร้อยละ 37.50 มาเที่ยวพัทลุงเป็นครั้งแรก เมื่อพิจารณาในแต่ละโปรแกรมพบว่าโปรแกรมที่ 1 เส้นทางท่องเที่ยวจากอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นเพศหญิงทั้งหมดและทุกคนเคยมีประสบการณ์ท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงมาก่อน สำหรับโปรแกรมท่องเที่ยวที่ 2 เส้นทางท่องเที่ยวจากอำเภอนาตาล จังหวัดนครราชสีมาพบว่า ร้อยละ ร้อยละ 75.00 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 62.50 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดไม่เคยมีประสบการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงมาก่อน และมีเพียงร้อยละ 37.50 เท่านั้นที่มีประสบการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง ซึ่งแตกต่างจากโปรแกรมที่ 3 เส้นทางท่องเที่ยวจากสนามบินจังหวัดตรังที่ร้อยละ 62.50 เคยมีประสบการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงมาก่อน นักท่องเที่ยวของโปรแกรมนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 87.50) สำหรับโปรแกรมที่ 4 เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุต่างชาติที่เดินทางมาจากประเทศมาเลเซีย 6 คน สิงคโปร์ 1 คน และจากสหราชอาณาจักร 1 คน นักท่องเที่ยวทุกคนใช้เส้นทางจากอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ประกอบด้วยนักท่องเที่ยวเพศชายและเพศหญิงเท่ากันคือร้อยละ 50.00 และมีนักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ท่องเที่ยวพัทลุงและไม่เคยท่องเที่ยวพัทลุงในอัตราร้อยละ 50.00 เช่นกัน

ตารางที่ 4.61 ร้อยละสถานภาพนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่ร่วมทดลองเที่ยวจังหวัดพัทลุง

ตัวแปร		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	23	35.94
	หญิง	41	64.06
ประสบการณ์การเที่ยวจังหวัดพัทลุง	เคยมา	35	54.69
	ไม่เคยมา	29	45.31

ตารางที่ 4.62 ร้อยละสถานภาพนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่ร่วมโปรแกรมทดลองท่องเที่ยวพัทลุง 1 วัน

โปรแกรมท่องเที่ยว ตัวแปร		โปรแกรมที่ 1	โปรแกรมที่ 2	โปรแกรมที่ 3	โปรแกรมที่ 4	รวม
เพศ	ชาย	75.00	-	25.00	100.00	50.00
	หญิง	25.00	100.00	75.00	-	50.00
ประสบการณ์การเที่ยว จังหวัดพัทลุง	เคยมา	50.00	37.50	87.50	12.50	46.88
	ไม่เคยมา	50.00	62.50	12.50	87.50	53.13

ตารางที่ 4.63 ร้อยละสถานภาพนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่ร่วมโปรแกรมทดลองท่องเที่ยวพัทลุง 2 วัน
คืน

โปรแกรมท่องเที่ยว ตัวแปร		โปรแกรม ที่ 1	โปรแกรม ที่ 2	โปรแกรม ที่ 3	โปรแกรม ที่ 4	รวม
เพศ	ชาย	-	25.00	12.50	50.00	21.88
	หญิง	100.00	75.00	87.50	50.00	78.13
ประสบการณ์การเที่ยวจังหวัด พัทลุง	เคยมา	100.00	37.50	62.50	50.00	62.50
	ไม่เคยมา	-	62.50	37.50	50.00	37.50

จากตารางที่ 4.64 - 4.65 พบว่า นักท่องเที่ยวที่ร่วมกิจกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงในโปรแกรม 1 วัน เห็นว่า โปรแกรม และกิจกรรมนำเที่ยวในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก ยกเว้นนักท่องเที่ยวจาก จังหวัดตรัง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่งในระดับมาก ยกเว้นแหล่งท่องเที่ยวอุทยานนกน้ำทะเลน้อยที่ล่องเรือชมบัวแดงนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และวัดเขียนบางแก้วมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ความพึงพอใจในการบริการร้านอาหารอยู่ในระดับมาก ยกเว้นร้านอาหารบางซาม ที่พึงพอใจในระดับมากที่สุด และร้านคนครัวเกษตรที่พึงพอใจในระดับปานกลาง ส่วนร้านค้ามีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ส่วนความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่ร่วมกิจกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงในโปรแกรม 2 วัน เห็นว่าโปรแกรม และกิจกรรมนำเที่ยวในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และ นักท่องเที่ยวจากจังหวัดนครศรีธรรมราช และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจะมีความพึงพอใจกับการร่วม

ท่องเที่ยวในกิจกรรมและโปรแกรมที่จัดในระดับมากที่สุด นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในแหล่งท่องเที่ยวที่จัดให้ในระดับมาก ยกเว้นตลาดมั่งมั่ง และนาโปแกที่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดนักท่องเที่ยวจากจังหวัดตรัง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในร้านอาหารที่จัดบริการทุกร้านในระดับมาก ยกเว้น ร้านอาหาร Route 41 ร้านอาหารกำนันมี และร้านโกเมศ ที่นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ส่วนร้านค้าและที่พักมีความพึงพอใจในระดับมากทุกร้านและทุกแห่ง ยกเว้น ทิวทัศน์รีสอร์ท บ้านไม้ชายเล และwestland ที่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.64 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวและบริการในการทดลองเที่ยว 1 วันจังหวัดพัทลุงของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ จำแนกตามโปรแกรมท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวและบริการ	โปรแกรมที่ 1		โปรแกรมที่ 2		โปรแกรมที่ 3		โปรแกรมที่ 4		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
แหล่งท่องเที่ยว										
บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน	3.56	0.56	4.09	0.60	3.97	0.51	3.91	0.42	3.87	0.53
ธารน้ำเย็น	3.32	0.55	-	-	3.79	0.51	-	-	3.55	0.57
วังเจ้าเมือง	3.41	0.46	4.50	0.54	3.54	0.66	4.10	0.34	3.84	0.65
พระพุทธรูปรัตนตรัยฯ	3.45	0.56	-	-	3.61	0.47	-	-	3.52	0.51
ทะเลน้อยชมบัว	-	-	4.52	0.53	-	-	-	-	4.52	0.53
ตลาดสวนไผ่ขวัญใจ	3.08	0.25	-	-	-	-	4.16	0.46	3.62	0.67
ตลาดใต้โหนด	-	-	-	-	3.88	0.49	-	-	3.88	0.49
การแสดงหนังตะลุง	-	-	-	-	-	-	3.99	0.56	3.99	0.56
วัดเขียนบางแก้ว	-	-	-	-	3.22	0.85	-	-	3.22	0.85
ร้านอาหาร										
คนครัวเกษตร	3.16	0.32	-	-	-	-	-	-	3.16	0.32
อาหารบางซาม	-	-	4.55	0.58	-	-	-	-	4.55	0.58
Route 41	-	-	-	-	3.83	0.31	4.44	0.36	4.14	0.45
ร้านอาหารทิวทัศน์	-	-	-	-	3.89	0.19	-	-	3.89	0.19
อาหารเขาพับผ้า	-	-	-	-	3.61	0.44	-	-	3.61	0.44
ร้านอาหารหาดใหญ่	-	-	-	-	-	-	3.58	0.33	3.58	0.33
ร้านค้า										
OTOP	3.32	0.30	-	-	3.18	0.52	-	-	3.25	0.42
ศรีบาติก	3.19	0.47	-	-	2.98	0.68	-	-	3.09	0.58
ภาพรวม	3.77	0.70	-	-	4.35	0.57	4.67	0.45	4.26	0.67

ตารางที่ 4.65 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวและบริการในการทดลองเที่ยว 2 วัน จังหวัดพัทลุงของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ จำแนกตามโปรแกรมท่องเที่ยว

สถานประกอบการ	โปรแกรมที่ 1		โปรแกรมที่ 2		โปรแกรมที่ 3		โปรแกรมที่ 4		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
แหล่งท่องเที่ยว										
บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน	4.05	0.75	4.28	0.75	4.25	0.44	4.63	0.47	4.30	0.63
ธารน้ำเย็น	4.40	0.37	-	-	-	-	-	-	4.40	0.37
วังเจ้าเมือง	4.06	0.86	4.96	0.12	3.96	0.55	4.77	0.37	4.44	0.68
วรรณิกระจุด	3.23	0.59	-	-	-	-	4.13	0.72	3.68	0.79
กะลามะพร้าว	-	-	-	-	-	-	3.63	0.78	3.63	0.78
หนังตะลุง	-	-	-	-	-	-	4.24	0.41	4.24	0.41
สวนสละลุงถัน	3.53	0.69	-	-	-	-	-	-	3.53	0.69
เกาะกระ	2.72	0.46	4.41	0.61	-	-	-	-	3.56	1.02
ตลาดสวนไผ่ขวัญใจ	3.75	0.51	4.67	0.36	-	-	4.49	0.45	4.30	0.59
ตลาดใต้โหนด	-	-	-	-	4.17	0.42	-	-	4.17	0.42
นาโปแก	-	-	-	-	-	-	4.68	0.35	4.68	0.35
ตลาดน้ำ	-	-	4.38	0.52	-	-	-	-	4.38	0.52
ตลาดมุ้งมิ่ง	-	-	-	-	-	-	4.85	0.26	4.85	0.26
วัดเขียนบางแก้ว	-	-	4.77	0.53	3.50	0.35	-	-	4.14	0.78
วัดวัง	-	-	-	-	-	-	4.44	0.76	4.44	0.76
วัดยางงาม	-	-	-	-	-	-	4.38	0.88	4.38	0.88
ร้านอาหาร										
กาแฟสดบ้านไม้	4.17	0.55	-	-	-	-	-	-	4.17	0.55
Route 41	4.63	0.40	4.96	0.08	4.15	0.26	4.84	0.31	4.64	0.41
อาหารภูเขาทอง	3.56	0.62	-	-	-	-	-	-	3.56	0.62
ร้านอาหารทิวทัศน์	4.29	0.56	4.71	0.43	-	-	-	-	4.50	0.53

ตารางที่ 4.65 (ต่อ)

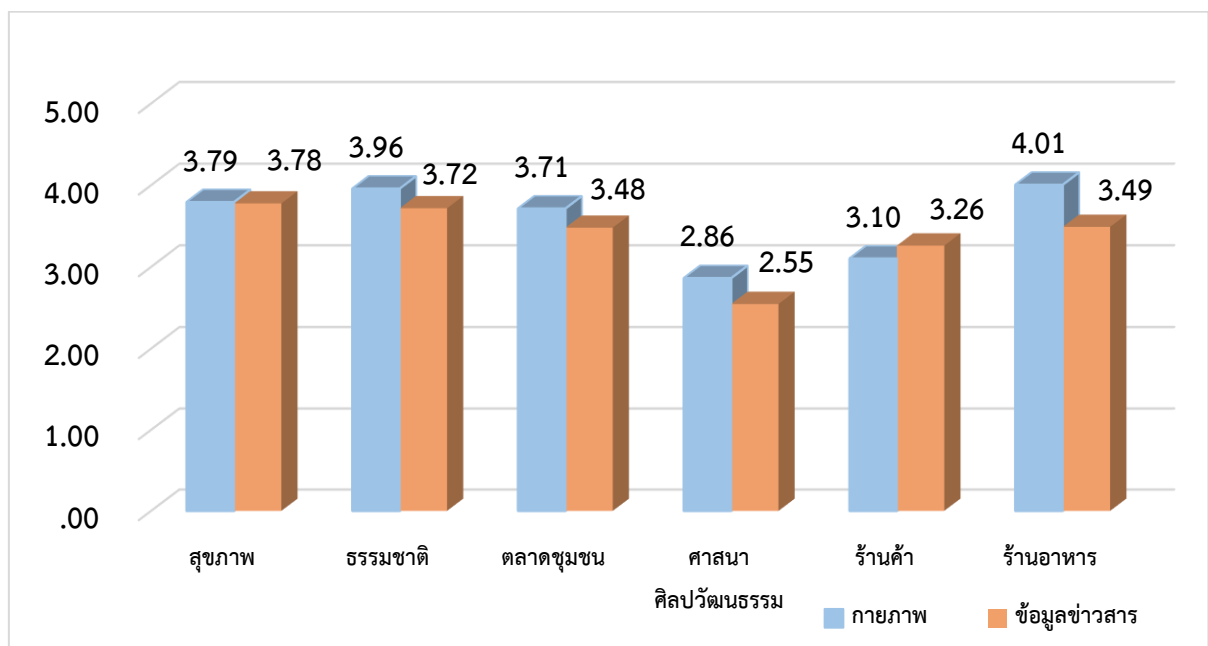
สถานประกอบการ	โปรแกรมที่ 1		โปรแกรมที่ 2		โปรแกรมที่ 3		โปรแกรมที่ 4		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
โกเมต	-	-	-	-	-	-	4.76	0.15	4.76	0.15
ร้านอาหารกำนันมี	-	-	-	-	-	-	4.58	0.60	4.58	0.60
ขนาคอฟฟี่	-	-	4.17	0.55	3.72	0.34	-	-	3.95	0.50
ร้านค้า										
โอท็อป	-	-	4.68	0.34	3.80	0.30	4.74	0.40	4.41	0.55
ศรีบาติก	3.77	0.60	-	-	3.68	0.41	-	-	3.72	0.50
ที่พัก										
บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน	3.50	0.73	-	-	-	-	-	-	3.50	0.73
ทิวทัศน์รีสอร์ท	-	-	4.58	0.38	-	-	-	-	4.58	0.38
บ้านขามไม้ชายเลและ บ้านริมเล	-	-	-	-	4.06	0.27	-	-	4.06	0.27
บ้านไม้ชายเลและ westland	-	-	-	-	-	-	4.61	0.68	4.61	0.68
ภาพรวม	4.38	0.49	5.00	-	4.38	0.53	4.90	0.20	4.66	0.46

จากตารางที่ 4.66 และภาพที่ 4.15 – 4.18 พบว่า นักท่องเที่ยวที่ร่วมกิจกรรมทดลองเที่ยวโปรแกรม 1 วัน มีความพึงพอใจในระบบโลจิสติกส์ด้านกายภาพ และข้อมูลข่าวสารในระดับมาก ยกเว้นแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนาและวัฒนธรรมและร้านค้าที่มีความพึงพอใจทั้งด้านกายภาพและข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลางส่วนการบริการของที่พักมีความพึงพอใจด้านข้อมูลข่าวสารในระดับปานกลาง ส่วนนักท่องเที่ยวที่ร่วมกิจกรรมการเที่ยวในโปรแกรม 2 วันมีความพึงพอใจในระบบโลจิสติกส์ทั้งด้านกายภาพและข้อมูลข่าวสารของแหล่งท่องเที่ยวบริการร้านอาหาร ร้านค้าและที่พักที่จัดในการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากทุกแห่ง ยกเว้นด้านข้อมูลข่าวสารในแหล่งตลาดชุมชนที่พึงพอใจในระดับปานกลาง

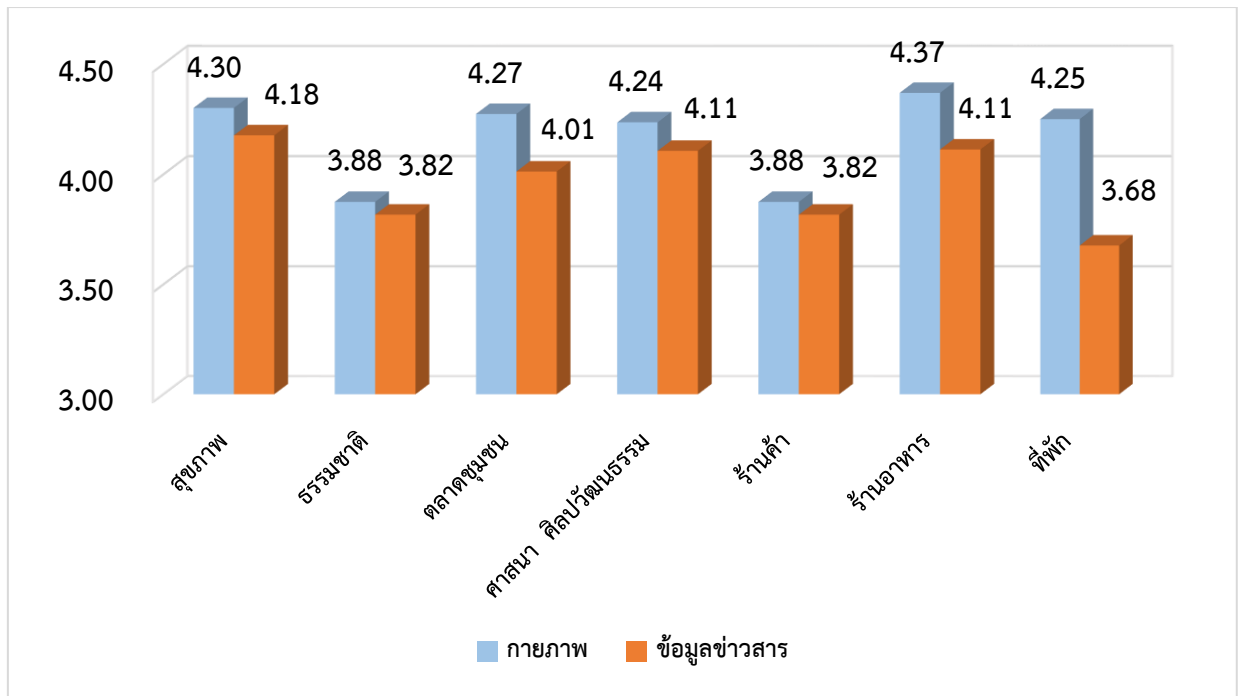
เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในระบบโลจิสติกส์ พบว่า นักท่องเที่ยวทั้งโปรแกรม 1 วันและ 2 วันมีความพึงพอใจในระบบโลจิสติกส์ด้านกายภาพสูงกว่าด้านข้อมูลข่าวสารทุกบริการที่จัด และนักท่องเที่ยวที่ร่วมกิจกรรมทดลองเที่ยวในโปรแกรมเที่ยว 2 วันมีความพึงพอใจในระบบโลจิสติกส์ทั้งด้านกายภาพและด้านข้อมูลข่าวสารสูงกว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมกิจกรรมเที่ยว 1 วัน

ตารางที่ 4.66 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อระบบโลจิสติกส์ด้านการบริการทางกายภาพและข้อมูลสารสนเทศ ในทัศนะนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่ร่วมทดลองท่องเที่ยว

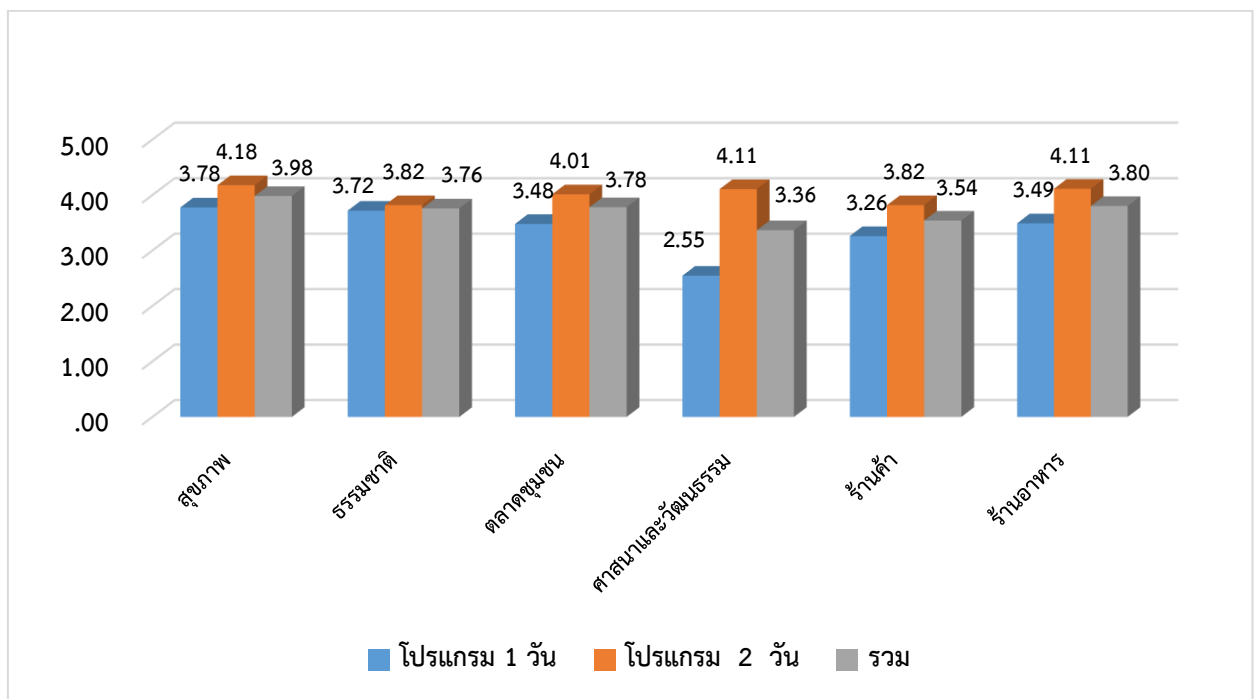
การให้บริการด้าน	โปรแกรม 1 วัน				โปรแกรม 2 วัน			
	กายภาพ		ข้อมูลข่าวสาร		กายภาพ		ข้อมูลข่าวสาร	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
สุขภาพ	3.79	0.78	3.78	0.87	4.30	0.63	4.18	0.70
ธรรมชาติ	3.96	0.68	3.72	0.93	3.88	0.80	3.82	0.83
ตลาดชุมชน	3.71	0.65	3.48	0.90	4.27	0.54	2.56	1.11
ศาสนา วัฒนธรรม	2.86	0.81	2.55	0.67	4.24	0.67	4.11	0.93
ร้านค้า	3.10	0.31	3.26	0.48	3.88	0.80	3.82	0.83
ร้านอาหาร	4.01	0.63	3.49	0.95	4.37	0.42	4.11	0.51
ที่พัก	-	-	-	-	4.25	0.62	3.68	1.00

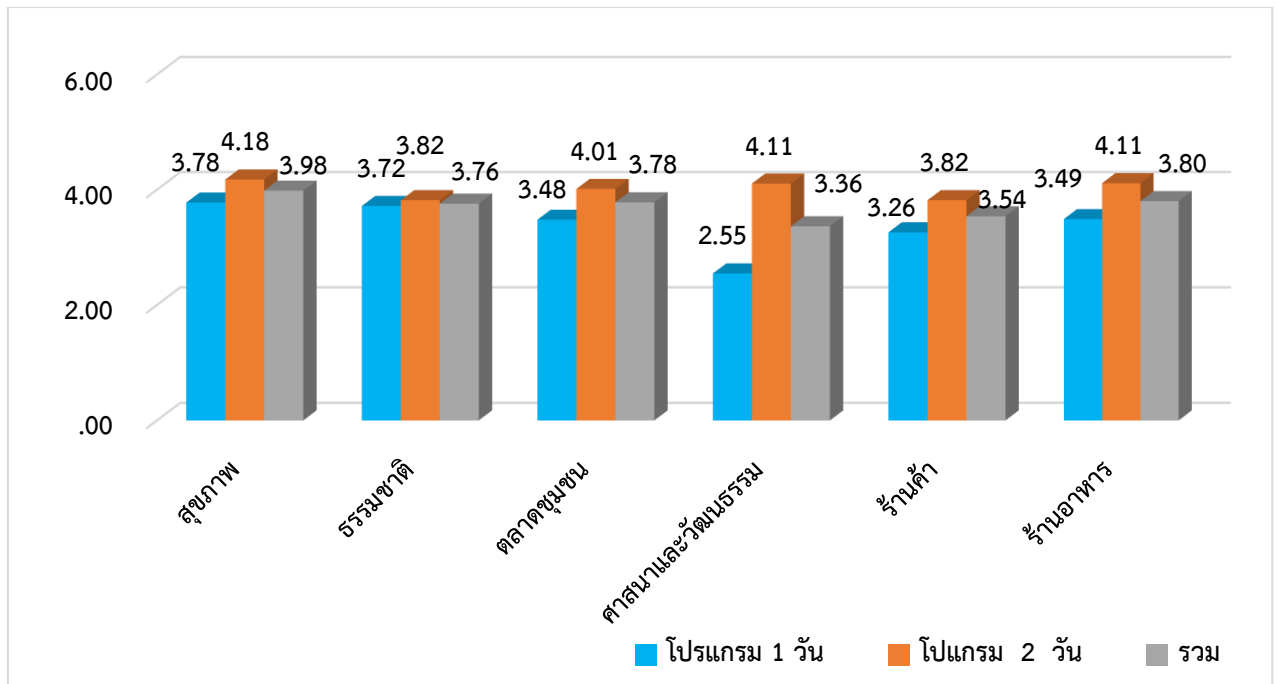
ภาพที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อระบบโลจิสติกส์ด้านกายภาพและข้อมูลสารสนเทศในทัศนะนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่ทดลองท่องเที่ยวทริป 1 วัน

ภาพที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อระบบโลจิสติกส์ด้านกายภาพและข้อมูลสารสนเทศในทัศนชนักท่องเที่ยวสูงอายุ ที่ทดลองท่องเที่ยวทริป 2 วัน

ภาพที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อระบบโลจิสติกส์ด้านกายภาพของแหล่งให้บริการในทัศนชนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

ภาพที่ 4.18 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อระบบโลจิสติกส์ด้านข้อมูลสารสนเทศของแหล่งบริการในทัศนะนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 : เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการโซ่อุปทานและโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเพื่อนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในทัศนะของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักท่องเที่ยวสูงอายุทั่วไปที่ไม่เคยมีประสบการณ์มาเที่ยวจังหวัดพัทลุง โดยสถานภาพกลุ่มตัวอย่างการวิจัยเป็นนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง และนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง ประกอบด้วยข้อมูลภูมิสำเนา เพศ อายุ ศาสนาสถานภาพสมรส และรายได้ต่อเดือน ปรากฏรายละเอียด ดังตารางที่ 4.67-4.70 รายละเอียดดังนี้

จากตารางที่ 4.67 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสงขลา (ร้อยละ 37.38) รองลงมามีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล(ร้อยละ 29.91) และจังหวัดสตูล (ร้อยละ 14.95) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.67 จำนวนและร้อยละข้อมูลภูมิลำน่านักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง

จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
สงขลา	40	37.38
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	32	29.91
สตูล	16	14.95
อื่น ๆ	19	17.75
รวม	107	100.00

จากตารางที่ 4.68 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาจากประเทศมาเลเซีย (ร้อยละ 66.70) รองลงมามีภูมิลำเนาจากประเทศอินโดนีเซีย (ร้อยละ 10.50) และประเทศจีน (ร้อยละ 8.80) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.68 จำนวนร้อยละข้อมูลภูมิลำน่านักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง

ประเทศ	จำนวน	ร้อยละ
มาเลเซีย	38	66.70
อินโดนีเซีย	6	10.50
ออสเตรเลีย	2	3.50
จีน	5	8.80
สิงคโปร์	4	7.00
อิตาลี	2	3.50

จากตารางที่ 4.69 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 58.00) มีอายุอยู่ในช่วง 60-65 ปี (ร้อยละ 64.50) รองลงมา มีอายุอยู่ในช่วง 71-75 ปี และมีอายุอยู่ในช่วง 66-70 ปี (ร้อยละ 16.80 และ 12.10 ตามลำดับ) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 96.30) รองลงมานับถือศาสนาอิสลาม (ร้อยละ 3.70) และมีสถานภาพแต่งงานแล้ว (ร้อยละ 59.80) รองลงมา มีสถานภาพโสด และสถานภาพหม้าย/หย่า/แยกกันอยู่ (ร้อยละ 27.10 และ 13.10 ตามลำดับ) มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท (ร้อยละ 38.30) รองลงมา มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 30,001-40,000 บาท และรายได้ต่อเดือน 70,000 บาท ขึ้นไป (ร้อยละ 32.70 และร้อยละ 12.20 ตามลำดับ)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 69.00) มีอายุอยู่ในช่วง 60-65 ปี (ร้อยละ 70.70) รองลงมา มีอายุในช่วง 66-70 ปี และมี

อายุในช่วง 71-75 ปี (ร้อยละ 17.20 และ 8.60 ตามลำดับ) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 46.60) รองลงมานับถือศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ (ร้อยละ 24.10 และ 15.50 ตามลำดับ) และมีสถานภาพแต่งงานแล้ว (ร้อยละ 84.50) รองลงมามีสถานภาพหม้าย/หย่า/แยกกันอยู่ และโสด (ร้อยละ 10.30 และ 5.20 ตามลำดับ) มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท (ร้อยละ 56.90) รองลงมามีรายได้ต่อเดือน 70,000 บาทขึ้นไป และมีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 30,001-40,000 บาท (ร้อยละ 39.70 และร้อยละ 3.40 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.69 จำนวนร้อยละสถานภาพของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง

สถานภาพ	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	44	41.10	40	69.00
หญิง	62	58.00	18	31.00
ไม่ระบุ	1	0.90	-	-
อายุ				
60-65 ปี	69	64.50	41	70.70
66-70 ปี	13	12.10	10	17.20
71-75 ปี	18	16.80	5	8.60
76-80 ปี	5	4.70	1	1.70
มากกว่า 80 ปี	2	1.90	1	1.70
ศาสนา				
พุทธ	103	96.30	27	46.60
อิสลาม	4	3.70	14	24.10
คริสต์	-	-	9	15.50
อื่น ๆ	-	-	8	13.80
สถานภาพสมรส				
โสด	29	27.10	3	5.20
แต่งงาน	64	59.80	49	84.50
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	14	13.10	6	10.30

ตารางที่ 4.69 (ต่อ)

สถานภาพ	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน				
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท	41	38.30	33	56.90
30,001-40,000 บาท	35	32.70	2	3.40
40,001-50,000 บาท	12	11.20	-	-
50,001-60,000 บาท	4	3.80	-	-
60,001-70,000 บาท	1	0.90	-	-
70,000 บาทขึ้นไป	13	12.20	23	39.70
ไม่ระบุ	1	0.90	-	-

พฤติกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง และนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย พฤติกรรมการใช้โมบายแอปพลิเคชันค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวผ่านโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ต แหล่งข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว การจัดการโปรแกรมการท่องเที่ยว พาหนะที่ใช้เดินทางมาท่องเที่ยว บุคคลที่ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยว สถานที่พักผ่อนในรูปแบบการค้างคืนกรณีที่มาท่องเที่ยวมากกว่า 1 คืนและระยะเวลาในการท่องเที่ยว โดยปรากฏในตารางที่ 4.70 รายละเอียด ดังนี้

จากตารางที่ 4.70 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง โดยส่วนใหญ่ไม่เคยใช้โมบายแอปพลิเคชันค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวผ่านโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ต (ร้อยละ 48.60) รองลงมาคือ ใช้โมบายแอปพลิเคชันค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวผ่านโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ตนานๆ ครั้ง และใช้เป็นประจำ (ร้อยละ 25.20 และร้อยละ 15.00 ตามลำดับ) ส่วนการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ได้ข้อมูลจากเพื่อน/ญาติ (ร้อยละ 42.99) รองลงมา ค้นหาข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากเว็บไซต์ และจากสื่อสังคมออนไลน์ (ร้อยละ 27.10 และร้อยละ 15.89 ตามลำดับ) และส่วนใหญ่จัดโปรแกรมการท่องเที่ยวด้วยตนเอง และเพื่อน/คนรู้จักจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวให้มีจำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 27.00) รองลงมาคนในครอบครัวจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวให้ (ร้อยละ 26.40) พาหนะในการเดินทางพบว่า ส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยว (ร้อยละ 75.70) รองลงมาใช้พาหนะจากบริษัทนำเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยว และใช้รถเช่าเป็นพาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยว (ร้อยละ 33.64 และร้อยละ 29.91 ตามลำดับ) ส่วนใหญ่ร่วมเดินทางมากับคนในครอบครัว (ร้อยละ 61.68) รองลงมามีเพื่อนเป็นผู้ร่วมเดินทาง และมีญาติพี่น้องเป็นผู้ร่วมเดินทาง (ร้อยละ 52.34 และร้อยละ 38.32 ตามลำดับ) ส่วนด้านที่พักพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงมีรูปแบบการค้างคืนกรณีท่องเที่ยวมากกว่า 1 คืน คือโดยส่วน

ใหญ่ค้างคืนที่เดิม (ร้อยละ 67.29) รองลงมาเปลี่ยนที่ค้างคืนเพื่อประหยัดเวลาในการเที่ยวในวันถัดไป และเปลี่ยนที่ค้างคืนเพื่อลองสถานที่พักใหม่ (ร้อยละ 43.93 และร้อยละ 27.10 ตามลำดับ) และที่พักที่นิยมพักส่วนใหญ่เป็นโรงแรม (ร้อยละ 65.42) รองลงมาพักค้างคืนที่รีสอร์ท และที่พักค้างคืนที่พักรับประทานอาหารที่จัดไว้ให้ (ร้อยละ 64.49 และร้อยละ 23.36 ตามลำดับ)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงโดยส่วนใหญ่ไม่เคยใช้โมบายแอปพลิเคชันค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวผ่านโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ต (ร้อยละ 31.00) รองลงมาคือ ใช้โมบายแอปพลิเคชันค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวผ่านโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ตนานๆ ครั้ง และใช้ เป็นประจำ (ร้อยละ 29.30 และร้อยละ 20.70 ตามลำดับ) ส่วนการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ได้ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากเว็บไซต์ (ร้อยละ 44.86) รองลงมาได้รับข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากเพื่อน/ญาติ และจากบริษัทนำเที่ยว (ร้อยละ 41.38 และร้อยละ 29.31 ตามลำดับ) ส่วนใหญ่จัดโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยคนในครอบครัวจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวให้ (ร้อยละ 44.83) รองลงมาจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวด้วยตนเองและ บริษัทนำเที่ยวจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวให้ (ร้อยละ 43.10 และ ร้อยละ 37.93 ตามลำดับ) พาหนะในการเดินทางพบว่า ส่วนใหญ่ใช้รถโดยสารประจำทางเป็นพาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยว (ร้อยละ 46.55) รองลงมาใช้รถเช่าเป็นพาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยว และใช้รถยนต์ส่วนตัวและรถจากบริษัทนำเที่ยวเป็นพาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยวเท่ากัน (ร้อยละ 22.41 และร้อยละ 18.97 ตามลำดับ) ส่วนใหญ่ร่วมเดินทางกับคนในครอบครัว (ร้อยละ 74.14) รองลงมามีเพื่อนเป็นผู้ร่วมเดินทาง และมีญาติพี่น้องเป็นผู้ร่วมเดินทาง (ร้อยละ 43.10) และร้อยละ 10.34 ตามลำดับ) ส่วนการพักแรมพบว่า นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงมีรูปแบบการค้างคืนกรณีท่องเที่ยวมากกว่า 1 คืน ส่วนใหญ่ค้างคืนที่เดิม (ร้อยละ 53.45) รองลงมาเปลี่ยนที่ค้างคืนเพื่อประหยัดเวลาในการเที่ยววันถัดไป และเปลี่ยนที่ค้างคืนเพื่อลองสถานที่พักใหม่ (ร้อยละ 43.10 และร้อยละ 12.07 ตามลำดับ) ส่วนสถานที่พักนิยมพักโรงแรมเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.28) สอดคล้องกับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่นิยมใช้โรงแรมเป็นที่พัก (ร้อยละ 65.42) รองลงมาพักค้างคืนที่รีสอร์ทและพักค้างคืนที่โฮมสเตย์ (ร้อยละ 43.10 และร้อยละ 12.07 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.70 จำนวนร้อยละประสบการณ์ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่ไม่เคยท่องเที่ยว
จังหวัดพัทลุง

ประสบการณ์ท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การใช้มัลติมีเดียค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวผ่านโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ต				
ไม่เคย	52	48.60	18	31.00
นาน ๆ ครั้ง	27	25.20	17	29.30
ใช้เป็นประจำ	16	15.00	12	20.70
ใช้ทุกครั้งที่มีแผนการท่องเที่ยว	12	11.20	6	10.30
ไม่ระบุ	-	-	5	8.60
แหล่งที่มาข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว				
บริษัทนำเที่ยว	13	12.15	17	29.31
หนังสือนำเที่ยว	11	10.28	14	24.14
นิตยสาร	2	1.87	8	13.79
หนังสือพิมพ์	4	3.74	10	17.24
เว็บไซต์	29	27.10	28	48.28
สื่อสังคมออนไลน์	17	15.89	4	6.90
ทีวี	12	11.21	10	17.24
โฆษณาผ่านอีเมล	2	1.87	1	1.72
เพื่อน/ญาติ	46	42.99	24	41.38
อื่น ๆ	3	2.80	3	5.17
การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว				
คนในครอบครัวจัดการให้	47	43.93	26	44.83
หน่วยงานของท่านจัดการให้	12	11.21	3	5.17

ตารางที่ 4.70 (ต่อ)

ประสบการณ์ท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บริษัทนำเที่ยวจัดการให้	23	21.50	22	37.93
จัดการด้วยตนเอง	48	44.86	25	43.10
เพื่อน/คนรู้จักจัดการให้	48	44.86	15	25.86
พาหนะที่ใช้เดินทางมาท่องเที่ยว				
รถเช่า	32	29.91	12	20.69
รถยนต์ส่วนตัว	81	75.70	11	18.97
รถโดยสารประจำทาง	15	14.02	27	46.55
มอเตอร์ไซด์	-	-	2	3.45
พาหนะจากบริษัทนำเที่ยว	36	33.64	11	18.97
อื่น ๆ	6	5.61	13	22.41
บุคคลที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยว				
เพียงคนเดียว	8	7.48	1	1.72
ครอบครัว	66	61.68	43	74.14
ญาติพี่น้อง	41	38.32	6	10.34
บุคคลในองค์กร/ที่ทำงาน	22	20.56	-	-
เพื่อน	56	52.34	25	43.10
คณะท่องเที่ยว	20	18.69	3	5.17
อื่น ๆ	1	0.93	5	8.62
สถานที่พักแรม				
โรงแรม	70	65.42	57	98.28
รีสอร์ท	69	64.49	11	18.97
โฮมสเตย์	23	21.50	7	12.07
บ้านตัวเอง/ญาติ/เพื่อน	24	22.43	6	10.34
ที่พักที่บริษัทนำเที่ยวจัดการให้	25	23.36	1	1.72
อื่น ๆ	1	0.93	-	-
รูปแบบการค้างคืน				
ค้างคืนที่เดิม	72	67.29	31	53.45
เปลี่ยนที่ค้างคืนเพื่อประหยัดเวลาในการเที่ยววันถัดไป	47	43.93	25	43.10
เปลี่ยนที่ค้างคืนเพื่อลองสถานที่ใหม่	29	27.10	7	12.07
อื่น ๆ	1	0.93	1	1.72

การศึกษาระดับคุณภาพของความต้องการที่มีต่อองค์ประกอบของการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่ได้รับจากประสบการณ์ท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง และนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน คือด้านกายภาพ ด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านการเงิน รายละเอียดดังต่อไปนี้

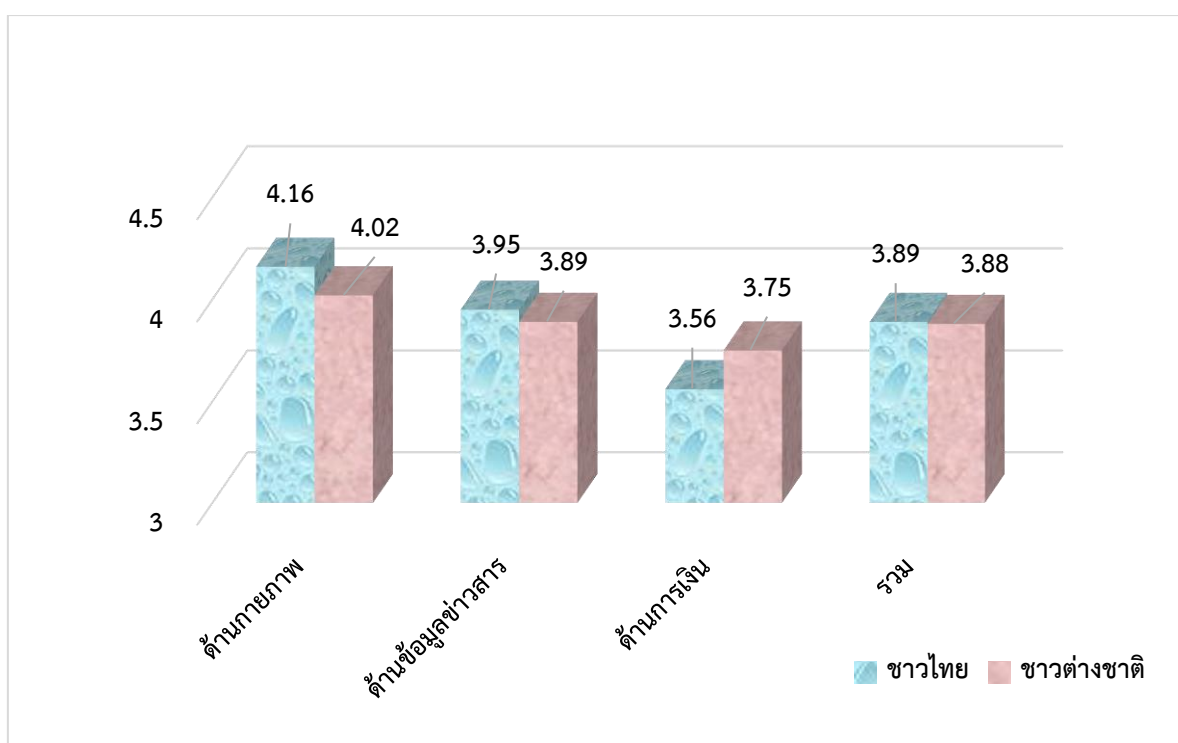
จากตารางที่ 4.71 – 4.74 และภาพที่ 4.19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง มีความคิดเห็นในภาพรวมต่อระดับคุณภาพขององค์ประกอบโลจิสติกส์ที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยว อยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 3.89) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านสำคัญอยู่ในระดับดี ซึ่งด้านที่มีความสำคัญหรือคุณภาพระดับดีมากที่สุด เป็นอันดับแรก ได้แก่ ด้านกายภาพ (ค่าเฉลี่ย = 4.16) รองลงมา คือด้านข้อมูลข่าวสาร (ค่าเฉลี่ย = 3.95) และด้านการเงิน (ค่าเฉลี่ย = 3.56) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงมีความคิดเห็นต่อความสำคัญหรือคุณภาพขององค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในด้านกายภาพทุกประเด็นอยู่ในระดับดี ยกเว้นประเด็นความปลอดภัยในการเดินทาง และความปลอดภัยของที่พักที่กลุ่มผู้สูงอายุให้ความสำคัญมากที่สุด ได้แก่ ความปลอดภัยในการเดินทาง (ค่าเฉลี่ย = 4.53) รองลงมา คือความปลอดภัยของที่พัก (ค่าเฉลี่ย = 4.52) ตามลำดับ ด้านข้อมูลข่าวสาร ทุกประเด็นมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ความชัดเจนของข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง (ค่าเฉลี่ย = 4.19) รองลงมา คือ ความชัดเจนของข้อมูลที่พักอาศัย เช่น โรงแรม รีสอร์ท โฮมสเตย์ (ค่าเฉลี่ย = 4.11) และความชัดเจนและเพียงพอของป้ายบอกทางหรือสัญลักษณ์ท่องเที่ยวต่างๆ (ค่าเฉลี่ย = 4.10) ตามลำดับ และด้านการเงิน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ความสะดวกในระบบการชำระเงินค่าสินค้าและบริการท่องเที่ยวที่สำคัญอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ความสะดวกในระบบการชำระเงินค่าสินค้าและบริการท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย = 3.76) รองลงมาคือ ความสะดวกในการใช้บัตรเครดิต (ค่าเฉลี่ย = 3.49) และความสะดวกในการใช้บริการ ATM (ค่าเฉลี่ย = 3.47) ตามลำดับ

สำหรับกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง มีความต้องการระดับคุณภาพขององค์ประกอบโลจิสติกส์ภาพรวมอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 3.88) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่ผู้สูงอายุให้ความสำคัญกับระดับคุณภาพดีมากที่สุดในการท่องเที่ยวเป็นอันดับแรก ได้แก่ ด้านกายภาพ (ค่าเฉลี่ย = 4.02) รองลงมาคือด้านข้อมูลข่าวสาร (ค่าเฉลี่ย = 3.89) และด้านการเงิน (ค่าเฉลี่ย = 3.17) ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดประเด็นคุณภาพในแต่ละด้าน นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงมีความต้องการระดับคุณภาพขององค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในด้านกายภาพ ในทุกประเด็นอยู่ในระดับดี ยกเว้น สถานที่จอดรถเหมาะสมและเพียงพอ ที่อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับระดับดี 3 อันดับแรก ได้แก่ ความปลอดภัยของที่พัก (ค่าเฉลี่ย = 4.35) รองลงมา คือ ความเอื้อเฟื้อและมีน้ำใจของคนในแหล่งท่องเที่ยวที่มีต่อนักท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย = 4.28) และความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย = 4.24) ตามลำดับ ด้านข้อมูลข่าวสาร ทุกประเด็นอยู่ในระดับดี ยกเว้นมีช่องทางให้แสดงข้อคิดเห็น เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

และการให้บริการ ที่อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ความชัดเจนของข้อมูลที่พักอาศัย เช่น โรงแรม รีสอร์ท โฮมสเตย์ และความชัดเจนของข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางมีความต้องการระดับคุณภาพเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.07) รองลงมาคือ ความชัดเจนของข้อมูลเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม (ค่าเฉลี่ย = 4.06) และความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือสัญลักษณ์ท่องเที่ยวต่างๆ (ค่าเฉลี่ย = 4.00) ตามลำดับ และด้านการเงิน ทุกประเด็นอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ความสะดวกในระบบการชำระเงินค่าสินค้าและบริการท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย = 3.91) รองลงมาคือ ความสะดวกในการใช้บัตรเครดิต (ค่าเฉลี่ย = 3.75) และความสะดวกในการใช้บริการ ATM (ค่าเฉลี่ย = 3.61) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.71 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในภาพรวมเกี่ยวกับองค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง

องค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านกายภาพ	4.16	0.58	4.02	0.57
ด้านข้อมูลข่าวสาร	3.95	0.62	3.89	0.73
ด้านการเงิน	3.56	0.82	3.75	0.78
รวม	3.89	0.67	3.88	0.60

ภาพที่ 4.19 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อองค์ประกอบด้านโลจิสติกส์ในทัศนะของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

ตารางที่ 4.72 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้าน
กายภาพ

องค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ความสะดวกของระบบการขนส่งสาธารณะภายในเมือง	3.84	0.98	4.21	0.76
ความสะดวกสบายของสถานที่ท่องเที่ยว	4.09	0.68	4.12	0.62
ความสะดวกและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	4.13	0.83	3.98	0.82
ความสะดวกและเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวแต่ละจุดท่องเที่ยว	4.02	0.85	3.98	0.74
ความปลอดภัยในการเดินทาง	4.53	0.69	4.17	0.78
ความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว	4.50	0.71	4.24	0.90
ความปลอดภัยของที่พักร	4.52	0.72	4.35	0.72
ความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว	4.32	0.78	4.16	0.81
สถานที่จอดรถเหมาะสมและเพียงพอ	4.05	0.87	3.16	0.91
คุณภาพการให้บริการร้านอาหารและเครื่องดื่มและมีจำนวนเพียงพอ	4.07	0.74	3.76	0.74
คุณภาพการให้บริการของบริษัทนำเที่ยว	3.91	0.99	3.88	1.02
ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	4.05	0.76	4.19	0.79
การให้บริการขนส่งสาธารณะภายนอกเป็นไปตามเวลาที่กำหนด	3.92	0.91	4.05	0.98
ความเอื้อเฟื้อและมีน้ำใจของคนในแหล่งท่องเที่ยวที่มีต่อนักท่องเที่ยว	4.24	0.67	4.28	0.62
การให้บริการของพนักงาน/เจ้าหน้าที่ในแหล่งท่องเที่ยว	4.21	0.69	3.88	0.94
รวมด้านกายภาพ	4.16	0.58	4.02	0.57

ตารางที่ 4.73 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้าน
ข้อมูลข่าวสาร

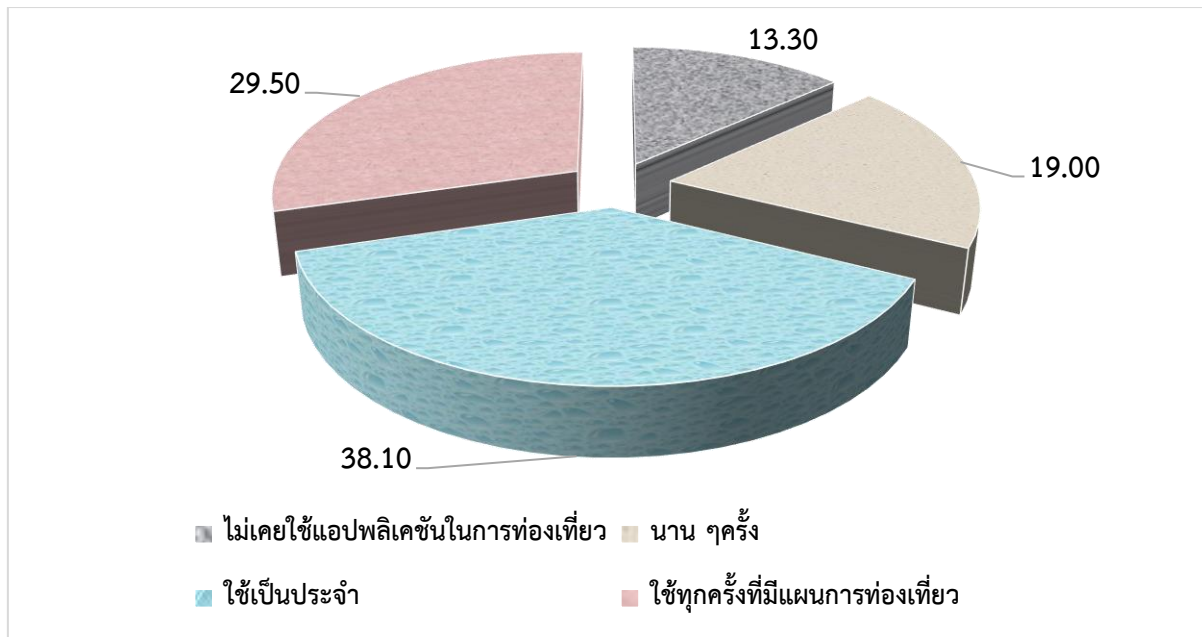
องค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ความสะดวกและรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูล ท่องเที่ยว	3.92	0.75	3.93	0.88
ความเพียงพอของศูนย์บริการให้ข้อมูล นักท่องเที่ยว	3.84	0.78	3.84	0.88
ความเหมาะสมของเอกสารแนะนำสถานที่ ท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยว	3.75	0.79	3.72	0.94
ความเหมาะสมของการจัดโปรแกรมท่องเที่ยวของ บริษัทนำเที่ยว	3.78	0.83	3.79	0.98
ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือสัญลักษณ์ ท่องเที่ยวต่าง ๆ	4.08	0.88	4.00	0.90
ความชัดเจนและเพียงพอของป้ายบอกทางหรือ สัญลักษณ์ท่องเที่ยวต่าง ๆ	4.10	0.85	3.91	0.88
ความชัดเจนของข้อมูลที่ปักอาศัย เช่น โรงแรม รี สอร์ท โฮมสเตย์	4.11	0.79	4.07	0.81
ความชัดเจนของข้อมูลเกี่ยวกับอาหารและ เครื่องดื่ม	3.93	0.86	4.06	0.90
ความชัดเจนของข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง	4.19	0.75	4.07	0.88
ความชัดเจนของการให้คำแนะนำสถานที่ ท่องเที่ยว หรือนำเที่ยวของคนในพื้นที่	3.89	0.79	3.95	0.92
ความพร้อมและรายละเอียดของแผนที่/การนำ ทาง	4.03	0.85	3.98	0.86
มีช่องทางให้แสดงข้อคิดเห็น เพื่อพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวและการให้บริการ	3.75	0.74	3.46	1.07
รวมด้านข้อมูลข่าวสาร	3.95	0.81	3.90	0.91

ตารางที่ 4.74 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้านการเงิน

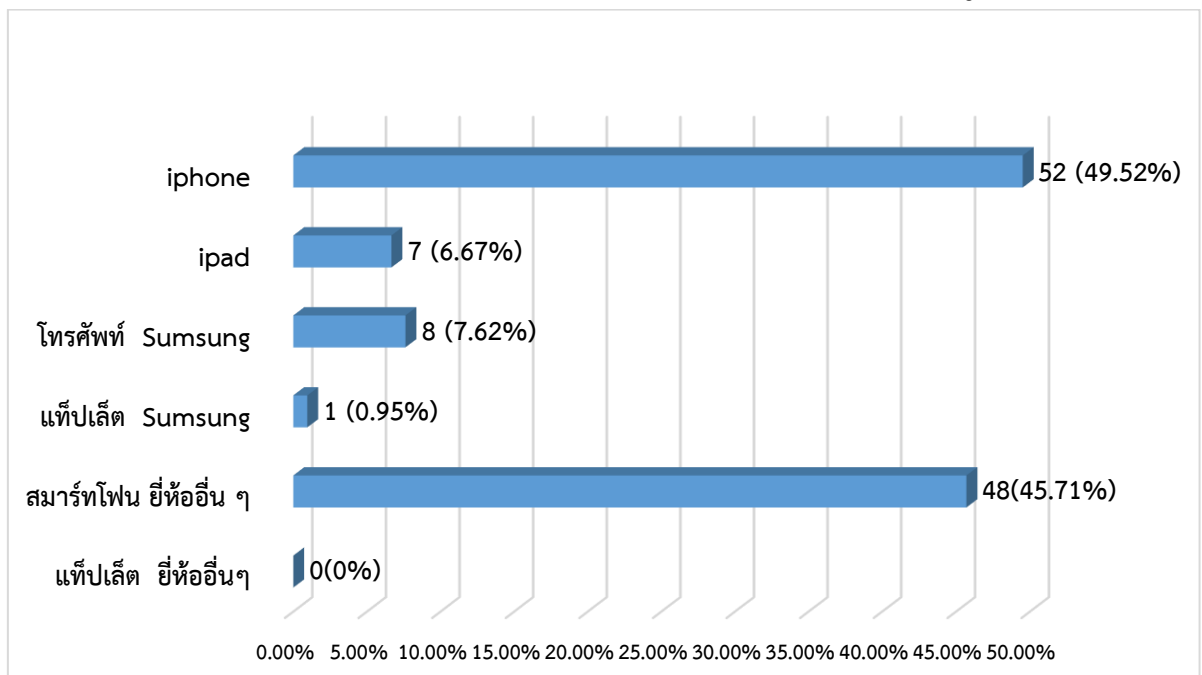
องค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ความสะดวกในการใช้บัตรเครดิต	3.49	1.001	3.75	0.98
ความสะดวกในการใช้บริการ ATM	3.47	0.948	3.61	1.04
ความสะดวกในระบบการชำระเงินค่าสินค้าและบริการท่องเที่ยว	3.76	0.811	3.91	0.77
รวมด้านการเงิน	3.56	0.82	3.75	0.78

6. การวิเคราะห์ความพึงพอใจการใช้แอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง”

ผลการวิจัย จากการประเมินความพึงพอใจการใช้แอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง” จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 105 คน เพศชายร้อยละ 38.10 (40 คน) เพศหญิงร้อยละ 61.90 (65 คน) โดยมีอายุอยู่ในช่วงต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 41.90 (44 คน) 20-30 ปี ร้อยละ 1.90 (2 คน) 31-40 ปี ร้อยละ 14.30 (15 คน) 41-50 ปี ร้อยละ 4.80 (5 คน) 51-60 ปี ร้อยละ 10.50 (11 คน) และ อายุมากกว่า 60 ปี ร้อยละ 26.70 (28 คน) ทั้ง 105 คนมีระดับการศึกษา ดังนี้ ต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 30.40 (32 คน) ปริญญาตรีร้อยละ 48.60 (51 คน) ปริญญาโทร้อยละ 12.40 (13 คน) และ ปริญญาเอกร้อยละ 8.60 (9 คน) ซึ่งส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท ร้อยละ 55.20 (58 คน) 20,001-30,000 บาท ร้อยละ 8.60 (9 คน) 30,001-40,000บาท ร้อยละ 15.20 (16 คน) 40,001-50,000 บาท ร้อยละ 6.70 (7 คน) 50,001-60,000 บาท ร้อยละ 7.60 (8 คน) และรายได้มากกว่า 60,000 บาท ร้อยละ 6.70 (7 คน) โดยเคยใช้โมบายแอปพลิเคชันค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่หรือแท็บเล็ตคิดเป็นร้อยละ 86.70 ดังภาพที่ 4.20 และมีการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่หรือแท็บเล็ตที่แตกต่างกันในการใช้แอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง” ดังภาพที่ 4.21

ภาพที่ 4.20 กราฟแสดงร้อยละความถี่ในการใช้โมบายแอปพลิเคชันค้นหาข้อมูลท่องเที่ยว

ภาพที่ 4.21 กราฟแสดงจำนวนและร้อยละยี่ห้อของอุปกรณ์เคลื่อนที่ที่กลุ่มตัวอย่างใช้แอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง”

จากตารางที่ 4.75 พบว่าภาพรวมความพึงพอใจของผู้ใช้แอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง” ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 คะแนนและส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 4.11-4.58 คะแนน) ยกเว้น ประเด็นชื่อแอปพลิเคชันที่สามารถจดจำได้ง่ายที่มีความพึงพอใจของผู้ใช้อยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.58 คะแนน)

ตารางที่ 4.75 ความพึงพอใจต่อการใช้ออปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง”

ความพึงพอใจด้าน	$\bar{X}$	S.D.
ความสวยงามทันสมัยของแอปพลิเคชัน	4.14	0.60
รูปแบบง่ายต่อการใช้งาน	4.29	0.55
เมนูต่างๆในแอปพลิเคชันเหมาะสมสำหรับการวางแผนการท่องเที่ยว	4.23	0.51
สีสันทันมีความสวยงามและเหมาะสม	4.34	0.50
ขนาดตัวอักษรเหมาะสมและอ่านง่าย	4.19	0.50
ภาพและเนื้อหา มีความสอดคล้องกันและช่วยในการกำหนดโปรแกรมท่องเที่ยว	4.23	0.51
การแบ่งหมวดของเนื้อหา มีความชัดเจนและง่ายต่อการดู	4.38	0.58
ข้อมูลภายในแอปพลิเคชันมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.18	0.63
การติดตั้งแอปพลิเคชันง่ายและมีความรวดเร็วในการเข้าถึง	4.38	0.58
ความพอเพียงของเนื้อหาภายในแอปพลิเคชัน	4.14	0.60
แอปพลิเคชันมีประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวและการเรียนรู้	4.49	0.52
ชื่อแอปพลิเคชันสามารถจดจำง่าย	4.58	0.53
เนื้อหาสาระภายในแอปพลิเคชันเพียงพอต่อการเลือกโปรแกรมการท่องเที่ยว	4.11	0.57
โดยเฉลี่ย	4.30	0.45

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่างที่ลองใช้แอปพลิเคชัน มีดังนี้

1. สาระเนื้อหาที่ควรเพิ่มเติม

- รายละเอียดของที่ท่องเที่ยวแต่ละจุดว่ามีอะไรโดดเด่นเป็นพิเศษ (3)
- ปั่นน้ำมัน (4)
- ข้อมูลราคา และส่วนลดตามเทศกาล
- รูปภาพที่แสดงถึงเนื้อหา
- เนื้อหายังมีน้อยในแต่ละสถานที่ท่องเที่ยว
- สถานที่ท่องเที่ยวยังมีไม่ครบทุกที่
- กิจกรรมท่องเที่ยว
- สถานพยาบาล (3)
- ร้านอาหารและร้านสะดวกซื้อ

2. รูปแบบแอปพลิเคชันควรปรับปรุงในประเด็น

- สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละจุดควรมีภาพจากมุมต่างๆหลายๆมุมทำให้เห็นภาพโดยรวมได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น (3)
- แผนที่เส้นทางในเทศกาลสำคัญ
- สั้น ชัดเจน เข้าใจง่าย
- เหมาะสมดีแล้ว

- ควรให้มีการนำเสนอสถานที่ท่องเที่ยวใหม่ ๆ จากนักท่องเที่ยว
- 3. เพื่อให้แอปพลิเคชันนี้สามารถใช้ได้สำหรับทุกกลุ่มควรเพิ่มเติมหรือปรับปรุงในเรื่อง
 - มีภาพมุมต่างซึ่งบอกรายละเอียดให้มากขึ้น ดีที่ว่ารูปบอกรายละเอียดได้ดีกว่าพูด (3)
 - ขนาดตัวอักษร
 - เนื้อหายังไม่น้อยในแต่ละสถานที่ท่องเที่ยว (3)
 - ปรับปรุงรูปแบบกิจกรรมท่องเที่ยว
 - สถานที่ท่องเที่ยวควรมีหลากหลาย
 - ข้อมูลที่ดั่งป็นน้ำมัน (4)
 - ข้อมูลที่ตั้งสถานพยาบาล (3)
 - ข้อมูลร้านอาหารและร้านสะดวกซื้อ
 - แนะนำท่องเที่ยวตามเทศกาล
 - ควรเพิ่มเติมเรื่องที่ตั้งห้องน้ำและราคาห้องพัก

การประชุมครั้งที่ 2 เป็นการเชิญตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมาร่วมสนทนากลุ่มประกอบด้วย ผู้ประกอบการและหน่วยงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวภายในจังหวัดพัทลุงทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงตัวแทนชุมชนท่องเที่ยวที่ดูแลด้านการท่องเที่ยว ตัวแทนผู้ประกอบการมาร่วมสนทนากลุ่มในประเด็นแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง รวมถึงการรายงานผลส่วนหนึ่งของการวิจัยที่ผ่านมา เพื่อระดมความคิดเห็นในการเพิ่มเติมข้อมูลและแนวทางการพัฒนาในแต่ละด้านให้สมบูรณ์แบบและยั่งยืน ซึ่งการสนทนากลุ่มครั้งนี้จะเป็นการวิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาด้านโลจิสติกส์ท่องเที่ยวใน 3 ด้าน ได้แก่ความพร้อมด้านกายภาพ (Physical Flow) ความพร้อมด้านข้อมูล (Information Flow) ความพร้อมด้านการเงิน (Financial Flow) โดยรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.76 ประเด็นความพร้อมด้านการไหลทางกายภาพ (Physical Flow)

ประเด็นปัญหา	แนวทางการพัฒนา
1. การก่อกำจัดขยะ และการจัดเก็บขยะที่หน่วยงานที่รับผิดชอบไม่สามารถดูแลให้ทั่วถึง	- องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นควรรับผิดชอบในการดูแลจัดเก็บและกำจัดขยะอย่างถูกวิธี เพื่อสภาพแวดล้อมและภาพลักษณ์ที่ดีของพัทลุง
2. ห้องน้ำสาธารณะ และตามจุดต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวแวะพัก ไม่สะอาดโดยเฉพาะในช่วงเทศกาลจะสกปรกมาก	- ควรบริหารจัดการ รณรงค์ และสร้างอัตลักษณ์ และส่งเสริมภาพลักษณ์ของจังหวัดพัทลุงด้วยการสร้างการรับรู้ที่ดีของนักท่องเที่ยวว่ามาเที่ยวพัทลุงแล้วมีความสุขสบายใจในการใช้บริการห้องน้ำ เป็นต้น

ตารางที่ 4.76 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	แนวทางการพัฒนา
3. ระบบการขนส่งสาธารณะเพื่อเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวที่จำเป็นสำหรับการเดินทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวไม่ได้เดินทางด้วยรถส่วนตัว โดยเฉพาะชาวต่างชาติที่ต้องใช้ค่าใช้จ่ายการเดินทางที่ค่อนข้างแพง นอกจากนี้มีสถานที่เกิดใหม่เกิดขึ้นตลอด	- ควรมีระบบขนส่งสาธารณะทั้งทางน้ำ และทางบกสำหรับบริการนักท่องเที่ยวที่ชัดเจนมีโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ พร้อมระบุราคาที่ชัดเจน - การคมนาคมถนนในเขตพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากค่อนข้างแคบ เช่น ในเส้นทางตลาดสวนไผ่
4. แสงสว่าง	- ควรมีแสงสว่างให้ทั่วถึง โดยเฉพาะทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว
5. ระบบน้ำประปาไม่คงที่	- ควรจัดระบบบริการน้ำประปาให้บริการอย่างทั่วถึงและสะดวก
6. การดูแลภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยว ตั้งแต่ทางเข้าจนถึงแหล่งท่องเที่ยว	- ควรมีการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวและอำนวยความสะดวกในการเข้าถึง เนื่องจากเส้นทางการคมนาคมมีการซ่อมปะตลอดเวลาทำให้การเดินทางลำบาก - สถานประกอบการควรมีการปรับปรุงดูแลสถานที่ของตนให้สวยงาม
7. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามหลักอารยสถาปัตย์	- ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการสนับสนุนการก่อสร้างพื้นที่ทางลาดเอียง และราวที่จับ เป็นต้น

ตารางที่ 4.77 ประเด็นความพร้อมด้านการไหลของสารสนเทศ (Information Flow)

ประเด็นปัญหา	แนวทางการพัฒนา
1. ป้ายบอกเส้นทางแหล่งท่องเที่ยว และป้ายสถานที่ท่องเที่ยวยังไม่สมบูรณ์และมีน้อย ต้องการให้อีกกับแหล่งท่องเที่ยวทั่วไป เพราะแหล่งท่องเที่ยวเอกชนจะไม่สามารถสนับสนุน แต่ควรสนับสนุนให้ทางร้านสามารถทำป้ายบอกทางได้	- ป้ายบอกทางการท่องเที่ยวเมื่อเปรียบเทียบกับที่อื่น ต้องการได้ภาพที่สวยงามเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวบริเวณทางแยกเข้าตัวเมือง เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวพหุ - ควรมีแผนที่ท่องเที่ยวแจกในรูปแบบเอกสาร และป้ายแผนที่แหล่งท่องเที่ยว ที่ชัดเจนติดบริเวณทางแยกทางเข้าเมือง - ควรปรับปรุงระบบการคิดค่าป้ายบอกเส้นทาง การเข้าถึงสถานที่

ตารางที่ 4.77 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	แนวทางการพัฒนา
2. ศูนย์รวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว(ที่เที่ยว) ร้านอาหาร(ที่กิน) โรงแรม/ รีสอร์ท(ที่พัก) ร้านขายสินค้า/ ของที่ระลึก(ที่ซื้อ)	- ควรมีแอปพลิเคชันให้บริการบอกแหล่งท่องเที่ยว ร้านอาหาร ร้านค้าและที่พักแนะนำแก่นักท่องเที่ยว - ควรมีการประชาสัมพันธ์ และเบอร์โทรศัพท์เพื่ออำนวยความสะดวกในการบริการและการเข้าถึง
3. จุดประชาสัมพันธ์ข้อมูลท่องเที่ยวพหุ ตามสถานที่ต่าง ๆ และแผนที่ท่องเที่ยว	- ควรมีแผ่นพับประชาสัมพันธ์ ซึ่งทางการท่องเที่ยวแจ้งว่าสามารถขอได้โดยติดต่อไปยังชุมชนการท่องเที่ยว
4. บุคลากรมีปัญหาในด้านการบริการและการสื่อสารกับชาวต่างชาติ	- ควรมีการพัฒนาบุคลากรในด้านการให้บริการและภาษา
5. การสนับสนุนผู้ประกอบการในเรื่องของป้าย	- ควรสนับสนุนสถานประกอบการในเรื่องป้ายบอกทาง ซึ่งเจ้าหน้าที่จากการท่องเที่ยวได้ชี้แจงสามารถทำได้ด้วยการติดต่อกับหน่วยงานการท่องเที่ยวได้ โดยติดต่อที่หมายเลขโทรศัพท์ 074-671-800 ได้ นอกจากนี้สถานประกอบการสามารถสมัครเข้าชุมชนการท่องเที่ยวจะได้รับ การสนับสนุน ในหลายเรื่อง
6. ศูนย์การท่องเที่ยวระดับอำเภอ	- ควรมีศูนย์ให้บริการระดับอำเภอ เพื่อการกระจายข้อมูลท่องเที่ยวได้อย่างทั่วถึง

ตารางที่ 4.78 ประเด็นความพร้อมด้านการไหลทางการเงิน (Financial Flow)

ประเด็นปัญหา	แนวทางการพัฒนา
จำนวนตู้ ATM	ควรมีตู้ ATM ของแต่ละธนาคารอย่างทั่วถึง
การให้ความรู้แก่ชุมชนด้านการรับชำระเงินผ่านระบบออนไลน์ของสถาบันการเงิน เช่น QR Code และ Prompt Pay เป็นต้น	ควรให้ความรู้ระบบการเงินสมัยใหม่ ซึ่งอาจจะเป็นการขอความร่วมมือกับธนาคารในท้องถิ่นในการให้ความรู้กับผู้ประกอบการและชุมชน

ภาพที่ 4.22 บรรยากาศการประชุมครั้งที่ 2

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 : เพื่อรวบรวมและสรุปเป็นแนวทางในการจัดการใช้อุทยานและรูปแบบการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการจัดการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากการสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกและกิจกรรมในระหว่างการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง มีรายละเอียดในตารางที่ 4.79 ดังต่อไปนี้

จากตารางที่ 4.79 กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงในข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือการบริการห้องน้ำ ห้องสุขาสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการควรมีความเพียงพอ ตามจุดบริการท่องเที่ยว มีความสะอาดและปลอดภัย เหมาะสำหรับผู้สูงอายุคือมีลักษณะเป็นโถชักโครกและมีราวจับกระจายอยู่ทั่วสถานที่ท่องเที่ยว และมีป้ายบอกทางเห็นได้ชัดเจน (ร้อยละ 48.70) รองลงมา คือ ควรปรับปรุงทางเดิน และในตัวอาคารของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้เรียบไม่ชันทั้งทางขึ้นและทางลง และพื้นของอาคารไม่ควรเป็นกระเบื้องชนิดมันเงาเพื่อป้องกันการลื่น และควรมีราวจับให้เหมาะสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ (ร้อยละ 8.80) และควรมีที่นั่งพักผ่อนช่วงระหว่างทางการท่องเที่ยวในแต่ละสถานที่ (ร้อยละ 7.50) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.79 จำนวนร้อยละข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก

สิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
1. การบริการห้องน้ำ ห้องสุขาสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการควรมีความเพียงพอ ตามจุดบริการท่องเที่ยว มีความสะอาดและปลอดภัย เหมาะสำหรับผู้สูงอายุคือมีลักษณะเป็นโถชักโครกและมีราวจับ กระจายอยู่ทั่วสถานที่ท่องเที่ยว และมีป้ายบอกทางเห็นได้ชัดเจน	39	48.70
2. ปรับปรุงทางเดินและในตัวอาคารของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้เรียบไม่ชันทั้งทางขึ้นและทางลง และพื้นของอาคารไม่ควรเป็นกระเบื้องชนิดมันเงาเพื่อป้องกันการลื่น และควรมีราวจับให้เหมาะสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ	7	8.80
3. ควรมีที่นั่งพักผ่อนช่วงระหว่างทางการท่องเที่ยวในแต่ละสถานที่	6	7.50
4. สาธารณูปโภคต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ	5	6.30
5. การให้บริการสำหรับผู้สูงอายุแบบเรียบง่ายและไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ	4	5.00
6. ความร่มรื่นในแต่ละสถานที่ท่องเที่ยว	4	5.00
7. ควรมีบริการวีลแชร์สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ	3	3.80
8. การให้ข้อมูลการเดินทางแก่ผู้สูงอายุ พร้อมทั้งมีคำแนะนำในการปฏิบัติตัว	3	3.80
9. มีรถบริการมาที่แหล่งท่องเที่ยว และนำเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ	3	3.80

ตารางที่ 4.79 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
10. ปรับสถานที่พักและการบริการให้เหมาะกับผู้สูงอายุ และควรมีราคาที่เหมาะสมไม่สูงเกินไป	3	3.80
11. ควรมีป้ายบอกทางอย่างทั่วถึงและสังเกตเห็นได้ง่าย	1	1.20
12. ควรมีทางขึ้นจักรยาน	1	1.20
13. จุดสำหรับทิ้งขยะซึ่งมีการคัดแยกขยะอย่างชัดเจน	1	1.20
รวม	80	100.00

จากตารางที่ 4.80 กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงในข้อคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมในระหว่างการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ควรมีมัคคุเทศก์ที่สามารถสร้างบรรยากาศที่สนุกสนานและคอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่เป็นของดีเมืองพัทลุง ประวัติความเป็นมา วัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น พร้อมกับเตรียมแผนพับเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่เข้าไปเที่ยว (ร้อยละ 28.00) รองลงมาคือ เดินชมและศึกษาธรรมชาติ เช่น น้ำตก ล่องแก่ง ชมถ้ำ ตกปลา นั่งเรือชมบัวทะเลน้อย นั่งเรือชมยอยักษ์ เป็นต้น (ร้อยละ 15.80) และ กิจกรรมบันเทิงสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น ร้องเพลง เล่นเกมส์ ทายปัญหา และเล่นนิทาน เพื่อคลายเครียด เป็นต้น (ร้อยละ 14.00) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.80 จำนวนร้อยละข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเกี่ยวกับกิจกรรมในระหว่างการท่องเที่ยว

กิจกรรมในระหว่างการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
1. มีมัคคุเทศก์ที่สามารถสร้างบรรยากาศที่สนุกสนานและคอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่เป็นของดีเมืองพัทลุง ประวัติความเป็นมา วัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น พร้อมกับเตรียมแผนพับเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่เข้าไปเที่ยว	16	28.00
2. ชมและศึกษาธรรมชาติ เช่น น้ำตก ล่องแก่ง ชมถ้ำ ตกปลา นั่งเรือชมบัวทะเลน้อย นั่งเรือชมยอยักษ์ เป็นต้น	9	15.80
3. กิจกรรมบันเทิงสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น ร้องเพลง เล่นเกมส์ ทายปัญหา และเล่นนิทาน เพื่อคลายเครียด เป็นต้น	8	14.00
4. กิจกรรมเพื่อสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ เช่น นวดผ่อนคลาย นวดเพื่อสุขภาพ และการออกกำลังกาย เป็นต้น	7	12.30
5. การละเล่นของท้องถิ่น การละเล่นพื้นเมือง การละเล่นแบบโบราณ	4	7.00
6. ศิลปะการแสดงพื้นเมืองของจังหวัดพัทลุง ณ จุดท่องเที่ยว	4	7.00

ตารางที่ 4.80 (ต่อ)

กิจกรรมในระหว่างการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
7. รับประทานอาหารมีส่วนร่วมในการทำอาหาร และถ่ายรูป	3	5.20
8. ชมและซื้อสินค้าพื้นบ้าน	2	3.50
9. กิจกรรมเกี่ยวกับวิถีชีวิตชุมชน วัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่	1	1.80
10. แหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายรูปแบบ	1	1.80
11. กิจกรรมที่หลากหลายตามสภาพท้องถิ่น	1	1.80
12. กิจกรรมของครอบครัว และเพื่อนฝูง	1	1.80
รวม	57	100.00

จากตารางที่ 4.81 กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงในข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ห้องน้ำ ห้องสุขา มีปริมาณเพียงพอทั้งในจุดแวะพักรถและกระจายอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวสามารถสังเกตได้อย่างชัดเจน มีความสะอาดและปลอดภัย เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ สุขภัณฑ์ควรเป็นแบบโถนั่งเป็นแบบชักโครก มีราวจับ (ร้อยละ 36.40) รองลงมา คือ ทางเดิน ความเป็นทางลาด ราบเรียบสม่ำเสมอ มีต่างระดับให้น้อยที่สุด มีราวจับระหว่างทาง พื้นไม่ลื่น และมีป้ายบอกเส้นทางเป็นระยะ สังเกตได้อย่างชัดเจน เน้นความปลอดภัยให้กับผู้สูงอายุ และคนพิการ (ร้อยละ 21.00) และ ความสะอาดและปลอดภัยของแต่ละสถานที่ (ร้อยละ 8.90) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.81 จำนวนร้อยละข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก

สิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
1. ห้องน้ำ ห้องสุขา มีปริมาณเพียงพอทั้งในจุดแวะพักรถและกระจายอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวสามารถสังเกตได้อย่างชัดเจน มีความสะอาดและปลอดภัย เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ สุขภัณฑ์ควรเป็นแบบโถนั่งเป็นแบบชักโครก มีราวจับ	45	36.40
2. ทางเดิน ความเป็นทางลาด ราบเรียบสม่ำเสมอ มีต่างระดับให้น้อยที่สุด มีราวจับระหว่างทาง พื้นไม่ลื่น และมีป้ายบอกเส้นทางเป็นระยะ สังเกตได้อย่างชัดเจน เน้นความปลอดภัยให้กับผู้สูงอายุ และคนพิการ	26	21.00
3. ความสะอาดและปลอดภัยของแต่ละสถานที่	11	8.90
4. การให้บริการของเจ้าหน้าที่สถานพยาบาล คอยให้คำแนะนำและให้บริการด้านสุขภาพ และช่วยเหลือในสถานที่ท่องเที่ยวสามารถทำการปฐมพยาบาลเบื้องต้น มีอุปกรณ์ทางการแพทย์ ยาสามัญ พร้อมกรณีมีเหตุฉุกเฉิน	10	8.10

ตารางที่ 4.81 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
5. มียานพาหนะให้บริการ รับส่ง ในสถานที่ท่องเที่ยว ระหว่างสถานที่ท่องเที่ยว และที่พัก	7	5.60
6. มีป้ายหรือแผนที่ และคำอธิบายสถานที่ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	6	4.80
7. ที่พักสะอาด และเหมาะกับผู้สูงอายุ เช่น ที่นอนควรเป็นเตียงเพื่ออำนวยความสะดวกนั่ง เป็นต้น	4	3.20
8. มีมัคคุเทศก์คอยให้บริการและให้คำแนะนำ เกี่ยวกับเส้นทาง และสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ	3	2.40
9. มีรถวีลแชร์ บริการ	2	1.60
10.สถานที่จอดรถไม่ไกลจากสถานที่ต่าง ๆ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว ที่พัก เป็นต้น	2	1.60
11.ควรมีลิฟต์ในกรณีที่เป็นอาคารสูง	2	1.60
12.อาหารควรเป็นอาหารอ่อน หรือที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ	2	1.60
13.มีที่นั่งพักผ่อนในสถานที่ท่องเที่ยว	2	1.60
14.มีสถานที่จอดรถ	1	0.80
15.ควรมีบริการโทรศัพท์	1	0.80
รวม	124	100.00

จากตารางที่ 4.82 กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงในข้อคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมในระหว่างการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ กิจกรรมสันตนาการเน้นความบันเทิงสนุกสนาน มีการร้องรำทำเพลง ร้องเพลงคาราโอเกะ และสลับกับการฟังเพลงเบาๆ (ร้อยละ 27.20) รองลงมา คือ การบรรยายให้ความรู้ เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ประวัติความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยว วัฒนธรรมพื้นบ้านของท้องถิ่น และ ความสำคัญของสถานที่ต่างๆที่ได้เข้าไปเที่ยวชม เป็นต้น (ร้อยละ 15.60) และ ทานอาหารอร่อย และสะอาด ที่ขึ้นชื่อของแต่ละแหล่งที่ไปท่องเที่ยว (ร้อยละ 10.40) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.82 จำนวนร้อยละข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั่วไปเกี่ยวกับร้อยละกิจกรรมในระหว่างการท่องเที่ยว

กิจกรรมในระหว่างการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
1. กิจกรรมสันทนาการเน้นความบันเทิงสนุกสนาน มีการร้องรำทำเพลง คาราโอเกะ และสลับกับการฟังเพลงเบาๆ	26	27.20
2. การบรรยายให้ความรู้ เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ประวัติความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยว วัฒนธรรมพื้นบ้านของท้องถิ่น และความสำคัญของสถานที่ต่าง ๆ ที่ได้เข้าไปเที่ยวชม เป็นต้น	15	15.60
3. ทานอาหารอร่อย และสะอาดที่ขึ้นชื่อของแต่ละแหล่งที่ไปท่องเที่ยว	10	10.40
4. ท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งธรรมชาติ ที่มีความสงบร่มรื่น	8	8.30
5. มีช่วงเวลาให้ผ่อนคลาย นั่ง หรือนอนพักผ่อนตามสบาย	8	8.30
6. นวดผ่อนคลาย อาจเป็นนวดตัว หรือนวดฝ่าเท้า	6	6.30
7. เข้าวัด ทำบุญไหว้พระ และร่วมทำกิจกรรมทางวัฒนธรรมของแต่ละแหล่ง	4	4.20
8. ชมตลาด และซื้อสินค้าOTOPของท้องถิ่นตามแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเป็นของฝากและของที่ระลึก	4	4.20
9. เล่นเกมส์	3	3.10
10. ชมสถานที่ต่าง ๆ ที่มีความน่าสนใจ	3	3.10
11. มีเส้นทางปั่นจักรยานชมธรรมชาติ	2	2.10
12. ถ่ายรูป	2	2.10
13. ไม่ควรนั่งรถนาน และหยุดเมื่อมีการร้องขอ	2	2.10
14. ดำน้ำ	1	1.00
15. ออกกำลังกาย	1	1.00
16. ศึกษาดูงานด้านการเกษตร	1	1.00
รวม	96	100.00

นอกจากข้อเสนอแนะที่ได้รับจากนักท่องเที่ยวสูงอายุที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโลจิสติกส์ดังกล่าวข้างต้นแล้ว คณะผู้วิจัยได้มีการเดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมถึงถึงข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการส่งมอบงานวิจัย โดยเลือกศึกษาดูงานในแหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางภูมิศาสตร์และสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ โดยมีรายละเอียดการศึกษาดูงานดังนี้

1. บ่อน้ำพุร้อนแม่กาษา จังหวัดตาก และบ่อน้ำร้อนสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากบ่อน้ำร้อนทั้ง 2 แห่ง ได้รับการยอมรับให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีการปรับพื้นที่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม

ตามแบบอารยสถาปัตย์ (Friendly design for all) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลประกอบการดำเนินการวิจัยในการเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนเขาชัยสนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแบบอารยสถาปัตย์ที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุและกลุ่มอื่น ๆ ต่อไป

การดำเนินการอุทยานน้ำพุร้อนแม่กาษา ดำเนินงานโดยคณะกรรมการสหกรณ์แม่กาษา ประกอบด้วยคณะกรรมการ จำนวน 9 คน มีประธานสหกรณ์ฯ เป็นผู้ดูแล และมีผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ตรวจสอบการดำเนินงานอีกชั้นหนึ่ง สมาชิกของสหกรณ์ มีประมาณ 70 กว่าคน รายได้ของสหกรณ์ฯ มาจากการให้บริการห้องอาบน้ำแร่/แช่น้ำแร่ คำนวตแผนโบราณ ค่าเช่าเต้า มีห้องพักให้เอกชนเช่า 10 ห้อง คิดค่าเช่าปีละ 70,000 บาท รายได้ประมาณ 3,000-4,000 บาทต่อวัน โดยลักษณะพื้นที่ของบ่อน้ำพุร้อนแม่กาษาจะลักษณะเป็นลำธารและมีการจัดให้มีแผงไม้ไผ่พาดเพื่อเป็นที่นั่งสำหรับแช่เท้าเป็นระยะ ๆ และมีบ่อใหญ่ 1 บ่อเพื่อการแช่เท้าร่วมกัน และมีการก่อสร้างบ่อเล็กเพิ่มเติมเพื่อความสะดวกของนักท่องเที่ยวที่ต้องการความเป็นส่วนตัว โดยคิดค่าใช้จ่ายครั้งละ 20 บาท/คนนอกจากนี้ยังมีบ่อน้ำที่สามารถนำไปต้มสุกได้ ซึ่งน้ำพุร้อนแม่กาษามีค่าใช้จ่ายของค่าไฟฟ้าประมาณเดือนละประมาณ 7,000 บาท

คณะกรรมการฯ ยังมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาน้ำพุร้อนแม่กาษาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ติดอันดับของจังหวัดตาก โดยมีการจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุและผู้พิการ ด้วยการสร้างเส้นทางเดินที่อำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวสูงอายุและผู้พิการสามารถใช้รถวีลแชร์ในการเข้าถึงบ่อน้ำร้อนได้ตั้งแต่ที่จอดรถ และตลอดเส้นทางจะมีราวจับเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินชมสถานที่

ภาพที่ 4.23 การดูงานที่บ่อน้ำพุร้อนที่แม่กาษา จังหวัดตาก

2. น้ำพุร้อนสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการดำเนินการตามโครงการพระราชดำริ เป็นบ่อน้ำพุร้อนตามธรรมชาติ และให้ความสำคัญในเรื่องของการอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุและคนพิการตามหลักอารยสถาปัตย์ โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยร่วมกับสหกรณ์การเกษตรหุบบ้านสหกรณ์สันกำแพงร่วมทุนดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของคณะอนุกรรมการบริหารกิจการน้ำพุร้อนสันกำแพง

ตามพระราชดำริโดยเป้าหมายในการดำเนินงาน (1) เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำพุร้อนธรรมชาติให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (2) เพื่อให้เป็นตัวอย่างดำเนินธุรกิจน้ำพุร้อนในประเทศและ(3) เพื่อเป็นการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้กับประชาชนในพื้นที่อย่างยั่งยืน

ภาพที่ 4.24 การดูงานน้ำพุร้อนสันกำแพง

3. คลองมะละกา (Malacca River หรือ Sungai Melaka) รัฐมะละกา เนื่องจากแม่น้ำมะละกา (Malacca River) มีลักษณะทางภูมิศาสตร์ใกล้เคียงกับคลองลำปำที่มีอาคารบ้านเรือนตลอดลำน้ำและมีสถานที่สำคัญในพื้นที่ และมีการเชื่อมต่อกับทะเล แต่แตกต่างกันที่การปรับสถานที่และปรับบรรยากาศของการรองรับการท่องเที่ยวโดยมะละกาได้มีการจัดสร้างบรรยากาศสองฝั่งคลองมะละกาให้มีบรรยากาศการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ พร้อมทั้งสาธารณูปโภคที่อำนวยความสะดวกกับคนในเมืองมะละกาและนักท่องเที่ยว รวมถึงพื้นที่สำหรับอำนวยความสะดวกผู้สูงอายุและคนพิการตามหลักอารยสถาปัตย์ เช่น การมีฟุตบอลและที่ทางเดินให้คนในเมืองอย่างสะดวกสบายและใช้ได้จริง เป็นต้น ดังนั้นการศึกษาดูงานที่มะละกา จะสามารถทำให้คณะผู้วิจัยมีโอกาสเข้าไปศึกษาข้อมูลเชิงลึกกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อศึกษาความเป็นมาสู่การนำข้อมูลประกอบการดำเนินการวิจัยในการเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาเส้นทางน้ำทั้ง

สองฝั่งของคลองลำปำ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแบบอารยสถาปัตย์อีกหนึ่งแหล่งของจังหวัดพัทลุง เพราะตลอดสองฝั่งคลองลำปำมีบ้านเรือนของชาวบ้าน วัด โบราณสถาน รีสอร์ทที่พัก และร้านค้า โดยเส้นทางลำปำจะไหลผ่านหาดแสนสุขลำปำซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวและจุดพักผ่อนที่มีชื่อเสียงของจังหวัดพัทลุง ก่อนจะไหลออกสู่ทะเลสาบสงขลา ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับคลองมะละกาตามที่ได้กล่าวไว้แล้วในเบื้องต้น

ภาพที่ 4.25 การดูงานมะละกา

4. การจัดอบรมให้กับสถานประกอบการและภาคเอกชน

อย่างไรก็ตาม นอกเหนือจากการศึกษาดูงานแล้ว ทางคณะผู้วิจัยได้มีการดำเนินการจัดการอบรมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงในอนาคต ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.83

ตารางที่ 4.83 กำหนดการจัดอบรมให้กับสถานประกอบการและภาคเอกชน

วัน/เวลา	ผู้เข้าร่วม	จำนวน (คน)
22 มิถุนายน 2561	จำนวนผู้เข้าร่วมอบรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี	18
23 มิถุนายน 2561	อบรมภาษาอังกฤษให้กับภาคเอกชน (นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3-4)	
	-โรงเรียนสตรีพัทลุง	21
	-โรงเรียนพัทลุง	3
	-โรงเรียนอุบลรัตนราชกัญญาราชวิทยาลัย พัทลุง	5
	-โรงเรียนเขาชัยสน	5

ตารางที่ 4.83 (ต่อ)

วัน/เวลา	ผู้เข้าร่วม	จำนวน (คน)
24 มิถุนายน 2561	อบรมภาษาอังกฤษให้กับตัวแทนของสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	
	ผู้ประกอบการที่พัก/ร้านค้า/ร้านอาหาร/แหล่งท่องเที่ยว/หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง	12
25 มิถุนายน 2561	อบรมการบริการเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว	
	ผู้ประกอบการที่พัก/ร้านค้า/ร้านอาหาร/แหล่งท่องเที่ยว/หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง	16

1. การอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

จากตาราง 4.84 พบว่า ผู้เข้าร่วมหลักสูตร หลักสูตรที่ 1 (User: Frontend) จำนวนทั้งสิ้น 19 คน โดยเป็นผู้ประกอบการจำนวน 10 คน ลูกจ้างหรือพนักงาน 7 คน ชุมชน 1 คน และหน่วยงานราชการจำนวน 1 คน ส่วนหลักสูตรที่ 2 (Admin: Backend) จำนวนทั้งสิ้น 2 คน เป็นเจ้าของและตัวแทนจากบริษัทโอไกทัวร์ โดยมีผลการประเมินในภาพรวม

ตารางที่ 4.84 กำหนดการจัดอบรมให้กับสถานประกอบการและภาคเอกชน

หัวข้อการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.
1. ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ	4.32	0.58
2. ประโยชน์ที่ได้รับส่งผลกระทบต่อชาวพัทลุง	4.53	0.51
3. ความรู้และทักษะเพิ่มเติมที่ได้รับจากโครงการ	4.16	0.60
4. ความต้องการให้มีโครงการลักษณะนี้อีก	4.37	0.50
5. ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาพื้นที่ของท่าน หรือ จังหวัดพัทลุง	4.58	0.61
6. จากการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในปัจจุบัน	4.11	0.99
7. คณะผู้จัดหรือคณะวิจัยได้แสดงถึงเจตนารมณ์ในการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงอย่างแท้จริง	4.58	0.51

จากตาราง 4.84 ผลการประเมินแสดงให้เห็นว่าถึงแม้ว่าโครงการนี้จะมีประโยชน์กับตัวผู้เข้าร่วมอบรมเพียงระดับมาก แต่ผู้เข้าร่วมอบรมเห็นร่วมกันว่าโครงการนี้มีประโยชน์ต่อชาวพัทลุงอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้เข้าร่วมอบรมได้แสดงออกถึงเจตนารมณ์ในความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ที่อาศัยหรือจังหวัดพัทลุงในระดับมากที่สุดหรือมากขึ้นจากในปัจจุบันที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของพัทลุงอยู่ในระดับที่มากอยู่แล้ว นอกจากนี้จากผลการเข้าร่วมโครงการนี้ทำให้ผู้เข้าร่วมอบรม

มีความรู้เพิ่มเติมและต้องการให้มีโครงการในลักษณะนี้อีกในระดับมาก และที่สำคัญผู้เข้าร่วมอบรมได้มองเห็นถึงเจตนาและความตั้งใจของทีมวิจัยที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวของพัทลุงในระดับมากที่สุดเช่นกัน

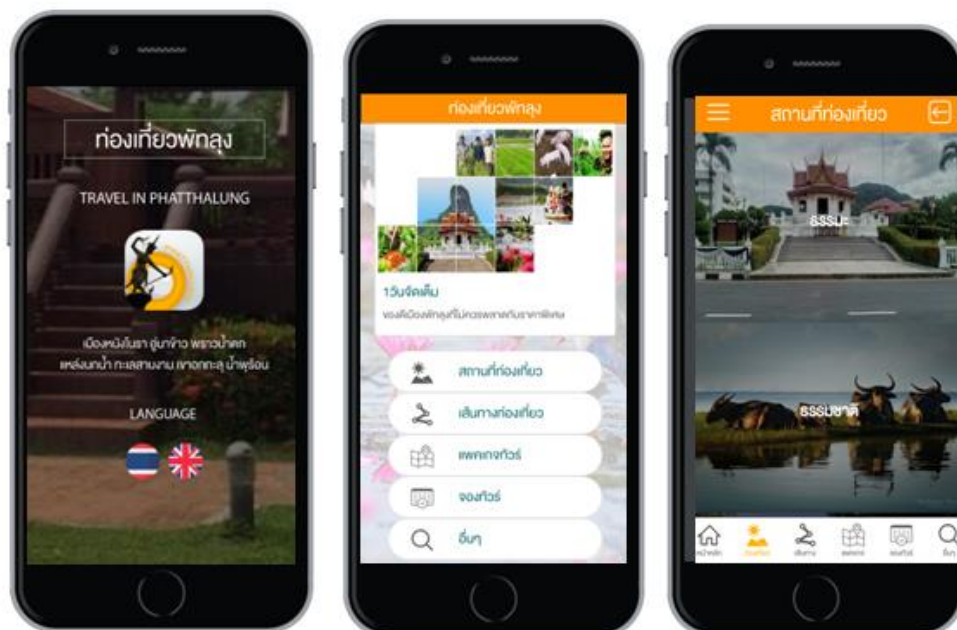
เมื่อมีการวิเคราะห์กลุ่มผู้เข้าร่วม พบว่ามีสองประเด็นที่กลุ่มผู้ประกอบการให้ความเห็นในระดับมากที่สุด คือ ต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ที่อาศัยหรือจังหวัดพัทลุง (ค่าเฉลี่ย = 4.58) และ การรับรู้ถึงเจตนาและความตั้งใจของทีมวิจัยที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวของพัทลุง (ค่าเฉลี่ย = 4.58) ส่วนประเด็นอื่น ๆ ผู้ประกอบการให้ความเห็นในระดับมาก ส่วนกลุ่มลูกค้าหรือพนักงานจะให้ความเห็นในระดับมากที่สุดอยู่สามประเด็น ได้แก่ เห็นว่าโครงการนี้มีประโยชน์ต่อชาวพัทลุง (ค่าเฉลี่ย = 4.71) ต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ที่อาศัยหรือจังหวัดพัทลุง (ค่าเฉลี่ย = 4.57) และ การรับรู้ถึงเจตนาและความตั้งใจของทีมวิจัยที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวของพัทลุง (ค่าเฉลี่ย = 4.57) ส่วนประเด็นอื่น ๆ กลุ่มผู้เข้าอบรมกลุ่มนี้ให้ความเห็นในระดับมาก ส่วนกลุ่มชุมชนและกลุ่มหน่วยงานราชการจะให้ความเห็นในทุกประเด็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน นอกจากนี้ยังได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมท้ายแบบประเมินในประเด็นที่คล้ายคลึงกัน เช่น ผู้ประกอบการร้านอาหารจำนวน 1 ราย เสนอว่า “ต้องการให้โครงการเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง” และ ผู้ประกอบการอีกรายเสนอว่า “ต้องการให้มีความต่อเนื่องในโครงการ เพื่อความร่วมมือที่ต่อเนื่องของทุกหน่วยงาน” ผู้นำชุมชนจำนวนหนึ่งรายเสนอว่า “ต้องการให้ส่งข้อมูลกลับผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง” และ ตัวแทนชุมชนจำนวนหนึ่งรายเสนอว่า “ต้องการให้หลังอบรมนี้แล้ว มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ และสานต่องานนี้ให้ยั่งยืนและมั่นคง”

ภาพรวมจากการอบรม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงที่เข้าอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีในครั้งนี้ ได้ให้ความสนใจแอปพลิเคชันและเว็บไซต์ “มาตะ – เมืองลุง” ค่อนข้างมาก และค่อนข้างตื่นตัวในการจะมีส่วนร่วมในการต่อยอดใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันและเว็บไซต์ “มาตะ – เมืองลุง” ให้เกิดประโยชน์และมีความยั่งยืนในอนาคตโดยมองต่อไปถึงการคงอยู่ของแอปพลิเคชันหลังคณะวิจัยปิดโครงการวิจัยแล้ว โดยมีการขอให้คณะวิจัยช่วยวางรากฐานหรือสร้างรูปแบบการดำเนินงานต่อไปให้กับทางกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรม โดยผู้เข้าร่วมอบรมยินดีจะให้ความร่วมมือและสนับสนุน ต่อไป

ข้อเสนอแนะจากโครงการอบรม

1) การพูดคุยกับผู้เข้าอบรมหลังการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเป็นสิ่งสำคัญ เพราะทำให้ทราบปัญหาและศักยภาพความพร้อมของผู้เข้าอบรมในการดำเนินการต่อยอดหลังจากการอบรมได้ชัดเจนขึ้นตัวอย่างเช่น หลังจากเจ้าของและตัวแทนจากบริษัทอีโก้ทัวร์ได้เข้าอบรมทั้งสองหลักสูตร ทางเจ้าของบริษัท ผู้ใช้ประโยชน์โดยตรงจากโครงการวิจัยนี้ได้แจ้งความจำนงค์ว่า การเป็นผู้ดูแลระบบ (Admin) ของ “มาตะ – เมืองลุง” ทั้งหมดค่อนข้างเกินกำลังและไม่เหมาะกับทักษะของทางบริษัทอีโก้ทัวร์ ดังนั้นจึงขอให้คณะวิจัยช่วยออกแบบการจัดการเชิงธุรกิจและจัดหาผู้ดูแลระบบเพิ่ม เพื่อให้สามารถจัดการเนื้อหาในแอปพลิเคชันและเว็บไซต์รวมถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการพัฒนาเนื้อหาและการดำเนินงานให้มอบแอปพลิเคชันและเว็บไซต์สามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืน

2) ผู้ดูแลระบบไม่จำเป็นจะต้องเป็นคนที่กำหนดว่าจะเป็น admin ตั้งแต่ต้น แต่อาจจะสรรหาเพิ่มเติมจากผู้ใช้หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากหลักสูตรที่ 1 ที่มีศักยภาพและมีความเต็มใจจะช่วยเหลือในการพัฒนาบ้านเกิดได้ ตัวอย่างเช่น จากการอบรมกลุ่มผู้ดูแลระบบ พบว่า ผู้เข้าอบรมทั้งสองท่านจากบริษัททัวร์ของชุมชนอาจไม่มีความถนัดในการในการจัดการ content ที่เป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้น ทางแก้ปัญหา คือจัดหาผู้ดูแลระบบเพิ่มเติมจากกลุ่มผู้อบรมหลักสูตรที่ 1 ที่มีศักยภาพด้านภาษาอังกฤษ เพื่อจัดการเนื้อหาในเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันส่วนที่เป็นเนื้อหาภาษาอังกฤษ โดยจัดอบรมหลักสูตรที่ 2 ให้กับผู้ดูแลระบบคนใหม่ ต่อไป

ภาพที่ 4.26 การอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

2. การอบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวให้กับนักเรียนและตัวแทนของสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ผู้เข้าร่วมหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับบุคลากรของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง มีผู้เข้าร่วมจำนวน 12 คน ส่วนหลักสูตรสำหรับนักเรียนมีผู้เข้าร่วมจำนวน 34 คน สรุปผลการประเมินในภาพรวม ดังตารางข้างล่าง

จากตารางที่ 4.85 ผลการประเมินแสดงให้เห็นว่า นักเรียนผู้เข้ารับการอบรมมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อกิจกรรมที่จัดมีประโยชน์ในระดับสูงกว่า ผู้ประกอบการที่เข้ารับการอบรมทุกประเด็น เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มพบว่า กลุ่มนักเรียนมีความคิดเห็นประโยชน์ต่อโครงการอบรมทุกประเด็นในระดับมากที่สุด ยกเว้นประเด็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนที่เห็นว่า มีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย =4.22) ส่วนกลุ่มผู้ประกอบการมีความเห็นประโยชน์ต่อโครงการในระดับมากทุกประเด็น และทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในประเด็นที่ผู้จัดหรือทีมวิจัยแสดงเจตนารมณ์ในการเป็นส่วนหนึ่งเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงอย่างแท้จริงอยู่ในระดับมากที่สุดยกเว้นประเด็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนที่เห็นว่า มีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนในระดับมาก(ค่าเฉลี่ย =3.65)

ตารางที่ 4.85 การจัดอบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวให้กับนักเรียนและตัวแทนของสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ประเด็นการประเมิน	ผู้ประกอบการ		นักเรียน	
	$\bar{X}$	<i>S.D</i>	$\bar{X}$	<i>S.D</i>
1. ประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วม	4.20	0.52	4.89	0.33
2. ประโยชน์ต่อชาวพัทลุง	4.30	0.57	4.89	0.33
3. ความรู้ และทักษะเพิ่มเติมจากการเข้าร่วมโครงการ	4.30	0.66	4.67	0.50
4. ความต้องการให้มีโครงการลักษณะนี้ขึ้นอีก	4.15	0.93	4.89	0.33
5. ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาพื้นที่หรือจังหวัดพัทลุง	4.25	0.64	4.89	0.33
6. ปัจจุบันได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน	3.65	0.75	4.22	0.97
7. คณะผู้จัดหรือคณะผู้วิจัยแสดงถึงเจตนารมณ์ในการเป็นส่วนหนึ่งเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงอย่างแท้จริง	4.55	0.69	4.67	0.50
ภาพรวม	4.20	0.44	4.73	0.33

สรุปการดำเนินโครงการ

ภาพรวมจากการอบรม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงที่เข้าอบรมการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว ให้ความสนใจและร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนานเพื่อนำไปใช้โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่จะต้องนำไปปฏิบัติจริงในการทดลองท่องเที่ยวสำหรับทริปต่างชาติ

ข้อเสนอแนะ

1. การอบรมการใช้ภาษาอังกฤษในครั้งนี้ ใช้เวลาในการอบรมไม่มากและผู้เข้ารับการอบรมมีพื้นฐานต่างกันทำให้ผลลัพธ์ได้ไม่มากเท่าที่ควร ดังจะเห็นจากกลุ่มนักเรียนที่เมื่อได้ปฏิบัติจริงบางคนจะพูดด้วยการดูเอกสารประกอบตลอดเวลาเหมือนอ่าน แต่มีบางคนสามารถพูดได้ตามธรรมชาติและในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นครูมาช่วยแนะนำสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียนพร้อมกระตุ้นความสำคัญและความจำเป็น ดังนั้นถ้าต้องการให้ได้ผลลัพธ์ที่สามารถสนทนาได้จริงๆ จะต้องจัดอบรมโดยใช้เวลามากกว่านี้และมีการฝึกปฏิบัติประกอบด้วย

2. หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวควรที่จะมีการจัดหลักสูตรอบรมแต่ละหลักสูตรตามลักษณะงานเช่น บริการร้านค้า บริการที่พัก มัคคุเทศก์ เพื่อให้บริการอาจเก็บค่าลงทะเบียนในราคาไม่สูงนักเพื่อให้กลุ่มเจ้าหน้าที่ในธุรกิจอุตสาหกรรมบริการสามารถเข้ารับการอบรมได้

ภาพที่ 4.27 การอบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษกับการท่องเที่ยวให้กับมัคคุเทศก์น้อย

ภาพที่ 4.28 การอบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษกับการท่องเที่ยวให้กับตัวแทนของสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

3. การอบรมหลักสูตรการให้บริการให้กับตัวแทนของสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวผลการดำเนินงาน

ผู้เข้าร่วมหลักสูตรการบริการสำหรับผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงสำหรับบุคลากรของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง มีผู้เข้าร่วมจำนวน 16 คน สรุปผลการประเมินในภาพรวม ตารางที่ 4.86

จากตาราง 4.86 ผลการประเมินแสดงให้เห็นว่า ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยวส่วนให้เห็นว่าโครงการการอบรมในภาพรวม มีประโยชน์ต่อตนเองและต่อการให้บริการการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงในระดับมากที่สุด ได้รับความรู้และทักษะบริการเพิ่มเติมจากการเข้าร่วมโครงการต้องการให้มีโครงการลักษณะนี้ขึ้นอีก และต้องการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาพื้นที่หรือจังหวัดพัทลุงในระดับมากที่สุด แต่มีโอกาสนในการพัฒนาชุมชนในระดับมาก

ตารางที่ 4.86 การจัดอบรมหลักสูตรการให้บริการให้กับตัวแทนของสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวผลการดำเนินงาน

ประเด็น	$\bar{X}$	S.D
1. ประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมอบรม	4.82	0.40
2. ประโยชน์ต่อชาวพัทลุง	4.82	0.40
3. ความรู้ และทักษะที่ได้รับเพิ่มเติมจากการเข้าร่วมโครงการ	4.73	0.47
4. ความต้องการให้มีโครงการลักษณะนี้ขึ้นอีก	4.70	0.48
5. ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาพื้นที่หรือจังหวัดพัทลุง	4.82	0.40
6. ปัจจุบันได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของท่าน	4.27	0.90
7. คณะผู้จัดหรือคณะผู้วิจัยแสดงถึงเจตนารมณ์ในการเป็นส่วนหนึ่งเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงอย่างแท้จริง	4.64	0.50
ภาพรวม	4.74	0.39

สรุปการดำเนินโครงการ

จากผลการประเมินแสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการได้รับความรู้ด้านการบริการเพิ่มมากขึ้น และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานด้านธุรกิจ ดังจะเห็นจากการปฏิบัติงานในการทดลองเที่ยวที่พบว่าเพื่อนพนักงานที่ไม่ได้รับการอบรมให้บริการนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุไม่สุภาพ จึงได้มีการตักเตือนด้วยการพูดให้ทราบถึงความสำคัญของการให้บริการ

ข้อเสนอแนะ

การให้บริการเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวซ้ำ ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวทั้งในส่วนภาครัฐ และผู้ประกอบการควรที่จะมีการเน้นย้ำกับพนักงานให้ตระหนักในความสำคัญพร้อมกับการอบรมเพิ่มเติมตลอดเวลา

ภาพที่ 4.29 การอบรมหลักสูตรการให้บริการให้กับตัวแทนของสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทสรุปการวิจัยเรื่อง “การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ” คณะผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

จากการศึกษาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงผ่านการจัดการห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยว และกระบวนการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว พบว่าการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว (Tourism Logistic Management) มีความสำคัญอย่างมากในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ ผ่านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงมีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป ซึ่งคณะผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

5.1 ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 : เพื่อศึกษาสถานการณ์โลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในปัจจุบันของจังหวัดพัทลุงในทัศนะของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาสถานการณ์โลจิสติกส์การท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุครั้งนี้ ได้ศึกษาข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปที่เคยมีประสบการณ์ท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง โดยแบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยและกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ซึ่งพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยส่วนใหญ่เดินทางมาจากสงขลาร้อยละ 67.65 และนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติเดินทางมาจากประเทศมาเลเซียร้อยละ 84.29 เนื่องจากจังหวัดสงขลามีพื้นที่เชื่อมต่อโดยตรงกับจังหวัดพัทลุง ประกอบกับเป็นพื้นที่เป็นทางเชื่อมต่อให้นักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซียมาท่องเที่ยวที่จังหวัดพัทลุงเช่นกัน นอกจากนี้ยังมีนักท่องเที่ยวสูงอายุจากประเทศอื่น ๆ เช่น สิงคโปร์ อินโดนีเซีย รวมถึงทวีปอเมริกาและยุโรป เป็นต้น

ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ

นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 63.70 แต่นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 57.10 และนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 60-65 ปี โดยนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยร้อยละ 96.1 นับถือศาสนาพุทธ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติร้อยละ 37.1 นับถือศาสนาพุทธ และรองลงมานับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 31.40 นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสร้อยละ 69.60 และร้อยละ 77.10 ตามลำดับ และที่เหลือมีสถานภาพโสด และเป็นหม้ายหรือแยกกันอยู่ ตามลำดับ ซึ่งระดับรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยส่วนใหญ่ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาทร้อยละ 48 และรองลงมา มีระดับรายได้ 30,001-40,000 บาทร้อยละ 23.50 สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติมีระดับรายได้ 30,001-40,000 บาทในอัตราร้อยละ 62.90 และระดับรายได้รองลงมาคือ 60,001-70,000 บาท ร้อยละ 37.10 ตามลำดับ

พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยและชาวต่างชาติ

นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยส่วนใหญ่มีประสบการณ์การท่องเที่ยวพัสดุมาแล้วมากกว่า 5 ครั้ง ร้อยละ 33.33 และร้อยละ 27.45 เพิ่งมาเที่ยวพัสดุเป็นครั้งแรก ในขณะที่นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติส่วนใหญ่เพิ่งมาเที่ยวพัสดุเป็นครั้งแรกในอัตราร้อยละ 51.43 และมากกว่า 5 ครั้งร้อยละ 20 ตามลำดับ ในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยโดยส่วนใหญ่จะเดินทางมากับครอบครัวร้อยละ 38 รองลงมาคือเดินทางมากับเพื่อนร้อยละ 22.5 ซึ่งตรงกันข้ามกับนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติโดยส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวกับเพื่อนร้อยละ 58.1 และรองลงมาเดินทางมากับครอบครัวร้อยละ 16.30 ทั้งนี้ จังหวัดที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางไปต่อจากจังหวัดพัสดุพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยจะไปเที่ยวต่อที่ จังหวัดสงขลา ร้อยละ 23.53 ตรัง ร้อยละ 12.75 และนครศรีธรรมราช ร้อยละ 3.92 สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติร้อยละ 37.14 เดินทางต่อไปจังหวัดสงขลา ร้อยละ 31.43 เดินทางต่อไปจังหวัด นครศรีธรรมราช และร้อยละ 11.43 เดินทางต่อไปจังหวัดตรัง และเนื่องจากปัจจุบันผู้สูงอายุมีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และโมบายแอปพลิเคชันมากขึ้น จึงเป็นข้อมูลที่น่าสนใจที่พบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุไทยร้อยละ 54.90 ที่ค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวผ่านแอปพลิเคชัน โดยร้อยละ 25.50 ใช้นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 18.60 ใช้เป็นประจำ และร้อยละ 10.80 ใช้ทุกครั้ง ส่วนนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติพบว่าร้อยละ 40 ที่ค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวผ่านแอปพลิเคชัน โดยร้อยละ 14.29 ใช้นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 20 ใช้เป็นประจำ และร้อยละ 5.71 สำหรับสื่อที่นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยได้ข้อมูลการท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะได้มาจากเพื่อนร้อยละ 37.5 และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติส่วนใหญ่จะค้นหาข้อมูลผ่านเว็บไซต์ร้อยละ 26.00 ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยส่วนใหญ่จะเป็นการที่คนในครอบครัวจัดโปรแกรมท่องเที่ยวให้ร้อยละ 31.20 แตกต่างจาก นักท่องเที่ยวสูงอายุต่างชาติที่จะเป็นการจัดการด้วยตนเองร้อยละ 35.20 แต่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติจะเลือกการเดินทางท่องเที่ยวพัสดุเหมือนกันคือการใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นส่วนใหญ่ รวมถึง การเลือกที่พักและลักษณะการค้างคืนในกรณีที่พักเกิน 1 วัน นักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติจะเลือกพักที่รีสอร์ท และจะเลือกพักที่เดิมหากเกิดกรณีที่พักเกิน 1 คืน

จากข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ จะเห็นว่าจะเป็นข้อมูลสำคัญในการที่ผู้เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดพัสดุทั้งหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปประกอบการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานในการรองรับ นักท่องเที่ยวสูงอายุได้เป็นอย่างดี เช่น ช่วงอายุของนักท่องเที่ยว บุคคลที่ร่วมเดินทาง การจัดการ การท่องเที่ยว และพฤติกรรมในการใช้สื่อออนไลน์ เป็นต้น ซึ่งปัจจัยดังกล่าวจะมีผลต่อการจัดโปรแกรมท่องเที่ยวและการสื่อสารข้อมูลท่องเที่ยวไปยังกลุ่มเป้าหมาย และสอดคล้องกับข้อมูลความต้องการของ นักท่องเที่ยวสูงอายุได้มากขึ้น

ความพร้อมของชุมชนและผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

นอกจากนี้ในด้านความพร้อมของชุมชนท่องเที่ยวและผู้ประกอบการที่อยู่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งได้แก่ ผู้นำชุมชน คนในชุมชน ผู้ประกอบการร้านค้า ร้านอาหารและที่พัก ซึ่งแต่ละกลุ่มเป็นผู้ที่มีส่วนใน

การส่งเสริมการบริหารจัดการการท่องเที่ยวพัทลุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็น การเคลื่อนไหวด้าน กายภาพ ด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านการเงิน โดยการจัดเก็บข้อมูลจาก 9 ชุมชนท่องเที่ยวที่เป็นพื้นที่ เป้าหมายที่คาดว่าจะสามารถรองรับผู้สูงอายุได้ระดับหนึ่ง และพร้อมที่จะพัฒนาเพื่อการรองรับนักท่องเที่ยว สูงอายุในอนาคต ประกอบด้วยชุมชนท่องเที่ยวอำเภอเมืองพัทลุง ควนขนุน เขาชัยสน กงหรา ตะโหมด ปา บอน ศรีบรรพต บางแก้ว และศรีนครินทร์ จากข้อมูลการสัมภาษณ์พบว่าการเดินทางเข้าถึงจุดท่องเที่ยว ต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะต้องใช้รถยนต์ส่วนตัวหรือรถยนต์ไม่ประจำทาง หรือบางพื้นที่มีรถประจำทางผ่านแต่ขาด ความเชื่อมโยงในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว จึงยังเป็นอีกหนึ่งปัญหาที่อาจจะไม่สามารถรองรับนักท่องเที่ยว สูงอายุได้ในกรณีที่เดินทางมาด้วยตนเองโดยรถประจำทางสาธารณะ อย่างไรก็ตามจากการสำรวจความ ร่วมมือและการเตรียมความพร้อมของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นพบว่าโดยส่วนใหญ่มีความยินดีที่จะ ให้ความร่วมมือ แต่บางส่วนยังไม่มีความพร้อมในการปรับปรุง เช่น สำหรับกลุ่มชุมชนร้อยละ 64.90 และ ผู้ประกอบการที่พักร้อยละ 60 มีความยินดีที่จะให้ความร่วมมือในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อ รองรับผู้สูงอายุ แต่ในขณะเดียวกันร้อยละ 30.60 ของชุมชน และร้อยละ 20 ของผู้ประกอบการที่พัก ยังไม่ มีความพร้อมที่จะเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะรองรับผู้สูงอายุ เนื่องจากปัจจัยด้านงบประมาณ และ องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ผลการระดมความคิดจากการสนทนากลุ่ม

จากการร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ทั้ง 2 ครั้ง กับผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย ตัวแทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบ แหล่งท่องเที่ยว ตัวแทนสำนักงานจังหวัด ตัวแทนสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด ผู้ประกอบการร้านค้า ร้านอาหาร และที่พัก พบว่ายังมีประเด็นปัญหาที่จัดว่าเป็นช่องว่างที่แต่ละฝ่ายยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อน และขาดการเชื่อมโยงข้อมูลกัน ดังนั้นในการสนทนากลุ่มทั้ง 2 ครั้งจึงเป็นโอกาสที่ทำให้ทุกฝ่ายได้มาเจอกัน และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกันร่วมกัน โดยทุกฝ่ายมีเป้าหมายเดียวกันคือการร่วมกันพัฒนาจังหวัดพัทลุงให้มี ความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มให้มีความสะดวกในการท่องเที่ยวตลอดเส้นทางการท่องเที่ยว ภายในจังหวัดพัทลุง โดยการนำระบบโลจิสติกส์(Logistic) มาประยุกต์ใช้เพื่อการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวให้ประสบความสำเร็จได้ด้วยการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยผ่านการประสานงานเชื่อมโยงของ หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้อง(ไพรัช พิบูลย์รุ่งโรจน์, 2555) เพื่อให้ตลอดระยะเวลา การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวได้รับความพึงพอใจสูงสุด โดยเฉพาะการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ ซึ่งการ พัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวผ่านกระบวนการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว (Tourism Logistic Management) จะเป็นส่วนหนึ่งในการจัดเส้นทางการท่องเที่ยวให้สามารถอำนวยความสะดวก ด้านกายภาพ (Physical Flow) ด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) และด้านการเงิน (Financial Flow) และเป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับการบริการ (Hospitality Industry) เช่น ร้านอาหาร ร้านค้า ที่พัก อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism Industry) เช่น บริษัทนำ เที่ยว และชุมชนท่องเที่ยว อุตสาหกรรมการเดินทางหรือการเคลื่อนที่ (Travel Industry) เช่น ระบบการ

ขนส่งภายในจังหวัด ซึ่งเป็นการสร้างเครือข่ายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยว เพื่อให้ทุกส่วนงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินงานภายใต้การมีส่วนร่วมและสร้างรายได้ที่ยั่งยืนสู่ชุมชน ซึ่งการระดมความคิดเพื่อการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงทั้ง 2 ครั้งสามารถสรุปภาพรวมที่ทางผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้จัดลำดับความสำคัญในการเสนอให้จังหวัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ประเด็นปัญหาในการอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวสูงอายุด้านกายภาพ (Physical Flow)

ลำดับที่ 1 ปัญหาระบบการกำจัดขยะ และการจัดเก็บขยะที่หน่วยงานที่รับผิดชอบไม่สามารถดูแลให้ทั่วถึง ส่งผลกระทบต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการรองรับนักท่องเที่ยว ซึ่งปัจจุบันจังหวัดพัทลุงเป็นเมืองรองที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก โดยในปี 2560 มีผู้มาเยี่ยมเยือนจำนวน 1,569,333 คน ซึ่งเป็น นักท่องเที่ยวจำนวน 834,365 คน และเป็นนักท่องเที่ยวจำนวน 734,968 คน เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ขยายตัวร้อยละ 3.92 (สำนักงานสถิติจังหวัดพัทลุง, 2560) ดังนั้นทางจังหวัดจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนการบริหารจัดการเรื่องขยะเพื่อการลดปัญหามลพิษที่อาจจะเกิดขึ้น ซึ่งจากกรณีดังกล่าวผู้ประกอบการโดยส่วนใหญ่ต้องมีการวางแผนการจัดการขยะและใช้งบประมาณในการรับผิดชอบเอง เช่น ตลาดสวนไผ่ขวัญใจ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมากจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เกือบทุกโปรแกรมท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนพัทลุงจะต้องมาเที่ยวตลาดสวนไผ่ขวัญใจ เพื่อเป็นจุด Check in ดังนั้นจึงถือเป็นอีก 1 แหล่งท่องเที่ยวที่มุ่งใจให้การท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงได้รับการยอมรับจากคนทั่วโลก แต่ในขณะเดียวกันทางชุมชนและผู้ประกอบการที่ดูแลตลาดฯ มีความเดือดร้อนในเรื่องของขยะที่เกิดจากการบริการนักท่องเที่ยวทั้งในเรื่องของการจัดการขยะ และงบประมาณที่ต้องใช้ โดยที่ต้องคำนึงถึงไม่ให้เกิดผลกระทบต่อนักท่องเที่ยว ชุมชน และจังหวัด ซึ่งผู้ประกอบการและแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ก็ประสบปัญหาเรื่องขยะ เช่นเดียวกัน ดังนั้นทุกฝ่ายจึงอยากให้ทางจังหวัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งปัญหาเรื่องขยะสอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากงานวิจัยของวาริชต์ มัธยมบุรุษ (2554) ที่ได้มีการเสนอแนวทางการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเรื่องการจัดระบบการจัดการขยะที่ถูกต้อง เช่น การจัดสถานที่หรือระบบการทิ้งขยะที่ดูกลมกลืนกับธรรมชาติและรักษาสภาพแวดล้อม เป็นต้น

ลำดับที่ 2 ปัญหาเรื่องห้องน้ำที่จัดไว้เพื่อบริการนักท่องเที่ยวที่และผู้มาเยือน ทั้งจากผลการวิจัยและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมประชุมพบว่าห้องน้ำส่วนใหญ่ยังสะอาดไม่เพียงพอ และยังไม่พร้อมในการต้อนรับนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งปัญหาหลักของห้องน้ำที่พบในปัจจุบัน ได้แก่ ด้านความสะอาด จำนวนห้องน้ำที่ไม่เพียงพอ และงบประมาณสนับสนุนในพัฒนาทางลาดเอียงและราวที่จับ เป็นต้น นอกจากนี้ทางคณะผู้วิจัยยังได้รับข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับเรื่องห้องน้ำจากนักท่องเที่ยวที่เคยมีประสบการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง ดังนี้

- 1) ห้องน้ำส่วนใหญ่ไม่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ มีจำนวนน้อย ไม่สะอาดเท่าที่ควร บางที่ไม่มีกlotenประตู
- 2) ในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวควรเพิ่มห้องน้ำ และวีลแชร์ ในการบริการนักท่องเที่ยวสูงอายุและคนพิการ
- 3) ให้ปรับห้องน้ำให้เหมาะกับผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยที่นั่งควรเป็นโถชักโครก และมีราวจับ
- 4) ห้องน้ำในสถานที่ท่องเที่ยวค่อนข้างไกล ผู้สูงอายุเดินไกลลำบาก
- 5) สถานที่ท่องเที่ยวขาดการดูแล ห้องน้ำไม่สะอาด และไม่สะอาด
- 6) ควรจะมีห้องน้ำตามจุดบริการที่ท่องเที่ยว เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ
- 7) กรณีมาเป็นหมู่คณะ ห้องน้ำค่อนข้างหายาก และไกลจากจุดจอดรถ

จะเห็นว่าข้อมูลจากการสนทนากลุ่มและข้อมูลผลการสำรวจจากนักท่องเที่ยวในการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกัน และสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุตามหลักการออกแบบที่เป็น “อารยสถาปัตย์” หรือ “Universal Design” หรือ “Friendly Design” โดยวรอาคม (2560) ได้ระบุเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้สูงอายุให้ความสำคัญได้แก่ผลิตภัณฑ์หรืออุปกรณ์ที่ออกแบบใหม่เพื่อแก้ปัญหาในการใช้งาน เช่น เครื่องสุขภัณฑ์ที่ถูกออกแบบเพื่อเพิ่มความปลอดภัยจากการลื่นล้มหรือลุดนั้ง และการเพิ่มจำนวนห้องน้ำเพื่อลดการรอของผู้สูงอายุที่ต้องเข้าห้องน้ำบ่อย โดยผู้สูงอายุจะมีความคาดหวังในเรื่องการบริการห้องน้ำที่เพียงพอ สะอาดและครอบคลุมพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว (กนกพร รอดเขียน, 2554) นอกจากนี้วาริชต์ มัธยมบุรุษ (2554) ได้มีการเสนอแนวทางการพัฒนาเส้นทางและสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุเรื่องห้องน้ำที่ถูกสุขลักษณะบริการอย่างเพียงพอ และเหมาะสมกับผู้สูงอายุ นอกจากนี้จักรกฤษณ์ แส่นพรหม (2556) ได้ทำการศึกษาความจำเป็นของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุพบว่าห้องน้ำคือสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นในภาพรวมในระดับมากสำหรับผู้สูงอายุ คือ ควรมีราวจับในห้องน้ำกับมีโถส้วมแบบนั่งราบ (ชักโครก) รองลงมามีป้ายบอกทางเข้าห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ และสัญญาณฉุกเฉินในห้องน้ำ ตามลำดับ

ดังนั้นเรื่องของ “ห้องน้ำ” จึงเป็นอีกหนึ่งประเด็นสำคัญในการที่จังหวัดและหน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องมีการวางแผนเพื่อการปรับปรุงพัฒนาต่อไป

ลำดับที่ 3 ระบบการขนส่งสาธารณะที่เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากมีความจำเป็นสำหรับการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ซึ่งจังหวัดพัทลุงไม่มีสนามบินในการรองรับนักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือน ซึ่งถ้าจะเดินทางไปจังหวัดพัทลุงโดยตรงจะต้องเดินทางด้วยเส้นทางรถและทางรถไฟเท่านั้น ประกอบกับปัจจุบันระบบการขนส่งของจังหวัดพัทลุงยังขาดการจัดระบบการขนส่งสาธารณะที่มีการเชื่อมต่อกันอย่างชัดเจน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสะดวกด้านการเดินทางของนักท่องเที่ยว เนื่องจากองค์ประกอบหลักของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกิจกรรมการขนส่งจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอันดับแรกในการจัดกิจกรรมนำเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ (ฉลองศรี พิมลสมพงษ์, 2548) และวาริชต์ มัธยมบุรุษ (2554) และกรวรรณ สังขกรและคณะ(2558) ได้มีการสรุปผลการศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุเกี่ยวกับลักษณะการเดินทางท่องเที่ยวว่านักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุจะให้ความสำคัญ

กับความสะอาดสบายในการเดินทางในสถานที่ท่องเที่ยว ทั้งรูปแบบการขนส่งและการเดินเท้า ดังนั้นเส้นทางคมนาคมขนส่ง การเข้าถึง และความเชื่อมโยงของเส้นทาง ตลอดจนการอำนวยความสะดวกเรื่องเส้นทางในการเดินชมในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ในพื้นที่ที่ลาดชันควรมีราวจับ และสามารถไ้รถเข็นได้ จะเป็นปัจจัยสำคัญที่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุคำนึงถึงเป็นลำดับต้น ๆ

ลำดับที่ 4 เรื่องแสงสว่างในเส้นทางท่องเที่ยว และในแหล่งท่องเที่ยวที่ยังมีไม่ทั่วถึง ซึ่งเป็นอุปสรรคในการเดินทางและการอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว และรวมถึงมีผลในเรื่องของความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มไม่เฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุเท่านั้น

ลำดับที่ 5 เรื่องระบบน้ำประปาไม่คงที่ เนื่องจากมีผู้ประกอบการหลายรายเจอกับปัญหาเรื่องน้ำประปาหยุดไหล หรือบางครั้งไม่มีความสะอาด จึงส่งผลกระทบต่อ การรองรับนักท่องเที่ยว เช่น กรณีของโรงแรมที่พักในขณะที่นักท่องเที่ยวพักอยู่ ซึ่งปัจจัยเรื่องน้ำประปาจะมีความจำเป็นมาก หรือแม้กระทั่งในเรื่องของการใช้ห้องน้ำในสถานที่ต่าง ๆ เช่นกัน รวมถึงการบริการสำหรับนักท่องเที่ยวมุสลิมที่มีความจำเป็นในการละหมาดในเวลาที่กำหนดตามหลักศาสนาอิสลาม เป็นต้น

ลำดับที่ 6 เรื่องการดูแลภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวตั้งแต่เส้นทางจนถึงแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากปัจจุบันบางแหล่งท่องเที่ยวยังขาดนโยบายด้านการดูแลภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยว เช่น การขาดระเบียบของการจัดการร้านค้าในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ที่มีคนทั่วโลกมาเยี่ยมชม ซึ่งมีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของจังหวัดพัทลุงและคนพัทลุง ดังนั้นควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ในสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ หรือทางวัฒนธรรมโดยภาพรวมให้สะอาด เป็นระเบียบ มีมุมที่สวยงาม รวมถึงสถานประกอบการต่าง ๆ ก็ควรมีการปรับปรุงดูแลสถานที่ของตนให้สวยงาม น่าชมอยู่ตลอดเวลา ตลอดจนควรมีการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึง เพราะปัจจุบันพบว่าเส้นทางคมนาคมมีการซ่อมปะตลอดเวลา ทำให้การเดินทางลำบาก และเป็นภาพที่ไม่สวยงามและไม่น่าพอใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน

ดังนั้นถ้าทางจังหวัดสามารถแก้ไขปัญหาด้านภูมิทัศน์ดังกล่าวได้ก็จะเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์จังหวัดพัทลุงได้มีการกำหนดนวัตกรรมการท่องเที่ยวพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวและปรับปรุงภูมิทัศน์ พร้อมจัดระเบียบการท่องเที่ยวทางเรือ จัดระเบียบเมือง ชุมชนความสะอาด ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานบริเวณวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาคุณภาพผู้ให้บริการท่องเที่ยวในชุมชนให้เอื้อต่อการเปิดตลาดการท่องเที่ยวนานาชาติ (สำนักงานจังหวัดพัทลุง, 2560)

ลำดับที่ 7 เรื่องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามหลักอารยสถาปัตย์ โดยทางกลุ่มผู้ประกอบการและตัวแทนชุมชนอยากให้ภาครัฐให้ความสำคัญกับการสนับสนุนการก่อสร้างพื้นที่ทางลาดเอียง ราวที่จับ และสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่จำเป็นกับนักท่องเที่ยวสูงอายุและคนพิการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของจักรกฤษณ์ แสนพรหม (2556) ที่ได้ศึกษาความจำเป็นของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ พบว่าสิ่งอำนวยความสะดวกเรียงตามลำดับความจำเป็นของผู้สูงอายุ ดังนี้ (1) ที่จอดรถ (2) ห้องน้ำ (3) พื้นที่ภายนอก (4) ทางลาดสำหรับภายนอกอาคาร (5) ทางสัญจร ทางเท้า (6) ป้ายและสัญลักษณ์ (7) ทางลาดขอบถนน ทางลาดตัดขอบคันหิน และ (8) ทางข้ามถนน ทั้งนี้หากจังหวัดพัทลุงนำ

แนวคิดด้านอารยสถาปัตย์ (Universal Design) มาเสริมในการออกแบบสภาพสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย สถานที่ สิ่งของ ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบ ๆ ตัวให้สามารถรองรับการใช้งานของประชาชนทุกคนโดยไม่ต้องออกแบบหรือจัดทำขึ้นใหม่และสามารถตอบสนองการใช้งานของทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นวัยเด็กหรือวัยชรา หรือผู้พิการโดยการออกแบบจะเน้นความทัดเทียมให้ทุกคน เพื่อให้สามารถใช้ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบอย่างเดียวกันได้ ด้วยการจัดทำทางลาดขึ้นลง ทางเท้า และอาคารสถานที่ต่าง ๆ เพื่อความสะดวกและปลอดภัยของทุกคน (SANYAINDY, 2013)

2. ประเด็นปัญหาในการอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวสูงอายุด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Flow)

ลำดับที่ 1 การจัดทำป้ายบอกเส้นทางแหล่งท่องเที่ยว และการสนับสนุนผู้ประกอบการในเรื่องของป้ายเนื่องจากป้ายสถานที่ท่องเที่ยวยังไม่สมบูรณ์และมีน้อย ซึ่งยังไม่เอื้อกับแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ประกอบกับปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวเอกชนจะไม่ได้รับสนับสนุนเรื่องป้ายเท่าที่ควร ดังนั้นทางผู้ประกอบการมีความต้องการให้หน่วยงานภาครัฐมีการสนับสนุนให้ทางร้านสามารถทำป้ายบอกทางได้ และนอกจากนี้ทางผู้เข้าร่วมประชุมได้มีการเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับป้ายบอกเส้นทางเพื่อการร่วมกันพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง ดังนี้

- ป้ายบอกทางการท่องเที่ยวเมื่อเปรียบเทียบกับที่อื่น ต้องการได้ภาพที่สวยงามเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว บริเวณทางแยกเข้าตัวเมือง เพื่อเป็นประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวพัทลุง
- ควรมีแผนที่ท่องเที่ยวแจกในรูปเอกสาร และป้ายแผนที่แหล่งท่องเที่ยว ที่ชัดเจนติดบริเวณทางแยกทางเข้าเมือง
- ควรปรับปรุงระบบการคิดค่าป้ายบอกเส้นทาง การเข้าถึงสถานที่ที่เป็นจุดบริการนักท่องเที่ยว

ในขณะที่ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมประชุมได้มีการชี้แจงว่า การประชาสัมพันธ์ต้องให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเข้ามาช่วยสนับสนุน ซึ่งปัจจุบันการท่องเที่ยวของพัทลุงขึ้นตรงกับนครศรีธรรมราช และการดำเนินงานที่ผ่านมามีจำนวนป้ายมากแล้ว เลยยับยั้งประมาณนี้เป็นงบประมาณพัฒนาการท่องเที่ยว ทั้งนี้หากผู้ประกอบการหรือชุมชนท่องเที่ยวต้องการป้ายสามารถติดต่อการท่องเที่ยวได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย และทางหน่วยงานที่รับผิดชอบจะดำเนินการทำหนังสือไปยังกรมทางหลวงให้ระยะเวลาการดำเนินการ (เป็นสายหลัก/สายรอง) ประมาณ 1 เดือน ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวเป็นผู้ประสานในการจดทะเบียนเครือข่ายการท่องเที่ยวของชุมชน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการสื่อสารข้อมูลนโยบายต่าง ๆ จากภาครัฐยังไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึง

ลำดับที่ 2 การมีศูนย์รวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว(ที่เที่ยว) ร้านอาหาร(ที่กิน) โรงแรม/ รีสอร์ท (ที่พัก) ร้านขายสินค้า/ ของที่ระลึก(ที่ซื้อ) จุดประชาสัมพันธ์ข้อมูลท่องเที่ยวพัทลุงตามสถานที่ต่าง ๆ รวมถึงแผนที่ท่องเที่ยว หรือศูนย์การท่องเที่ยวระดับอำเภอ เพื่อเป็นการจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการร่วมกัน เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายระหว่างแหล่งท่องเที่ยว หน่วยงานราชการ และผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม

ท่องเที่ยว โดยหน่วยงานภาครัฐควรเป็นศูนย์กลางในการรวมกลุ่มเครือข่ายภาคเอกชน ส่วนภาคเอกชนต้องรวมกลุ่มให้เข้มแข็งในการช่วยเหลือกันซึ่งกันและกันในการส่งต่อนักท่องเที่ยวจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ตลอดจนการประชาสัมพันธ์กับคนในชุมชนให้เข้าใจบทบาทความเป็นเมืองท่องเที่ยว และการเป็นเจ้าบ้านที่ดี ทั้งนี้การท่องเที่ยวหรือประชาสัมพันธ์จังหวัด ควรมีการรวบรวมข้อมูลหรือเบอร์โทรศัพท์ของแหล่งต่าง ๆ แจกจ่ายในเครือข่ายอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพื่อส่งต่อนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

ลำดับที่ 3 การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากปัจจุบันบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยวตามมาตรฐานที่กำหนดในจังหวัดพัทลุงมีน้อย และคนในพื้นที่มีปัญหาเรื่องการสื่อสารกับชาวต่างชาติ ทำให้ขาดโอกาสในการนำเสนอข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวโดยคนในท้องถิ่น ซึ่งส่วนหนึ่งมีผลต่อการกระจายรายได้ ให้กับชุมชน ซึ่งการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการท่องเที่ยวควรมีการดำเนินการพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ด้านการท่องเที่ยว 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ด้านการให้บริการ และ 4) ด้านภาษาและวัฒนธรรม (ชัชกรียา ใบลี และคณะ, 2557)

3. ประเด็นปัญหาในการอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวสูงอายุด้านการเงิน (Financial Flow)

จากการประชุมกลุ่มทราบว่าปัญหาด้านการอำนวยความสะดวกด้านการเงินที่นักท่องเที่ยวเข้ามาสอบถาม คือ จำนวนตู้ ATM ของแต่ละธนาคารยังไม่ครอบคลุมในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ถึงแม้ว่าปัจจุบันทางธนาคารจะมีการออกแบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเพิ่มช่องทางการชำระเงินของประชาชนทั่วไป แต่ในขณะเดียวกันผู้ประกอบการซึ่งเป็นคนในชุมชนท่องเที่ยวยังไม่สะดวกในการใช้ช่องทางการรับชำระเงินดังกล่าว อย่างไรก็ตามการเคลื่อนที่ด้านการเงิน (Financial Flow) ยังหมายถึงการอำนวยความสะดวกเรื่องการจ่ายชำระค่าสินค้าหรือบริการท่องเที่ยว และการซื้อตั๋วเดินทางต่าง ๆ ซึ่งสามารถแบ่งได้ดังนี้ (1) ขั้นตอนการเดินทางเข้าสู่เมืองท่องเที่ยว (2) การอยู่ในเมืองท่องเที่ยว และ(3) ขั้นตอนการเดินทางออกจากเมืองท่องเที่ยว(คมสัน สุริยะ, 2551)

5.2 ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 : เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีต่อองค์ประกอบและการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่ส่งผลให้เกิดการมาเที่ยวซ้ำในจังหวัดพัทลุง

ในการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีต่อองค์ประกอบและการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่ส่งผลให้เกิดการมาเที่ยวซ้ำในจังหวัดพัทลุงนั้น ทางคณะผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมดำเนินงานหลัก 4 กิจกรรม ได้แก่

- 1) ออกแบบและสร้างเส้นทางท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวสูงอายุ
- 2) จัดอบรม 4 หลักสูตรที่สำคัญให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการทดลองนำเที่ยว
- 3) จัดทดลองนำเที่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 ทริป ที่แตกต่างกันด้วยเส้นทางท่องเที่ยวที่สร้าง
- 4) รวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งที่เคยและไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงด้วยชุดแบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสอบถามความคิดเห็นออนไลน์

ซึ่งจากการดำเนินกิจกรรมวิจัยทั้ง 4 กิจกรรมหลัก ทำให้ทราบความสนใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุ ความแตกต่างของแต่ละกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุ และปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจและการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวสูงอายุ โดยสามารถจำแนกอภิปรายตามองค์ประกอบของการจัดการโลจิสติกส์ทั้ง 3 องค์ประกอบ ดังนี้

5.2.1 การไหลทางกายภาพ (Physical Flow)

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นความแตกต่างและประเด็นที่น่าสนใจด้านการไหลทางกายภาพ ดังนี้

1) นักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและต่างชาติต่างให้ความสำคัญกับปัจจัยการไหลทางกายภาพ ซึ่งมีผลต่อความพึงพอใจในการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงสูงของพวกเขามากเป็นอันดับที่สองในองค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่ให้ความสนใจแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติธรรมชาติและประวัติศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุรีย์ บุญญาพวงศ์ และกรวรรณ สังขกร (2555) อีกทั้งในระหว่างการท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวสูงอายุต่างให้ความสนใจด้านความสะดวกสบายและคุณภาพของที่พัก อาหารห้องน้ำและการดูแลสุขภาพระหว่างเดินทาง ตามที่การศึกษาของ จริวัติ รัตนไพฑูรย์ชัย (2557) และ กนกพร รอดเขียน (2554) ได้แนะนำไว้

2) จากผลการทดลองนำเที่ยวโปรแกรม 1 วัน กับโปรแกรม 2 วัน ทำให้ทราบโปรแกรมท่องเที่ยว 1 วัน (ไปเช้าเย็นกลับ) ไม่เหมาะสำหรับการจัดโปรแกรมท่องเที่ยวให้กับผู้สูงอายุ โดยผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าส่วนใหญ่แหล่งท่องเที่ยวที่เดียวกันในทริป 1 วันจะได้รับความพึงพอใจน้อยกว่าทริป 2 วัน เนื่องจากความเหนื่อยล้าในการเดินทางท่องเที่ยวทำให้ไม่รู้สึกรสสนุกเท่าที่ควรเมื่อร่างกายต้องการพักผ่อน ซึ่งเป็นไปตามการศึกษาของ วาริษฐ์ มัชฌิมบุรุษ (2554) และกรวรรณ สังขกรและคณะ (2558) ที่เสนอว่าโปรแกรมท่องเที่ยวควรอยู่ระหว่าง 2 วัน 1 คืน หรือ 1 วัน 1 คืน เท่านั้น เพราะความอ่อนล้าและความเสื่อมถอยทางร่างกายของผู้สูงอายุ

3) ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและต่างชาติให้ความสำคัญต่อการได้รับการบริการที่ดีซึ่งส่งผลต่อความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวของพวกเขา ตามที่วฤตดา วรอาคม (2560) ได้ระบุเกี่ยวกับกลุ่มผู้สูงอายุยุคปัจจุบันว่าเป็นกลุ่มที่คุณภาพและความคุ้มค่าแบบสมเหตุสมผลในการใช้จ่ายกับการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลที่ได้จากกลุ่มผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าของกิจการในจังหวัดพัทลุงได้ให้ข้อมูลว่าปัจจุบันประสบปัญหาเรื่องการบริการและจิตบริการของลูกค้า/ พนักงานที่เป็นคนในชุมชน ทำให้ทางคณะผู้วิจัยได้จัดทำโครงการอบรมหลักสูตรการให้บริการกับตัวแทนของผู้ประกอบการ ชุมชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง เพื่อสร้างจิตบริการ และเพิ่มทักษะในการสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงตระหนักถึงผลเสียที่เกิดขึ้นหากไม่มีจิตบริการและการจัดการที่ดี ซึ่งจากการติดตามผลโดยการเข้าไปใช้ทดลองเข้าไปใช้บริการอีกครั้งหลังจากการสำรวจพื้นที่ในรอบแรกได้พบความแตกต่างในการให้บริการลูกค้าของลูกค้า/ พนักงานในร้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งลูกค้า/ พนักงานที่ได้เข้าร่วมอบรมในหลักสูตรการให้บริการ แสดงให้เห็นว่าการแก้ไขปัญหาเรื่องการให้บริการโดยวิธีการอบรมการสร้างจิตบริการ และเพิ่มทักษะในการสร้าง

ความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงตระหนักถึงผลเสียที่เกิดขึ้นหากไม่มีจิตบริการและการจัดการที่ดี เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ได้

ข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยวด้านการไหลทางกายภาพ

1) การจัดเส้นทางท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวสูงอายุควรจัดการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ธรรมะ และประวัติศาสตร์ หรือ ผสมผสานการท่องเที่ยวทั้ง 3 ประเภทเข้าไว้ในโปรแกรมท่องเที่ยวเดียวกันเพื่อให้ นักท่องเที่ยวสูงอายุพึงพอใจในการท่องเที่ยว

2) การจัดเส้นทางท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวสูงอายุควรเป็นโปรแกรมทัวร์อย่างน้อย 2 วัน หรือ ถ้าเป็นโปรแกรม 1 วัน ก็ไม่ควรมีจำนวนแหล่งท่องเที่ยวมากกว่า 3 แหล่ง

3) ควรจัดโครงการอบรมหลักสูตร “การสร้างจิตบริการ และเพิ่มทักษะในการสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว” แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการให้ตระหนักถึงผลเสียที่เกิดขึ้นหากไม่มี จิตบริการและการจัดการที่ดีด้วย อย่างไรก็ตามวิทยากรที่จะอบรมหลักสูตรดังกล่าวจะต้องมีความสามารถในการถ่ายทอดและจิตวิทยาพอสมควรจึงจะทำให้สามารถให้เห็นผลได้

5.2.2 การไหลของสารสนเทศ (Information Flow)

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นความแตกต่างและประเด็นที่น่าสนใจด้านการไหลของสารสนเทศ ดังนี้

1) นักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและต่างชาติต่างให้ความสำคัญกับปัจจัยการไหลของ สารสนเทศการท่องเที่ยวมาก ซึ่งมีผลต่อความพึงพอใจในการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงสูงที่สุดใน 3 องค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยว เนื่องจากกวฤตดา วรอาคม (2560) ได้ระบุเกี่ยวกับกลุ่มผู้สูงอายุยุค ปัจจุบัน เป็นกลุ่มที่มีทั้งเวลาและอำนาจการตัดสินใจซื้อ เป็นกลุ่มลูกค้าที่ใส่ใจคุณภาพและความคุ้มค่าแบบ สมเหตุสมผล ดังนั้นกลุ่มนี้จึงให้ความสำคัญกับข้อมูลสารสนเทศท่องเที่ยวเพื่อใช้ในการตัดสินใจ และการ ได้รับสารสนเทศแนะนำแหล่งท่องเที่ยวที่มากพอก็จะทำให้นักท่องเที่ยวสูงอายุเหล่านี้ตระหนักถึงความ คุ้มค่าในการท่องเที่ยวมากขึ้นตามไปด้วย

2) ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าทั้งนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยและชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่เคยแอป พลิกชันในการค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่หรือแท็บเล็ตของพวกเขา มีส่วนน้อยเท่านั้นที่ จะใช้ทุกครั้งหรือใช้เป็นประจำ อีกทั้งยังพบว่าส่วนใหญ่ นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติจะได้รับข้อมูล ท่องเที่ยวผ่านเว็บไซต์ และนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวผ่าน เว็บไซต์และสังคมออนไลน์ในอัตราที่สูง รองลงมาคือสื่อโทรทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง “การ เข้าถึงและความพึงพอใจต่อบริการตามสิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และแก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553” ที่ได้มีการระบุแนวทางในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่างๆ แก่ผู้สูงอายุ ควร ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโทรทัศน์ และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Network)

3) การให้สารสนเทศการท่องเที่ยวผ่านแอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง” กับนักท่องเที่ยวสูงอายุ ชาวไทยและชาวต่างชาติ ในการทดลองนำเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยและชาวต่างประเทศต่าง

ให้ความสนใจเรียนรู้ และมีความกระตือรือร้นในการใช้แอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง” มาก แม้ว่าจะไม่เคยใช้แอปพลิเคชันเพื่อการท่องเที่ยวมาก่อน และพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุรู้สึกสนุกกับการท่องเที่ยวมากขึ้น เมื่อได้ดูรูปภาพในแอปที่ทำให้ทราบว่ามิ้มไหนที่สามารถถ่ายภาพสวย ที่แห่งนั้นมีของฝากอะไร หรือมีที่มา ประวัติความเป็นมาอย่างไร แต่พบว่าปัญหาส่วนใหญ่ที่นักท่องเที่ยวสูงอายุไม่เคยใช้แอปพลิเคชันเพื่อการท่องเที่ยวเนื่องจากไม่ทราบว่ามีแอปพลิเคชันนั้น ๆ อยู่ และจะดาวน์โหลดอย่างไร ดังนั้นการใช้แอปพลิเคชันเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุจึงเหมาะสมกับการเป็นช่องทางให้ข้อมูลระหว่างการท่องเที่ยว มากกว่าการให้ข้อมูลประชาสัมพันธ์ก่อนการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุให้ความสำคัญกับขนาดและสีของตัวอักษรเช่นเดียวกับทีมงานวิจัยของ มัลลิกา สันตยานน และคณะ (2553) และ Hawthorn (2000) ได้นำเสนอไว้

4) จากแบบสอบถามความคิดเห็นและแบบประเมินหลังการทดลองนำเที่ยว พบว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศต่างให้ความสำคัญกับป้ายบอกทางเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งป้ายบอกทางภายในสถานที่ท่องเที่ยวที่แสดงให้เห็นว่าภายในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว นั้น ๆ มีจุดเยี่ยมชมที่จุดและมีบริการห้องน้ำอยู่บริเวณใด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารุณี มัธยมบุรุษ (2554) และ จักรกฤษณ์ แสนพรหม (2556) ที่ชี้ให้เห็นว่าป้ายบอกทางมีความสำคัญต่อนักท่องเที่ยวสูงอายุเช่นเดียวกัน กับผลการวิจัย นอกจากนี้การวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยด้านการออกแบบอารยสถาปัตย์ของ พรทิพย์ เรืองธรรม (2558) และพูนเพิ่ม เสรีวิชัยสวัสดิ์ และวัชรกร มยุรี (2560) ซึ่งคณะผู้วิจัยยังพบผลการวิจัยอีกประเด็นที่น่าสนใจจากการทดลองจัดนำเที่ยวตามเส้นทางท่องเที่ยวที่ออกแบบ นั่นคือ นักท่องเที่ยวสูงอายุที่รีบวันเดียวส่วนใหญ่จะให้ความเห็นด้านคุณภาพของป้ายบอกทางต่ำกว่าโปรแกรม 2 วัน ทั้งๆที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจากโปรแกรมท่องเที่ยว 1 วันมีเวลาที่จำกัดในการท่องเที่ยว หากป้ายบอกทางไม่ชัดเจนจะทำให้การรับรู้ด้านคุณภาพไม่เพียงพอมากขึ้นซึ่งส่งผลต่อความพึงพอใจในการท่องเที่ยวมากกว่าโปรแกรม 2 วัน

5) ผลการประเมินหลังอบรมโครงการภาษาอังกฤษจากตัวแทนของผู้ประกอบการ ชุมชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง ที่จัดเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยวต่างชาติ อยู่ในระดับดี ทั้งในด้านการได้รับความรู้และทักษะการสื่อสารเพิ่มเติม และความต้องการที่จะให้มีโครงการให้ความรู้ในลักษณะนี้อีก นั้นแสดงว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวพัทลุงส่วนใหญ่เข้าใจความสำคัญของภาษาอังกฤษกับการท่องเที่ยวและพร้อมที่จะเรียนรู้เพื่อที่จะมีส่วนในการให้ข้อมูลและสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

6) ผลการประเมินหลังอบรมโครงการมัคคุเทศก์น้อย (นักเรียน) ที่จัดเพื่อเตรียมความพร้อมในการให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยวต่างชาติ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมากทั้งในเรื่องการรับรู้ของประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการทั้งต่อตนเองและจังหวัดพัทลุง โดยมัคคุเทศก์น้อยที่เข้าอบรมต้องการจะให้มีการจัดโครงการอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวหรือเป็นมัคคุเทศก์น้อยนี้อีก เนื่องจากพวกเขาต้องการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง และจากการทดลองนำเที่ยวพบว่า

มัคคุเทศก์น้อย ได้รับความเอ็นดูจากนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติเป็นอันมาก และมัคคุเทศก์น้อยต่างรู้สึกสนุกและดีใจที่เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงและได้ใช้ภาษาอังกฤษให้เกิดประโยชน์ ซึ่งจากผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าการใช้สารสนเทศท่องเที่ยวผ่านมัคคุเทศก์น้อยเป็นช่องทางที่ควรส่งเสริมสนับสนุนต่อไป

ข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยวด้านการไหลของสารสนเทศ

1) หากต้องการส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มผู้สูงอายุควรมีการให้สารสนเทศท่องเที่ยวอย่างพอเพียง และเหมาะสม เนื่องจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นความสำคัญของปัจจัยด้านการไหลของสารสนเทศมีอิทธิพลสูงสุดใน 3 องค์ประกอบโลจิสติกส์ท่องเที่ยวทั้งในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ

2) การประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวสูงอายุรู้จักสถานที่ท่องเที่ยวหรือส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งไทยและต่างชาติได้รับข้อมูลก่อนมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ ควรใช้ช่องทางเว็บไซต์ และสื่อสังคมออนไลน์ เป็นสำคัญ และถ้าต้องการเพิ่มช่องทางอีกช่องทางสำหรับประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ สื่อที่เข้าถึงนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยอย่างมีประสิทธิภาพอีกหนึ่งช่องทางก็คือการประชาสัมพันธ์ผ่านโทรทัศน์

3) การส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านแอปพลิเคชันสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ ควรทำให้ง่ายสะดวกในการติดตั้งโดยใช้ QR-code สแกนเพื่อดาวน์โหลดติดตั้ง และควรมีขั้นตอนอธิบายการทำงานที่ชัดเจน หรือมีเจ้าหน้าที่ให้บริการดูแลการติดตั้งให้คำแนะนำแก่ผู้สูงอายุในการติดตั้งและการใช้งานแอปพลิเคชันเบื้องต้น

4) ควรส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำป้ายบอกตำแหน่งจุดเยี่ยมชมรวมถึงตำแหน่งของห้องน้ำในสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งในจังหวัดพัทลุงเพิ่มเติม เนื่องจากผลวิจัยชี้ให้เห็นความสำคัญของป้ายบอกทางในระดับที่มาก และคุณภาพความพอเพียงของจังหวัดพัทลุงยังมีระดับที่ควรปรับปรุง

5) ภาครัฐ ผู้นำชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมให้มีการเพิ่มทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวและเสริมสร้างทักษะการบริการและจิตบริการอย่างต่อเนื่อง แต่ไม่ควรใช้เวลาในการจัดอบรมมากเกินไป ควรใช้เวลาประมาณครึ่งวันหรือ 3 ชั่วโมงพอในแต่ละครั้ง เนื่องจากสถานประกอบการส่วนใหญ่มีจำนวนลูกจ้างน้อยหรือไม่มีลูกจ้าง ดังนั้นหากใช้เวลาจัดอบรมมากไปจะทำให้สถานประกอบการขาดรายได้และส่งผลให้ไม่อาจเข้าร่วมโครงการได้ทั้งที่พวกเขาพร้อมและเต็มใจกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน นอกจากนี้การเดินทางแต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายดังนั้นรูปแบบการเรียนรู้บางส่วนควรจะเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อออนไลน์เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางโดยจัดควบคู่กับการพบปะ ประชุมกลุ่มบางครั้ง

6) ภาครัฐ ผู้นำชุมชน บริษัทท่องเที่ยวของชุมชน ควรร่วมมือกับโรงเรียนในการสร้างมัคคุเทศก์น้อยและนำมัคคุเทศก์น้อยเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในให้ข้อมูลท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว เนื่องจากทั้งเยาวชนและโรงเรียนส่วนใหญ่ต่างต้องการจะมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงอยู่แล้วแต่ขาดการประสานงานและการส่งเสริมที่มีประสิทธิภาพให้เกิดเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานการศึกษาของ

ติกาหลัง สุขกุล และ ฌวีพร โทวนิช (2558) ที่ชี้ให้เห็นว่าการดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยความร่วมมือจากเครือข่ายในการท่องเที่ยวและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

5.2.3 การไหลทางการเงิน (Financial Flow)

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นความแตกต่างและประเด็นที่น่าสนใจด้านการไหลทางการเงิน ดังนี้

1) มีความแตกต่างของอิทธิพลปัจจัยด้านการไหลทางการเงินระหว่างนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยกับนักท่องเที่ยวสูงอายุต่างชาติ โดยในกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุต่างชาติได้ให้ความสำคัญปัจจัยการไหลทางการเงินในการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง ทำให้ปัจจัยด้านการไหลของเงินไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของความสะดวกสบายในการใช้บัตรเครดิต ความสะดวกในการบริการ ATM หรือ ความสะดวกในระบบการชำระเงินค่าสินค้าหรือบริการ มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติ ในขณะที่นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยไม่ได้ให้ความสนใจในเรื่องนี้เท่าใดนัก จึงทำให้องค์ประกอบโลจิสติกส์ด้านการไหลทางการเงินเหล่านี้ไม่มีผลต่อความพึงพอใจในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย

2) ทั้งนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยและชาวต่างชาติที่เคยมาท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงต่างมีความคิดเห็นตรงกันว่า ระบบการชำระเงินค่าสินค้าและบริการของจังหวัดพัทลุงมีคุณภาพดีสามารถอำนวยความสะดวกสบายในการชำระเงินได้เป็นอย่างดี ในขณะเดียวกันก็ให้ความเห็นเหมือนกันในด้านคุณภาพการใช้บัตรเครดิต และการให้บริการ ATM ว่าอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างประเทศที่ให้คะแนนในเรื่องของความสะดวกในการให้บริการ ATM ต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับอีกสองประเด็น

ข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยวด้านการไหลทางการเงิน

1) ควรให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติว่ามีตู้ ATM ที่สามารถถอนเงินด้วยบัตร VISA หรือ Master card มีให้บริการ ณ จุดไหนบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ตั้งบริเวณใกล้เคียงกับตำแหน่งที่นักท่องเที่ยวอยู่ อาจจะอยู่ในรูปแบบของป้ายบอกทาง หรือบรรจุในคู่มือหรือแผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง หรือในโมบายแอปพลิเคชันก็ได้ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีระบบชำระเงินผ่านบัตรเครดิต หรือการชำระเงินระบบออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มช่องทางและความสะดวกสบายในการชำระเงินให้กับนักท่องเที่ยว

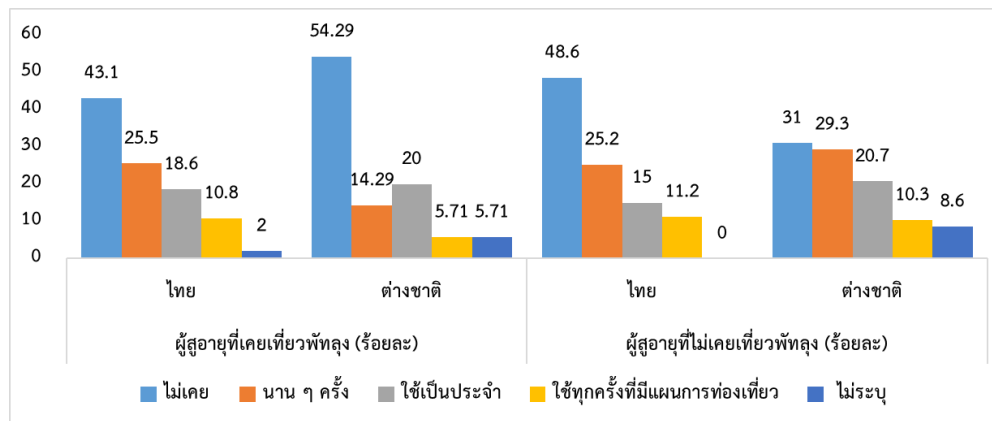
5.3 ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 : เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการโซ่อุปทานและ โลจิสติกส์การท่องเที่ยวเพื่อนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการโซ่อุปทานและโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเพื่อนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปที่ไม่เคยมีประสบการณ์ท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงมาก่อน โดยแบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยและชาวต่างชาติ เพื่อประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการและความคาดหวังที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุทั่วไป ซึ่งพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุจาก

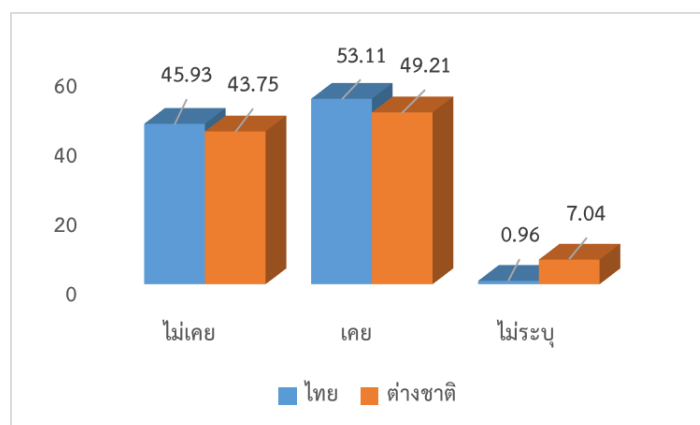
จังหวัดสงขลาร้อยละ 37.38 กรุงเทพมหานครและปริมณฑลร้อยละ 29.91 สตูลร้อยละ 14.95 และจังหวัดอื่น ๆ ร้อยละ 17.75 สำหรับผู้สูงอายุชาวต่างชาติที่ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยผู้สูงอายุจากประเทศมาเลเซียมากที่สุดร้อยละ 66.70 ที่เหลือจะเป็นผู้สูงอายุจากประเทศอินโดนีเซีย จีน สิงคโปร์ ออสเตรเลีย และอิตาลีตามลำดับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงร้อยละ 58.0 ในขณะที่ชาวต่างชาติโดยส่วนใหญ่เป็นผู้ชายร้อยละ 69.00 และทั้ง 2 กลุ่มมีอายุเฉลี่ยส่วนใหญ่ที่ 60 – 65 ปี นับถือศาสนาพุทธและอิสลาม ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีสถานภาพที่อยู่กับคู่สมรส โดยกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยจะมีระดับรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 30,000 บาท ร้อยละ 38.30 รองลงมาร้อยละ 32.70 มีรายได้ 30,001-40,000 บาท ร้อยละ 15.90 มีรายได้ 40,001 ถึง 70,000 บาท และร้อยละ 12.20 มีรายได้มากกว่า 70,000 บาท สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุชาวต่างชาติส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 30,000 บาท ร้อยละ 56.90 รองลงมาร้อยละ 39.70 มีรายได้มากกว่า 70,000 บาทขึ้นไป และร้อยละ 3.40 มีรายได้ต่อเดือน 30,001-40,000 บาทตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสามารถนำมาใช้เป็นโอกาสในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง เพื่อการรองรับและสนใจให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ไม่เคยมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงให้ตัดสินใจมาเที่ยวมากขึ้น เนื่องจากจังหวัดสงขลาและประเทศมาเลเซียมีเขตพื้นที่เชื่อมต่อกันและมีความสะดวกหากผู้สูงอายุกลุ่มดังกล่าวต้องการมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง

ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุชาวไทยและชาวต่างชาติที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง

จากพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงของผู้สูงอายุปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นชาวไทยหรือต่างชาติ พบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และโมบายแอปพลิเคชันมากขึ้น และเป็นที่น่าสนใจว่ากลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยทั้งที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงและไม่เคยเที่ยวจังหวัดพัทลุงมีพฤติกรรมในการใช้โมบายแอปพลิเคชันมากขึ้น (ภาพที่ 5.1) ถึงแม้ว่าส่วนใหญ่จะยังไม่เคยใช้แอปพลิเคชันในการค้นหาข้อมูลในการท่องเที่ยวก็ตาม แต่เมื่อเทียบอัตราส่วนที่เคยใช้และไม่เคยใช้ในภาพรวม พบว่ากลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยร้อยละ 53.51 และกลุ่มผู้สูงอายุชาวต่างชาติร้อยละ 43.21 มีการใช้ โมบายแอปพลิเคชันในการค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยว ซึ่งมีอัตราที่มากกว่ากลุ่มที่ไม่เคยใช้โมบายแอปพลิเคชัน (ภาพที่ 5.2) ดังนั้นจึงเป็นโอกาสของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่จะใช้การสื่อสารผ่านสื่อโมบายแอปพลิเคชันในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

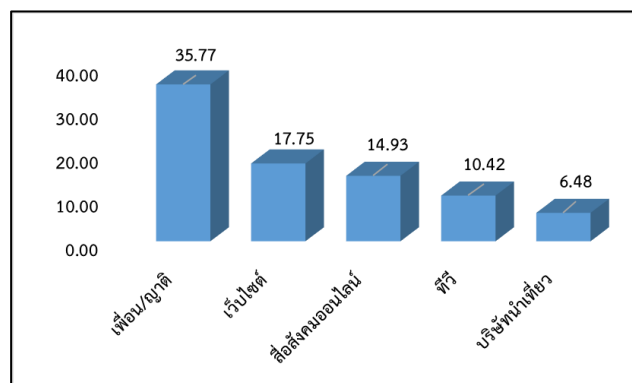

ภาพที่ 5.1 กราฟเปรียบเทียบร้อยละประสบการณ์การใช้แอปพลิเคชันในการค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

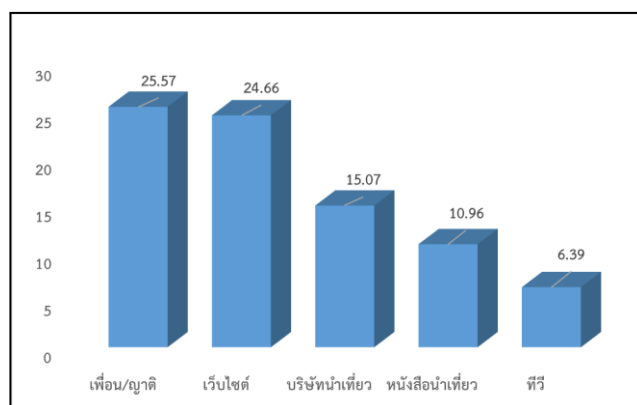

ภาพที่ 5.2 การเปรียบเทียบการใช้โมบายแอปพลิเคชันในการค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

นอกจากนี้แหล่งที่มาของข้อมูลการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติใช้ในการหาข้อมูลท่องเที่ยว โดยจากการจัดอันดับแหล่งข้อมูลออกเป็น 5 อันดับ พบว่านักท่องเที่ยวทั้ง 2 กลุ่มมีการหาข้อมูลจากญาติหรือเพื่อนเป็นอันดับ 1 และรองลงมาคือเว็บไซต์ ในขณะที่เดียวกันผู้สูงอายุชาวไทยมีการหาข้อมูลท่องเที่ยวจากสื่อสังคมออนไลน์ ทวี และบริษัทนำเที่ยว ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติมีการหาข้อมูลท่องเที่ยวจากบริษัทนำเที่ยว หนังสือแนะนำเที่ยว และทางทีวี ตามลำดับ (ภาพที่ 5.1-5.2)

ภาพที่ 5.3 แหล่งข้อมูลท่องเที่ยวของผู้สูงอายุชาวไทย

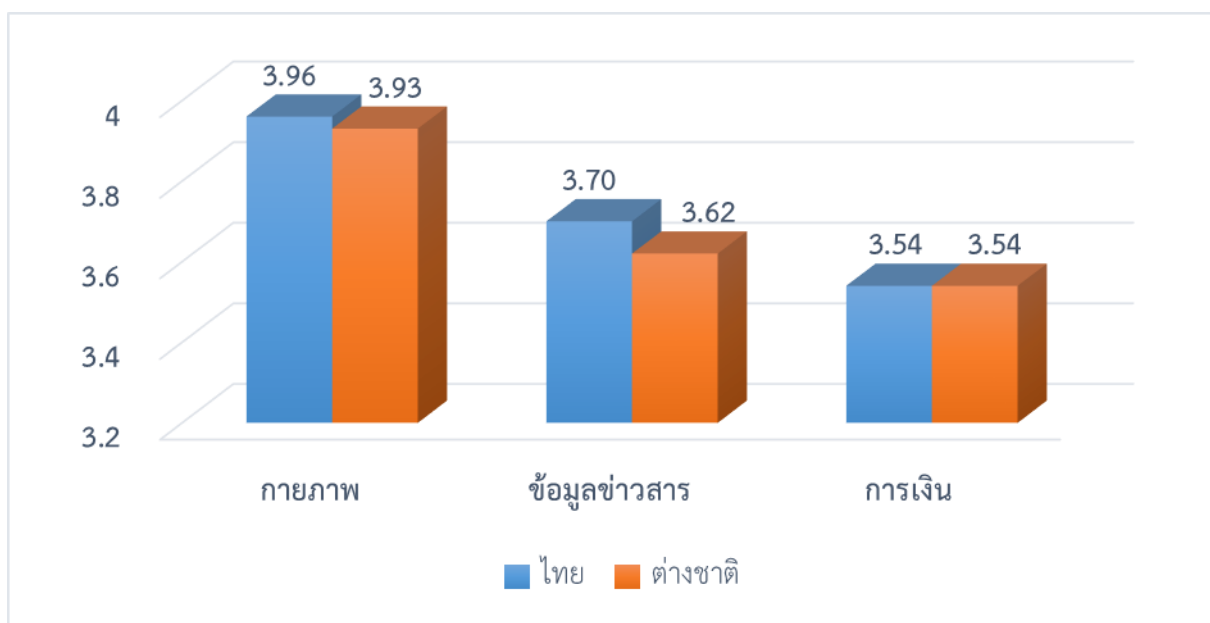

ภาพที่ 5.4 แหล่งข้อมูลท่องเที่ยวของผู้สูงอายุต่างชาติ

นอกจากนี้ในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุทั่วไปทั้งที่เคยเที่ยวพักผ่อนและที่ไม่เคยเที่ยวพักผ่อนพบว่ากลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยส่วนใหญ่จะให้คนในครอบครัวเป็นคนจัดการเรื่องโปรแกรมท่องเที่ยวให้ รองลงมาจะให้เพื่อนหรือคนรู้จักดำเนินการจัดการให้ จัดการด้วยตนเอง บริษัทนำเที่ยวจัดการให้ และหน่วยงานจัดให้ ตามลำดับซึ่งแตกต่างจากผู้สูงอายุต่างชาติจะเป็นคนจัดการการโปรแกรมการท่องเที่ยวด้วยตนเอง รองลงมาใช้บริษัทนำเที่ยวจัดการให้ ให้คนในครอบครัวจัดการ หน่วยงานจัดการให้ และเพื่อนหรือคนรู้จักจัดการให้ตามลำดับ สำหรับการเดินทางกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยนิยมใช้รถยนต์ส่วนตัวในการท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาจะเป็นการใช้บริการพาหนะของบริษัทนำเที่ยว และรถเช่า ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มผู้สูงอายุต่างชาติที่ใช้บริการรถโดยสารประจำทางมากที่สุด รองลงมาเป็นการใช้รถยนต์ส่วนตัว และรถเช่า ตามลำดับ และจากผลการวิจัยพบว่าผู้สูงอายุโดนส่วนใหญ่ทั้งไทยและต่างชาตินิยมเดินทางมากับครอบครัวร้อยละ 30.8 และร้อยละ 51.8 ตามลำดับ รองลงมานิยมเดินทางร่วมกับเพื่อนเหมือนกันในอัตราร้อยละ 26.2 และ 30.1 ตามลำดับ ทั้งนี้ในเรื่องของที่พักรักค้างคืนในขณะท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยจะนิยมพักรีสอร์ท โรงแรม และบ้านญาติหรือเพื่อน ตามลำดับ ส่วนกลุ่มผู้สูงอายุต่างชาติจะนิยมพักรีสอร์ท โฮมสเตย์ และโฮมสแตย์ ตามลำดับ ทั้งนี้ในระหว่างการท่องเที่ยวหากมีการพักรักค้างคืนเกินกว่า 1 คืนกลุ่มผู้สูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาตินิยมพักรักค้างคืนที่เดิมเหมือนกัน

จากพฤติกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มผู้สูงอายุดังกล่าวข้างต้น พบว่ามีข้อมูลบางส่วนมีความสอดคล้องกับการศึกษาของพงศ์เสวก อนเนกงานงค์พร (2558) ที่ได้ระบุว่าพฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ จะเป็นการเดินทางท่องเที่ยวแบบกลุ่มหรือหมู่คณะ ซึ่งมีทั้งการจัดการเดินทางด้วยตนเองและมีครอบครัวหรือญาติเป็นผู้ร่วมเดินทางและตัดสินใจในการเดินทาง และจันทรจิต เจริญศิริ และคณะ(2553) พบว่าร้อยละ 38.7นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยจะมีบุตรหลานเป็นผู้วางแผนการเดินทางท่องเที่ยวให้ ซึ่งต่างจากนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวต่างชาติที่ส่วนใหญ่จะจัดการหาข้อมูลและวางแผนเดินทางด้วยตนเอง และนิยมเดินทางมากับคู่สมรส นอกจากนี้นักท่องเที่ยวสูงอายุต่างชาติที่มาเที่ยวประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นอายุระหว่าง 55-72 ปี เดินทางมาพร้อมกับครอบครัวหรือญาติ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การมาท่องเที่ยวและพักผ่อน ซึ่งส่วนใหญ่พักโรงแรม และช่องทางรับข้อมูลข่าวสารมาจากการชักชวนจากญาติหรือครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ (รจิต ไชยเอื้อ, 2559)

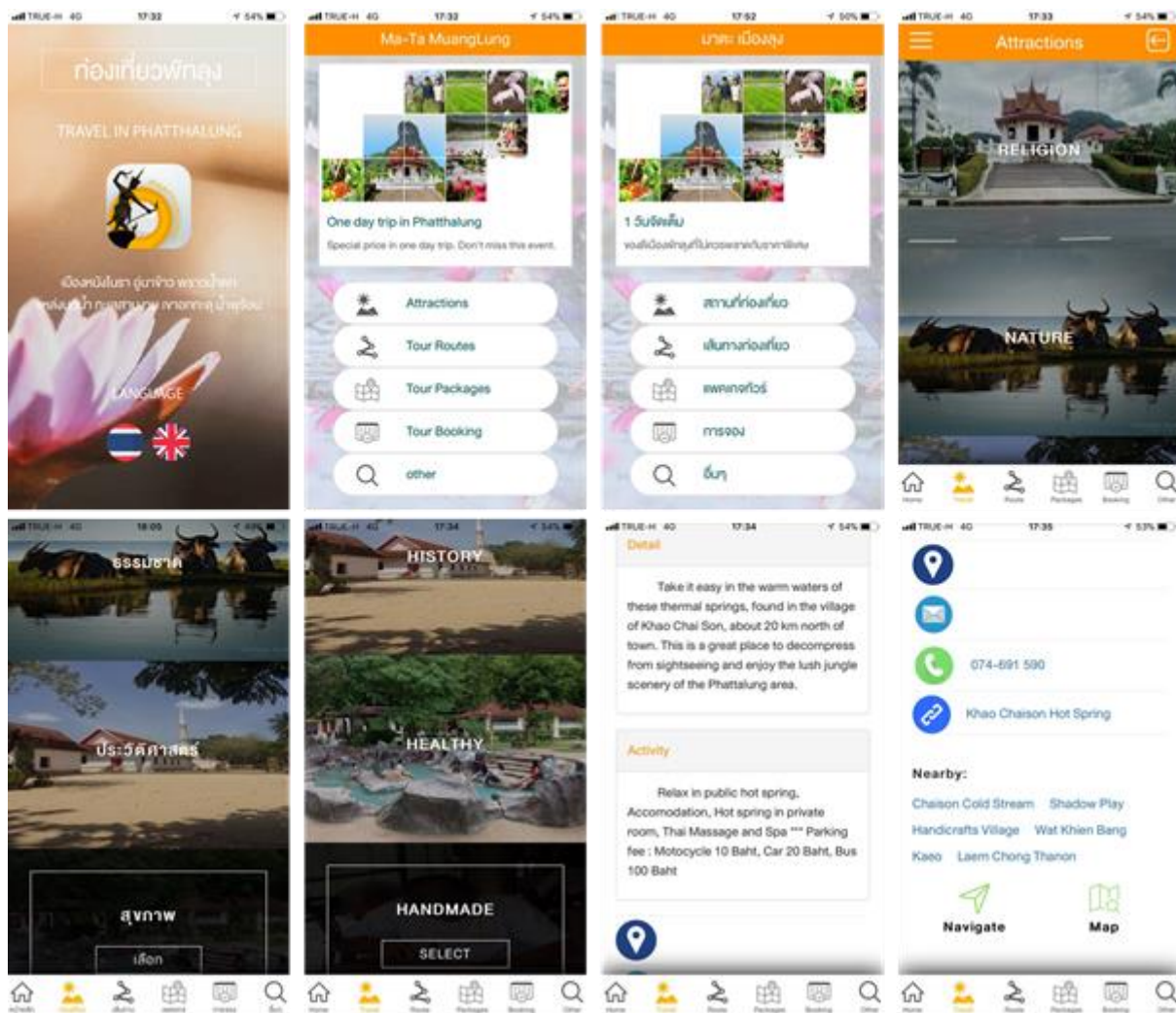
จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่ดูแลแหล่งท่องเที่ยวและผู้ประกอบการท่องเที่ยวในการพัฒนาการสื่อสารด้านการท่องเที่ยว (Information Flow) ให้ถึงกลุ่มเป้าหมายและสอดคล้องกับพฤติกรรมและความต้องการของผู้สูงอายุ ตลอดจนการวางแผนเส้นทางและการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านกายภาพ (Physical Flow) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนการจัดการด้านโลจิสติกส์สำหรับนักท่องเที่ยว (Logistics of Tourists) และโลจิสติกส์สำหรับการให้บริการการท่องเที่ยว(Logistics of Tourism Services) ต่อไปซึ่งจากการวิจัยครั้งนี้พบว่าภาพรวมเกี่ยวกับองค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่กลุ่มผู้สูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติทั้งที่เคยเที่ยวพักผ่อนและไม่เคยเที่ยวพักผ่อนให้ความสำคัญกับองค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญด้านกายภาพ (Physical Flow) เป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) และด้านการเงิน (Financial Flow) ตามลำดับ ดังภาพที่ 5.5 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของคมสัน สุริยะ (2551) ได้กล่าวว่าสิ่งที่นักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่คำนึงถึงในการวางแผนท่องเที่ยวจะประกอบด้วย เรื่องของระบบการขนส่งที่สามารถอำนวยความสะดวกในเรื่องของการเดินทางและวัตถุประสงค์ของการอำนวยความสะดวกซึ่งจัดเป็นการเคลื่อนที่ทางกายภาพ (Physical Flow) ลำดับต่อมาได้แก่การเคลื่อนที่ของข้อมูล (Information flow) ที่ถูกต้องแม่นยำทั้งการให้และการรับข้อมูลเพื่อส่งเสริมการบริการแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงการความรวดเร็วของการรับจ่ายเงิน (Financial Flow) ซึ่งทั้งการเคลื่อนที่ทั้ง 3 ด้านจะเป็นการเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้เกิดความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน เกิดความประทับใจ และบอกต่อ เถลิงศักดิ์ ชัยชาญ (2555) ได้มีการเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยวด้วยการทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาแหล่งท่องเที่ยวได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย ซึ่งหมายถึงการจัดการโลจิสติกส์ด้านการไหลทางกายภาพมีความสำคัญมากทั้งในเรื่องการเข้าถึงและ เรื่องของอาหารและเครื่องดื่ม และสถานที่ที่มีความปลอดภัย เป็นต้น

ภาพที่ 5.5 ข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ความพึงพอใจการใช้แอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง”

อย่างไรก็ตามการที่จะให้นักท่องเที่ยวทราบข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำเป็นต้องมีการสื่อสารข้อมูลที่ต้องการและรวดเร็วไปยังกลุ่มเป้าหมายเพื่อการตัดสินใจเลือกสถานที่ท่องเที่ยวจนถึงข้อมูลที่ได้รับแต่ละด้านในขณะที่ท่องเที่ยว และหลังการท่องเที่ยว เพื่อการวางแผนการท่องเที่ยวในอนาคตในลักษณะการบริหารจัดการข้อมูลจากต้นน้ำถึงปลายน้ำ ดังนั้นการไหลเวียนทางด้านข้อมูลสารสนเทศ (Information Flow) จึงมีความสำคัญในการรับส่งข้อมูลด้านการท่องเที่ยว เพื่อการบริการนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งสามารถนำข้อมูลจากภาพที่ 5.1 -5.2 ที่แสดงร้อยละพฤติกรรมการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวของกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้มีการดำเนินการจัดทำเว็บไซต์ และแอปพลิเคชันภายใต้ชื่อว่า “มาตะ-เมืองลุง” ขึ้น เพื่อเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการสร้างโอกาสให้แก่หน่วยงานภาครัฐและกลุ่มผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง สื่อสารข้อมูลการท่องเที่ยวและการบริการในจังหวัดพัทลุงให้นักท่องเที่ยวทั่วโลกได้รู้จักจังหวัดพัทลุงมากขึ้น รวมถึงการสร้างรูปแบบการใช้งานที่อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนพัทลุงมีความสะดวกในการเดินทางและหาข้อมูลการท่องเที่ยว ตัวอย่างดังภาพที่ 5.6 และคณะผู้วิจัยได้เปิดการทดลองใช้แอปพลิเคชันพร้อมการประเมินผลความพึงพอใจในการใช้แอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง” ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้ฟรีทั้งระบบ Android และ iOS พบว่าโดยภาพรวมความพึงพอใจของผู้ใช้แอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง” มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 คะแนน โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี (4.11-4.49 คะแนน) ยกเว้นประเด็นชื่อของแอปพลิเคชันที่สามารถจดจำได้ง่าย ความพึงพอใจของผู้ใช้อยู่ในระดับดีมาก (4.58 คะแนน)

ภาพที่ 5.6 ตัวอย่างรูปแบบการใช้งานของแอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง”

การศึกษาฐานแหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางกายภาพใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยวพัทลุง

นอกจากข้อเสนอแนะที่ได้รับจากนักท่องเที่ยวสูงอายุที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโลจิสติกส์ตั้งข้อมูลข้างต้นแล้ว คณะผู้วิจัยได้มีการเดินทางไปศึกษาฐานในแหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางภูมิศาสตร์และสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ โดยการศึกษาฐานที่บ่อน้ำพุร้อนแม่กาษา อ.แม่สวดจังหวัดตาก บ่อน้ำร้อนสันกำแพง จ.เชียงใหม่ และคลองมะละกา (Malacca River หรือ Sungai Melaka) รัฐมะละกา ประเทศมาเลเซีย ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการวิจัยในขั้นต่อไป โดยเฉพาะด้านอารยสถาปัตย์ที่มีความจำเป็นกับแหล่งท่องเที่ยวในการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ทำให้ทางทีมวิจัยได้รับความรู้และข้อมูลที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น และสามารถเชื่อมต่อข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาฐานสู่การเสนอแนะข้อมูลเพื่อการต่อยอดงานวิจัยสู่การบูรณาการแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในแผนการวิจัยและส่งมอบต่อหน่วยงานที่ใช้ประโยชน์ ต่อไป ดังนี้

-การเปรียบเทียบหาดแสนสุขลำปำของจังหวัดพัทลุง ที่มีคลองลำปำไหลผ่านและเชื่อมต่อกับทะเลสาปสงขลา ที่มีลักษณะทางภูมิศาสตร์ และหน่วยงานที่รับผิดชอบที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งหากมีการนำ

ข้อมูลมาปรับใช้เพื่อการพัฒนาอย่างเหมาะสมไม่ว่าจะเป็นแนวทางการพัฒนาแบบ CSR หรือการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐกับชุมชน รวมถึงการให้ความสำคัญด้านอารยสถาปัตย์ในแหล่งท่องเที่ยว ที่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อชุมชนท่องเที่ยวและสามารถกระจายรายได้สู่ชุมชนมากขึ้น เป็นต้น

-การได้ข้อมูลการบริหารจัดการบ่อน้ำร้อนธรรมชาติในรูปแบบของสหกรณ์ คณะกรรมการที่มีประสิทธิภาพ ในกรณีบ่อน้ำร้อนแม่กาษา และบ่อน้ำร้อนสันกำแพง โดยการที่ผู้นำชุมชน ชุมชน/สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างเป็นรูปธรรม สามารถร่วมกันพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการยอมรับจากนักท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ทำให้ได้ข้อมูลของการออกแบบของพื้นที่น้ำพุร้อนให้เป็นอารยสถาปัตย์รองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ/ผู้พิการได้เป็นอย่างดี โดยพื้นที่ในแต่ละจุดเป็นทางเชื่อมต่อสำหรับการเดินเท้าหรือใช้รถเข็น ทำเป็นทางลาดมีราวจับ สร้างความสะดวกสบายให้กับนักท่องเที่ยวทุกระดับ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบ่อน้ำพุร้อนเขาชัยสนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและเน้นการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้กับประชาชนในพื้นที่อย่างยั่งยืน

การจัดโครงการอบรมให้กับบุคลากร ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง

ทางคณะผู้วิจัยได้มีการดำเนินการจัดการอบรมให้แก่ผู้ประกอบการและบุคลากรที่อยู่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงในอนาคต ให้พร้อมต่อการรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ โดยเฉพาะในกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่จะต้องมีการดูแลเป็นพิเศษกว่ากลุ่มอื่น เพื่อการสร้างความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการบริการและการให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจุบันจังหวัดพัทลุงเริ่มเป็นที่รู้จักและนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติให้ความสนใจเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงมากขึ้น ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพในการบริการจึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง โดยวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ประกอบด้วย

(1) ด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีเกี่ยวกับการใช้เว็บไซต์และแอปพลิเคชัน เพื่อการใช้งานและแนะนำต่อไปยังนักท่องเที่ยว ผู้เข้าร่วมหลักสูตร หลักสูตรที่ 1 (User: Frontend) จำนวนทั้งสิ้น 19 คน โดยเป็นผู้ประกอบการจำนวน 10 คน ลูกจ้างหรือพนักงาน 7 คน ชุมชน 1 คน และหน่วยงานราชการจำนวน 1 คน ส่วนหลักสูตรที่ 2 (Admin: Backend) จำนวนทั้งสิ้น 2 คน เป็นเจ้าของและตัวแทนจากบริษัทอีโกทัวร์ โดยมีผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้เข้าอบรมมีการตื่นตัวในการมีส่วนร่วมในการต่อยอดใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันและเว็บไซต์ “มาตะ – เมืองลุง” ให้เกิดประโยชน์และมีความยั่งยืน โดยมีการขอให้ทีมวิจัยช่วยวางรากฐานหรือสร้างรูปแบบการดำเนินงานต่อ โดยผู้เข้าร่วมอบรมยินดีจะให้ความร่วมมือและสนับสนุน ต่อไป ซึ่งเมื่อมีการจัดกิจกรรมสนทนากลุ่มครั้งที่ 2 ทางผู้เข้าร่วมได้มีการเสนอแนะให้มีการจ่ายค่าสมาชิกเครือข่ายกรณีที่มีการจัดตั้งเครือข่าย “มาตะ-เมืองลุง” ขึ้น พร้อมทั้งการร่วมการจัดการวางแผนการได้มาซึ่งข้อมูล และการบริหารจัดการเครือข่ายทั้งในเรื่องผู้ดูแล ค่าใช้จ่าย และค่าตอบแทนผู้ดูแลฐานข้อมูล รวมถึงผลการตอบแทนทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินให้แก่สมาชิกใน

เครือข่าย ทั้งนี้ในการประชุมครั้งนี้ได้มีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เพิ่มเติมจากตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานการท่องเที่ยว เทศบาล และสำนักงานจังหวัด เป็นต้น ซึ่งในการจัดสนทนากลุ่มครั้งนี้ทาง คณะผู้วิจัยได้มีการแจกแท่นวางข้อมูลการสแกน QR Code ของเว็บไซต์และแอปพลิเคชันให้กับ ผู้ประกอบการและตัวแทนแหล่งท่องเที่ยว เพื่อนำไปจัดวางไว้ที่ร้านหรือแหล่งท่องเที่ยวเพื่อความสะดวกในการให้ข้อมูลแนะนำแหล่งท่องเที่ยวและจุดพักต่าง ๆ ในจังหวัดพัทลุง แก่นักท่องเที่ยว ดังภาพที่ 5.7

ภาพที่ 5.7 แท่นวางข้อมูลการสแกน QR Code ของเว็บไซต์และแอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง”

(2) การอบรมภาษาอังกฤษให้แก่ตัวแทนนักเรียนมัธยมชั้นปีที่ 3 และ 4 ที่อยู่ในพื้นที่เดียวกับแหล่งท่องเที่ยวเป็นระยะเวลา 1 วัน โดยมีนักเรียนเข้าร่วมจำนวน 34 คน จาก 4 โรงเรียน และผู้ประกอบการ และบุคลากรที่อยู่ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเป็นระยะเวลา 1 วันเช่นกัน มีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 12 คน โดยวัตถุประสงค์ทั้ง 2 หลักสูตรเพื่อปูพื้นฐานเบื้องต้นด้านภาษาอังกฤษที่สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวได้ โดยภาพรวมจากการอบรม ผู้เข้าอบรมการให้ความสนใจและร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนาน

ผลการประเมินแสดงให้เห็นว่า นักเรียนผู้เข้ารับการอบรมมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อกิจกรรมที่จัดมีประโยชน์ในระดับสูงกว่า ผู้ประกอบการที่เข้ารับการอบรมทุกประเด็น เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มพบว่า กลุ่มนักเรียนมีความคิดเห็นประโยชน์ต่อโครงการอบรมทุกประเด็นในระดับมากที่สุด ยกเว้นประเด็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนที่เห็นว่า มีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนในระดับมาก ส่วนกลุ่มผู้ประกอบการมีความเห็นประโยชน์ต่อโครงการในระดับมากทุกประเด็น และทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในประเด็นทีมผู้จัดหรือทีมวิจัยแสดงเจตนารมณ์ในการเป็นส่วนหนึ่งเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงอย่างแท้จริง อยู่ในระดับมากที่สุด

ทั้งนี้ในการจัดกิจกรรมทดลองนำเที่ยวโปรแกรมนักท่องเที่ยวต่างชาติ ทางคณะผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากโรงเรียนที่จัดส่งนักเรียนที่มาร่วมอบรมให้นักเรียนกลุ่มดังกล่าวร่วมต้อนรับนักท่องเที่ยวโดยการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวรับรู้ ซึ่งทุกโรงเรียนได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี โดยประสานงานกับคุณครูผู้ดูแลที่เข้าร่วมฟังอบรมด้วยในการต่อยอดความรู้จากการอบรมครั้งนี้สู่การฝึกซ้อมเพื่อการใช้งานจริง ก่อนโปรแกรมท่องเที่ยวประมาณ 1 เดือน ซึ่งผลที่ได้รับคือนักเรียนมีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษมาก

ขึ้น และสามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติได้ อีกทั้งเป็นการเสริมเสน่ห์ให้กับการท่องเที่ยวพัทลุงในอีกช่องทางหนึ่ง

โรงเรียน	แหล่งท่องเที่ยว	กำหนดการเดินทาง
โรงเรียนสตรีพัทลุง	1. ศูนย์หัตถกรรมวรรณิกระจุด	วันอาทิตย์ที่ 5 สิงหาคม 2561 เวลา 08.45น.-10.30น.
	2. วิถีชีวิตชาวนาเมืองลุง “นาโปแก”	วันอาทิตย์ที่ 5 สิงหาคม 2561 เวลา 10.40น.-12.15น.
	3. ศูนย์หัตถกรรมกะลามะพร้าวลุงปลื้ม และ ชมบ้านเรือนไทยชัยบุรี	วันอาทิตย์ที่ 5 สิงหาคม 2561 เวลา 12.30น.-13.20น.
โรงเรียนพัทลุง	1. ตลาดสวนไผ่ขวัญใจ	วันเสาร์ที่ 4 สิงหาคม 2561 เวลา 12.40น.-13.40น.
	2. ชมสินค้าจากร้านศรีบาติกและชมวังเจ้าเมืองพัทลุง ท่องเที่ยวชมวิวดคลองลำปำเกาะลอยหาดแสนสุขลำปำ	วันเสาร์ที่ 4 สิงหาคม 2561 เวลา 16.00น.-18.30น.
โรงเรียนอุบลรัตนราช กัญญาราชวิทยาลัย พัทลุง	1. ชมการสาธิตแกะรูปหนังตะลุงพร้อมชมการแสดง หนังตะลุง ณ หอศิลป์หนังตะลุง	วันเสาร์ที่ 4 สิงหาคม 2561 เวลา 10.00น.-11.00น.
	2. แลวิวเขากอกทะเลสัญลักษณ์ประจำจังหวัดพัทลุง ที่เขาน้ำคอกพื้	วันอาทิตย์ที่ 5 สิงหาคม 2561 เวลา 13.40น.-14.20น.
โรงเรียนเขาชัยสน	1. ป่อน้ำร้อนเขาชัยสน 2 วัน	วันเสาร์ที่ 4 สิงหาคม 2561 เวลา 16.00น.-17.00น.
		วันอาทิตย์ที่ 5 สิงหาคม 2561 เวลา 15.50น.-17.00น.

ภาพที่ 5.8 ตารางกำหนดการต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติของนักเรียน

ภาพที่ 5.9 ภาพกิจกรรมการอบรมภาษาอังกฤษของนักเรียนและการฝึกใช้จริง

(3) การอบรมด้านการบริการนักท่องเที่ยวให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อการเตรียมพร้อมการบริการนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ โดยมีผู้เข้าร่วมจำนวน 16 คน ซึ่งผลการประเมินในภาพรวมแสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าโครงการการอบรมมีประโยชน์ต่อตนเองและต่อการให้บริการการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงในระดับมากที่สุด พร้อมทั้งได้รับความรู้ และทักษะบริการเพิ่มเติมจากการเข้าร่วมโครงการ ซึ่งต้องการให้มีโครงการลักษณะนี้ขึ้นอีก ผู้ประกอบได้รับความรู้ด้านการบริการเพิ่มมากขึ้น และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานด้านธุรกิจได้จริง ดังจะเห็นจากการปฏิบัติงานในกิจกรรมทดลองเที่ยวที่มีกรณีที่พนักงานนวดแผนไทยในแหล่งท่องเที่ยวพุด และแสดงอาการที่ไม่สุภาพกับนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย ซึ่งเมื่อพนักงานที่ผ่านการอบรมกับทีมวิจัยเห็น จึงได้มีการตักเตือนด้วยการพูดให้ทราบถึงความสำคัญของการให้บริการและติดต่อกลับมายังคณะผู้วิจัยเพื่อขอภัยในการให้บริการที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น ซึ่งกรณีดังกล่าวสอดคล้องกับข้อเสนอแนะในการอบรมที่ผ่านมาคือ “การให้บริการเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวซ้ำ ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้าน

การท่องเที่ยวทั้งในส่วนภาครัฐ และผู้ประกอบการควรที่จะมีการเน้นย้ำกับพนักงานให้ตระหนักใน ความสำคัญด้วยการมีการอบรมเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง”

5.4 ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 : เพื่อรวบรวมและสรุปเป็นแนวทางในการจัดการใช้อุปทานและรูปแบบการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการจัดการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้รับข้อเสนอแนะจากทุกกลุ่มตัวอย่างที่ได้สำรวจและร่วมกิจกรรมด้วย ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากในการนำมาเป็นเป็นแนวทางในการจัดการใช้อุปทานและรูปแบบการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการจัดการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยสามารถแบ่งตามประเด็น และกลุ่มที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

5.4.1 ข้อเสนอแนะจากกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งที่เคยมีประสบการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง และไม่เคยมีประสบการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงมาก่อน รวมถึงนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ร่วมโปรแกรมทดลองเที่ยว

จากข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญในเรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านกายภาพ (Physical Flow) มากที่สุด รองลงมาจะเป็นการอำนวยความสะดวกด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) และการอำนวยความสะดวกด้านการเงิน (Financial Flow) ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดการข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ความสะดวกทางด้านกายภาพ (Physical Flow) ร้อยละ 55 ของผู้สูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติให้ข้อเสนอแนะเรื่องระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ เช่น ด้านการบริการ ห้องน้ำ ห้องสุขาสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการควรมีความเพียงพอ ตามจุดบริการท่องเที่ยว มีความสะอาด และปลอดภัย เหมาะสำหรับผู้สูงอายุคือมีลักษณะเป็นโถชักโครกและมีราวจับ กระจายอยู่ทั่วสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดด้าน“อารยสถาปัตย์” หรือ Universal Design หรือ Friendly Design เช่น เรื่องของห้องสุขาอารยสถาปัตย์ หรือ Friendly Design Restroom มีหัวใจสำคัญ คือ สะดวก ปลอดภัย ใช้งานง่าย สำหรับผู้สูงอายุ โดยมีหลักสำคัญ 7 ข้อ ดังนี้ (1) ประตูเป็นแบบบานเลื่อน เพราะใช้สะดวก ปลอดภัย ไม่เปลืองเนื้อที่ และต้องไม่มีขั้น ให้เป็นทางลาดทั้งหมด (2) พื้นในที่ห้องน้ำ กว้างพอให้รถเข็นหมุนตัวได้ (3) มีราวจับกันอุบัติเหตุ โดยการติดตั้งให้ถูกต้อง ไม่รก หรือเกะกะ-กั้นพื้นที่เกินไป (4) อ่างล้างมือ ต้องไม่ตื้นเขิน ต้องให้รถเข็นเข้าได้ และก๊อกน้ำต้องเป็นแบบก้าน ให้ใช้งานง่าย (5) มีปุ่มกดเรียกฉุกเฉิน (6) มีป้ายสัญลักษณ์ชัดเจน เช่น รูปรถเข็น ผู้สูงวัย (7) มีแสงสว่างเพียงพอ และมีระบบระบายอากาศที่ดี ไม่มีด ไม่มีอับ เป็นต้น (<http://www.accessiblefacilitieshailand.com>)

นอกจากนี้ร้อยละ 8.8 เสนอแนะให้ปรับปรุงทางเดินและในตัวอาคารของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้เรียบไม่ชันทั้งทางขึ้นและทางลง และพื้นของอาคารไม่ควรเป็นกระเบื้องชนิดมันเงาเพื่อป้องกันการลื่น และมีราวจับให้เหมาะสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ ร้อยละ 7.5 เสนอแนะว่าควรมีที่นั่งพักผ่อนช่วงระหว่างทางการท่องเที่ยวในแต่ละสถานที่ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ เช่น ความร่มรื่นในแต่ละสถานที่ท่องเที่ยว ควรมี

บริการวีลแชร์สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ มีรถบริการมาที่แหล่งท่องเที่ยว และนำเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ ปรับสถานที่พักและการบริการให้เหมาะกับผู้สูงอายุ และควรมีราคาที่เหมาะสมไม่สูงเกินไป และจุดสำหรับทิ้งขยะซึ่งมีการคัดแยกขยะอย่างชัดเจน เป็นต้น

จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของจรรย์ดี รัตนไพฑูรย์ชัย (2557) ที่ได้เสนอแนะการปรับปรุงแบบการจัดการการท่องเที่ยวให้สามารถเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุเลือกมาพักผ่อน และเกิดการกลับมาเที่ยวซ้ำและแนะนำต่อ เนื่องจากความประทับใจที่เกิดจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่ (1) การพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานหรือสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านต่าง ๆ เช่น สถานที่ ระบบสาธารณูปโภค มักคฤเทศก และการสร้างบรรยากาศที่เหมาะสม (2) การเตรียมความพร้อมบริการด้านความปลอดภัย เช่น การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านการปฐมพยาบาล จัดเตรียมพาหนะเดินทางที่เหมาะสม หรือบริการรับส่งจากสนามบิน และบริการต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น ด้านที่พัก อาหารและการดูแลสุขภาพ เป็นต้น

สำหรับการอำนวยความสะดวกด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญเรื่องของป้ายบอกทางและข้อมูลต่าง ๆ ทั้งจากเส้นทางในการเดินทางและภายในแหล่งท่องเที่ยวรวมถึงในอาคารต่าง ๆ ได้แก่ ข้อมูลเส้นทาง และความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ที่วังเจ้าเมืองพัทลุงป้ายบอกความเป็นมาด้านหน้าปัจจุบันสีจางและมีสภาพเก่าจนนักท่องเที่ยวไม่สามารถมองเห็นได้ และหรือในบางสถานที่ท่องเที่ยวบางที่มีทางต่างระดับควรมีการทำป้ายที่สามารถเห็นได้ชัด เป็นต้น

5.4.2 ข้อเสนอแนะจากผู้นำชุมชน ชุมชน ผู้ประกอบการร้านค้า ร้านอาหาร และที่พัก ผู้นำชุมชนและคนในชุมชน

กลุ่มผู้นำชุมชนและคนในชุมชนได้ให้ข้อเสนอแนะทางด้านกายภาพ (Physical Flow) เรื่องปัญหาของการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยและความสะดวกสบายในสถานที่ท่องเที่ยว เช่น ปัญหาเรื่องลิ้นในพื้นที่บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน การปล่อยให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นแหล่งรกร้างขาดการพัฒนาต่อ เช่น ชายหาดพัฒนาทอง ซึ่งอยากให้มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ผู้นำชุมชนโดยส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการเชื่อมโยงเครือข่ายแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด การอำนวยความสะดวกด้านห้องน้ำ การจัดการออกก้างกาย จัดการท่องเที่ยวเชิงวิปัสสนา ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับการสนทนาก่อนการท่องเที่ยว และการปรับภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น รองลงมาจะเป็นการอำนวยความสะดวกด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) ผู้นำชุมชนและคนในชุมชนได้ให้ข้อเสนอแนะด้านป้ายบอกทางที่ชัดเจน และข้อมูลข่าวสารที่จะสื่อถึงนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับนโยบายของจังหวัดพัทลุงที่มีนโยบายในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุมารวมถึงผู้สูงอายุที่เป็นคนในพื้นที่ให้สามารถท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงได้อย่างสะดวกสบายมากขึ้น ซึ่งทางจังหวัดได้มีการร่างกำหนดแหล่ง

จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือน (คน)

ปี	จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือน (คน)	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ (คน)	จำนวนผู้เข้าพักแรม (คน)
ปี 2558	1,326,468	710,274	616,194	683,496
ปี 2559	1,487,188	802,928	684,260	772,832
ปี 2560	1,569,333	834,365	734,968	802,838

จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ (คน)

จำนวนผู้เข้าพักแรม (คน)

การท่องเที่ยวเพื่อผู้สูงอายุ จังหวัดพัทลุง

จำนวนประชากรทั้งจังหวัด (คน)

ปี	จำนวนประชากรทั้งจังหวัด (คน)	จำนวนประชากรผู้สูงอายุ (คน)	ร้อยละของผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งจังหวัด
ปี 2558	522,723	84,551	16.2
ปี 2559	523,723	86,991	16.6
ปี 2560	524,857	90,931	17.3

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว (ข้อมูลเบื้องต้น)

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดพัทลุง

แหล่งท่องเที่ยวที่ควรพัฒนา และประชาสัมพันธ์สำหรับผู้สูงอายุ

- พระพุทธนิรโรคันตรายชัยวัฒน์จตุรทิศ
- หาดแสนสุขลำปำ
- บ่อน้ำร้อน - ธารน้ำเย็น
- ตลาดสวนไม้หวัญใจ
- ตลาดไดโตนด
- นาโปแก
- วัดเขี้ยวบางแก้ว

การเพิ่มค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว

- สร้างกิจกรรมดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เป็นนักท่องเที่ยว
- เพิ่มระยะเวลาพักค้างคืน
- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดดเด่น/ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่
- พัฒนาสถานที่พักแรม

ผลิตภัณฑ์ในจังหวัดพัทลุง มากขึ้น ลำดับที่ 2 ได้แก่การตลาดออนไลน์ ลำดับที่ 3 ให้การท่องเที่ยว สนับสนุนให้มีข้อมูลการซื้อขายสินค้าอยู่ในแผนการเดินทางของนักท่องเที่ยว เป็นต้น

จากการสำรวจความพร้อมของกิจการในการจัดการสินค้าที่จัดจำหน่าย พบว่า ผู้ประกอบการ ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐสนับสนุนองค์ความรู้ด้านความสามารถในการพยากรณ์ยอดขายและการจัด รายการส่งเสริมการขายแก่ผู้ผลิตและร้านค้า และจากการสำรวจเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการ รองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ พบว่า ร้านค้ามีความยินดี สามารถดำเนินการได้ทันทีคิดเป็นร้อยละ 25 และ ยินดีแต่ยังไม่มีความพร้อมร้อยละ 75 เนื่องจากปัญหาด้านงบประมาณ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกรณีที่เป็นร้านค้าของหน่วยราชการ เช่น งบประมาณการจัดทำต้องผ่านการจัดทำแผนค่าใช้จ่าย การจัดทำ ข้อบัญญัติงบประมาณประจำปีต้องผ่านสภาฯ อนุมัติ เป็นต้น นอกจากนี้จากการสำรวจพนักงานที่สามารถ ใช้ภาษาอังกฤษได้เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว พบว่ายังมีพนักงานที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษน้อย จึงต้องการการ สนับสนุนจากรัฐบาลในเรื่องการฝึกอบรมหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น

ผู้ประกอบการร้านอาหาร

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารพบว่าปัญหาและอุปสรรคของร้านอาหารคือ นักท่องเที่ยวยังไม่ทราบที่ตั้งของร้านอาหารว่าในแต่ละพื้นที่มีร้านอาหารอยู่ในตำแหน่งไหนบ้าง โดยเฉพาะ ร้านอาหารที่มีขนาดเล็กซึ่งเป็นอุปสรรคในด้านการอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวในด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) ทำให้ร้านอาหารส่วนใหญ่ได้รับรายได้ไม่พอกำไรใช้จ่าย เช่นเดียวกับผู้ประกอบการ ที่พักที่พบว่าส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดเล็กที่ประเภทของห้องพักเป็นแบบวิลล่า โฮมสเตย์ และบ้านพัก บังกะโล ซึ่งเป็นธุรกิจที่พักขนาดเล็กมีจำนวนห้องไม่เกิน 100 ห้อง ซึ่งมีจำนวนห้องเฉลี่ยประมาณ 4-5 ห้อง ขนาดของห้องเฉลี่ย ประมาณ 25 ตารางเมตร ราคาเริ่มต้นเท่ากับ 500 บาทต่อห้องไปจนถึง 2,200 บาท ต่อห้อง จำนวนผู้เข้าพักได้ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปแต่ไม่เกิน 4 คน ทั้งนี้พนักงานที่ทำงานในธุรกิจที่พักสามารถใช้ ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับต่างชาติได้ ซึ่งแตกต่างจากพนักงานของธุรกิจร้านอาหาร

ดังนั้นจึงอยากให้หน่วยงานภาครัฐจัดเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ แนะนำให้ร้านอาหารให้สามารถดำเนินการให้ได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเรื่องป้ายบอกเส้นทาง เดินทางไปยังร้านอาหาร ชื่อร้าน ภาษีโรงเรือน และควรมีการยกเว้นภาษีบางอย่างที่เกี่ยวข้อง เช่น กรณี การท่องเที่ยวสนับสนุนให้มีการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ แต่กลับพบว่ากรณีจะ จัดทำป้ายภาษาอังกฤษมีอัตราการเก็บภาษีที่แพงกว่าป้ายที่ใช้ภาษาไทย เช่น (1) ภาษีป้ายระบุว่าป้ายที่มี อักษรไทยล้วน ให้คิดอัตรา 3 บาทต่อ 500 ตร.ซม. ลักษณะเป็นป้ายที่มีแต่ตัวอักษรไทยเท่านั้น ไม่มีการใช้ ภาพหรือภาษาอื่นเข้ามาผสม ด้วยข้อจำกัดนี้ทำให้ภาษีของป้ายมีราคาสูงที่สุดเมื่อเทียบกับในแบบอื่น ๆ โดยจะคิดภาษีในอัตรา 3 บาทต่อ 500 ตารางเซนติเมตร (ในรูปแบบนี้ไม่นับพวกอักษรย่อหน้าชื่อ เพราะใน ส่วนนี้จะนำไปคิดราคาแยกต่างหากในอีกอัตราหนึ่ง) (2) สำหรับป้ายที่มีอักษรไทยปนกับอักษรต่างประเทศ ภาพหรือเครื่องหมายอื่น โดยอักษรไทยอยู่บน 20 บาทต่อ 500 ตร.ซม.ป้ายประเภทนี้คือป้ายที่มีตัวอักษร ภาษาไทย และมีภาษาอื่น ๆ รวมถึงรูปภาพเข้าไปผสมได้ แต่มีข้อแม้ว่าอักษรภาษาไทยทุกตัวบนป้ายนั้น

ต้องอยู่บนสุด และห้ามอยู่ในตำแหน่งต่ำกว่าอักษรภาษาอื่น ๆ ซึ่งป้ายประเภทนี้มักได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในการทำป้ายบิลบอร์ดต่าง ๆ ที่ใช้ตัวอักษรไทยอยู่ด้านบน และมีโลโก้ไว้อยู่ที่ด้านล่าง โดยป้ายดังกล่าวจะใช้อัตราภาษีที่ 20 บาท ต่อ 500 ตารางเซนติเมตร และ(3) ป้ายที่ไม่มีอักษรไทย (ข) ป้ายที่มีอักษรไทยบางส่วนหรือทั้งหมด อยู่ได้หรือต่ำกว่าอักษรต่างประเทศ ให้คิดอัตรา 40 บาทต่อ 500 ตร.ซม. ลักษณะเป็นป้ายที่ไม่ค่อยได้รับความนิยม และผู้ประกอบการส่วนใหญ่มักจะหลีกเลี่ยงเพราะราคาสูงกว่าป้ายประเภทอื่น ๆ โดยจะเสียภาษีป้ายในอัตราสูงถึง 40 บาทต่อ 500 ตารางเซนติเมตร ทำให้ผู้ที่ต้องการทำป้ายที่ภาษาไทยอยู่แล้วก็จะเลือกในแบบที่ 2 และนำภาษาไทยไว้สูงกว่าภาษาอื่น ๆ เพื่อให้ได้ราคาที่ถูกกว่าถึง 50% เป็นต้น (อ้างตามพระราชบัญญัติ ภาษีป้าย พ.ศ.2535 และกฎกระทรวงภาษีป้าย ฉบับที่ 1-9) ดังนั้นควรมีการปรับข้อระเบียบบังคับให้เอื้อต่อผู้ประกอบการยกเว้น เพื่อการกระจายรายได้ให้แก่ชุมชน เพราะถ้าผู้ประกอบการมีรายได้สามารถเลี้ยงตัวเองและพนักงานเป็นการเพิ่มการสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน เพื่อช่วยพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เป็นต้น

5.4.3 ข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมอบรม

(1) หลักสูตร การถ่ายทอดเทคโนโลยีโมบายแอปพลิเคชันและเว็บไซต์ “มาตะ-เมืองลุง”

การพูดคุยกับผู้เข้าอบรมหลังการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเป็นสิ่งสำคัญ เพราะทำให้ทราบปัญหาและศักยภาพความพร้อมของผู้เข้าอบรมในการดำเนินการต่อยอดหลังจากการอบรมได้ชัดเจนขึ้น ตัวอย่างเช่น หลังจากเจ้าของและตัวแทนจากบริษัทโอโก้ทัวร์ได้เข้าอบรมทั้งสองหลักสูตร ทางเจ้าของบริษัทฯ ผู้ใช้ประโยชน์โดยตรงจากโครงการวิจัยนี้ ได้แจ้งความจำนงค์การเป็นผู้ดูแลระบบ (Admin) ของ “มาตะ – เมืองลุง” ทั้งหมดค่อนข้างเกินกำลังและไม่เหมาะสมกับทักษะของทางบริษัทโอโก้ทัวร์ ดังนั้นจึงขอให้ทีมวิจัยช่วยออกแบบการจัดการเชิงธุรกิจและจัดหาผู้ดูแลระบบเพิ่ม เพื่อให้สามารถจัดการเนื้อหาในแอปพลิเคชันและเว็บไซต์รวมถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการพัฒนาเนื้อหาและการดำเนินงานให้โมบายแอปพลิเคชันและเว็บไซต์สามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืน

ผู้ดูแลระบบไม่จำเป็นจะต้องเป็นคนที่กำหนดว่าจะเป็น admin ตั้งแต่ต้น แต่อาจจะสรรหาเพิ่มเติมจากผู้ใช้หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากหลักสูตรที่ 1 ที่มีศักยภาพและมีความเต็มใจจะช่วยเหลือในการพัฒนาบ้านเกิดได้ ตัวอย่างเช่น จากการอบรมกลุ่มผู้ดูแลระบบ พบว่า ผู้เข้าอบรมทั้งสองท่านจากบริษัททัวร์ของชุมชนอาจไม่มีความถนัดในการในการจัดการ content ที่เป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้น ทางแก้ปัญหาคือจัดหาผู้ดูแลระบบเพิ่มเติมจากกลุ่มผู้อบรมหลักสูตรที่ 1 ที่มีศักยภาพด้านภาษาอังกฤษ เพื่อจัดการเนื้อหาในเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันส่วนที่เป็นเนื้อหาภาษาอังกฤษ โดยจัดอบรมหลักสูตรที่ 2 ให้กับผู้ดูแลระบบคนใหม่ต่อไป

(2) หลักสูตร ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และนักเรียน

การอบรมการใช้ภาษาอังกฤษในครั้งนี้ ใช้เวลาในการอบรมไม่มากและผู้เข้ารับการอบรมมีพื้นฐานต่างกันทำให้ผลลัพธ์ได้ไม่มากเท่าที่ควร ดังจะเห็นจากกลุ่มนักเรียนที่เมื่อได้ปฏิบัติจริงบางคนจะพูดด้วยการดูเอกสารประกอบตลอดเวลาเหมือนอ่าน แต่มีบางคนสามารถพูดได้ตามธรรมชาติและในกลุ่มนักท่องเที่ยว

ที่เป็นครุมาท่จะช่วยเหลือแนะนำสร้างมั่นใจให้กับนักเรียนพร้อมกระตุ้นความสำคัญและความจำเป็น ดังนั้นถ้าต้องการให้ได้ผลลัพธ์ที่สามารถสนทนาได้จริง ๆ จะต้องจัดอบรมโดยใช้เวลามากกว่านี้และมีการฝึกปฏิบัติประกอบด้วย นอกจากนี้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวควรที่จะมีการจัดหลักสูตรอบรมแต่ละหลักสูตรตามลักษณะงานเช่น บริการร้านค้า บริการที่พัก มัคคุเทศ เพื่อให้บริการอาจเก็บค่าลงทะเบียน ในราคาไม่สูงนักเพื่อให้กลุ่มเจ้าหน้าที่ในธุรกิจอุตสาหกรรมบริการสามารถเข้ารับการอบรมได้

(3) หลักสูตรอบรมบริการสำหรับผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

การให้บริการเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวซ้ำ ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวทั้งในส่วนภาครัฐ และผู้ประกอบการควรที่จะมีการเน้นย้ำกับพนักงานให้ตระหนักในความสำคัญพร้อมกับการอบรมเพิ่มเติมตลอดเวลา

5.4.4 ข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

จากการร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ทั้ง 2 ครั้ง กับผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จังหวัดพัทลุง พบว่ายังมีประเด็นปัญหาที่จัดว่าเป็นช่องว่างที่แต่ละฝ่ายยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อน และขาดการเชื่อมโยงข้อมูลกัน ดังนั้นในการสนทนากลุ่มทั้ง 2 ครั้งจึงเป็นโอกาสที่ทำให้ทุกฝ่ายได้มาเจอกันและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกันร่วมกัน โดยทุกฝ่ายมีเป้าหมายเดียวกันคือ การร่วมกันพัฒนาจังหวัดพัทลุงให้มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มให้มีความสะดวกในการท่องเที่ยวตลอดเส้นทางการท่องเที่ยวภายในจังหวัดพัทลุง โดยการนำระบบโลจิสติกส์(Logistic) มาประยุกต์ใช้เพื่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้ประสบความสำเร็จได้ด้วยการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยผ่านการประสานงานเชื่อมโยงของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้ตั้งข้อสังเกตว่าที่ผ่านมาไม่มีนักวิจัยมาทำวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงจำนวนมาก แต่ที่มวิจัยส่วนใหญ่ไม่ได้นำผลวิจัยมาให้ข้อเสนอแนะหน่วยงานและผู้ประกอบการ ทำให้หน่วยงานไม่ทราบถึงปัญหาและแนวทางในการแก้ไขและพัฒนา ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้ทางจังหวัดจัดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบในการรวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัย ทั้งนี้ทางจังหวัดต้องขอความร่วมมือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นแหล่งข้อมูลงานวิจัยในการสร้างข้อตกลงกับทีมวิจัยที่มาขอข้อมูลให้มีการจัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้กับจังหวัด เพื่อใช้ประโยชน์และต่อยอดงานวิจัย ในอนาคต

5.4.5 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นสามารถนำมาสรุปเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เพื่อเป็นการสร้างสภาพภูมิทัศน์ที่ดีให้กับจังหวัด เนื่องจากกลุ่มผู้สูงอายุยุคปัจจุบันเป็นกลุ่มที่มีทั้งเวลาและอำนาจการตัดสินใจซื้อ เป็นกลุ่มลูกค้าที่ใส่ใจคุณภาพและความคุ้มค่าแบบสมเหตุสมผลโดยการใช้เวลาในการตัดสินใจและถ้าการตัดสินใจนั้นทำให้เกิดความประทับใจ จะทำให้มีความเชื่อใจและส่งผลต่อการใช้สินค้า

และบริการนั้นซ้ำ และมีการบอกต่อในกลุ่มเพื่อนต่อไป (วรอาคม, 2560) ซึ่งสามารถตามองค์ประกอบการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว ได้ดังนี้

(1) สิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านกายภาพ (Physical Flow)

ควรมีการจัดระบบขนส่งสาธารณะที่มีการเชื่อมต่อกัน เช่น รถรับส่งจากสนามบิน รถรับส่งภายในจังหวัด ด้วยการจัดระเบียบระบบขนส่งสาธารณะให้เป็นระบบเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ราคาเป็นธรรม ไม่จำเป็นต้องมีสนามบิน ถ้ามีการบริหารจัดการจากสนามบินทั้ง 3 (หาดใหญ่ ตรัง และนครศรีธรรมราช) มาพัทลุงได้ มีวิธีการเชื่อมต่อที่สะดวก โดยเปลี่ยนเป็นการขอใช้สนามบินหาดใหญ่และพัทลุง สนามบินตรัง และพัทลุง และสนามบินนครศรีธรรมราชและพัทลุง เป็นต้น

ดังนั้นหากต้องการให้จังหวัดพัทลุงต้องการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ หรือรองรับนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อการพัฒนาจังหวัดพัทลุงให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ (Tourism Hub of Senior Tourist) ในอนาคตทางจังหวัดจะต้องให้ความสำคัญต่อบทบาทการบริหารจัดการโลจิสติกส์ เพราะแนวคิดนี้จะช่วยลดต้นทุนการดำเนินการของจังหวัด รวมถึงค่าใช้จ่ายในการขนส่งของนักท่องเที่ยวได้อีกด้วย

(2) การอำนวยความสะดวกด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Flow)

จากความหมายของศูนย์กลางโลจิสติกส์ (Logistics Hub) รัฐบาลไทยได้มีแนวนโยบายให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง(HUB)ด้านการท่องเที่ยวของประชาคมเศรษฐกิจ หรือ AEC โดยรัฐบาลต้องมีการกำหนดแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบหลักของภาคการท่องเที่ยวทั้ง 3 ส่วน ได้แก่ (1) แหล่งท่องเที่ยว (2) บุคลากร และ (3) การเดินทาง ดังนั้นถ้าจังหวัดพัทลุงสามารถมีศูนย์รวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว(ที่เที่ยว) ร้านอาหาร(ที่กิน) โรงแรม/รีสอร์ท (ที่พัก) ร้านขายสินค้า/ของที่ระลึก(ที่ซื้อ) จุดประชาสัมพันธ์ข้อมูลท่องเที่ยวพัทลุงตามสถานที่ต่าง ๆ รวมถึงแผนที่ท่องเที่ยว หรือศูนย์การท่องเที่ยวระดับอำเภอ เพื่อเป็นการจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการร่วมกันเพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายระหว่างแหล่งท่องเที่ยว หน่วยงานราชการ และผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยหน่วยงานภาครัฐควรเป็นศูนย์กลางในการรวมกลุ่มเครือข่ายภาคเอกชน ส่วนภาคเอกชนต้องรวมกลุ่มให้เข้มแข็งในการช่วยเหลือกันซึ่งกันและกันในการส่งต่อนักท่องเที่ยวจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ตลอดจนการประชาสัมพันธ์กับคนในชุมชนให้เข้าใจบทบาทความเป็นเมืองท่องเที่ยว และการเป็นเจ้าบ้านที่ดี ทั้งนี้การท่องเที่ยวหรือประชาสัมพันธ์จังหวัด ควรมีการรวบรวมข้อมูลหรือเบอร์โทรศัพท์ของแหล่งต่าง ๆ แจกจ่ายในเครือข่ายอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพื่อส่งต่อนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ต่อไป

(3) การอำนวยความสะดวกด้านการเงิน (Financial Flow)

เนื่องจากปัจจุบันจังหวัดพัทลุงยังมีการกระจายการจัดตั้งตู้ ATM จากสถาบันการเงินยังไม่ครอบคลุมพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นทางจังหวัดอาจจะขอความร่วมมือกับสถาบันการเงินในการออกพื้นที่ให้ความรู้แก่ชุมชนด้านการรับชำระเงินผ่านระบบออนไลน์ของสถาบันการเงิน เช่น QR Code และ PromptPay เป็นต้น

อย่างไรก็ตามการสร้างต้นแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่นำเสนอในเชิงการจัดการโซ่อุปทาน ในประเด็นการเคลื่อนย้ายด้านกายภาพ การเคลื่อนย้ายด้านสารสนเทศ และการเคลื่อนย้ายด้านการเงิน ผ่านทางแอปพลิเคชัน (Application) ผ่านระบบ IOS และ Android เพื่อเตรียมพร้อมให้นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุทดลองใช้ จะเป็นส่วนหนึ่งในการเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงให้เกิดความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวให้เกิดการเที่ยวซ้ำ และผู้มาเยือนเปลี่ยนจากผู้มาเยือนเป็นนักท่องเที่ยวในครั้งต่อไป

5.5 แนวทางวิจัยในอนาคต

- จังหวัดพัทลุงมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ซึ่งสามารถพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงให้รองรับนักท่องเที่ยวได้หลายกลุ่มอายุที่มีความชื่นชอบแตกต่างกัน ดังนั้น งานวิจัยต่อไปในอนาคตจึงควรศึกษาแนวทางในการสร้างเส้นทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่น ๆ นอกเหนือจากกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่ได้ศึกษาจากงานวิจัยฉบับนี้

- งานวิจัยในอนาคตที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการอีกหนึ่งโครงการในพื้นที่จังหวัดพัทลุง คือ การศึกษาแนวทางในการสร้างและส่งเสริมโลจิสติกส์การคมนาคมขนส่งนักท่องเที่ยวที่เป็นรูปธรรม เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาใหญ่ที่สำคัญที่สุดในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงที่ตรงประเด็น ทั้งจากการลำเลียงนักท่องเที่ยวจากภายนอกจังหวัดเข้าสู่จังหวัดพัทลุง และการคมนาคมภายในจังหวัดพัทลุงที่ให้บริการผ่านจุดท่องเที่ยวแต่ละจุดด้วยบริการที่มีความสะดวกสบาย

- เนื่องจากอีกปัญหาหนึ่งของการส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงปัจจุบัน คือ ปัญหาการกำจัดขยะมูลฝอยในจังหวัดพัทลุง ที่ประสบปัญหามากโดยเฉพาะอย่างยิ่งหลาย ๆ ชุมชนไม่มีการให้บริการขนถ่ายจากภาครัฐไปกำจัด คนภายในชุมชนดังกล่าวจึงต้องขนถ่ายขยะของตนเองไปทิ้งที่ ตำบลหรือชุมชนอื่น ดังนั้น งานวิจัยที่ควรทำการศึกษาวิจัยในอนาคตอีกหนึ่งงานวิจัย คือ การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาโลจิสติกส์ขยะมูลฝอยของจังหวัดพัทลุง

บรรณานุกรม

- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2553. “พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546” พิมพ์ครั้งที่ 7. โรงพิมพ์เทพเพ็ญวานิชย์. กรุงเทพฯ.
- กนกพร รอดเขียน.(2554).การเตรียมความพร้อมของยุวมัคคุเทศก์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัด นครพนม.สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.วิทยาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กวรรณ สักขร และคณะ.(2558).ได้มีการสรุปผลการศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว ผู้สูงอายุเกี่ยวกับลักษณะการเดินทางท่องเที่ยว
- กวรรณ สักขร และคณะ.(2558).การบริหารและการจัดการการท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบนเพื่อรองรับ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ.มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- แก้วตา โรหิตรัตน์และคณะ.(2556).โครงการศึกษาระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทานเพื่อเพิ่มความสามารถใน การแข่งขันของกลุ่มอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทย
- คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ. 2553. “แผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ.2545 -2564) ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ.2552” (ออนไลน์). พิมพ์ครั้งที่ 1. โรงพิมพ์เทพเพ็ญวานิชย์. แหล่งที่มา: [http://www.oppo.opp.go.th/info/OlderPlan2\(Re52\)_TH.pdf](http://www.oppo.opp.go.th/info/OlderPlan2(Re52)_TH.pdf) และ [http://www.oppo.opp.go.th/info/OlderPlan2\(Re52\)_EN.pdf](http://www.oppo.opp.go.th/info/OlderPlan2(Re52)_EN.pdf) (เรียกใช้เมื่อ 9 พฤษภาคม 2557)
- คณะทำงานโลจิสติกส์คลินิก.(2550).คู่มือการประเมินประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์. <http://www.logistics.go.th/attachments/article/1835/LPI2557.pdf> .สืบค้นเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2560.
- คณะทำงานโลจิสติกส์คลินิก.(2550).คู่มือวินิจฉัยความสามารถด้านโลจิสติกส์.คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คมสัน สุริยะ (2551) กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์เรื่องโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว (สืบค้นเมื่อ วันที่ 14 สิงหาคม 2560
- http://www.tourismlogistics.com/index.php?option=com_content&view=article&id=71
- คมสัน สุริยะ.(2552).กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์เรื่องโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว. http://www.tourismlogistics.com/index.php?option=com_content&view=article&id=71:concept-tourism-logistics&catid=64:conceptual-framework&Itemid=54.
- คมชัดลึก (2557). ความมุ่งหมายของ “อารยสถาปัตย์” (Friendly Design)...

 อ่านข่าวต่อได้ที่: <http://www.komchadluek.net/news/ent/189934> คมชัดลึก 11 ส.ค. 2557. สืบค้นเมื่อ วันที่ 10 ธันวาคม 2560
- จรีวดี รัตนไพฑูรย์ชัย.(2557).ศักยภาพตลาดนักท่องเที่ยวมาเลเซีย : จากภาคใต้สู่ภาคเหนือ.ตีพิมพ์ : หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ Section: ASEAN,ปีที่ 4 ฉบับที่ 168 วันอังคารที่ 9 ธันวาคม 2557 หน้า 1.

จักรกฤษณ์ แสนพรม (2556) ได้ทำการศึกษาความจำเป็นของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุในพื้นที่พระธาตุบวรของ พระธาตุพนม จังหวัดนครพนม

จันทร์จิตร เอียรศิริ และคณะ.(2555).การประเมินศักยภาพการตลาดท่องเที่ยวแบบไม่รับแรงสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ ในภาคเหนือตอนบน FEU ACADEMIC Review .ฉบับที่ 6 มิถุนายน-พฤศจิกายน 2555

จำรัส บำรุงเสนา,จุฑารัตน์ สติปัญญาและชาลี ไตรจันทร์.(2552). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการสภาพแวดล้อมและกิจกรรมท่องเที่ยว กรณีศึกษาบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์. (2548).การวางแผนและการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร :

ชนินทร์ อยู่เพชร.(2012).ความเข้าใจเรื่องห่วงโซ่อุปทานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว THM Quartely Review Vol 4 Jul 2012 .http://www.muic.mahidol.ac.th/eng/wp-content/downloads/THM/THM_0412.pdf. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.

ชลธาร กาญจนโยธิน.(2559).การศึกษาขนาดตัวอักษรที่เหมาะสมสำหรับการมองเห็นของผู้สูงอายุบนอุปกรณ์เคลื่อนที่.การค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

จิตพงษ์ อัยสานนท์.(2558).Logistic & Supply Chain.<https://sites.google.com/a/eisth.org/chiang-rai-special-economic-zone/mxng-rxb-this-khid-xyang-supply-chain-logistics-and-supply-chain-management-khxng-xutsahkrmm-kar-thxng-theiyw>.เผยแพร่ เดือน กันยายน 2558

ฐานา บุญหล้า.(2548).การบริหารงานโลจิสติกส์.กรุงเทพฯ:สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี(ไทย-ญี่ปุ่น).

ชกฤต เขียวแหลม และคณะ (2560) การพัฒนาโปรแกรมประยุกต์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของ เมืองเชียงใหม่ เพื่อสนองตอบการใช้งานของกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้ใช้อุปกรณ์พกพาชนิดสมาร์ทโฟนและแท็บเล็ต

ชนิต โสรรัตน์.(2560). ความรู้เกี่ยวกับลอจิสติกส์เบื้องต้น(Basic of Logistics). vserve@v-servegroup.com. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2560 <https://www.trf.or.th/2013-11-25-10-07-01/new-completed-research-report/11540-rdg5850053>

ธเนศ วรศรีณย์, 2558 อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ โดยจังหวัดพัทลุงจัดอยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ซึ่งมีแนวคิดภายใต้ภาพลักษณ์ “มนต์เสน่ห์เมืองใต้ (Zest of the South)”

นนทิกัด เพียรโรจน์,สิริภัทร์ โชติช่วงและณัฐมน ราชรักษ์.(2558). การเชื่อมโยงเส้นทางและการส่งเสริมการตลาดโปรแกรม การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของกลุ่ม 4 จังหวัดในภาคใต้ของประเทศไทย.วารสารวิทยาการจัดการ. ปีที่ 32. ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2558

นรินทร์ สังข์รักษา สุภาภรณ์ พรหมฤาษี และธีรวัชร วรบำรุงกุล.(2559).รูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่ไร้ความเร่งรีบของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย.วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้า 36,2:1-19.

เนคเทค (Nectec) นวัตกรรมพร้อมใช้ <https://www.nectec.or.th/news/news-prnews/friendlydesign.html>. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2560.

ปรีดี ศรีวัฒนา ออนไลน์, 2008 การพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

ปิยฉัตร ทองแพง. (2554). รูปแบบการพัฒนารูปร่างท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ กรณีศึกษาผู้สูงอายุภาคกลาง. วารสารศรีวัฒนาวิจัย. ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2554). หน้า 70-74. <http://www.research.ubru.ac.th/2557/index.php/2014-06-20-01-32-29/1-2>. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2560.

ผู้จัดการออนไลน์. (2557). เปิดแนวรุก “อารยสถาปัตย์” หนุน CSR องค์กร . 6 พฤษภาคม 2557 11:14. <http://www.manager.co.th/iBizchannel/viewNews.aspx?NewsID=9570000049987>. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2560.

พจนานุกรมของเว็บสเตอร์ (:Webster 2560) โลจิสติกส์. <https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B9%82%E0%B8%A5%E0%B8%88%E0%B8%B4%E0%B8%AA%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%81%E0%B8%AA%E0%B9%8C>. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2560.

พุทธพร โชว์สูงเนิน วราภรณ์ เต็มแก้ว และอภิดา นามแสง. (2560). การพัฒนารูปแบบของสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อคนพิการ ณ ท่าอากาศยานดอนเมือง. Technical Education Journal King Mongkut's University of Technology North Bangkok. Vol. 8, No. 1, January-June 2017.

พูนเพิ่ม เสรีวิชัยสวัสดิ์ และวัชรกร มยุรี.(2560). การจัดการสภาวะแวดล้อมของโรงแรมที่พักเพื่อรองรับผู้ให้บริการสูงอายุในแนวทางอารยสถาปัตย์. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี ปีที่ 11 ฉบับพิเศษ เดือน พฤษภาคม 2560.

พรบุปผา ปานมั่น.(2554).การเพิ่มมูลค่าเส้นทางการท่องเที่ยวด้วยระบบโลจิสติกส์ กรณีศึกษา กรุงเทพมหานครคันควาอิสระ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

พรวิฑู ใคว์ควาภรณ์.(2557). อารยสถาปัตย์. Universal Design. วารสารสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. ปีที่ 4 ฉบับที่ 21 พฤศจิกายน 2557. http://library.senate.go.th/document/Ext8864/8864876_0002.PDF. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2560.

พรทิพย์ เรืองธรรม.(2560). เอกสารคำสอน. ทฤษฎีการออกแบบ Design Theory. ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3. กรกฎาคม 60 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์. <http://ebook.msu.ac.th/ebook/pdf/270717114719.pdf>. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2560

พรทิพย์ เรืองธรรม.(2558). แบบจำลองสมการเชิงโครงสร้าง (SEM) การออกแบบและบริหารจัดการ

- สภาพแวดล้อมชุมชนที่อยู่อาศัยที่ส่งเสริมการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ. การสนับสนุนการวิจัย
งบประมาณแผ่นดิน (วช.). ประจำปีงบประมาณ 2558. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
<http://ebook.msu.ac.th/ebook/pdf/220317083224.pdf>.
- ไพรัช พิบูลย์รุ่งโรจน์.(2552).Touris of word.<https://tourismatbuu.wordpress.com/> สืบค้นเมื่อวันที่
14 สิงหาคม 2560.
- ไพรัช พิบูลย์รุ่งโรจน์.(2555).แนวคิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยว.<http://www.tourismlogistics.com>. สืบค้น
เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2560.
- มณีสุข ประเสริฐ.(2546).ความสัมพันธ์ของ Benchmarking: Benchmark และ Best practices.
siweb.dss.go.th/LO/fulltext/article/benchmark_1.doc.สืบค้นเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2560.
- มัลลิกา สันตยาน และคณะ.(2553).การศึกษาการมองเห็นตัวอักษรไทยและการจัดกลุ่มสีในคนไทยที่มีอายุ
ระหว่าง 18-25 ปี และผู้สูงอายุไทยที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี. ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และ
คอมพิวเตอร์. กรุงเทพมหานคร.
- รัตนา บุญเลิศ.(2560). การเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวในเขตเศรษฐกิจพิเศษ กรณีศึกษาอำเภอเชียง
แสน จังหวัดเชียงราย.<https://sites.google.com/a/eisth.org/chiang-rai-special-economic-zone/home>.สืบค้นเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2560
- วฤตดา วรอาคม (2560). เทรนด์การตลาดแบบ “ไม่แก่”เจาะสังคมผู้สูงอายุ. กรุงเทพธุรกิจ.
<http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/641047>. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ.
2560
- วรัชต์ มัธยมบุรุษ (2554). ได้มีการเสนอแนวทางการพัฒนาเส้นทางและสิ่งอำนวยความสะดวกในการ
ท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ
- วิไลพร ตริพรชัยศักดิ์.(2555). แนวทางการปรับปรุงอาคารในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับผู้พิการ
และผู้สูงอายุ กรณีศึกษา โรงแรมในเขตกรุงเทพฯ.กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีสมรัก อินทจันทร์ยง ลัดดาวัลย์ แก้วกิตติพงษ์ และ ปิเตอร์ รักธรรม.(2557).การศึกษาโซ่อุปทานและตัวแบบ
ข้อมูลในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยสุทธิตริทัศน์ ปีที่ 28 ฉบับที่ 85มกราคม-มีนาคม
2557. <http://www.dpu.ac.th/dpurc/assets/uploads/magazine/a23kibbv314co8o.pdf>
- ศรีสมรัก อินทจันทร์ยง และคณะ.(2556). ศึกษาโซ่อุปทานและตัวแบบข้อมูลในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
ของประเทศไทยhttp://elibrary.trf.or.th/project_content.asp?PJID=RDG5550064.สืบค้นเมื่อ
วันที่ 14 สิงหาคม 2560)
- ศศิธรา วิไลรัตน์และภูมิพัฒน์ มิ่งมาลัยรักษ์.(2558).การเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการนำเที่ยวจังหวัด
เชียงรายต่อโซ่อุปทานการท่องเที่ยวไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐแห่ง
สหภาพเมียนมาร์ วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม

- ธันวาคม 2558).http://jms.crru.ac.th/datas/MJ_34_2_2558_58_ExJournal.pdf. สืบค้นเมื่อ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.
- สนั่น เกชาวารี.(2554).บริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ด้วยกลยุทธ์ HUB & SPOKE.วารสารอินดัสเทรียล เทคโนโลยี รีวิว (Industrial Technology Review).ปีที่ 17 ฉบับที่ 225 (ส.ค.2554) หน้า 100-105.
- สมยศ วัฒนากมลชัยและเยาวลักษณ์ ยิ้มอ่อน.(2553) นักท่องเที่ยวสูงอายุ:กลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพสำหรับ ธุรกิจการท่องเที่ยว.วารสารปัญญาวิวัฒน์วารสารปัญญาวิวัฒน์ ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (ก.ค.-ธ.ค.2010)
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพัทลุง, 2559 ปฏิทินการท่องเที่ยว.
- http://www.mots.go.th/province_new/ewt/phatthalung/main.php?filename=vdo.สืบค้น เมื่อ วันจันทร์ที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2560.
- สำนักงานจังหวัดพัทลุง, 2559 ยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์.
- <http://www.phatthalung.go.th/board>.สืบค้นเมื่อ วันจันทร์ที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560
- สิริยุพา เลิศกาญจนพร.(2554). การจัดการโซ่อุปทานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว .http://tpir53.blogspot.com/2011/02/blog-post_28.html. สืบค้นเมื่อ วันจันทร์ที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554.
- สุรชาติ สินวรรณ และณัฐบติ วิริยาวัฒน์ (2558) ได้ทำการศึกษาแนวทางการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวก และสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตลาดน้ำตลิ่งชัน.วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต สาขา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 11 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม 2558) หน้า97-116.
- สุรีย์ บุญญานพงค์และกรวรรณ สังขกร.(2555).การจัดการแหล่งท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism สำหรับ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในภาคเหนือตอนบน.วารสารวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.5(1).มกราคม-มิถุนายน 2555.
- อมรินทร์ ดันติเมธ (2548) เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว กรณีศึกษา การตัดสินใจเลือก เดินทางมายังประเทศไทยของชาวต่างชาติ. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต <https://www.google.co.th/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q>
- อรรณพ หอมจันทร์ และคณะ (2559) การวิจัยเชิงบูรณาการวิทยาศาสตร์และการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วม ของชุมชน เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวแหล่งพุร้อนน้ำร้อนของประเทศไทย <https://www.trf.or.th/2013-11-25-10-07-01/new-completed-research-report/10101-rdg5750022>
- อารยสถาปัตย์. (2013). แนวคิดการออกแบบเพื่อมวลมนุษยชาติ.
- <http://sanya-indy.com/universal-design/>. BY • SANYAINDY PUBLISHED 10/12/2013 • UPDATED 11/12/2013. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2560.
- Anderson,B.,and Lungmeyer .L.(1982) the under -50 and over-50 traveler.A profile of similarities and olifferences journal of travel Research,20(4),20-24

- Boundless. "Activity Theory." Boundless Sociology. Boundless, 19 Jun. 2015. Retrieved 22
- CSCMP: Council of Supply Chain Management Professionals. (2006.) Supply Chain
- Hawthorn, D. (2000). Possible implications of aging for interface designers. Interacting with Computers, 12(5) , 507- 528. http://www.rpu.ac.th/Library_web/doc/e-book_T/HB_Logistics_Bus.pdf.สืบค้นเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2560
- International Organization for Standardization.(2008). Ergonomics data and guidelines for the application of ISO/IEC Guide 71 to products and services to address the needs of older persons and persons with disabilities. Switzerland: International Organization for Standardization.
- Jin,Z. X. , Plocher,T.,& Kiff,L.(2007). Touch screen user interfaces for older adults: button size and spacing.Proceeding of the International Conference on Universal Access in Human-Computer Interaction.
- Kaukal et al, 2000; Zhang et al.(2009).Tourism Management.30(2009).345-358.
- Management and Logistics Definition. [Online] available:
<http://www.cscmp.org/Website/AboutCSCMP/Definitions/Definitions.asp> (21November 2006).
- Page,T.(2014).Touchscreen mobile devices and older adults : a usability study. International Journal of Human Factors and Ergonomics, 3(1), 65-85.
- Patterson G. James, 2003., การเทียบเคียง (Benchmarking Basics), แปลโดย วุฒิพงษ์ ยศธาสุโรตม, เอ็กสเปอร์เน็ท
- Piboonrungrroj, P. and Disney, S.M. (2009) Tourism Supply Chains: A Conceptual Framework, Exploring Tourism III: Issue in PhD Research. In: Proceeding of the PhD Networking Conference, July 2009. Christel DeHaan Tourism and Travel esearch Institute.
- Richard Tapper, (2004) "Tourism supply chains", Report of a desk research project for the travel foundation, Final report 31st January 2004.
- Xinyan Zhang, Haiyan Song, George Q.Huang, (2009) "Tourism supply chain management : A new research agenda", Tourism Management, Vol.30 pp.345-358.
- Zhang, Y. and Murphy, P. (2009) Supplychain considerations in marketing underdeveloped regional destinations: A case study of Chinese to Goldfields region of Victoria. Tourism Management, Vol. 30, No. 2. p. 278

ภาคผนวก ก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจต่อ การบริการของแหล่งท่องเที่ยวในการทดลอง
เที่ยวจังหวัดพัทลุงของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ จำแนกตามแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	ทริปหนึ่งวัน		ทริปสองวัน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน				
1. ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	3.60	0.86	4.13	0.82
2. ความปลอดภัยในการเดินชมสถานที่	4.03	0.81	4.23	0.80
3. ความสะอาดของสถานที่	3.77	1.07	4.25	0.72
4. ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ที่จำเป็น	3.63	1.10	4.26	0.86
5. ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	3.67	1.21	4.13	0.68
6. ความเอื้อเฟื้อและมีน้ำใจของคนในพื้นที่	3.77	1.41	4.42	0.67
7. การให้บริการของพนักงาน/เจ้าหน้าที่	3.80	1.45	4.47	0.63
8. มีการวางแผนการข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับบริการลูกค้า	1.87	1.76	3.38	1.02
9. ช่องทางการให้แสดงข้อคิดเห็นเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการ	2.03	1.79	3.41	1.06
ธารน้ำเย็น				
1. ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	3.50	0.73	4.00	-
2. ความปลอดภัยในการเดินชมสถานที่	3.81	0.54	4.60	0.55
3. ความสะอาด	3.56	0.51	4.40	0.55
4. ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ที่จำเป็น	3.56	0.81	3.80	0.84
5. ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	3.31	1.20	3.50	0.58
6. ช่องทางในการให้แสดงข้อคิดเห็นเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการ	3.50	0.89	3.00	-
7. มีการวางแผนการข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับบริการลูกค้า	2.88	1.41	2.75	0.50
วังเจ้าเมือง				
1. ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	3.19	1.47	4.09	1.02
2. ความปลอดภัยในการเดินชมสถานที่	4.10	1.04	4.58	0.62
3. ความสะอาดของสถานที่	4.03	1.11	4.50	0.72
4. ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ที่จำเป็น	3.23	1.38	3.93	0.96
5. ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	3.52	1.34	4.26	1.06
6. มีการวางแผนการข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับบริการลูกค้า	1.74	1.71	3.50	1.21
7. ช่องทางในการให้แสดงข้อคิดเห็นเพื่อพัฒนาสถานที่และการให้บริการ	1.74	1.83	3.82	1.24
พระพุทธรูปรัตนไตรยชัยวัฒน์จตุรทิศ (พระสี่มุมเมืองประจำภาคใต้)				
1. ความปลอดภัยในการเข้าถึงสถานที่สักการะ	3.56	1.15	-	
2. ความสะอาดของสถานที่	3.69	1.20	-	
3. ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ที่จำเป็น	3.25	1.00	-	
4. ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำหรือการปฏิบัติ	3.25	1.13	-	

แหล่งท่องเที่ยว	ทริปหนึ่งวัน		ทริปสองวัน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
5. มีการวางแผนเอกสารข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับบริการลูกค้า	2.63	1.54	-	
6. ช่องทางการให้แสดงข้อคิดเห็นเพื่อพัฒนาสถานที่และการให้บริการ	2.13	1.36	-	
ชมบัวแดงอุทยานนกน้ำทะเลน้อย				
1. ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	4.75	0.46	-	
2. ความปลอดภัยในการเดินชมสถานที่	4.75	0.71	-	
3. ความสะอาด	4.38	0.52	-	
4. ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ที่จำเป็น	3.63	1.77	-	
5. ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	4.00	1.77	-	
6. ช่องทางในการให้แสดงข้อคิดเห็น เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการ	3.88	1.89	-	
7. มีการวางแผนเอกสารข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับบริการลูกค้า	3.50	2.20	-	
ตลาดสวนไผ่ขวัญใจ				
1. ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	2.88	1.20	3.88	0.93
2. ความปลอดภัยในการเดินชมสถานที่	3.69	1.08	4.17	0.65
3. ความสะอาดของสถานที่	3.69	0.87	4.26	0.69
4. ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ที่จำเป็น	3.06	1.12	3.91	0.92
5. ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	3.56	0.89	3.77	0.87
6. ความเอื้อเฟื้อและมีน้ำใจของคนในพื้นที่	4.13	0.81	4.21	0.78
7. การให้บริการของของร้านค้าต่าง ๆ มีความสุภาพและเป็นมิตร	3.88	0.81	4.50	0.59
8. ความหลากหลายของสินค้า	3.88	0.96	4.43	0.73
9. ความสะดวกในการเลือกซื้อสินค้า	3.63	0.89	4.36	0.66
10. มีการวางแผนเอกสารข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับบริการลูกค้า	1.38	1.50	4.00	0.85
11. ช่องทางในการให้แสดงข้อคิดเห็น เพื่อพัฒนาสถานที่และการให้บริการ	1.19	1.42	3.85	1.28
ตลาดใต้โหนด				
1. ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	2.63	1.06	4.00	0.82
2. ความปลอดภัยในการเดินชมสถานที่	3.75	0.89	4.38	0.52
3. ความสะอาดของสถานที่	3.13	1.46	3.88	0.35
4. ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ที่จำเป็น	4.00	0.76	4.13	0.64
5. ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	3.63	1.60	4.13	0.99
6. ความเอื้อเฟื้อและมีน้ำใจของคนในพื้นที่	4.00	1.07	4.25	0.71
7. การให้บริการของของร้านค้าต่าง ๆ มีความสุภาพและเป็นมิตร	3.75	0.89	4.00	0.53
8. ความหลากหลายของสินค้า	4.75	0.46	4.75	0.46
9. ความสะดวกในการเลือกซื้อสินค้า	4.50	0.53	3.88	0.64
10. มีการวางแผนเอกสารข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับบริการลูกค้า	3.63	0.92	3.20	0.84

แหล่งท่องเที่ยว	ทริปหนึ่งวัน		ทริปสองวัน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
11. ช่องทางในการให้แสดงข้อคิดเห็น เพื่อพัฒนาสถานที่และการให้บริการ	3.38	1.69	3.17	1.33
ตลาดน้ำปากพล				
1.ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	-		4.38	0.74
2.ความปลอดภัยในการเดินชมสถานที่	-		4.38	0.52
3.ความสะอาดของสถานที่	-		4.50	0.76
4.ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ที่จำเป็น	-		4.25	0.71
5.ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	-		4.38	0.92
6.ความเอื้อเฟื้อและมีน้ำใจของคนในพื้นที่	-		4.63	0.74
7.การให้บริการของของร้านค้าต่าง ๆ มีความสุภาพและเป็นมิตร	-		4.67	0.82
8.ความหลากหลายของสินค้า	-		3.80	0.45
9.ความสะดวกในการเลือกซื้อสินค้า	-		3.80	0.84
10.มีการวางเอกสารข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับบริการลูกค้า	-		4.40	0.89
11.ช่องทางในการให้แสดงข้อคิดเห็นเพื่อพัฒนาสถานที่และการให้บริการ	-		4.57	0.79
นาโปแก				
1.ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	-		4.75	0.50
2.ความปลอดภัยในการเดินชมสถานที่	-		5.00	-
3.ความสะอาดของสถานที่	-		4.38	0.74
4.ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ที่จำเป็น	-		4.50	0.55
5.ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	-		4.86	0.38
ตลาดกรีนมั่งมั่ง				
1.ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	--		5.00	-
2.ความปลอดภัยในการเดินชมสถานที่	-		4.67	0.82
3.ความสะอาดของสถานที่	-		5.00	-
4.ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ที่จำเป็น	-		4.75	0.50
5.ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	-		4.33	1.21
6.ความเอื้อเฟื้อและมีน้ำใจของคนในพื้นที่	-		5.00	-
7.การให้บริการของของร้านค้าต่าง ๆ มีความสุภาพและเป็นมิตร	-		4.86	0.38
8.ความหลากหลายของสินค้า	-		4.67	0.52
9.ความสะดวกในการเลือกซื้อสินค้า	-		4.67	0.52
ชมวิวแหลมจองถนน เกาะสีเกาะห้า เกาะกระ				
1. ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	-		3.08	1.19
2. ความปลอดภัยในการเดินทางและชมสถานที่	-		3.88	0.89
3. ความสะอาด	-		3.67	1.11
4. ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ที่จำเป็น	-		3.75	1.00

แหล่งท่องเที่ยว	ทริปหนึ่งวัน		ทริปสองวัน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
5. ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	-		3.53	1.06
6. การให้บริการของพนักงาน/เจ้าหน้าที่	-		3.60	1.30
7. มีการวางแผนเอกสารข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับบริการลูกค้า	-		3.38	1.12
สวนสาธารณะ				
1. ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	-		3.0	0.53
2. ความปลอดภัยในการเดินทางและชมสถานที่	-		3.63	0.92
3. ความสะอาด	-		3.38	0.92
4. ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ที่จำเป็น	-		3.29	1.11
5. ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	-		4.0	0.89
6. การให้บริการของพนักงาน/เจ้าหน้าที่	-		4.13	0.83
7. มีการวางแผนเอกสารข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับบริการลูกค้า	-		3.50	0.55
8. ช่องทางการให้แสดงข้อคิดเห็นเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการ	-		3.50	0.55
หอศิลป์หนังตะลุง				
1. ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	3.38	1.51	3.83	0.75
2. ความปลอดภัยในการเดินทางชมสถานที่	4.13	0.64	4.00	-
3. ความสะอาดของสถานที่	3.50	0.53	3.88	0.83
4. ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ที่จำเป็น	1.88	1.73	3.40	0.89
5. ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	3.25	1.58	4.29	0.49
6. ความเอื้อเฟื้อและมีน้ำใจของคนในพื้นที่	4.38	0.74	4.50	0.76
7. การให้บริการของของร้านค้าต่าง ๆ มีความสุภาพและเป็นมิตร	4.13	0.64	4.75	0.46
ศูนย์หัตถกรรมกะลามะพร้าวลุ่มปลื้ม				
1. ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	-		4.00	-
2. ความปลอดภัยในการเดินทางชมสถานที่	-		3.71	0.76
3. ความสะอาดของสถานที่	-		3.63	0.92
4. ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ที่จำเป็น	-		3.50	0.71
5. ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	-		3.33	0.52
6. ความเอื้อเฟื้อและมีน้ำใจของคนในพื้นที่	-		3.50	0.76
7. การให้บริการของของร้านค้าต่าง ๆ มีความสุภาพและเป็นมิตร	-		3.50	0.76
พระบรมธาตุเข็ญบางแก้ว				
1. ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	2.38	1.06	4.27	1.01
2. ความปลอดภัยในการเดินทางชมสถานที่	3.75	0.71	4.50	0.52
3. ความสะอาดของสถานที่	3.25	1.28	3.81	1.11
4. ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ที่จำเป็น	3.25	0.89	3.40	1.45
5. ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	3.38	1.30	3.81	1.17

แหล่งท่องเที่ยว	ทริปหนึ่งวัน		ทริปสองวัน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
6. มีการวางแผนการข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับบริการลูกค้า	2.38	1.41	3.78	1.20
7. ช่องทางในการให้แสดงข้อคิดเห็นเพื่อพัฒนาสถานที่และการให้บริการ	2.50	1.69	4.75	0.71
วัดวัง				
1. ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	-		4.17	0.98
2. ความปลอดภัยในการเดินชมสถานที่	-		4.71	0.76
3. ความสะอาดของสถานที่	-		4.38	0.74
4. ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ที่จำเป็น	-		4.25	0.96
5. ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	-		4.43	0.79
วัดยางงาม				
1. ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	-		3.83	1.33
2. ความปลอดภัยในการเดินชมสถานที่	-		4.57	0.79
3. ความสะอาดของสถานที่	-		4.38	0.92
4. ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ที่จำเป็น	-		4.50	1.00
5. ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	-		4.57	0.79
4. ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ที่จำเป็น	-		4.50	1.00
5. ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	-		4.57	0.79
ความคิดเห็นโดยภาพรวม				
1. ด้านโปรแกรมการนำเที่ยว	4.29	0.81	4.69	0.54
2. ด้านสถานที่ท่องเที่ยว	4.13	0.80	4.66	0.55
3. ด้านไกด์นำเที่ยว	4.42	0.65	4.81	0.40
4. ด้านการเดินทาง	4.33	0.64	4.63	0.55
5. ด้านอาหารและเครื่องดื่ม	4.42	0.78	4.66	0.55
6. ด้านที่พัก	-		4.53	0.67

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจต่อการบริการร้านค้าของสถานประกอบการในการ
ทดลองเที่ยวจังหวัดพัทลุง ของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุจำแนกตามสถานประกอบการ

สถานประกอบการ	ทริปหนึ่งวัน		ทริปสองวัน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ร้านค้า : ศูนย์ OTOP พัทลุง				
1. ที่จัดวางสินค้ามีความสะอาด	3.50	0.52	4.48	0.67
2. สินค้ามีความเหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุ	3.00	0.52	4.35	0.83
3. มีอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวกในการเลือกซื้อสินค้า	3.19	0.54	4.43	0.66
4. มีการบริการที่รวดเร็ว และเอาใจใส่ต่อลูกค้า	3.38	0.62	4.46	0.78
5. มีการจัดวางสินค้าที่มีแสงสว่างเพียงพอ	3.19	0.83	4.58	0.58
6. สถานที่จัดวางสินค้าที่มีการระบายอากาศ ที่เหมาะสมไม่อับชื้น	3.44	0.51	4.48	0.51
7. ทางเดินภายในร้านที่สะดวกในการเดินเข้าออก	3.38	0.62	4.46	0.51
8. การแยกประเภทสินค้าเป็นส่วนชัดเจน	3.25	1.06	4.45	0.60
9. การจัดเรียงสินค้ามีความสะดวกต่อการเลือกซื้อสินค้าของลูกค้า	3.56	0.63	4.48	0.60
10. การติดป้ายแสดงราคาสินค้าที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน	3.25	1.06	4.52	0.59
11. การจัดรายการส่งเสริมการขาย	3.13	0.62	3.80	1.08
12. ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	2.94	1.00	4.07	0.80
13. ช่องทางในการให้แสดงข้อคิดเห็นเพื่อพัฒนาสถานที่และการให้บริการ	2.88	1.26	4.63	0.74
14. มีการวางเอกสารข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับบริการลูกค้า	2.63	1.15	4.29	0.76
ร้านค้า : ศรีบาติก				
1. ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	2.56	1.03	3.15	0.69
2. ความสะอาดของสถานที่	3.44	0.89	3.93	0.59
3. ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ที่จำเป็น	3.00	0.73	3.15	0.80
4. ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	3.13	1.02	3.21	0.89
5. การติดป้ายแสดงราคาสินค้าที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน	3.00	0.89	3.80	0.77
6. ความสะดวกในการเลือกซื้อสินค้า	3.25	0.77	4.00	0.63
7. พนักงานในร้านแต่งกายสุภาพและสะอาด	3.25	0.68	4.13	0.62
8. พนักงานมีการบริการที่ดี สุภาพ และมีความคล่องตัว	3.00	0.73	3.69	0.70
9. ช่องทางในการให้แสดงข้อคิดเห็น เพื่อการพัฒนาและการบริการลูกค้า	2.13	1.41	2.88	1.13
ศูนย์หัตถกรรมวรรณิกระจุต				
1. สถานที่มีความสะอาด	-	3.86	0.77	
2. สถานที่มีอากาศถ่ายเทที่ดี	-	3.79	0.80	
3. สถานที่มีความสะดวกในการเดินเข้าออก	-	3.36	0.67	
4. สถานที่มีการจัดแบ่งพื้นที่แต่ละส่วนชัดเจน	-	3.62	0.51	
5. ห้องน้ำมีความสะอาด	-		3.63	1.20

สถานประกอบการ	ทริปหนึ่งวัน		ทริปสองวัน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
6. มีอ่างล้างมือและสบู่ล้างมือบริการ	-		3.58	1.16
7. มีการแสดงป้ายเครื่องหมายรับรองมาตรฐานคุณภาพที่ชัดเจน	-		3.54	1.13
8. มีป้ายบอกจุดต่าง ๆ ภายในอย่างชัดเจน	-		3.71	1.07
9. ที่จัดวางสินค้ามีความสะอาด	-		3.55	.82
10. สินค้ามีความเหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุ	-		3.38	1.15
11. มีการบริการที่รวดเร็ว และเอาใจใส่ต่อลูกค้า	-		3.17	1.34
12. สถานที่จัดวางสินค้าที่มีการระบายอากาศ ที่เหมาะสมไม่อับชื้น	-		3.69	0.95
13. การแยกประเภทสินค้าเป็นสัดส่วนชัดเจน	-		3.63	0.74
14. การจัดเรียงสินค้ามีความสะดวกต่อการเลือกซื้อสินค้าของลูกค้า	-		3.38	1.06
15. การติดป้ายแสดงราคาสินค้าที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน	-		3.29	0.95
16. ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	-		2.71	1.50
17. ช่องทางในการให้แสดงข้อคิดเห็นเพื่อพัฒนาสถานที่และการให้บริการ	-		2.57	1.27
18. มีการวางเอกสารข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับบริการลูกค้า	-		2.43	1.13

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจต่อการบริการร้านอาหารของสถานประกอบการใน
การทดลองเที่ยว 1 วันจังหวัดพัทลุง ของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุจำแนกตามสถานประกอบการ

สถานประกอบการร้านอาหาร	ครัวเกษตร		อาหารบางซาม		ROUTE 41	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. สภาพร้านมีความสะอาด	3.13	0.35	4.75	0.46	4.44	0.63
2. สภาพร้านมีอากาศถ่ายเทที่ดี	3.25	0.89	4.75	0.46	4.00	1.21
3. ภายในร้านมีความสะดวกในการเดินเข้าออก	3.25	0.71	4.75	0.46	4.31	0.70
4. มีการจัดแบ่งพื้นที่แต่ละส่วนชัดเจน เช่น ครัว ห้องน้ำ หน้าร้าน	3.25	0.71	4.50	0.76	3.88	1.20
5. ห้องน้ำมีความสะอาด	3.00	0.53	5.00	0.00	3.88	1.31
6. มีอ่างล้างมือและสบู่ล้างมือบริการ	3.00	0.53	4.75	0.46	4.13	0.50
7. อุปกรณ์และภาชนะในการให้บริการมีความสะอาด	3.25	0.46	4.75	0.46	4.19	1.28
8. มีการแสดงป้ายเครื่องหมายรับรองมาตรฐานคุณภาพต่าง ๆ ที่ชัดเจน	2.88	0.64	4.00	1.69	3.19	1.97
9. มีการแสดงราคาอาหารที่ชัดเจนและเหมาะสมกับราคา	3.13	0.64	3.88	1.73	3.38	1.75
10. พนักงานในร้านแต่งกายสุภาพและสะอาด	3.25	0.46	4.50	0.76	3.75	0.86
11. พนักงานมีการบริการที่ดีสุภาพและมีความคล่องตัว	3.75	0.46	4.50	0.76	4.00	0.73
12. มีป้ายบอกจุดต่าง ๆ ภายในร้านอย่าชัดเจน	3.25	0.71	3.63	1.69	3.44	1.46
13. มีการวางเอกสารข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับบริการลูกค้า	2.88	0.64	1.13	2.10	1.69	2.15
14. ช่องทางในการให้แสดงข้อคิดเห็นของเพื่อพัฒนาการให้บริการ	2.50	1.07	1.25	2.31	1.25	1.77
สถานประกอบการร้านอาหาร	ทิวทัศน์		อาหารเขาพับผ้า		Grand Lazeez	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. สภาพร้านมีความสะอาด	4.25	0.71	3.75	0.71	4.63	0.52
2. สภาพร้านมีอากาศถ่ายเทที่ดี	4.75	0.46	4.50	0.53	3.50	1.51
3. ภายในร้านมีความสะดวกในการเดินเข้าออก	3.88	1.64	3.75	0.46	4.13	0.83
4. มีการจัดแบ่งพื้นที่แต่ละส่วนชัดเจน เช่น ครัว ห้องน้ำ หน้าร้าน	4.25	0.71	3.63	0.52	4.25	0.46
5. ห้องน้ำมีความสะอาด	3.63	0.74	3.50	0.53	4.00	0.53
6. มีอ่างล้างมือและสบู่ล้างมือบริการ	3.63	0.74	3.50	0.76	3.50	1.51
7. อุปกรณ์และภาชนะในการให้บริการมีความสะอาด	3.88	0.64	3.50	0.53	4.63	0.52
8. มีการแสดงป้ายเครื่องหมายรับรองมาตรฐานคุณภาพต่าง ๆ ที่ชัดเจน	3.38	1.51	3.00	1.31	3.13	2.03
9. มีการแสดงราคาอาหารที่ชัดเจนและเหมาะสมกับราคา	3.00	1.41	2.88	1.46	3.13	1.81
10. พนักงานในร้านแต่งกายสุภาพและสะอาด	3.88	0.99	3.50	0.76	4.63	0.74
11. พนักงานมีการบริการที่ดีสุภาพและมีความคล่องตัว	4.13	0.64	3.50	0.76	4.50	1.07
12. มีป้ายบอกจุดต่าง ๆ ภายในร้านอย่าชัดเจน	3.63	1.30	3.13	1.46	3.50	1.60
13. มีการวางเอกสารข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับบริการลูกค้า	3.38	0.74	3.00	1.41	-	-
14. ช่องทางในการให้แสดงข้อคิดเห็นของเพื่อพัฒนาการให้บริการ	3.00	1.41	3.13	1.46	-	-

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจต่อการบริการร้านอาหารของสถานประกอบการใน
การทดลองเที่ยว 2 วันจังหวัดพัทลุงของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

สถานประกอบการร้านอาหาร	ROUTE 41		ทิวทัศน์		บ้านไม้กาแฟ		ภูเขาทอง	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. สภาพร้านมีความสะอาด	4.78	0.42	4.60	0.51	4.38	0.52	3.63	1.06
2. สภาพร้านมีอากาศถ่ายเทที่ดี	4.71	0.46	4.75	0.45	4.38	0.52	4.25	0.71
3. ภายในร้านมีความสะดวกในการเดินเข้าออก	4.69	0.47	4.67	0.49	3.86	0.38	3.88	0.83
4. มีการจัดแบ่งพื้นที่แต่ละส่วนชัดเจน เช่น ครั้ว ห้องน้ำ ครัว	4.67	0.48	4.56	0.63	4.38	0.74	3.75	0.71
5. ห้องน้ำมีความสะอาด	4.69	0.54	4.50	0.73	3.75	0.71	3.29	0.49
6. มีอ่างล้างมือและสบู่ล้างมือบริการ	4.53	0.62	4.50	0.63	3.67	0.82	3.00	0.82
7. อุปกรณ์และภาชนะในการให้บริการมีความสะอาด	4.66	0.55	4.44	0.73	4.38	0.74	3.38	1.19
8. มีการแสดงป้ายเครื่องหมายรับรองมาตรฐานคุณภาพต่าง ๆ ที่ชัดเจน	4.39	0.69	3.92	0.79	3.67	1.03	3.00	0.63
9. มีการแสดงราคาอาหารที่ชัดเจนและเหมาะสมกับราคา	4.19	0.74	3.92	0.76	4.00	1.00	3.17	0.41
10. พนักงานในร้านแต่งกายสุภาพและสะอาด	4.53	0.57	4.19	0.75	4.13	0.83	3.25	0.71
11. พนักงานมีการบริการที่ดี สุภาพ และมีความคล่องตัว	4.53	0.51	4.31	0.79	4.50	0.76	3.63	0.74
12. มีป้ายบอกจุดต่าง ๆ ภายในร้านอย่างชัดเจน	4.44	0.51	3.93	0.92	4.13	0.83	2.86	0.69
13. มีการวางเอกสารข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับบริการลูกค้า	4.06	1.03	3.50	0.80	3.50	1.05	2.43	0.98
14. ช่องทางในการให้แสดงข้อคิดเห็นของเพื่อพัฒนาการให้บริการ	3.79	1.03	3.42	0.90	3.17	1.33	2.57	0.98
สถานประกอบการร้านอาหาร	ก้านมณี		ขนำคอฟฟี่		โกเมด			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. สภาพร้านมีความสะอาด	4.75	0.46	4.00	0.63	5.00	-		
2. สภาพร้านมีอากาศถ่ายเทที่ดี	4.75	0.46	4.38	0.72	4.38	0.92		
3. ภายในร้านมีความสะดวกในการเดินเข้าออก	4.57	0.53	3.88	0.81	4.67	0.52		
4. มีการจัดแบ่งพื้นที่แต่ละส่วนชัดเจน เช่น ครั้ว ห้องน้ำ ครัว	4.33	0.82	4.14	0.66	4.67	0.82		
5. ห้องน้ำมีความสะอาด	4.00	1.26	3.93	0.80	4.29	0.95		
6. มีอ่างล้างมือและสบู่ล้างมือบริการ	4.00	-	3.77	0.60	4.57	0.53		
7. อุปกรณ์และภาชนะในการให้บริการมีความสะอาด	4.50	0.55	4.00	0.85	5.00	-		
8. มีการแสดงป้ายเครื่องหมายรับรองมาตรฐานคุณภาพต่างๆ ที่ชัดเจน	4.00	0.63	4.08	0.51	4.71	0.49		
9.มีการแสดงราคาอาหารที่ชัดเจนและเหมาะสมกับราคา	4.00	-	4.00	0.47	4.50	0.55		
10. พนักงานในร้านแต่งกายสุภาพและสะอาด	4.50	0.76	4.00	0.74	5.00	-		
11.พนักงานมีการบริการที่ดี สุภาพ และมีความคล่องตัว	4.63	0.74	4.09	0.94	5.00	-		
12. มีป้ายบอกจุดต่าง ๆ ภายในร้านอย่างชัดเจน	3.50	0.58	4.15	0.80	4.67	0.52		
13.มีการวางเอกสารข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับบริการลูกค้า	5.00	-	3.89	0.78	-			
14.ช่องทางในการให้แสดงข้อคิดเห็นของเพื่อพัฒนาการให้บริการ	4.38	0.92	3.67	0.87	-			

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจต่อ การบริการที่พักของสถานประกอบการใน การทดลองเที่ยว 2 วันจังหวัดพัทลุง ของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

ประเด็นคำถาม	บ่อน้ำร้อน เขาชัยสน		خانไม้ชายเล& บ้านริมเล		خانไม้ชายเล& westland		ทิวทัศน์รีสอร์ท	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความสะดวกและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาใน การใช้งาน	4.13	0.82	4.25	0.46	4.43	0.79	4.71	0.49
2. ความปลอดภัยในการเดินชมสถานที่	4.23	0.80	3.88	0.64	4.57	0.79	4.75	0.46
3. ความสะอาดของสถานที่	4.25	0.72	4.25	0.46	4.50	0.76	4.75	0.46
4. ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ที่จำเป็น	4.26	0.86	3.57	0.79	3.71	1.50	4.63	0.52
5. การให้บริการของพนักงาน/เจ้าหน้าที่	4.47	0.63	3.75	0.46	4.50	0.76	4.50	0.53
6. ความสะอาดของที่พัก	3.75	0.89	4.13	0.35	4.71	0.76	4.63	0.52
7. ความสะดวกในห้องพัก	4.00	0.76	4.00	-	4.63	0.74	4.75	0.46
8. การจัดเตรียมอาหารที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว ผู้สูงอายุ	3.88	0.83	4.38	0.74	4.67	0.82	4.25	0.46
9. จุดบริการยาสามัญประจำบ้านหรือชุดปฐมพยาบาล เบื้องต้น	3.33	0.52	3.00	-	4.33	1.15	4.17	0.41
10. ข้อมูลเบอร์ดติดต่อกรณีฉุกเฉินภายในห้องพัก	3.33	1.03	3.80	0.45	4.33	1.15	4.14	0.38
11. มีการวางเอกสารข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับบริการ ลูกค้า	3.75	0.89	3.00	-	4.43	0.79	4.00	-
12. ช่องทางการให้แสดงข้อคิดเห็นเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และการให้บริการ	4.00	0.76	3.00	-	4.57	0.79	4.17	0.41

ภาคผนวก ข

ตารางเปรียบเทียบการดำเนินงานตลอดโครงการ

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบกิจกรรมการดำเนินงานและผลลัพธ์ จำแนกตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์	กิจกรรมที่วางแผนไว้	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
1. เพื่อศึกษาสถานการณ์ โลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในปัจจุบันของจังหวัดพัทลุงในมุมมองของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุและผู้ที่เกี่ยวข้อง	1. คณะผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ	1. คณะผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน 2. คณะผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและโลจิสติกส์การท่องเที่ยว	1. สามารถสร้างกรอบแนวคิดวิจัยได้ 2. ทราบหลักเกณฑ์การคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่รองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ 3. ทราบพฤติกรรมและความต้องการของผู้สูงอายุเบื้องต้น
	2. คณะผู้วิจัยออกสำรวจพื้นที่และศึกษา best practice ของโลจิสติกส์ท่องเที่ยว	1. คณะผู้วิจัยลงพื้นที่สำรวจแหล่งท่องเที่ยว 11 ชุมชนท่องเที่ยว 2. ศึกษาดูงานการจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยว 3. จัดเวที Focus group ครั้งที่ 1	1. ได้แหล่งท่องเที่ยวเบื้องต้นที่มีศักยภาพรองรับการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ
	3. คณะผู้วิจัยประชุมร่วมกันสร้าง เครื่องมือและวางแผนเก็บข้อมูล	1. ออกแบบและสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2. พิจารณาผู้เชี่ยวชาญในการตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล 3. วางแผนร่วมกันในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง 4. นำเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือ	1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจคุณภาพเครื่องมือ 2. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล - แบบสัมภาษณ์ของทุกกลุ่ม เช่น ผู้นำ ชุมชน ชุมชน สถานประกอบการ - แบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างชาติทั้งที่เคยท่องเที่ยวพัทลุงและไม่เคยท่องเที่ยวพัทลุง - แบบประเมินทดลองนำเที่ยวทั้ง 8 ทริป - แบบสำรวจความพึงพอใจในการใช้แอปพลิเคชัน
	4. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มชุมชน ผู้นำชุมชน สถานประกอบการ นักท่องเที่ยวชาวไทย และนักท่องเที่ยวต่างชาติ	1. สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม ได้แก่ ผู้นำชุมชน ชุมชน ชุมชน สถานประกอบการ 2. เก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างชาติทั้งที่เคยท่องเที่ยวพัทลุงและไม่เคยท่องเที่ยวพัทลุงด้วยแบบสอบถาม	1. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์ท่องเที่ยว 2. ข้อมูลจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ

วัตถุประสงค์	กิจกรรมที่วางแผนไว้	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
	5. วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย	1. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์และสรุปผล 2. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามของกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติทั้งที่เคยท่องเที่ยวพัทลุงและไม่เคยท่องเที่ยวพัทลุงด้วยแบบสอบถาม	1. ผลการวิเคราะห์ที่ทำให้ทราบถึงสถานการณ์โลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในปัจจุบันของจังหวัดพัทลุงในมุมมองของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุและผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีต่อองค์ประกอบและการจัดการ โลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่ส่งผลให้เกิดการมาเที่ยวซ้ำในจังหวัดพัทลุง	1. คณะผู้วิจัยประชุมร่วมกันสร้าง เครื่องมือและวางแผนเก็บข้อมูล	1. ประชุมเพื่อสร้าง 2. ประชุมวางแผนการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง และการจัดทริปปท่องเที่ยวตามเส้นทางท่องเที่ยวโลจิสติกส์ที่ออกแบบ	1. แบบสอบถามความคิดเห็นการทดลองนำเที่ยวทั้ง 8 ทริป 2. แนวทางการจัดการทริปปทดลองนำเที่ยวตามเส้นทางโลจิสติกส์ท่องเที่ยว
	2. คณะผู้วิจัยประชุมร่วมกันสร้างเส้นทางท่องเที่ยวร่วมกับบริษัททัวร์	1. คณะผู้วิจัยออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวตามโลจิสติกส์ท่องเที่ยวที่น่ารอง 2. คณะผู้วิจัยประชุมร่วมกับบริษัททัวร์เพื่อร่วมกันเกี่ยวกับความเหมาะสมของเส้นทางท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ	เส้นทางท่องเที่ยวที่น่ารองที่ออกแบบบนพื้นฐานโลจิสติกส์ท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ
	3. จัดอบรมให้ความรู้กับชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง	1. ออกแบบหลักสูตรที่จำเป็นสำหรับการท่องเที่ยวให้กับชุมชน สถานประกอบการและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์ การท่องเที่ยว 2. ประสานงานจัดหาวิทยากรในแต่ละหลักสูตร 3. จัดอบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษให้กับภาคเอกชน 4. จัดอบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษเบื้องต้นให้กับผู้ประกอบการ พนักงาน ลูกจ้างของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐ 5. จัดอบรมหลักสูตรการใช้แอปพลิเคชันและเว็บไซต์ “มาตะ-เมืองลุง” ให้กับตัวแทนของสถานประกอบการและตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ 6. จัดอบรมหลักสูตรการบริหารจัดการข้อมูล (Admin) แอปพลิเคชันและเว็บไซต์ “มาตะ-เมืองลุง”	1. หลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษให้กับภาคเอกชน 2. หลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษเบื้องต้นให้กับผู้ประกอบการ พนักงาน ลูกจ้างของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐ 3. หลักสูตรอบรมการใช้แอปพลิเคชันและเว็บไซต์ “มาตะ-เมืองลุง” ให้กับตัวแทนของสถานประกอบการและตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ 4. หลักสูตรอบรมการบริหารจัดการข้อมูล (Admin) แอปพลิเคชันและเว็บไซต์ “มาตะ-เมืองลุง”

วัตถุประสงค์	กิจกรรมที่วางแผนไว้	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
	4. ทดลองนำเที่ยวกับกลุ่มผู้สูงอายุทั้งไทยและต่างประเทศ	1. เตรียมความพร้อมทดลองนำเที่ยวตามโปรแกรมที่จัด ด้วยการประสานงานกับบริษัททัวร์ บริษัทขนส่ง ร้านค้า และสถานที่พัก 2. เชิญกลุ่มผู้สูงอายุมาทดลองใช้โปรแกรมการท่องเที่ยวที่ผ่านการจัดการตามแนวคิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยว 3. ทดลองท่องเที่ยวตามเส้นทางที่ออกแบบไว้	ทริปทดลองนำเที่ยว 8 ทริป
	5. เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวสูงอายุที่ร่วมทริปทดลองตามโลจิสติกส์ท่องเที่ยว	เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวสูงอายุที่สมัครใจเข้าร่วมทริปทดลองนำเที่ยวด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นการทดลองนำเที่ยวทั้ง 8 ทริป - สงขลา-พัทลุง-สงขลา 1 วัน (ไทย) - สงขลา-พัทลุง-สงขลา 2 วัน 1 คืน(ไทย) - ตรัง-พัทลุง-ตรัง 1 วัน (ไทย) - ตรัง-พัทลุง-ตรัง 2 วัน 1 คืน (ไทย) - นครฯ-พัทลุง-นครฯ 1 วัน (ไทย) - นครฯ-พัทลุง-นครฯ 2 วัน 1 คืน (ไทย) - สงขลา-พัทลุง-สงขลา 1 วัน (ต่างชาติ) - สงขลา-พัทลุง-สงขลา 2 วัน 1 คืน (ต่างชาติ)	ข้อมูลความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวสูงอายุที่ร่วมทริปทดลองตามโลจิสติกส์ท่องเที่ยว
	6. เก็บรวบรวมข้อมูล	1. เก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างชาติทั้งที่เคยท่องเที่ยวพัทลุงด้วยแบบสอบถาม	
	7. วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย	วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย	ผลการวิเคราะห์ที่ทำให้ทราบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีต่อองค์ประกอบและการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่ส่งผลให้เกิดการมาเที่ยวซ้ำในจังหวัดพัทลุง

วัตถุประสงค์	กิจกรรมที่วางแผนไว้	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
3.เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการโซ่อุปทานและโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้อง	1. คณะผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ	1. คณะผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน 2. คณะผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและโลจิสติกส์การท่องเที่ยว	1. สามารถสร้างกรอบแนวคิดวิจัยได้ 2. ทราบหลักเกณฑ์การคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่รองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ 3. ทราบพฤติกรรมและความต้องการของผู้สูงอายุเบื้องต้น
	2.คณะผู้วิจัยออกสำรวจพื้นที่และศึกษา best practice ของโลจิสติกส์ท่องเที่ยว	1. คณะผู้วิจัยลงพื้นที่สำรวจแหล่งท่องเที่ยว 11 ชุมชนท่องเที่ยว 2. ศึกษาดูงานการจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยว 3. จัดเวที Focus group ครั้งที่ 1 4. สร้างเส้นทางการท่องเที่ยวตามหลักโลจิสติกส์ท่องเที่ยว	1. ได้แหล่งท่องเที่ยวเบื้องต้นที่มีศักยภาพรองรับการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ 2. เส้นทางท่องเที่ยวตัวอย่างตามหลักโลจิสติกส์
	3.คณะผู้วิจัยประชุมร่วมกันสร้าง เครื่องมือและวางแผนเก็บข้อมูล	1. ออกแบบและสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2. พิจารณาผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบภาพเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล 3. วางแผนร่วมกันในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง 4. นำเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบภาพเครื่องมือ	1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 2. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล - แบบสัมภาษณ์ของทุกกลุ่ม เช่น ผู้นำ ชุมชน ชุมชน สถานประกอบการ - แบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างชาติทั้งที่เคยท่องเที่ยวพัทลุงและไม่เคยท่องเที่ยวพัทลุง - แบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างชาติทั้งที่เคยท่องเที่ยวพัทลุงและไม่เคยท่องเที่ยวพัทลุง - แบบประเมินทดลองนำเที่ยวทั้ง 8 ทริป - แบบสำรวจความพึงพอใจในการใช้แอปพลิเคชัน
	4. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มชุมชน ผู้นำ ชุมชน สถานประกอบการ	1. สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม ได้แก่ ผู้นำชุมชน ชุมชน ชุมชน สถานประกอบการ	1. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์ท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์	กิจกรรมที่วางแผนไว้	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
	นักท่องเที่ยวชาวไทย และนักท่องเที่ยวต่างชาติ	2. เก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างชาติทั้งที่เคยท่องเที่ยวพัทลุงและไม่เคยท่องเที่ยวพัทลุงด้วยแบบสอบถาม	2. ข้อมูลจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ
	5. วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย	1. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์และสรุปผล 2. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามของกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติทั้งที่เคยท่องเที่ยวพัทลุงและไม่เคยท่องเที่ยวพัทลุงด้วยแบบสอบถาม	. ผลการวิเคราะห์ที่ทำให้ทราบแนวทางในการพัฒนาการจัดการโซ่อุปทานและโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเพื่อนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้อง
4.เพื่อรวบรวมและสรุปเป็นแนวทางในการจัดการโซ่อุปทานและรูปแบบการจัดการโลจิสติกส์สำหรับ	1.ประชุมหาข้อสรุปเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง	ประชุมหาข้อสรุปเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง	แนวทางในการจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง
การจัดการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	2. จัด Focus group ครั้งที่ 2 เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงตามหลักโลจิสติกส์	1. จัด Focus group ครั้งที่ 2 เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงตามหลักโลจิสติกส์ 2. สร้างเครือข่ายชุมชนท่องเที่ยวให้กับผู้เข้าร่วมวิจัย เพื่อแลกเปลี่ยนต่อยอดความรู้ ประสบการณ์ ข้อมูล และการส่งเสริมช่วยเหลือด้านการดำเนินธุรกิจระหว่างผู้เข้าร่วม Focus group ด้วยกันเอง และกับคณะผู้วิจัย	1. ผลการแลกเปลี่ยนข้อมูลใน Focus group ครั้งที่ 2 2. เครือข่าย Line ของโลจิสติกส์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง 3. แจ้งผลการประเมินสถานประกอบการและแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งที่ได้จากการรวบรวมจากนักท่องเที่ยวสูงอายุที่เข้าร่วมทริปทดลองเที่ยว
	3. จัดทำรายงานสรุปผลการวิจัย พร้อมทั้งเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สาธารณะและหน่วย	1. จัดทำรายงานสรุปผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์	3. จัดทำรายงานสรุปผลการวิจัย พร้อมทั้งเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สาธารณะและหน่วย

ภาคผนวก ค

การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. สำนักงานสถิติพัทลุงมีการนำผลการวิจัยส่วนหนึ่งไปนำเสนอในการประชุมระดับจังหวัด เพื่อนำข้อมูลประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดพัทลุง ต่อไป

ที่ พท ๐๐๑๓.๒/ ๘๓๖

สำนักงานสถิติจังหวัดพัทลุง
ศาลากลางจังหวัดพัทลุง
อ.เมืองพัทลุง จ.พัทลุง ๙๓๐๐๐

๑๔ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง การนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์

เรียน หัวหน้าโครงการวิจัย การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ

ตามที่ สำนักงานสถิติจังหวัดพัทลุง ได้รับการอนุเคราะห์ข้อมูล รายงานผล “การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ” เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง และจัดทำ Infographic เรื่องการท่องเที่ยวเพื่อผู้สูงอายุ และสำนักงานสถิติจังหวัดพัทลุงได้นำเสนอข้อมูล พร้อมเผยแพร่เอกสารดังกล่าว ในที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดพัทลุง เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ นั้น

สำนักงานสถิติจังหวัดพัทลุง ขอขอบคุณหัวหน้างานวิจัยเป็นอย่างสูง ที่กรุณาอนุเคราะห์ข้อมูล มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอุบล หนูเจริญ)
สถิติจังหวัดพัทลุง

กลุ่มวิชาการสถิติและวางแผน
โทร./โทรสาร ๐๙๕ ๖๑๑ ๒๗๑
E-mail : phatlung@nsd.go.th

ที่ พท ๐๐๑๓.๒/๔/๐๒

สำนักงานสถิติจังหวัดพัทลุง
ศาลากลางจังหวัดพัทลุง

ถนนรามคำแหง พท ๙๓๐๐๐

๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง เสนอพร้อมวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐

เรียน หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน

ตามที่ จังหวัดพัทลุงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ จังหวัดพัทลุง โดยมีหน้าที่ในการพิจารณา กลั่นกรอง วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำข้อมูลในรูปแบบ Infographic นั้น

คณะทำงานพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ จังหวัดพัทลุง ได้จัดทำพร้อมวิเคราะห์ และ Infographic เกี่ยวกับสถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐ เสร็จเรียบร้อยแล้ว และขอเผยแพร่สารสนเทศดังกล่าว เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปรายละเอียดตาม QR Code ด้านล่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอุบล หนูเจริญ)
สถิติจังหวัดพัทลุง

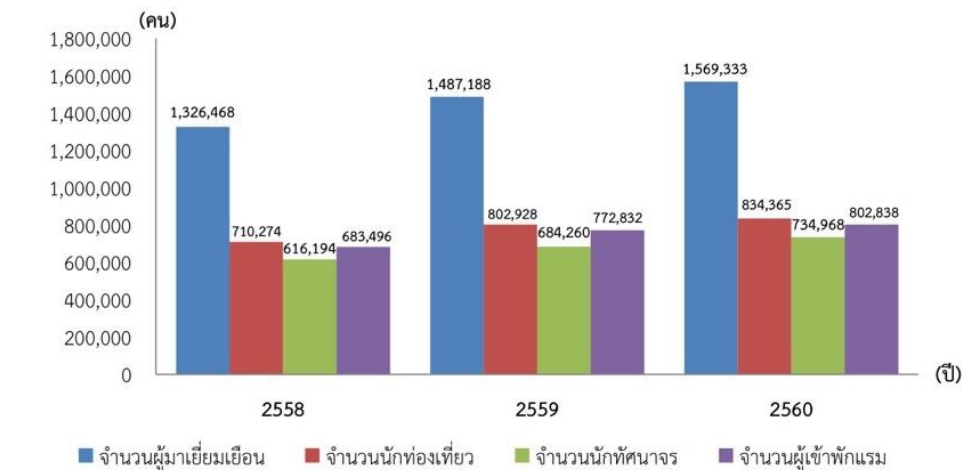
กลุ่มวิชาการสถิติและวางแผน
โทร. /โทรสาร ๐๙๑๔ ๖๑๑๑ ๒๙๑๑
E-mail : phatlung@nso.go.th

สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง ปี 2558 - 2560

การท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง ปี 2560 มีผู้มาเยี่ยมเยือน จำนวน 1,569,333 คน ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยว จำนวน 834,365 คน และเป็นนักท่องเที่ยว จำนวน 734,968 คน เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาขยายตัวร้อยละ 3.92 โดยผู้เยี่ยมเยือนมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยคนละ 1,398.99 บาท/วัน ก่อให้เกิดรายได้แก่จังหวัดจำนวน 3,155.92 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาขยายตัวร้อยละ 8.08 ส่วนสถานที่พักแรม ปี 2560 จังหวัดพัทลุงมีสถานที่พักแรม จำนวน 148 แห่ง มีห้องพักรวมจำนวน 2,387 ห้อง มีจำนวนผู้เข้าพัก จำนวน 802,838 คน คิดเป็นร้อยละ 51.16 ของผู้มาเยี่ยมเยือน

แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งที่ดึงดูดผู้มาเยี่ยมเยือนจังหวัดพัทลุงต้องได้รับผลกระทบจากธรรมชาติ เช่น ฝนตกหนักต่อเนื่อง โดยจังหวัดมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งปี 3,471.6 มิลลิเมตร โดยเฉพาะปี 2560 เกิดภาวะน้ำท่วมส่งผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ เช่น อุทยานนกน้ำทะเลน้อย คลองปากประ สะพานเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา (สถานที่ชมควายน้ำ) หนานมดแดง เป็นต้น

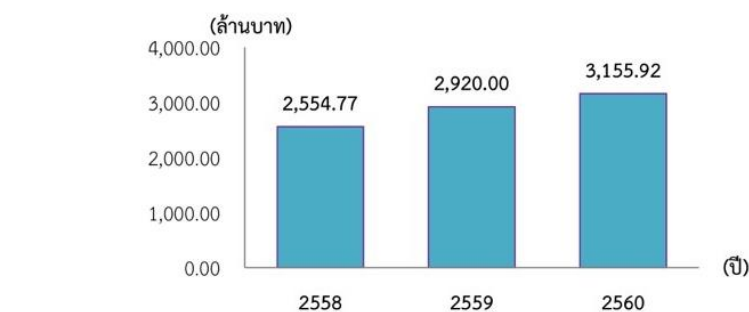
แผนภาพที่ 1 จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือน จำนวนนักท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยว และจำนวนผู้เข้าพักแรม

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว

หมายเหตุ : ปี 2560 เป็นข้อมูลเบื้องต้น

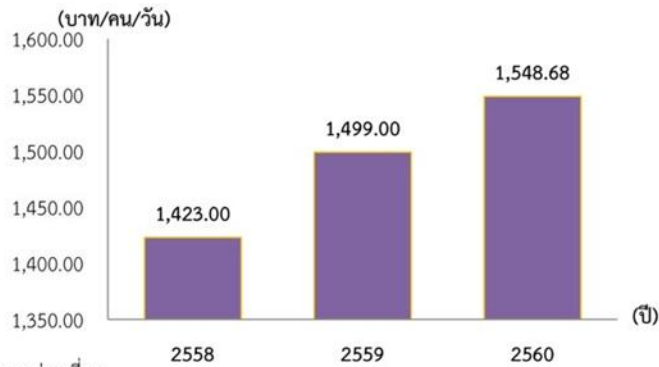
แผนภาพที่ 2 รายได้จากการท่องเที่ยว

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว

หมายเหตุ : ปี 2560 เป็นข้อมูลเบื้องต้น

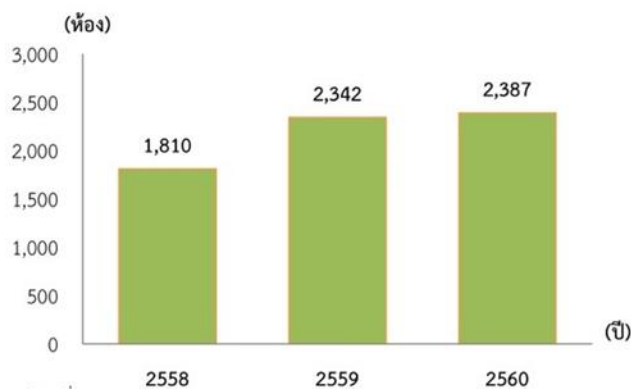
แผนภาพที่ 3 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว

หมายเหตุ : ปี 2560 เป็นข้อมูลเบื้องต้น

แผนภาพที่ 4 จำนวนห้องพัก

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว

หมายเหตุ : ปี 2560 เป็นข้อมูลเบื้องต้น

เนื่องจากจังหวัดพัทลุงมีแนวโน้มเป็นสังคมผู้สูงอายุ โดยพิจารณาจากจำนวนผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรของจังหวัด โดยเฉพาะปี 2560 โดยมีสัดส่วนของผู้สูงอายุ ร้อยละ 17.3 ของประชากรทั้งจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ในระดับประเทศที่กำลังก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ในปี 2564 ดังนั้นจังหวัดพัทลุงควรมีนโยบายในการพัฒนาจังหวัดด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง จังหวัดควรมีกิจกรรมที่ดึงดูดผู้สูงอายุให้มาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงให้มากที่สุด เช่น โครงการศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้จัดทำวิจัยเรื่องนี้ เป็นการสำรวจความต้องการของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ (Physical Flow) ด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) และด้านการเงิน (Financial Flow) เพื่อเตรียมความพร้อมด้านโลจิสติกส์สำหรับการให้บริการการท่องเที่ยว (Logistics of Tourism Services) โครงการและกิจกรรมดังกล่าวจังหวัด

สามารถพัฒนาต่อยอดได้ต่อไป ส่วนสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับกลุ่มผู้มาท่องเที่ยว ซึ่งเป็นผู้สูงอายุ เช่น พระมหาธาตุเจดีย์วัดเขยิบบางแก้ว วัดเขาอ้อ สำนักตักศิลาแห่งแดนใต้ และการพัฒนาวัดที่มีอยู่ในจังหวัดพัทลุง จำนวน 245 แห่ง ให้เหมาะสมเพื่อรองรับผู้มาเยี่ยมชมของผู้สูงอายุทั้งในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดเตรียมแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อผู้สูงอายุไว้ล่วงหน้า

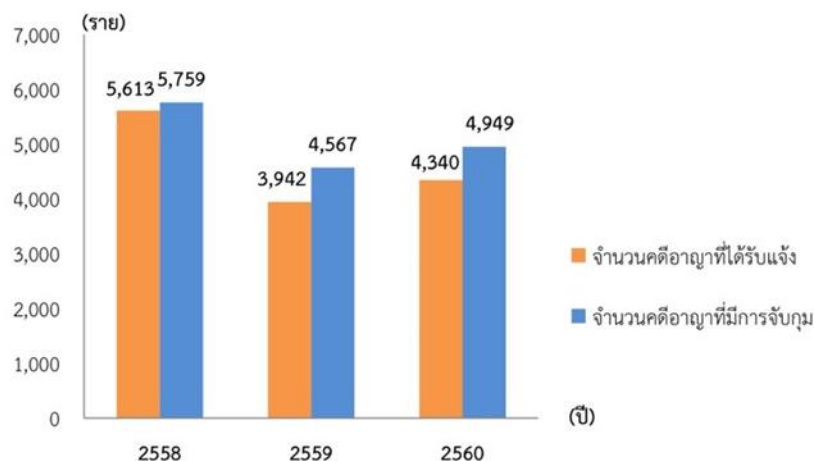
แผนภาพที่ 5 จำนวนประชากรทั้งจังหวัด จำนวนผู้สูงอายุ และร้อยละของผู้สูงอายุ/ประชากรทั้งจังหวัด

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดพัทลุง

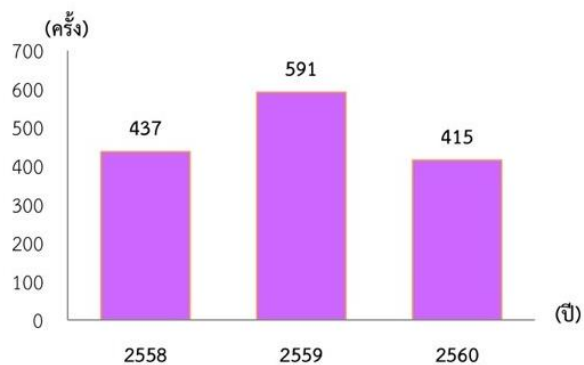
ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสังคมเป็นสิ่งที่ผู้มาเยี่ยมชมใช้ประกอบการตัดสินใจในการเดินทาง เช่น การเกิดอาชญากรรม การเกิดอุบัติเหตุทางบก ปริมาณขยะ ซึ่งจังหวัดพัทลุงมีจำนวนคดีอาญาที่ได้รับแจ้งจำนวน 4,340 ราย ในปี 2560 มีการจับกุม จำนวน 4,946 ราย เกิดอุบัติเหตุทางบก จำนวน 415 ครั้ง มีจำนวนคนตายจากอุบัติเหตุทางบก จำนวน 114 ราย คนเจ็บจากอุบัติเหตุทางบก จำนวน 1,227 ราย ส่วนปริมาณขยะที่เกิดขึ้นมีจำนวน 191,654 ตันต่อปี มีการนำขยะไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 34.99 มีปริมาณขยะสะสม จำนวน 19,421 ตัน และมีการกำจัดขยะวันละ 525 ตัน

แผนภาพที่ 6 จำนวนคดีอาญาที่ได้รับแจ้ง และจำนวนคดีอาญาที่มีการจับกุม

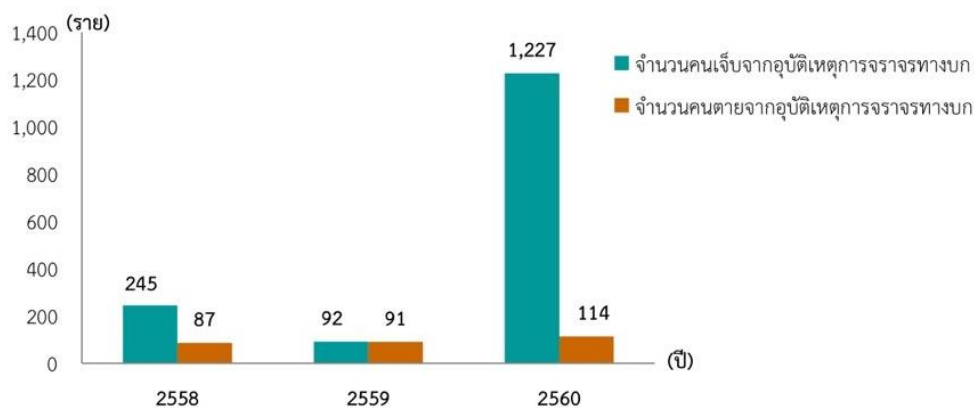
ที่มา : ตำรวจภูธรจังหวัดพัทลุง

แผนภาพที่ 7 จำนวนอุบัติเหตุการจราจรทางบก

ที่มา : ตำรวจภูธรจังหวัดพัทลุง

แผนภาพที่ 8 จำนวนคนตายจากอุบัติเหตุการจราจรทางบก จำนวนคนเจ็บจากอุบัติเหตุการจราจรทางบก

ที่มา : ตำรวจภูธรจังหวัดพัทลุง

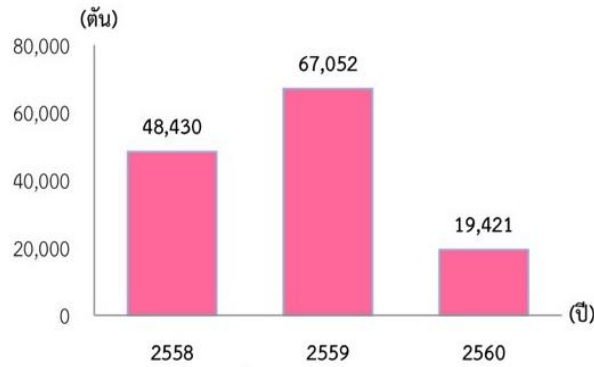
แผนภาพที่ 9 ปริมาณขยะที่เกิดขึ้น และปริมาณขยะที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดพัทลุง

ปริมาณขยะสะสมปี 2560 มีปริมาณลดลงจากปี 2559 จำนวนมาก เนื่องจากมีเครื่องแยกขยะของเอกชน มีการนำขยะที่เป็นพลาสติกไปเป็นเชื้อเพลิง ขยะบางส่วนถูกนำไปฝังกลบและนำไปเผาที่โรงปูนซีเมนต์อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

แผนภาพที่ 10 ปริมาณขยะสะสม

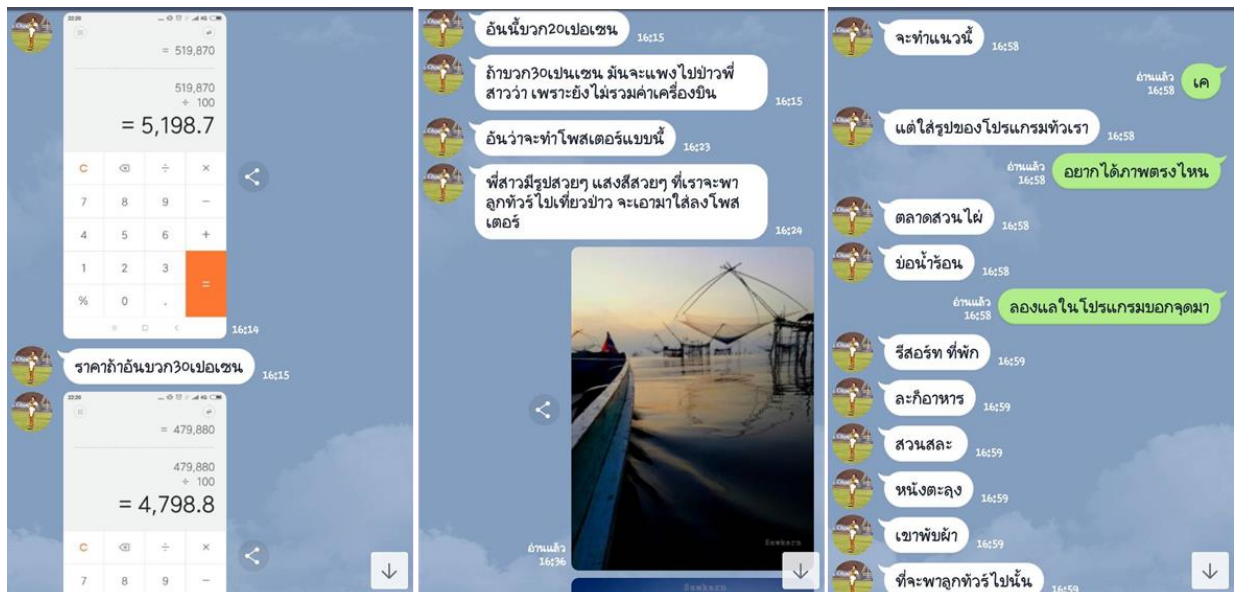
ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดพัทลุง

เมื่อพิจารณารายได้จากการท่องเที่ยวและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้มาเยี่ยมเยือน พบว่าค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้มาเยี่ยมเยือนเพิ่มขึ้นไม่มากนัก จังหวัดควรมีกิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เป็นนักท่องเที่ยวและเพิ่มระยะเวลาพักค้างคืนให้นานขึ้น เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีการใช้จ่ายมากขึ้น ซึ่งเป็นการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัด ส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่จังหวัดควรพัฒนาและประชาสัมพันธ์ เช่น บ่อน้ำร้อน – ธารน้ำเย็นเขาชัยสน ตลาดสวนไผ่ขวัญใจ พระพุทธรูปโรคนัตถยาชัยวัฒน์จตุรทิศ หาดแสนสุขลำปำ ตลาดใต้โหนดนาโปแก วัดเขินบางแก้ว โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่

2. บริษัท อีโคทัวร์ จำกัดในฐานะผู้ใช้ประโยชน์ นำกิจกรรมในการวิจัยไปปรับใช้ในกิจการ ดังนี้

2.1 การปรับใช้ข้อมูลจากการร่วมทำงานกับทีมวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการนำเสนอโปรแกรมท่องเที่ยวผ่านเพื่อน เพื่อนำไปเสนอลูกค้าต่อไป

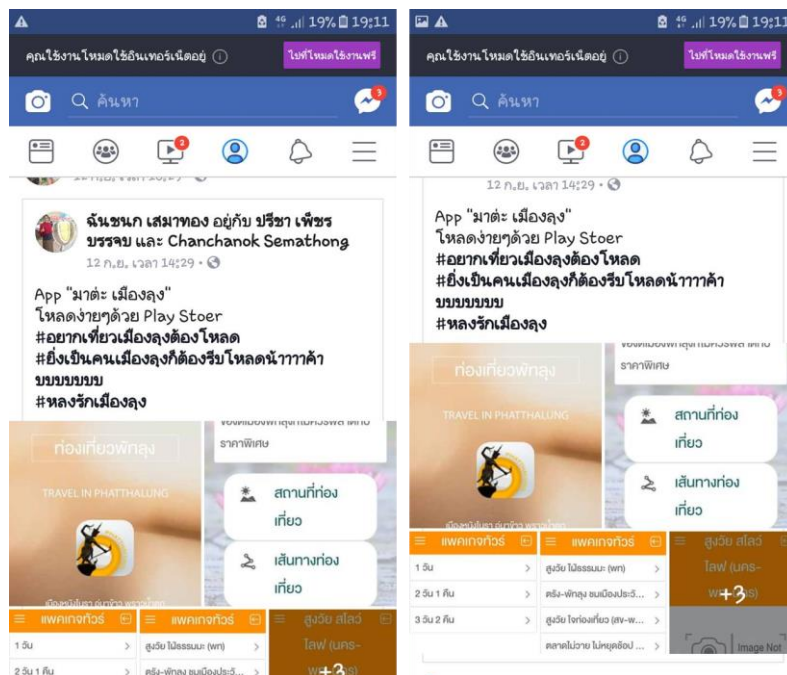
ภาพผนวกที่ ค-1 การนำข้อมูลวิจัยมาใช้ประโยชน์ในบริษัททัวร์ท้องถิ่น

2.2 แนะนำแอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง” ให้กับกลุ่มบริษัททัวร์ มัคคุเทศก์ จากสงขลา สตูล ปัตตานี และ มาเลเซีย 43 ราย ให้ได้รู้จักพัทลุงมากขึ้น ซึ่งผู้ประกอบการชอบมากเพราะได้รับข้อมูลหลากหลาย เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางได้มากขึ้น หลายที่ที่บริษัททัวร์ ไม่เคยรู้จักได้เห็นในแอป มีการขอข้อมูลเพิ่มจากกลุ่มท่องเที่ยวพัทลุงมากขึ้น

ภาพผนวกที่ ค-2 การทดลองใช้ออปพลิเคชันของบริษัททัวร์ในภาคใต้

2.3 ตัวแทนบริษัทประชาสัมพันธ์การค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงผ่านแอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง” ผ่าน Facebook

ภาพผนวกที่ ค-3 การประชาสัมพันธ์การใช้แอปพลิเคชันผ่าน Facebook

3.ผู้ประกอบการและตัวแทนชุมชนท่องเที่ยวร่วมกันนำแท่นวางข้อมูลสแกน QR Code วางไว้ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและหรือร้านค้ากิจการของผู้ประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม

ภาพผนวกที่ ค-4 จดวาง QR Code “มาตะ เมืองลุง” เพื่ออำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวด้านข่าวสาร

4.นักธุรกิจสิงคโปร์ติดต่อสอบถามข้อมูลสินค้ากระจุจากวรรณีกระจุ พัทลุงผ่านเว็บไซต์ “มาตะเมือง-ลุง”

Fwd: Varni Southern Wickery Inbox

t.maykee

to me

10:21 PM [View details](#)

ส่งจาก Samsung tablet

----- ข้อความดั้งเดิม -----

จาก: Carol Chan <holabazaars@gmail.com>

วันที่: 31/8/18 9:11 PM (GMT+07:00)

ถึง: LIUM_PCTV@hotmail.com, t.maykee@gmail.com

เรื่อง: Varni Southern Wickery

Hello!

This is Carol from Singapore.

I chanced upon your website on Varni Southern Wickery.

I am interested in their beautiful krajood bags.

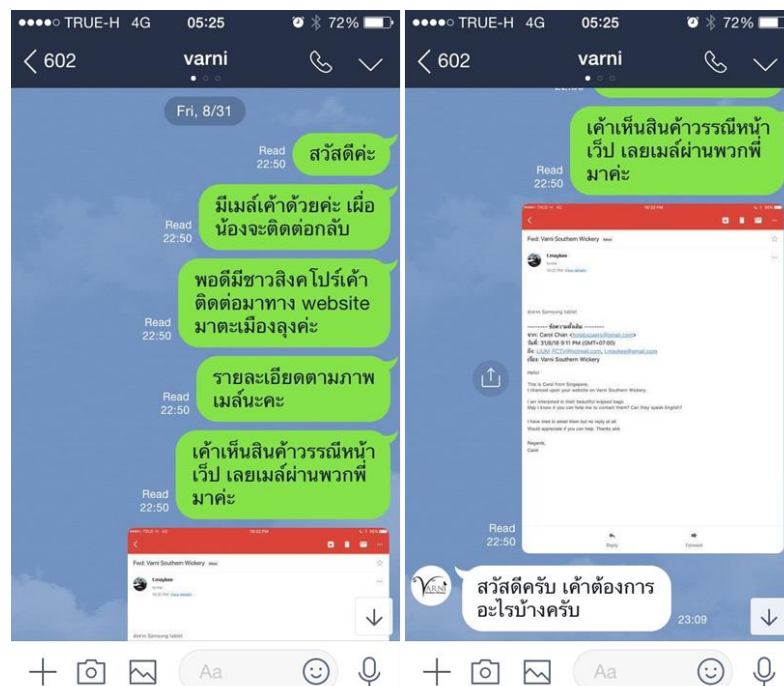
May I know if you can help me to contact them? Can they speak English?

I have tried to email them but no reply at all.

Would appreciate if you can help. Thanks alot.

Regards,

Carol

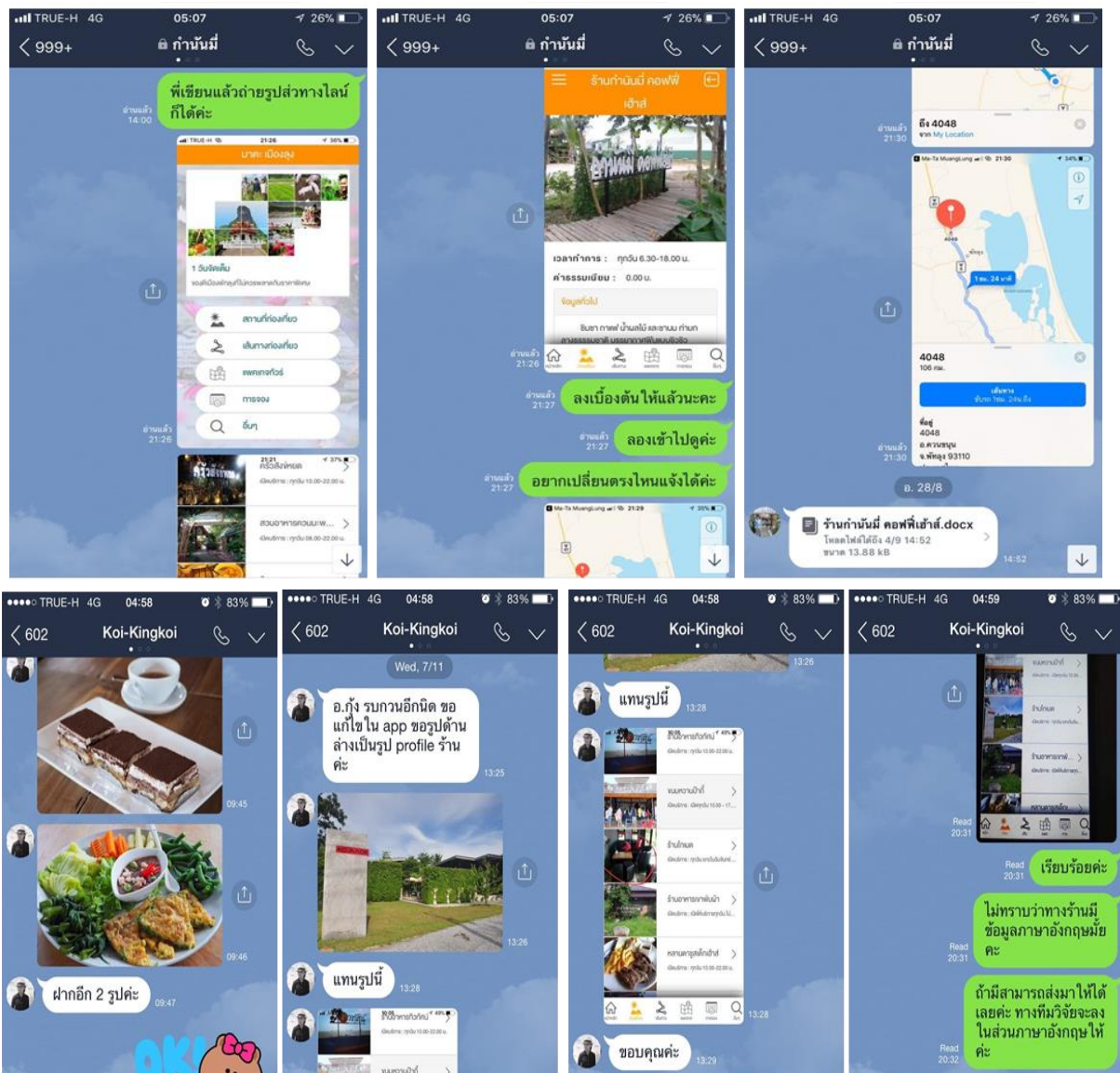
ภาพผนวกที่ ค-5 ช่องทางการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ

5.โรงเรียนมัธยม 4 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการอบรมสามารถนำผลจากการอบรมไปต่อยอดการฝึกทักษะให้กับนักเรียน และทางโรงเรียนสามารถนำสิ่งที่ได้รับไปพัฒนาหลักสูตรที่ตอบโจทย์ตัวชี้วัดของหลักสูตร เช่น การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียน นักเรียนและชุมชน เป็นต้น นอกจากนี้แหล่งท่องเที่ยวก็ได้รับประโยชน์ในการรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ภาพผนวกที่ ค-6 โปรแกรมท่องเที่ยวที่เอื้อต่อการเสริมทักษะให้แก่แก่นักเรียนในพื้นที่ใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยว

6. ตัวอย่างการประสานงานระหว่างทีมวิจัยและผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการใช้แอปพลิเคชัน “มาตะ-เมืองลุง” และมีการปรับข้อมูลเพื่อการสื่อสารที่เป็นประโยชน์กับลูกค้าและธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

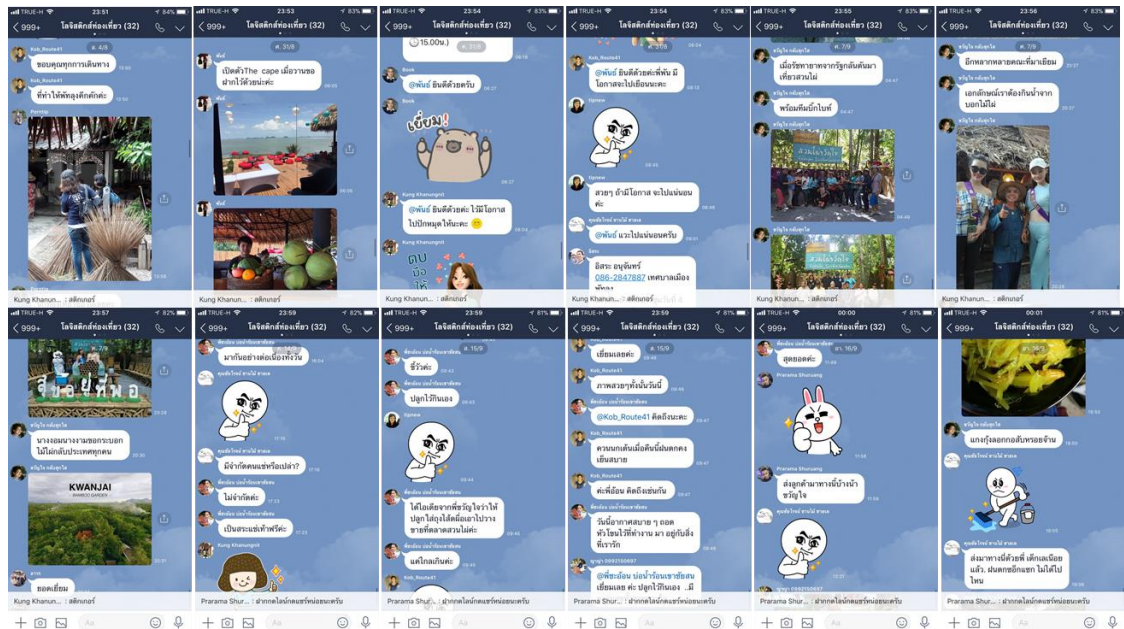
ภาพผนวกที่ ค-7 การประสานงานระหว่างทีมวิจัยและผู้ประกอบการ

7. แหล่งท่องเที่ยวและผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรมทดลองนำเที่ยวทั้ง 8 โปรแกรมท่องเที่ยว รวมถึงการที่บริษัททัวร์ได้รับการติดต่อให้จัดโปรแกรมท่องเที่ยวเพิ่มเติม เช่น นักท่องเที่ยวสูงอายุจากจังหวัดนครศรีธรรมราชได้มีการติดต่อผู้นำเที่ยวให้จัดโปรแกรมท่องเที่ยวลักษณะเดียวกันให้กับผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ นครศรีธรรมราชเพิ่มเติม เป็นต้น

ภาพผนวกที่ ค-8 กิจกรรมทดลองนำเที่ยวทั้ง 8 โปรแกรมท่องเที่ยว

8.เกิดความร่วมมือในเครือข่ายเล็ก ๆ แต่อบอุ่นด้วยความร่วมมือที่ยิ่งใหญ่ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ประกอบการที่อยู่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง โดยการรวมตัวกันในกลุ่มไลน์ “โลจิสติกส์การท่องเที่ยว” ประกอบด้วยตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐและชุมชนที่ดูแลแหล่งท่องเที่ยว ผู้ประกอบการร้านค้า ที่พัก ร้านอาหาร และบริษัททัวร์ในท้องถิ่น

ภาพผนวกที่ ค-9 กลุ่มไลน์โลจิสติกส์ท่องเที่ยวที่มีสมาชิกเป็นผู้ประกอบการและหน่วยงานที่ดูแลแหล่งท่องเที่ยว

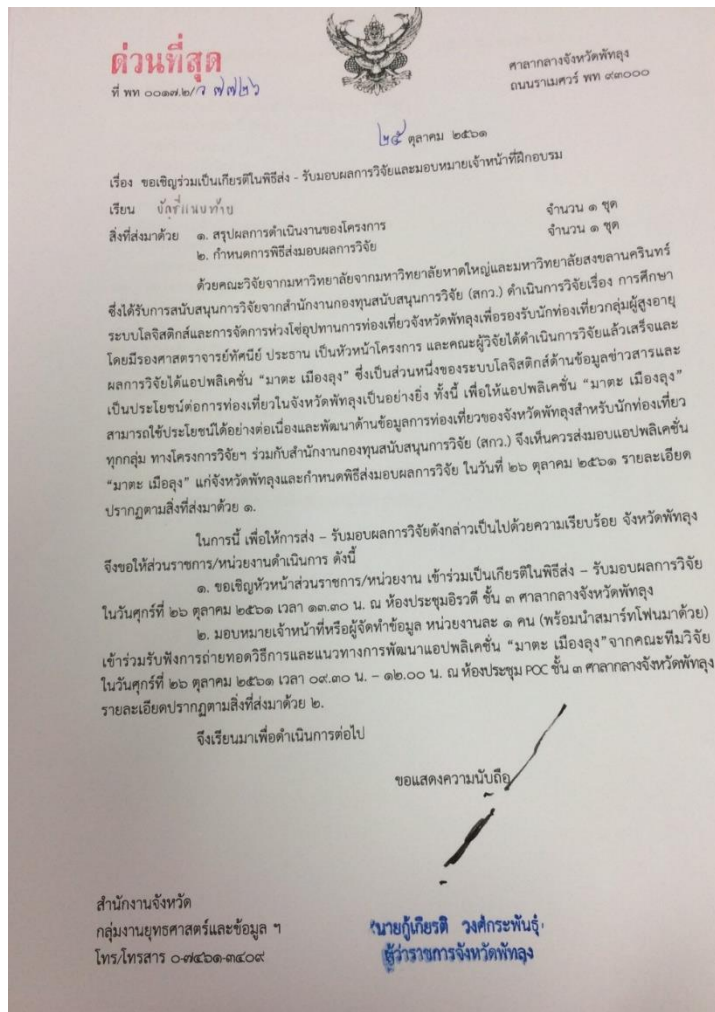
ภาพผนวกที่ ค-10 บางส่วนของโลโก้ของหน่วยงานและผู้ประกอบการที่ร่วมงานวิจัย

9.เข้าพบผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุงเพื่อนำเสนอผลงานวิจัยเพื่อการพัฒนาต่อยอด พร้อมแนะนำแอปพลิเคชัน “มาตะ เมืองลุง” ในวันศุกร์ที่ 12 ตุลาคม 2561ซึ่งทางจังหวัดยินดีนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ และยินดีรับมอบแอปพลิเคชันไปดำเนินการต่อ ซึ่งจะจัดตั้งเป็นคณะกรรมการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อ เช่น สำนักงานประชาสัมพันธ์ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานสถิติ สำนักงานจังหวัด และพัฒนาชุมชน เป็นต้น

ภาพผนวกที่ ค-10 นำเสนอผลงานวิจัยเพื่อการพัฒนาต่อยอดแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

10.ได้รับหนังสือเรียนเชิญจากจังหวัดพัทลุง เพื่อให้ความรู้แก่หน่วยงานที่จะรับผิดชอบดูแลและประสานงานต่อ ยอดแอปพลิเคชัน “มาตะ เมืองลุง” ต่อไป

ภาพผนวกที่ ค-11 ให้ความรู้แก่หน่วยงานที่จะรับผิดชอบและประสานงานต่อยอดแอปพลิเคชัน “มาตะ เมืองลุง”

11. จดลิขสิทธิ์แอปพลิเคชัน “มาตะ เมืองลุง” (อยู่ระหว่างการยื่นเอกสาร) และดำเนินการส่งมอบให้กับจังหวัดพัทลุงโดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุงเป็นประธานรับมอบ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภาวดี โพธิยะราช ผู้อำนวยการฝ่ายการวิจัยมุ่งเป้า ทีมงานจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเข้าร่วมพิธีรับมอบ

ภาพผนวกที่ ค-12 พิธีการส่งมอบแอปพลิเคชัน “มาตะ เมืองลุง”

**โครงการวิจัยการศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทาน
การท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ**

ส่งมอบแอปพลิเคชัน

มาตะ เมืองลุง

(Ma-Ta Muang Lung)

คณะผู้วิจัย จากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
และได้รับการสนับสนุนงบประมาณ จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ภาพผนวกที่ ค-13 ป้ายพิธีส่งมอบแอปพลิเคชัน “มาตะ เมืองลุง”

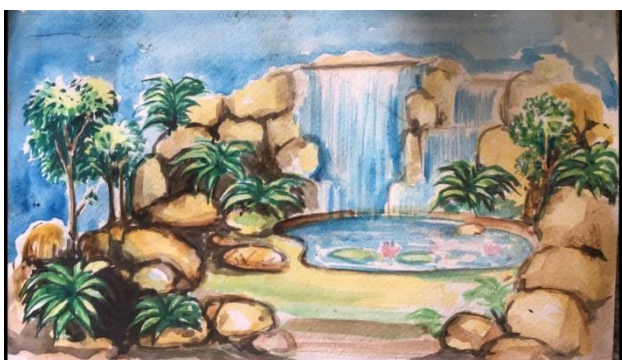
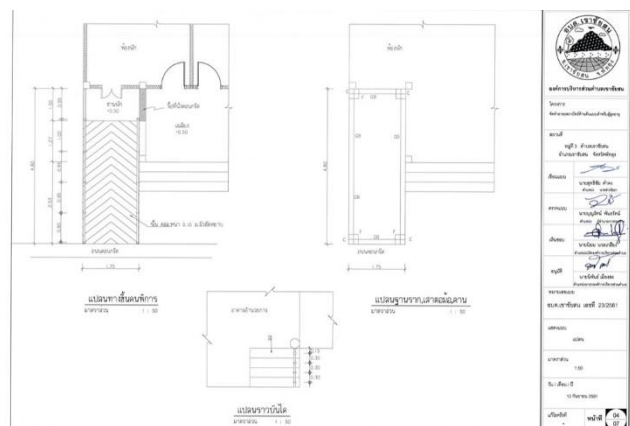
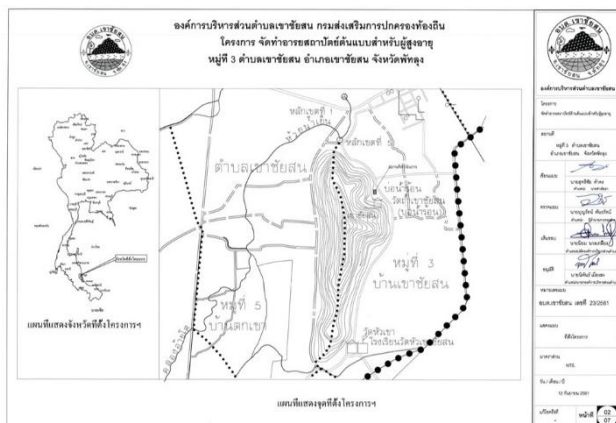
12.จากผลการวิจัยสู่การจัดทำอารยสถาปัตย์ต้นแบบ และบ่อน้ำแช่น้ำแร่ขนาดเล็ก ณ บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน

1. คุณสุรศักดิ์ จันทร์แดง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพัทลุง และที่ปรึกษางานวิจัย บริจาคเงิน 40,000 บาท
2. คุณมนูญ วุฒิ ผู้จัดการทั่วไปโรงแรมเซ็นทาราหาดใหญ่ วิทยากรอบรมด้านการบริการนักท่องเที่ยว ผู้สูงอายุ บริจาคเงิน 4,900 บาท
3. งบประมาณคงเหลือจากการบริหารจัดการงานวิจัย 42,000 บาท

โครงการ จัดทำอารยสถาปัตย์ต้นแบบสำหรับผู้สูงอายุ

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

ภาพผนวกที่ ค-14 แบบแผนอารยสถาปัตย์ต้นแบบ

ภาคผนวก ง

สรุปผลการอบรม หลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

กำหนดการอบรม

หลักสูตร การบริหารจัดการเนื้อหาใน “ มาตะ – เมืองลุง ” เพื่อประโยชน์ของชาวพัทลุง

ในวันจันทร์ที่ 25 มิถุนายน 2561 ณ ห้องสัมมนา ลำปำรีสอร์ท

กำหนดการ	หัวข้อ/กิจกรรม
12.40 – 13.00 น.	ลงทะเบียน
13.00 – 13.30 น.	การจัดการข้อมูลเกี่ยวกับพัทลุง และข้อมูลชาวประชาสัมพันธ์
13.30 – 14.30 น.	การจัดการข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวและข้อมูลสถานที่อื่นๆ
14.45 – 15.00 น.	อาหารว่าง
15.00 – 15.30 น.	การจัดการข้อมูลเส้นทางการท่องเที่ยว
15.30 – 16.30 น.	การจัดการข้อมูลแพคเกจทัวร์และข้อมูลการจอง
16.30 – 17.00 น.	การจัดการข้อมูลกิจกรรมท่องเที่ยวตามเทศกาล ข้อมูลสินค้า OTOP และข้อมูลโปรโมชั่น

กำหนดการอบรม

หลักสูตร การใช้ “ มาตะ – เมืองลุง ” เพื่อประโยชน์ของชาวพัทลุง

ในวันศุกร์ที่ 22 มิถุนายน 2561 ณ ห้องสัมมนา ลำปำรีสอร์ท

กำหนดการ	หัวข้อ/กิจกรรม
12.40 – 13.00 น.	ลงทะเบียน
13.00 – 14.00 น.	ทำความรู้จักกับโมบายแอปพลิเคชัน “มาตะ - เมืองลุง”
14.00 – 14.45 น.	ติดตั้งและลองใช้โมบายแอปพลิเคชัน “มาตะ - เมืองลุง”
14.45 – 15.00 น.	อาหารว่าง
15.00 – 15.30 น.	ทำความรู้จักกับเว็บไซต์ “มาตะ - เมืองลุง”
15.30 – 16.00 น.	การใช้ “มาตะ - เมืองลุง” เพื่อประโยชน์ของชาวพัทลุง
16.00 – 16.30 น.	พิธีมอบวุฒิบัตรและถ่ายภาพเป็นที่ระลึก

โครงการวิจัย การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง
กิจกรรมอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีโมบายแอปพลิเคชันและเว็บไซต์ “มาตะ – เมืองลุง”
สำหรับผู้ใช้งานและผู้ดูแลระบบ

หลักการและเหตุผล

ด้วยคณะผู้วิจัยจากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้รับการสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ดำเนินการวิจัยเรื่อง การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งกระบวนการวิจัยดังกล่าวได้มีการกำหนดให้มีกิจกรรมการอบรมเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีโมบายแอปพลิเคชันและเว็บไซต์ที่ได้พัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้แก่ผู้ประกอบการหรือบุคลากรที่อยู่ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง

เนื่องจากปัจจุบันนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศต่างใช้เทคโนโลยีในการเดินทางท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นการค้นหาข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวก่อนเดินทางผ่านเว็บไซต์ หรือ ให้โมบายแอปพลิเคชันเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่ไม่รู้จักเส้นทาง ปัจจุบันจังหวัดพัทลุงเริ่มเป็นที่รู้จักและนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติให้ความสนใจเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงมากขึ้นแต่ปัญหาที่นักท่องเที่ยวพบคือ ไม่รู้เส้นทางหรือที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวหรือสถานบริการนั้น ๆ ทำให้ไม่ได้รับความสะดวกในการเดินทางและอาจส่งผลให้ไม่สามารถท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงได้อย่างสะดวกตามที่ตั้งใจไว้ ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพด้านข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเส้นทางท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อนักท่องเที่ยวรวมถึงเป็นการช่วยประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงทั้งภาครัฐและเอกชนผ่านเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยว ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงเห็นว่าความจำเป็นในการพัฒนาเว็บไซต์และโมบายแอปพลิเคชัน “มาตะ – เมืองลุง” เพื่อช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง โดยมีการออกแบบและพัฒนาบนพื้นฐานของโลจิสติกส์การท่องเที่ยว ซึ่ง “มาตะ – เมืองลุง” ได้มีการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว ร้านอาหาร และที่พัก ตามเส้นทางท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสามารถเลือกแวะใช้บริการและท่องเที่ยวได้ตามความต้องการและความชอบของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้การกำหนดกิจกรรมการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพงานวิจัยในการส่งต่อข้อมูลให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงให้สามารถได้รับประโยชน์จากงานวิจัยในการต่อยอดการบริหารจัดการการท่องเที่ยวได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบและตระหนักถึงประโยชน์ของโมบายแอปพลิเคชันและเว็บไซต์ “มาตะ – เมืองลุง”
2. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจการทำงานของโมบายแอปพลิเคชันและเว็บไซต์ “มาตะ – เมืองลุง” เพื่อแนะนำและบอกต่อผู้อื่นเป็นการช่วยประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวพัทลุง
3. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีส่วนร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างเนื้อหาภายในโมบายแอปพลิเคชันและเว็บไซต์ “มาตะ – เมืองลุง” เป็นการสร้างเครือข่ายชุมชนทางออนไลน์

กลุ่มเป้าหมาย

หลักสูตรที่ 1 : ผู้ใช้ทั่วไป (User: Frontend)

กลุ่มบุคลากรตัวแทนของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง จำนวนอย่างน้อย 10 คน เช่น ผู้ประกอบการที่พัก ร้านอาหาร ร้านค้า และตัวแทนจากแหล่งท่องเที่ยว และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรที่ 2 : ผู้ดูแลระบบ (Admin: Backend)

กลุ่มบุคลากรตัวแทนของบริษัทไอทีจำนวนอย่างน้อย 1 ราย ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์ของโครงการวิจัยนี้

เนื้อหาการอบรม

หลักสูตรที่ 1 : ผู้ใช้ทั่วไป (User: Frontend)

- 1) การใช้งานโมบายแอปพลิเคชัน “มาตะ – เมืองลุง”
- 2) การใช้งานเว็บไซต์ “มาตะ – เมืองลุง”
- 3) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเนื้อหาและใช้ประโยชน์จากโมบายแอปพลิเคชันและเว็บไซต์ “มาตะ – เมืองลุง” อย่างต่อเนื่อง

หลักสูตรที่ 2 : ผู้ดูแลระบบ (Admin: Backend)

- 1) การจัดการข้อมูลเกี่ยวกับพัทลุง และข้อมูลชาวประชาสัมพันธ์
- 2) การจัดการข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวและข้อมูลสถานที่อื่นๆ
- 3) การจัดการข้อมูลเส้นทางการท่องเที่ยว
- 4) การจัดการข้อมูลแพคเกจทัวร์และข้อมูลการจอง
- 5) การจัดการข้อมูลกิจกรรมท่องเที่ยวตามเทศกาล ข้อมูลสินค้า OTOP และข้อมูลโปรโมชั่น

วิธีการดำเนินงาน

- 1) บรรยาย
- 2) ฝึกปฏิบัติ

ระยะเวลาดำเนินการ

หลักสูตรที่ 1 : ผู้ใช้ทั่วไป (User: Frontend)

วันศุกร์ที่ 22 มิถุนายน 2561 เวลา 13.00 - 16.00 น.

หลักสูตรที่ 2 : ผู้ดูแลระบบ (Admin: Backend)

วันจันทร์ที่ 25 มิถุนายน 2561 เวลา 09.00 - 12.00 น.

สถานที่จัดกิจกรรม

โรงแรมลำปารีสอร์ท ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง

วิทยากร

หลักสูตรที่ 1 : ผู้ใช้ทั่วไป (User: Frontend)

นางสาววณัญญา เฉยจีว

นางสาวจตุรดา จันทชาติ

หลักสูตรที่ 2 : ผู้ดูแลระบบ (Admin: Backend)

นางสาวจตุรดา จันทชาติ

นางสาววณัญญา เฉยจีว

งบประมาณ

งบประมาณดำเนินการจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (The Thailand Research Fund)

ผลการดำเนินงาน

ผู้เข้าร่วมหลักสูตร หลักสูตรที่ 1 (User: Frontend) จำนวนทั้งสิ้น 19 คน โดยเป็นผู้ประกอบการจำนวน 10 คน ลูกจ้างหรือพนักงาน 7 คน ชุมชน 1 คน และหน่วยงานราชการจำนวน 1 คน ส่วนหลักสูตรที่ 2 (Admin: Backend) จำนวนทั้งสิ้น 2 คน เป็นเจ้าของและตัวแทนจากบริษัทไอทีทัวร์ โดยมีผลการประเมินในภาพรวม ดังตารางด้านล่าง

ประเด็นการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.
โครงการนี้มีประโยชน์ต่อท่าน	4.32	0.58
โครงการนี้มีประโยชน์ต่อชาวพัทลุง	4.53	0.51
ท่านได้รับความรู้และทักษะเพิ่มเติมจากการเข้าร่วมโครงการ	4.16	0.60
ท่านต้องการให้มีโครงการลักษณะนี้อีก	4.37	0.50
ท่านต้องการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาพื้นที่หรือ จังหวัดพัทลุง	4.58	0.61
ปัจจุบันท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของท่าน	4.11	0.99
ทีมผู้จัดหรือทีมวิจัยได้แสดงถึงเจตนารมณ์ในการเป็นส่วนหนึ่งเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงอย่างแท้จริง	4.58	0.51

ผลการประเมินแสดงให้เห็นว่าถึงแม้ว่าโครงการนี้จะมีประโยชน์กับตัวผู้เข้าร่วมอบรมเพียงระดับมาก แต่ผู้เข้าร่วมอบรมเห็นร่วมกันว่าโครงการนี้มีประโยชน์ต่อชาวพัทลุงอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้เข้าร่วมอบรมได้แสดงออกถึงเจตนาในความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ที่อาศัยหรือจังหวัดพัทลุงในระดับมากที่สุดหรือมากขึ้นจากในปัจจุบันที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของพัทลุงอยู่ในระดับที่มากอยู่แล้ว นอกจากนี้จากผลการเข้าร่วมโครงการนี้ทำให้ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้เพิ่มเติมและต้องการให้มีโครงการในลักษณะนี้อีกในระดับมาก และที่สำคัญผู้เข้าร่วมอบรมได้มองเห็นถึงเจตนาและความตั้งใจของทีมวิจัยที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวของพัทลุงในระดับมากที่สุดเช่นกัน

เมื่อมีการวิเคราะห์กลุ่มผู้เข้าร่วม พบว่ามีสองประเด็นที่กลุ่มผู้ประกอบการให้ความเห็นในระดับมากที่สุด คือ ต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ที่อาศัยหรือจังหวัดพัทลุง (4.60) และ การรับรู้ถึงเจตนาและความตั้งใจของทีมวิจัยที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวของพัทลุง (4.60) ส่วนประเด็นอื่น ๆ ผู้ประกอบการให้ความเห็นในระดับมาก ส่วนกลุ่มลูกค้าหรือพนักงานจะให้ความเห็นในระดับมากที่สุดอยู่สามประเด็น ได้แก่ เห็นว่าโครงการนี้มีประโยชน์ต่อชาวพัทลุง (4.71) ต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ที่อาศัยหรือจังหวัดพัทลุง (4.57) และการรับรู้ถึงเจตนาและความตั้งใจของทีมวิจัยที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวของพัทลุง (4.57) ส่วนประเด็นอื่น ๆ กลุ่มผู้เข้าอบรมกลุ่มนี้ให้ความเห็นในระดับมาก ส่วนกลุ่มชุมชนและกลุ่มหน่วยงานราชการให้ความเห็นในทุกประเด็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน

ทั้งนี้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมท้ายแบบประเมินในประเด็นที่คล้ายคลึงกัน เช่น ผู้ประกอบการร้านอาหารจำนวน 1 ราย เสนอว่า “อยากให้โครงการเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง” และผู้ประกอบการอีกรายเสนอว่า “อยากให้มีความต่อเนื่องในโครงการ เพื่อความร่วมมือที่ต่อเนื่องของทุกหน่วยงาน” ผู้นำชุมชนจำนวนหนึ่งรายเสนอว่า “อยากให้ส่งข้อมูลกลับผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง” และ ตัวแทนชุมชนจำนวนหนึ่งรายเสนอว่า “อยากให้หลังอบรมนี้แล้ว มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ และสานต่องานนี้ให้ยั่งยืนและมั่นคง”

สรุปการดำเนินโครงการ

ภาพรวมจากการอบรม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงที่เข้าอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีในครั้งนี้ ได้ให้ความสนใจแอปพลิเคชันและเว็บไซต์ “มาตะ – เมืองลุง” ค่อนข้างมาก และค่อนข้างตื่นตัวในการจะมีส่วนร่วมในการต่อยอดใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันและเว็บไซต์ “มาตะ – เมืองลุง” ให้เกิดประโยชน์และมีความยั่งยืนในอนาคตโดยมองต่อไปถึงการคงอยู่ของแอปพลิเคชันหลังทีมวิจัยปิดโครงการวิจัยแล้ว โดยมีการขอให้ทีมวิจัยช่วยวางรากฐานหรือสร้างรูปแบบการดำเนินงานต่อไปให้กับทางกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรม โดยผู้เข้าร่วมอบรมยินดีจะให้ความร่วมมือและสนับสนุน ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. การพูดคุยกับผู้เข้าอบรมหลังการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเป็นสิ่งสำคัญ เพราะทำให้ทราบปัญหา และศักยภาพความพร้อมของผู้เข้าอบรมในการดำเนินการต่อยอดหลังจากการอบรมได้ชัดเจนขึ้น ตัวอย่างเช่น หลังจากเจ้าของและตัวแทนจากบริษัทอีโก้ทัวร์ได้เข้าอบรมทั้งสองหลักสูตร ทางเจ้าของบริษัทฯ ผู้ใช้ประโยชน์ โดยตรงจากโครงการวิจัยนี้ ได้แจ้งความจำนงค์การเป็นผู้ดูแลระบบ (Admin) ของ “มาตะ – เมืองลุง” ทั้งหมดค่อนข้างเกินกำลังและไม่เหมาะสมกับทักษะของทางบริษัทอีโก้ทัวร์ ดังนั้นจึงขอให้ทีมวิจัยช่วยออกแบบการจัดการเชิงธุรกิจและจัดหาผู้ดูแลระบบเพิ่ม เพื่อให้สามารถจัดการเนื้อหาในแอปพลิเคชันและเว็บไซต์รวมถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการพัฒนาเนื้อหาและการดำเนินงานให้โมบายแอปพลิเคชันและเว็บไซต์สามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืน

2. ผู้ดูแลระบบไม่จำเป็นจะต้องเป็นคนที่กำหนดว่าจะเป็น admin ตั้งแต่ต้น แต่อาจจะสรรหาเพิ่มเติมจากผู้ใช้หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากหลักสูตรที่ 1 ที่มีศักยภาพและมีความเต็มใจจะช่วยเหลือในการพัฒนาบ้านเกิดได้ ตัวอย่างเช่น จากการอบรมกลุ่มผู้ดูแลระบบ พบว่า ผู้เข้าอบรมทั้งสองท่านจากบริษัททัวร์ของชุมชนอาจไม่มีความถนัดในการในการจัดการ content ที่เป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้น ทางแก้ปัญหาคือจัดหาผู้ดูแลระบบเพิ่มเติมจากกลุ่มผู้อบรมหลักสูตรที่ 1 ที่มีศักยภาพด้านภาษาอังกฤษ เพื่อจัดการเนื้อหาในเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันส่วนที่เป็นเนื้อหาภาษาอังกฤษ โดยจัดอบรมหลักสูตรที่ 2 ให้กับผู้ดูแลระบบคนใหม่ ต่อไป

เอกสารประกอบการอบรม

เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตร การถ่ายทอดเทคโนโลยีโมบายแอปพลิเคชันและเว็บไซต์ “มาตะ – เมืองลุง” สำหรับผู้ใช้และผู้ดูแลระบบผู้ใช้ทั่วไป (User: Frontend) มี 3 เล่มรายละเอียดดังนี้

1. คู่มือการใช้งานหน้าเว็บไซต์ Ma-Ta MuangLung จำนวน 22 หน้า
2. คู่มือการใช้งานแอปพลิเคชัน Ma-Ta MuangLung จำนวน 34 หน้า
3. คู่มือการใช้งานส่วนผู้ดูแลระบบ จำนวน 38 หน้า

**โครงการวิจัย การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง
กิจกรรมอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและนักเรียน
เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ**

หลักการและเหตุผล

ด้วยคณะผู้วิจัยจากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้รับการสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ดำเนินการวิจัยเรื่อง การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งกระบวนการวิจัยดังกล่าวได้มีการกำหนดให้มีกิจกรรมการอบรมภาษาอังกฤษให้แก่กลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง เพื่อการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

เนื่องจากปัจจุบันภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทสำคัญในการติดต่อสื่อสารและสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวผ่านการบริการและการให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจุบันจังหวัดพัทลุงเริ่มเป็นที่รู้จักและนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติให้ความสนใจเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงมากขึ้น ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพในการติดต่อสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามการกำหนดกิจกรรมการอบรมภาษาอังกฤษให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพงานวิจัยในการส่งต่อข้อมูลให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงให้สามารถได้รับประโยชน์จากงานวิจัยในการต่อยอดการบริหารจัดการการท่องเที่ยวได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การอบรม

1. เพื่อผู้เข้าอบรมสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติได้ดีขึ้น และสามารถใช้งานได้อย่างจริง
2. เพื่อผู้เข้าอบรมสามารถบรรยายแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในพื้นที่ของตนเองได้ และสามารถเป็นพื้นฐานในการประยุกต์ใช้ในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในอนาคต
3. เพื่อผู้เข้าอบรมมีโอกาสนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันส่งผลให้มีความมั่นใจในตนเองในการสื่อสารภาษาอังกฤษมากขึ้น
4. เพื่อสร้างความตระหนักในการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนและสังคม

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เข้าร่วมการอบรมในครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้ที่เกี่ยวข้อง 2 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยมที่มีสถานที่ตั้งในแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 30 คน จากโรงเรียน 6 โรงเรียน โรงเรียนละ 5 คน ได้แก่ โรงเรียนพัทลุง โรงเรียนสตรีพัทลุง โรงเรียนพัทลุงพิทยาคม โรงเรียนเขาชัยสน และโรงเรียนอุบลรัตนราชกัญญาราชวิทยาลัย เพื่อนักเรียนกลุ่มดังกล่าวสามารถนำไปปฏิบัติจริงในการจัดทริปจำลอง ทั้งนี้ในการอบรมจะมีคุณครูผู้ดูแลนักเรียนโรงเรียนละ 1 คน

2. กลุ่มบุคลากรของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง จำนวน 20 คน เช่น ผู้ประกอบการที่พัก ร้านอาหาร ร้านค้า และตัวแทนจากแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

เนื้อหาการอบรมภาษาอังกฤษด้านการท่องเที่ยวสำหรับนักเรียน

1. ภาษาอังกฤษเบื้องต้นที่สำคัญต่อการต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ
2. การแนะนำตัว
3. การแนะนำแหล่งท่องเที่ยว
4. แนะนำเส้นทางการท่องเที่ยว
5. การให้บริการนักท่องเที่ยว เช่น การแนะนำสถานที่พัก การให้ข้อมูลการเที่ยวจุดต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว และการแนะนำการปฐมพยาบาล เป็นต้น

วิธีการดำเนินงาน

1. บรรยาย
2. กิจกรรมกลุ่ม
3. ฝึกปฏิบัติ

ระยะเวลาดำเนินการ

1. อบรมภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียน
2. วันเสาร์ที่ 23 มิถุนายน 2561 เวลา 09.00-16.00น.
3. อบรมภาษาอังกฤษสำหรับบุคลากรผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
4. วันเสาร์ที่ 24 มิถุนายน 2561 เวลา 09.00-16.00น.

สถานที่จัดกิจกรรม

โรงแรมลำปารีสอร์ท ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง

วิทยากร

Miss.AMMARAWARI A/P CHAI, Bachelor Degree of Tourism Management (BTM Hons.), University Utara Malaysia (UUM).

งบประมาณ

งบประมาณดำเนินการจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (The Thailand Research Fund)

ผลการดำเนินงาน

ผู้เข้าร่วมหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับบุคลากรของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง มีผู้เข้าร่วมจำนวน 12 คน ส่วนหลักสูตรสำหรับนักเรียนมีผู้เข้าร่วมจำนวน 34 คน สรุปผลการประเมินในภาพรวม ดังตารางข้างล่าง

ประเด็นการประเมิน	ผู้ประกอบการ		นักเรียน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. โครงการนี้มีประโยชน์ต่อท่าน	4.20	0.52	4.89	0.33
2. โครงการนี้มีประโยชน์ต่อชาวพัทลุง	4.30	0.57	4.89	0.33
3. ท่านได้รับความรู้ และทักษะเพิ่มเติมจากการเข้าร่วมโครงการ	4.30	0.66	4.67	0.50
4. ท่านต้องการให้มีโครงการลักษณะนี้ขึ้นอีก	4.15	0.93	4.89	0.33
5. ท่านต้องการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาพื้นที่หรือจังหวัดพัทลุง	4.25	0.64	4.89	0.33
6. ปัจจุบันท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของท่าน	3.65	0.75	4.22	0.97
7. ทีมผู้จัดหรือทีมวิจัยแสดงถึงเจตนารมณ์ในการเป็นส่วนหนึ่งเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงอย่างแท้จริง	4.55	0.69	4.67	0.50
ภาพรวม	4.20	0.44	4.73	0.33

ผลการประเมินแสดงให้เห็นว่า นักเรียนผู้เข้ารับการอบรมมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อกิจกรรมที่จัดมีประโยชน์ในระดับสูงกว่า ผู้ประกอบการที่เข้ารับการอบรมทุกประเด็น เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มพบว่า กลุ่มนักเรียนมีความคิดเห็นประโยชน์ต่อโครงการอบรมทุกประเด็นในระดับมากที่สุด ยกเว้นประเด็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนที่เห็นว่า มีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนในระดับมาก ส่วนกลุ่มผู้ประกอบการมีความเห็นประโยชน์ต่อโครงการในระดับมากทุกประเด็น และทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในเรื่องทีมผู้จัดหรือทีมวิจัยแสดงเจตนารมณ์ในการเป็นส่วนหนึ่งเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงอย่างแท้จริงอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปการดำเนินโครงการ

ภาพรวมจากการอบรม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงที่เข้าอบรมการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว ให้ความสนใจและร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนานเพื่อนำไปใช้โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่จะต้องนำไปปฏิบัติจริงในการทดลองท่องเที่ยว สำหรับทริปต่างชาติ

ข้อเสนอแนะ

1. การอบรมการใช้ภาษาอังกฤษในครั้งนี้ ใช้เวลาในการอบรมไม่มากและผู้เข้ารับการอบรมมีพื้นฐานต่างกัน ทำให้ผลลัพธ์ได้ไม่มากเท่าที่ควร ดังจะเห็นจากกลุ่มนักเรียนที่ได้ปฏิบัติจริงบางคนจะพูดด้วยการดูเอกสารประกอบตลอดเวลาเหมือนอ่าน แต่มีบางคนสามารถพูดได้ตามธรรมชาติและในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นครูมาก่อนจะช่วยแนะนำสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียนพร้อมกระตุ้นความสำคัญและความจำเป็น ดังนั้นถ้าต้องการให้ได้ผลลัพธ์ที่สามารถสนทนาได้จริง ๆ จะต้องจัดอบรมโดยใช้เวลามากกว่านี้และมีการฝึกปฏิบัติประกอบด้วย

2. หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวควรที่จะมีการจัดหลักสูตรอบรมแต่ละหลักสูตรตามลักษณะงาน เช่น บริการร้านค้า บริการที่พัก มัคคุเทศ เพื่อให้บริการอาจเก็บค่าลงทะเบียนในราคาไม่สูงนักเพื่อให้กลุ่มเจ้าหน้าที่ในธุรกิจอุตสาหกรรมบริการสามารถเข้ารับการอบรมได้

เอกสารประกอบการอบรม

เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตร ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และนักเรียนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

FURTHER READINGS FOR YOUR REFERENCE

What is tourism?

Tourism is [travel](#) for pleasure or business; also the theory and practice of touring, the business of attracting, accommodating, and entertaining tourists, and the business of operating tours. Tourism may be international, or within the traveller's country. The [World Tourism Organization](#) defines tourism more generally, in terms which go "beyond the common perception of tourism as being limited to holiday activity only", as people "traveling to and staying in places outside their usual environment for not more than one consecutive year for leisure and not less than 24 hours, business and other purposes".

Tourism can be domestic or international, and international tourism has both incoming and outgoing implications on a country's [balance of payments](#). Today, tourism is a major source of income for many countries, and affects the economy of both the source and host countries, in some cases being of vital importance.

Did you know which types of tourism are you involved in?

Ecotourism

Ecotourism is a form of tourism involving visiting fragile, pristine, and relatively undisturbed natural areas, intended as a low-impact and often small scale alternative to standard commercial mass tourism.

Adventure travel

Adventure travel is a type of niche tourism, involving exploration or travel with a certain degree of risk, and which may require special skills and physical exertion.

Religious tourism

Religious tourism, also commonly referred to as faith tourism, is a type of tourism, where people travel individually or in groups for pilgrimage, missionary, or leisure purposes.

Business tourism

Business tourism or business travel is a more limited and focused subset of regular tourism. During business tourism, individuals are still working and being paid, but are doing so away from both their workplace and home.

Domestic tourism

Domestic tourism is tourism involving residents of one country traveling only within that country. A playing holiday is a holiday spent in the same country; this class may overlap with staycation, a vacation spent in the same region.

Sustainable tourism

Sustainable tourism is the concept of visiting a place as a tourist and trying to make a positive impact on the environment, society, and economy.

Cultural tourism

Cultural tourism is the subset of tourism concerned with a traveler's engagement with a country or region's culture, specifically the lifestyle of the people in those geographical areas, the history of those people, their art, architecture, religion(s), and other elements that helped shape their way of life.

Medical tourism

Medical tourism refers to people traveling to a country other than their own to obtain medical treatment.

Sports tourism

Sports tourism refers to travel which involves either observing or participating in a sporting event while staying apart from the tourists' usual environment.

Agritourism

Agritourism or agrotourism, as it is defined most broadly, involves any agriculturally based operation or activity that brings visitors to a farm or ranch.

Alternative tourism

Alternative tourism combines tourist products or individual tourist services, different from mass tourism by means of supply, organization and the human resources involved.

Culinary tourism

Culinary tourism or food tourism is the exploration of food as the purpose of tourism. It is now considered a vital component of the tourism experience.

Package tour

A package tour, package vacation, or package holiday comprises transport and accommodation advertised and sold together by a vendor known as a tour operator. Other services may be provided such a rental car, activities or outings during the holiday.

Excursion

An excursion is a trip by a group of people, usually made for leisure, education, or physical purposes. It is often an adjunct to a longer journey or visit to a place, sometimes for other purposes.

Rural tourism

Rural tourism focuses on actively participating in a rural lifestyle. It can be a variant of ecotourism. Many villages can facilitate tourism because many villagers are hospitable and eager to welcome visitors.

Wellness tourism

Wellness tourism is travel for the purpose of promoting health and well-being through physical, psychological, or spiritual activities.

Honeymoon

A honeymoon is a vacation taken by newlyweds shortly after a wedding to celebrate their marriage. Today, honeymoons are often celebrated in destinations considered exotic or romantic.

Fashion tourism

Fashion tourism is a niche market segment evolved out of three major sectors: Creative Tourism, Cultural Tourism and Shopping Tourism.

Safari

A safari is an overland journey, usually a trip by tourists in Africa. In the past, the trip was often a big-game hunt, but today, safaris are often to observe and photograph wildlife-or hiking and sightseeing, as well.

Escorted tour

Escorted tours are a form of tourism in which travelers are escorted in a group to various destinations, versus a self-guided tour where the tourist is on their own. Escorted tours are also known as Guided tours or Package Tours.

Scenic route

A scenic route, tourist road, tourist route, tourist drive, holiday route, theme route, or scenic byway is a specially designated road or waterway that travels through an area of natural or cultural beauty.

Extreme tourism

Extreme tourism is a niche in the tourism industry involving travel to dangerous places or participation in dangerous events. Extreme tourism overlaps with extreme sport.

River cruise

A river cruise is a voyage along inland waterways, often stopping at multiple ports along the way. Since cities and towns often grew up around rivers, river cruise ships frequently dock in the center of cities and towns.

Self-guided tour

A self-guided tour is a self-governing tour where one navigates a route oneself as opposed to an escorted tour where a tour guide directs the route, times, information, and places toured.

Understanding Business Travelers:

1. **Location is key:** While traveling for business, travelers are at the beck and call of scheduled meetings, presentations, etc.; which is precisely why a hotel's location is one of the top priorities for business travelers. Their hotel options are limited, as they demand a convenient location that is close to their conference or convention venue that will allow them to go to their meeting point in a short time frame. It is important for hotels that are close to convention centers or other meeting areas to put a large emphasis on their location to draw in business travelers to their hotel.

2. **The need to be constantly connected:** Naturally, business travelers are constantly using their mobile phone or other devices to remain connected with their clients and colleagues during their business trips. Being able to access their email, join a video meeting or open large file attachments quickly and efficiently is extremely important to the business traveler segment. Hotels that don't offer fast WiFi or any internet access at all, would not be an ideal place for business travelers. With the growing age of constantly connected travelers, the debate of offering WiFi is now a must in the hospitality industry.

3. **Make more loyal hotel guests:** Due to the higher frequency of travel and less time spent on the booking process, business travelers have a higher tendency to stick with certain hotels that meet their criteria compared to leisure travelers. In fact, 65% of business travelers belong to a hotel loyalty program, according to a recent study from Google. Offering a great hotel loyalty program that offers loyal guests with special offers, free upgrades and/or free services, is an excellent way to keep business travelers returning to the hotel for their business trips.

4. **Emphasize the necessity for all-inclusive amenities:** Hotels that offer all of the necessary amenities that business travelers need to prepare for their work in the morning is of great importance. Amenities like continental breakfast, a coffee maker, ironing board with iron and more necessary amenities for the morning prep are essential for business travelers. After a long day of work, business travelers also desire a seamless way to unwind in their hotel room. Not

having a stocked minibar, functional air conditioner or fully equipped bathroom will not have business travelers returning to your hotel for their next business venture.

Understanding Leisure Travelers :

1. Generally more price sensitive: Unlike business travelers who generally spend more on their travels, leisure travelers tend to be more price sensitive than their business counterparts. According to Google's 2014 Traveler Study, a majority of 63% of leisure travelers are price sensitive when deciding on which hotel to book with. Leisure travelers spend more time deciding on the most suitable hotel for their travels and also make a greater effort to find the best possible deal for their stay. To make it easier for guests to find the lowest and best price, providing a booking tool that allows for guests to search in real-time within their budget is extremely helpful to cater to leisure travelers.

2. Strong consideration for reviews and recommendations: When deciding on a place to stay, leisure travelers turn to their family, friends, colleagues and online reviews for recommendations more so than business travelers who rely on company recommendations and also online reviews. As stated by Google's Traveler Study, 82% of leisure travelers consider reviews to be very to somewhat important, compared to 77% of business travelers. For leisure travelers, a large amount of negative reviews removes a hotel from their choice set, but would otherwise prefer to pay the lowest price. Therefore, it is imperative for hoteliers to regularly respond to reviews and resolve issues that are presented to them through travel review websites. Additionally, since leisure travelers also rely on recommendations of those closest to them, a hotel referral program can offer great benefits. For example, a points-based system which offers discounts or upgrades for guests that recommend their family and friends to stay at the hotel is another viable method for hotels to gain more business.

3. Greater attraction to packages and specials: Leisure travelers are always looking for ways to improve their travel experience, which is the reason why they are more drawn to hotel packages than business travelers. Equipped with the mindset of having a great vacation experience, the majority of leisure travelers are looking for hotels that provide them with incentives to stay there than any other hotel. There are plenty of different packages that hoteliers can create for guests, such as providing a package that is associated with a large event in the city, walking tours around the most popular tourist destinations in the area, itineraries for family fun or romantic getaways and much more. This is the opportunity for hoteliers to get creative, do their research on the biggest demand generators in their area and utilize this valuable information to increase the number of guests to the hotel through packages.

4. Desires extra on-site hotel facilities: Leisure travelers have a greater appreciation for the extra “frills” that hotels offer to their guests. For example, a hotel that offers a pool, fitness area or a restaurant receives a lot more bonus points for leisure travelers. Therefore, it makes it no secret that hotels that offer extra facilities and amenities are much more appealing to leisure travelers than hotels that don’t offer these extras. Business travelers on the other hand, do not put as much emphasis on these hotel extras than leisure travelers do. So, if your business mix is mostly comprised of leisure travelers, it is beneficial to highlight your hotel’s extra facilities and amenities to attract these type of guests.

In order to have a successful business, it is important to understand the needs and wants of your customers. The same concept applies for hotels, as it is not only important to acknowledge your guests’ preferences, but also to understand the differences of your business and leisure traveler segments. By better understanding your business mix, hoteliers are able to market to these different segments with greater effectiveness. Taking the time to understand and research the differences of your business mix, such as business and leisure travelers, can only help to improve your hotel’s influence on guests by providing them with what they truly want in their travel experience.

Here is English vocabulary for some typical places of interest for tourists to a city, town, or the countryside.

Famous tourist attractions

There are many types of museum: Local history museum / Town museum = where there are displays of objects found in the local area, or which are important to the local area.

Art gallery = where you can see paintings, photographs and sculptures, as well as exhibitions of particular artists.

In London (for example) there are many other types of museum, such as: Natural History museum = a museum where you can see everything related to Earth and to the history and development of Earth, such as dinosaur skeletons, fossils, etc.

Science Museum = a museum where you can see scientific and technological developments and discoveries. Often these museums have interactive displays.

Others are Madame Tussauds (a waxworks museum), the London Dungeons (a museum which recreates historical events), a Maritime museum, the Imperial War museum and the Tower of London (an old prison which also contains the Crown Jewels).

Famous attractions

Tourists often visit churches and cathedrals, as well as other historic buildings. Other attractions include historical sites of interest (such as Roman ruins and famous battle or burial sites), as well as parks, gardens, and stately homes (= big house owned by aristocrats) and castles.

Some palaces (= house for the royal family) or parliament buildings are also open to visitors.

Things to do

You can go and see an exhibition (in a museum or art gallery). You can also go to a festival (such as a music or arts festival) or a fair (often an annual event with various stalls to raise money for a charity or a town). You can also go to hear live music (a concert of classical music or a "gig" of rock or folk music). Other cultural attractions are the opera, plays (with actors) and the ballet. In some towns you can also go to the funfair (where you pay to go on rides) and theme parks, such as Disneyland, for example.

Local attractions

These might be areas of natural beauty, such as mountains, lakes and the coastline. For towns on the sea, other places to enjoy can be a promenade (walking area next to the sea), a pier (a long walking area built out over the sea) and a lighthouse (tall building where a light shines to show ships where the dangerous areas of the sea are). The harbour (area where ships come in) can also be a popular area for restaurants and shops.

English speaking: Information for tourists and visitors

In the Tourist Information office you can ask about the opening hours (or opening times) for parks, museums and galleries, etc. You can also ask if there is an entrance fee or admission cost. For many attractions there is a car park nearby (but not always free parking). Some parks, gardens and historical buildings are open to the public only at some times of the year. You can also ask if there is a gift shop (or souvenir shop) or refreshments (a bar or cafe that serves drinks, snacks or light meals).

Hotel Dialogues

Examples;

Below are some typical dialogues between a hotel receptionist at The Grand Woodward Hotel and a guest. Here you will find typical conversations that deal with making reservations, checking in and also checking out.

Making Reservations

Receptionist: Good morning. Welcome to The Grand Woodward Hotel.

Client: Hi, good morning. I'd like to make a reservation for the third weekend in September. Do you have any vacancies?

R: Yes sir, we have several rooms available for that particular weekend. And what is the exact date of your arrival?

C: The 24th.

R: How long will you be staying?

C: I'll be staying for two nights.

R: How many people is the reservation for?

C: There will be two of us.

R: And would you like a room with twin beds or a double bed?

C: A double bed, please.

R: Great. And would you prefer to have a room with a view of the ocean?

C: If that type of room is available, I would love to have an ocean view. What's the rate for the room?

R: Your room is five hundred and ninety dollars per night. Now what name will the reservation be listed under?

C: Charles Hannighan.

R: Could you spell your last name for me, please?

C: Sure. H-A-N-N-I-G-H-A-N

R: And is there a phone number where you can be contacted?

C: Yes, my cell phone number is 555-26386.

R: Great. Now I'll need your credit card information to reserve the room for you. What type of card is it?

C: Visa. The number is 987654321.

R: And what is the name of the cardholder?

C: Charles H. Hannighan.

R: Alright, Mr. Hannighan, your reservation has been made for the

twenty-fourth of September for a room with a double bed and view of the ocean. Check-in is at 2 o'clock. If you have any other questions, please do not hesitate to call us.

C: Great, thank you so much.

R: My pleasure. We'll see you in September, Mr. Hannighan. Have a nice day.

Checking-In

Hotel: Good afternoon. Welcome to the Grand Woodward Hotel. How may I help you?

Guest: I have a reservation for today. It's under the name of Hannighan.

Hotel: Can you please spell that for me, sir?

Guest: Sure. H-A-N-N-I-G-H-A-N.

Hotel: Yes, Mr. Hannighan, we've reserved a double room for you with a view of the ocean for two nights. Is that correct?

Guest: Yes, it is.

Hotel: Excellent. We already have your credit card information on file. If you'll just sign the receipt along the bottom, please.

Guest: Whoa! Five hundred and ninety dollars a night!

Hotel: Yes, sir. We are a five star hotel after all.

Guest: Well, fine. I'm here on business anyway, so at least I'm staying on the company's dime. What's included in this cost anyway?

Hotel: A full Continental buffet every morning, free airport shuttle service, and use of the hotel's safe are all included.

Guest: So what's not included in the price?

Hotel: Well, you will find a mini-bar in your room. Use of it will be charged to your account. Also, the hotel provides room service, at an additional charge of course.

Guest: Hmm. Ok, so what room am I in?

Hotel: Room 487. Here is your key. To get to your room, take the elevator on the right up to the fourth floor. Turn left once you exit the elevator and your room will be on the left hand side. A bellboy will bring your bags up shortly.

Guest: Great. Thanks.

Hotel: Should you have any questions or requests, please dial 'O' from your room. Also, there is internet available in the lobby 24 hours a day.

Guest: Ok, and what time is check-out?

Hotel: At midday, sir.

Guest: Ok, thanks.

Hotel: My pleasure, sir. Have a wonderful stay at the Grand Woodward Hotel.

Check-out / Getting to the airport

Hotel: Did you enjoy your stay with us?

Guest: Yes, very much so. However, I now need to get to the airport. I have a flight that leaves in

about two hours, so what is the quickest way to get there?

Hotel: We do have a free airport shuttle service.

Guest: That sounds great, but will it get me to the airport on time?

Hotel: Yes, it should. The next shuttle leaves in 15 minutes, and it takes approximately 25 minutes to get to the airport.

Guest: Fantastic. I'll just wait in the lounge area. Will you please let me know when it will be leaving?

Hotel: Of course, sir. Oh, before you go would you be able to settle the mini-bar bill?

Guest: Oh yes certainly. How much will that be?

Hotel: Let's see. The bill comes to \$37.50. How would you like to pay for that?

Guest: I'll pay with my Visa thanks, but I'll need a receipt so I can charge it to my company.

Hotel: Absolutely. Here we are sir. If you like you can leave your bags with the porter and he can load them onto the shuttle for you when it arrives.

Guest: That would be great thank you.

Hotel: Would you like to sign the hotel guestbook too while you wait?

Guest: Sure, I had a really good stay here and I'll tell other people to come here.

Hotel: That's good to hear. Thank you again for staying at The Grand Woodward Hotel.

Ways to Make the Most of Any Tour, Anywhere in the World

1) Proactively communicate your specific interests to your guide.

Fact: it's impossible for your guide to read your mind and to know everything about you and your interests. When it comes to travel, passivity does not pay. This goes for independent travel and tours alike. If you have a specific interest – ancient history, sports, local foods, markets, weaving, ceramics, music, whatever – share that interest with your guide at the beginning of your tour. Then ask your guide *nicely* if he can direct you to places, experiences or people that will help you learn more about your interest. This may sound obvious, but we're surprised by how often it does not happen. A couple things to keep in mind when applying this approach. Understand that you are a guest – a guest in a place that is likely the guide's home. It's best to express your interest in the form of questions, rather than in the form of demands. If you come at your guide combatively with an "*I paid for this*" attitude, forget it. Instead, show your interest and humble curiosity to provide your guide with a platform to share more of his knowledge of his home country and culture with you. Finally, understand that other people's needs are at work, too. The trick: make your desires known in a good-hearted way, and position it to see if the experiences you seek

may also meet the interests of others on your tour. If they don't, then try to schedule these experiences during your free time.

2) Perform your own research.

The first time we saw a person on a tour with a guidebook we thought it a bit odd. I mean, you're paying for the tour and a guide who is a local expert so why bother? The more research you perform on the place you are visiting – by reading a guidebook, asking friends, doing internet research – the better prepared you'll be to ask informed questions and go off-itinerary for a bit, either by yourself or with your group. At the very least, this research can help source new restaurants or cafes to explore outside of your hotel.

3) Ask questions, channel your curiosity.

Unleash your curiosity and leverage your tour guide as the resource he is — or should be — to learn as much as you can about the place you are visiting. This will not only benefit your understanding of the local context and history, but it will also jump-start your guide's energy and direct his knowledge and explanations more to your interests.

This is especially important to break what I call “tour monotony” where it's clear that the guide is giving an explanation on auto-pilot. This can get boring for everyone very quickly, the guide included. Asking questions changes the pace and energy and often surfaces stories that you'll take home and remember forever.

4) Take advantage of your free time.

Many tours incorporate free time into the itinerary — either entirely free days or chunks of time before or after scheduled visits to sites. Be sure to use these bits of free time deliberately to go off on your own and explore – perhaps to a café, market, or new street you haven't walked down. Most often, it's the ad hoc, unexpected experiences that not only provide real, authentic culture and context, but leave us with the “you wouldn't believe what happened to us...!” stories that we tell our friends back home.

5) Realize that you don't have to do everything.

This is one that I struggle with. When I'm on a tour, I often feel compelled to do everything that's offered. But sometimes the best decision is to strategically skip an optional activity or do something different so long as my choice doesn't disrupt the group or their schedule.

6) Get outside the hotel.

As tempting as it is to stay in your hotel — it's easy and close — push yourself to get outside to take care of basic necessities like eating, drinking and shopping. And use those journeys to find local restaurants, cafes, bars or shops. This approach forces you to engage with more local

people, thereby expanding the nature of your impressions and experiences in a place. These outings will also allow you to spread your tourism dollars to different businesses and families. Family-run businesses – particularly if you interact with the people that run them – will often provide you with a sense of connection and a handful of stories to take back home.

7) Experience the beginning of the day.

Sleep is a precious thing, and it is especially important while traveling. But as much as a good lie-in helps sometimes, so does waking up early. In fact, it's almost always worth the effort. Many towns and villages around the world come to life in the early hours of the morning as vendors carry their goods to market. Morning is also a great time to see children going to school and watch the day unfold as cafes and restaurants set up for the day. This time is often less stressful for everyone, so you are more likely to have friendly, focused interactions. For example, you're more likely to get an answer to your question of a vendor when they are just getting set up than when they are in full swing dealing with a handful of customers.

8) Extend your time in the country.

A tour is a great way to introduce you to a destination. It can allow you to get your bearings, find your feet, and build confidence traveling around a new country with a different language and culture. Spending some extra time after your tour allows you to explore cities or regions more deeply than might have been allowed by your tour itinerary. Alternatively, you can further explore new areas of the country.

9) Understand that alone time is OK.

Understand that you don't have to spend *all* your time with the group; be sure to take care of your needs, including the need to reflect. Don't feel bad about getting dinner on your own or going solo for your free time or tuning out when the bus is moving. It's your holiday, after all.

10) Don't let negative thoughts simmer to a boil.

Stuff happens. If something bothers you, tell your guide in private. Have an open conversation. His job is to try and make the trip as enjoyable as possible for everyone, within limits. It may be that he can't solve the problem immediately, but at least he can begin to address the issue. Be sure to also give feedback to your tour provider after the tour is over so they can address issues on future trips.

Basic Vocabulary to Get You Started

Here's a list of common tourism-related English terms. You might be asked questions with these words, or you might need to use them yourself. Make sure you're familiar with them and can use them in full sentences.

Attractions — places for tourists to see

What attractions should we see while we're here?

Make sure you go see the Statue of Liberty and the Empire State Building!

Business district — also called the financial district, this is the center of the city where most offices are located

Avoid the business district at 5:00 PM. There's a lot of traffic!

Entertainment district — an area that has lots of clubs, bars, theaters, etc.

Let's go to the entertainment district tonight. I'm ready for some fun!

Dining district — an area with a lot of restaurants

You're looking for a nice restaurant? The dining district is two blocks away. There are lots of good places to eat!

Custom — something that people do as part of their culture

Can you tell me if I need to tip here? I don't know the customs of this country.

Highlight — best part (of something) or an important part of an event or period of time

The Statue of Liberty was the highlight of our trip.

Scenery — the setting for a place, natural beauty that you see around a place

The scenery around the city is lovely.

Surroundings — all of the things around you

Be aware of your surroundings at all times so you don't get lost.

Depart — leave, take off

We'll depart from the hotel at 11:00 AM.

Arrive — come to a place, reach a destination

We're going to arrive at the airport in about 15 minutes.

Recommend — give advice, suggest

Can you recommend a good restaurant?

Sit back and relax — a common phrase to tell people to have a good time

Sit back and relax and we'll have your drinks out shortly.

Double-check what you heard

If you work in the tourism industry, you probably have experience with miscommunication.

As a guide, host or receptionist, it's your job to make sure that you're double-checking for understanding. These phrases are simple and quick ways to make sure you and your guest are on the same page.

- I heard you ask (about flights). Is that correct?

- So, you said (you wanted to visit the ruins), right?
- Okay, I understand that (your flight leaves at 3 PM). Is that correct?

Take the time to ask for clarification with these phrases

Even though you're both speaking English, your guest may use vocabulary that you're unfamiliar with. Likewise, they might have an accent that's difficult for you to understand. Here are some polite ways to ask them to repeat or clarify what they said.

- I'm sorry, I didn't quite understand that. Can you say that again?
- Pardon my English, but I didn't quite understand that. Can you say that again?
- I'm sorry, but I didn't catch that. Can you describe what you mean?

Invite your guests to ask questions with these phrases

Some cultures encourage people to be outspoken, while those from other parts of the world prefer people to act in a more reserved manner. Make all of your guests feel welcome by encouraging them to ask questions.

- Does anyone have any questions?
- Yes, sir/ma'am? Do you have a question?
- Please feel free to raise your hand any time if you have a question.
- So, any questions?

Practice and Expand Your English Tourism Vocabulary with These Common Scenarios

Depending on your job, you'll probably be required to give directions to tourists, provide them with recommendations for a good restaurant or attraction and in general make friendly conversation that makes them feel welcome.

In these scenarios, you'll play the part of the "guide," but it could really be anyone a tourist might come in contact with. Practice these dialogues so that you feel confident using these words and phrases in your interactions.

Giving recommendations

Phrases

- For (authentic cuisine, family activities, etc), I recommend...
- My favorite place is...
- Personally, I suggest...

Dialogue

Tourist: Excuse me, do you know a good place for ice cream?

Guide: Oh, yes. For really good ice cream, I recommend “Maria’s.” It’s located about six blocks from here, and it’s my favorite place. Personally, I suggest the chocolate cherry flavor, but they’re famous for their award-winning lemon flavor. I think your family will like it.

Tourist: Great, thanks!

Providing directions and describing places

Phrases

- Turn left
- Turn right
- Go straight
- Stop at the...
- Continue until...
- Take the (subway, bus, etc.)
- Follow the signs for...

Points of reference

- At the traffic light
- At the next (street, light, block, etc.)
- In (five) blocks
- Near the (hotel, beach, station, etc.)
- On the main plaza

Dialogue

Tourist: Can you tell me how to get to the theater?

Guide: Sure! The theater is near the train station. You need to go straight down this street for one block. At the next street, turn left. Continue until you see a sign for the theater, in about five blocks. If you’re lost, you can follow the signs for the train station. Does that make sense?

Tourist: Yes, thank you!

Here are some phrases that you can use when you want to get to know the tourists a little bit better.

- So, are you enjoying your time in (Patthalung) so far?
- Tell me, what is your favorite part of Phatthalung so far?
- I’m curious, do you think this city seems friendly?
- Tell me, what do/did you think of the (architecture, culture, food, beach, festival, nature, animals

and maybe the paddy field?

**โครงการวิจัย การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง
กิจกรรมอบรมบริการสำหรับผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง
เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ**

หลักการและเหตุผล

ด้วยคณะผู้วิจัยจากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้รับการสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยดำเนินการวิจัยเรื่อง การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งกระบวนการวิจัยดังกล่าวได้มีการกำหนดให้มีกิจกรรมการอบรมเตรียมความพร้อมด้านการบริการแก่ผู้ประกอบการหรือบุคลากรที่อยู่ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง เพื่อการรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ

เนื่องจากปัจจุบันการบริการคือ หัวใจสำคัญของการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่จะต้องมีการดูแลเป็นพิเศษกว่ากลุ่มอื่น เพื่อการสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการบริการและการให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจุบันจังหวัดพัทลุงเริ่มเป็นที่รู้จักและนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติให้ความสนใจเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงมากขึ้น ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพในการบริการ จึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง ทั้งนี้การกำหนดกิจกรรมการอบรมด้านการบริการนักท่องเที่ยวให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพงานวิจัยในการส่งต่อข้อมูลให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงให้สามารถได้รับประโยชน์จากงานวิจัยในการต่อยอดการบริหารจัดการการท่องเที่ยวได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในด้านการบริการนักท่องเที่ยวทั่วไปและนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ
2. เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถให้บริการนักท่องเที่ยวในด้านต่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การแนะนำสถานที่พัก การให้ข้อมูลการท่องเที่ยวจุดต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว และการแนะนำการปฐมพยาบาล เป็นต้น
3. เพื่อให้ผู้ประกอบการมีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
4. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถวางแผน ติดตามการทำงานด้านการบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำความรู้ไปถ่ายทอดแก่ผู้ร่วมงานได้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มบุคลากรของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง จำนวน 20 คน เช่น ผู้ประกอบการที่พัก ร้านอาหาร ร้านค้า และตัวแทนจากแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เป็นต้น

เนื้อหาการอบรม

- 1) พื้นฐานของการบริการที่ดี และมาตรฐานการให้บริการ
- 2) การเตรียมตัวและพัฒนาตนเองเพื่อเป็นผู้ให้บริการที่ดี
- 3) เทคนิคการสื่อสารและการนำเสนอ เช่น ภาษา ท่าทาง และวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับผู้ฟัง
- 4) ข้อปฏิบัติขณะปฏิบัติภารกิจในการบริการ และการสร้างความประทับใจต่อนักท่องเที่ยว
- 5) แนวทางการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
- 6) การควบคุมอารมณ์

วิธีการดำเนินงาน

- 3) บรรยาย
- 4) กิจกรรมกลุ่ม
- 5) ฝึกปฏิบัติ

ระยะเวลาดำเนินการ

กิจกรรมอบรมการบริการสำหรับผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงใน วันจันทร์ที่ 25 มิถุนายน 2561 เวลา 09.00-16.00น.

สถานที่จัดกิจกรรม

โรงแรมลำปารีสอร์ท ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง

วิทยากร

คุณมนูญ วุฒิ ผู้จัดการทั่วไปโรงแรมเซ็นทาราหาดใหญ่

งบประมาณ

งบประมาณดำเนินการจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (The Thailand Research Fund)

ผลการดำเนินงาน

ผู้เข้าร่วมหลักสูตรการบริการสำหรับผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง สำหรับบุคลากรของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง มีผู้เข้าร่วมจำนวน 16 คน สรุปผลการประเมินในภาพรวม ดังตารางข้างล่าง

ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.
1. โครงการนี้มีประโยชน์ต่อท่าน	4.82	0.40
2. โครงการนี้มีประโยชน์ต่อชาวพัทลุง	4.82	0.40
3. ท่านได้รับความรู้ และทักษะเพิ่มเติมจากการเข้าร่วมโครงการ	4.73	0.47
4. ท่านต้องการให้มีโครงการลักษณะนี้ขึ้นอีก	4.70	0.48
5. ท่านต้องการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาพื้นที่หรือจังหวัดพัทลุง	4.82	0.40
6. ปัจจุบันท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของท่าน	4.27	0.90
7. ทีมผู้จัดหรือทีมวิจัยแสดงถึงเจตนารมณ์ในการเป็นส่วนหนึ่งเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงอย่างแท้จริง	4.64	0.50
ภาพรวม	4.74	0.39

ผลการประเมินแสดงให้เห็นว่า ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยวส่วนให้เห็นว่าโครงการการอบรมในภาพรวม มีประโยชน์ต่อตนเองและต่อการให้บริการการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงในระดับมากที่สุด ได้รับความรู้ และทักษะบริการเพิ่มเติมจากการเข้าร่วมโครงการ ต้องการให้มีโครงการลักษณะนี้ขึ้นอีก และต้องการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาพื้นที่หรือจังหวัดพัทลุงในระดับมากที่สุด แต่มีโอกาสนในการพัฒนาชุมชนในระดับมาก

สรุปการดำเนินโครงการ

จากผลการประเมินแสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการได้รับความรู้ด้านการบริการเพิ่มมากขึ้น และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานด้านธุรกิจ ดังจะเห็นจากการปฏิบัติงานในการทดลองเที่ยวที่พบว่าเพื่อนพนักงานที่ไม่ได้รับการอบรมให้บริการนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุไม่สุภาพ จึงได้มีการตกแต่งเตือนด้วยการพูดให้ทราบถึงความสำคัญของการให้บริการ

ข้อเสนอแนะ

การให้บริการเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวซ้ำ ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวทั้งในส่วนภาครัฐ และผู้ประกอบการควรที่จะมีการเน้นย้ำกับพนักงานให้ตระหนักในความสำคัญพร้อมกับการอบรมเพิ่มเติมตลอดเวลา

เอกสารการจัดกิจกรรมกลุ่ม

พฤติกรรมการท่องเที่ยวของประชากรรุ่นเบบี้บูมในกรุงเทพมหานคร

THE TRAVELING BEHAVIOR OF THE BABY BOOMER GENERATION IN BANGKOK

พงศ์เสวก เอนกจำนงค์พร

จากผลการวิจัย อภิปรายได้ว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ด้านการท่องเที่ยว ควรคำนึงถึงคุณลักษณะของประชากรรุ่นเบบี้บูมโดยเฉพาะด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนบุตร ภาระครอบครัว อาชีพ ระดับการศึกษา สุขภาพ และระยะเวลาที่อาศัย อยู่ในกรุงเทพมหานคร เพราะมักจะมีประสบการณ์ในการพิจารณาข้อมูล เช่น ความคุ้มค่าของราคาในการให้บริการ สถานที่ท่องเที่ยวมีความปลอดภัยและมีความพร้อมมากน้อยเพียงใด ความเหมาะสม ในการให้บริการต่อความหลากหลายในครอบครัว บุคคลที่มีความต้องการพิเศษ สมาชิกในครอบครัว การวางแผนเพื่อการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับผู้ร่วมทางที่มีความหลากหลาย เป็นต้น ซึ่งข้อมูลข้างต้น สามารถเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องและตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยวรุ่นเบบี้บูมที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร โดยตระหนักถึงบริบทปัจจัย ด้านจิตวิทยาและปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมประกอบในการจัดบริการต่าง ๆ ด้วย เช่น การพัฒนารูปแบบการให้ข้อมูลที่หลากหลายรูปแบบและทันสมัย เช่น อินเทอร์เน็ต เฟสบุ๊ก และการจัดทำคู่มือการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับวัย เป็นต้น นอกจากนี้ควรพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติให้มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้โดยคำนึงถึงความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ด้วยการจัดให้เจ้าหน้าที่พร้อมแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ในยามฉุกเฉิน เพราะผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าพฤติกรรมการท่องเที่ยวของประชากรรุ่นเบบี้บูมมักจะท่องเที่ยวเป็นครอบครัวซึ่งมีหลากหลายวัย ดังนั้นจึงต้องคำนึงถึงความสะดวกและความปลอดภัยมากที่สุด บริการต่าง ๆ ด้านของสถานที่ท่องเที่ยวจึงต้องได้รับการดูแลและรักษาความสะอาด ปลอดภัยเป็นสำคัญ โดยเฉพาะช่วงวันเสาร์ วันอาทิตย์รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว กล่าวคือ มีการจัดกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การเดินสำรวจแหล่งท่องเที่ยวการร่วมกันประดิษฐ์สิ่งของภายในท้องถิ่น การเล่นรอบกองไฟ เป็นต้น ตลอดจนการจัดบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวให้เป็นไปตามหลักอารยสถาปัตย์ (Universal Design) ที่อำนวยความสะดวกต่อประชากรรุ่นนี้ให้มากขึ้น อาทิ มีราวจับทางขึ้นลง มีทางลาดสำหรับรถเข็น มีสถานที่ให้นั่งพักผ่อนอย่างเพียงพอมีสุขาที่สะอาด ปลอดภัย และมีรถบริการรับส่งเพื่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวในราคาที่เหมาะสมและคุ้มค่า ทั้งนี้เพราะประชากรรุ่นเบบี้บูมเป็นประชากรส่วนใหญ่ที่มีอำนาจการใช้จ่ายด้านการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก จึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนธุรกิจด้านการท่องเที่ยวในประเทศซึ่งส่งผลต่อการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้อีกทางหนึ่ง

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัยที่พบว่าประชากรรุ่นเบบี้บูมในกรุงเทพมหานครนิยมท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนและท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติเดินทางท่องเที่ยวแบบกลุ่มหรือหมู่คณะมีการจัดการเดินทางด้วยตนเองมีครอบครัวหรือญาติเป็นผู้ร่วมเดินทางและตัดสินใจในการเดินทางเดินทางท่องเที่ยว 2-3 ครั้งต่อปี และเป็นการท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยท่องเที่ยวในวันเสาร์-วันอาทิตย์ และใช้เวลาท่องเที่ยว 1-2 วัน ดังนั้นหน่วยงานที่

เกี่ยวข้องด้านธุรกิจการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและภาคเอกชนสามารถใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการจัดทำนโยบาย และวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวให้แก่ประชากรรุ่นเบบี้บูม ได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบครอบครัวในวันเสาร์และวันอาทิตย์ พร้อมการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีความปลอดภัยและเหมาะสม รวมถึงการสร้างพื้นที่และกิจกรรมของประชากรรุ่นเบบี้บูม ระหว่างการท่องเที่ยวเพื่อให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงเป็นเวทีของการเรียนรู้ให้ประชากรรุ่นเบบี้บูมแสดงศักยภาพและถ่ายทอดประสบการณ์ต่าง ๆ แก่คนรุ่นหลัง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาต่อยอด ขยายผลในเชิงลึกเพื่อคู่อิทธิพลของตัวแปรอื่น ๆ ต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของประชากรรุ่นเบบี้บูมให้หลากหลายขึ้น เช่น ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการท่องเที่ยว ของประชากรรุ่นเบบี้บูมในกรุงเทพมหานครกับจังหวัดต่าง ๆ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลประเภทอื่น เพื่อให้ได้องค์ความรู้สำหรับใช้เป็นแนวทางจัดบริการการท่องเที่ยวให้แก่ประชากรรุ่นนี้ได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

ภาคผนวก จ

แบบวัด และคุณภาพแบบวัด

แบบวัดและคุณภาพแบบวัด

การวิจัยครั้งนี้ มีแบบวัดสำหรับดำเนินการตามกระบวนการดังนี้

1. ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย มีแบบสอบถามและแบบสำรวจจำนวนทั้งสิ้น 10 ฉบับ ดังนี้

- 1.1 แบบสอบถาม สำหรับนักท่องเที่ยวที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง (ชาวไทย)
- 1.2 แบบสอบถาม สำหรับนักท่องเที่ยวที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง (ชาวไทย)
- 1.3 Research Survey for Senior Tourists (visit Phatthalung)
- 1.4 Research Survey for Senior Tourists (never visit Phatthalung)
- 1.5 แบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้ประกอบการร้านค้า
- 1.6 แบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้ประกอบการร้านอาหาร
- 1.7 แบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้ประกอบการที่พัก
- 1.8 แบบสัมภาษณ์ สำหรับกลุ่มผู้นำชุมชน
- 1.9 แบบสัมภาษณ์ สำหรับกลุ่มชุมชน
- 1.10 แบบสำรวจแหล่งท่องเที่ยว

2. ใช้สำหรับประเมินการอบรมมีแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ สำหรับประเมินสิ่งที่ได้รับจากการอบรม

3. ใช้สำหรับประเมินการทดลองนำเที่ยวประกอบด้วยแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงในรูปแบบเที่ยว 1 วัน และรูปแบบเที่ยว 2 วันแต่ละรูปแบบมีเส้นทางการเริ่มต้นจากจังหวัดรอบพัทลุงประกอบด้วย จังหวัดสงขลา จังหวัดตรัง และจังหวัดนครศรีธรรมราช นอกจากนี้ มีนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาจากจุดเริ่มต้นที่จังหวัดสงขลา รวมการทดลองนำเที่ยวทั้งหมด 8 ทริปแต่ละทริปมีโปรแกรมการท่องเที่ยวต่างกั้กันดังนั้นแบบสอบถามสำหรับประเมินความพึงพอใจจึงแตกต่างกันตามแหล่งท่องเที่ยวแต่ละทริปรวมแบบสอบถามในการทดลองนำเที่ยว 8 ฉบับ

แบบสอบถาม

โครงการวิจัย “การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ” สำหรับนักท่องเที่ยวที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

คณะผู้วิจัยจากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ได้รับการสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ดำเนินการ วิจัยเรื่อง การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสนใจและความต้องการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงของผู้สูงอายุที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง ซึ่งผลจากงานวิจัยนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงให้ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ส่งผลให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยก้าวหน้าและสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวสูงอายุ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านระบุความคิดเห็นต่อระดับคุณภาพที่ท่านได้รับจากประสบการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง

คณะผู้วิจัยหวังในความร่วมมือจากท่าน เพื่อร่วมกันพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวร่วมกัน ต่อไป

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

คณะผู้วิจัย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุของจังหวัดพัทลุงในสภาพจริง เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการเตรียมความพร้อมหรือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อไป
2. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงและกรุณาตอบทุกข้อคำถาม
3. แบบสำรวจฉบับนี้ มี 5 ตอนโดยแบ่งเป็น ข้อมูลทั่วไป คุณภาพของโลจิสติกส์การท่องเที่ยว ความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง การกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวและอื่นๆ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ และเติมข้อความที่ตรงกับข้อมูลหรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. จังหวัดที่พักอาศัยในปัจจุบัน อำเภอ.....จังหวัด.....
2. เพศ ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง
3. อายุ.....ปี
4. ศาสนา ☐ 1) พุทธ ☐ 2) อิสลาม ☐ 3) คริสต์ ☐ 4) อื่น ๆ (ระบุ).....
5. สถานภาพสมรส ☐ 1) โสด ☐ 2) แต่งงาน ☐ 3) หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่
6. รายได้ต่อเดือน
☐ 1) ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30,000บาท ☐ 2) 30,001-40,000 บาท ☐ 3) 40,001-50,000 บาท
☐ 4) 50,001-60,000 บาท ☐ 5) 60,001-70,000 บาท ☐ 6) 70,000 บาทขึ้นไป
7. ท่านเคยเดินทางมาเที่ยวจังหวัดพัทลุงแล้ว.....ครั้ง
8. บุคคลที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ 1) ไม่มีผู้ร่วมเดินทาง ☐ 2) ครอบครัว ☐ 3)ญาติพี่น้อง
☐ 4) บุคคลในองค์กร/ที่ทำงาน ☐ 5) เพื่อน ☐ 6) คณะท่องเที่ยว
☐ 7) อื่น ๆ (ระบุ).....
9. ท่านเคยใช้โมบายแอปพลิเคชันค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวผ่านโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ตหรือไม่
☐ 1) ไม่เคย ☐ 2) นาน ๆ ครั้ง ☐ 3) ใช้เป็นประจำ ☐ 4) ใช้ทุกครั้งที่มีแผนการท่องเที่ยว
10. หลังจากที่ท่านท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงแล้ว ส่วนใหญ่ท่านเดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดใดต่อ
☐ 1) จังหวัดตรัง ☐ 2) จังหวัดนครศรีธรรมราช ☐ 3) จังหวัดสงขลา ☐ 4) อื่น ๆ ระบุ.....
11. ท่านหาข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ 1) บริษัทนำเที่ยว ☐ 2) หนังสือแนะนำเที่ยว ☐ 3) นิตยสาร
☐ 4) หนังสือพิมพ์ ☐ 5) เว็บไซต์ ☐ 6) สื่อสังคมออนไลน์
☐ 7) โทรทัศน์ ☐ 8)โฆษณาผ่านอีเมลล์ ☐ 9) เพื่อน/ญาติ
☐ 10) อื่น ๆ (ระบุ).....
12. ท่านจัดการการท่องเที่ยวพัทลุงของท่านอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ 1) คนในครอบครัวจัดการให้ ☐ 2) หน่วยงานของท่านจัดการให้ ☐ 3) บริษัทนำเที่ยวจัดการให้
☐ 4) จัดการด้วยตนเอง ☐ 5) เพื่อน/คนรู้จักจัดการให้ ☐ 6) อื่น ๆ (ระบุ).....
13. พาหนะที่ใช้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ 1) รถเช่า ☐ 2) รถยนต์ส่วนตัว ☐ 3) รถโดยสารประจำทาง
☐ 4) รถมอเตอร์ไซด์ ☐ 5) พาหนะจากบริษัทนำเที่ยว ☐ 6) อื่น ๆ (ระบุ).....
14. พาหนะที่ใช้เดินทางท่องเที่ยวภายในจังหวัดพัทลุง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ 1) รถเช่า ☐ 2) รถยนต์ส่วนตัว ☐ 3) รถโดยสารประจำทาง
☐ 4) รถมอเตอร์ไซด์ ☐ 5) พาหนะจากบริษัทนำเที่ยว ☐ 6) อื่นๆ(ระบุ).....

15. สถานที่พักแรมในการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1) โรงแรม ☐ 2) รีสอร์ท ☐ 3) โฮมสเตย์
☐ 4) บ้านตัวเอง/ญาติ/เพื่อน ☐ 5) ที่พักที่บริษัทนำเที่ยวจัดการให้ ☐ 6) อื่น ๆ (ระบุ)

16. ในกรณีที่ท่านท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงมากกว่า 1 คืน ท่านใช้การค้างคืนรูปแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1) ค้างคืนที่เดิมเสมอ ☐ 2) เปลี่ยนที่ค้างคืนเพื่อประหยัดเวลาในการเที่ยววันถัดไป
☐ 3) หากไม่ไกลมากจะค้างคืนที่เดิม ☐ 4) เปลี่ยนที่ค้างคืนเพื่อลองสถานที่ใหม่
☐ 5) อื่น ๆ (ระบุ)

17. ระยะเวลาที่ท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงครั้งล่าสุด.....วัน.....คืน จำนวนผู้ร่วมเดินทาง.....ท่าน

ส่วนที่ 2 คุณภาพของโลจิสติกส์การท่องเที่ยว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคุณภาพที่ท่านได้รับจากประสบการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง

ความต้องการ	ระดับคุณภาพ					ไม่มี
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. ความสะดวกสบายของสถานที่ท่องเที่ยว						
2. ความสะดวกและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน						
3. ความสะดวกและรวดเร็วในการเข้าถึงเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว						
4. ความสะดวกและเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวแต่ละจุดท่องเที่ยว						
5. ความสะดวกในการใช้บัตรเครดิต						
6. ความสะดวกในการใช้บริการ ATM						
7. ความสะดวกในระบบการชำระเงินค่าสินค้าและบริการท่องเที่ยว						
8. ความปลอดภัยในการเดินทาง						
9. ความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว						
10. ความปลอดภัย ณ ที่พัก						
11. ความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว						
12. สถานที่จอดรถเพียงพอเหมาะสม						
13. การให้บริการร้านอาหารและเครื่องดื่มมีจำนวนเพียงพอ						
14. ความเพียงพอของศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว						
15. ความเหมาะสมของเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและ กิจกรรมท่องเที่ยว						
16. ความเหมาะสมของการจัดการโปรแกรมท่องเที่ยวของบริษัทนำ เที่ยว						
17. ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ท่องเที่ยว ต่าง ๆ						

ความต้องการ	ระดับคุณภาพ					ไม่มี
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
18. ความเพียงพอของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ท่องเที่ยวต่าง ๆ						
19. ความชัดเจนของข้อมูลที่พักอาศัย เช่น โรงแรม รีสอร์ท โฮมสเตย์						
20. ความชัดเจนของข้อมูลเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม						
21. ความชัดเจนของข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง						
22. ความชัดเจนของการให้แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว หรือนำเที่ยวของคนในพื้นที่						
23. การให้บริการขนส่งสาธารณะภายนอกเป็นไปตามเวลาที่กำหนด						
24. ความพร้อมและรายละเอียดของแผนที่/การนำทาง						
25. การให้บริการของพนักงาน/เจ้าหน้าที่ในแหล่งท่องเที่ยว						
26. มีช่องทางให้นักท่องเที่ยวแสดงข้อคิดเห็นของเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการบริการ						

ส่วนที่ 3 ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

1. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงในแต่ละครั้งต่อคน ประมาณ.....บาท/คน/ครั้ง
2. ค่าใช้จ่ายด้านที่พักระหว่างการเดินทาง ประมาณ.....เปอร์เซ็นต์
3. ค่าใช้จ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่ม ประมาณ.....เปอร์เซ็นต์
4. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางตลอดการท่องเที่ยว (ค่าเช่ารถ ค่าน้ำมัน ค่าโดยสาร) ประมาณ.....เปอร์เซ็นต์
5. ค่าใช้จ่ายในการซื้อของฝากและของที่ระลึก (ตลอดการท่องเที่ยว) ประมาณ.....เปอร์เซ็นต์
6. ค่าใช้จ่ายการบริการท่องเที่ยวอื่น ๆ และค่าธรรมเนียมชมสถานที่ตลอดการท่องเที่ยว ประมาณ.....เปอร์เซ็นต์

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจในการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นด้วยของท่านมากที่สุด

ด้าน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การเดินทางคมนาคมขนส่ง					
2. บริการและการนำเที่ยว					
3. ข้อมูลท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง					
4. อธิบายและความเอื้อเฟื้อของคนพัทลุง					

ส่วนที่ 5 การกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นที่ท่านมากที่สุด

ประเด็นการกลับมาเที่ยวซ้ำ	ความคิดเห็น	
	ใช่	ไม่ใช่
1. ท่านมีโอกาสน่าสนใจที่จะกลับมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง		
2. ท่านสนใจจะเที่ยวพัทลุงอีกครั้งหากมีงานเทศกาลหรืองานประเพณีที่น่าสนใจ		
3. ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ ในจังหวัดพัทลุงที่ท่านต้องการจะมาเที่ยว		
4. ท่านต้องการชวนเพื่อน ครอบครัว คนรู้จัก มาเที่ยวจังหวัดพัทลุง		

ส่วนที่ 6 ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

1. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ

2. กิจกรรมที่ท่านต้องการในระหว่างการท่องเที่ยว

ขอขอบคุณในความร่วมมือ
คณะผู้วิจัย

แบบสอบถาม

โครงการวิจัย “การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ” สำหรับนักท่องเที่ยวที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

คณะผู้วิจัยจากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ได้รับการสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ดำเนินการ วิจัยเรื่อง การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสนใจและความต้องการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงของผู้สูงอายุที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง ซึ่งผลจากงานวิจัยนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงให้ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ส่งผลให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยก้าวหน้าและสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวสูงอายุ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านระบุความคิดเห็นต่อระดับคุณภาพที่ท่านต้องการให้มีการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว เพื่อคุณภาพการท่องเที่ยวที่ดีของผู้สูงอายุ ต่อไป

คณะผู้วิจัยหวังในความร่วมมือจากท่าน เพื่อร่วมกันพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวร่วมกัน ต่อไป

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

คณะผู้วิจัย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการเตรียมความพร้อมหรือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อไป
2. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงและกรุณาตอบทุกข้อคำถาม
3. แบบสอบถามฉบับนี้ มี 4 ตอนโดยแบ่งเป็น ข้อมูลทั่วไป คุณภาพของโลจิสติกส์การท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ และเติมข้อความที่ตรงกับข้อมูลหรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. จังหวัดที่พักอาศัยในปัจจุบัน อำเภอ.....จังหวัด.....
2. เพศ ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง
3. อายุ.....ปี
4. ศาสนา ☐ 1) พุทธ ☐ 2) อิสลาม ☐ 3) คริสต์ ☐ 4) อื่น ๆ (ระบุ).....
5. สถานภาพสมรส ☐ 1) โสด ☐ 2) แต่งงาน ☐ 3) หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่
6. รายได้ต่อเดือน
☐ 1) ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท ☐ 2) 30,001-40,000 บาท ☐ 3) 40,001-50,000 บาท
☐ 4) 50,001-60,000 บาท ☐ 5) 60,001-70,000 บาท ☐ 6) 70,000 บาทขึ้นไป
7. ท่านเคยใช้โมบายแอปพลิเคชันค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวผ่านโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ตหรือไม่
☐ 1) ไม่เคย ☐ 2) นาน ๆ ครั้ง ☐ 3) ใช้เป็นประจำ ☐ 4) ใช้ทุกครั้งที่มีแผนการท่องเที่ยว
8. ท่านหาข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากแหล่งใด
☐ 1) บริษัทนำเที่ยว ☐ 2) หนังสือนำเที่ยว ☐ 3) นิตยสาร
☐ 4) หนังสือพิมพ์ ☐ 5) เว็บไซต์ ☐ 6) สื่อสังคมออนไลน์
☐ 7) โทรทัศน์ ☐ 8) โฆษณาผ่านอีเมลล์ ☐ 9) เพื่อน/ญาติ
☐ 10) อื่น ๆ (ระบุ).....
9. ท่านจัดการการท่องเที่ยวของท่านอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ 1) คนในครอบครัวจัดการให้ ☐ 2) หน่วยงานจัดการให้ ☐ 3) บริษัทนำเที่ยวจัดการให้
☐ 4) จัดการด้วยตนเอง ☐ 5) เพื่อน/คนรู้จักจัดการให้ ☐ 6) อื่น ๆ (ระบุ).....
10. พาหนะที่ใช้เดินทางท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ 1) รถเช่า ☐ 2) รถยนต์ส่วนตัว ☐ 3) รถโดยสารประจำทาง
☐ 4) รถมอเตอร์ไซด์ ☐ 5) พาหนะจากบริษัทนำเที่ยว ☐ 6) อื่น ๆ (ระบุ).....
11. บุคคลที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ 1) เพียงคนเดียว ☐ 2) ครอบครัว ☐ 3) ญาติพี่น้อง
☐ 4) บุคคลในองค์กร/ที่ทำงาน ☐ 5) เพื่อน ☐ 6) คณะท่องเที่ยว
☐ 7) อื่น ๆ (ระบุ).....
12. สถานที่พักแรมในการท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ 1) โรงแรม ☐ 2) รีสอร์ท ☐ 3) โฮมสเตย์
☐ 4) บ้านตัวเอง/ญาติ/เพื่อน ☐ 5) จัดการโดยบริษัทนำเที่ยว ☐ 6) อื่น ๆ (ระบุ)
13. หากท่านท่องเที่ยวมากกว่า 1 คืน ท่านใช้การค้างคืนรูปแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ 1) ค้างคืนที่เดิม ☐ 2) เปลี่ยนที่ค้างคืนเพื่อประหยัดเวลาในการเที่ยววันถัดไป
☐ 3) เปลี่ยนที่ค้างคืนเพื่อลองสถานที่ใหม่ ☐ 4) อื่น ๆ (ระบุ).....
14. ระยะเวลาที่ท่องเที่ยวครั้งล่าสุด.....วัน จำนวนผู้ร่วมเดินทาง.....ท่าน

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกสถานที่ท่องเที่ยว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจ

ความต้องการ	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความสะอาดของระบบการขนส่งสาธารณะภายในเมือง					
2. ความสะอาดสบายของสถานที่ท่องเที่ยว					
3. ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน					
4. ความสะอาดและรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลท่องเที่ยว					
5. ความสะอาดและเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวแต่ละจุดท่องเที่ยว					
6. ความสะอาดในการใช้บัตรเครดิต					
7. ความสะอาดในการใช้บริการ ATM					
8. ความสะอาดในระบบการชำระเงินค่าสินค้าและบริการท่องเที่ยว					
9. ความปลอดภัยในการเดินทาง					
10. ความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว					
11. ความปลอดภัย ณ ที่พัก					
12. ความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว					
13. สถานที่จอดรถเพียงพอเหมาะสม					
14. การให้บริการร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มมีจำนวนเพียงพอ					
15. คุณภาพการให้บริการบริษัทนำเที่ยว					
16. ความเพียงพอของศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว					
17. ความเหมาะสมของเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยว					
18. ความเหมาะสมของการจัดการโปรแกรมท่องเที่ยวของบริษัทนำเที่ยว					
19. ความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ท่องเที่ยวต่าง ๆ					
20. ความเพียงพอของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ท่องเที่ยวต่าง ๆ					
21. ความชัดเจนของข้อมูลที่พักอาศัย เช่น โรงแรม รีสอร์ท โฮมสเตย์					
22. ความชัดเจนของข้อมูลเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม					
23. ความชัดเจนของข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง					
24. ความชัดเจนของข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว					
25. ความชัดเจนของการให้แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว หรือนำเที่ยวของคนในพื้นที่					
26. การให้บริการขนส่งสาธารณะภายนอกเป็นไปตามเวลาที่กำหนด					
27. ความพร้อมและรายละเอียดของแผนที่/การนำทาง					
28. ความเอื้อเฟื้อและมีน้ำใจของคนในแหล่งท่องเที่ยวที่มีต่อนักท่องเที่ยว					

ความต้องการ	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
29. การให้บริการของพนักงาน/เจ้าหน้าที่ในแหล่งท่องเที่ยว					
30. มีช่องทางให้แสดงข้อคิดเห็นของ เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการ					

ส่วนที่ 3 ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

1. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวในแต่ละครั้งต่อคนประมาณ.....บาท/คน
2. ค่าใช้จ่ายด้านที่พักระหว่างการเดินทาง ประมาณ.....เปอร์เซ็นต์
3. ค่าใช้จ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มประมาณ.....เปอร์เซ็นต์
4. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางตลอดการท่องเที่ยว (ค่าเช่ารถ ค่าน้ำมัน ค่าโดยสาร) ประมาณ.....เปอร์เซ็นต์
5. ค่าใช้จ่ายในการซื้อของฝากและของที่ระลึก (ตลอดการท่องเที่ยว) ประมาณ.....เปอร์เซ็นต์
6. ค่าใช้จ่ายการบริการท่องเที่ยวอื่น ๆ และค่าธรรมเนียมชมสถานที่ตลอดการท่องเที่ยว ประมาณ.....เปอร์เซ็นต์

ส่วนที่ 4 ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

1. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ

.....

.....

2. กิจกรรมที่ท่านต้องการในระหว่างการท่องเที่ยว

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ
คณะผู้วิจัย

Research Survey
The Empirical Study of Logistic and Supply Chain System in
Phatthalung Tourism for Senior Tourists

Instruction

1. This questionnaire aims to survey senior tourist's opinion in terms of travel behaviors, travel needs and tourist's satisfaction. The results of this research will be useful for Thai tourism development and senior tourists. This project received the research grant from the Thailand Research Fund (Thailand Government Research Department).
2. The questionnaire consists of five Parts:
 - Part 1: Tourist's profile
 - Part 2: Quality of Tourism Logistic
 - Part 3: Tourism expenses
 - Part 4: Tourist's Satisfaction
 - Part 5: Tourist's Re-visit
 - Part 6: Suggestions

Thank you very much for your valuable time and participation in completing this questionnaire

Should you need further information, please contact:

Email: khanungnit@hu.ac.th or Mobile Phone: 081-2982794

Part 1: Tourist's profile

1. Country
2. Continent
 - ☐ 1) America ☐ 2) Europe ☐ 3) Asia
 - ☐ 4) Australia/New Zealand ☐ 5) Africa ☐ 6) Middle East
3. Gender
 - ☐ 1) Male ☐ 2) Female
4. Age years old

5. Religion

☐ 1) Buddhism	☐ 2) Islamic	☐ 2) Christianity
☐ 4) Other		

6. Married Status

☐ 1) Single	☐ 2) Married	☐ 3) Divorce / Widow
☐ 4) Relationship	☐ 5) Other	

7. Annual salary USD / year

8. How many times do you travel at Phatthalung? times

9. You travel with: [Multiple choice]

☐ 1) None	☐ 2) Family	☐ 3) Relatives
☐ 4) College	☐ 5) Friends	☐ 6) Tour agency
☐ 7) Other		

10. Have you ever used mobile application for your trip?

☐ 1) Never	☐ 2) Family	☐ 3) always
☐ 4) Every time		

11. After Phatthalung trip, where do you plan to travel next?

☐ 1) Trang	☐ 2) Nakornsrihammarat	☐ 3) Songkhla
☐ 4) Other		

12. How do you search tourist's places? [Multiple choice]

☐ 1) Tourist's agencies	☐ 2) Tourist guide	☐ 3) Magazines
☐ 4) Newspapers	☐ 5) Websites	☐ 6) Social media\
☐ 7) Television	☐ 8) E-mail	☐ 9) Friends/Realtives
☐ 10) Other		

13. Who does manage your trip? [Multiple choice]

☐ 1) Family	☐ 2) Work office	☐ 3) Tour agency
☐ 4) Self-management	☐ 5) Friends/Relatives	☐ 6) Other

14. What are vehicles that you use for travel to Phatthalung? [Multiple choice]

☐ 1) Rent car	☐ 2) Private car	☐ 3) Tour agency
☐ 4) Motorcycle	☐ 5) Vehicle of tourist agency	☐ 6) Other

15. What are vehicles that you use for travel in Phatthalung? [Multiple choice]

☐ 1) Rent car	☐ 2) Private car	☐ 3) Tour agency
☐ 4) Motorcycle	☐ 5) Vehicle of tourist agency	☐ 6) Other

16. Where do you stay during travel Phatthalung? [Multiple choice]

- ☐ 1) Hotel
 ☐ 2) Resort
 ☐ 3) Home stay
☐ 4) My/Family/Friend's Home
 ☐ 5) Place of tour agency
 ☐ 6) Other

17. If you stay Phatthalung more than one night, then you will: [Multiple choice]

- ☐ 1) stay same place
☐ 2) change place in the other night to save time for tomorrow trip
☐ 3) stay same place if it is not far from tomorrow trip.
☐ 4) always change place
☐ 5) Other

18. How many days do you spend time in Phatthalung? Days Nights: With co-travelers

Part 2: Quality of Tourism Logistic

Please mark ✓ in which level of quality that you received them in your Phatthalung travel.

Needs	Level of quality				
	Very High	High	Moderate	Low	Very Low
1. Comfort of attractive place.					
2. Availability of restroom (toilet).					
3. Accessibility of tour information.					
4. Accessibility of tourist attractions.					
5. Convenience of using debit or credit card.					
6. Convenience of ATM.					
7. Convenience of payment in products and services. (e.g., accommodations or transportations)					
8. Safety of transportation.					
9. Safety at tourist's attractions.					
10. Accommodation (hotel, resort, ..) safety.					
11. Cleanliness of tourist's attractions.					
12. Adequacy (enough) of car parks.					
13. Adequacy of restaurants and beverage shops.					
14. Adequacy of tourist information center.					
15. Availability of tourist guide.					
16. Availability of tour agency's package.					
17. Availability of Sign board / Direction board.					
18. Adequacy of Sign board / Direction board.					

Needs	Level of quality				
	Very High	High	Moderate	Low	Very Low
19. Availability of accommodation information.					
20. Availability of food and beverage information.					
21. Availability of transport information.					
22. Abilities of local people in terms of tour guide and telling Phatthalung history.					
23. Public transportation to tourist's attractions.					
24. Availability of map / navigation.					
25. Service quality of officers in tour places.					
26. Availability of tourist's suggested box.					

Part 3: Travel Expenses in Phatthalung

1. Average total travel expenses = ... dollars/person
2. Accommodation expenses = ... dollars/person
3. Food and drink expenses = ... dollars/person
4. Transportation expenses = ... dollars/person
5. Souvenir expenses = ... dollars/person
6. Other expenses = ... dollars/person

Part 4: Tourist's Satisfaction

Please mark ✓ in which your opinion.

Issue	Level of satisfaction				
	Very High	High	Moderate	Low	Very Low
1. Transportation					
2. Service and tour guide					
3. Tour information of Phatthalung					
4. Local people or Phatthalung people					

Part 5: Tourist’s Re-visit

Please mark ✓ in which your opinion.

Issue	Opinion	
	Yes	No
1. In future, I will travel Phatthalung again.		
2. In future, I will come to join festival at Phatthalung.		
3. There are some attractive places in Phatthalung that I want visiting.		
4. In future, I would like to invite my family or friends to travel Phatthalung.		

Part 6: Suggestions

1. Facility for senior tourist

.....

.....

.....

2. Tourism activities

.....

.....

.....

Wish you a great Trip.

Research Survey

The Empirical Study of Logistic and Supply Chain System in Phatthalung Tourism for Senior Tourists (never visit Phatthalung)

Instruction

This questionnaire aims to survey senior tourist's opinion in terms of travel behaviors and travel needs. The results of this research will be useful for Thai tourism development and senior tourists. This project received the research grant from the Thailand Research Fund (Thailand Government Research Department).

The questionnaire consists of five Parts:

Part 1: Tourist's profile

Part 2: Influencing factors of attraction visiting

Part 3: Tourism expenses

Part 4: Suggestions

Thank you very much for your valuable time and participation in completing this questionnaire

Should you need further information, please contact:

Email: khanungnit@hu.ac.th or Mobile Phone: 081-2982794

Part 1: Tourist's profile

1. Country

2. Continent

☐ 1) America

☐ 2) Europe

☐ 3) Asia

☐ 4) Australia/New Zealand

☐ 5) Africa

☐ 6) Middle East

3. Gender

☐ 1) Male

☐ 2) Female

4. Age years old

5. Religion

☐ 1) Buddhism

☐ 2) Islamic

☐ 2) Christianity

☐ 4) Other

6. Married Status

☐ 1) Single

☐ 2) Married

☐ 3) Divorce / Widow

☐ 4) Relationship

☐ 5) Other

7. Annual salary USD / year

8. Have you ever used mobile application for your trip?

☐ 1) Never

☐ 2) Sometime

☐ 3) Always

☐ 4) Every time

9. How do you search tourist's places? [Multiple choice]

☐ 1) Tourist's agencies

☐ 2) Tourist guide

☐ 3) Magazines

☐ 4) Newspapers

☐ 5) Websites

☐ 6) Social media\

☐ 7) Television

☐ 8) E-mail

☐ 9) Friends/Realtives

☐ 10) Other

10. Who does manage your trip? [Multiple choice]

☐ 1) Family

☐ 2) Work office

☐ 3) Tour agency

☐ 4) Self management

☐ 5) Friends/Relatives

☐ 6) Other

11. What are vehicles that you use for your travel? [Multiple choice]

☐ 1) Rent car

☐ 2) Private car

☐ 3) Tour agency

☐ 4) Motorcycle

☐ 5) Vehicle of tourist agency

☐ 6) Other

12. You travel with: [Multiple choice]

- ☐ 1) None
 ☐ 2) Family
 ☐ 3) Relatives
☐ 4) College
 ☐ 5) Friends
 ☐ 6) Tour agency
☐ 7) Other

13. Where do you stay during your travel? [Multiple choice]

- ☐ 1) Hotel
 ☐ 2) Resort
 ☐ 3) Home stay
☐ 4) My/Family/Friend's Home
 ☐ 5) Place of tour agency
 ☐ 6) Other

14. If you have to stay more than one night during your travel, then you will: [Multiple choice]

- ☐ 1) stay same place
☐ 2) change place in the other nights to save time for tomorrow trip
☐ 3) always change place
☐ 4) Other

15. How many days do you spend time in the last trip?.....Days Nights:With co-travellers

Part 2: Decision Factors of Selecting Tour Places

Please mark ✓ in which level of influence that you focus on them in your travel.

Needs	Level of influence				
	Very High	High	Moderate	Low	Very Low
1. Convenience of city's transportation					
2. Comfort of attractive place					
3. Availability of restroom (toilet)					
4. Accessibility of tour information					
5. Accessibility of tourist attractions (tour place)					
6. Convenience of using debit or credit card					
7. Convenience of ATM					
8. Convenience of payment in products and services (e.g., accommodations or transportations)					
9. Safety of transportation					
10. Safety at tourist's attractions					
11. Accommodation (hotel, resort, ..) safety					
12. Cleanliness of tourist's attractions					
13. Adequacy (enough) of car parks					

Needs	Level of influence				
	Very High	High	Moderate	Low	Very Low
14. Adequacy of restaurants and beverage shops					
15. Service quality of tour agencies					
16. Adequacy of tourist information center					
17. Availability of tourist guide					
18. Availability of tour agency's package					
19. Availability of Sign board / Direction board					
20. Adequacy of Sign board / Direction board					
21. Availability of accommodation information					
22. Availability of food and beverage information					
23. Availability of transport information					
24. Availability of tourist attractions					
25. Abilities of local people in terms of tour guide and telling place history					
26. Public transportation to tourist's attractions					
27. Availability of map / navigation					
28. Friendly local people					
29. Service quality of officers in tour places					
30. Availability of tourist's suggested box					

Part 3: Travel Expenses in your last trip

1. Average total expenses of travel = ... dollars/person
2. Accommodation expenses = ... dollars/person
3. Food and drink expenses = ... dollars/person
4. Transportation expenses = ... dollars/person
5. Souvenir expenses = ... dollars/person
6. Other expenses = ... dollars/person

Part 4: Suggestions

3. Tour facilities for senior tourist

.....

.....

4. Tourism activities

.....

.....

5. Others

.....

.....

. Wish you a great Trip.

แบบสัมภาษณ์

โครงการวิจัย “การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ” สำหรับผู้ประกอบการร้านค้า

ชื่อสถานประกอบการ.....
ที่อยู่เลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
โทรศัพท์..... e-mail.....
ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์..... ตำแหน่ง..... เบอร์ติดต่อ.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ประเภทสินค้าที่จำหน่ายมี.....ประเภท ประกอบด้วย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1) ผลผลิตทางการเกษตร เช่น ผัก ผลไม้ สมุนไพร และอื่น ๆ
- ☐ 2) สินค้าจากการประมง เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา และอื่น ๆ
- ☐ 3) ผลิตภัณฑ์อาหารแห้งที่ผลิตจากวัตถุดิบในท้องถิ่น
- ☐ 4) ผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องดื่มชนิดต่าง ๆ เช่น เครื่องดื่มธัญพืช กาแฟสด น้ำผลไม้ น้ำสมุนไพร และอื่น ๆ
- ☐ 5) ผลิตภัณฑ์อาหารพื้นเมืองประจำถิ่น เช่น ปลาตุ๋น ร้า มันกุ้ง กุ้งส้ม ปลาเค็ม และอื่น ๆ
- ☐ 6) ผลิตภัณฑ์ขนมประเภทต่าง ๆ จากกลุ่มต่าง ๆ ในจังหวัดพัทลุง
- ☐ 7) ผลิตภัณฑ์ข้าวพันธุ์พื้นเมือง เช่น ข้าวสังข์หยด ข้าวไรซ์เบอร์รี่ และอื่น ๆ
- ☐ 8) ผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง ผ้าบาติก และอื่น ๆ
- ☐ 9) ผลิตภัณฑ์เครื่องจักสาน
- ☐ 10) ผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์
- ☐ 11) ผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าว
- ☐ 12) เครื่องประดับต่าง ๆ เช่น แหวน กำไล สร้อย
- ☐ 13) ผลิตภัณฑ์สกัดจากสมุนไพร เช่น น้ำยาล้างจาน ยาหอม ยาหม่อง ยาอม ยาต้ม ยาพลา และอื่น ๆ
- ☐ 14) ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด บำรุงผิว เช่น สบู่ แชมพู/ครีมนวดผม โลชั่น และอื่น ๆ
- ☐ 15) ผลิตภัณฑ์ตกแต่งบ้าน และเฟอร์นิเจอร์
- ☐ 16) อื่น ๆ ระบุ.....

2. ระยะเวลาการดำเนินกิจการ.....ปี

3. ราคาสินค้าที่จำหน่ายต่อชิ้นอยู่ในช่วงใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ 1) น้อยกว่า 100 บาท/ชิ้น ☐ 2) 101- 300 บาท/ชิ้น ☐ 3) 301 - 500 บาท/ชิ้น
- ☐ 4) 501- 800 บาท/ชิ้น ☐ 5) 801- 1,000 บาท/ชิ้น ☐ 6) 1,001 - 5,000 บาท/ชิ้น
- ☐ 7) 5,001- 10,000 บาท/ชิ้น ☐ 8) มากกว่า 10,000 บาท/ชิ้น
4. จำนวนลูกค้าที่มาซื้อสินค้าที่ร้านประมาณ.....คน/วัน
- ค่าใช้จ่ายของลูกค้าในการซื้อสินค้าภายในร้านแต่ละครั้งจำนวน.....บาท/คน
5. ท่านต้องการได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้และประสบการณ์เพื่อการเพิ่มศักยภาพในการสนับสนุนกิจการด้านการท่องเที่ยวด้านใดบ้าง ระบุ
- ลำดับที่ 1.....
- ลำดับที่ 2.....
- ลำดับที่ 3.....
- ลำดับที่ 4.....
6. ร้านค้าของท่านมีการผลิตสินค้าจำหน่ายเอง
- ☐ 1) ไม่ผลิต ☐ 2) ผลิต ระบุ.....
7. ท่านได้รับการสนับสนุนและบริการด้านกิจกรรมเพื่อใช้ในการปรับปรุงกิจการของท่านเพื่อการท่องเที่ยวใน
- รูปแบบใดและจากหน่วยงานใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ 1) ได้รับสนับสนุนเงินทุน จาก.....ด้าน.....
- ☐ 2) ได้รับสนับสนุนวิทยากร จาก.....ด้าน.....
- ☐ 3) ได้รับสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญ จากจาก.....ด้าน.....
- ☐ 4) อื่น ๆ (ระบุ).....
- ☐ 5) ไม่เคยได้รับ
8. การให้บริการของร้านค้า มีอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ 1) บริการอาหาร เช่น ตามสั่ง ข้าวราดแกง ☐ 2) ห้องน้ำ
- ☐ 3) ที่จอดรถ ☐ 4) ตู้ ATM
- ☐ 5) แผนที่ท่องเที่ยวและแผนที่การเดินทาง ☐ 6) อื่น ๆ ระบุ.....
9. จำนวนพนักงาน รวมถึงบุคคลในร้านที่ปฏิบัติงาน.....คน/วัน
10. จำนวนพนักงานที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้.....คนจากพนักงานทั้งหมด.....คน
11. ช่องทางที่สามารถให้ลูกค้าสั่งซื้อสินค้าของร้าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ 1) สั่งซื้อสินค้าผ่าน Web site ระบุ.....
- ☐ 2) สั่งซื้อสินค้าผ่านบริษัททัวร์/บริษัทนำเที่ยว
- ☐ 3) สั่งซื้อสินค้าผ่านไปรษณีย์/E-mail
- ☐ 4) สั่งซื้อสินค้าผ่านโทรศัพท์/โทรสาร
- ☐ 5) ซื้อสินค้าด้วยตนเองผ่าน Application ระบุ.....
- ☐ 6) อื่น ๆ ระบุ.....

12. ช่องทางการชำระค่าสินค้าและบริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1) ชำระด้วยเงินสด	☐ 2) ชำระผ่านระบบการโอนทางธนาคาร
☐ 3) ชำระผ่านบัตรเครดิต/เดบิต	☐ 4) ชำระผ่านระบบพร้อมเพย์
☐ 5) ชำระผ่านระบบ QR-Code	☐ 6) อื่น ๆ ระบุ.....

13. การเข้าถึง การเดินทางไปยังร้านค้า

- ☐ 1) ระยะทางการเดินทางระหว่างสถานีขนส่ง ถึง ร้านอาหาร มีระยะทาง.....กิโลเมตร
- ☐ 2) แหล่งท่องเที่ยวที่ใกล้ที่สุด คือ.....ระยะทาง.....กิโลเมตร
- ☐ 3) โรงแรม/สถานที่พักแรมที่ใกล้ที่สุด คือ.....ระยะทาง.....กิโลเมตร
- ☐ 4) สถานพยาบาลที่ใกล้ที่สุด คือ.....ระยะทาง.....กิโลเมตร
- ☐ 5) อื่น ๆ ระบุ.....

14. เส้นทางขนส่งมวลชน เพื่ออำนวยความสะดวกและเข้าถึงร้านค้า (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1) รถบริการสาธารณะขนส่ง บขส. / รถทัวร์ ระบุ (กี่สาย อะไรบ้าง).....
- ☐ 2) รถเมล์ รถตู้ หรือสองแถวโดยสารประจำทาง ระบุ (กี่สาย อะไรบ้าง).....
- ☐ 3) แท็กซี่/มอเตอร์ไซด์รับจ้าง/รถตุ๊กตุ๊ก
- ☐ 4) รถรับส่งของทางร้าน
- ☐ 5) อื่น ๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 ความพร้อมด้านการจัดการโลจิสติกส์การสนับสนุนการขายเพื่อการรองรับนักท่องเที่ยว

(แนบรายละเอียดที่เกี่ยวข้องของแต่ละรายการ)

1. ข้อมูลด้านการขายและการส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า

- 1) มูลค่ายอดขายเฉลี่ยต่อปีจำนวน.....บาท
- 2) ต้นทุนการจัดเตรียมการบริการหรืออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าจำนวน.....บาท
- 3) ต้นทุนในการจัดหาสินค้าจำหน่ายเฉลี่ยต่อปี.....บาท
- 4) ระยะเวลาเฉลี่ยการรับชำระค่าสินค้าภายในร้านของลูกค้าแต่ละราย.....นาที
- 5) ระยะเวลาเฉลี่ยในการจัดส่งสินค้าให้ลูกค้ากรณีบริการจัดส่งนอกสถานที่.....วัน
- 6) การส่งมอบสินค้าให้ลูกค้าครบตามจำนวนที่ลูกค้าต้องการซื้อคิดเป็น.....เปอร์เซ็นต์
- 7) การส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้าตรงตามเวลาที่กำหนดคิดเป็น.....เปอร์เซ็นต์
- 8) ต้นทุนในการจัดส่งสินค้าให้กับลูกค้าต่อปี.....บาท
- 9) จำนวนครั้งในการจัดส่งสินค้าเฉลี่ยต่อปี.....ครั้ง

2. ข้อมูลการจัดหาสินค้าเพื่อการขาย

- 1) ระยะเวลาในการจัดซื้อสินค้าเพื่อการจำหน่ายในแต่ละประเภทสินค้า.....
- 2) ระยะเวลาเฉลี่ยในการจัดเตรียมสินค้าหลังจากได้รับการส่งมอบจากผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่ายแบ่งตามประเภทสินค้า.....

- 3) ร้อยละการได้รับสินค้าเต็มจำนวนตามคำสั่งซื้อจากผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่าย.....
- 4) ร้อยละการได้รับสินค้าตามกำหนดเวลาจากผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่าย.....
- 5) จำนวนใบสั่งซื้อสินค้าทั้งหมดต่อปี.....ใบ
- 6) รายการสินค้าเฉลี่ยต่อใบสั่งซื้อจริง.....รายการ
- 7) จำนวนใบสั่งซื้อที่ไม่เป็นไปตามรายการที่สั่งซื้อ.....ใบ
- 8) รายการสินค้าเฉลี่ยที่ไม่สามารถจัดส่งให้ลูกค้าได้ตามคำสั่งซื้อ.....รายการ

3. ข้อมูลการจัดเก็บสินค้า

- 1) ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บสินค้า เพื่อสำรองการขายเฉลี่ยต่อปี.....บาท
- 2) ระยะเวลาการจัดเก็บสินค้าแต่ละประเภทตั้งแต่การรับสินค้าจนกระทั่งนำเสนอสินค้าหน้าร้านและส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า
.....
.....
- 3) จำนวนสินค้าที่มีการบันทึกในการจัดเก็บสินค้าแยกตามประเภทสินค้าและรายการสินค้า
.....
.....
- 4) จำนวนสินค้าที่มีการนับจริงจากการจัดเก็บสินค้าแยกตามประเภทสินค้าและรายการสินค้า
.....
.....
- 5) ต้นทุนในการถือครองสินค้าเพื่อการจำหน่ายต่อปี.....บาท
- 6) ระยะเวลาในการสำรองสินค้าสำหรับรองรับความต้องการของลูกค้า.....
- 7) ระยะเวลาในการถือครองสินค้าก่อนการส่งมอบให้กับลูกค้าตั้งแต่กระบวนการผลิต(กรณีที่ผลิตเอง) การจัดเก็บจนถึงการส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า แยกตามประเภทสินค้า
.....
.....
- 8) ปริมาณสินค้าที่เกิดการชำรุดหรือเสียหายเฉลี่ยต่อปี.....
- 9) ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากสินค้าชำรุดหรือหายต่อปี.....บาท

4. ข้อมูลการพยากรณ์ยอดขาย

- 1) ต้นทุนในการพยากรณ์ยอดขายต่อปี.....บาท
- 2) ระยะเวลาเฉลี่ยในการสำรวจความต้องการของลูกค้า.....
- 3) ระยะเวลาเฉลี่ยในการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า.....

5. ข้อมูลการรับคืนสินค้า

- 1) ค่าใช้จ่ายในรูปของค่าขนส่ง/ค่าซ่อม/ค่าชดเชย ที่เกิดจากการจัดเตรียมสินค้าก่อนการขายและมีสินค้าชำรุดเสียหาย
.....
.....

2) มูลค่าของสินค้าที่ลูกค้าส่งคืนเฉลี่ยต่อปี.....บาท

3) ระยะเวลาเฉลี่ยที่รับคืนสินค้าจากลูกค้าตั้งแต่การรับแจ้งจากลูกค้าจนถึงการรับคืนสินค้า

.....

4) จำนวนครั้งที่สินค้าถูกส่งกลับจากลูกค้าเฉลี่ยต่อปี.....

6. ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบการสื่อสาร เพื่อการสนับสนุนการบริการแก่ลูกค้าและกิจการ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ภายใน แฟกซ์ Access Point การเดินสายเน็ตเวิร์ก เซิร์ฟเวอร์ WIFI และโปรแกรมหรือซอฟต์แวร์ ต่าง ๆ เป็นต้น

.....

ส่วนที่ 3 ความพร้อมของกิจการในการบริการและอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

ความพร้อมในการบริการและ อำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ	ระดับความพร้อม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความรู้และความเข้าใจของผู้บริหารเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวสูงอายุ					
2. การเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ					
3. การจัดเตรียมสินค้าที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุ					
4. การจัดเตรียมอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวก					
5. การเตรียมบุคลากรในการบริการ					
6. ความร่วมมือกับผู้ประกอบการในธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยว					
7. แผนการปรับปรุงการส่งเสริมทางการตลาดเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว					
8. มีการบริการที่รวดเร็ว เอาใจใส่ต่อลูกค้า					
9. มีเวลาเปิดปิดที่แน่นอน และแสดงไว้อย่างชัดเจน					
10. การปรับปรุงสถานที่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว					
11. การจัดบริการรถรับส่ง					
12. สภาพร้านมีความคงทนแข็งแรง สะอาด และมีอากาศถ่ายเทที่ดี					
13. มีสถานที่จัดวางสินค้าที่สะอาด					
14. มีสถานที่จัดวางสินค้าที่มีแสงสว่างเพียงพอ					
15. มีสถานที่จัดวางสินค้าที่มีการระบายอากาศ ที่เหมาะสมไม่อับชื้น					
16. มีทางเดินภายในร้านที่สะดวกในการเดินเข้าออก					
17. มีการแยกเป็นสัดส่วนชัดเจนของประเภทสินค้า					
18. มีตู้โชว์หรือชั้นวางผลิตภัณฑ์พร้อมอุปกรณ์ที่ป้องกันแมลงต่าง ๆ					
19. มีการปิดป้ายแสดงราคาสินค้าที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน					

ส่วนที่ 4 ความพร้อมของกิจการในการจัดการสินค้าที่จัดจำหน่าย

ความพร้อมของกิจการในการจัดการสินค้าที่จัดจำหน่าย	ระดับความพร้อม					ไม่มี
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. ระบบการคัดเลือกแหล่งผลิตสินค้า						
2. ระบบหรือเงื่อนไขในการรับส่งสินค้าจากผู้ผลิตหรือผู้ค้าส่ง						
3. ระบบการตรวจรับสินค้าจากผู้ผลิตหรือผู้ค้าส่ง						
4. ระบบการจัดเก็บข้อมูลรายชื่อแหล่งจัดส่งสินค้าให้กับร้านค้า						
5. เอกสารข้อมูลเกี่ยวกับรายการสินค้าภายในร้าน						
6. การจัดแบ่งพื้นที่การจัดวางตามประเภทสินค้า						
7. การจัดเก็บสินค้าคงคลังอย่างเป็นระบบและมีการหมุนเวียนสินค้าที่ดี						
8. การจัดเรียงสินค้ามีความสะดวกต่อการเลือกซื้อสินค้าของลูกค้า						
9. ความสามารถในการพยากรณ์ยอดขาย						
10. การจัดรายการส่งเสริมการขายแก่ผู้ผลิต						
11. การจัดรายการส่งเสริมการขายแก่ลูกค้า						
12. ระบบการส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า						
13. การให้บริการพร้อมต่อการตอบสนองความต้องการของลูกค้า						
14. ความสามารถจัดหาสินค้าในปริมาณครบถ้วนตามความต้องการของลูกค้า						
15. ระดับความสามารถในการจัดบริการเสริมให้แก่ลูกค้า เช่น การจัดส่งสินค้าทางไปรษณีย์						

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในกิจการของท่านตั้งอยู่

1. การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่าง สะดวก รวดเร็ว เช่น การมีป้ายบอกทาง หรือแผนที่ที่ชัดเจน

.....

.....

2. การรวมกลุ่มหรือจัดประชุมระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาด้านด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยว เช่น ความปลอดภัย ข้อมูลการท่องเที่ยว และการเดินทาง

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

ส่วนที่ 6 เพื่อการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุท่านยินดีและมีความพร้อมที่จะปรับปรุงเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับคำถามดังกล่าวข้างต้น

☐ ยินดี สามารถดำเนินการได้ทันที

☐ ยินดี แต่ยังไม่มีความพร้อม เนื่องจาก.....

.....
☐ ไม่ยินดี เหตุผลเพราะ.....

แบบสัมภาษณ์

โครงการวิจัย “การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ” สำหรับผู้ประกอบการที่พัก

ชื่อสถานประกอบการ.....

ที่อยู่เลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

โทรศัพท์..... e-mail.....

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์..... ตำแหน่ง..... เบอร์ติดต่อ.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1) ประเภทธุรกิจที่พัก

- ☐ 1.โรงแรม/สถานที่พักที่ให้บริการเฉพาะห้องพัก (โรงแรมประเภท 1)
- ☐ 2.โรงแรม/สถานที่พักที่ให้บริการห้องพักและห้องอาหาร หรือสถานที่สำหรับบริการอาหารหรือสถานที่สำหรับประกอบอาหาร (โรงแรมประเภท 2)
- ☐ 3.โรงแรม/สถานที่พักที่ให้บริการห้องพัก ห้องอาหารหรือสถานที่สำหรับบริการอาหารหรือสถานที่ประกอบอาหารและสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการหรือห้องประชุมสัมมนา(โรงแรมประเภท 3)
- ☐ 4.โรงแรม/สถานที่พัก ที่ให้บริการห้องพัก ห้องอาหารหรือสถานที่สำหรับบริการอาหารหรือสถานที่สำหรับประกอบ

2) ระยะเวลาการดำเนินการ.....ปี

3) จำนวนห้องพัก

- ☐ 1) ไม่เกิน 100 ห้อง (ขนาดเล็ก) ☐ 2) 301-600 ห้อง (ขนาดใหญ่)
- ☐ 3) 101-300 ห้อง (ขนาดกลาง) ☐ 4) มากกว่า 600 ห้องขึ้นไป (ขนาดใหญ่มาก)

4) ประเภท/ขนาดพื้นที่ห้องพัก ตอบได้มากกว่า 1 ประเภท

- ☐ 1. ประเภทห้องพัก.....พื้นที่.....ตารางเมตร จำนวน.....ห้อง
ราคา.....บาท/ห้องจำนวนผู้เข้าพัก.....คน/ห้อง
- ☐ 2. ประเภทห้องพัก.....พื้นที่.....ตารางเมตร จำนวน.....ห้อง
ราคา.....บาท/ห้องจำนวนผู้เข้าพัก.....คน/ห้อง
- ☐ 3. ประเภทห้องพัก.....พื้นที่.....ตารางเมตร จำนวน.....ห้อง
ราคา.....บาท/ห้องจำนวนผู้เข้าพัก.....คน/ห้อง

- ☐ 4. ประเภทห้องพัก.....พื้นที่.....ตารางเมตร จำนวน.....ห้อง
ราคา.....บาท/ห้องจำนวนผู้เข้าพัก.....คน/ห้อง
- ☐ 5. ประเภทห้องพัก.....พื้นที่.....ตารางเมตร จำนวน.....ห้อง
ราคา.....บาท/ห้องจำนวนผู้เข้าพัก.....คน/ห้อง
- ☐ 6. อื่น ๆ.....
- 5) จำนวนห้องประชุม.....ห้อง สามารถรองรับผู้เข้าร่วมประชุมมากที่สุดทั้งหมดได้.....คน
- 6) จำนวนพนักงานที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้.....คนจากพนักงานทั้งหมด.....คน
- 7) การคมนาคม ความพร้อมด้านความปลอดภัย ของโรงแรม
- ☐ 1) ระยะทางการเดินทางระหว่างสถานีขนส่ง ถึง โรงแรม มีระยะทาง กิโลเมตร
- ☐ 2) ระยะทางจาก สถานีตำรวจที่ใกล้ที่สุด ถึงโรงแรม มีระยะทาง กิโลเมตร
- ☐ 3) ระยะทางจาก สถานีพยาบาลที่ใกล้ที่สุด ถึงโรงแรม มีระยะทาง กิโลเมตร
- ☐ 4) บริเวณที่ตั้งของโรงแรม/ที่พัก อยู่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ดินถล่ม
มีระบุ.....
- 8) การคมนาคมขนส่ง เพื่อการเข้าถึงโรงแรม/ที่พัก มีเส้นทางระบบบริการรถสาธารณะเพื่ออำนวยความสะดวกอย่างไร
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ 1) รถบริการสาธารณะ ขนส่ง บขส./รถทัวร์ ระบุ (กี่สาย อะไรบ้าง)
- ☐ 2) รถเมล์ รถตู้ หรือสองแถวโดยสารประจำทาง ระบุ (กี่สาย อะไรบ้าง)
- ☐ 3) แท็กซี่/มอเตอร์ไซด์รับจ้าง/รถตุ๊กตุ๊ก
- ☐ 4) รถรับส่งของทางโรงแรม
- ☐ 5) อื่น ๆ ระบุ.....
- 9) สิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้บริการของในโรงแรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ 1) สระว่ายน้ำ	☐ 2) มินิมาร์ท/ซูเปอร์มาเก็ต	☐ 3) บริการเสริมสวย
☐ 4) ทำความสะอาดห้องพัก	☐ 5) นวดแผนโบราณ/สปา	☐ 6) ร้านกาแฟ
☐ 7) ห้องอาหาร/ภัตตาคารอาหาร	☐ 8) มุมเครื่องดื่ม	☐ 9) ที่จอดรถ
☐ 10) บริการให้เช่ารถยนต์	☐ 11) บริการรับส่งนอกสถานที่	☐ 12) ห้องประชุม
☐ 13) ศูนย์บริการธุรกิจ	☐ 14) บริการซักรีด	☐ 15) บริการนำเที่ยว
☐ 16) ร้านขายของที่ระลึก	☐ 17) WIFI อินเทอร์เน็ตไร้สาย	☐ 18) ห้องออกกำลังกาย
☐ 19) อื่น ๆ ระบุ.....		
10. สิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพัก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ 1) ห้องพักปลอดบุหรี่	☐ 2) เครื่องปรับอากาศ
☐ 3) ระบบน้ำร้อน/น้ำเย็น	☐ 4) ไดรฟ์แปม
☐ 5) ตู้เย็น	☐ 6) มุมเครื่องดื่ม
☐ 7) ทีวี	☐ 8) ห้องน้ำมีราวจับแนวนอนสูงจากพื้น 60-70 เซนติเมตร

- ☐ 9) โบรชัวร์/แผ่นพับแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ☐ 10) เบอร์ติดต่อหน่วยให้บริการ/ร้านค้าที่สำคัญในชุมชน
ท่องเที่ยวต่าง ๆ
- ☐ 11) สิ่งอำนวยความสะดวกในท้องถิ่น ☐ 12) คู่มือเดินทางสำหรับนักท่องเที่ยว
- ☐ 13) โทรศัพท์สายตรงระหว่างประเทศ ☐ 14) ดาวเทียม/เคเบิลบริการเสริมอื่นๆ ระบุ
- ☐ 15) บริการเสริมอื่นๆ ระบุ.....

11. การอำนวยความสะดวกในการรักษาพยาบาลเบื้องต้น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1) จุดบริการยาสามัญประจำบ้านหรือชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- ☐ 2) มีพยาบาลหรือพนักงานที่มีใบรับรองด้านสาธารณสุขหรือการรักษาพยาบาลขั้นพื้นฐาน
- ☐ 3) มีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายสถานพยาบาลสามารถให้บริการสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว
- ☐ 4) มีหน่วยพยาบาลเบื้องต้นหรือห้องพยาบาลภายในโรงแรม/สถานที่พัก
- ☐ 5) มีพาหนะเตรียมพร้อมตลอด 24 ชั่วโมงสำหรับกรณีฉุกเฉิน
- ☐ 6) จุดบริการยาสามัญประจำบ้านหรือชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- ☐ 7) มีพยาบาลหรือพนักงานที่มีใบรับรองด้านสาธารณสุขหรือการรักษาพยาบาลขั้นพื้นฐาน
- ☐ 8) มีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายสถานพยาบาลสามารถให้บริการสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว

12. การอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1) มีการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร เช่น มีบริการเว็บไซต์หน่วยงาน
- ☐ 2) มีการให้บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยอำนวยความสะดวกเช่น มีบริการเก้าอี้เข็น ที่วางสิ่งของและบริการที่นั่งพัก
- ☐ 3) มีเครื่องหมายแสดงทางไปสู่สิ่งอำนวยความสะดวก มีป้ายบอกที่ชัดเจน ติดตั้งอยู่ในจุดที่ไม่ทำให้สับสน และมองเห็นได้ง่าย
- ☐ 4) มีสัญลักษณ์หรือตัวอักษรแสดงประเภทของ สิ่งอำนวยความสะดวก
- ☐ 5) ความสะดวกในการเดินทางจากห้องพักไปยังจุดให้บริการต่าง ๆ ภายในโรงแรม/ที่พัก
- ☐ 6) จุดบริการต่าง ๆ ภายในโรงแรม/ที่พักมีตำแหน่งที่ตั้งที่เหมาะสมสะดวกต่อการไปใช้บริการ
- ☐ 7) จุดบริการต่าง ๆ ภายในโรงแรม/ที่พักมีบรรยากาศที่เหมาะสมและมีอากาศถ่ายเทที่ดี

13. ท่านได้รับการสนับสนุนและบริการด้านกิจกรรมเพื่อใช้ในการปรับปรุงกิจการของท่านเพื่อการท่องเที่ยวในรูปแบบใด และจากหน่วยงานใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1) ได้รับสนับสนุนเงินทุน จาก.....ด้าน.....
- ☐ 2) ได้รับสนับสนุนวิทยากร จาก.....ด้าน.....
- ☐ 3) ได้รับสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญ จาก.....ด้าน.....
- ☐ 4) อื่นๆ (ระบุ).....
- ☐ 5) ไม่เคยได้รับ

14. ท่านต้องการได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้และประสบการณ์เพื่อเพิ่มศักยภาพในการดำเนินกิจการด้านการท่องเที่ยว
ด้านใดบ้าง (เรียงลำดับความต้องการของท่านจากมากไปหาน้อย 1-5)

☐ 1) การจัดการการท่องเที่ยว	☐ 2) การตลาดและประชาสัมพันธ์
☐ 3) การพัฒนาเครือข่ายการท่องเที่ยว	☐ 4) การจัดงานและโปรแกรมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ
☐ 5) ภาษาและวัฒนธรรม	☐ 6) แผนการการรองรับนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มสูงอายุ
☐ 7) การจัดการระบบเดินทาง คมนาคม	☐ 8) การจัดการระบบสารสนเทศ
☐ 9) อื่น ๆ (ระบุ).....	

15. ช่องทางที่สามารถสั่งจองที่พัก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1) จองด้วยตนเอง ณ ที่พัก	☐ 2) จองผ่านบริษัททัวร์/บริษัทนำเที่ยว
☐ 3) จองผ่านโทรศัพท์/โทรสาร	☐ 4) จองผ่าน Web site ของที่พัก
☐ 5) จองผ่าน Application ของที่พัก	☐ 6) จองผ่าน Web site ของตัวแทน ระบุ..
☐ 7) จองผ่าน Application ของของตัวแทน ระบุ.....	
☐ 8) อื่นๆ ระบุ.....	

16. ช่องทางการชำระค่าห้องพักและบริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1) ชำระด้วยเงินสด	☐ 2) ชำระผ่านระบบการโอนทางธนาคาร
☐ 3) ชำระผ่านบัตรเครดิต/เดบิต	☐ 4) ชำระผ่านระบบพร้อมเพย์
☐ 5) ชำระผ่านระบบพร้อมเพย์	
☐ 6) อื่น ๆ ระบุ.....	

ส่วนที่ 2 ความพร้อมด้านการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการรองรับนักท่องเที่ยว(แนบรายละเอียดที่เกี่ยวข้องของแต่ละรายการ)

1.ข้อมูลด้านรายได้และต้นทุนในการบริการ

- รายได้จากค่าห้องพักเฉลี่ย.....บาท/ปี
- ต้นทุนการจัดเตรียมการบริการหรืออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าจำนวน.....บาท/ปี
- ต้นทุนการขายและการตลาดในการจัดหาลูกค้าเพื่อเข้าพักเฉลี่ย.....บาท/ปี
- ต้นทุนในการติดตั้งอุปกรณ์การสื่อสารภายในที่พัก.....บาท/ปี
- ต้นทุนในการขนส่งที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและบริการลูกค้า.....บาท/ปี
- ต้นทุนในการจัดเก็บของใช้และอุปกรณ์ในการบริการลูกค้า.....บาท/ปี
- ต้นทุนในการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า.....บาท/ปี
- ต้นทุนในการถือครองสินค้าและบริการ.....บาท/ปี
- ค่าเสียหายจากการเตรียมการรับรองลูกค้าเมื่อได้รับการยืนยันแต่มีการยกเลิก.....บาท/ปี
- ค่าใช้จ่ายกรณีลูกค้าเปลี่ยนห้องพักหรือยกเลิกห้องพักไม่เป็นไปตามเวลาที่กำหนด.....บาท/ปี

2.ข้อมูลระยะเวลาในการบริการ

- ระยะเวลาเฉลี่ยในการประสานงานกับกับบริษัทนำเที่ยวหรือหน่วยงานในการตอบรับห้องพัก.....วัน
- ระยะเวลาในการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในเพื่อการจัดเตรียมห้องพักในแต่ละครั้ง.....นาที
- ระยะเวลาเฉลี่ยในการจัดการห้องพักหลังจากได้รับคำยืนยันจากลูกค้า.....ชม.
- การส่งมอบห้องพักให้ลูกค้าครบตามจำนวนที่ลูกค้าต้องการคิดเป็น.....เปอร์เซ็นต์

- 5) การส่งมอบห้องพักให้กับลูกค้าตรงตามเวลาที่กำหนดคิดเป็น.....เปอร์เซ็นต์
- 6) ระยะเวลาเฉลี่ยในการสำรวจความต้องการของลูกค้า.....นาที
- 7) ระยะเวลาเฉลี่ยในการจัดเก็บห้องพักรถที่มีการจองล่วงหน้า.....วัน

3.ข้อมูลความน่าเชื่อถือ

- 1) การส่งมอบห้องพักตรงตามจำนวนที่ลูกค้าต้องการคิดเป็น.....เปอร์เซ็นต์
- 2) การจัดส่งมอบห้องพักตรงเวลาคิดเป็น.....เปอร์เซ็นต์
- 3) จำนวนใบจองห้องพักทั้งหมด.....ใบ
- 4) จำนวนใบจองห้องพักที่ผิดพลาด.....ใบ
- 5) จำนวนห้องพักทั้งหมดในฐานข้อมูล.....ห้อง
- 6) จำนวนห้องพักที่สามารถเปิดให้บริการได้จริง.....ห้อง
- 7) ปริมาณห้องพักที่ลูกค้าเข้าพักจริง.....ห้อง
- 8) ปริมาณห้องพักที่ผู้ประกอบการได้พยากรณ์ความต้องการของลูกค้าไว้.....ห้อง
- 9) จำนวนครั้งที่ไม่สามารถส่งมอบห้องพักให้ลูกค้าได้ตามรายการจองห้องพัก.....ครั้ง
- 10) จำนวนใบจองห้องพักที่พบว่าไม่พร้อมในการส่งมอบให้ลูกค้าได้.....ใบ
- 11) จำนวนครั้งที่สามารถส่งมอบห้องพักให้ลูกค้าได้ตามกำหนด.....ครั้ง
- 12) จำนวนครั้งที่ลูกค้ายกเลิกห้องพักก่อนกำหนด.....ครั้ง

ส่วนที่ 3 ความพร้อมของกิจการในการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวต่อนักท่องเที่ยวสูงอายุ

ความพร้อมในการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว	ระดับความพร้อม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความรู้และความเข้าใจของผู้บริหารเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวสูงอายุ					
2. การจัดเตรียมอาหารที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุ					
3. การจัดเตรียมอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มสูงอายุ					
4. การเตรียมบุคลากรในการบริการนักท่องเที่ยวสูงอายุ					
5. การปรับปรุงสถานที่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ					
6. การจัดบริการรถรับส่งที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวสูงอายุ					
7. ความร่วมมือกับผู้ประกอบการในธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยว					
8. แผนการปรับปรุงการส่งเสริมทางการตลาดเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ					

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในที่กิจการของท่านตั้งอยู่

1. การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่าง สะดวก รวดเร็ว เช่น การมีป้ายบอกทาง หรือแผนที่ที่ชัดเจน

.....
.....

2. การรวมกลุ่มหรือจัดประชุมระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในการพัฒนาด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยว เช่น ความปลอดภัย ข้อมูล การท่องเที่ยว และการเดินทาง

.....
.....

3. การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการกลุ่มต่างๆ มีการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยวของชุมชน ท่องเที่ยวหรือจังหวัด

.....
.....

4. ปัญหาและอุปสรรคในการรับการสนับสนุนช่วยเหลือการพัฒนาโลจิสติกส์การท่องเที่ยว

.....
.....
.....

5. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....
.....
.....

ส่วนที่ 5 เพื่อการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุท่านยินดีและมีความพร้อมที่จะปรับปรุงเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับคำถามดังกล่าวข้างต้น

☐ ยินดี สามารถดำเนินการได้ทันที

☐ ยินดี แต่ยังไม่มีความพร้อม เนื่องจาก.....

.....

☐ ไม่ยินดี เหตุผลเพราะ.....

.....

แบบสัมภาษณ์

โครงการวิจัย “การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ” สำหรับกลุ่มผู้นำชุมชน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์และแหล่งท่องเที่ยว

1. ชื่อ – สกุล.....เบอร์โทรศัพท์.....
2. ตำแหน่งในชุมชน.....ชื่อชุมชนท่องเที่ยว.....
3. ประสบการณ์ในการดูแลหรือมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยว.....ปี
4. แหล่งที่มาของงบประมาณที่ใช้ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ 1) จากภาครัฐ ☐ 2) งบประมาณจังหวัด
☐ 3) จากภายในชุมชน ☐ 4) รายได้จากการบริหาร
☐ 5) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ☐ 6) งบประมาณจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น(อบต./อบจ.)
☐ 7) งบประมาณกลุ่มจังหวัด ☐ 8) อื่น ๆ (ระบุ).....
5. จำนวนคณะกรรมการในการกำกับดูแลการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน.....คน
6. ความถี่ในการจัดประชุมของคณะกรรมการเพื่อการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว.....ครั้ง/เดือน
7. บทบาท/หน้าที่ความรับผิดชอบของท่าน.....
.....
8. รูปแบบการท่องเที่ยวในชุมชนของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ 1) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์
☐ 2) การท่องเที่ยวทางศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน
☐ 3) การท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์
☐ 4) การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
☐ 5) การท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ
☐ 6) การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
☐ 7) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
☐ 8) การท่องเที่ยวทางทัศนศึกษาและศาสนา
☐ 9) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร
☐ 10) การท่องเที่ยวซื้อสินค้า
☐ 11) การท่องเที่ยวชิมอาหารพื้นเมืองแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน

9. แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนของท่านที่นักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยวสม่ำเสมอ

.....
.....

10. แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนของท่านที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

.....
.....

11. ท่านพอใจในการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนของท่านหรือไม่

☐ ไม่พอใจ แหล่งท่องเที่ยว.....
ประเด็นใด.....

ควรปรับปรุงในด้านใด.....

หน่วยงานใดที่ควรให้ความช่วยเหลือ.....

☐ พอใจ แหล่งท่องเที่ยว.....
ต้องการพัฒนาด้านใดให้ดีขึ้น.....

ส่วนที่ 2 ความพร้อม และแนวทางการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว ด้านการให้บริการ ด้านสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านการเคลื่อนที่ทางกายภาพ ด้านการเคลื่อนที่ของสารสนเทศ และด้านการเคลื่อนที่ของเงิน

1. การจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้านการให้บริการ ด้านสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านการส่งเสริมการตลาด

ด้านการเคลื่อนที่ทางกายภาพ ด้านการเคลื่อนที่ของสารสนเทศ และด้านการเคลื่อนที่ของเงิน

- ☐ 1) งบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงาน.....เป็นเงิน.....บาท
- ☐ 2) งบประมาณที่ชุมชนนำมาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว.....บาทต่อปี
- ☐ 3) รายได้เฉลี่ยจากการให้บริการการท่องเที่ยวของชุมชน.....บาทต่อปี
- ☐ 4) ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุสิ่งอำนวยความสะดวกที่ชุมชนจัดให้บริการนักท่องเที่ยว...บาท
- ☐ 5) เวลาที่ใช้ในการจัดหาวัสดุสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อบริการนักท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อเดือน.....ชั่วโมง
- ☐ 6) ค่าใช้จ่ายในการให้บริการรถรับส่งหรือบริการนำเที่ยวภายในชุมชน.....บาทต่อเดือน/ปี
- ☐ 7) ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้พร้อมในการจัดการท่องเที่ยว...บาทต่อปี
- ☐ 8) จำนวนข้อร้องเรียนที่เกิดจากการให้บริการนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ย.....ครั้ง/เดือน
- ☐ 9) ค่าใช้จ่ายสำหรับระบบสารสนเทศในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน.....บาทต่อเดือน
- ☐ 10) ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งระบบการสื่อสารภายในชุมชน.....บาท ในรอบปีที่ผ่านมา
- ☐ 11) เวลาที่ใช้ในการประสานงานภายในชุมชน เพื่อเตรียมการให้บริการนักท่องเที่ยว.....

2. การจัดการโลจิสติกส์ การท่องเที่ยวด้านการเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉิน

การเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉิน	สถานะปัจจุบัน	
	มี	ไม่มี
1. หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อภายในหมู่บ้าน		
2. หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน (กรณีติดต่อในหมู่บ้านไม่ได้)		
3. บุคคลที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัยในหมู่บ้าน		
4. แนวทางปฏิบัติเพื่อจัดการในภาวะฉุกเฉิน		
5. พาหนะเตรียมพร้อมตลอด 24 ชั่วโมงสำหรับกรณีฉุกเฉิน		
6. สถานีอนามัยในพื้นที่สามารถรองรับอาการเจ็บป่วยที่เป็นอันตรายถึงชีวิต		
7. มีการแจ้งนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีไว้ให้บริการนักท่องเที่ยว		
8. จุดรับแจ้งเหตุฉุกเฉินที่เข้าถึงได้ง่าย		

ส่วนที่ 3 การส่งเสริมการตลาดให้กับชุมชน

- 1) ชุมชนของท่านมีแนวคิดที่จะเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวในชุมชนหรือไม่ และได้ดำเนินการอย่างไร

☐ ไม่เพิ่ม เพราะ.....

☐ เพิ่ม เพราะ.....

ด้วยวิธีการ/รูปแบบ.....

- 2) ชุมชนของท่านมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชนผ่านสื่อใด (คู่มือแนะนำเที่ยว ออกบูธ วิทยุชุมชน วารสารการท่องเที่ยว ใบปลิว แผ่นพับ ไปสเตอร์อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น หนังสือพิมพ์รายวัน อื่นๆ(ระบุ)

- 3) สินค้าหรือของที่ระลึกในชุมชนของท่านมีอะไรบ้างที่เป็นยอมรับหรือมีชื่อเสียงที่สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้

- 4) หากไม่มีสินค้า/ของที่ระลึกในชุมชนของท่านคิดว่าชุมชนควรวางแผนนำทรัพยากรในชุมชนมาสร้างผลิตภัณฑ์ใด

- 5) ในชุมชนของท่านมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชุมชน เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบใดบ้าง

ส่วนที่ 4 ปัญหา และอุปสรรคที่เป็นข้อจำกัดด้านการท่องเที่ยวที่ชุมชนฯ ประสบอยู่และยังไม่ได้แก้ไข หรือแก้ไขยังไม่สำเร็จมีอะไรบ้าง และแนวโน้มเป็นอย่างไร

4.1 ข้อเสนอแนะ

แนวทางการพัฒนาชุมชนในจังหวัดพัทลุงเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ ตามความเห็นของท่าน มีอะไรบ้างพร้อมระบุผู้รับผิดชอบ

แนวทาง	ผู้รับผิดชอบ
1)	
2)	
3)	
4)	
5)	

4.2 สิ่งที่ต้องพัฒนาเร่งด่วนจากภาครัฐ จังหวัด ท้องถิ่นมีอะไรบ้าง

- 1) สิ่งที่ต้องการให้เร่งพัฒนาจากหน่วยงานของภาครัฐ

.....

.....

- 2) สิ่งที่ต้องการให้เร่งพัฒนาจากหน่วยงานของจังหวัด หรือท้องถิ่น

.....

.....

ส่วนที่ 5 เพื่อการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุท่านยินดีและมีความพร้อมที่จะปรับปรุงเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับคำถามดังกล่าวข้างต้น

☐ ยินดี สามารถดำเนินการได้ทันที

☐ ยินดี แต่ยังไม่มีความพร้อม เนื่องจาก.....

.....

☐ ไม่ยินดี เหตุผลเพราะ.....

ชื่อ.....นามสกุล.....

แบบสัมภาษณ์

โครงการวิจัย “การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ” สำหรับกลุ่มชุมชน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ และเติมข้อความที่ตรงกับข้อมูลหรือความคิดของท่านมากที่สุด

1. เพศ

☐ 1) ชาย

☐ 2) หญิง

2. อาชีพ

☐ 1) เกษตรกร

☐ 2) พนักงานรัฐวิสาหกิจ

☐ 3) พนักงานบริษัทเอกชน

☐ 4) ค้าขาย

☐ 5) นักเรียน/นักศึกษา

☐ 6) เกษียณอายุ

☐ 7) ธุรกิจส่วนตัว

☐ 8) อื่นๆ(ระบุ).....

3. ระดับการศึกษา

☐ 1) ระดับประถมศึกษา

☐ 2) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

☐ 3) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/

เทียบเท่า

☐ 4) ระดับอนุปริญญา/เทียบเท่า

☐ 5) ระดับอนุปริญญา/เทียบเท่า

☐ 6) ระดับปริญญาตรี

☐ 7) สูงกว่าปริญญาตรี

4. ปัจจุบันท่านอาศัยอยู่ในอำเภอ

☐ 1) อำเภอเมืองพัทลุง

☐ 2) อำเภอควนขนุน

☐ 3) อำเภอเขาชัยสน

☐ 4) อำเภอปากพะยูน

☐ 5) อำเภอกงหรา

☐ 6) อำเภอตะโหมด

☐ 7) อำเภอป่าบอน

☐ 8) อำเภอศรีบรรพต

☐ 9) อำเภอบางแก้ว

☐ 10) อำเภอป่าพะยอม

☐ 11) อำเภอศรีนครินทร์

5. ท่านมีบทบาท/มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการให้บริการแหล่งท่องเที่ยวอย่างไร.....

ส่วนที่ 2 ศักยภาพของชุมชน

1. ด้านการบริการขนส่งในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน

1.1 การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนของท่าน เดินทางด้วยวิธีใดบ้าง

.....

.....

.....

1.2 ท่านคิดว่าควรมีการพัฒนากระบวนการขนส่งในชุมชนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวอย่างไร

.....

.....

.....

2. ด้านสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน

2.1 แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนของท่านมีกี่แหล่ง ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวอะไรบ้าง

.....

.....

.....

2.2 ท่านที่คิดว่าแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนของท่านที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุได้ คือ

.....

.....

.....

2.3 จากแหล่งท่องเที่ยวตามข้อ 2.2 ท่านคิดว่าจะต้องปรับปรุงอะไรเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

.....

.....

.....

3. ด้านการพัฒนาบุคลากรของชุมชน

3.1 ท่านได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนหรือไม่

.....

.....

3.2 ท่านได้รับการพัฒนาด้านใด.....

.....

3.3 สิ่งที่ท่านได้รับการพัฒนาจากหน่วยงานใด.....

.....

3.4 หลังจากที่ท่านได้รับการพัฒนาสามารถช่วยให้การท่องเที่ยวในชุมชนดีขึ้นหรือไม่อย่างไร

3.5 ท่านต้องการได้รับการอบรมด้านการท่องเที่ยวในเรื่องใดเพิ่มเพื่อนำมาพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนให้มีความยั่งยืน

4. ด้านการส่งเสริมการตลาดให้กับชุมชน

4.1 ชุมชนของท่านมีแนวคิดที่จะเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวในชุมชนหรือไม่ ดำเนินการอย่างไร

4.2 ชุมชนของท่านมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชนผ่านสื่อใด (คู่มือแนะนำเที่ยว ออกบูธ วิทยุชุมชนวารสารการท่องเที่ยว ใบปลิว แผ่นพับ ไปสเตอร์อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น หนังสือพิมพ์รายวัน อื่นๆ(ระบุ)

4.3 สินค้าหรือของที่ระลึกในชุมชนของท่านมีอะไรบ้างที่เป็นยอมรับหรือมีชื่อเสียงที่สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้

4.4 หากไม่มีสินค้า/ของที่ระลึกในชุมชนของท่านคิดว่าชุมชนควรวางแผนนำทรัพยากรในชุมชนมาสร้างผลิตภัณฑ์ใด

4.5 ในชุมชนของท่านมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชุมชน เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบใดบ้าง

5. การจัดระบบทางกายภาพสำหรับการท่องเที่ยวของชุมชน

5.1 คนในชุมชนให้ความสำคัญกับการดูแลรักษา ทำนุบำรุง อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้คงสภาพที่ดีขึ้นอย่างไร

5.2 ชุมชนมีมาตรการ ดูแล ติดตามประเมินการดูแลรักษา ทำนุบำรุง อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรมอย่างไร

.....

.....

การจัดการระบบด้านข้อมูลข่าวสาร

5.2 ชุมชนของท่านมีการอธิบายให้ข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวหรือไม่ ด้วยวิธีการใด และใครเป็นผู้ให้ข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลมีความรู้ ถูกต้อง ชัดเจนหรือไม่

.....

.....

.....

6. การจัดการระบบการเงินสำหรับการท่องเที่ยวของชุมชน

6.1 แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนของท่านมีการให้บริการด้านการเงินในรูปแบบใดบ้าง (ตู้ ATM /สถานที่รับแลกเงินตราต่างประเทศ)

.....

.....

7.2 ระบบการชำระค่าสินค้า/บริการในแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชนมีรูปแบบใดบ้าง (ชำระเงินสด/ชำระผ่านบัตรเดบิต/ เครดิต)

.....

.....

ส่วนที่ 3 ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

.....

.....

ส่วนที่ 4 เพื่อการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุท่านยินดีและมีความพร้อมที่จะปรับปรุงเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับคำถามดังกล่าวข้างต้น

☐ ยินดี สามารถดำเนินการได้ทันที

☐ ยินดี แต่ยังไม่มีความพร้อม เนื่องจาก.....

☐ ไม่ยินดี เหตุผลเพราะ.....

ชื่อ.....นามสกุล.....

(ผู้ให้สัมภาษณ์)

แบบสำรวจและประเมินศักยภาพ

โครงการวิจัย “การศึกษาระบบโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ” สำหรับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว

1. ชื่อแหล่งท่องเที่ยว.....
2. ลักษณะเด่นของแหล่งท่องเที่ยว.....
3. ความมีชื่อเสียงด้าน.....
4. ตำแหน่งที่อยู่/ที่ตั้ง..... ถนน..... อำเภอ.....
5. รายละเอียดการบริหารจัดการ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว.....
สภาพเหมาะสมสำหรับการจัดการท่องเที่ยวในระดับ
1) ☐ ดีมาก 2) ☐ ดี 3) ☐ สภาพปกติ 4) ☐ ทరుโตรม
รูปแบบการจัดการ.....
เว็บไซต์.....
หน่วยงานให้การสนับสนุนงบประมาณ..... บาทต่อปี
ปัจจัยอื่นได้แก่ จากหน่วยงาน.....
6. พื้นที่รอบ ๆ บริเวณแหล่งท่องเที่ยวประมาณเนื้อที่.....ไร่.....ตารางวา
7. จำนวนผู้บริหารของแหล่งท่องเที่ยว...คน ได้รับงบประมาณจากแหล่งท่องเที่ยวเป็นเงิน...บาทต่อปี
8. จำนวนพนักงานให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว คน ได้รับงบประมาณจากแหล่งท่องเที่ยวเป็นเงิน.....บาท/ปี
9. จำนวนพนักงานดูแลในแหล่งท่องเที่ยว.....คนได้รับงบประมาณจากแหล่งท่องเที่ยวเป็นเงิน..... บาท/ปี
10. งบประมาณสำหรับการบริการแหล่งท่องเที่ยวเป็นเงิน บาท/ปี
11. จำนวนนักท่องเที่ยวเฉลี่ยเดือนละ คน
เดือนที่มีนักท่องเที่ยวมากที่สุดในเดือน จำนวน.....คน
เดือนที่มีนักท่องเที่ยวมากที่สุดในเดือน จำนวน.....คน
นักท่องเที่ยวสามารถท่องเที่ยวได้ ☐ ตลอดปี ☐ บางเดือน ได้แก่.....
12. บริการหรือกิจกรรมที่จัดให้บริการนักท่องเที่ยวได้แก่.....
13. งบประมาณที่ใช้สำหรับบริการ/กิจกรรมที่จัดเฉลี่ยเดือนละ บาท

14. ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นประเภท

- ☐ 1) อาหาร ☐ 2) ที่พัก ☐ 3) ค่าพาหนะเดินทาง
☐ 4) ของที่ระลึก ☐ 5) อื่นๆ (ระบุ).....

เวลาที่ใช้ในการให้บริการ/กิจกรรมเฉลี่ยเดือนละ.....บาท

ร้อยละจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีความพึงพอใจต่อการให้บริการที่ครบตามโปรแกรมและตรงเวลาตามที่ได้ตกลงกันร้อยละเฉลี่ยต่อกลุ่มทัวร์.....

15. มีการจัดซื้อวัตถุดิบหรือบริการจากภายนอกแหล่งท่องเที่ยวเพื่อจัดกิจกรรมหรือไม่.....ได้แก่.....

.....
ค่าใช้จ่ายเดือนละประมาณ..... บาท

เวลาที่ใช้ในการจัดซื้อวัตถุดิบหรือบริการจากภายนอกแหล่งท่องเที่ยวเพื่อจัดกิจกรรมเดือนละประมาณ.....
.....บาท

16. ค่าใช้จ่ายในการลงทุนติดตั้งระบบสารสนเทศเพื่อการสื่อสารในองค์กร (Software) บาทต่อปี และเวลาที่ใช้สำหรับดำเนินการในการติดต่อประสานงานเพื่อสั่งการภายในองค์กรเฉลี่ย.....ชั่วโมง/ครั้ง

17. ความผิดพลาดที่เกิดจากการบริหารจัดการหรือการให้บริการของพนักงานภายในองค์กรต่อเดือน คิดเป็น.....
.....เปอร์เซ็นต์

18. ค่าใช้จ่ายแผนกขนส่งของแหล่งท่องเที่ยวเฉลี่ยเดือนละ บาท และเวลาที่ใช้สำหรับดำเนินการจัดการเกี่ยวกับการขนส่งเฉลี่ยต่อเดือน.....

19. ค่าใช้จ่ายในการจัดการดูแลจัดเก็บวัสดุเครื่องใช้ในการดูแลแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการนักท่องเที่ยวเฉลี่ยเดือนละ บาท

เวลาที่ใช้สำหรับดำเนินการบริหารจัดการเกี่ยวกับการดูแลจัดเก็บวัสดุต่าง ๆ เฉลี่ยต่อเดือน.....

จำนวนความผิดพลาดที่เกิดจากการจัดบันทึกวัสดุและจำนวนนักท่องเที่ยวที่ไม่ตรงกันเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ
.....ต่อเดือน

ค่าใช้จ่ายวิเคราะห์จำนวนนักท่องเที่ยว รวมทั้งสำรวจความต้องการของนักท่องเที่ยว.บาทต่อปี

20. ค่าใช้จ่ายดูแลรักษาสถานที่และสิ่งสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว...บาทต่อเดือน และเวลาที่ใช้สำหรับดำเนินการดูแลรักษาสถานที่และกิจกรรมเฉลี่ยต่อเดือน.... วันละ.....ชั่วโมง

21. ค่าใช้จ่ายที่สูญเสียจากการยกเลิกของนักท่องเที่ยว.....บาทต่อเดือน

- เวลาที่ใช้สำหรับการดำเนินการเจรจาต่อรองจากการยกเลิกของนักท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อเดือน.....

- จำนวนนักท่องเที่ยวที่ยกเลิกการใช้บริการจากแหล่งท่องเที่ยวเฉลี่ยร้อยละ.....ต่อเดือน

22. ค่าใช้จ่ายที่สูญเสียจากความไม่พึงพอใจจากการให้บริการนักท่องเที่ยว

☐ ไม่มี ☐ มี ประมาณ บาทต่อเดือน

23. เวลาที่ใช้สำหรับการดำเนินการเจรจาต่อรองจากการยกเลิกของนักท่องเที่ยว

☐ ไม่มี ☐ มี ประมาณ ชั่วโมง

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ด้านสภาพแวดล้อม และการเข้าถึงการบริการของแหล่งท่องเที่ยว

1. การเดินทางภายในจังหวัดพัทลุงเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว(ระบุรายละเอียด)

- 1.1 รถโดยสาร จุดเริ่มต้น.....จุดปลายทาง.....
ระยะทาง.....กม.และราคา.....บาท
- 1.2 รถโดยสาร จุดเริ่มต้น.....จุดปลายทาง.....
ระยะทาง.....กม.และราคา.....บาท
- 1.3 มอเตอร์ไซด์รับจ้าง/รถตุ๊กๆ จุดเริ่มต้น.....จุดปลายทาง.....
ราคา.....บาท
- 1.4 โดยรถส่วนตัว จุดเริ่มต้น.....จุดปลายทาง.....

2. สถานที่ดูแลด้านความปลอดภัยที่ใกล้แหล่งท่องเที่ยว(ระบุรายละเอียด)

- 2.1 สถานีตำรวจที่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่สุดคือ.....ระยะห่างจากแหล่งท่องเที่ยว.....กม.
- 2.2 โรงพยาบาลที่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่สุดคือ.....ระยะห่างจากแหล่งท่องเที่ยว.....กม.
- 2.3 โรงพยาบาลสาธารณสุขตำบลที่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่สุดคือ.....
ระยะห่างจากแหล่งท่องเที่ยว.....กม.จำนวนเตียงผู้ป่วยที่สามารถรองรับได้.....เตียง
- 2.4 พื้นที่ที่มีความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติที่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่สุดคือ.....
ระยะห่างจากแหล่งท่องเที่ยว.....กม.
รูปแบบการจัดลักษณะอื่นได้แก่ รายละเอียดการจัดงาน.....
สถานที่อยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่สุดได้แก่.....ระยะห่างจากแหล่งท่องเที่ยว.....กม.
- 2.5 รูปแบบการจัดลักษณะพิเศษสำหรับผู้สูงอายุได้แก่.....
รายละเอียดการจัด.....
- 2.6 สถานที่อยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่สุดได้แก่.....ระยะห่างจากแหล่งท่องเที่ยว.....กม.

3. ระบบสาธารณูปโภคที่มีภายในแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่(ระบุ).....ค่าใช้จ่ายต่อปี.....บาท

4. รูปแบบการให้บริการภายในแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ (แต่ละประเภทเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 4.1. ห้องน้ำ (รูปแบบเอื้อต่อผู้สูงอายุ ความสะอาด และความพอเพียง)
- ☐ 1. ประตูต้องมีความกว้างสุทธิ 90 เซนติเมตร เป็นแบบบานเปิดออกสู่ภายนอกโดยเปิดค้างได้ไม่น้อยกว่า 90 องศา หรือเป็นแบบบานเลื่อน เปิดปิดได้ง่าย
- ☐ 2. พื้นที่ว่างภายในห้องส้วมมีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร พื้นห้องส้วมมีระดับเสมอฟันภายนอกหรือมีทางลาดในกรณีเป็นพื้นต่างระดับ
- ☐ 3. มีราวจับแนวนอนสูงจากพื้น 60 - 70 เซนติเมตร ยื่นล้าออกมาจากด้านหน้าโถส้วม 25 - 30 เซนติเมตรและราวจับแนวตั้งต่อจากราวจับแนวนอนขึ้นไปอย่างน้อย 60 เซนติเมตร
- ☐ 4. มีราวจับแบบพับเก็บได้ในแนวราบด้านที่ไม่ขัดผนัง มีระบบล๊อคที่ปลดล๊อคได้ง่ายห่างจากขอบโถส้วม 15-20 เซนติเมตร ยาวไม่น้อยกว่า 55 เซนติเมตร

- ☐ 4.2. ทางลาดภายในบริเวณ (รูปแบบเอื้อต่อผู้สูงอายุ และเหมาะสม)
- ☐ ไม่ได้จัดทำ
- ☐ จัดทำโดยต่อเติม.....และมีการใช้จ่ายต่อปี.....บาท
- ☐ 1. มีความลาดชันไม่เกิน 1 : 12 (4.76 องศา)
- ☐ 2. ทางลาดที่มีความยาวโดยรวมไม่เกิน 6 เมตร มีความกว้างไม่น้อยกว่า 90 เซนติเมตร หรือทางลาดมีความยาวโดยรวมเกิน 6 เมตร มีความกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร และทางลาดยาวช่วงละไม่เกิน 6 เมตร ในกรณีที่ทางลาดยาวเกินต้องมีชานพักยาวไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร คั่นระหว่างช่วงของทางลาด
- ☐ 3. ทางลาดยาวตั้งแต่ 2.5 เมตร ขึ้นไป ต้องมีราวจับทั้ง 2 ข้าง ราวจับมีลักษณะกลม มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 3-4 เซนติเมตร
- ☐ 4.3. ที่จอดรถ (ความเหมาะสมและเพียงพอ) ค่าใช้จ่ายต่อปี.....บาท
- ☐ 1. เป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้างไม่น้อยกว่า 2.4 x 6 เมตร
- ☐ 2. มีที่ว่างข้างที่จอดรถกว้างไม่น้อยกว่า 1 เมตร ตลอดความยาวของที่จอดรถโดยที่ว่างต้องมีลักษณะพื้นผิวเรียบและมีระดับเสมอกับที่จอดรถ
- ☐ 3. มีสัญลักษณ์รูปสำหรับคนชราบนพื้น อยู่บนพื้นกลางที่จอดรถ ขนาด 90 x 90 เซนติเมตร
- ☐ 4. มีป้ายสัญลักษณ์รูปคนชรา ขนาด 30 x 30 เซนติเมตร ติดสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 2 เมตร ในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจน
- ☐ 5. มีที่จอดรถสำหรับคนชราใกล้ทางเข้า-ออกอาคารมากที่สุด
- ☐ 4.4. ที่ทิ้งขยะ (ความเหมาะสมเพียงพอและการบริหารจัดการ).....ค่าใช้จ่ายต่อปี.....บาท
- ☐ 4.5. ป้ายและสัญลักษณ์ (ต้องมีป้าย/สัญลักษณ์ที่มีขนาดใหญ่มีความชัดเจน)มองเห็นได้ง่ายติดอยู่ในตำแหน่งที่ไม่ทำให้สับสนและมีสัญลักษณ์หรือตัวอักษรแสดงประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวกเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ มีเครื่องหมายแสดงทางไปสู่สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ
- ☐ 4.6. เคาน์เตอร์ (ต้องมีเคาน์เตอร์ติดต่อที่ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงได้) โดยเคาน์เตอร์ตั้งอยู่ในตำแหน่งที่สามารถสังเกตได้ง่าย มีความสูงส่วนบนเคาน์เตอร์แล้วต้องสูงระหว่าง 70 - 76 เซนติเมตร พื้นที่ว่างใต้เคาน์เตอร์ให้ผู้ใช้เก้าอี้รถเข็น สามารถเข้าประชิดได้โดยไม่มีสิ่งกีดขวาง ส่วนบนเคาน์เตอร์ที่ยื่นออกมาต้องมีความยาวอย่างน้อย 40 เซนติเมตร
- ☐ 4.7. ตู้ ATM (จำนวน/ธนาคาร จดวาง และความพร้อมใช้).....
- 4.7.1 จำนวนธนาคาร.....
- 4.7.2 ธนาคาร.....จำนวน.....
- 4.7.3 สภาพ.....
- 4.7.4 ตำแหน่งที่วาง.....
- 4.7.5 ความพร้อมใช้งาน.....
- ☐ 4.8. แผนที่ท่องเที่ยวแนะนำทางการท่องเที่ยวและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว(รูปแบบ ความสะดวกในการเข้าถึงและชัดเจน) ค่าใช้จ่ายในการจัดทำต่อปี.....บาท

- ☐ 4.9 ที่นั่งสำหรับพักผ่อนระหว่างทาง ทุกระยะ 200 เมตร (รูปแบบ ความเหมาะสม ความสะอาดและความปลอดภัย).....ค่าใช้จ่ายต่อปี.....บาท
- ☐ 4.10. บริการเก้าอี้เข็น (รูปแบบ ความเหมาะสม และเพียงพอ) ค่าใช้จ่ายต่อปี.....บาท
- ☐ 4.11. รวหรือที่จับสำหรับผู้สูงอายุ (ความทั่วถึง ความมั่นคง ความสะอาด)..... ค่าใช้จ่ายต่อปี.....บาท
- ☐ 4.12. การให้บริการด้านการรักษาพยาบาล
- ☐ 1. มียาสามัญประจำบ้าน ค่าใช้จ่ายต่อปี.....บาท
- ☐ 2. ชุดปฐมพยาบาลที่มีคุณภาพ (ไม่หมดอายุพร้อมใช้และจัดเตรียมไว้ในจุดที่เหมาะสม) ค่าใช้จ่ายต่อปี.....บาท
- ☐ 3. มีหน่วยพยาบาลเบื้องต้นหรือห้องพยาบาลในหน่วยงาน ค่าใช้จ่ายต่อปี.....บาท
- ☐ 4. มีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายสถานพยาบาลสามารถให้บริการสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ค่าใช้จ่ายต่อปี.....บาท
- ☐ 4.13. ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว (รูปแบบ/จำนวน/ชื่อ สถานที่ทางแหล่งท่องเที่ยว สภาพความสะอาด ความสะดวก ความเหมาะสมของราคา).....
- ☐ 4.14. อาหารสำหรับนักท่องเที่ยว (ประเภทอาหาร ความหลากหลาย ความสะอาด คุณค่าราคา)
- ☐ 4.15. ให้บริการมัคคุเทศก์ หรือผู้นำชมสำหรับนักท่องเที่ยว (รูปแบบ ความรอบรู้ การให้บริการ)
- ☐ 4.16. การให้บริการความรู้แต่ละสถานที่ภายในแหล่งท่องเที่ยว(รูปแบบสื่อ ความชัดเจนของความรู้ สภาพของสื่อ).....
- ☐ 4.17. การให้บริการด้านยานพาหนะนำชมสำหรับนักท่องเที่ยว (สภาพยานพาหนะ ความเหมาะสมและความสะดวก การให้บริการ).....
- ☐ 4.18. การให้บริการด้านอื่น (สภาพการให้บริการ ความเหมาะสมและความสะดวกการให้บริการ)
- ☐ 1. การให้บริการจำหน่ายของฝาก/ของที่ระลึก เป็นสินค้าประเภท ได้แก่.....
- ☐ 2. อาหารสด เช่น ผลไม้ท้องถิ่น ผลไม้ประจำฤดูกาล ได้แก่.....
- ☐ 3. อาหารแห้ง เช่น ไข่กรอบ ปลา หมู และอื่น ๆ ได้แก่.....
- ☐ 4. ผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องดื่มนานาชนิด ได้แก่.....
- ☐ 5. อาหารผลิตภัณฑ์พื้นเมืองประจำถิ่น ได้แก่.....
- ☐ 6. ผ้าไหม ผ้าฝ้าย เครื่องนุ่งห่ม เครื่องแต่งกายที่เป็นสัญลักษณ์ในพื้นที่ ได้แก่.....
- ☐ 7. เครื่องจักสาน เช่น กระเป๋าจักสาน ได้แก่.....
- ☐ 8. เครื่องใช้จากการประดิษฐ์สิ่งของต่าง ๆ ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้า ได้แก่.....
- ☐ 9. เครื่องปั้นดินเผา เช่น ตุ๊กตาดินเผา อ่างหรือโอ่งดินเผา และอื่นๆ ได้แก่.....
- ☐ 10. เครื่องประดับต่างๆ เช่น แหวน กำไล สร้อย ต่างหู ได้แก่.....
- ☐ 11. อื่น ๆ ได้แก่.....

5. จำนวนร้านค้าของฝาก/ของที่ระลึกภายในประมาณ ร้าน

6. จำนวนร้านอาหารภายในประมาณ ร้าน

7. จำนวนร้านสะดวกซื้อภายใน ประมาณ ร้าน

8. สภาพที่ควรปรับปรุงของแหล่งท่องเที่ยว และการให้บริการสำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไป

8.1 การปรับปรุงสภาพ (สิ่งที่ควรปรับปรุง หน่วยงานที่รับผิดชอบ).....

8.2 การให้บริการที่ควรปรับปรุงและจัดเสริม.....

9. สภาพที่ควรปรับปรุงของแหล่งท่องเที่ยว และการให้บริการสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

9.1 การปรับปรุงสภาพ (สิ่งที่ควรปรับปรุง หน่วยงานที่รับผิดชอบ).....

9.2 การให้บริการที่ควรปรับปรุงและจัดเสริม.....

10. รูปแบบการประชาสัมพันธ์/การให้ข้อมูลข่าวสารแหล่งท่องเที่ยว

☐ 10.1 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ประกอบด้วยสื่อ(ระบุ).....

.....ค่าใช้จ่ายรวมต่อปี.....บาท

☐ 10.2 ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วยสื่อ(ระบุ).....

.....ค่าใช้จ่ายรวมต่อปี.....บาท

☐ 10.3 ผ่านสื่อวิทยุ.....

.....ค่าใช้จ่ายรวมต่อปี.....บาท

☐ 10.4 ผ่านสื่อโทรทัศน์.....

.....ค่าใช้จ่ายต่อรวมปี.....บาท

☐ 10.5 ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวประกอบด้วยกิจกรรม.....

.....ค่าใช้จ่ายต่อปี.....บาท

☐ 10.6 ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์อื่นๆประกอบด้วยกิจกรรม.....

.....ค่าใช้จ่ายต่อปี.....บาท

☐ 10.7 หน่วยงานให้บริการด้านเว็บไซต์ ได้แก่.....

.....ค่าใช้จ่ายต่อปี.....บาท

ส่วนที่ 3 กิจกรรมส่งเสริมการแหล่งท่องเที่ยว

1. มีการจัดกิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยวหรือไม่

☐ 1.1 ไม่มี เหตุผลเพราะ.....

☐ 1.2 มี รูปแบบกิจกรรมที่จัด.....ค่าใช้จ่ายต่อปี.....บาท

ผู้รับผิดชอบ.....

ความสนใจของนักท่องเที่ยว.....

แนวคิดในการปรับปรุงพัฒนากิจกรรม.....

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการจัดการสภาพแวดล้อม

.....
ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

.....
ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ส่วนที่ 5 เพื่อการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุท่านยินดีและมีความพร้อมที่จะปรับปรุงเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับคำถามดังกล่าวข้างต้น

- ☐ ยินดี สามารถดำเนินการได้ทันที
- ☐ ยินดี แต่ยังไม่มีความพร้อม เนื่องจาก.....
- ☐ ไม่ยินดี เหตุผลเพราะ.....

การประเมินความสอดคล้องของแบบวัด

ตารางที่ 7 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
ข้อมูลทั่วไปของ นักท่องเที่ยว	1. จังหวัดที่พักอาศัยในปัจจุบัน	1.00	
	2. เพศ	1.00	
	3.อายุ	1.00	
	4.ศาสนา	1.00	
	5.สถานภาพสมรส	1.00	
	6.รายได้ต่อเดือน	1.00	ควรใช้รูปแบบ ปลายเปิด
รูปแบบของการจัดการ เส้นทางท่องเที่ยว	7. ท่านเคยใช้โมบายแอปพลิเคชันค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวผ่าน โทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ตหรือไม่	1.00	
	8. จำนวนครั้งที่เคยเดินทางมาจังหวัดพัทลุง	0.33	ควรอยู่ข้อมูล ทั่วไป
	9. หลังจากที่ท่านเที่ยวจังหวัดพัทลุงแล้ว ส่วนใหญ่ท่านเดินทางไป ท่องเที่ยวจังหวัดใดต่อไป	0.33	
	10. ท่านหาข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากแหล่งใด (ตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	
	11.ท่านจัดการการท่องเที่ยวพัทลุงของท่านอย่างไร (ตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	
	12. พาหนะที่ใช้เดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง (ตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ)	0.33	ควรอยู่ด้าน กายภาพ
	13. บุคคลที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	0.33	ควรอยู่ข้อมูล ทั่วไป
	14. สถานที่พักแรมในการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง (ตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ)	0.33	ควรอยู่ด้าน กายภาพ
	15.ในกรณีที่ท่านท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงมากกว่า 1 คืน ท่านใช้ การค้างคืนรูปแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	0.33	ควรอยู่ด้าน กายภาพ
	16.ระยะเวลาที่ท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงครั้งล่าสุด.....วัน จำนวนผู้ร่วมเดินทาง.....ท่าน	0.33	ควรอยู่ข้อมูล ทั่วไป
การจัดการ โลจิสติกส์ด้านการ เคลื่อนที่ของเงิน	17. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงในแต่ละครั้งต่อ คน ประมาณ.....บาท	0.33	ควรอยู่ข้อมูล ทั่วไป

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
	18. ค่าที่พักระหว่างการเดินทาง (คน/คืน) ประมาณ.....บาท	0.33	ควรอยู่ข้อมูล ทั่วไป
	19. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (คน/วัน) ประมาณ.....บาท	0.33	ควรอยู่ข้อมูล ทั่วไป
	20. ค่าเดินทาง/ค่าน้ำมัน (ตลอดการท่องเที่ยว)ประมาณ..บาท	0.33	ควรอยู่ข้อมูล ทั่วไป
	21. ค่าใช้จ่ายในการซื้อของฝากและของที่ระลึก (ตลอดการ ท่องเที่ยว) ประมาณ.....บาท	0.33	ควรอยู่ข้อมูล ทั่วไป
	22. ค่าบริการท่องเที่ยวอื่น ๆ และค่าธรรมเนียมชมสถานที่ใน จังหวัด (ตลอดการท่องเที่ยว) ประมาณ.....บาท	0.33	ควรอยู่ข้อมูล ทั่วไป
การจัดการ โลจิสติกส์ด้านการ เคลื่อนที่ทางกายภาพ	คุณภาพระบบขนส่งสาธารณะภายในเมืองพัทลุง	1.00	คุณภาพเป็น
	คุณภาพระบบขนส่งสาธารณะรอบนอกจังหวัดพัทลุง	1.00	นามธรรมควร ระบุให้ชัดเลย
	การดูแลให้ความสำคัญด้านความปลอดภัยในการเดินทาง	1.00	
	การดูแลให้ความสำคัญด้านความปลอดภัยของสถานที่ ท่องเที่ยว	1.00	
	การดูแลให้ความสำคัญด้านความปลอดภัย ณ บริเวณสถานที่ พัก	1.00	
	การดูแลรักษาความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว	1.00	
	การอำนวยความสะดวกสบายภายในสถานที่ท่องเที่ยว	1.00	
	การอำนวยความสะดวกและให้บริการสถานที่จอดรถ และ บริการอย่างเพียงพอเหมาะสม	1.00	
	การให้บริการร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มมีจำนวน เพียงพอและเหมาะสม	1.00	
	ความสะดวกและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้ งาน	1.00	
การจัดการ โลจิสติกส์ด้านการ เคลื่อนที่ของสารสนเทศ	ความเหมาะสมและคุณภาพด้านแพ็คเกจทัวร์และบริษัทนำ เที่ยว	0.67	
	ความเพียงพอและความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือ สัญลักษณ์ท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ	1.00	
	คุณภาพและเหมาะสมของเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและ กิจกรรมท่องเที่ยว	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
	ความเพียงพอของศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว	0.67	ควรอยู่ใน กายภาพ
	ความสะดวก ง่ายและรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลแหล่ง ท่องเที่ยว	1.00	
	ความสะดวก และเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวแต่ละจุดท่องเที่ยวได้ ง่าย	0.67	ควรอยู่ใน กายภาพ
	การเปิดช่องทางการให้ข้อคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเพื่อพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวและการให้ บริการ	1.00	
	ความชัดเจนและง่ายต่อความเข้าใจเกี่ยวกับการให้ข้อมูล เกี่ยวกับที่พักอาศัย เช่น โรงแรม รีสอร์ท โฮมสเตย์	1.00	
	ความชัดเจนและง่ายต่อความเข้าใจเกี่ยวกับการให้ข้อมูล เกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม	1.00	
	ความชัดเจนและง่ายต่อความเข้าใจเกี่ยวกับการให้ข้อมูล เกี่ยวกับการเดินทาง	1.00	
	ความชัดเจนและง่ายต่อความเข้าใจเกี่ยวกับการให้ข้อมูล แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	1.00	
	ความพร้อมและรายละเอียดของแผนที่/การนำทาง	1.00	
	ความเอื้อเฟื้อและมีน้ำใจของคนในพื้นที่จังหวัดพัทลุงต่อ นักท่องเที่ยว	0.33	
	การให้บริการของพนักงาน/เจ้าหน้าที่ในแหล่งท่องเที่ยว	0.33	
	ความชัดเจนของการให้แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว หรือนำเที่ยว ของคนในพื้นที่	0.67	
การจัดการ โลจิสติกส์ด้านการ เคลื่อนที่ของเงิน	ความสะดวกในการบริการใช้บัตรเครดิต	1.00	
	ความสะดวกในการใช้บริการ ATM	1.00	
	ความสะดวกในระบบการชำระเงินค่าสินค้าและบริการ ท่องเที่ยว	1.00	
ระดับ ความพึงพอใจ	ความพึงพอใจที่มีต่อความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	
	ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว	1.00	
	ความพึงพอใจที่มีต่อที่พัก โรงแรม โฮมสเตย์	1.00	
	ความพึงพอใจที่มีต่ออาหาร/ภัตตาคาร	1.00	
	ความพึงพอใจที่มีต่อร้านขายของฝาก/ของที่ระลึก	1.00	
	ที่มีต่อค่าใช้จ่ายในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	
	1.ความพึงพอใจที่มีต่อความสะดวกในการเดินทาง	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
ระดับความพึงพอใจในการท่องเที่ยว	2.ความพึงพอใจที่มีต่อการบริการนำเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	
	3. ความพึงพอใจที่มีต่อการได้รับข้อมูล ข่าวสารการท่องเที่ยว จังหวัดพัทลุง	1.00	
	4.ความพึงพอใจที่มีต่อความเป็นมิตรไมตรีของคนในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	
การกลับมาเที่ยวซ้ำ	1. ท่านมีโอกาส ท่านยินดีจะกลับมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง	1.00	
	2. หากท่านได้รับส่วนลดพิเศษในการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง ท่านสนใจจะมาเที่ยวอีก	1.00	
	3. ท่านสนใจจะเที่ยวพัทลุงอีกครั้งหากมีงานเทศกาลหรืองานประเพณีที่น่าสนใจ	1.00	
	4. มีสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ ในจังหวัดพัทลุงที่ท่านต้องการจะมาเที่ยว	1.00	
	5. มีสถานที่บางแห่งในจังหวัดพัทลุงที่ท่านอยากกลับมาเที่ยวซ้ำอีกครั้ง	1.00	
	6. ท่านต้องการชวนเพื่อน ครอบครัว คนรู้จัก มาเที่ยวจังหวัดพัทลุง	1.00	

ตารางที่ 8 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดพัทลุง

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว	1. จังหวัดที่พักอาศัยในปัจจุบัน	1.00	
	2. เพศ	1.00	
	3.อายุ	1.00	
	4.ศาสนา	1.00	นำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับอาหาร
	5.สถานภาพสมรส	1.00	
	6.รายได้ต่อเดือน	1.00	
รูปแบบของการจัดการเส้นทางท่องเที่ยว	7. ท่านเคยใช้โมบายแอปพลิเคชันค้นหาข้อมูลท่องเที่ยวผ่านโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ตหรือไม่	1.00	ควรใช้ความถี่/มาตรฐานส่วนประมาณค่า
	8. ท่านหาข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	
	9.ท่านจัดการการท่องเที่ยวของท่านอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
	10. พาหนะที่ใช้เดินทางท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	0.33	ควรอยู่ด้านกายภาพ
	11. บุคคลที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยว(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	0.33	ควรอยู่ในข้อมูลทั่วไป
	12. สถานที่พักแรมในการท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	0.33	ควรอยู่ด้านกายภาพ
	13. ในกรณีที่ท่านท่องเที่ยวมากกว่า 1 คืน ท่านใช้การค้างคืนรูปแบบใด	0.33	ควรอยู่ด้านกายภาพ
	14. ระยะเวลาที่ท่องเที่ยวครั้งล่าสุด....วันจำนวนผู้ร่วมเดินทาง....ท่าน	0.33	ควรอยู่ด้านกายภาพ
การจัดการ โลจิสติกส์ด้านการ เคลื่อนที่ของเงิน	15. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวในแต่ละครั้งต่อคนประมาณ...บาท	0.33	ควรอยู่ในข้อมูลทั่วไป
	16. ค่าที่พักระหว่างการเดินทาง (คน/คืน) ประมาณ.....บาท	0.33	ควรอยู่ในข้อมูลทั่วไป
	17. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (คน/วัน) ประมาณ.....บาท	0.33	ควรอยู่ในข้อมูลทั่วไป
	18. ค่าเดินทาง/ค่าน้ำมัน (ตลอดการท่องเที่ยว) ประมาณ.....บาท	0.33	ควรอยู่ในข้อมูลทั่วไป
	19. ค่าใช้จ่ายในการซื้อของฝากและของที่ระลึก(ตลอดการท่องเที่ยว)ประมาณ.....บาท	0.33	ควรอยู่ในข้อมูลทั่วไป
	20. ค่าบริการท่องเที่ยวอื่น ๆ และค่าธรรมเนียมชมสถานที่ (ตลอดการท่องเที่ยว) ประมาณ.....บาท	0.33	ควรอยู่ในข้อมูลทั่วไป
การจัดการ โลจิสติกส์ด้านการ เคลื่อนที่ทางกายภาพ	1.คุณภาพระบบขนส่งสาธารณะภายในเมือง	1.00	
	2.คุณภาพระบบขนส่งสาธารณะรอบนอกเมือง	1.00	
	3.การดูแลให้ความสำคัญด้านความปลอดภัยในการเดินทาง	1.00	
	4.การดูแลให้ความสำคัญด้านความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว	1.00	
	5.การดูแลให้ความสำคัญด้านความปลอดภัย ณ บริเวณสถานที่พัก	1.00	
	6.การดูแลรักษาความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว	1.00	
	7.การอำนวยความสะดวกสบายภายในสถานที่ท่องเที่ยว	1.00	
	8.การอำนวยความสะดวกและให้บริการสถานที่จอดรถ และบริการอย่างเพียงพอเหมาะสม	1.00	
	9.การให้บริการร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
	10.ความสะอาดและความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขาในการใช้งาน	1.00	
การจัดการ โลจิสติกส์ด้านการ เคลื่อนที่ของสารสนเทศ	11.ความเหมาะสมและคุณภาพด้านแพ็คเกจทัวร์และบริษัทนำเที่ยว	0.67	
	12.ความเพียงพอและความเหมาะสมของป้ายบอกทาง หรือสัญลักษณ์ท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ	1.00	
	13.คุณภาพและเหมาะสมของเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยว	1.00	
	14.ความเพียงพอของศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว	0.67	
	15.ความสะอาด ง่ายและรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว	1.00	
	16.ความสะอาด และเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวแต่ละจุดท่องเที่ยวได้ง่าย	0.67	
	17.การเปิดช่องทางการให้ข้อคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการ	1.00	
	18.ความชัดเจนและง่ายต่อความเข้าใจเกี่ยวกับการให้ข้อมูลเกี่ยวกับที่พักอาศัย เช่น โรงแรม รีสอร์ท โฮมสเตย์	1.00	
	19.ความชัดเจนและง่ายต่อความเข้าใจเกี่ยวกับการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม	1.00	
	20.ความชัดเจนและง่ายต่อความเข้าใจเกี่ยวกับการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง	1.00	
	21.ความชัดเจนและง่ายต่อความเข้าใจเกี่ยวกับการให้ข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	1.00	
	22.ความพร้อมและรายละเอียดของแผนที่/การนำทาง	1.00	
	23.ความเอื้อเฟื้อและมีน้ำใจของคนในพื้นที่จังหวัดพัทลุงต่อนักท่องเที่ยว	0.33	
	24.การให้บริการของพนักงาน/เจ้าหน้าที่ในแหล่งท่องเที่ยว	0.33	
	25.ความชัดเจนของการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว หรือนำเที่ยวของคนในพื้นที่	0.67	
การจัดการ โลจิสติกส์ด้านการ เคลื่อนที่ของเงิน	26.ความสะอาดในการบริการใช้บัตรเครดิต	1.00	
	27.ความสะอาดในการใช้บริการ ATM	1.00	
	28.ความสะอาดในระบบการชำระเงินค่าสินค้าและบริการท่องเที่ยว	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
ระดับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว/ชุมชน	29.ความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	
	30.ความสะดวกในการเดินทาง	1.00	
	31.กิจกรรมการท่องเที่ยว	1.00	
	32.ที่พัก โรงแรม โฮมสเตย์	1.00	
	33.อาหาร/ภัตตาคาร	1.00	
	34.ค่าใช้จ่ายในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	
	35.ความเป็นมิตรไมตรีของคนในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	
	36.การบริการนำเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	
	37.การได้รับข้อมูล ข่าวสารการท่องเที่ยว	1.00	

ตารางที่ 9 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามกลุ่มชุมชนในจังหวัดพัทลุง

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ	1.เพศ	1.00	
	2.อาชีพ	1.00	
	3.ระดับการศึกษา	1.00	
	4.พื้นที่ที่อาศัยปัจจุบัน	1.00	
	5.บทบาทที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยว	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยวด้านการเคลื่อนที่ทางกายภาพ	1. ด้านการบริการขนส่งในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน 1.1 การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนของท่านเดินทางด้วยวิธีใดได้บ้าง..... 1.2 ท่านคิดว่าควรมีการพัฒนากระบวนการขนส่งในชุมชนเพื่อรองรับ นักท่องเที่ยวอย่างไร	1.00	ควรสร้างตัวเลือกตอบมากกว่าปลายเปิด
	2. ด้านสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน 2.1 แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนของท่านมีกี่แหล่งประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวอะไรบ้าง 2.2 ท่านคิดว่าแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนของท่านที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุได้ คือ..... 2.3 จากแหล่งท่องเที่ยวตามข้อ 2.2 ท่านคิดว่าจะต้องปรับปรุงอะไรเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ	1.00	ควรรวมข้อ 2.1 และ 2.2 พร้อมกันใช้ประเมินในรูปแบบความพร้อม
	3. ด้านการส่งเสริมการตลาดให้กับชุมชน	1.00	ควรจัดในรูปแบบเลือกตอบมากกว่า

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
	3.1 ชุมชนของท่านมีแนวคิดที่จะเพิ่ม จำนวนนักท่องเที่ยวในชุมชนหรือไม่ ดำเนินการอย่างไร..... 3.2 หากไม่มีสินค้า/ของที่ระลึกในชุมชนของท่าน ท่านคิดว่าชุมชนควรวางแผนนำทรัพยากรในชุมชนมาสร้างผลิตภัณฑ์ใด..... 3.3 ในชุมชนของท่านมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชุมชน เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบใดบ้าง.....		
	4. การจัดระบบทางกายภาพสำหรับการท่องเที่ยวของชุมชน 4.1 คนในชุมชนให้ความสำคัญกับการดูแลรักษา ทำนุบำรุงอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมให้คงสภาพที่ดีขึ้นอย่างไร... 4.2 ชุมชนมีมาตรการ ดูแล ติดตามประเมินการดูแลรักษา ทำนุบำรุงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรมอย่างไร.....	0.67	
การจัดการ โลจิสติกส์ด้านการ เคลื่อนที่ด้าน สารสนเทศ	5. ด้านการส่งเสริมการตลาดให้กับชุมชน ชุมชนของท่านมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชนผ่านสื่อใด (คู่มือแนะนำเที่ยว ออกบูธ วิทยุชุมชน วารสารการท่องเที่ยว ใบปลิว แผ่นพับ โปสเตอร์ อินเทอร์เน็ตหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น หนังสือพิมพ์ รายวัน อื่นๆ(ระบุ).....	1.00	ควรจัดในรูปแบบเลือกตอบมากกว่า
	6. การจัดการระบบด้านข้อมูลข่าวสาร ชุมชนของท่านมีการอธิบายให้ข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวหรือไม่ ด้วยวิธีการใด และใครเป็นผู้ให้ข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลมี ความรู้ ถูกต้อง ชัดเจนหรือไม่	1.00	ควรแยกเป็นประเด็น
การจัดการ โลจิสติกส์ด้านการ เคลื่อนที่ของเงิน	7. การจัดการระบบการเงินสำหรับการท่องเที่ยวของชุมชน 7.1 แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนของท่านมีการให้บริการด้านการเงินในรูปแบบใดบ้าง (ตู้ ATM /สถานที่รับแลกเงินตราต่างประเทศ).....	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
	7.2 ระบบการชำระค่าสินค้า/บริการในแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชนมีรูปแบบใดบ้าง (ชำระเงินสด/ชำระผ่านบัตรเครดิต/ เครดิต).....		
ระดับความพร้อมของชุมชน	8. ด้านการพัฒนาบุคลากรของชุมชน 8.1 ท่านได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนหรือไม่ 8.2 ท่านได้รับการพัฒนาด้านใด..... 8.3 สิ่งที่ท่านได้รับการพัฒนาจากหน่วยงานใด..... 8.4 หลังจากที่ท่านได้รับการพัฒนาสามารถช่วยให้การท่องเที่ยวในชุมชนดีขึ้นหรือไม่อย่างไร..... 8.5 ท่านต้องการได้รับการอบรมด้านการท่องเที่ยวในเรื่องใดเพิ่มเพื่อนำมาพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนให้มีความ ยั่งยืน.....	1.00	
	9. ด้านการส่งเสริมการตลาดให้กับชุมชน สินค้าหรือของที่ระลึกในชุมชนของท่านมีอะไรบ้าง ที่เป็นยอมรับหรือมีชื่อเสียงที่สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้...	1.00	ข้อเสนอแนะควรเพิ่มการปฐมนิเทศเบื้องต้นและควรเก็บกับผู้สูงอายุท่านั้น

ตารางที่10 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามกลุ่มผู้นำชุมชนในจังหวัดพัทลุง

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
การจัดการ โลจิสติกส์ ท่องเที่ยวด้าน การเคลื่อนที่ ทางกายภาพ	1. ประสบการณ์ในการดูแลหรือมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยว 1) น้อยกว่า1 ปี 2) 2-3 ปี 3) 4-5 ปี 4) มากกว่า 5 ปี	0.33	ควรเป็นข้อมูลทั่วไป
	2. รูปแบบการท่องเที่ยวในชุมชนของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) 1) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ 2) การท่องเที่ยวทางศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน 3) การท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ 4) การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 5) การท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ	0.33	ควรเป็นข้อมูลทั่วไป

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
	6) การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 7) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 8) การท่องเที่ยวทางทัศนศึกษาและศาสนา 9) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร 10) การท่องเที่ยวซื้อสินค้า 11) การท่องเที่ยวชมอาหารพื้นเมือง		
	10. แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนของท่านที่เหมาะสมกับ ผู้สูงอายุ		
	3. การจัดการโลจิสติกส์ การท่องเที่ยวด้านการเตรียม ความพร้อมในกรณีฉุกเฉิน ประเด็นการเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉิน (1) หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อในหมู่บ้าน (2) หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อนอกหมู่บ้าน (กรณีติดต่อใน หมู่บ้านไม่ได้) (3) บุคคลที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัยในหมู่บ้าน (4) แนวทางปฏิบัติเพื่อจัดการในภาวะฉุกเฉิน (5) พาหนะเตรียมพร้อมตลอด 24 ชั่วโมงสำหรับกรณี ฉุกเฉิน	0.33	ควรเป็นด้านกายภาพ
	(6) สถานีนามัยในพื้นที่สามารถรองรับอาการเจ็บป่วยที่ เป็นอันตรายถึงชีวิต (7) เจ้าหน้าที่ท่องเที่ยวถึงสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีไว้ ให้บริการนักท่องเที่ยว (8) จุดรับแจ้งเหตุฉุกเฉินที่เข้าถึงได้ง่าย		
	1. ชุมชนของท่านมีแนวคิดที่จะเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวใน ชุมชนหรือไม่และได้ดำเนินการอย่างไร	0.33	
	2. หากไม่มีสินค้า/ของที่ระลึกในชุมชนของท่านคิดว่า ชุมชนควรวางแผนนำทรัพยากรในชุมชนมาสร้าง ผลิตภัณฑ์ใด	0.33	
	3. ในชุมชนของท่านมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับวิถีชีวิตของ ชุมชน เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบ ใดบ้าง	0.33	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
การจัดการ โลจิสติกส์ด้าน การเคลื่อนที่ด้าน สารสนเทศ	1. ชุมชนของท่านมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวใน ชุมชนผ่านสื่อใด (คู่มือแนะนำเที่ยว ออกบูธ วิทยุชุมชน วารสารการท่องเที่ยว ใบปลิว แผ่นพับ โปสเตอร์ อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น หนังสือพิมพ์รายวัน อื่นๆ(ระบุ)	1.00	
การจัดการ โลจิสติกส์ด้าน การเคลื่อนที่ของ เงิน	4. แหล่งที่มาของงบประมาณที่ใช้ในการบริหารจัดการ แหล่งท่องเที่ยว 1) เงินอุดหนุนส่วนกลาง 2) จังหวัดที่เป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว 3) งบประมาณจากภายในชุมชน 4) รายได้จากการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว 5) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 6) งบประมาณจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น(อบต./ อบจ.) 7) อื่นๆ (ระบุ).....	1.00	
	1. การจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว ด้านการให้บริการ ด้านสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านการ ส่งเสริมการตลาด ด้านการเคลื่อนที่ทางกายภาพ ด้านการเคลื่อนที่ของ สารสนเทศ และด้านการเคลื่อนที่ของเงิน 1) งบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงาน.....เป็นเงิน.....บาท 2) งบประมาณที่ชุมชนนำมาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว..... บาท/ปี 3) รายได้เฉลี่ยจากการให้บริการการท่องเที่ยวของ ชุมชน.....บาท/ปี 4) ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุสิ่งอำนวยความสะดวกที่ ชุมชนจัดให้บริการนักท่องเที่ยว..... 6) ค่าใช้จ่ายในการให้บริการรถรับส่งหรือบริการนำเที่ยว ภายในชุมชน.....บาท/ปี 7) ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้พร้อมใน การจัดการท่องเที่ยว.....บาท/ปี 8) ค่าใช้จ่ายสำหรับระบบสาธารณูปโภคในแหล่ง ท่องเที่ยวของชุมชน..... บาท/เดือน	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
	9) ค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งระบบการสื่อสารภายใน ชุมชน.....บาท/ปี		
ระดับความพร้อม ของผู้นำชุมชน	5. จำนวนคณะกรรมการในการกำกับดูแลการบริหาร จัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน 1) น้อยกว่า 5 คน 2) 5-7 คน 3) 8-10 คน 4) มากกว่า 10 คน 5) อื่น ๆ (ระบุ).....	1.00	
	6. ความถี่ในการจัดประชุมของคณะกรรมการเพื่อการ บริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว 1) สัปดาห์ละ 1 ครั้ง 2) เดือนละ 1-2 ครั้ง 3) อื่น ๆ.....	1.00	
	7. บทบาท/หน้าที่ความรับผิดชอบ.....	1.00	
	9. แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนของท่านที่นักท่องเที่ยวนิยมมา เที่ยวสม่ำเสมอ		
	11. ท่านพอใจในการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวใน ชุมชนของท่านหรือไม่ -ไม่พอใจ แหล่งท่องเที่ยว ประเด็นใด ควรปรับปรุงในด้านใด หน่วยงานใดที่ควรให้ความช่วยเหลือ.....	1.00	
	-พอใจ แหล่งท่องเที่ยว..... ต้องการพัฒนาด้านใดให้ดีขึ้น.....		
	1. การจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้านการให้บริการ ด้านสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านการเคลื่อนที่ทางกายภาพ ด้านการเคลื่อนที่ของ สารสนเทศ และด้านการเคลื่อนที่ของเงิน 5) เวลาที่ใช้ในการจัดหาวัสดุสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อ บริการนักท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อเดือน..... บาท 8) ร้อยละของจำนวนความผิดพลาดที่เกิดจากการ ให้บริการ	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
ตอนที่ 4	นักท่องเที่ยวต่อจำนวนครั้งทั้งหมดของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ.....		
ตอนที่ 5	11)เวลาที่ใช้ในการประสานงานภายในชุมชน เพื่อเตรียมการให้บริการนักท่องเที่ยว.....		
	3. สินค้าหรือของที่ระลึกในชุมชนของท่านมีอะไรบ้างที่เป็นที่ยอมรับหรือมีชื่อเสียงที่สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้	1.00	
	4.1.แนวทางการพัฒนาชุมชนในจังหวัดพัทลุงเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ ตามความเห็นของผู้นำชุมชน มีอะไรบ้างพร้อมระบุผู้รับผิดชอบ.....	1.00	
	4.2 สิ่งที่ต้องพัฒนาเร่งด่วนจากภาครัฐ จังหวัด ท้องถิ่นมีอะไรบ้าง 1) สิ่งที่ต้องการให้เร่งพัฒนาจากหน่วยงานของภาครัฐ ... 2) สิ่งที่ต้องการให้เร่งพัฒนาจากหน่วยงานของจังหวัดหรือท้องถิ่น	1.00	
	เพื่อการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุท่านยินดีและมีความพร้อมที่จะปรับปรุงเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับคำถามดังกล่าวข้างต้น -ยินดี สามารถดำเนินการได้ทันที -ยินดี แต่ยังไม่มีความพร้อมเนื่องจาก..... -ไม่ยินดี เหตุผลเพราะ.....	1.00	

ตารางที่ 11 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามกลุ่มผู้ประกอบการที่พักในจังหวัดพัทลุง

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
ข้อมูลทั่วไป	ประเภทธุรกิจที่พัก	1.00	
	ระยะเวลาการดำเนินงาน/ปี	1.00	
ความพร้อมของ สถาน ประกอบการ	จำนวนห้องพัก	1.00	
	ประเภท/ขนาดพื้นที่ห้องพัก ตอบได้มากกว่า 1 ประเภท	1.00	
	จำนวนห้องประชุม/ห้อง สามารถรองรับผู้เข้าร่วม ประชุมทั้งหมดได้.....คน	1.00	
	จำนวนพนักงานที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ คนจากพนักงานทั้งหมด	1.00	ควรมีภาษาอื่น เช่นจีน
การจัดการโลจิสติกส์การ เคลื่อนที่ทาง กายภาพ	การคมนาคม ความพร้อมด้านความปลอดภัย ของ โรงแรม	1.00	
	การคมนาคมขนส่ง เพื่อการเข้าถึงโรงแรม/ที่พัก มี เส้นทางระบบบริการรถสาธารณะเพื่ออำนวยความสะดวก สะดวกอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	
	สิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้บริการของในโรงแรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	0.33	ควรอยู่ในความพร้อมของสถาน ประกอบการ
	สิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพัก (ตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ)	0.33	
	การอำนวยความสะดวกในการรักษาพยาบาล เบื้องต้น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	0.33	
การจัดการโลจิสติกส์การ เคลื่อนที่ทาง กายภาพ	การอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ (ตอบ ได้มากกว่า 1 ข้อ)	0.67	ควรอยู่ในความพร้อมของสถาน ประกอบการ
ความพร้อมของ สถาน ประกอบการ	ท่านต้องการได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้และ ประสบการณ์เพื่อเพิ่มศักยภาพในการดำเนินกิจการ ด้านการท่องเที่ยวด้านใดบ้าง (เรียงลำดับความ ต้องการของท่านจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ)	0.67	
การจัดการโลจิสติกส์การ เคลื่อนที่ของ สารสนเทศ	ช่องทางที่สามารถส่งจองที่พัก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
การจัดการโลจิสติกส์การเคลื่อนที่ของเงิน	ช่องทางการชำระค่าห้องพักและบริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	
	รายได้จากค่าห้องพักเฉลี่ย.....บาท/ปี		
การจัดการโลจิสติกส์การเคลื่อนที่ทางกายภาพ	ต้นทุนการจัดเตรียมการบริการหรืออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าจำนวน....บาท/ปี	1.00	
ความพร้อมของสถานประกอบการ	ต้นทุนในการจัดหาลูกค้าเพื่อเข้าพักเฉลี่ย....บาท/ปี	0.33	
การจัดการโลจิสติกส์การเคลื่อนที่ของสารสนเทศ	ต้นทุนในการติดตั้งอุปกรณ์การสื่อสารภายใน.....บาท/ปี	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์การเคลื่อนที่ทางกายภาพ	ต้นทุนในการขนส่งที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและบริการลูกค้า....บาท/ปี	1.00	
	ต้นทุนในการจัดเก็บของใช้และอุปกรณ์ในการบริการลูกค้า.....บาท/ปี	1.00	
ความพร้อมของสถานประกอบการ	ต้นทุนในการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า.....บาท/ปี	0.33	
การจัดการโลจิสติกส์การเคลื่อนที่ของเงิน	ต้นทุนในการถือครองสินค้าและบริการ.....บาท/ปี	0.33	
ความพร้อมของสถานประกอบการ	ค่าเสียหายจากการเตรียมการรับรองลูกค้าเมื่อได้รับการยืนยันแต่มีการยกเลิก(บาท/ปี)	1.00	
	ค่าใช้จ่ายกรณีลูกค้าเปลี่ยนห้องพักหรือยกเลิกห้องพักไม่เป็นไปตามเวลาที่กำหนด(บาท/ปี)	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์การเคลื่อนที่ของสารสนเทศ	ระยะเวลาเฉลี่ยในการประสานงานกับกับบริษัทนำเที่ยวหรือหน่วยงานในการตอบรับห้องพัก	1.00	
	ระยะเวลาในการประสานงานหน่วยงานภายในเพื่อการจัดเตรียมห้องพักในแต่ละครั้ง	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
	ระยะเวลาเฉลี่ยในการจัดการห้องพักหลังจากได้รับคำยืนยันจากลูกค้า	0.67	
	ร้อยละการส่งมอบห้องพักให้ลูกค้าครบตามจำนวนที่ลูกค้าต้องการ	1.00	
	ร้อยละการส่งมอบห้องพักให้กับลูกค้าตรงตามเวลาที่กำหนด	1.00	
ความพร้อมของ สถาน ประกอบการ	ระยะเวลาเฉลี่ยในการสำรวจความต้องการของลูกค้า	1.00	
	ระยะเวลาเฉลี่ยในการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า	1.00	
	ระยะเวลาในการจัดเก็บห้องพักกรณีมีการจองล่วงหน้า	1.00	
	ร้อยละการส่งมอบห้องพักตรงตามจำนวนที่ลูกค้าต้องการ	1.00	
	ร้อยละการจัดส่งมอบห้องพักตรงเวลา	1.00	
	จำนวนใบจองห้องพักทั้งหมด	0.33	
	จำนวนใบจองห้องพักที่ผิดพลาด	1.00	
ความพร้อมของ สถาน ประกอบการ	จำนวนห้องพักทั้งหมดในฐานข้อมูล	0.33	
	จำนวนห้องพักที่สามารถเปิดให้บริการได้จริง	1.00	
	ปริมาณห้องพักที่ลูกค้าเข้าพักจริง	0.33	
	ปริมาณห้องพักที่ผู้ประกอบการได้พยากรณ์ความต้องการของลูกค้าไว้	1.00	
	จำนวนครั้งที่ไม่สามารถส่งมอบห้องพักให้ลูกค้าได้ตามรายการจองห้องพัก	1.00	
	จำนวนใบจองห้องพักที่พบว่าไม่พร้อมในการส่งมอบให้ลูกค้าได้	1.00	
	จำนวนครั้งที่สามารถส่งมอบห้องพักให้ลูกค้าได้ตามกำหนด	1.00	
	จำนวนครั้งที่ลูกค้ายกเลิกห้องพักก่อนกำหนด	1.00	
	ความรู้และความเข้าใจของผู้บริหารเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวสูงอายุ	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์การ	การเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
เคลื่อนที่ทาง กายภาพ	การจัดเตรียมอาหารที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว สูงอายุ	1.00	
	การจัดเตรียมอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวก	1.00	
	การเตรียมบุคลากรในการบริการ	1.00	
	การปรับปรุงสถานที่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว	1.00	
	การจัดบริการรถรับส่ง	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์การเคลื่อนที่ของ สารสนเทศ	ความร่วมมือกับผู้ประกอบการในธุรกิจอุตสาหกรรม ท่องเที่ยว	0.67	
ความพร้อมของ สถาน ประกอบการ	แผนการปรับปรุงการส่งเสริมทางการตลาดเพื่อ รองรับนักท่องเที่ยว	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์การเคลื่อนที่ทาง กายภาพ	การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่าง สะดวก รวดเร็ว เช่น การมีป้ายบอกทาง หรือแผนที่ที่ชัดเจน	0.33	
การจัดการโลจิสติกส์การเคลื่อนที่ของ สารสนเทศ	การรวมกลุ่มหรือจัดประชุมระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในการพัฒนาด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยว เช่น ความ ปลอดภัย ข้อมูลการท่องเที่ยว และการเดินทาง	0.67	ไม่ควรเป็นประเด็น “สารสนเทศ” เนื่องจากเป็นกลยุทธ์ในการจัดการโซ่ อุปทานด้วย “การรวมกลุ่ม”
ความพร้อมของ สถาน ประกอบการ	การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการกลุ่ม ต่างๆ มีการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาด้านโลจิสติกส์การ ท่องเที่ยวของชุมชนท่องเที่ยวหรือจังหวัด	0.67	
	เพื่อการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว สูงอายุท่านยินดีและมีความพร้อมที่จะปรับปรุง เพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับ คำถามดังกล่าวข้างต้น	1.00	

ตารางที่ 12 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามกลุ่มผู้ประกอบการร้านอาหารในจังหวัดพัทลุง

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
ข้อมูลทั่วไป	ใบอนุญาตเลขที่.....ออกให้เมื่อวันที่ โดย.....	1.00	
	ประเภทของสถานประกอบการ	1.00	ควรเพิ่มอาหารฮาลาล
	วัน/เวลาในการบริการ	1.00	
ความพร้อมของสถานประกอบการ	จำหน่ายอาหารประเภท (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	0.33	ควรเป็นประเด็นข้อมูลทั่วไปและอาหารฮาลาล
	มาตรฐาน หรือใบรับรอง ต่างๆที่ได้รับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	0.33	
	วิธีการกำจัดขยะของร้าน	1.00	
	มีการติดตั้งปล่องควัน เครื่องดูดอากาศ ภายนอกครัวหรือภายในร้าน	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์ การเคลื่อนที่ของ สารสนเทศ	ช่องทางการบริการลูกค้าในการสั่งอาหารหรือจองโต๊ะล่วงหน้า (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์ การเคลื่อนที่ของเงิน	ช่องทางการชำระค่าสินค้าและบริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	
ความพร้อมของสถานประกอบการ	จำนวนพนักงานที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้.....คน จากพนักงานทั้งหมด...คน	1.00	แก้คำถาม ภาษาอังกฤษสื่อสารกับลูกค้า
การจัดการโลจิสติกส์ การเคลื่อนที่ทาง กายภาพ	การเดินทางไปยังร้านอาหารของท่าน	1.00	
	เส้นทางการขนส่งมวลชน เพื่ออำนวยความสะดวกและเข้าถึงร้านอาหาร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	ตัวเลือก 4 ควรแยกระหว่างคนคน กับอาหาร
ข้อมูลทั่วไป	ท่านได้รับการสนับสนุนและบริการด้านกิจกรรมเพื่อใช้ในการปรับปรุงกิจการของท่านเพื่อการท่องเที่ยวในรูปแบบใดและ	1.00	
	ท่านต้องการได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้และประสบการณ์เพื่อการเพิ่มศักยภาพในการสนับสนุนกิจการด้านการท่องเที่ยวด้านใดบ้าง ระบุ	1.00	
ความพร้อมของสถานประกอบการ	จำนวนโต๊ะอาหาร	1.00	
	- สามารถรองรับลูกค้าทั้งหมด		
	จำนวนโต๊ะที่มีไม่เพียงพอกับลูกค้าเฉลี่ยต่อปี(ช่วงเทศกาล)		น่าจะตอบยาก

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
การจัดการโลจิสติกส์ การเคลื่อนที่ของเงิน	กรณีคิดราคาแบบเหมาเฉลี่ยต่อโต๊ะ/กรณีคิดราคาเฉลี่ยต่อคน	0.67	ควรเป็นข้อมูลทั่วไป ควรเพิ่มในช่วงปกติ
	ปริมาณการสั่งจองโดยประมาณเฉลี่ย(เดือน/ไตรมาส/ปี) - ยอดขายโดยประมาณเฉลี่ยต่อ(เดือน/ไตรมาส/ปี)	0.67	
ความพร้อมของสถานประกอบการ	ปริมาณการสั่งจองจริงเฉลี่ย(เดือน/ไตรมาส/ปี)	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์ การเคลื่อนที่ของเงิน	- ยอดขายจริงเฉลี่ยต่อ(เดือน/ไตรมาส/ปี)	0.67	ควรเป็นข้อมูลทั่วไป
ความพร้อมของสถานประกอบการ	ฝ่ายจัดเลี้ยง	1.00	ละเอียดดีแต่น่าจะตอบยาก
	- จำนวนพนักงาน	1.00	
	- ระยะเวลาในการให้บริการลูกค้าเฉลี่ย	1.00	
	- ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของฝ่ายจัดเลี้ยงเฉลี่ยต่อปี	1.00	
	ฝ่ายจัดซื้อ	1.00	
	จำนวนพนักงาน	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์ การเคลื่อนที่ของ สารสนเทศ	ระยะเวลาในการสั่งซื้อวัตถุดิบ/สินค้าเฉลี่ย	1.00	ละเอียดดีแต่น่าจะตอบยาก
ความพร้อมของสถานประกอบการ	จำนวนบิลสั่งซื้อวัตถุดิบ/สินค้าที่ผิดพลาด	1.00	
ความพร้อมของสถานประกอบการ	ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของฝ่ายจัดเลี้ยงเฉลี่ยต่อปี	1.00	ละเอียดดีแต่น่าจะตอบยาก
	ฝ่ายคลังสินค้า	1.00	
	จำนวนพนักงาน	1.00	
	ระยะเวลาในการถือสินค้าก่อนขายเฉลี่ย	1.00	
	ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของฝ่ายจัดเลี้ยงเฉลี่ยต่อปี	1.00	
	ฝ่ายขนส่ง/จัดส่ง	1.00	ละเอียดดีแต่น่าจะตอบยาก
	จำนวนพนักงาน	1.00	
ระดับความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว	ระยะเวลาในการจัดส่งอาหารถึงลูกค้าเฉลี่ย	0.33	เป็นผลลัพธ์จากกระบวนการ ควรให้นักท่องเที่ยวเป็นผู้ประเมิน
	ระยะเวลาในการจัดส่งอาหารใหม่กรณีทำรายการผิดพลาด	0.33	
ความพร้อมของสถานประกอบการ	ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของฝ่ายจัดเลี้ยงเฉลี่ยต่อปี	0.67	ควรเป็นข้อมูลทั่วไป
ข้อมูลทั่วไป	กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อปี	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
การจัดการโลจิสติกส์ การเคลื่อนที่ของ สารสนเทศ	ค่าใช้จ่ายของการติดตั้งเครื่องมือสื่อสารเฉลี่ยต่อปี	1.00	
ความพร้อมของสถาน ประกอบการ	สถานประกอบการของท่านได้รับความเสียหายที่เกิดจากความไม่สงบ/ภัยพิบัติ/อื่นๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	ควรเพิ่มรายละเอียดชี้แจงเกี่ยวกับความเสียหาย
การจัดการโลจิสติกส์ การเคลื่อนที่ทาง กายภาพ	สภาพร้านมีความคงทนแข็งแรง สะอาด และมีอากาศถ่ายเทที่ดี	1.00	ควรแยกแต่ละประเภท
	สถานที่เตรียมอาหารมีความสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ	1.00	ควรแยกแต่ละประเภท
	ภายในร้านมีความสะดวกในการเดินเข้าออก	1.00	
	มีการจัดระบบการกำจัดขยะที่ถูกสุขลักษณะ	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์ การเคลื่อนที่ทาง กายภาพ	มีการจัดแบ่งพื้นที่แต่ละส่วนชัดเจน เช่น ครั้ว ห้องน้ำ ครัว	1.00	
	ห้องน้ำมีความสะอาดอยู่เสมอ มีอ่างและสบู่ล้างมือบริการ	1.00	
	มีอุปกรณ์ปิดอาหารอย่างมิดชิด เพื่อป้องกันฝุ่นหรือแมลงต่าง ๆ	1.00	
	อุปกรณ์และภาชนะในการให้บริการมีความสะอาดและจัดวางถูกหลักโภชนาการ	1.00	
	วัตถุดิบและอุปกรณ์ต่างๆ มีความสะอาดและมีสภาพที่ดี และมีการจัดเก็บอย่างถูกสุขลักษณะ	1.00	
	มีการแสดงป้ายเครื่องหมายรับรองมาตรฐานและคุณภาพต่างๆ ที่ชัดเจน	0.33	ควรเป็นประเด็นข้อมูลข่าวสาร
	มีการแสดงราคาอาหารที่ชัดเจนและเหมาะสมกับราคา	0.33	
ความพร้อมของสถาน ประกอบการ	มีการปรุงอาหารสดใหม่ทุกวัน	1.00	
	เครื่องปรุงหรือเครื่องเคียงต่างๆ มีฝาปิดมิดชิด	1.00	
	มีการเก็บวัตถุดิบการปรุงอาหารอย่างสะอาดและมีสัดส่วน	1.00	
	มีการแยกประเภทวัตถุดิบในการจัดเก็บอย่างชัดเจน	1.00	
	บุคลากรในร้านแต่งกายสุภาพและสะอาด	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
	ผู้ปรุงอาหารมีการใช้ผ้ากันเปื้อนที่ถูกต้องลักษณะ	1.00	
	พนักงานมีการบริการที่ดี สุภาพ และมีความคล่องตัว	1.00	
	พนักงานเอาใจใส่ลูกค้า และบริการรวดเร็ว	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์ การเคลื่อนที่ทาง กายภาพ	มีป้ายชื่อร้านที่ชัดเจน มองเห็นได้ง่าย	0.33	ควรเป็นประเด็นข้อมูลข่าวสาร
	ภายในร้านมีช่องระบายอากาศ	1.00	
	มีป้ายบอกจุดต่างๆภายในร้านอย่างชัดเจน	0.33	ควรเป็นประเด็นข้อมูลข่าวสาร
	มีบริการจัดอาหารนอกสถานที่	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์ การเคลื่อนที่ของ สารสนเทศ	มีการวางแผนเอกสารข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับบริการลูกค้า	1.00	
	มีข้อมูลการติดต่อหน่วยงานต่างๆกรณีฉุกเฉิน เช่น โรงพยาบาล	1.00	
ความพร้อมของสถาน ประกอบการ	เพื่อการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุท่านยินดีและมีความพร้อมที่จะปรับปรุงเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับคำถามดังกล่าวข้างต้น	1.00	

ตารางที่ 13 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามกลุ่มผู้ประกอบการร้านค้าในจังหวัดพัทลุง

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
ข้อมูลทั่วไปของ ร้านค้า	1. ประเภทสินค้าที่จำหน่ายมีประเภทประกอบด้วย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	ควรจัดกลุ่มสินค้า
	2.ระยะเวลาการดำเนินกิจการ.....ปี	1.00	
	3. ราคาสินค้าที่จำหน่ายต่อชิ้นอยู่ในช่วงใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	
	4. จำนวนลูกค้าที่มาซื้อสินค้าที่ร้านประมาณ....คน/วัน ค่าใช้จ่ายของลูกค้าในการซื้อสินค้าภายในร้านแต่ละครั้งจำนวน.....บาท/คน	1.00	ควรแยกกลุ่มลูกค้า ต่างชาติ และไทย
	5.ท่านต้องการได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้และประสบการณ์เพื่อการเพิ่มศักยภาพในการสนับสนุนกิจการด้านการท่องเที่ยวด้านใดบ้าง ระบุ	1.00	
	6.ร้านค้าของท่านมีการผลิตสินค้าจำหน่ายเอง	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
	7. ท่านได้รับการสนับสนุนและบริการด้านกิจกรรมเพื่อใช้ในการปรับปรุงกิจการของท่านเพื่อการท่องเที่ยวในรูปแบบใดและจากหน่วยงานใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	
ระดับความพร้อมของ	8. การให้บริการของร้านค้า มีอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	
ผู้ประกอบการร้านค้า	9. จำนวนพนักงาน รวมถึงบุคคลในร้านที่ปฏิบัติงาน..... คน/วัน	1.00	
	10. จำนวนพนักงานที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้..คนจากพนักงานทั้งหมด.....คน	1.00	ควรเพิ่มภาษาจีน
	11. ช่องทางที่สามารถให้ลูกค้าสั่งซื้อสินค้าของร้าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	0.67	ควรเป็น information
การจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวการเคลื่อนที่ของเงิน	12. ช่องทางการชำระค่าสินค้าและบริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวการเคลื่อนที่ทางกายภาพ	13. การเข้าถึง การเดินทางไปยังร้านค้า	1.00	
	14.เส้นทางการขนส่งมวลชน เพื่ออำนวยความสะดวกและเข้าถึงร้านค้า (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	
ระดับความพร้อมของผู้ประกอบการร้านค้า	1. ข้อมูลด้านการขายและการส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า มูลค่ายอดขายเฉลี่ยต่อปีจำนวน...บาท ต้นทุนการจัดเตรียมการบริการหรืออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าจำนวน.....บาท ต้นทุนในการจัดหาสินค้าจำหน่ายเฉลี่ยต่อปี.....บาท ระยะเวลาเฉลี่ยการรับชำระค่าสินค้าภายในร้านของลูกค้าแต่ละราย....นาที	0.33	รายละเอียดเกี่ยวกับด้านกายภาพ แต่บางข้อเป็น monetary flow

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
	ระยะเวลาเฉลี่ยในการจัดส่งสินค้าให้ลูกค้ากรณี บริการจัดส่งนอกสถานที่.....วัน ร้อยละการส่งมอบสินค้าให้ลูกค้าครบตามจำนวนที่ ลูกค้าต้องการซื้อ... ร้อยละการส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้าตรงตามเวลา ที่กำหนด. ต้นทุนในการจัดส่งสินค้าให้กับลูกค้าต่อปี..... บาท จำนวนครั้งในการจัดส่งสินค้าเฉลี่ยต่อปี		
	2. ข้อมูลการจัดหาสินค้าเพื่อการขาย 1) ระยะเวลาในการจัดซื้อสินค้าเพื่อการจัด จำหน่ายในแต่ละประเภทสินค้า 2) ระยะเวลาเฉลี่ยในการจัดเตรียมสินค้าหลังจาก ได้รับการส่งมอบจากผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่าย แบ่งตามประเภทสินค้า 3) ร้อยละการได้รับสินค้าเต็มจำนวนตามคำสั่งซื้อ จากผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่าย 4) ร้อยละการได้รับสินค้าตามกำหนดเวลาจาก ผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่าย.. 5) ปริมาณใบสั่งซื้อสินค้าทั้งหมดต่อปี.	0.33	รายละเอียดเกี่ยวกับด้านกายภาพ แต่บางข้อเป็น procurement
	6) ปริมาณสินค้าที่สั่งซื้อจริง..... 7) ปริมาณใบสั่งซื้อที่ไม่เป็นไปตามรายการที่สั่งซื้อ 8) ปริมาณสินค้าที่ไม่สามารถจัดส่งให้ลูกค้าได้ตาม คำสั่งซื้อ.....		
ระดับความพร้อม ของ ผู้ประกอบการ ร้านค้า	3. ข้อมูลการจัดเก็บสินค้า ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บสินค้า เพื่อสำรองการขาย เฉลี่ยต่อปี.....บาท ระยะเวลาการจัดเก็บสินค้าแต่ละประเภทตั้งแต่ การรับสินค้าจนกระทั่งนำเสนอสินค้าหน้าร้านและ ส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า จำนวนสินค้าที่มีการบันทึกในการจัดเก็บสินค้า แยกตามประเภทสินค้าและรายการสินค้า	0.33	รายละเอียดเกี่ยวกับด้านกายภาพ แต่บางข้อเป็น กิจกรรม Inventory ควรมีรายชื่อประกอบ

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
	จำนวนสินค้าที่มีการนับจริงจากการจัดเก็บสินค้าแยกตามประเภทสินค้าและรายการสินค้า ต้นทุนในการถือครองสินค้าเพื่อการจำหน่ายต่อปี.....บาท ระยะเวลาในการสำรองสินค้าสำหรับรองรับความต้องการของลูกค้า ระยะเวลาในการถือครองสินค้าก่อนการส่งมอบให้กับลูกค้าตั้งแต่กระบวนการผลิต(กรณีที่ผลิตเอง) การจัดเก็บ จนถึงการส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้าแยกตามประเภทสินค้า ปริมาณสินค้าที่เกิดการชำรุดหรือเสียหายเฉลี่ยต่อปี..... ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากสินค้าชำรุดหรือหายต่อปี.....บาท		
ระดับความพร้อมของผู้ประกอบการร้านค้า	4. ข้อมูลการพยากรณ์ยอดขาย ต้นทุนในการพยากรณ์ยอดขายต่อปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการสำรวจความต้องการของลูกค้า ระยะเวลาเฉลี่ยในการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า	0.33	รายละเอียดเกี่ยวกับด้านกายภาพ แต่บางข้อเป็ กิจกรรม forecasting
	5. ข้อมูลการรับคืนสินค้า ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจัดเตรียมสินค้าก่อนการขายและมีสินค้าชำรุดเสียหาย มูลค่าของสินค้าที่ลูกค้าส่งคืนเฉลี่ยต่อปี ระยะเวลาเฉลี่ยที่รับคืนสินค้าจากลูกค้าตั้งแต่การรับแจ้งจากลูกค้าจนถึงการรับคืนสินค้า จำนวนครั้งที่สินค้าถูกส่งกลับจากลูกค้าเฉลี่ยต่อปี	0.33	รายละเอียดเกี่ยวกับด้านกายภาพ แต่บางข้อเป็น กิจกรรม Reverse Logisticsควรแยกประเภทค่าใช้จ่ายเป็นค่าซ่อม ค่าขนส่ง
การเคลื่อนที่ของเงิน	6. ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบการสื่อสาร เพื่อการสนับสนุนการบริการแก่ลูกค้าและกิจการ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ภายใน แฟกซ์ Access Point การเดินสายเน็ตเวิร์ก เซิร์ฟเวอร์ WIFI และโปรแกรมหรือซอฟต์แวร์ต่าง ๆ เป็นต้น	0.33	ควรเป็น Information Flow ในส่วนของ Infrastructure

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
ระดับความพร้อม ของ ผู้ประกอบการ ร้านค้า	1.ความรู้และความเข้าใจของผู้บริหารเกี่ยวกับการ อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวสูงอายุ	1.00	
	2.การเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว กลุ่มผู้สูงอายุ	1.00	
	3.การจัดเตรียมสินค้าที่เหมาะสมกับกลุ่ม นักท่องเที่ยวสูงอายุ	1.00	
	4.การจัดเตรียมอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวก	1.00	
	5.การเตรียมบุคลากรในการบริการ	1.00	
	6.ความร่วมมือกับผู้ประกอบการในธุรกิจ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	0.67	Logistics collaboration
	7.แผนการปรับปรุงการส่งเสริมทางการตลาดเพื่อ รองรับนักท่องเที่ยว	1.00	
	8.มีการบริการที่รวดเร็ว เอาใจใส่ต่อลูกค้า	1.00	
	9.มีเวลาเปิดปิดที่แน่นอน และแสดงไว้อย่างชัดเจน	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์การ ท่องเที่ยว การเคลื่อนที่ทาง กายภาพ	10.การปรับปรุงสถานที่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว	1.00	
	11.การจัดบริการรถรับส่ง	1.00	
	12.สภาพร้านมีความคงทนแข็งแรง สะอาด และมี อากาศถ่ายเทที่ดี	1.00	
	13.มีสถานที่จัดวางสินค้าที่สะอาด มีแสงสว่าง เพียงพอ มีการระบายอากาศ ที่เหมาะสมไม่อับชื้น	1.00	
	14.มีทางเดินภายในร้านที่สะดวกในการเดินเข้า ออก	1.00	
	15.มีการแยกเป็นสัดส่วนชัดเจนของประเภทสินค้า	1.00	
	16.มีตู้โชว์หรือชั้นวางผลิตภัณฑ์พร้อมอุปกรณ์ที่ ป้องกันแมลงต่าง ๆ	1.00	
	17.มีการปิดป้ายแสดงราคาสินค้าที่สามารถ มองเห็นได้ชัดเจน	0.33	ควรเป็น information focus ที่ กิจกรรม procurement หรือที่ dataในการคัดเลือก
การจัดการโลจิสติกส์การ ท่องเที่ยว	ระบบการคัดเลือกแหล่งผลิตสินค้า	0.67	ถ้าเน้นที่ระบบเป็นกายภาพถ้าเน้น ที่นี้ควรเป็น information
	ระบบหรือเงื่อนไขในการรับส่งสินค้าจากผู้ผลิตหรือ ผู้ค้าส่ง	0.67	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
การเคลื่อนที่ของ สารสนเทศ	ระบบการตรวจรับสินค้าจากผู้ผลิตหรือผู้ค้าส่ง	0.67	เป็นทั้งกายภาพและข้อมูลข่าวสาร
	ระบบการจัดเก็บข้อมูลรายชื่อแหล่งจัดส่งสินค้า ให้กับร้านค้า	1.00	
	เอกสารข้อมูลเกี่ยวกับรายการสินค้าภายในร้าน	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์การ ท่องเที่ยว	การจัดแบ่งพื้นที่การจัดวางตามประเภทสินค้า	1.00	
การเคลื่อนที่ทาง กายภาพ	การจัดเก็บสินค้าคงคลังอย่างเป็นระบบและมีการ หมุนเวียนสินค้าที่ดี	1.00	
	การจัดเรียงสินค้ามีความสะดวกต่อการเลือกซื้อ สินค้าของลูกค้า	1.00	
ระดับความพร้อม ของ ผู้ประกอบการ ร้านค้า	ความสามารถในการพยากรณ์ยอดขาย	0.67	forecasting
	การจัดรายการส่งเสริมการขายแก่ผู้ผลิต	1.00	
	การจัดรายการส่งเสริมการขายแก่ลูกค้า	1.00	
	ระบบการส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า	0.67	Inventory or transport
	การให้บริการพร้อมต่อการตอบสนองความ ต้องการของลูกค้า	1.00	
	ความสามารถจัดหาสินค้าในปริมาณครบถ้วนตาม ความต้องการของ ลูกค้า	0.67	Inventory ควรเลือกที่เกี่ยวกับโลจิสติกส์
	ระดับความสามารถในการจัดบริการเสริมให้แก่ ลูกค้า เช่น การจัดส่ง สินค้าทางไปรษณีย์	1.00	
	เพื่อการเตรียมความพร้อมในการรองรับ นักท่องเที่ยวสูงอายุท่านยินดีและมีความพร้อมที่ จะปรับปรุงเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกให้	1.00	
	สอดคล้องกับคำถามดังกล่าวข้างต้น -ยินดี สามารถดำเนินการได้ทันที -ยินดี แต่ยังไม่มีความพร้อม เนื่องจาก..... -ไม่ยินดี เหตุผลเพราะ.....		

ตารางที่ 14 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามกลุ่มผู้ประกอบการนำเที่ยวในจังหวัดพัทลุง

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
ระดับความพร้อมของผู้ประกอบการ	2. ขนาดและการดำเนินงานของบริษัทนำเที่ยว	1.00	ควรเป็นข้อมูลทั่วไป
	3. ลักษณะของธุรกิจจ้ดนำเที่ยว	1.00	
	3.1 บริการจ้ดนำเที่ยวภายในประเทศ	1.00	
	3.2 บริการจ้ดนำเที่ยวต่างประเทศ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	
	4. ลักษณะการบริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	
	5. บริการเสริมธุรกิจนำเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	
	6. ท่านได้รับการสนับสนุนและบริการด้านกิจกรรมเพื่อใช้ในการปรับปรุงกิจการของท่านเพื่อการท่องเที่ยวในรูปแบบใดและจากหน่วยงานใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	
	7. ท่านต้องการได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้และประสบการณ์เพื่อการเพิ่มศักยภาพในการดำเนินกิจการด้านการท่องเที่ยวด้านใดบ้าง (เรียงลำดับความต้องการของท่านจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ)	1.00	น่าจะระบุ 5 ระดับ
การจัดการโลจิสติกส์การเคลื่อนที่ทางกายภาพ	8. ค่าขนส่งในการบริการนักท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์การเคลื่อนที่ของสารสนเทศ	9. ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบการสื่อสาร เพื่อการสนับสนุนการบริการนักท่องเที่ยว เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ภายใน แฟกซ์ Access Point การเดินสายเน็ตเวิร์ก เซิร์ฟเวอร์ WIFI และโปรแกรมหรือซอฟต์แวร์ต่าง ๆ เป็นต้น	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
การจัดการ โลจิสติกส์การเคลื่อนที่ ทางกายภาพ	10.ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บอุปกรณ์สำหรับ การบริการนักท่องเที่ยว	1.00	
การจัดการ โลจิสติกส์การเคลื่อนที่ การเงิน	11.รายได้จากการจัดโปรแกรมนักท่องเที่ยว และบริการนักท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อปี บาท	0.67	รายได้หรือกำไร
	12.ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากความผิดพลาดในการ บริการนักท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อปี บาท	0.67	
	13.ค่าใช้จ่ายในการยกเลิกโปรแกรมการ ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อปี บาท	0.67	
การจัดการ โลจิสติกส์การเคลื่อนที่ ของสารสนเทศ	14.บริษัทท่านมีการกำหนดระยะเวลาในการ ตอบรับหรือยืนยันในการจัดโปรแกรม ท่องเที่ยวหรือไม่อย่างไร	1.00	
	15.ระยะเวลาในการจัดเตรียมโปรแกรม ท่องเที่ยวเมื่อได้รับการยืนยันจาก นักท่องเที่ยว	1.00	
	16.ระยะเวลาในการติดต่อเครือข่ายในการ จัดการโปรแกรมท่องเที่ยว เช่น แหล่ง ท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร และร้านค้า	1.00	
	17.ระยะเวลาเฉลี่ยในการบริหารจัดการ ภายในบริษัททั้งก่อนและหลังในแต่ละ โปรแกรมท่องเที่ยว	1.00	
	18.ระยะเวลาในการส่งรายละเอียดโปรแกรม การท่องเที่ยวจนกระทั่งนักท่องเที่ยวเดินทาง ตามกำหนดการ	1.00	
ระดับความพร้อมของ ผู้ประกอบการ	19.บริษัทของท่านมีการวางแผนการ เปลี่ยนแปลงโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ จัดเตรียมไว้เพื่อนำเสนอนักท่องเที่ยวอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	
	20.ระยะเวลาที่บริษัทใช้ในการสำรวจความ ต้องการของนักท่องเที่ยว	0.33	ควรเป็น information

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
การจัดการ โลจิสติกส์การเคลื่อนที่ ของสารสนเทศ	21.ระยะเวลาที่บริษัทกำหนดในการยกเลิก โปรแกรมการท่องเที่ยวโดยไม่จัดเก็บ ค่าธรรมเนียมหรือค่าปรับ	0.67	เนื่องจากมีสาเหตุหลายสาเหตุไม่ สามารถจกโปรแกรมทัวร์ได้จึงเป็น เพียงสาเหตุของ information เท่านั้น
	22.จำนวนร้อยละของโปรแกรมท่องเที่ยวที่ บริษัทสามารถจัดโปรแกรมได้ตามคำขอของ นักท่องเที่ยวที่มาติดต่อให้จัดโปรแกรมการ ท่องเที่ยว เมื่อเทียบกับจำนวนทั้งหมดของ การได้รับการติดต่อและคำยืนยันจาก นักท่องเที่ยว(เฉลี่ยต่อปี)	0.67	
ระดับความพร้อมของ ผู้ประกอบการ	23.จำนวนโปรแกรมท่องเที่ยวที่บริษัทไม่ สามารถจัดได้ตามตารางการท่องเที่ยวและ เวลาที่กำหนด(เฉลี่ยต่อปี)	0.67	สนใจเฉพาะสาเหตุจาก ผู้ประกอบการเท่านั้นใช่หรือไม่ ควรเป็นรูปแบบเลือกตอบ
	23.1 จำนวนโปรแกรมท่องเที่ยวที่จัดให้ นักท่องเที่ยวทั้งหมด.....	1.00	
	23.2 โปรแกรมท่องเที่ยวที่ไม่เป็นไปตาม กำหนด.....	1.00	
	24.จำนวนโปรแกรมท่องเที่ยวที่บริษัทมีการ ยกเลิกต่อนักท่องเที่ยวหลังจากที่มีการยืนยัน โปรแกรมท่องเที่ยวแล้ว(เฉลี่ยต่อปี) ถ้ามี เนื่องจากสาเหตุอะไร	0.67	
	25.จำนวนโปรแกรมท่องเที่ยวที่บริษัทไม่ สามารถจัดให้นักท่องเที่ยวได้เมื่อ นักท่องเที่ยวติดต่อมา(เฉลี่ยต่อปี) ถ้ามี เนื่องจากสาเหตุอะไร	0.67	
	26.จำนวนโปรแกรมท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยว ยกเลิกหลังการยืนยันโปรแกรมท่องเที่ยว (เฉลี่ยต่อปี)	0.67	
การจัดการ โลจิสติกส์การเคลื่อนที่ ทางกายภาพ	ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวก	0.33	ควรเป็น information
	การคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวพร้อมโปรแกรม ท่องเที่ยวที่เหมาะสม	0.33	
	การเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกในการ เดินทางท่องเที่ยว	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
	การประสานงานหน่วยงานต่าง ๆ ในการอำนวยความสะดวก	0.33	
ระดับความพร้อมของผู้ประกอบการ	การเตรียมบุคลากรในการบริการนำเที่ยว	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์การเคลื่อนที่ทางกายภาพ	การจัดบริการรถรับส่ง	1.00	
ระดับความพร้อมของผู้ประกอบการ	ความร่วมมือกับผู้ประกอบการในธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	1.00	
	แผนการปรับปรุงการส่งเสริมทางการตลาดเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว	1.00	
	บริษัทมีนโยบายเพื่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน	1.00	
	กฎระเบียบต่าง ๆ ของบริษัทมีความชัดเจนและมีการแจ้งให้พนักงานทราบโดยทั่วถึง	1.00	
	การประเมินและติดตามการดำเนินงานตามแผนของบริษัทอย่างสม่ำเสมอ	1.00	
	ความรู้ด้านการท่องเที่ยว ประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยว และการใช้ภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศในการสื่อสารในธุรกิจนำเที่ยว	1.00	
	ความรู้ด้านการท่องเที่ยว ประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวมีความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยและมรดกทางวัฒนธรรมพหุหลู	1.00	
ระดับความพร้อมของผู้ประกอบการ	ความรู้เรื่อง พ.ร.บ. ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	1.00	
	รายการนำเที่ยวมีกิจกรรมสร้างสรรค์ต่อสังคม และตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรทางการท่องเที่ยว	1.00	
	รายการนำเที่ยวที่หลากหลายและมีความชำนาญเฉพาะทาง	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
การจัดการ โลจิสติกส์การเคลื่อนที่ ทางกายภาพ	มีสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ สำนักงานที่เพียงพอกับการปฏิบัติงาน	1.00	
การจัดการ โลจิสติกส์การเคลื่อนที่ ของสารสนเทศ	มีระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการท่องเที่ยว และบริการอย่างครบครัน	1.00	
	มีสื่อสิ่งพิมพ์ด้านการท่องเที่ยว	1.00	
	มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้านการท่องเที่ยวที่ ให้บริการแก่ลูกค้าหรือนักท่องเที่ยว	1.00	
	มีสื่ออื่นๆด้านการท่องเที่ยวที่สร้างขึ้นเอง จัด ให้บริการแก่ลูกค้าและนักท่องเที่ยว	1.00	
ระดับความพร้อมของ ผู้ประกอบการ	มีการพัฒนาบุคลากรหรือสาขาวิชาชีพไทยให้ มีความชำนาญเฉพาะทางในสายวิชาชีพ	1.00	
การจัดการ โลจิสติกส์การเคลื่อนที่ ของสารสนเทศ	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนสมาชิกชุมชน เพิ่มพูนความรู้ข่าวสารการท่องเที่ยว	1.00	
ระดับความพร้อมของ ผู้ประกอบการ	มีการฝึกทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศใน ระดับที่สามารถสื่อสารได้อย่างสม่เสมอ	1.00	
	มีการสร้างสัมพันธ์มิตรหรือความร่วมมือใน ระหว่างธุรกิจและบริการ	0.67	เป็นประเด็นการใช้กลยุทธ์ “ความ ร่วมมือ”
	มีการสร้างเครือข่ายในธุรกิจอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและบริการทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชน	0.67	
	มีการสร้างเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวระดับ ท้องถิ่น	0.67	
	มีความร่วมมือในการส่งเสริมให้ความรู้ด้าน การท่องเที่ยวกับหน่วยงานการศึกษา	0.67	
	มีการกำหนดค่าตอบแทนและสวัสดิการ ให้กับพนักงาน และเครือข่ายในการนำเที่ยว อย่างชัดเจน	0.67	
	มีการเป็นสมาชิกของสมาคมหรือชมรมด้าน การท่องเที่ยว เช่น สมาชิกธุรกิจการ ท่องเที่ยวภายในประเทศ สมาคมไทยธุรกิจ	0.67	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
	การท่องเที่ยว สมาคมไทยบริการการท่องเที่ยว เป็นต้น		
การจัดการ โลจิสติกส์การเคลื่อนที่ ทางกายภาพ	มีชื่อบริษัท สถานที่ตั้งสถานประกอบการตั้ง อยู่ในที่เห็นได้อย่างชัดเจนแน่นอน	1.00	
ระดับความพร้อมของ ผู้ประกอบการ	มีหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิ ครอบครองสถานที่ใช้เป็นสำนักงานอย่าง ชัดเจน	1.00	
การจัดการ โลจิสติกส์การเคลื่อนที่ ทางกายภาพ	มีการกำหนดโปรแกรมท่องเที่ยวให้ นักท่องเที่ยวสามารถเลือก	1.00	
	มีโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ระบุกิจกรรมต่างๆ ครอบคลุมและดึงดูดความน่าสนใจ เช่น แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ กิจกรรมระหว่างทาง เดินทางและกิจกรรมอื่นๆตามความ เหมาะสม	1.00	
การจัดการ โลจิสติกส์การเคลื่อนที่ ของสารสนเทศ	มีการระบุราคาค่าใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ เช่น ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าบริการอื่นๆซึ่ง แสดงให้เห็นถึงการบริการที่ดีและไม่เอา เปรียบนักท่องเที่ยว	1.00	
	มีช่องทางการส่งเสริมการขายที่ทันสมัยและ หลากหลายไม่เกินความจริง	1.00	
	มีการส่งข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมนำเที่ยวไป ยังกลุ่มนักท่องเที่ยวโดยผ่านสื่อต่างๆเช่น แผ่นพับ เว็บไซต์ จดหมายข่าว และสื่อสังคม ออนไลน์	1.00	
	มีการประสานงานกับหน่วยงานกับผู้ ที่เกี่ยวข้องทั้งก่อนและหลังการจัดรายการนำ เที่ยวล่วงหน้า	1.00	
	มีการติดตามเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะ เกิดขึ้นในระหว่างการเดินทาง เช่น ติดต่อ ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของแหล่ง ท่องเที่ยว โรงแรม ภัตตาคารและร้านขาย ของที่ระลึก เป็นต้น	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
ระดับความพร้อมของ ผู้ประกอบการ	มีวิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในกรณีที่เกิด ปัญหาเฉพาะหน้าในกรณีที่เกิดปัญหา ระหว่างการนำเที่ยว	1.00	
	มีการจัดมัคคุเทศก์และทีมงานในแต่ละ โปรแกรมท่องเที่ยวตรงกับกลุ่มนักท่องเที่ยว อย่างเหมาะสม	1.00	
	มีมัคคุเทศก์และมีทีมงานที่มีความรู้ ความสามารถด้านการท่องเที่ยว การสื่อสาร การอธิบายกิจกรรมต่างๆ สอดคล้องกับกลุ่ม นักท่องเที่ยว	1.00	
	มีบุคลากรส่วนปฏิบัติการ สำนักงานที่มี ความรู้และเชี่ยวชาญ	1.00	
	มีบุคลากรสามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ สำนักงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1.00	
การจัดการ โลจิสติกส์การเคลื่อนที่ ของสารสนเทศ	บุคลากรมีการพัฒนาตนเองให้ทันสมัยต่อ เทคโนโลยีตลอดเวลา	1.00	
การจัดการ โลจิสติกส์การเคลื่อนที่ ทางกายภาพ	มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ นักท่องเที่ยวตรงตามความต้องการของ นักท่องเที่ยว	1.00	
	มีการจัดยานพาหนะในการเดินทางที่ เหมาะสมและสะดวกสบาย	1.00	
	มีการจัดการที่พักที่ดี	1.00	
	มีการจัดการนำกลุ่มท่องเที่ยวไปยังจุดต่าง ๆ ตามโปรแกรมที่กำหนดไว้	1.00	
	มีการจัดการเรื่องอาหารที่ดี มีคุณภาพ และ เหมาะสมกับนักท่องเที่ยว	1.00	
การจัดการ โลจิสติกส์การเคลื่อนที่ ของสารสนเทศ	มีการแนะนำสินค้า ของที่ระลึกที่คุ้มค่ากับ นักท่องเที่ยว	1.00	
การจัดการ	มีการสร้างความประทับใจเรื่องการรับ-ส่ง นักท่องเที่ยว	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
โลจิสติกส์การเคลื่อนที่ทางกายภาพ	มีการจัดการอำนวยความสะดวกในสิ่งที่นักท่องเที่ยวร้องขอในกรณีที่มีความจำเป็นหรือเหตุฉุกเฉิน	1.00	
	มีการจัดการนำเที่ยวที่เน้นความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว	1.00	
	มีการเลือกที่พักที่เน้นความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว	1.00	
	มีการเลือกที่พักที่มีมาตรฐานด้านความปลอดภัย	1.00	
	มีการเลือกยานพาหนะที่มีมาตรฐานด้านความปลอดภัย	1.00	
	มีการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีมาตรฐานด้านความปลอดภัย	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์การเคลื่อนที่ของสารสนเทศ	มีการเตือนภัยอุบัติเหตุด้านต่างๆมีฉาชีพและการลักขโมยที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์การเคลื่อนที่ทางกายภาพ	มีการจัดการนำเที่ยวที่ไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ชนบธรรมเนียมประเพณีไทย	1.00	
	มีกิจกรรมใดๆที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติในขณะจ้ดนำเที่ยวให้แก่ักท่องเที่ยว	0.67	ควรเป็น information เพราะไม่ครบถ้วนเลยทำให้เป็นปัญหาต่อชุมชน
	มีรายการนำเที่ยวและกิจกรรมการส่งเสริมการทำนุศิลปวัฒนธรรม โดยไม่ส่งผลกระทบต่อชนบธรรมเนียม ประเพณีไทย และชุมชนท่องเที่ยว	0.67	
	มีการจ้ดนำเที่ยวที่ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน	1.00	
	มีการใช้บริการมัคคุเทศก์ท้องถิ่น	1.00	
	มีการใช้ยานพาหนะในท้องถิ่น	1.00	
	มีการใช้บริการที่พักในชุมชน	1.00	
	มีการใช้บริการร้านขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมืองในท้องถิ่น	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
	มีการบริหารจัดการและดำเนินการทางด้านธุรกิจน่าเที่ยว โดยยึดหลักศีลธรรมของสังคมแนวทางหรือวิธีการบริหารจัดการของบริษัทเมื่อนำไปปฏิบัติและไม่มีสิ่งใดที่มีผลทางลบต่อศีลธรรมอันดีต่อสังคม	0.67	ควรเป็น information เพราะไม่ครบถ้วนเลยทำให้เป็นปัญหาต่อชุมชน คำถามมากไปอาจทำในรูปแบบจัดกลุ่ม
ระดับความพร้อมของผู้ประกอบการ	เพื่อการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุท่านยินดีและมีความพร้อมที่จะปรับปรุงเพิ่มเติมสิ่ง	1.00	

ตารางที่ 15 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสำรวจและประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
ลักษณะทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว	1.ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	1.00	
	2.รายละเอียดการบริหารจัดการ	1.00	
	3.ลักษณะเด่นของแหล่งท่องเที่ยว	1.00	ควรทำเป็นเลือกตอบเช่น ที่ตั้ง ชื่อเสียง ขนาด
การจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยวด้านการเคลื่อนที่กายภาพ	4.ตำแหน่งที่อยู่/ที่ตั้ง..... ถนน.....อำเภอ.....	1.00	
	5.พื้นที่รอบ ๆ บริเวณแหล่งท่องเที่ยว ประมาณเนื้อที่..... ไร่.....ตารางวา	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยวด้านการเคลื่อนที่ของเงิน	6. จำนวนผู้บริหารของแหล่งท่องเที่ยว..คน ได้รับงบประมาณจากแหล่งท่องเที่ยวเป็นเงิน บาท/ปี	1.00	
	7. จำนวนพนักงานให้บริการในแหล่ง ท่องเที่ยว.....คน ได้รับงบประมาณจาก แหล่งท่องเที่ยวเป็นเงิน.....บาท/ปี	1.00	
	8. จำนวนพนักงานดูแลในแหล่งท่องเที่ยว คนได้รับงบประมาณจากแหล่ง ท่องเที่ยวเป็นเงิน..... บาท/ปี	1.00	
	9.งบประมาณสำหรับการบริการแหล่ง ท่องเที่ยวเป็นเงิน .บาท/ปี	1.00	ควรจัดทำเป็นตาราง 12 เดือนและ ระบุจำนวนมากและน้อย
	10.จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเฉลี่ยเดือน ละประมาณ.....คน และเดือนที่ นักท่องเที่ยวมามากที่สุดคือช่วงเดือน	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
	11. บริการหรือกิจกรรมที่จัดให้บริการ นักท่องเที่ยวได้แก่ งบประมาณที่ใช้สำหรับ บริการ/กิจกรรมที่จัดเฉลี่ยเดือนละ บาท -ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ได้แก่.... -เวลาที่ใช้ในการให้บริการ/กิจกรรมเฉลี่ย เดือนละ.....บาท	1.00	ควรจัดทำในรูปแบบเลือกตอบ
	-ร้อยละจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีความพึง พอใจต่อการให้บริการที่ครบตามโปรแกรม และตรงเวลาตามที่ได้ตกลงกันร้อยละเฉลี่ย ต่อกลุ่มทัวร์		
	12. มีการจัดซื้อวัตถุดิบหรือบริการจาก ภายนอกแหล่งท่องเที่ยวเพื่อจัดกิจกรรม หรือไม่.....ได้แก่ -ค่าใช้จ่ายเดือนละประมาณ.....บาท -เวลาที่ใช้ในการจัดซื้อวัตถุดิบหรือบริการ จากภายนอกแหล่งท่องเที่ยวเพื่อจัดกิจกรรม เดือนละประมาณ.....นาท	1.00	
	13. ค่าใช้จ่ายในการลงทุนติดตั้งระบบ สารสนเทศเพื่อการสื่อสารในองค์กร (Software) บาทต่อปี เวลา ที่ใช้สำหรับดำเนินการในการติดต่อ ประสานงานเพื่อสั่งการภายในองค์กร	1.00	
	14. ร้อยละของความผิดพลาดที่เกิดจากการ บริหารจัดการของพนักงานภายในองค์กร คิด เป็นร้อยละเฉลี่ยต่อจำนวนกลุ่มทัวร์...	1.00	
	15. ค่าใช้จ่ายแผนกขนส่งของแหล่งท่องเที่ยว เฉลี่ยเดือนละ บาท เวลาที่ใช้สำหรับดำเนินการจัดการเกี่ยวกับ การขนส่งเฉลี่ยต่อเดือน.....	1.00	
	16. ค่าใช้จ่ายในการจัดการดูแลจัดเก็บวัสดุ เครื่องใช้ในการดูแลแหล่งท่องเที่ยวและการ ให้บริการนักท่องเที่ยวเฉลี่ยเดือนละ..บาท	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
	เวลาที่ใช้สำหรับดำเนินการบริหารจัดการ เกี่ยวกับการดูแลจัดเก็บวัสดุต่าง ๆ เฉลี่ยต่อ เดือน..... ร้อยละค่าเฉลี่ยจำนวนความ ผิดพลาดที่เกิดจากการจัดบันทึกวัสดุและ จำนวนนักท่องเที่ยวที่ไม่ตรงกันเฉลี่ยร้อยละ ต่อเดือน		
	ค่าใช้จ่ายวิเคราะห์จำนวน นักท่องเที่ยว รวมทั้งสำรวจความต้องการ ของนักท่องเที่ยว.....บาทต่อปี (ค่าจ้าง ค่าใช้จ่ายเงินเดือน วัสดุอุปกรณ์)		
	17.ค่าใช้จ่ายดูแลรักษาสถานที่และสิ่ง สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อรองรับ นักท่องเที่ยว.....บาทต่อเดือน เวลาที่ ใช้สำหรับดำเนินการดูแลรักษาสถานที่และ กิจกรรมเฉลี่ยต่อเดือน	1.00	
	18. ค่าใช้จ่ายที่สูญเสียจากการยกเลิกของ นักท่องเที่ยว.....บาท/เดือน เวลาที่ใช้สำหรับการดำเนินการเจรจาต่อรอง จากการยกเลิกของนักท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อ เดือน..... ร้อยละค่าเฉลี่ยจำนวนนักท่องเที่ยวที่ยกเลิก การให้บริการจากแหล่งท่องเที่ยวเฉลี่ยร้อยละ ต่อเดือน	1.00	
	19.ค่าใช้จ่ายที่สูญเสียจากความไม่พึงพอใจ จากการให้บริการนักท่องเที่ยว.....บาทต่อ เดือน	1.00	
	20.เวลาที่ใช้สำหรับการดำเนินการเจรจา ต่อรองจากการยกเลิกของนักท่องเที่ยวเฉลี่ย ต่อเดือน..	1.00	
การจัดการ	1.การเดินทางภายในจังหวัดพัทลุง เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว(ระบุรายละเอียด)	1.00	
	2.สถานที่ดูแลด้านความปลอดภัยที่	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
โลจิสติกส์ท่องเที่ยว ด้านการเคลื่อนที่ กายภาพ	ใกล้แหล่งท่องเที่ยว(ระบุรายละเอียด)		
	3.ระบบสาธารณูปโภคที่มีภายใน แหล่งท่องเที่ยว(ระบุรายละเอียด)	1.00	ควรเพิ่มจุดปลายทาง
	4.รูปแบบการให้บริการภายในแหล่ง ท่องเที่ยว (แต่ละประเภทเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ) 4.1. ห้องน้ำ (รูปแบบเอื้อต่อผู้สูงอายุ ความสะดวก และความพอเพียง) 4.2. ทางลาดภายในบริเวณ (รูปแบบ เอื้อต่อผู้สูงอายุ และเหมาะสม) 4.3. ที่จอดรถ (ความเหมาะสมและ เพียงพอ) 4.4. ที่ทิ้งขยะ (ความเหมาะสม เพียงพอและการบริหารจัดการ) 4.5. ป้ายและสัญลักษณ์ (ต้องมีป้าย/ สัญลักษณ์ที่มีขนาดใหญ่มีความชัดเจน) 4.6. เคาน์เตอร์ (ต้องมีเคาน์เตอร์ติดต่อที่ ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงได้) 4.7. ตู้ ATM (จำนวน/ธนาคาร จุดวางและ ความพร้อมใช้) 4.8. แผนที่ท่องเที่ยวแนะนำทางการท่องเที่ยว และการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (รูปแบบ ความสะดวกในการเข้าถึงและ ชัดเจน) 4.9 ที่นั่งสำหรับพักผ่อนระหว่างทาง ทุกระยะ 200 เมตร (รูปแบบ ความ เหมาะสม ความสะดวกและความปลอดภัย) 4.10. บริการเก้าอี้เข็น (รูปแบบ ความ เหมาะสม และเพียงพอ) 4.11. ราวหรือที่จับสำหรับผู้สูงอายุ (ความทั่วถึง ความมั่นคง ความสะดวก) 4.12.การให้บริการด้านการรักษาพยาบาล 4.13. ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
	(รูปแบบ/จำนวน/ชื่อ สถานที่ทางแหล่งท่องเที่ยว สภาพความสะอาด ความสะดวก ความเหมาะสมของราคา) 4.14. อาหารสำหรับนักท่องเที่ยว (ประเภทอาหาร ความหลากหลาย ความสะอาด คุณค่าราคา) 4.15. ให้บริการมัคคุเทศก์ หรือผู้นำชมสำหรับนักท่องเที่ยว (รูปแบบ ความรอบรู้ การให้บริการ) 4.16. การให้บริการความรู้แต่ละสถานที่ภายในแหล่งท่องเที่ยว(รูปแบบสื่อ ความชัดเจนของความรู้ สภาพของสื่อ) 4.17.การให้บริการด้านยานพาหนะนำชมสำหรับนักท่องเที่ยว (สภาพยานพาหนะ ความเหมาะสมและความสะดวก การให้บริการ) 4.18. การให้บริการด้านอื่น (สภาพการให้บริการ ความเหมาะสมและความสะดวก การให้บริการ)		พื้นที่ตอบให้น้อยเกินไป
ระดับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว	5. จำนวนร้านค้าของฝาก/ของที่ระลึก ประมาณ ร้าน	1.00	ควรระบุบริเวณโดยรอบ
	6. จำนวนร้านอาหารประมาณ.....ร้าน	1.00	
	7. จำนวนร้านสะดวกซื้อประมาณ....ร้าน	1.00	
	8. สภาพที่ควรปรับปรุงของแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการสำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไป	1.00	
	9. สภาพที่ควรปรับปรุงของแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ	1.00	
การจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยว การเคลื่อนที่ของสารสนเทศ	10. รูปแบบการประชาสัมพันธ์/การให้ข้อมูลข่าวสารแหล่งท่องเที่ยว(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	1.00	

ประเด็น	คำถาม	IOC	ข้อเสนอแนะ
ระดับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว	มีการจัดกิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยวหรือไม่	1.00	
	เพื่อการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุท่านยินดีและมีความพร้อมที่จะปรับปรุงเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับคำถามดังกล่าวข้างต้น	1.00	

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพแบบวัด

ผู้ทรงคุณวุฒิ	หน่วยงาน
รองศาสตราจารย์ ดร.นิกร ศิริวงศ์ไพศาล	ประธานหลักสูตรฯ วิศวกรรม โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน (ปริญญาโท) ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อาจารย์ ดร.ไพรัช พิบูลย์รุ่งโรจน์	รองคณบดี วิทยาลัยการศึกษาและการจัดการทางทะเล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
คุณยุวดี นีรัตน์ตระกูล	ผู้อำนวยการกองวิจัยการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ภาคผนวก ฉ

ตัวอย่างสภาพและผลการประเมินศักยภาพ

1. บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน

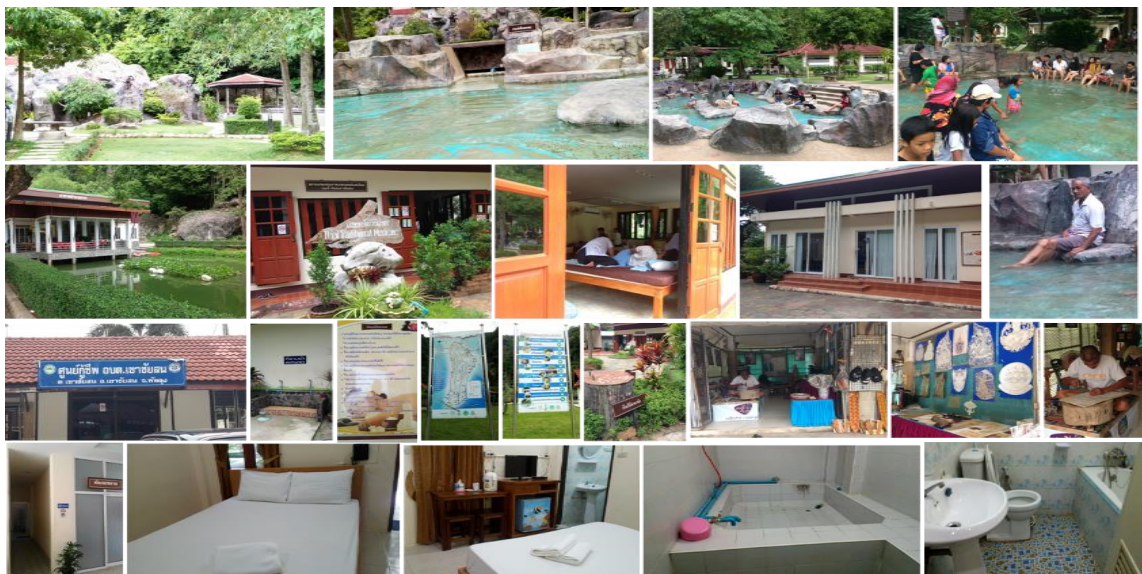
ประวัติความเป็นมา

บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภochaชัยสน จังหวัดพัทลุง ชาวบ้านเชื่อว่าเป็นบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ โดยมีตำนานเล่าว่าบริเวณพื้นที่บ่อน้ำร้อนเขาชัยสนแต่เดิมเป็นทะเลสาบทั้งหมด มีตายายคู่หนึ่งชื่อว่าตาสันและยายซุ่นพายเรือมาหาปลาบริเวณนี้ เมื่อถึงกลางทะเลน้ำได้ทะลุเข้าเรือจนตากับยายไม่สามารถแก้ไขสถานการณ์ได้จึงอธิษฐานว่า ถ้าตนตายขอให้ตนได้เป็นเจ้าของบริเวณนี้และขอให้สิ่งมหัศจรรย์เกิดขึ้น เมื่อตากับยายได้เสียชีวิตลง น้ำในทะเลสาบแห่งนี้ในพริบตาเศษดินเศษหินใต้ท้องทะเลต่างเข้ามารวมตัวกันจนเกิดเป็นภูเขาสูงคือเขาชัยสนในปัจจุบันและมีธารน้ำร้อนเกิดขึ้น อ่าวนั้นค่อยๆใหญ่ขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นบริเวณหน้าบ่อน้ำร้อนจึงมีรูปปั้นตาสันยายซุ่น

บ่อน้ำร้อนเขาชัยสนได้มีการบูรณะ และปรับปรุงมาตามลำดับ โดยปี พ.ศ.2494 พระพิศาลธรรมรังสี(พระราชปฎิภาณมุนี เจ้าคณะจังหวัดพัทลุง) ได้บูรณะและสร้างกำแพงล้อมรอบบ่อน้ำร้อนด้วยการชักชวนชาวบ้านพัฒนาลาดซีเมนต์ตกแต่งบริเวณบ่อน้ำร้อนและทำเป็นร่องน้ำสำหรับระบายน้ำให้ไหลไปทางร่องออกด้านหน้าสู่คูถนนพร้อมทั้งสร้างห้องน้ำถาวรไว้บริการ บ่อน้ำร้อนนี้จึงได้ชื่อว่า "บ่อน้ำร้อนพิศาล" มีพื้นที่ปากบ่อประมาณ 8 - 10 ตารางเมตร มีไอน้ำพุร้อนไหลล้นปากบ่ออยู่ตลอดเวลา ต่อมาปี พ.ศ.2536 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จัดสรรงบประมาณให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง เพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบ และปี พ.ศ. 2544 จังหวัดพัทลุงแจ้งได้มอบหมายให้องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสนเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ และปีพ.ศ. 2545 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดสรรงบประมาณโครงการพัฒนาสาขาการท่องเที่ยวภายใต้เพื่อพัฒนาบ่อน้ำร้อนให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน จำนวน 13,536,000 บาท (กระทรวงวัฒนธรรม 2560)

สถานที่ตั้ง

บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน ตั้งอยู่บริเวณภูเขาชัยสน หมู่ที่ 3 บ้านเขาชัยสน ตำบลเขาชัยสน อำเภochaชัยสน จังหวัดพัทลุง อยู่ห่างจากอำเภochaเมืองพัทลุง ประมาณ 25 กม. ห่างจากองค์การบริหารส่วนตำบล ประมาณ 500 เมตร

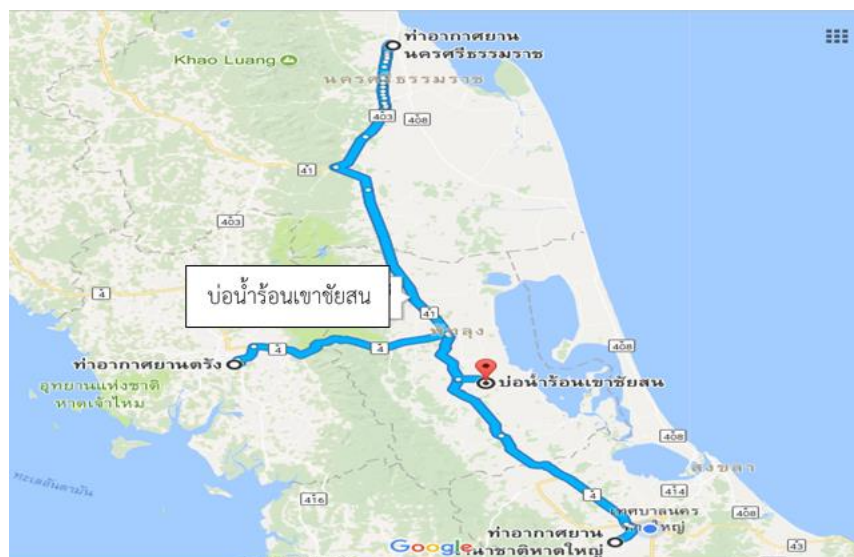
ภาพผนวกที่ ฉ-1 บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน

การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

การเดินทางจากจังหวัดพัทลุงใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ถึงทางแยกเข้าอำเภอเขาชัยสนเลี้ยวซ้ายมาตามทางหลวงหมายเลข 4081 อีกประมาณ 7 กม.จะพบทางเข้าบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง สามารถเดินทางด้วยรถยนต์และรถไฟ โดยสถานที่ตั้งอยู่ห่างจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

ห่างจากสนามบินหาดใหญ่	ประมาณ 83.5	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินนครศรีธรรมราช	ประมาณ 143	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินตรัง	ประมาณ 83	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีขนส่งจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 29	กิโลเมตร
ห่างจากศาลากลางจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 29.7	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีรถไฟจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 29.8	กิโลเมตร

เส้นทางการเดินทาง

ภาพผนวกที่ ฉ-2 แผนที่เส้นทางการเดินทาง

ลักษณะทางกายภาพ

บ่อน้ำร้อนเขาชัยสนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนท่ามกลางธรรมชาติและขุนเขา ลักษณะท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เนื่องจากมีน้ำร้อนจากใต้ดินเป็นน้ำพุพุ่งขึ้นมาผ่านตามช่องเปิดใต้ดินที่มีโครงสร้างหลายลักษณะต่างกันน้ำพุร้อนจะมีอุณหภูมิสูงกว่าน้ำที่ไม่มีการพุ่งขึ้นมาแต่ไหลมาซึ่งอยู่ในแอ่งพื้นโลกเรียกว่า "บ่อน้ำร้อน" หากได้รับแรงเสียดทานมีน้ำร้อนไหลตลอดเวลา จากการสำรวจของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ (2560) พบว่าลักษณะธรณีวิทยาเกิดอยู่เชิงเขาหินปูนเขาชัยสน อายุเพอร์เมียน ทางกายภาพเป็นบ่อธรรมชาติ 1 บ่อ ความกว้างของบ่อประมาณ 8 X6 จากบ่อแม่มาเป็นธารที่มีทั้งธารน้ำร้อนและธารน้ำเย็นแยกเป็น 2 ธาร ไหลลงมายังแอ่งน้ำที่มีรัศมีประมาณ 12 เมตร น้ำใส ไม่มีกลิ่น กลิ่นกำมะถัน พบสาหร่ายเขียว-เหลืองผลึกคาร์บอนเนตสีจางเล็กน้อยรอบบ่อมีธรรมชาติที่สวยงามและอุดมสมบูรณ์ ส่วนสภาพทางเคมี ความเป็นกรด-ด่าง 7.70 ปริมาณมวลสารทั้งหมดและแร่ธาตุอื่น ๆ 265 ppm. แอ่งน้ำร้อนมีอุณหภูมิของน้ำประมาณ 60 องศาเซลเซียส น้ำร้อนที่ไหลมา

เป็นน้ำแร่ที่สามารถรักษาโรคบางชนิดได้ เช่น โรคผิวหนัง โรคอัมพฤกษ์ โรคปวดเมื่อย นอกจากนี้การอาบน้ำแร่จะกระตุ้นให้ร่างกายมีระบบไหลเวียนโลหิตที่ดีขึ้น ภูมิคุ้มกันรอบบริเวณใกล้เคียงน้ำร้อน มีบันไดคอนกรีตเชื่อมต่อกับบริเวณปากถ้ำยายหอมลักษณะเป็นถ้ำที่ภายใน ถ้ำเป็นห้องโถงขนาดใหญ่ ด้านหน้ามีรูปปั้นยายหอม ด้านบนถ้ำมีช่องขนาดใหญ่แสงสามารถส่องเข้าไปในถ้ำได้ และถ้ำโพรงจะเข้ อยู่ทางด้านเหนือของบ่อน้ำร้อน ห่างออกไปประมาณ 700 เมตร เป็นที่ตั้งของถ้ำพระเจ้าชัยเสนเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปเก่าแก่ศิลปะสมัยอยุธยา ปั้นด้วยดินเหนียวพอกปูนลงรักปิดทอง เป็นพระปางสมาธิ กับปางมารวิชัย และ พระพุทธรูปปูนปั้นปางไสยาสน์ศิลปะสมัยรัตนโกสินทร์ขนาดใหญ่ประมาณ 2 เมตร ปัจจุบันได้มีการปรับปรุงให้มีสถานที่อาบน้ำ บ่อพักน้ำร้อน อาคารที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว ก่อสร้างสถานที่จำหน่ายสินค้า เป็นแหล่งเรียนรู้งานช่างฝีมือการแกะหนังตะลุง การทำข้าวกล้องจากข้าวสังข์หยด การทำสมุนไพรกุนทีดำและเงาะป่า (กระทรวงวัฒนธรรม 2560)

จากการสำรวจลักษณะทางกายภาพพบว่าบ่อน้ำร้อนเขาชัยเสนมีย่านและสัญลักษณ์แจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในและภายนอกอาคารแหล่งท่องเที่ยวและตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจนทั้งกลางวันและกลางคืน มีลานจอดรถที่กว้างขวางและมีป้ายสัญลักษณ์ที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ พื้นที่ภายนอก มีจุดนั่งพักและหลังคาบังแดดกันฝนพื้นทางเดินเรียบ ไม่ลื่น ไม่มีสิ่งกีดขวาง และทางลาดที่ติดตั้งราวจับทั้งสอง มีย่านบอกทางเข้าห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ สภาพห้องน้ำ มีโถส้วมแบบนั่งราบ (ชักโครก) มีราวจับในห้องน้ำ พื้นกระเบื้องไม่ลื่น ประตูห้องน้ำเป็นแบบเปิดให้คนอื่นสามารถเข้าไปได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุ มีสัญญาณฉุกเฉินในห้องน้ำ นอกจากนี้มีระบบรักษาความปลอดภัยด้วยกล้องวงจรปิด และบริการอินเทอร์เน็ต WiFi ด้วยบ่อน้ำร้อนเขาชัยเสน เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ จึงมีบริการด้านการนวด สปา และแช่น้ำร้อนน้ำแร่ธรรมชาติ มีห้องพักที่เป็นบ้าน 7 หลังและห้องแช่น้ำร้อน 8 ห้อง มีสระน้ำร้อนแช่เท้า มีร้านค้าขายของที่ระลึก และร้านอาหารแต่มีการรบกวนจากฝูงลิงส่งผลกระทบต่อความเดือดร้อน ความรำคาญใจกับนักท่องเที่ยวบ้างเล็กน้อย

นอกจากนี้แหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้เคียงอยู่ทางทิศเหนือของบ่อน้ำร้อน อีกประมาณ 300 เมตร เป็นธารน้ำเย็นเขาชัยเสน อยู่บริเวณเชิงเขาชัยเสนที่บริเวณหน้าผาเชิงเขาชัยเสน ซึ่งตกแต่งให้เป็นสวนพักผ่อน มีครอบครัวนิยมพาบุตรหลานมาเที่ยวเล่นมากมาย มีถ้ำพระด้านใน ระดับน้ำลึกประมาณ 1 เมตร มีน้ำไหลจากถ้ำนี้ตลอดปีสามารถมองเห็นปลาน้อยใหญ่ว่ายวนไปวนมา ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อย เพดานถ้ำต่ำบางช่วงต่ำมาก ทำให้ต้องก้มตัว และบางช่วงแคบประมาณ 1 เมตร บางช่วงกว้างถึง 30-40 เมตร ความยาวของถ้ำไปตามแนวยาวของภูเขา ทะลุอีกด้านของภูเขา จนสามารถลอดออกทางตรงข้ามได้ มีบริการล่องเรือนำเที่ยวตามเส้นทางน้ำใต้ภูเขา และบริเวณโดยรอบได้มีการจัดเป็นสวนสุขภาพเหมาะแก่การพักผ่อนในช่วงเย็น ซึ่งเป็นอีกหนึ่งจุดที่สามารถมองพระอาทิตย์ตกดินได้อย่างสวยงาม

ภาพผนวกที่ ฉ-3 ธารน้ำเย็นเขาชัยสน

การให้บริการ

บริเวณบ่อน้ำร้อนมีบริการด้านการนวด สปา และแช่น้ำร้อน น้ำแร่ธรรมชาติบริการฟรีในบริเวณอ่างสาธารณะซึ่งให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง ส่วนนักท่องเที่ยวที่ต้องการความเป็นส่วนตัวมีที่พักไว้บริการในอัตราห้องพักคนละ 500 บาท จำนวน 5 หลัง ภายในบริเวณห้องพักมีอ่างแช่น้ำแร่ส่วนตัว เครื่องปรับอากาศ โทรทัศน์ ตู้เย็น หากต้องการแช่น้ำร้อนอย่างเดียวบริการเป็นชั่วโมงละ 120 บาท และห้องพักพิเศษมีห้องน้ำส่วนตัวชั่วโมงละ 200 บาท สนใจติดต่อสอบถามข้อมูลที่ โทร. 074-691632

บริเวณธารน้ำเย็น มีอาคารร้านอาหาร ร้านกาแฟให้บริการนักท่องเที่ยวและศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ในการล่องเรือเข้าชมภายในถ้ำมีทางเข้าได้ มี 2 ถ้ำ แต่ต้องเข้าทีละถ้ำ ถ้ำแรกเรียกว่าถ้ำน้ำเย็นใช้เวลาชมประมาณ 1 ชั่วโมง อีกถ้ำคือ ถ้ำลอกอ ใช้เวลามากกว่า เพราะต้องนั่งเรือและเดินชมด้วย ค่าบริการเรือลำละ 200 บาท นั่งได้ 4 คน การบริการเรือเข้าชมทุกวัน เวลา 9.00 – 16.30 น.สนใจติดต่อ โทร. 074 691632

ผลการประเมินศักยภาพของ บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน

สถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัดพัทลุง ในเชิงสุขภาพ เนื่องจากมีบริการด้านการนวด สปา และแช่น้ำร้อนน้ำแร่ธรรมชาติ มีห้องพักที่เป็นบ้าน 7 หลังและห้องแช่น้ำร้อน 8 ห้อง มีสระน้ำร้อนแช่เท้า มีร้านค้าขายของที่ระลึกและร้านอาหารแต่เนื่องจากการรบกวนของฝูงลิงจึงไม่เปิดให้บริการ มีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในวัด อยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจนทั้งกลางวันและกลางคืน มีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในอาคารและภายนอกอาคาร ป้ายสัญลักษณ์สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ มีเส้นทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวาง มีห้องน้ำที่มีประตูห้องน้ำเป็นแบบเปิดให้คนอื่นสามารถเข้าไปได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุ มีทางลาดที่ติดตั้งราวจับทั้งสองข้าง และมีระบบรักษาความปลอดภัยด้วยกล้องวงจรปิดและมีบริการอินเทอร์เน็ต WiFi มีลานจอดรถที่กว้างขวาง มีบรรยากาศโดยรวมดี

ภาพผนวกที่ ฉ-4 ที่พักบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน

ตารางที่ 6 การประเมินศักยภาพเพื่อเตรียมพร้อมการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน

ลำดับ	ประเภท	รายการ	มี	ไม่มี
1	ป้ายและสัญลักษณ์	ป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายใน อยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจนทั้งกลางวันและกลางคืน	✓	
		มีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในอาคาร และภายนอกอาคาร	✓	
2	ทางสัญจร ทางเท้า	มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือนสิ่งกีดขวาง		✓
		มีการใช้วัสดุปูพื้นที่ไม่ลื่น		✓
3	ทางลาดขอบถนน ทางลาดตัดขอบคันหิน	ใช้วัสดุชนิดไม่ลื่นในการทำทางลาด		✓
		มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือน		✓
4	ทางข้ามถนน	ติดตั้งสัญญาณไฟและอุปกรณ์เสริม เช่น สัญญาณภาษามือ ลำโพงขยาย เป็นต้น		✓
		ใช้วัสดุปูพื้นชนิดไม่ลื่นและใช้สีแตกต่างกับถนน		✓
5	ที่จอดรถ	ป้ายสัญลักษณ์สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ	✓	
		ที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ	✓	
6	ทางลาดสำหรับภายนอกอาคาร	มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือน		✓
		มีทางลาดที่ติดตั้งราวจับทั้งสองข้าง	✓	
		มีพื้นทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวางทางเดิน		✓
7	พื้นที่ภายนอก	มีจุดนั่งพักและหลังคากันแดดกันฝน	✓	
		มีพื้นทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวาง	✓	

ลำดับ	ประเภท	รายการ	มี	ไม่มี
8	ห้องน้ำ	มีราวจับในห้องน้ำ	✓	
		พื้นกระเบื้องไม่ลื่น	✓	
		สัญญาณฉุกเฉินในห้องน้ำ	✓	
		มีป้ายบอกทางเข้าห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ	✓	
		มีโถส้วมแบบนั่งราบ (ชักโครก)	✓	
		ประตูห้องน้ำเป็นแบบเปิดให้คนอื่นสามารถเข้าไปได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุ	✓	
9	อุปกรณ์อื่นๆ	รถเข็น		✓
		ไม้เท้า		✓
		Wifi	✓	
		กล้องวงจรปิด	✓	
		ร้านค้า		✓

2. พระพุทธรูปรัตนตรัยชัยวัฒน์จตุรทิศ

ประวัติและความเป็นมา

พระพุทธรูปรัตนตรัยชัยวัฒน์จตุรทิศ จัดสร้างขึ้นตามคติความเชื่อเรื่องพุทไธยปรการเมื่อ พ.ศ. 2511 โดยกรมการรักษาดินแดน กองทัพบก กระทรวงกลาโหม โดย พลโท ยุทธ สมบูรณ์ เจ้ากรมการรักษาดินแดนในขณะนั้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจและปกป้องคุ้มภัยให้กับประชาชนทุกทิศตามความเชื่อแต่โบราณ โดยได้นำต้นแบบมาจาก "พระพุทธรูปรัตนตรัย" พระพุทธรูปประจำรัชกาลในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 ซึ่งเป็นพระผู้มีพระราชนิพนธ์ก่อตั้งกรมการรักษาดินแดน อีกทั้งเมื่อพิจารณาความหมายของพระนามของพระพุทธรูป อันหมายถึง "การปราศจากซึ่งภัยอันตรายทั้งปวง" นับว่าเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะสถาปนาให้เป็นพระสิมมเมืองของไทย แล้วนำความขึ้นกราบบังคมทูลอัญเชิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเททองหล่อพระ

ในการนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินประกอบพิธีเททอง ณ กรมการรักษาดินแดน กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2511 และได้โปรดเกล้าฯ ให้นำพระพุทธรูปทั้ง 4 จังหวัดเข้ารับพระราชทานพระพุทธรูปรัตนตรัยชัยวัฒน์จตุรทิศ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐานพระราชวังดุสิต เพื่อนำไปประดิษฐานเป็นพระพุทธรูปประจำทิศทั้งสี่ เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2511 พระพุทธรูปรัตนตรัยชัยวัฒน์จตุรทิศ หรือ "พระพุทธรูปสี่มุมเมือง" ซึ่งมีอยู่ 4 องค์ ถูกจัดสร้างขึ้นตามความเชื่อและโบราณประเพณีของบ้านเมืองที่สืบทอดกันมาตั้งแต่ครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยา ที่จะต้องมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ปกป้องขอบขัณฑสีมาทั้งสี่ทิศ โดยการสร้างพระพุทธรูปรัตนตรัยชัยวัฒน์จตุรทิศนั้นเป็นการสร้างพระพุทธรูปแบบ "จตุรพุทธรูปปรการ" กล่าวคือเป็นการนำเอาวัดหรือพระพุทธรูปเป็นปรการทั้งสี่ด้าน เพื่อปกป้องภัยอันตรายจากอริราชศัตรู ปิดเป่าสิ่งชั่วร้าย เสริมสร้างดวงชะตาแก่บ้านเมืองและคุ้มครองพสกนิกรทั้งมวลให้อยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุข โดย ทิศเหนือ - ศาลหลักเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ทิศใต้ - จังหวัดพัทลุง ทิศตะวันออก - วัดศาลาแดง จังหวัดสระบุรี และทิศตะวันตก - เขากั่นจันทน์ จังหวัดราชบุรี

ภาพผนวกที่ ฉ-5 พระพุทธรูปรัตนตรัยชัยวัฒน์จตุรทิศ

ผลการประเมินศักยภาพของพระพุทธรูปรัตนตรัยชัยวัฒน์จตุรทิศ

เป็นสถานที่เคารพและสักการสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวที่จังหวัดพัทลุง ระยะทางจากหาดใหญ่ ประมาณ 97 กม.จากสี่แยกเอเชียเข้าตัวเมืองพัทลุงมา 3 กม. เป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดพัทลุง (พระพุทธรูปรัตนตรัยชัยวัฒน์จตุรทิศ) ในสถานที่ที่มีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในวัด อยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจนทั้งกลางวันและกลางคืน มีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในอาคาร และภายนอกอาคาร มีพื้นผิวต่างสัมผัส เตือนสิ่งกีดขวาง มีการใช้วัสดุพื้นที่ไม่ลื่น มีที่จอดรถเพียงพอ องค์พระพุทธรูปมีความสวยงาม และมีบริการดอกไม้ธูปเทียนไว้ไหว้สักการะและมีกล้องให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนในการทำบุญ บรรยากาศโดยภาพรวม

ภาพผนวกที่ ฉ-7 พระพุทธรูปรัตนตรัยชัยวัฒน์จตุรทิศ

ตารางที่ 2 การประเมินศักยภาพเพื่อเตรียมพร้อมการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ พระพุทธรูปรัตนตรัยชัยวัฒน์จตุรทิศ

ลำดับที่	ประเภท	รายการ	มี	ไม่มี
1	ป้ายและสัญลักษณ์	ป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในวัด อยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจนทั้งกลางวันและกลางคืน	✓	
		มีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในอาคาร และภายนอกอาคาร	✓	
2	ทางสัญจร ทางเท้า	มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือนสิ่งกีดขวาง	✓	
		มีการใช้วัสดุพื้นที่ไม่ลื่น	✓	
3	ทางลาดขอบถนน ทางลาดตัดขอบคันหิน	ใช้วัสดุชนิดไม่ลื่นในการทำทางลาด		✓
		มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือน		✓
4	ทางข้ามถนน	ติดตั้งสัญญาณไฟและอุปกรณ์เสริม เช่น สัญญาณภาษามือ ลำโพงขยาย เป็นต้น	✓	
		ใช้วัสดุพื้นชนิดไม่ลื่นและใช้สีแตกต่างกับถนน	✓	
5	ที่จอดรถ	ป้ายสัญลักษณ์สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ	✓	
		ที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ	✓	

ลำดับที่	ประเภท	รายการ	มี	ไม่มี
6	ทางลาดสำหรับภายนอกอาคาร	มีพื้นผิวต่างสัมผัสต่อเนื่อง		✓
		มีทางลาดที่ติดตั้งราวจับทั้งสองข้าง		✓
		มีพื้นทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวางทางเดิน	✓	
7	พื้นที่ภายนอก	มีจุดนั่งพักและหลังคากันแดดกันฝน		✓
		มีพื้นทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวาง		✓
8	ห้องน้ำ	มีราวจับในห้องน้ำ		✓
		พื้นกระเบื้องไม่ลื่น		✓
		สัญญาณฉุกเฉินในห้องน้ำ		✓
		มีป้ายบอกทางเข้าห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ		✓
		มีโถส้วมแบบนั่งราบ (ชักโครก)		✓
		ประตูห้องน้ำเป็นแบบเปิดให้คนอื่นสามารถเข้าไปได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุ		✓
9	อุปกรณ์อื่นๆ	รถเข็น		✓
		ไม้เท้า		✓
		Wifi		✓
		กล้องวงจรปิด		✓
		ร้านค้า		✓

3. วังเจ้าเมืองพัทลุง

ประวัติความเป็นมา

วังเจ้าเมืองพัทลุง (วังเก่า-วังใหม่) ตั้งอยู่ใกล้กับวัดวัง เดิมเป็นที่ว่าราชการและเป็นที่พักอาศัยของเจ้าเมืองพัทลุง ส่วนเหตุผลที่เรียกว่าวัง ก็คือ“เจ้าเมือง”คือ“ผู้เป็นเจ้าของเมือง” จะมีอำนาจสิทธิ์ขาดในการปกครองบ้านเมือง สถานที่ที่ท่านเจ้าเมือง จึงเรียกว่า“วัง” สภาพปัจจุบันของวังเจ้าเมืองพัทลุง คือ วังเก่า สร้างในสมัยพระยาพัทลุง (น้อย จันทโรจวงศ์) เป็นผู้ว่าราชการ ต่อมาวังได้ตกทอดมาจนถึงนางประไพ มุตามะระ บุตรีของหลวงศรีวรรณตร ส่วนวังใหม่ สร้างเมื่อ พ.ศ. 2432 โดยพระยาอภัยบริรักษ์จักราวชิตพิพิธภักดี (เนตร จันทโรจวงศ์) บุตรชายของพระยาพัทลุงซึ่งเป็นเจ้าเมืองพัทลุง ปัจจุบันทายาทตระกูล "จันทโรจวงศ์" ได้มอบวังนี้ให้เป็นสมบัติของชาติและกรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานวังเก่า เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2535 และวังใหม่ เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2526

สถานที่ตั้ง

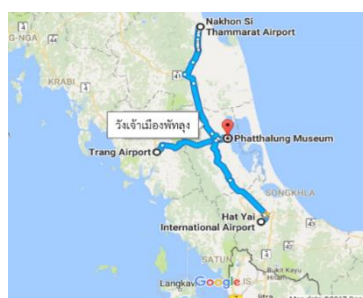
วังเจ้าเมืองพัทลุงตั้งอยู่ที่ ถนนอภัยบริรักษ์ หมู่ที่ 4 ตำบลลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง

การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

จากเส้นทางการเดินทางแบ่งเป็น 3 เส้นทาง คือ (1) จากหาดใหญ่-พัทลุง เดินทางด้วยรถไฟ รถยนต์ส่วนตัวและรถโดยสารประจำทาง (2) จากตรัง-พัทลุง เดินทางด้วยรถโดยสารประจำทางและรถยนต์ส่วนตัว (3) จากนครศรีธรรมราช-พัทลุง เดินทางด้วยรถไฟ รถยนต์ส่วนตัวและรถโดยสารประจำทาง ทั้ง 3 เส้นทาง เข้าสู่ตัวเมืองพัทลุงไปยังวังเจ้าเมืองพัทลุง ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 4047 (สายยพัทลุง-ลำปำ) ไปทางทิศตะวันออกตามถนนราเมศวร์-อภัยภักดิ์ อยู่ริมถนน ก่อนถึงหาดแสนสุขลำปำ และหากเดินทางจากหาดใหญ่ ตรังหรือนครศรีธรรมราชด้วยรถตู้โดยสารประจำทางสามารถเดินทางต่อไปยังวังเจ้าเมืองด้วยรถยนต์โดยสารประจำทางสายลำปำได้ และวังเจ้าเมืองพัทลุง เป็นสถานที่ที่ตั้งอยู่ห่างจากแหล่งต่างๆ ดังนี้

ห่างจากสนามบินหาดใหญ่	ประมาณ 109	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินนครศรีธรรมราช	ประมาณ 127	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินตรัง	ประมาณ 73.1	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีขนส่งจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 13.4	กิโลเมตร
ห่างจากศาลากลางจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 9.1	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีรถไฟจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 7.4	กิโลเมตร

เส้นทางการเดินทาง

ภาพผนวกที่ ฉ-8 แผนที่เส้นทางการเดินทาง

ลักษณะทางกายภาพ

วังเก่า สภาพปัจจุบันเป็นเรือนไทยภาคใต้ผสมภาคกลาง มีเรือนใหญ่ทรงไทยแฝดอยู่ตรงกลาง ตัวเรือนยกพื้นสูง เสากลมปักดิน หลังคามุงกระเบื้องดินเผา ด้านหน้าเรือนใหญ่เป็นเฉลียงยื่นไปทางทิศตะวันตก ถัดไปเป็นชานสำหรับใช้ว่าราชการหรือประกอบพิธีการต่างๆ สุดชานเป็นเรือนครัว มีบันไดขึ้น 2 ทาง คือ ด้านทิศใต้และทิศเหนือ วังเก่านั้นเดิมเป็นเรือนไทยแฝดสามหลังติดกันได้ถุนสูง หลังที่ 1 และ 2 ทำเป็นห้องนอน ห้องแม่ทาน (ห้องครัว) เป็นห้องที่ 3 ลักษณะเป็นห้องยาวครอบคลุมพื้นที่แนวห้องโถงหน้าเรือนหลังที่ 1 และ 2 ด้วยและการเข้าไปยังห้องแม่ทานจะต้องเข้าทางประตูที่ติดกับห้องโถงหน้าเรือนหลังที่ 2 หน้าห้องโถงของเรือนที่ 1 และ 2 เป็นระเบียงลดระดับลงไป มีห้องโถงอยู่หน้าห้องนอน ส่วนระเบียงเป็นห้องเก็บของขนาดเล็ก เรียกว่า "ห้องระเบียง" เรือนแฝดทั้งสามหลังนี้จั่วขวางตะวัน ระเบียงนี้ติดกับนอกชาน และมีโถงมั่งกรขนาดใหญ่รูปไข่ไว้ใส่ผ้า ตรงข้ามกับเรือนแฝดสามหลัง ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกของชานเรือนเป็นเรือนยาวทอดจากทิศใต้ไปทิศเหนือ กันเป็นห้องๆ ใช้เป็นยุ้งฉางเก็บข้าวเปลือก ข้าวสาร ห้องครัว ห้องเก็บของ และห้องสุขา วัสดุที่ใช้ในการสร้างเป็นไม้ทั้งหมด วิธีการประกอบเรือนใช้ "ลูกสัก" หรือลิ้มไม้เชื่อมยึดแทนตะปู ซึ่งเป็นวิธีของช่างไทยแต่โบราณ ภายหลังการบูรณะ ชานเรือนหายไปแต่มีลานปูกระเบื้องดินเผาเข้ามาแทนที่ เพราะไม้เนื้อแข็งในปัจจุบันหายาก และมีปัญหาในการดูแลรักษา จึงพิจารณาและบูรณะให้เหมือนเดิมไม่ได้

วังใหม่ ได้สร้างขึ้นด้านหลังวังเก่าทางด้านทิศใต้ติดกับลำคลองลำป่า จึงมีชาวบ้านเรียกวังใหม่นี้ว่า "วังใหม่ชายคลอง" หรือ "วังชายคลอง" แต่ไม่เป็นที่นิยมเรียกเท่าชื่อ "วังใหม่" เป็นกลุ่มเรือนไทย 5 หลัง ยกพื้นสูง ล้อมรอบชานบ้านที่อยู่ตรงกลางเป็นลานทรายก่อด้วยกำแพงอิฐกันทรายไว้ กลุ่มเรือนไทย 5 หลังประกอบด้วยเรือนประธานซึ่งเป็นที่พักของเจ้าเมือง ลักษณะเป็นเรือนแฝด 2 หลัง ภายในมีห้องนอนหลายห้อง ที่ห้องนอนเจ้าเมือง พื้นห้องทำเป็นช่องลับมีกระดานปิดไว้ หน้าห้องนอนเป็นห้องโถง เป็นที่สำหรับเจ้าเมืองว่าราชการ มีระเบียงลดระดับลงไป 2 ด้าน เป็นที่นั่งของข้าราชการระดับต่างๆ เมื่อเข้าประชุมปรึกษาข้อราชการ ถัดลงไปเป็นลานบ้านซึ่งเป็นลานทราย กลางลานมีต้นชมพูขนาดใหญ่ต้นหนึ่ง มีแท่นก่อด้วยอิฐรอบเป็นที่นั่ง ส่วนเรือนไทยอีก 4 หลังที่ล้อมรอบลานบ้าน สามหลังเป็นเรือนขนาดเล็ก มีห้องนอนและระเบียงหน้าห้องเหมือนกัน อีกหลังหนึ่งเป็นเรือนครัว เรือนทุกหลังสร้างด้วยไม้แบบเรือนไทยโบราณ (จังหวัดพัทลุง)

จากลักษณะของวังเก่า-วังใหม่ ถือเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของจังหวัดพัทลุงอีกสถานที่หนึ่งที่สำคัญ เป็นศิลปะทั้งงดงามและคงความเป็นไทยได้ดี และเป็นสถานที่ที่ได้รับการดูแลโดยกรมศิลปากร มีการบูรณะและปรับปรุงให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ การเดินทางไปเที่ยววังเจ้าเมืองพัทลุงตลอดเส้นทางมีป้ายบอกทางชัดเจน เมื่อมาถึงวังเจ้าเมืองภายในของสถานที่ มีเจ้าหน้าที่ต้อนรับและแนะนำข้อมูลเบื้องต้น มีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจนทั้งกลางวันและกลางคืน สถานที่จอดรถมีทั้งภายในและภายนอก จอดรถได้ประมาณ 5-10 คัน มีพื้นที่ทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวางทางเดิน ห้องน้ำมีโถส้วมแบบนั่งราบ (ชักโครก) เหมาะสำหรับผู้สูงอายุ ประตูห้องน้ำเป็นแบบเปิดให้คนอื่นสามารถเข้าไปได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุ

การให้บริการ

ปัจจุบันได้เปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าชมได้ทุกวัน เว้นวันจันทร์-อังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา 09.00-12.00 น. และ 13.00-16.00 น. คนไทยเสียค่าเข้าชม 5 บาท ส่วนชาวต่างประเทศ 30 บาท

ผลการประเมินศักยภาพของวังเจ้าเมืองพัทลุง

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของจังหวัดพัทลุงอีกสถานที่หนึ่งที่สำคัญอยู่ห่างจาก สี่แยกเอเชีย เข้าตัวเมืองพัทลุงมา 8 กม. เนื่องจากได้มีการนำเสนอประวัติของเจ้าเมืองพัทลุงและวังของเจ้าเมืองพัทลุงซึ่งเป็น ศิลปะทั้งงดงามและคงความเป็นไทยได้ดี มีทั้งวังหลังเก่าและวังหลังใหม่ ในสถานที่ที่มีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ ภายใน อยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจนทั้งกลางวันและกลางคืน มีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในอาคาร และ ภายนอกอาคาร มีที่จอดรถประมาณ 5-10 คัน มีพื้นที่ทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวางทางเดิน ห้องน้ำมีโถ ส้วมแบบนั่งราบ (ชักโครก) เหมาะสำหรับผู้สูงอายุ ประตูห้องน้ำเป็นแบบเปิดให้คนอื่นสามารถเข้าไปได้เมื่อเกิด อุบัติเหตุ มีบรรยากาศโดยภาพรวม

ภาพผนวกที่ ฉ-9 วังเจ้าเมือง

ตารางที่ 3 การประเมินศักยภาพเพื่อเตรียมพร้อมการรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุวังเจ้าเมืองพัทลุง

ลำดับ	ประเภท	รายการ	มี	ไม่มี
1	ป้ายและสัญลักษณ์	ป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายใน อยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจนทั้งกลางวันและกลางคืน	✓	
		มีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในอาคาร และภายนอกอาคาร	✓	
2	ทางสัญจร ทางเท้า	มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือนสิ่งกีดขวาง		✓
		มีการใช้วัสดุปูพื้นที่ไม่ลื่น		✓
3	ทางลาดขอบถนน ทางลาดตัดขอบคันหิน	ใช้วัสดุชนิดไม่ลื่นในการทำทางลาด		✓
		มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือน		✓
ลำดับ	ประเภท	รายการ	มี	ไม่มี
4	ทางข้ามถนน	ติดตั้งสัญญาณไฟและอุปกรณ์เสริม เช่น สัญลักษณ์ภาษามือ ลำโพงขยาย เป็นต้น		✓
		ใช้วัสดุปูพื้นชนิดไม่ลื่นและใช้สีแตกต่างกับถนน		✓
5	ที่จอดรถ	ป้ายสัญลักษณ์สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ	✓	
		ที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ	✓	
6	ทางลาดสำหรับภายนอกอาคาร	มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือน		✓
		มีทางลาดที่ติดตั้งราวจับทั้งสองข้าง		✓
		มีพื้นทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวางทางเดิน	✓	
7	พื้นที่ภายนอก	มีจุดนั่งพักและหลังคากันแดดกันฝน		✓
		มีพื้นทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวาง	✓	
8	ห้องน้ำ	มีราวจับในห้องน้ำ		✓
		พื้นกระเบื้องไม่ลื่น	✓	
		สัญญาณฉุกเฉินในห้องน้ำ		✓
		มีป้ายบอกทางเข้าห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ		✓
		มีโถส้วมแบบนั่งราบ (ชักโครก)	✓	
		ประตูห้องน้ำเป็นแบบเปิดให้คนอื่นสามารถเข้าไปได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุ		✓
9	อุปกรณ์อื่นๆ	รถเข็น		✓
		ไม้เท้า		✓
		Wifi		✓
		กล้องวงจรปิด		✓
		ร้านค้า		✓

4.หาดแสนสุขลำป่า

ประวัติความเป็นมา

ประวัติความเป็นมาหาดแสนสุขลำป่า ตำบลลำป่า อำเภอมือง จังหวัดพัทลุง แต่เดิมหาดแสนสุขลำป่าเคยเป็นที่ตั้งของอำเภอมือง เนื่องจากในอดีตชาวบ้านนิยมใช้เรือเป็นพาหนะหลักในการเดินทาง อีกทั้งในสมัยนั้นถนนหนทางยังไม่เจริญ จึงนิยมค้าขายกันทางน้ำ ตัวเมืองที่อยู่ติดน้ำจึงสะดวกต่อการเดินทางติดต่อค้าขายมากกว่า นอกจากอยู่ริมน้ำแล้ว หาดแสนสุขลำปายังมีสภาพเป็นแหลมยาวลึกด้านหนึ่งติดทะเลสาบ อีกด้านเป็นคลองลำป่าเป็นที่ตั้งของท่าเรือลำป่า มีบริการเรือนำเที่ยวอีกฟากหนึ่งของคลอง มีรีสอร์ตและร้านอาหารท่ามกลางบรรยากาศริมน้ำ ทั้งยังมีจักรยานน้ำไว้คอยให้บริการนักท่องเที่ยว

ครั้งเมื่อ ร.ศ.108(พ.ศ.2432) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เสด็จประพาสหัวเมืองพัทลุง ระหว่างวันที่ 22-28 กรกฎาคม พ.ศ.2432 ทรงได้เสด็จประพาสและประทับแรม ณ หาดลำป่า ตำบลลำป่า อำเภอมือง จังหวัดพัทลุง เจ้าเมืองพัทลุงในสมัยนั้น ได้สร้างพลับพลา เรียกชื่อว่า “ภัตตาคาร” เพื่อใช้เป็นที่ประทับ ณ หาดลำป่า และมีการสร้างทางเดินไม้เชื่อมไปยังท่าเทียบเรือในทะเลสาบด้วย แต่เมื่อเวลาล่วงผ่านไปสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวก็ชำรุดไปตามกาลเวลา ประชาชนชาวพัทลุง น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ทรงวิริยะ อุตสาหะ ฝ่าพระทัยดูแลทุกข์สุขของราษฎรอย่างทั่วถึง ทรงปฏิรูปการปกครอง เลิกทาส วางพื้นฐานการศึกษา ศาสนา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และศิลปวัฒนธรรมของชาติ ยังความเจริญก้าวหน้าให้ปรากฏทัดเทียมนานาอารยประเทศตราบดีทุกวันนี้ จึงพร้อมในกันจัดสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ไว้เพื่อเทิดพระเกียรติให้ปรากฏแผ่ไพศาลสืบไป

สถานที่ตั้ง

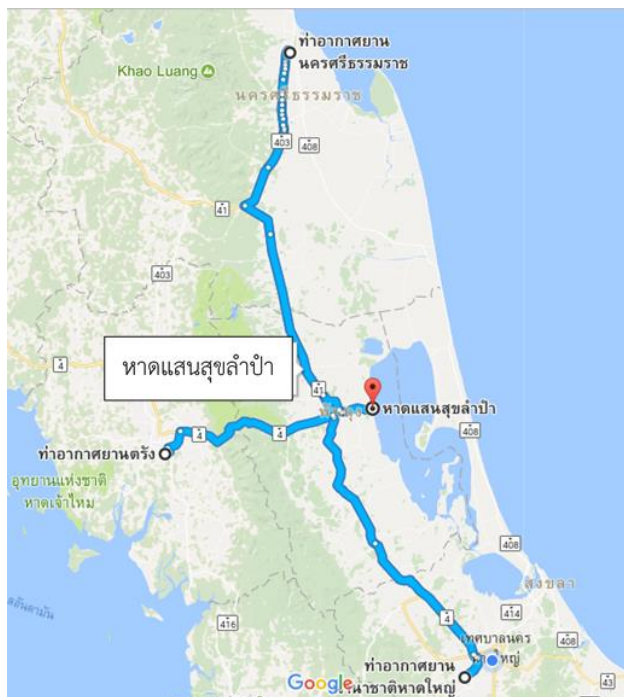
หาดแสนสุขลำป่าตั้งอยู่ที่ตำบลลำป่า เขตเทศบาลเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง อยู่ห่างจากตัวเมืองพัทลุงไปทางทิศตะวันออกประมาณ 7 กิโลเมตร

การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

การเดินทางจากตัวเมืองพัทลุงไปทางทิศตะวันออก อยู่เลยวัดวังไปตามทางหลวงหมายเลข 4047 ตั้งอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 7 กิโลเมตร เดินทางโดยทางรถยนต์ตามทางหลวง พัทลุง - ลำป่า ซึ่งเป็นทางลาดยางโดยตลอด และมีรถประจำทางบริการรับส่ง ใช้เวลาเดินทางประมาณ 10 นาที

ห่างจากศาลากลางจังหวัด	ประมาณ 10	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินหาดใหญ่	ประมาณ 110	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินตรัง	ประมาณ 73.9	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินนครศรีธรรมราช	ประมาณ 147	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีรถไฟจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 8.3	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีขนส่งจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 13.9	กิโลเมตร

เส้นทางการเดินทาง

ภาพผนวกที่ ฉ-10 แผนที่เส้นทางการเดินทาง

ลักษณะทางกายภาพ

หาดแสนสุขลำปำ เป็นที่ราบชายฝั่งทะเลสาบสงขลา เป็นหาดทรายที่ร่มรื่นไปด้วยทิวสนเรียงรายริมฝั่งทะเลสาบสงขลา อากาศเย็นสบาย มองออกไปด้านหน้าจะเห็นทิวทัศน์ของทะเลสาบที่มีเสน่ห์ด้วยเกาะน้อยใหญ่ดูน่าตื่นตา รายเรียงสวยงามมาก ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานของพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทรงฉลองพระองค์โจงกระเบนประดิษฐานเด่นเป็นสง่าอยู่ริมชายฝั่งด้านซ้ายมือ ซึ่งครั้งหนึ่งพระองค์ทรงเสด็จประพาสประทับแรม ณ ที่แห่งนี้ ยังมีหนังตะลุงซึ่งเป็นผลงานการสร้างแผ่นหนังให้เกิดเป็นลวดลายตามตัวละครที่จะนำมาใช้ในการแสดงโดยทำเป็นขี้ผึ้งแผ่นหนังใส่กรอบพลาสติกใสให้นักท่องเที่ยวได้เดินชมจนสุดทางเดิน ตรงเข้าไปอีกหน่อยจะเห็นรูปปั้นมโนราห์ ศิลปะการแสดงที่มีชื่อเสียงของพัทลุง ได้สร้างเป็นรูปปั้นจำลองให้นักท่องเที่ยวได้เดินชมและเก็บภาพไว้เป็นที่ระลึก และเมื่อไปต่อจนเกือบสุดทางก็จะพบกับลานน้ำพุที่ประดับด้วยรูปปั้น “โลมาอิรวดี” และ “ปลาลำปำ” อันเป็นปลาสำคัญของทะเลสาบสงขลา จากจุดนี้สามารถมองเห็นศาลากลางน้ำที่เรียกว่า “ศาลาลำปำที่รัก” สามารถข้ามสะพานไปยัง เกาะลำปำ เกาะกลางน้ำขนาดใหญ่ มีเนื้อที่ประมาณ 4 ไร่ บรรยากาศบนเกาะร่มรื่นไปด้วยป่าสน มีลมพัดเย็นสบาย บริเวณชายหาดยังเหมาะแก่การนั่งชมวิว และในบางจุดสามารถลงเล่นน้ำได้ เกาะลำปำเป็นเพียงจุดเดียวบนฝั่งทะเลสาบด้านตะวันตกที่สามารถชมวิวทะเลสาบได้อย่างสวยงาม

หาดแสนสุขลำปำเป็นสถานที่ท่องเที่ยวชายหาดทะเลสาบที่มีความสวยงามอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดพัทลุง ทางส่วนงานราชการผู้รับผิดชอบได้มีการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้ให้มีความสะดวกสบายเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวโดยการสร้างห้องน้ำใหม่ สร้างหอคอยชมนก สร้างพิพิธภัณฑสถานสัตว์น้ำ และปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อรองรับ

นักท่องเที่ยว และมีร้านอาหารให้บริการ มีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายใน อยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจนทั้งกลางวันและกลางคืน มีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในอาคาร และภายนอกอาคาร มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือนสิ่งกีดขวาง สัญญาณฉุกเฉินในห้องน้ำ มีทางลาดที่ติดตั้งราวจับทั้งสองข้าง ประตูห้องน้ำเป็นแบบเปิดให้คนอื่นสามารถเข้าไปได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุ มีที่จอดรถกว้างขวางจุรถได้หลายคัน

จากหาดแสนสุขลำปำมีสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียงซึ่งใช้ระยะเวลาในการเดินทางเพียง 30 นาที ก็จะถึงวังเจ้าเมืองพัทลุง แต่ถ้าจะเดินทางไปชมวัฒนธรรมเก่าแก่ก็ต้องไปที่วัดเขียนบางแก้วซึ่งใช้เวลาในการเดินทางไม่เกิน 40 นาที

การให้บริการ

หาดแสนสุขลำปำมีสภาพเป็นแหลมยาวลึกด้านหนึ่งติดทะเลสาบอีกด้านเป็นคลองลำปำเป็นที่ตั้งของท่าเทียบเรือลำปำ มีบริการเรือนำเที่ยว อีกฟากหนึ่งของคลองมีรีสอร์ตและร้านอาหารท่ามกลางบรรยากาศริมน้ำอันแสนสงบ มีบริการจักรยานน้ำด้วย นอกจากนี้ยังมีร้านอาหารและร้านค้าของที่ระลึกมากมายหลายร้าน และในวันเสาร์และอาทิตย์จะมีตลาดน้ำหาดแสนสุขลำปำ ทำให้มีสีสันสำหรับสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้

ผลการประเมินศักยภาพของหาดแสนสุขลำปำ

สถานที่ท่องเที่ยวชายหาดทะเลสาบที่มีความสวยงามอีกแห่งของจังหวัดพัทลุง ห่างจากแยกเอเชียเข้าตัวเมืองพัทลุงมา 10 กม. เป็นสถานที่พักผ่อนของคนในจังหวัดพัทลุงและนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยว มีร้านอาหารและร้านค้าของที่ระลึกมากมายหลายร้านและในวันเสาร์และอาทิตย์จะมีตลาดน้ำหาดแสนสุขลำปำ ทำให้มีสีสันสำหรับสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้ ทางส่วนงานราชการได้มีการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้ให้มีความสะดวกสบายเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวโดยการสร้างห้องน้ำใหม่ สร้างหอคอยชมนก สร้างพิพิธภัณฑสถานสัตว์น้ำ และปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว และมีร้านอาหารให้บริการ มีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายใน อยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจนทั้งกลางวันและกลางคืน มีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในอาคาร และภายนอกอาคาร มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือนสิ่งกีดขวาง สัญญาณฉุกเฉินในห้องน้ำ มีทางลาดที่ติดตั้งราวจับทั้งสองข้าง ประตูห้องน้ำเป็นแบบเปิดให้คนอื่นสามารถเข้าไปได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุ มีที่จอดรถกว้างขวางบรรยากาศโดยภาพรวม

ภาพผนวกที่ ฉ-11 หาดแสนสุขลำป่า

ตารางที่ 4 การประเมินศักยภาพเพื่อเตรียมพร้อมการรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุหาดแสนสุขลำป่า

ลำดับ	ประเภท	รายการ	มี	ไม่มี
1	ป้ายและสัญลักษณ์	ป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายใน อยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจนทั้งกลางวันและกลางคืน	✓	
		มีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในอาคาร และภายนอกอาคาร	✓	
2	ทางสัญจร ทางเท้า	มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือนสิ่งกีดขวาง	✓	
		มีการใช้วัสดุปูพื้นที่ไม่ลื่น	✓	
3	ทางลาดขอบถนน ทางลาดตัดขอบคันหิน	ใช้วัสดุชนิดไม่ลื่นในการทำทางลาด		✓
		มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือน		✓
4	ทางข้ามถนน	ติดตั้งสัญญาณไฟและอุปกรณ์เสริม เช่น สัญลักษณ์ภาษามือ ลำโพงขยาย เป็นต้น		✓
		ใช้วัสดุปูพื้นชนิดไม่ลื่นและใช้สีแตกต่างกับถนน		✓
5	ที่จอดรถ	ป้ายสัญลักษณ์สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ		✓
		ที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ		✓
6	ทางลาดสำหรับภายนอกอาคาร	มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือน		✓
		มีทางลาดที่ติดตั้งราวจับทั้งสองข้าง		✓
		มีพื้นทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวางทางเดิน		✓
7	พื้นที่ภายนอก	มีจุดนั่งพักและหลังคากันแดดกันฝน		✓
		มีพื้นทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวาง		✓
8	ห้องน้ำ	มีราวจับในห้องน้ำ		✓
		พื้นกระเบื้องไม่ลื่น	✓	

ลำดับ	ประเภท	รายการ	มี	ไม่มี
		สัญญาณฉุกเฉินในห้องน้ำ	✓	
		มีป้ายบอกทางเข้าห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ	✓	
		มีโถส้วมแบบนั่งราบ (ชักโครก)	✓	
		ประตูห้องน้ำเป็นแบบเปิดให้คนอื่นสามารถเข้าไปได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุ	✓	
9	อุปกรณ์อื่น ๆ	รถเข็น		✓
		ไม้เท้า		✓
		Wifi		✓
		กล้องวงจรปิด		✓
		ร้านค้า		✓

6. วัดเขียนบางแก้ว

ประวัติความเป็นมา

วัดเขียนบางแก้ว ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง อยู่ทางทิศใต้ของโคกเมือง มีคลองบางหลวงหรือคูเมืองกั้นกลาง ในบรรดาวัดเก่าแก่ในจังหวัดพัทลุง ถือว่าวัดเขียนบางแก้วเป็นวัดที่เก่าแก่ที่สุด ตามตำนานพื้นเมืองเล่าว่า นางเลียดชาวเป็นผู้สร้างวัดนี้ แต่เพลา นางเลียดชาวระบือว่า พระยากรุงทองเจ้าเมืองสงขิง พระเป็นผู้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๕๔๒ ต่อมาในสมัยอยุธยา วัดนี้ได้รับการบูรณะครั้งใหญ่ๆ 2 ครั้ง โดยพระครูอินทโมฬีฯ เจ้าคณะป่าแก้วหัวเมืองพัทลุง วัดเขียนบางแก้วเป็นวัดใหญ่ เป็นศูนย์กลางของคณะป่าแก้ว ในสมัยอยุธยามีคณะขึ้นกับคณะป่าแก้ว หัวเมืองพัทลุง ทั้งในเมืองพัทลุง เมืองนครศรีธรรมราช เมืองสงขลา และเมืองตรัง เป็นจำนวน 290-298 วัด ในสมัยรัตนโกสินทร์ วัดเขียนบางแก้วได้รับการบูรณะหลายครั้ง จนปัจจุบันวัดนี้มีความเจริญรุ่งเรืองเป็นศูนย์กลางของชุมชนอีกครั้งหนึ่ง

พระมหาธาตุเจดีย์ ตั้งอยู่หลังอุโบสถเป็นเจดีย์ก่ออิฐถือปูน มีขนาดสูง 22 เมตร รอบฐานยาว 16,650 เมตร ตามเพลา นางเลียดชาวระบือว่า พระยากรุงทองเจ้าเมืองสงขิงพาราณสีเป็นผู้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1542 แบบศิลปศรีวิชัย แต่ต่อมาเจดีย์พระมหาธาตุได้ชำรุดทรุดโทรม จึงมีการบูรณะใหม่หลายครั้ง จนกลายเป็นแบบลังกาหรือแบบมหาธาตุเมืองนครศรีธรรมราช แต่ยังมีเค้าของเดิมอยู่บ้าง เช่น ฐานพระเจดีย์ 8 เหลี่ยม อิทธิพลศิลปาละของอินเดีย ชุ่มพระพุทธรูป ๓ ชุ่ม แบบอิทธิพลศิลปชาวทวารวดีว่า มีบัลลังก์และปล้องไฉนยอดมหาธาตุหุ้มด้วยทองคำหนัก 97 บาท 2 สลึง แต่ถูกโจรกรรมไปเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม 2521 ปัจจุบันคณะพุทธบริษัทชาวจังหวัดพัทลุง และผู้มีจิตศรัทธาได้ร่วมกันบริจาคจัดทำขึ้นใหม่แล้ว ระหว่างชุ่มพระมีหัวช้างปูนปั้นโผล่ออกมา 3 หัว ด้านตะวันออกมีบันไดขึ้นสู่ฐานทักษิณาเหนือบันไดทำเป็นชุ่มยอดอย่างจีน รอบฐานมีเจดีย์ทิศ ๔ องค์ แบบศิลปศรีวิชัย แต่บางองค์ถูกซ่อมแซมเปลี่ยนแปลงเป็นแบบศิลปสมัยรัตนโกสินทร์พระมหาธาตุเจดีย์ มีงานสมโภชทุกปี ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ – วันแรม 1 ค่ำ เดือน 6

ระเบียงหรือวิหารคด เป็นอาคารก่อด้วยอิฐถือปูน เครื่องไม้ด้วยกระเบื้องดินเผาล้อมรอบองค์พระมหาธาตุเว้นด้านทิศตะวันออก ซึ่งติดต่อกับอุโบสถ ภายในระเบียงคดมีพระพุทธรูปปูนปั้นฝีมือช่างพื้นเมือง จำนวน 108 องค์ ชาวบ้านเรียกว่า “พระเวียง”

อุโบสถ ตั้งอยู่ด้านหน้าพระมหาธาตุเจดีย์ขนานกับคลองบางแก้ว เป็นอุโบสถสถานก่อด้วยอิฐถือปูน เครื่องไม้พระอิทธิการพุ่ม ได้บูรณะใหญ่ครั้งหนึ่ง พ.ศ. 2452 ต่อมา พ.ศ. 2523 ได้บูรณะใหม่ อีกครั้ง ดัดแปลงเป็นอุโบสถก่ออิฐถือปูน ภายในมีพระประธานปูนปั้นปางมารวิชัย 5 องค์ ด้านหลังอุโบสถกั้นเป็นห้องไหว้พระพุทธรูปไสยาสน์ปูนปั้น 1 องค์ รอบอุโบสถมีใบพัดเสมาจำหลักหินทรายแดงไม่มีลวดลายศิลปสมัยอยุธยาตอนต้น จำนวน 8 ใบ

ธรรมศาลา ตั้งอยู่หน้าอุโบสถ เป็นอาคารก่อด้วยอิฐถือปูน เครื่องไม้ ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัย ฝีมือช่างพื้นเมือง ๑ องค์ ได้รับการบูรณะใหม่ พ.ศ. 2513

ศาลาการเปรียญ ตั้งอยู่หน้าธรรมศาลา เป็นอาคารก่อสร้างก่อด้วยอิฐถือปูนแบบทรงโถงไม่มี ฝาผนัง หลังคามุงด้วยกระเบื้องดินเผา สร้างทับวิหารเก่าเมื่อ พ.ศ. 2454-2455

พิพิธภัณฑ์ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของพระมหาธาตุเจดีย์ จัดแสดงศิลปโบราณวัตถุที่ค้นพบบริเวณโคกเมือง และบริเวณใกล้เคียง เช่น ถ้วยชามจีนสมัยราชวงศ์ซ่ง ราชวงศ์หมิง ราชวงศ์เซ็ง สังกโลกสมัยสุโขทัย พระพุทธรูปสมัยต่างๆ ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้พื้นเมืองเป็นจำนวนมาก

วัดเขียนบางแก้ว กรมศิลปกรประกาศขึ้นทะเบียนในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 54 วันที่ 3 มกราคม 2480 และประกาศเขตโบราณสถานในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 103 ตอนที่ 65 วันที่ 22 เมษายน 2529 (กรมศิลปากร : 431)

สถานที่ตั้ง

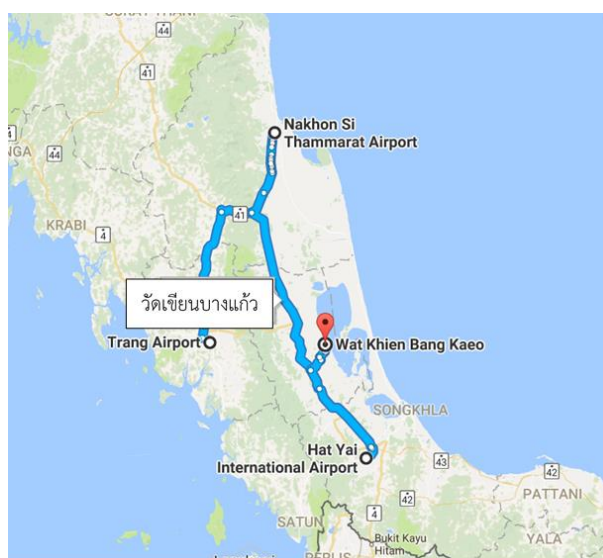
ตั้งอยู่ที่บ้านบางแก้วใต้ ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง เนื้อที่ประมาณ 22 ไร่ 2 งาน 97 ตารางวา

การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

การเดินทาง อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเขาชัยสนไปตามถนนสายเขาชัยสน-จงเก ระยะทางประมาณ ๗ กิโลเมตร และแยกซ้ายไปทางทิศเหนืออีกประมาณ ๒ กิโลเมตร

ห่างจากศาลากลางจังหวัด	ประมาณ	27	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินหาดใหญ่	ประมาณ	85.7	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินตรัง	ประมาณ	94.3	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินนครศรีธรรมราช	ประมาณ	152	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีรถไฟจังหวัดพัทลุง	ประมาณ	12.1	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีขนส่งจังหวัดพัทลุง	ประมาณ	38.2	กิโลเมตร

เส้นทางการเดินทาง

ภาพผนวกที่ ฉ-12 แผนที่เส้นทางการเดินทาง

การให้บริการ

- การเข้าชมพิพิธภัณฑ์ของใช้โบราณ
- การให้อาหารปลาริมแม่น้ำ
- เข้าสักการะพระมหาธาตุเจดีย์

ผลการประเมินศักยภาพ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสำคัญทางพุทธศาสนาเป็นอย่างมาก เนื่องจากในวัดประดิษฐานพระธาตุเจดีย์ และมีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจเหมาะแก่การท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ มีศาลาริมน้ำสำหรับนั่งพักผ่อน มีพิพิธภัณฑ์วัดอุโบสถ และมีบรรยากาศที่ร่มรื่น มีป้ายสัญลักษณ์สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ มีลานจอดรถที่กว้างขวาง ห้องน้ำมีพื้นที่ไม่ลื่น ประตูห้องน้ำเป็นแบบเปิดให้คนอื่นสามารถเข้าไปได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุ บรรยากาศโดยรวม

ภาพผนวกที่ ฉ-13 วัดเขียนบางแก้ว

ตารางที่ 5 การประเมินศักยภาพเพื่อเตรียมพร้อมการรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุวัดเขียนบางแก้ว

ลำดับ	ประเภท	รายการ	มี	ไม่มี
1	ป้ายและสัญลักษณ์	ป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายใน อยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจน ทั้งกลางวันและกลางคืน		✓
		มีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในอาคาร และภายนอกอาคาร		✓
2	ทางสัญจร ทางเท้า	มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือนสิ่งกีดขวาง		✓
		มีการใช้วัสดุปูพื้นที่ไม่ลื่น		✓
3	ทางลาดขอบถนน	ใช้วัสดุชนิดไม่ลื่นในการทำทางลาด		✓
	ทางลาดตัดขอบคัน หิน	มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือน		✓

ลำดับ	ประเภท	รายการ	มี	ไม่มี
4	ทางข้ามถนน	ติดตั้งสัญญาณไฟและอุปกรณ์เสริม เช่น สัญญาณภาษามือ ลำโพงขยาย เป็นต้น		✓
		ใช้วัสดุปูพื้นชนิดไม่ลื่นและใช้สีแตกต่างกับถนน		✓
5	ที่จอดรถ	ป้ายสัญลักษณ์สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ	✓	
		ที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ	✓	
6	ทางลาดสำหรับ ภายนอกอาคาร	มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือน		✓
		มีทางลาดที่ติดตั้งราวจับทั้งสองข้าง		✓
		มีพื้นทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวางทางเดิน		✓
7	พื้นที่ภายนอก	มีจุดนั่งพักและหลังคากันแดดกันฝน		✓
		มีพื้นทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวาง		✓
8	ห้องน้ำ	มีราวจับในห้องน้ำ		✓
		พื้นกระเบื้องไม่ลื่น		✓
		สัญญาณฉุกเฉินในห้องน้ำ		✓
		มีป้ายบอกทางเข้าห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ		✓
		มีโถส้วมแบบนั่งราบ (ชักโครก)		✓
		ประตูห้องน้ำเป็นแบบเปิดให้คนอื่นสามารถเข้าไปได้เมื่อเกิด อุบัติเหตุ		✓
9	อุปกรณ์อื่นๆ	รถเข็น		✓
		ไม้เท้า		✓
		Wifi	✓	
		กล้องวงจรปิด		✓
		ร้านค้า		✓

7. วัดป่าขอม

ประวัติความเป็นมา

วัดป่าขอม เป็นวัดราษฎร์ตั้งอยู่เลขที่ 91 ในหมู่ที่ 6 ตำบลลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง เป็นวัดที่มีชื่อเสียงอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดพัทลุง วัดแห่งนี้เป็นศาสนสถานที่มีความสำคัญต่อชุมชนลำปำเป็นอย่างมาก นอกจากนั้นยังมีชื่อเสียงในเรื่องของพระชื่อดังคือ พระพุทธรูปนิมิตร ซึ่งเป็นที่เคารพและศรัทธาของประชาชนโดยทั่วไป นอกจากนั้นวัดแห่งนี้ยังมีบรรยากาศร่มรื่นและเงียบสงบ เหมาะแก่การปฏิบัติธรรมและวิปัสสนาเป็นอย่างยิ่ง วัดแห่งนี้เป็นวัดสังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย เป็นวัดเก่าแก่ ตามตำนานพื้นเมืองกล่าวว่าสร้างโดยนางเลือดขาว เป็นวัดที่สร้างขึ้นในสมัยอยุธยาหรืออยุธยาตอนต้น เดิมเรียกว่า วัดป่าขัน ต่อมาทรุดโทรมกลายเป็นวัดร้าง มีการบูรณะขึ้นเป็นครั้งคราวและเปลี่ยนชื่อวัดไปตามยุคสมัย เช่น วัดปะขัน จนถึง พ.ศ. ๒๕๑๙ ต่อมากระทรวงศึกษาธิการประกาศยกสภาพวัดร้างเป็นวัดมีพระสงฆ์ และ เปลี่ยนชื่อเป็น วัดป่าขอม ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาประมาณ พ.ศ. 2320

พระพุทธรูปนิมิตร วัดป่าขอม จ.พัทลุง ขนาดบุษารุ่นแรก พระพุทธรูปนิมิตรเป็นพระประธานปูนปั้นในโบสถ์ตามตำนานเล่า ว่าเทวดามาช่วยปั้นให้ตอนกลางคืนจนเสร็จ เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ ที่คนในพื้นที่ตำบลลำปำเคารพศรัทธามากที่สุด ลูกหลานของ คนลำปำส่วนใหญ่แล้วจะบวชที่พระอุโบสถหรือเรียกว่าบวชหน้าพระพุทธรูปพระพุทธรูปหลักหินทรายแดงปางมารวิชัย ศิลปะอโยธยา และใบเสมาหินทรายแดงฐานเจดีย์ก่อด้วยอิฐ กว้างยาวประมาณ 10 เมตร บริเวณวัดเคยขุดพบเศษ เครื่องปั้นดินเผาราชวงศ์เหม็งและสังคโลกสมัยสุโขทัยจำนวนมาก ภายในวัดมีซากฐานเจดีย์ก่อด้วยอิฐ 1 องค์ พระพุทธรูป หินทรายแดง 3 องค์ ประดิษฐานในอุโบสถ ใบพัทธสีมา หินทรายแดง 2 ใบ พระประธานประชาชนเรียกว่า "พระพุทธรูปนิมิตร" เป็น พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่เคารพนับถือของประชาชนในท้องถิ่นมาก และเป็นหลักฐานที่สำคัญทางด้านศิลปโบราณคดีของ จังหวัดพัทลุง พระพุทธรูป หินทรายแดง ได้รับการบูรณะใหม่ แต่ฐานเจดีย์ถูกทิ้งไว้รกร้างเป็นป่าหนาม ยังไม่มีการขุดแต่งหรือขุดค้น ทางโบราณคดี

4047 (สายรามเศวร์-อภัยบริรักษ์ หรือถนนสายพัทลุง - ลำปำ) และเลี้ยวขวาไปทางทิศใต้เข้าไปยังถนนในหมู่บ้านอีกประมาณ 1 กิโลเมตร ตั้งอยู่ทางซ้ายมือ พื้นที่ตั้งวัดเป็นที่ราบแอ่งล้อมด้วยทุ่งนา มีที่ดินตั้งวัดเนื้อที่ 27 ไร่ 1 งาน 18 ตารางวา

สถานที่ตั้ง

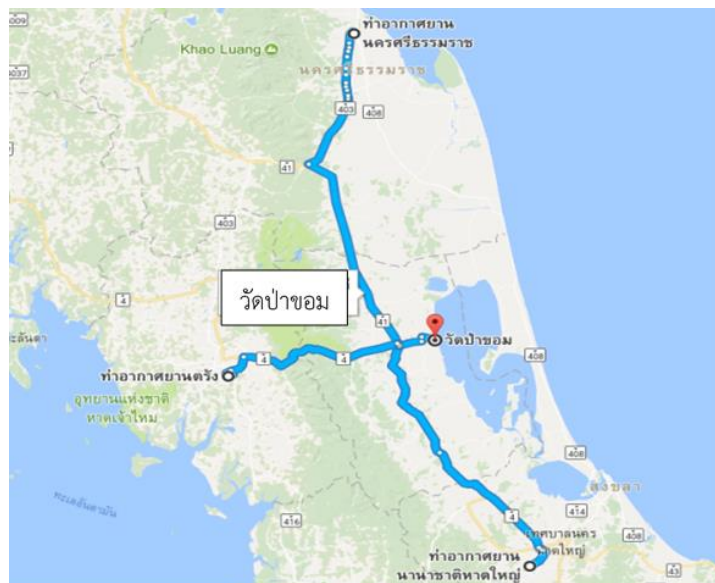
ตั้งอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดพัทลุงไปทางทิศตะวันออกประมาณ 6 กิโลเมตร โดยใช้ทางหลวงชนบทหมายเลข

การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

การเดินทาง : ตั้งอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดพัทลุงไปทางทิศตะวันออกประมาณ 6 กิโลเมตร โดยใช้ทางหลวงชนบทหมายเลข 4047 (ถนนรามเศวร์-อภัยบริรักษ์ หรือถนนสายพัทลุง - ลำปำ) และเลี้ยวขวาไปทางทิศใต้เข้าไปยังถนนในหมู่บ้านอีกประมาณ 1 กิโลเมตร ตั้งอยู่ทางซ้ายมือ

ห่างจากศาลากลางจังหวัด	ประมาณ	9.7	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินหาดใหญ่	ประมาณ	105	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินตรัง	ประมาณ	72.8	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินนครศรีธรรมราช	ประมาณ	131	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีรถไฟจังหวัดพัทลุง	ประมาณ	8.1	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีขนส่งจังหวัดพัทลุง	ประมาณ	14	กิโลเมตร

เส้นทางการเดินทาง

ภาพผนวกที่ ฉ-14 แผนที่เส้นทางการเดินทาง

การให้บริการ

การให้เช่าบูชา หลวงพ่อพระพุทธรูป

ผลการประเมินศักยภาพของวัดป่าขอม

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดพัทลุง เนื่องจากการสร้างโบสถ์ ชุ่มประดู และกำแพง โดยมีศิลปะที่สวยงาม และมีความสงบเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในการมาทำบุญสักการะ มีป้ายสัญลักษณ์สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ ที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยวที่เพียงพอบรรยากาศโดยรวม

ภาพผนวกที่ ฉ-15 วัดป่าขอม

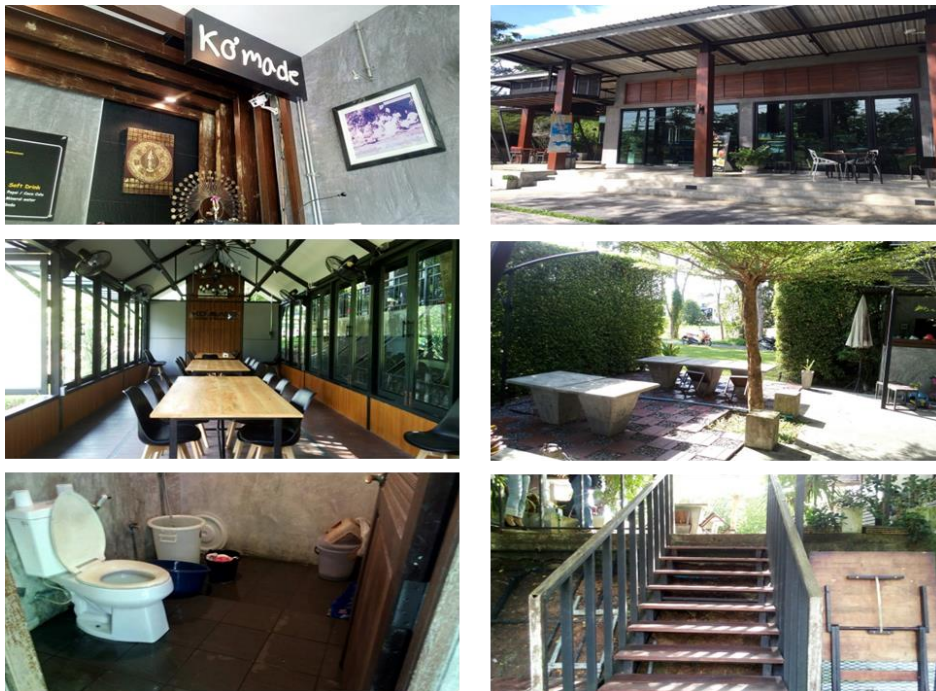
ตารางที่ 9 การประเมินศักยภาพเพื่อเตรียมพร้อมการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ วัดป่าขอม

ลำดับ	ประเภท	รายการ	มี	ไม่มี
1	ป้ายและสัญลักษณ์	ป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในวัด อยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจนทั้งกลางวันและกลางคืน		✓
		มีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในอาคาร และภายนอกอาคาร		✓
2	ทางสัญจร ทางเท้า	มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือนสิ่งกีดขวาง		✓
		มีการใช้วัสดุปูพื้นที่ไม่ลื่น		✓
3	ทางลาดขอบถนน ทางลาดตัดขอบคันหิน	ใช้วัสดุชนิดไม่ลื่นในการทำทางลาด		✓
		มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือน		✓
4	ทางข้ามถนน	ติดตั้งสัญญาณไฟและอุปกรณ์เสริม เช่น สัญลักษณ์ภาษามือ ลำโพงขยาย เป็นต้น		✓
		ใช้วัสดุปูพื้นชนิดไม่ลื่นและใช้สีแตกต่างกับถนน		✓
5	ที่จอดรถ	ป้ายสัญลักษณ์สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ	✓	
		ที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ	✓	
6	ทางลาดสำหรับภายนอกอาคาร	มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือน		✓
		มีทางลาดที่ติดตั้งราวจับทั้งสองข้าง		✓
		มีพื้นทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวางทางเดิน		✓
7	พื้นที่ภายนอก	มีจุดนั่งพักและหลังคากันแดดกันฝน		✓
		มีพื้นทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวาง		✓
8	ห้องน้ำ	มีราวจับในห้องน้ำ		✓
		พื้นกระเบื้องไม่ลื่น		✓

ลำดับ	ประเภท	รายการ	มี	ไม่มี
		สัญญาณฉุกเฉินในห้องน้ำ		✓
		มีป้ายบอกทางเข้าห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ		✓
		มีโถส้วมแบบนั่งราบ (ชักโครก)		✓
		ประตูห้องน้ำเป็นแบบเปิดให้คนอื่นสามารถเข้าไปได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุ		✓
9	อุปกรณ์อื่นๆ	รถเข็น		✓
		ไม้เท้า		✓
		Wifi		✓
		กล้องวงจรปิด		✓
		ร้านค้า		✓

8. ร้านอาหารโกเมด จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม

เป็นร้านที่ตกแต่งรูปแบบโมเดิร์นผสมลอฟท์ ตั้งอยู่บนถนนเพชรเกษม ห่างจากอำเภอหาดใหญ่ ประมาณ 56 กม. มีอาหาร กาแฟ เครื่องดื่ม ขนมน้ำสำหรับทานเล่นและเค้ก บรรยากาศของร้านมีความร่มรื่นโดยบริเวณภายนอกร้านมีต้นไม้ปกคลุมโดยรอบ มีห้องรับรองสำหรับการประชุม สัมมนา มีพื้นที่ค่อนข้างด่งโปร่งสบาย เหมาะสำหรับผู้สูงอายุแะพักผ่อน ภายในร้านมีที่นั่งประมาณ 30-40 ที่ มีทางลาดสำหรับผู้สูงอายุที่มีพื้นไม้ไผ่มีราวจับ มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือน มีห้องน้ำมีพื้นที่กระเบื้องไม้ไผ่และประตูห้องน้ำเป็นแบบเปิดให้คนอื่นสามารถเข้าไปได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุ ที่จอดรถเพียงพอ และมีระบบรักษาความปลอดภัยด้วยกล้องวงจรปิด และมีบริการอินเทอร์เน็ตฟรี WiFi บรรยากาศโดยภาพรวม

ภาพผนวกที่ ฉ-16 ร้านอาหารโกเมด

ตารางที่ 1 การประเมินศักยภาพเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ร้านโกเมด

ลำดับ	ประเภท	รายการ	มี	ไม่มี
1	ป้ายและสัญลักษณ์	ป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายใน อยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจน ทั้งกลางวันและกลางคืน		✓
		มีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในอาคาร และภายนอกอาคาร		✓
2	ทางสัญจร ทางเท้า	มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือนสิ่งกีดขวาง		✓
		มีการใช้วัสดุปูพื้นที่ไม่ลื่น		✓
3	ทางลาดขอบถนน	ใช้วัสดุชนิดไม่ลื่นในการทำทางลาด	✓	
	ทางลาดตัดขอบคันหิน	มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือน	✓	
4	ทางข้ามถนน	ติดตั้งสัญญาณไฟและอุปกรณ์เสริม เช่น สัญลักษณ์ภาษามือ ลำโพง ขยาย เป็นต้น		✓
		ใช้วัสดุปูพื้นชนิดไม่ลื่นและใช้สีแตกต่างกับถนน		✓
5	ที่จอดรถ	ป้ายสัญลักษณ์สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ	✓	
		ที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ	✓	
6	ทางลาดสำหรับภายนอกอาคาร	มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือน	✓	
		มีทางลาดที่ติดตั้งราวจับทั้งสองข้าง	✓	
		มีพื้นทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวางทางเดิน	✓	
7	พื้นที่ภายนอก	มีจุดนั่งพักและหลังคากันแดดกันฝน	✓	
		มีพื้นทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวาง	✓	
8	ห้องน้ำ	มีราวจับในห้องน้ำ		✓
		พื้นกระเบื้องไม่ลื่น	✓	
		สัญญาณฉุกเฉินในห้องน้ำ		✓
		มีป้ายบอกทางเข้าห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ		✓
		มีโถส้วมแบบนั่งราบ (ชักโครก)		✓
		ประตูห้องน้ำเป็นแบบเปิดให้คนอื่นสามารถเข้าไปได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุ	✓	
9	อุปกรณ์อื่นๆ	รถเข็น		✓
		ไม้เท้า		✓
		Wifi	✓	
		กล้องวงจรปิด	✓	
		ร้านค้า		✓

9. ร้านกาแฟสด บ้านไม้

ร้านกาแฟสดบ้านไม้เป็นร้านที่เปิดกิจการมาแล้วประมาณ 20 ปี ตั้งอยู่บนถนนเพชรเกษม ห่างจากอ.หาดใหญ่ ประมาณ 48 กม. ระหว่างการเดินทางไปถึงร้านมีสถานีเติมน้ำมันที่มีห้องน้ำเพื่อความสะดวกของผู้สูงอายุกรณีเร่งด่วนจำนวน 5 สถานี จำนวนพนักงานในร้านทั้งหมดรวมเจ้าของร้าน 3 คน บรรยากาศของร้านมีความร่มรื่นโดยบริเวณภายในร้านและข้างหลังร้านมีต้นไม้ปกคลุมโดยรอบ มีอาหารและเครื่องดื่มบริการ ประกอบกับมีมุมจำหน่ายของฝากของที่ระลึกที่เป็นของฝากจากพัทลุงและจากที่อื่น ๆ

ภาพบรรยากาศโดยรวม

ภาพผนวกที่ ฉ-17 ร้านกาแฟสดบ้านไม้

ตารางที่ 7 การประเมินศักยภาพเพื่อเตรียมพร้อมการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ ร้านกาแฟสด บ้านไม้

ลำดับ	ประเภท	รายการ	มี	ไม่มี
1	ป้ายและสัญลักษณ์	ป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายใน อยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจนทั้งกลางวันและกลางคืน		✓
		มีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในอาคาร และภายนอกอาคาร		✓
2	ทางสัญจร ทางเท้า	มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือนสิ่งกีดขวาง		✓
		มีการใช้วัสดุปูพื้นที่ไม่ลื่น		✓
3	ทางลาดขอบถนน ทางลาดตัดขอบคันหิน	ใช้วัสดุชนิดไม่ลื่นในการทำทางลาด		✓
		มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือน		✓
4	ทางข้ามถนน	ติดตั้งสัญญาณไฟและอุปกรณ์เสริม เช่น สัญลักษณ์ภาษามือ ลำโพงขยาย เป็นต้น		✓

ลำดับ	ประเภท	รายการ	มี	ไม่มี
		ใช้วัสดุปูพื้นชนิดไม่ลื่นและใช้สีแตกต่างกับถนน		✓
5	ที่จอดรถ	ป้ายสัญลักษณ์สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ	✓	
		ที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ		✓
6	ทางลาดสำหรับภายนอกอาคาร	มีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือน		✓
		มีทางลาดที่ติดตั้งราวจับทั้งสองข้าง		✓
		มีพื้นทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวางทางเดิน		✓
7	พื้นที่ภายนอก	มีจุดนั่งพักและหลังคากันแดดกันฝน	✓	
		มีพื้นทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวาง	✓	
8	ห้องน้ำ	มีราวจับในห้องน้ำ		✓
		พื้นกระเบื้องไม่ลื่น	✓	
		สัญญาณฉุกเฉินในห้องน้ำ		✓
		มีป้ายบอกทางเข้าห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ		✓
		มีโถส้วมแบบนั่งราบ (ชักโครก)		✓
		ประตูห้องน้ำเป็นแบบเปิดให้คนอื่นสามารถเข้าไปได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุ	✓	
9	อุปกรณ์อื่นๆ	รถเข็น		✓
		ไม้เท้า		✓
		Wifi		✓
		กล้องวงจรปิด		✓
		ร้านค้า		✓

10. วัดถ้ำสุมะโน

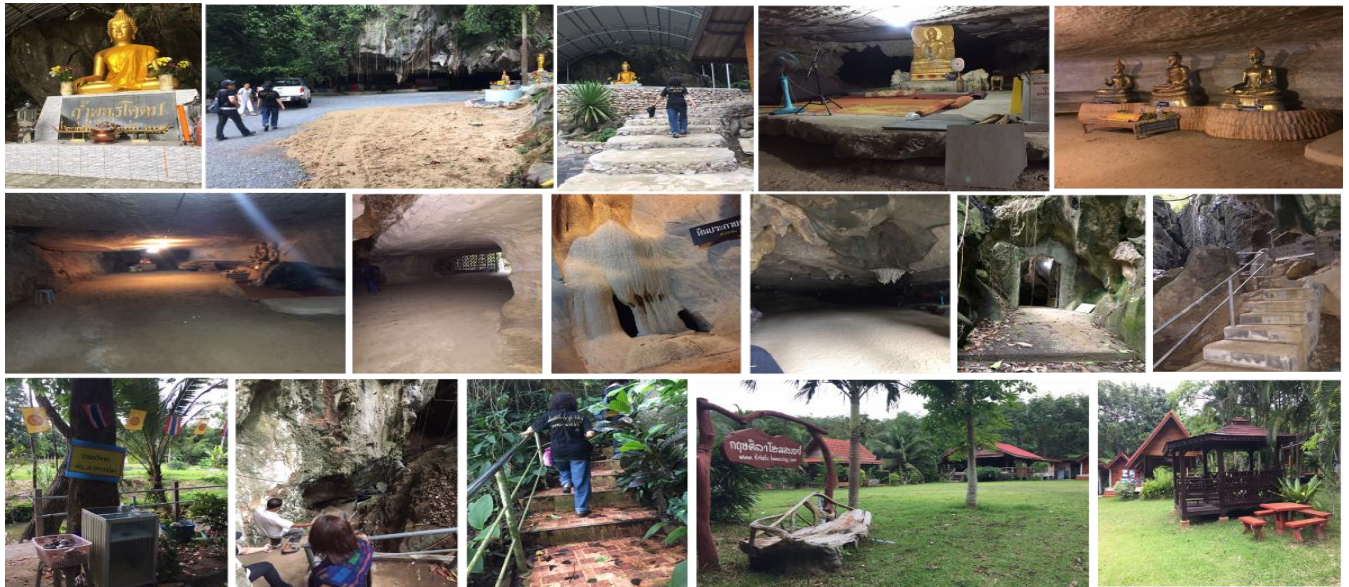
ประวัติความเป็นมา

การค้นพบ ถ้ำสุมะโนพบโดย พระอาจารย์ เดช สุมน มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่อำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา ได้ตั้งจิตอธิษฐานขณะเจริญภาวนาในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามว่า ขอพบถ้ำที่ถูกต้องเพื่อเป็นที่รวมญาติธรรมแล้วภาพถ้ำได้ปรากฏในนิมิต เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2525 หลังจากนั้นท่านได้ออกธุดงค์ไปในภาคอีสาน ภาคกลาง ภาคเหนือ โดยตั้งมโนปณิธานที่จะหาถ้ำดังกล่าว แต่ก็ไม่พบ ครั้นถึงช่วงเข้าพรรษาพระอาจารย์ เดช สุมน เดินทางมายังกรุงเทพมหานคร เพื่อสอนพระปริยัติธรรม ตอบแทนคุณอาจารย์ และในปี พ.ศ. 2528 พระอาจารย์เดช สุมน ได้ธุดงค์ไปที่จังหวัดนครพนม ท่านได้ตั้งจิตอธิษฐานขอพบถ้ำดังกล่าว ในปีต่อมาขณะจำพรรษาที่ถ้ำเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีผู้มาบอกขณะนั่งสมาธิว่า ถ้ำดังกล่าวอยู่ที่จังหวัดพัทลุง 25 กิโลเมตร ตามเส้นทางไปจังหวัดตรัง (ถนนเพชรเกษม) สภาพเป็นภูเขาสูงเล็ก ๆ พื้นที่โดยรอบเป็นป่า หลังจากออกพรรษาแล้วพระอาจารย์เดช สุมน ได้ออกค้นหาถ้ำตามนิมิต โดยมาพำนักอยู่ที่ภูเก็ท และได้หารือกับญาติธรรมชาวภูเก็ทก่อนเดินทางมาตามหาถ้ำ พบภูเขาสูงเล็ก ๆ ในป่า เมื่อปีนขึ้นไปก็พบโพรงเล็กๆมีดินกลบอยู่ ซึ่งปักคูลมไปด้วยป่าจึงแหวกป่าเข้าไปในภูเขาเห็นถ้ำที่ตนถูกใจมีลักษณะตรงกับที่ปรากฏในนิมิตเมื่อ 5 ปีก่อนภายในมีแท่นหินเป็นเสมือนที่นั่งที่ถูกจัดไว้อย่างเรียบร้อย เป็นหินสีขาวแวววาวสวยงามมาก จึงได้เข้าไปภายในถ้ำและเปล่งวาจาตั้งสัจจะอธิษฐานในถ้ำแห่งนี้ว่า “ข้าพเจ้าจะพัฒนาถ้ำแห่งนี้ ให้เป็นที่รวมญาติ สร้างบารมีรวมสายโลหิต แห่งธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า” เมื่อจบคำอธิษฐาน ได้ยินเสียง สาธุ สาธุ สาธุ ดังก้องขึ้นพร้อมกัน ถ้ำแห่งนี้ ได้รับการตั้งชื่อตามพระอาจารย์ เดช สุมน เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2530 ตรงกับวันอังคาร ขึ้น 2 ค่ำ เดือน 6 ปีเถาะ ในขณะที่ท่านมีอายุ 36 ปี พรรษา 14 ในชื่อว่า วัดถ้ำสุมะโน (สำนักงานท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2560)

การพัฒนา ขบวนการค้นพบถ้ำของพระอาจารย์เดช สุมน ทราบถึงญาติธรรมชาวจังหวัดภูเก็ทนำโดยคุณณรงค์ นพดารา รวมทั้งพุทธบริษัททั้งหลาย จึงได้เดินทางมาช่วยพัฒนาถ้ำเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2530 และคณะญาติธรรมจึงได้ตั้งชื่อว่า "ถ้ำสุมะโน" ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา โดยตั้งชื่อตามฉายาของผู้ค้นพบถ้ำเป็นคนแรก ต่อมาคุณบัญชา นำศรีรัตน์ ถวายที่ดินรอบภูเขา 8 ไร่ ที่มีเอกสาร น.ส.3ก และผู้มีจิตศรัทธาถวายที่ดินเพิ่มเติมรอบภูเขาสองลูก 78 ไร่ รวมทั้งภูเขาด้วยประมาณ 500 ไร่ สร้างวัดและได้รับการแต่งตั้งเป็นวัดตามกฎหมาย เมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2535 นอกจากนี้ยังมีการค้นพบถ้ำถึง 18 ถ้ำ มีการพัฒนาแล้วบางส่วน รายชื่อถ้ำที่ค้นพบโดยรอบได้แก่ 1. ถ้ำพระอุโบสถ 2. ถ้ำหอนันบรรจบ 3. ถ้ำนพดารา 4. ถ้ำอรัย 5. ถ้ำสุพัฒชนะ (ฤๅษี) 6. ถ้ำพุทธบัณจิต 7. ถ้ำนกคุ้ม 8. ถ้ำแก้ว 9. ถ้ำแม่หมามงคล 10. ถ้ำน้ำลอด 11. ถ้ำพญานาค 12. ถ้ำพ้อมหาราช 13. ถ้ำหลวงพ่อทราย 14. ถ้ำพระธาตุสิวลี (น้ำตก) 15. ถ้ำพระนอน 16. ถ้ำมาฆะ 17. ถ้ำลับแล และ 18. ถ้ำค้างคาว ถ้ำทั้งหมดกระจายรอบภูเขา 2 ลูก หลายถ้ำสามารถเดินทะลุถึงกันได้ มีปากถ้ำหันไปคนละทิศละทางรอบเชิงเขา ซึ่งภายในวัดจะมีแผนผังการเดินทางไปชมถ้ำต่าง ๆ ไว้ให้นักท่องเที่ยวได้ดูอีกด้วย (สำนักงานท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2560)

แหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้เคียงบริเวณใกล้ คือ ถ้ำพุทธโคดม ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 7 บ้านหนองเหียง ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง ภายในถ้ำประกอบไปด้วยถ้ำน้อยใหญ่มากมายในบริเวณเดียวกัน และมีหินงอก

หินย้อยเป็นเกร็ดแก้วแวววาวสวยงาม มีชั้นดินที่เกิดจากน้ำกัดเซาะไล่ระดับ น้ำอัศจรรย์ มีความเป็นธรรมชาติ เป็นถ้ำโถงกว้างขวางเงียบสงัดอยู่บริเวณเทือกเขาบรรทัด เส้นทางสายพัทลุง-ตรัง หรือถนนเขาพับผ้า จึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ รักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีสำนักวิปัสสนาอันแสนสงบร่มเย็น เนื่องจากภายในถ้ำได้ปรับปรุงเป็นสถานที่ทำสมาธิ มีพระพุทธรูปหลายองค์ประดิษฐาน ตามถ้ำสาขาใหญ่น้อยมีหินประกายเพชรอันเกิดจากการไหลรินของน้ำผ่านแร่ชนิดหนึ่ง (travel 2560 : เว็บไซต์) ดังภาพข้างล่าง

ภาพผนวกที่ ฉ-18 วัดถ้ำสุมะโน

สถานที่ตั้ง

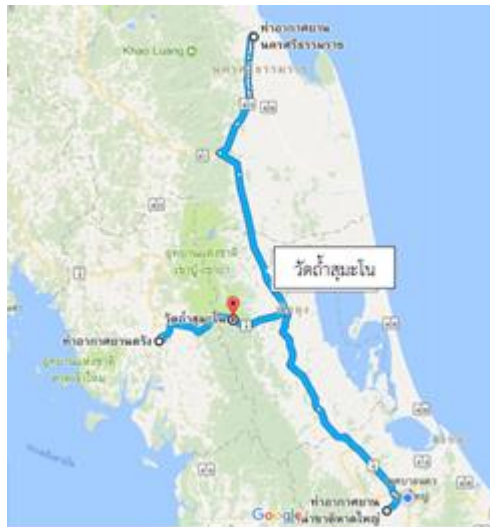
สำนักสงฆ์ถ้ำสุมะโน ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 12 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง อยู่ห่างจากจังหวัดพัทลุงไปตามเส้นทาง แผ่นดินหมายเลข 4 พัทลุง – ตรัง ระยะทางประมาณ 25 กิโลเมตร

การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

วัดถ้ำสุมะโนอยู่บนถนนเพชรเกษม เส้นทางจากเมืองพัทลุงมุ่งหน้าจังหวัดตรัง ระยะทางประมาณ 25 กิโลเมตรเป็นถนนที่ค่อนข้างสงบ มีรถผ่านไปมาไม่มาก เดินทางได้ครึ่งทางจะพบทางแยกเลี้ยวซ้ายมือไปทางน้ำตกไพรวัลย์ มีป้ายบอกทางจะถึงวัดถ้ำสุมะโนอยู่เกือบถึงเขตแบ่งจังหวัดตรัง โดยสถานที่ตั้งอยู่ห่างจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

ห่างจากศาลากลางจังหวัด	ประมาณ 26	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินหาดใหญ่	ประมาณ 120	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินตรัง	ประมาณ 37.8	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินนครศรีธรรมราช	ประมาณ 135	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีรถไฟจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 26.9	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีขนส่งจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 26.1	กิโลเมตร

เส้นทางการเดินทาง

ภาพผนวกที่ ฉ-19 แผนที่เส้นทางการเดินทาง

สภาพทางกายภาพ

ถ้ำสุเมโนเป็นถ้ำสองคูหาที่เดิมเป็นสถานที่ว่างเปล่าเป็นป่าปกคลุมมีดินกลบอยู่ มีลักษณะเป็นถ้ำภูเขา หินปูนที่มีขนาดใหญ่ กว้างขวาง ภายในมีหินงอก (Stalagmites) ที่เกิดจาก ตะกอนหินปูนที่จับตัวเป็นแท่งสูง จากพื้นถ้ำขึ้นไปหาเพดานถ้ำ เกิดจากหยดน้ำที่ไหลออกจากหินย้อยเมื่อหล่นถึงพื้นถ้ำจะเกิดการสูญเสีย คาร์บอนไดออกไซด์ ให้สารประกอบคาร์บอเนตเกิดการสะสมตัวและค่อยๆ สูงขึ้นจากพื้นถ้ำ และหินย้อย (stalactites) ที่เกิดจากตะกอนหินปูนที่จับตัวเป็นแท่งหรือแผ่นย้อยลงมาจากเพดานถ้ำ เกิดจากน้ำใต้ดินที่มีหินปูน ละลายอยู่หยดลงมาจากรอยแตกบนเพดานถ้ำ และเมื่อน้ำสูญเสียก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกไปจะทำให้เกิด สารประกอบคาร์บอเนตเริ่มสะสมตัวทีละน้อย และพอกยาวลงมาจากเพดานเรื่อยๆ โดยปกติมักมีลักษณะเป็น หลอดกลวงอยู่ตรงกลาง ซึ่งหินงอกหินย้อยมีความสวยงามมากมีความแวววาวเหมือนสิ่งมีชีวิต มีการเจริญเติบโต ดังนั้นการชมจึงไม่ควรตะแหหินงอกหินย้อย เพราะหินงอกหินย้อยเมื่อโดนสัมผัสจะทำให้หินงอกหินย้อยตาย คือไม่ งอกอีกและผิวด้านไม่แวววาวอีก (oknation blog วันอังคารที่ 7 พฤศจิกายน 2560)

วัดถ้ำสุเมโน เป็นวัดตั้งอยู่ที่เทือกเขาบรรทัดที่สลับซับซ้อน อุดมร่มรื่นด้วยพืชพันธุ์ธรรมชาติเป็นป่าเขา มี ถ้ำหินงอกหินย้อย และมีลำธารไหลผ่านตลอดปี นับว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามมากแห่งหนึ่งของประเทศไทย ปัจจุบันวัดถ้ำสุเมโนยังได้รับคัดเลือกให้เป็นสำนักปฏิบัติธรรมดีเด่นเป็นที่เชิดหน้าชูตาของชาวพัทลุง เมื่อเข้ามา ภายในวัดจะมีวงเวียนรอบพระสิวลีองค์ใหญ่ พบป้ายบอกชื่อวัดเด่นตระหง่านอยู่เชิงเขา มีทางเล็กๆ เข้าไปตาม แนวเขาอีกสักประมาณ 300 เมตร มีนักปฏิบัติธรรมเดินออกมาเป็นอันเข้าใจว่า วัดแห่งนี้เป็นสำนักปฏิบัติธรรมมี ชื่อประจำจังหวัดพัทลุง มีคนมาปฏิบัติธรรมประจำอยู่ที่นี้กันมากวัดถ้ำสุเมโนอยู่ในบริเวณภูเขาเล็กๆ 2 ลูก ที่มี ถ้ำน้อยใหญ่มากมายหลายมุมของเชิงเขา ด้านซ้ายของสำนักงานเดินต่อไปจะพบถ้ำอุโบสถที่ปากถ้ำมีบันไดลงไป อย่างดีที่สามารถลงไปได้อย่างสะดวกแต่ต้องถอดรองเท้าบริเวณถ้ำมีสถานที่วิปัสสนาและปฏิบัติธรรม มีห้องโถง กว้างขวางใหญ่โตและร่มเย็นวิจิตรตระการตาตามธรรมชาติ และยังมีถ้ำที่ตั้งอยู่บริเวณเดียวกันทั้งหมด 18 ถ้ำ ได้รับการพัฒนาแล้ว 7 ถ้ำ แต่ละถ้ำใช้สำหรับกิจกรรมการปฏิบัติธรรมดังนี้ (วัดถ้ำสุเมโน 2560 : เว็บไซต์)

ถ้าโบสถ์ สมมติให้ถ้ำนี้เป็นโบสถ์ของวัดถ้ำสุเมโน ใช้ในการสวดปาฏิโมกข์ และพิธีกรรมต่างๆของพระสงฆ์

ถ้าหอฉันบรรจบ ใช้เป็นที่ไหว้พระสวดมนต์ และชาวบ้านนำอาหารมาถวายพระ และเป็นที่ฉันข้าวของพระ

ถ้าโรงธรรม ใช้เป็นที่ปฏิบัติธรรมสวดมนต์ไหว้พระ ทำวัตรเช้า-เย็น และใช้เป็นที่ประกอบพิธีต่างๆซึ่งถ้ำนี้สวยงามมากกว่าวังขวางสามารถบรรจุคนได้ประมาณ 1,500 คน

ถ้ากัมมัญฐานอรัญ ใช้เป็นห้องปฏิบัติธรรม ฝึกสมาธิ นั่งกัมมัญฐาน ภายใน ถ้ำนี้ก็สวยงามมาก เพราะมีหินงอกหินย้อยสวยงาม มีแท่นหินสีขาวด้านหลังมีที่พึ่งเหมือนบัลลังก์นั่ง มีหินสีขาวแวววาวคล้ายเพชร

ถ้าพุทธบัณฑิต ท่านพระครูสมุห์ศิริ ปณฺธิโต เจ้าอาวาสวัดอมราวาราราม กทม. มาช่วยพัฒนา แล้วนำญาติโยมมาซื้อที่ดินหน้าถ้ำพุทธบัณฑิตถึง ถ้ำน้ำลอดมีเนื้อที่ประมาณ 8 ไร่ถวายวัดถ้ำสุเมโน

ถ้ำน้ำลอด เป็นหนึ่งในเจ็ดถ้ำบริวารที่ได้รับการพัฒนาแล้ว ภายในถ้ำพระประธานเป็นพระพุทธรูปปางไสยาสน์องค์ใหญ่ มีความยาวประมาณ 5 วา สร้างขึ้นในปี พ.ศ.2501 ถ้ำน้ำลอด เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมของพุทธบริษัทที่มีความเลื่อมใสในช่วงเวลานั้นมีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจและมีเรื่องราวที่สัมพันธ์สอดคล้องกับถ้ำสุเมโน ดังคำบอกเล่าของท่านพระครูโกวิทธรรมสาร หรือพระอธิการกลาย โกวิท เจ้าคณะอำเภอรัตนภูมิ และเจ้าอาวาสวัดห้วยหลาด พ.ศ.2502-ปัจจุบัน ซึ่งเป็นผู้หนึ่งที่ได้ร่วมสร้างพระพุทธรูปองค์ดังกล่าว ท่านพระครูโกวิทได้เล่าว่า ในสมัยที่ท่านพระอาจารย์ขาว ดังสะวังโส ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดห้วยหลาด องค์ที่ 3 นั้น พ.ศ.2494-2498 ได้มีหลวงปู่สีมน์ เทพอินโท มาประทับทรง ได้ปรารภการสร้างบารมีธรรม โดยอาศัยท่านอาจารย์ขาว หลวงปู่สีมน์ ได้บอกท่านขาว ท่านเจียร มณีรักษ์ และท่านกลาย พร้อมทั้งลูกศิษย์ ออกธุดงค์เผยแพร่ธรรมไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ (ทิศพายัพ) ของวัด ในปี พ.ศ.2501 คณะสงฆ์ได้เดินออกธุดงค์ไปทางจังหวัดพัทลุง ตำบลท่ามิหรำ คณะอุบาสก-อุบาสิกา นำโดย โยมเต็กลี (นายบำรุง ลิมชัยพุกษ์) นายกเทศมนตรีเมืองพัทลุงในขณะนั้นเกิดความเลื่อมใสได้กราบเรียนคณะธุดงค์เดินทางไปชมธรรมชาติที่สวยงาม ซึ่งอยู่ทางทิศเหนือของถ้ำน้ำได้บอของท่านกลายได้เดินทางไปพักที่วัดอินทราวาส (วัดลำไย) การเที่ยวชมธรรมชาติในครั้งนั้น ได้พบถ้ำน้ำลอด ซึ่งเป็นที่พอจะบำเพ็ญสมณธรรมได้ แต่หน้าถ้ำทางเข้าเป็นป่ายาง หนทางการเข้าออกในครั้งนั้นจึงมีความลำบากพอสมควร แต่ก็ด้วยบารมีธรรม โยมบำรุง ลิมชัยพุกษ์ เป็นคหบดี มีฐานะดีในพัทลุงสมัยนั้น และโยมปิกเป็นภรรยาและโยม ลั่นซึ่งเป็นญาติสนิท ได้ร่วมกันช่วยเหลือท่านอาจารย์ขาว และคณะติดตาม ทำการพัฒนาสถานที่เดิมกำลังสามารถได้ออกทุนทรัพย์ หาไม้มาปูพื้น สร้างที่พักบริเวณหน้าพระนอนในปัจจุบัน โยมลั่นรับเป็นธุระผู้จัดอาหารถวายพระ และพระก็ออกบิณฑบาตโปรดญาติโยมในละแวกน้ำได้บ่อนาง

ถ้ำฤาษีและเจ้าแม่กวณโณ เดินออกจากถ้ำอุโบสถมาได้ไม่กี่ไกล ก็จะเห็นปากถ้ำขนาดใหญ่เป็นถ้ำที่ไม่ได้เชื่อมกับถ้ำอุโบสถ เราก็เลยต้องเดินมาเข้าปากถ้ำอีกแห่งหนึ่ง พอเดินลงมาแล้วก็มีทางแยกออกไปเป็นทางเดินเล็กๆ มีป้ายบอกว่าไปถ้ำชื่ออะไร เด็กๆ ที่ทำหน้าที่นำทางให้เราก็อ่านเป็นไกด์ได้ดี พระโพธิสัตว์กวณโณ เป็นอีกคุหาหนึ่งภายในถ้ำมีทางเดินแยกจากถ้ำฤาษีไม่ไกลมาก ถ้ำฤาษี เป็นเสมือนศาลาธรรม ที่สำหรับสวดมนต์ของนักปฏิบัติธรรม เป็นถ้ำที่มีโถงกว้างขวางและลึกมาก เหมือนกับศาลาหลังใหญ่ๆ ในวัดประดิษฐานพระพุทธรูปเป็น

พระประธาน พระอุคุตหรือพระบัวเข็ม เป็นพระอรหันต์สาวกของพระพุทธเจ้าได้รับการยกย่องว่าเป็นพระแห่ง
โชคลาภ คຸ່ມกันภัยทั้งปวง ในสมัยพุทธกาล นัยว่าท่านอาศัยในกุกัณเฏได้สะตือทะเล

การให้บริการ

วัดถ้ำสุเมโน เป็นสำนักปฏิบัติธรรมได้รับคัดเลือกให้เป็นสำนักปฏิบัติธรรมดีเด่น ด้วยการให้ความรู้และ
ปฏิบัติธรรม ทั้งยังมีกิจกรรมทางศาสนาและให้ผู้มีจิตศรัทธาในพุทธศาสนามานั่งสมาธิวิปัสสนาได้ตลอดเวลา

11. วัดวัง

ประวัติความเป็นมา

วัดวัง เป็นวัดโบราณที่มีความสำคัญคู่เมืองพัทลุงมาตลอดสมัยรัตนโกสินทร์ เดิมเป็นวัดโบราณ สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 3 ได้สร้างขึ้นใหม่โดยพระยาพัทลุง(ทองขาว) ซึ่งอดีตเคยเป็นสถานที่ทำพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยาของข้าราชการเมืองพัทลุง ต่อมาได้ยกเลิกพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา และได้ย้ายเมืองพัทลุงมาตั้งที่ตำบลคูหาสวรรค์ และมีการบูรณะใหม่เมื่อปีพ.ศ. 2512 และเป็นวัดที่เหมาะสมสำหรับผู้สนใจศึกษาทางด้านสถาปัตยกรรมไทยเป็นอย่างยิ่ง

สถานที่ตั้ง

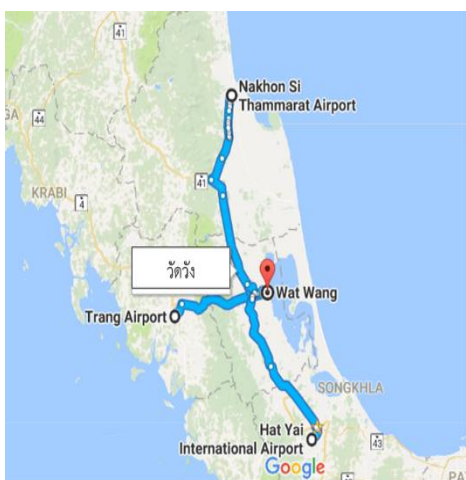
สถานที่ตั้งของวัดวัง หมู่ที่ 4 ตำบลลำปำ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง

การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

จากเส้นทางการเดินทางแบ่งเป็น 3 เส้นทาง คือ (1) จากหาดใหญ่-พัทลุง เดินทางด้วยรถไฟ รถยนต์ส่วนตัวและโดยสารประจำทาง (2) จากตรัง-พัทลุง เดินทางด้วยรถโดยสารประจำทางและรถยนต์ส่วนตัว (3) จากนครศรีธรรมราช-พัทลุง เดินทางด้วยรถไฟ รถยนต์ส่วนตัวและโดยสารประจำทาง ทั้ง 3 เส้นทาง เดินทางเข้าสู่ตัวเมืองพัทลุงเดินทางไปยังวัดวัง ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 4047 ระยะทาง ประมาณ 6 กิโลเมตร โดยวัดวัง เป็นสถานที่ที่ตั้งอยู่ห่างจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

ห่างจากสนามบินหาดใหญ่	ประมาณ 105	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินนครศรีธรรมราช	ประมาณ 127	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินตรัง	ประมาณ 73	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีขนส่งจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 13	กิโลเมตร
ห่างจากศาลากลางจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 9	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีรถไฟจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 8	กิโลเมตร

เส้นทางการเดินทาง

ภาพผนวกที่ ฉ-20 แผนที่เส้นทางการเดินทาง

ลักษณะทางกายภาพ

จากการสำรวจลักษณะทางกายภาพของวัดวัง เป็นปูชนียสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดพัทลุง ลักษณะเด่นและมีความสวยงามของวัดวัง คือ อุโบสถ ดังนี้

ภาพผนวกที่ ฉ-21 วัดวัง

ลักษณะของอาคาร

เป็นการสร้างอาคารก่ออิฐถือปูน หันหน้าไปทางทิศตะวันออก ด้านหน้าอุโบสถ มีมุขยื่นออกมาภายในมุขเด็จ มีพระพุทธรูปปูนปั้น ปางป่าลิไลย์ ศิลปะสมัยรัตนโกสินทร์

กำแพงวัดวังด้านหน้า

มีลักษณะการก่อสร้างสูงไม่เกินหน้าอก สามารถมองเห็นด้านในวัดได้และสามารถมองเห็นเจดีย์สูงตระหง่านอยู่ด้านหน้า ถัดลึกเข้าไปในวัดจึงเป็นบริเวณของอุโบสถ

ลักษณะภายในอุโบสถ

มีพระพุทธรูปปูนปั้นลงรักปิดทองปางมารวิชัยจำนวน 4 องค์ ประดิษฐานอยู่บนฐานชุกชีย่อมุมไม้สิบสอง พระประธานมีขนาดหน้าตักกว้าง 2 เมตร มีพระสาวกปูนปั้นยืนประนมมือ ด้านขวามือของพระประธานมีพระพุทธรูปสำริดทรงเครื่องปางห้ามสมุทร ด้านซ้ายมือพระประธาน มีพระพุทธรูปจำหลักไม้บุด้วยโลหะทรงเครื่องปางอุ้มบาตร ผนังอุโบสถด้านหน้าตอนใน มีรูปหญิงชราปูนปั้นนั่งชันเข่าขวามือโตะสี่เหลี่ยมก่อด้วยปูน ชาวบ้านเรียกว่า ยายไอ หรือยายทองคำ

ผนังอุโบสถทั้งสี่ด้าน

เขียนภาพจิตรกรรมฝาผนังเป็นเรื่องพุทธประวัติ เทพชุมนุมทั้งสี่ด้าน รอบอุโบสถมีระเบียงคดล้อมรอบภายในประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้น จำนวน 108 องค์

เจดีย์

มีเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง จำนวน 2 องค์ อยู่ทางด้านทิศเหนือและทิศใต้ของอุโบสถ ฐานเจดีย์เป็นชาดฐานสิงห์ย่อมุม องค์ระฆังทรงเหลี่ยมย่อมุมรับกับฐาน ด้านหลังอุโบสถมีเจดีย์ทรงกลีบบะเพียงหนึ่งองค์ เจดีย์ทรงกลม

หำองค์ และเจดีย์ทรงกลมองค์ใหญ่อยู่ทางมุมกำแพงวัด ด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือก่ออิฐถือปูน ตามประวัติกล่าวว่า พระยาพัทลุง(ทับ) สร้างเมื่อปี พ.ศ.2403

ธรรมเนียมเจ้าหลักไม้

ฐานเป็นชาตฐานสิงห์ลายทองรูปพรรณพุกษา ตามประวัติกล่าวว่า พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้สร้างขึ้นเพื่อทรงพระราชอุทิศในงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อปี พ.ศ. 2453 ที่เสมาธรรมมาสน์มีอักษรจารึกพระปรมาภิไธยย่อ **จปร** และข้อความว่า "ทรงพระราชอุทิศในงานพระบรมศพ พ.ศ.2453"

ตู้พระธรรมลายรดน้ำ เป็นศิลปกรรมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

โถ่งน้ำ 2 ใบ ใบแรกเป็นโถ่งดินเผาเคลือบสีเขียวทรงสูง ศิลปะสมัยราชวงศ์ชิง ใบที่สองเป็นโถ่งดินเผาทรงปากกว้าง เคลือบสีน้ำตาล ศิลปะสมัยราชวงศ์ชิง ตามประวัติกล่าวว่า ใช้ในพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาของข้าราชการเมืองพัทลุงกรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน และประกาศเขตโบราณสถาน เป็นพื้นที่ประมาณ 9 ไร่เศษ จากลักษณะของวัดวัง ถือเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดพัทลุงอีกสถานที่หนึ่งที่สำคัญ เป็นศิลปะทั้งงดงามและคงความเป็นไทยได้ดี และเป็นสถานที่ที่ได้รับการดูแลโดยกรมศิลปากร มีการบูรณะและปรับปรุงให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่น่าสนใจ การเดินทางไปเที่ยววัดวัง ซึ่งเป็นเส้นทางเดียวกับวังเจ้าเมืองและหาดแสนสุขลำปำ ตลอดเส้นทางมีป้ายบอกทางชัดเจน เมื่อมาถึงวัดวัง ทางประตูเข้าวัดวังจะมีรูปปั้นของท่านพระยาพัทลุง (ทองขาว) ไว้เป็นที่สักการะ ภายในวัดวังมีป้ายบอกข้อมูลและแผนที่ภายในอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจน มีสถานที่จอดรถภายในวัดเพียงพอ จอดรถได้ประมาณ 5-10 คัน มีพื้นที่ทางเดินเรียบไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวางทางเดิน ห้องน้ำมีโถส้วมแบบนั่งราบ (ชักโครก) เหมาะสำหรับผู้สูงอายุ

การให้บริการ

เปิดบริการ: ทุกวัน

เวลาเปิดทำการ : 07.00 - 17.00 เบอร์ติดต่อ 074-231055, 074-231055, 074-238518

12. อุทยานนกน้ำทะเลน้อย

ประวัติความเป็นมา

ทะเลน้อย เป็นตำบลหนึ่งที่ติดต่อกับทะเล เดิมบ้านทะเลน้อยตั้งอยู่ที่บ้านกล้วยและบ้านกลางทางทิศใต้ของทะเลน้อย แต่เนื่องจากเป็นที่ราบลุ่ม น้ำท่วมทุกปี ทำให้ต้องอพยพมาทางทิศเหนือ (เป็นที่ปัจจุบัน) เมื่อแรกตั้งหมู่บ้านประสบกับปัญหาเรื่องโจรผู้ร้าย ประกอบกับมีแนวเขตติดต่อกับเมืองนครศรีธรรมราชซึ่งมีการกล่าวโทษกันว่า เขตทะเลน้อยในแขวงเมืองนครมีคนตั้งบ้านเรือนมากมาย ต่อมาทางราชการได้ย้ายอำเภอปากประ(อำเภอควนขนุน) มาตั้งที่บ้านทะเลน้อย เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2450 เปลี่ยนชื่อเป็น "อำเภอทะเลน้อย" แต่เนื่องจากเป็นที่ลุ่มไม่เหมาะที่จะตั้งที่ทำการอำเภอ จึงย้ายมาตั้งที่ควนพนางตุง เปลี่ยนชื่อว่า "อำเภอพนางตุง" บ้านทะเลน้อยจึงเป็นเพียงหมู่บ้านและตำบลมาจนถึงทุกวันนี้

ปัจจุบันตำบลทะเลน้อย แบ่งการปกครองเป็น 9 หมู่บ้าน และในปี พ.ศ.2517 ราษฎรกลุ่มหนึ่งใน หมู่บ้านทะเลน้อย ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ได้ร่วมกันเสนอต่อ นายผ่อง เล่งอี้ ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายจัดการสัตว์ป่า กองบำรุง กรมป่าไม้ ขอให้มีการจัดตั้ง "อุทยานนกน้ำทะเลน้อย" เนื่องจากมีการล่านกที่อาศัยอยู่อย่างชุกชุมในพื้นที่ทะเลน้อย ทำให้จำนวนนกที่มีขนาดใหญ่ เช่น นกกาบบัว ลดลงเรื่อยๆ จนเกรงว่าถ้าไม่อนุรักษ์ไว้ นกเหล่านี้จะต้องสูญพันธุ์ในไม่ช้า กรมป่าไม้จึงให้เจ้าหน้าที่มาสำรวจสภาพพื้นที่และสัตว์ป่าในทะเลน้อย และได้ประกาศให้ทะเลน้อย ซึ่งมีพื้นที่ 17,500 ไร่ และพื้นที่ป่าในบริเวณใกล้เคียงคิดเป็นเนื้อที่รวมกันราว 285,625 ไร่ เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย ตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2518เป็นต้นมา แต่ชาวบ้านมักเรียกกันติดปากว่า "อุทยานนกน้ำทะเลน้อย"

สถานที่ตั้ง

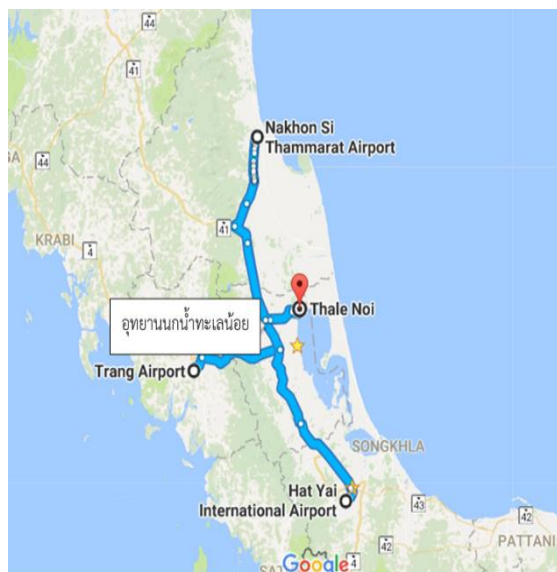
ทะเลน้อย ตั้งอยู่ เลขที่ 100 หมู่ที่ 4 ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

จากเส้นทางการเดินทางแบ่งเป็น 3 เส้นทาง คือ (1) จากหาดใหญ่-พัทลุง เดินทางด้วยรถไฟ รถยนต์ส่วนตัวและรถโดยสารประจำทาง (2) จากตรัง-พัทลุง เดินทางด้วยรถโดยสารประจำทางและรถยนต์ส่วนตัว (3) จากนครศรีธรรมราช-พัทลุง เดินทางด้วยรถไฟ รถยนต์ส่วนตัวและรถโดยสารประจำทาง ทั้ง 3 เส้นทาง เมื่อเดินทางเข้าสู่ตัวเมืองพัทลุงใช้เส้นทางหลวงสาย เดินทางโดยรถยนต์จากตัวจังหวัดพัทลุง ใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 41 และ 4187 ระยะทางประมาณ 32 กิโลเมตร และห่างจากที่ว่าการอำเภอควนขนุนประมาณ 15 กิโลเมตร โดยอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เป็นสถานที่ที่ตั้งอยู่ห่างจากแหล่งต่างๆ ดังนี้

ห่างจากสนามบินหาดใหญ่	ประมาณ 137	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินนครศรีธรรมราช	ประมาณ 123	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินตรัง	ประมาณ 94.1	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีขนส่งจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 29.4	กิโลเมตร
ห่างจากศาลากลางจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 27.7	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีรถไฟจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 26	กิโลเมตร

เส้นทางการเดินทาง

ภาพผนวกที่ ฉ-21 แผนที่เส้นทางการเดินทาง

ลักษณะทางกายภาพ

ทะเลน้อย เป็นทะเลสาบน้ำจืดที่เป็นส่วนหนึ่งของทะเลสาบสงขลา มีพื้นที่ประมาณ 30 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ในตำบลพนาตุ้งและตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง มีคลองนางเรียนยาว 2 กิโลเมตรเชื่อมระหว่างทะเลน้อยกับทะเลสาบสงขลา ทางฝั่งตะวันตกเป็นที่ตั้งบ้านเรือนของชุมชนทะเลน้อยประมาณ 2,000 ครัวเรือน ทางฝั่งตะวันออกฝั่งเหนือ ฝั่งใต้ เป็นป่าพรุและพงหญ้า มีความลึกเฉลี่ย 1.5 เมตรทางฝั่งตะวันออกเหนือ ใต้ เป็นป่าดงดิบชื้นหรือป่าพรุ มีไม้หลายชนิด เช่น ไม้เสม็ดขาว จิก หว้า กระทุ่มหนู ทองหลาง ดินเป็ด เตย เนียน เม่า เตยน้ำ ที่ใดมีไม้ขึ้นห่างๆ จะมีลำโพง หญ้าปล้อง กระจุตหนู ขึ้นแทนเต็มไปหมด จึงเป็นที่อาศัยของลิงแสม ลิงลม ชะมดน้ำ ชะมดเข็ด นาก เสือปลา นกนานาชนิด เมื่อประมาณ 50 ปี มาแล้ว มีช้างป่านับ 100 ตัว จะระเข้ชุกชุมมาก ปัจจุบันได้สูญพันธุ์ไปหมดแล้ว และทะเลน้อยเป็นแหล่งชุมชนขนาดใหญ่ เป็นแหล่งเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดพัทลุง เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับประเทศ เป็นอุทยานนกน้ำที่มีนกหลายชนิด และมีนกจำนวนมากที่สุดของไทย ทะเลน้อยอยู่ห่างจากตัวเมือง 35 กิโลเมตร และครอบคลุมพื้นที่จังหวัดพัทลุง จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสงขลา เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง อันมีคุณค่ายิ่งต่อระบบนิเวศ และการดำรงชีวิตของประชาชน รอบพื้นที่ชุ่มน้ำแห่งนี้ เป็นแหล่งความรู้ทางธรรมชาติวิทยา วัฒนธรรม และมีความสวยงามของทิวทัศน์ ในการพักผ่อนหย่อนใจ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญทางภาคใต้

สภาพพื้นที่ของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อยทั้งหมด 450 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยส่วนที่เป็นพื้นดินเป็นที่ราบชายทะเลสาบ ประกอบด้วยนาข้าวและป่าหญ้า ป่าพรุและป่าเสม็ด เป็นแอ่งน้ำมีพืชปกคลุม และที่ราบเชิงเทือกเขาบรรทัด มีเนินเขาสูงราว 100 เมตร จากระดับน้ำทะเล ส่วนพื้นน้ำคือ ตัวทะเลน้อย มีความกว้างราว 5 กิโลเมตร และยาว 6 กิโลเมตร ความลึกโดยเฉลี่ยราว 1.5 เมตร ปกคลุมด้วยพืชน้ำต่างๆ เช่น บัว กระจุต หญ้า

กก ปรีอ และ กก จัดกระจายอยู่ทั่วไป จากสภาพพื้นน้ำที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพรรณไม้น้ำ และสัตว์น้ำต่าง ๆ ทะเลน้อยจึงมีความเหมาะสมเป็นแหล่งอาศัยหากินทำรังและวางไข่ของนกนานาชนิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งนกน้ำ จากการสำรวจ พบนกราว 187 ชนิด แยกออกเป็นนกประจำถิ่นอาศัยอยู่ประจำตลอดปี และนกอพยพย้ายถิ่น โดยจะอพยพมาในช่วงฤดูหนาว ระหว่างเดือนตุลาคม-มีนาคม ซึ่งเป็นช่วงที่นกมีประชากรมากที่สุดถึงราว 43,000 ตัว ส่วนช่วงที่มีนกล้นน้อยที่สุด อยู่ระหว่างเดือนมิถุนายน-กันยายน เป็นช่วงที่นกน้ำทำรัง และป่าไม้ซึ่งเป็นแหล่งที่อยู่ของนกถูกทำลายไปมาก ผู้คนจับนกกินเป็นอาหาร เกิดอาชีพเก็บไขนกขาย ปลอ่ยฝูงควายเหยียบย่ำรังและไขนกเสียหาย หากปลอ่ยไข่นกนั้นจะสูญพันธุ์เหมือนกับช้างและจระเข้ ที่สูญพันธุ์ไปแล้ว นายผ่อง เล่งอี้ อดีตอธิบดีกรมป่าไม้ ขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าฝ่ายจัดการสัตว์ป่า เห็นความสำคัญของแหล่งนกน้ำทะเลน้อย จึงดำเนินการให้จัดตั้งเป็นอุทยานนกน้ำ เมื่อให้มีการสำรวจเห็นว่ามีความเหมาะสมจึงได้รับประกาศให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อยเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2518 พร้อมกับส่งเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติกรรวมพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทั้งหมด 457 ตารางกิโลเมตร

ภูมิอากาศ

ภูมิอากาศโดยทั่วไปในภาคใต้ส่วนใหญ่จะมีเพียง 2 ฤดู คือ ฤดูฝนกับฤดูร้อนเท่านั้น ฤดูฝน ประมาณเดือนเดือนตุลาคม-กุมภาพันธ์ ฤดูร้อน ตั้งแต่เดือนมกราคม-กันยายนของทุกปี ทะเลน้อยจะได้รับอิทธิพลของลมบกและลมทะเล จึงทำให้มีอากาศสดชื่นและเย็นสบายตลอดปี เหมาะสำหรับการท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจ

พืชพรรณ

พื้นที่ป่าในทะเลน้อยแบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ (1) ป่าพรุ มีพรรณไม้เด่นคือต้นเสม็ด เป็นแหล่งทำรังของนกน้ำขนาดใหญ่ (2) ทุ่งหญ้า ประกอบด้วยต้นกกหรือลาโพและหญ้าชนิดต่างๆ (3) ป่าดิบชื้น จะพบในที่ดอน (4) พื้นที่นาข้าว จะเป็นแหล่งหากินของนกน้ำต่างๆ (5) บริเวณพื้นน้ำ จะเป็นแหล่งรวมพืชพรรณไม้น้ำที่น่าสนใจหลายชนิด โดยเฉพาะบัวสายจะขึ้นเต็มพื้นน้ำเป็นทะเลบัวที่สวยงามที่สุดในประเทศไทย

สัตว์ป่า

สัตว์ป่าที่อาศัยอยู่ อุทยานนกน้ำทะเลน้อย แบ่งออกเป็น นกน้ำ 287 ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน 26 ชนิด สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 6 ชนิด นกน้ำมีทั้งนกที่ประจำถิ่นและนกอพยพ เช่น นกกาน้ำขาว นกกาน้ำดำ นกกระสา นกกระสาแดง นกกาน้ำเล็ก นกแขวก เป็นต้น

นกในทะเลน้อย

จากสภาพพื้นน้ำที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพรรณไม้น้ำ และสัตว์น้ำต่างๆ ทะเลน้อยจึงมีความเหมาะสมเป็นแหล่งอาศัยหากินทำรังและวางไข่ของนกนานาชนิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งนกน้ำ จากการสำรวจพบนกราว 187 ชนิด แยกออกเป็นนกประจำถิ่นอาศัยอยู่ประจำตลอดปี และนกอพยพย้ายถิ่น โดยจะอพยพมาในช่วงฤดูหนาว ระหว่างเดือนตุลาคม-มีนาคม ซึ่งเป็นช่วงที่นกมีประชากรมากที่สุดถึงราว 43,000 ตัว ส่วนช่วงที่มีนกล้นน้อยที่สุดอยู่ระหว่างเดือนมิถุนายน-กันยายน อันเป็นช่วงที่นกน้ำทำรัง

ท่องเที่ยวธรรมชาติทะเลน้อย

ทะเลน้อยจะมีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวในการให้ข้อมูล แนะนำการท่องเที่ยวในทะเลน้อยและมีสถานที่พักผ่อนที่ศาลาท่าเรือหรือลงเรือชมธรรมชาติ เส้นทางศึกษาธรรมชาติของทะเลน้อยแบ่งออกเป็นหลายจุด จากที่

ทำการเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเที่ยวชมได้ ดังนี้ (1) สะพานไม้รอบที่ทำการฯ สิ่งที่น่าสนใจตามทางเดินเท้าในบริเวณที่ทำการฯ มีดังนี้ นกอีโก้ง นกพริก นกอีล้ำ นกยางควาย จอกหูหนู บัวสาย ปลากระดี่ ปลาช่อน สำหรับต้นกระจุตที่ใช้สำหรับทำหัตถกรรม ทางเขตฯ ได้นำมาปลูกแสดงไว้ใกล้ๆ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว (2) ศาลากลางน้ำ เป็นจุดที่น่าสนใจและเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวที่นำอาหารกลางวันมารับประทาน (3) หมู่บ้านทะเลน้อย มีอาชีพทำนาและทำประมงเป็นหลัก ทำหัตถกรรม (เสื่อกระจุต) คำขายและรับจ้างทั่วไป ของฝากจากทะเลน้อย (3) ดงนกนางนวล ในช่วงเดือนตุลาคม-เดือนเมษายน พบฝูงนกนางนวลเกาะอยู่ตามหลักไม้ที่ปักไว้ตามทางเข้าออกของเรือ นกนางนวลที่พบบ่อยในทะเลน้อยมี 2 ชนิด คือ นกนางนวลเกล็ดดำปีกขาว (Whitewinged Tern) และนกนางนวลเกล็ดเคราขาว (Whiskered Tern) (4) ดงบัวสาย ดงบัวที่มีสีชมพู ช่วงเวลาที่สวยงามและเหมาะสมที่สุดของการล่องเรือชม ทะเลน้อย ควรเป็นเวลาเช้า ตั้งแต่แสงแรกของดวงอาทิตย์ ไปจนถึง 10 โมงและจะบานเต็มที่อีกครั้งหนึ่งในวันรุ่งขึ้น (5) ดงนกเป็ดน้ำ นกเป็ดน้ำเป็นนกมีปีก มันบินได้และเคลื่อนย้ายที่อยู่เสมอ ส่วนมากจะพบได้ตามดงกระจุตหนูที่ไม่หนาแน่น ตามดงบัวสาย หรือ บัวหลวง นกเป็ดน้ำที่พบได้ตลอดปี คือ นกเป็ดแดง และ เป็ดคับแค (ยกเว้นเดือนสิงหาคม-ต้นเดือนตุลาคม จะเป็นช่วงที่นกเป็ดน้ำลัดเปลี่ยนขนจะพบได้ยาก) (6) ดงกระจุตหนู เป็นพืชน้ำที่พบได้มากมักขึ้นอยู่หนาแน่นเป็นกลุ่มใหญ่ๆ เป็นที่หลบภัยของนกและสัตว์น้ำ (7) ศาลานางเรียม ตั้งอยู่ในบริเวณปากคลองนางเรียม เป็นศาลาที่ปลูกสร้างขึ้นกลางน้ำขนาดกลาง รับน้ำหนักได้ราว 30 คน ศาลาน้ำเป็นจุดที่นักท่องเที่ยวนิยมมารับประทานอาหารกลางวัน ด้วยว่ามีบรรยากาศร่มรื่น ลมเย็นสบาย (ที่สำคัญมีห้องสุขาไว้บริการ) (8) คลองนางเรียมเป็นคลองดั้งเดิม 1 ใน 3 คลองสำคัญ และเป็นคลองสุดท้ายที่ยังมีน้ำไหลสะดวก (9) แหลมดิน เมื่อจะผันคลองนางเรียมทางขวามือเป็นทุ่งโล่งมีหญ้าสั้นๆ ขึ้นเขียวขจี โดยเฉพาะในฤดูฝนก่อนที่น้ำจะหลากท่วมราว 1-2 เดือน เมื่อผันคลองนางเรียมมาแล้วจะออกสู่ทะเลสาบ (10) ดงบัวบา จากแหลมดินเข้าสู่คลองบ้านกลางและกลับเข้าสู่ตัวทะเลน้อยอีกครั้งหนึ่ง (11) ผืนน้ำกว้าง หลังจากบัวบาแล้วจะกลับที่ทำการฯ (ท่าเรือ) ทะเลน้อย

จากลักษณะของทะเลน้อย ถือเป็นสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติของจังหวัดพัทลุงอีกสถานที่หนึ่งที่สำคัญ เป็นการเดินทางไปเที่ยวทะเลน้อย ตลอดเส้นทางมีป้ายบอกทางชัดเจน เมื่อมาถึงทะเลน้อยภายในของสถานที่ มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว แนะนำข้อมูลเบื้องต้น มีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายในอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจน มีสถานที่จอดรถมีทั้งภายในและภายนอก มีพื้นทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวางทางเดิน ห้องน้ำมีโถส้วมแบบนั่งราบ (ชักโครก) ร้านค้าสวัสดิการ บ้านพักรับรอง 5 หลัง และเรือนำเที่ยว 60 ลำ และการให้บริการเช่าเรือจากทะเลน้อย มี 2 รูปแบบ คือ บริการนักท่องเที่ยวโดยชุมชนทะเลน้อย และบริการสำหรับนักวิชาการเพื่อศึกษาระบบนิเวศ โดยมีเจ้าหน้าที่อุทยานฯ คอยให้ความรู้ มีที่พักสะดวกสบาย และสามารถมาเที่ยวได้ตลอดทั้งปี เหมาะสำหรับผู้สูงอายุ ดังภาพข้างล่าง

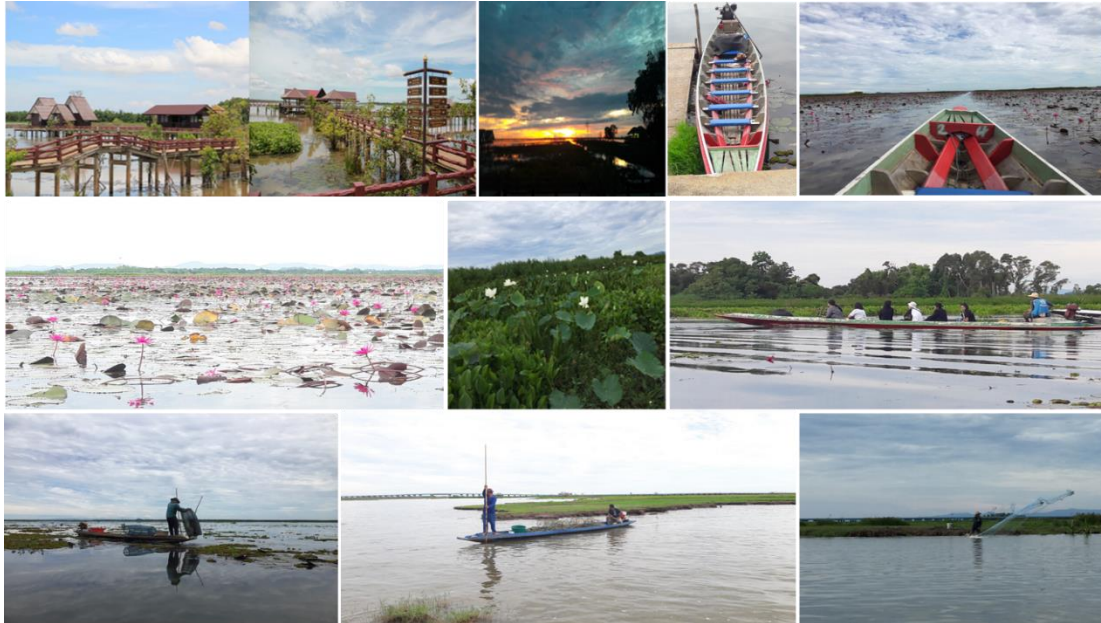
การให้บริการ

การเปิดบริการ : ทุกวัน เวลา 8.00-17.00 น.

การติดต่อขอข้อมูลการท่องเที่ยว / ที่พัก ดังนี้

- เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย โทร.0 7468 5230
- สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลน้อย โทร.0 7468 5599

- สำนักงาน ททท.ภาคใต้ เขต 2 โทร.0 7434 6514-6
- บ้านพักตากอากาศ "พรมเงิน" ริมทะเลน้อย โทร.0 7468 5225, 0 7468 5330
- บ้านพักในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย โทร.0 7468 5230
- สวนพฤกษศาสตร์ ถนนสายลำป่า-ทะเลน้อย โทร.0 7461 4224

ภาพผนวกที่ ฉ-22 อุทยานนกน้ำทะเลน้อย

13.แหล่งเรียนรู้ หัตถกรรมกะลามะพร้าว

ประวัติความเป็นมา

กลุ่มหัตถกรรมกะลามะพร้าว ตำบลชัยบุรี อำเภอเมืองพัทลุง เริ่มจัดตั้งโดยนายปลื้ม ชูคง ผู้นำชุมชน ซึ่งเป็นผู้มีความถนัดในงานหัตถกรรมตั้งแต่เรียนจบชั้นประถมศึกษา ได้ทำเครื่องมือ เครื่องใช้ในครัวเรือน เช่น ทำ ตะกร้า ไม้กวาด ด้ามจอบ คันไถ วาดรูปหนังตะลุง ฯลฯ แล้วนำไปขายตามหมู่บ้าน งานวัดทั่วไป ต่อมาลุงปลื้มได้ชักชวนชาวบ้านในหมู่บ้านคอกวัวที่ลุงปลื้มอาศัยอยู่และชาวบ้านใกล้เคียงมาร่วมกลุ่มกันผลิต โดยลุงปลื้มเป็นผู้ถ่ายทอดวิชาให้และมีหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคใต้ มาช่วยให้คำแนะนำเพิ่มเติมติดต่อด้านการจัดจำหน่าย มีการขยายชนิดและพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จนถือได้ว่าเป็นงานประณีตศิลป์ราคาย่อมเยา ที่เป็นการยอมรับทั้งในและต่างประเทศ ได้ตั้งเป็นกลุ่มหัตถกรรมกะลามะพร้าวขึ้น

ปัจจุบันถือนายปลื้ม ชูคง เป็นปราชญ์ชาวบ้านที่สามารถถ่ายทอดภูมิปัญญาแก่ชุมชน ให้ความรู้กับนักเรียนทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนและประชาชนทั่วไป มีผู้สนใจมาศึกษาดูงานและฝึกงาน มีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการผลงานอย่างต่อเนื่อง จนเป็นหมู่บ้านหัตถกรรมผลิตภัณฑ์กะลาที่มีชื่อเสียงได้รับรางวัลมากมาย และปี พ.ศ. 2536 กลุ่มหัตถกรรมกะลามะพร้าวผลิตจำหน่ายทั้งในและภายนอกประเทศ สินค้าจากกลุ่มของลุงปลื้มมีการคัดคุณภาพจะส่งออกไปกว่า 20 ประเทศผ่านตัวแทน มีรายได้จากการจำหน่ายผลงานมากถึง 3.4 ล้านบาท จึงได้ชื่อว่า "หมู่บ้านกะลาเงินล้าน" สร้างชื่อเสียงให้กับพัทลุง รวมทั้งสืบสานงานหัตถกรรมกะลามะพร้าวแห่งแดนใต้ให้เป็นที่ประจักษ์ มีนักท่องเที่ยวมาเรียนรู้ขั้นตอนการผลิต พร้อมกับชื่นชมงานหัตถกรรมกะลามะพร้าวหลากหลายรูปแบบตั้งแต่พวงกุญแจรูป เครื่องประดับ เครื่องแต่งกายสุภาพสตรี เครื่องมือเครื่องใช้ในครัวเรือน ไปจนถึงของประดับตกแต่งบ้าน อย่างโคมไฟและตะเกียงเจ้าพายุ ที่ออกแบบได้อย่างประณีตสวยงาม มีสไตล์และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว (เสรี พงศ์พิศ 2560)

นายปลื้ม ชูคง ได้นำผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าว และผลิตภัณฑ์เส้นใยพีช (เชือกกล้วย) เข้าร่วมแสดงและประกวดในงานต่าง ๆ หลายครั้งประสบความสำเร็จ ได้รับรางวัลแสดงถึงคุณภาพของงาน โดยเกียรติคุณที่เคยได้รับตัวอย่าง เช่น (1) ได้รับพระราชทานรางวัลที่ 1 ประเภทผลิตภัณฑ์เส้นใยพีช จากมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพบางไทรในสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ (2) ได้รับรางวัลที่ 1 ในการประกวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมประเภทผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของใช้ ของที่ระลึกที่ทำจากกะลามะพร้าว ในงานเทศกาลอาหารและสินค้าหัตถกรรมไทย ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และ(3) ได้รับรางวัลที่ 2 ในการประกวดผลิตภัณฑ์หัตถกรรมอุตสาหกรรมไทยของจังหวัดสงขลา ประเภทการแข่งขันทำผลิตภัณฑ์จากก้านมะพร้าว (ศิลปวัฒนธรรม ท่องเที่ยว ธรรมะ ภาคใต้ 2560)

ลักษณะทางกายภาพ

ลุงปลื้มมีร้านค้ารวมของกลุ่มผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าว ปกติมีคนขายอยู่คนสองคน ถ้ามีรถตู้รับส่งมาดูงานหรือมาซื้อของ ลุงปลื้มจะเปิดเพลงทางหอกระจายข่าว ชาวบ้านจะทราบว่ามีแขกมาจะพากันไปรับแขก และช่วยกันขายของ ส่วนช่วงเย็นเมื่อจัดการเคลียร์บัญชีของเสร็จ ลุงปลื้มจะเปิดอีกเพลงหนึ่ง ชาวบ้านจะทราบว่าต้องไปปรับเงินค่าผลิตภัณฑ์ของตนเองที่เอาไปวางขายรวมกัน

การให้บริการ

แหล่งเรียนรู้ หัตถกรรมกะลามะพร้าว เป็นแหล่งเรียนรู้การสร้างผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าวเพื่อนำมาเป็นสินค้าโอท็อป รวมทั้งเป็นศูนย์กลางในการจำหน่ายสินค้าที่ชาวบ้านนำมาฝากขายร่วมกัน และยังเป็นสถานที่ติดต่อส่งสินค้าไปจำหน่ายยังต่างประเทศด้วยการประสานงานร่วมกับนักธุรกิจที่กรุงเทพฯ ฯ

ภาพบรรยากาศโดยรวม

ภาพผนวกที่ ฉ-23 แหล่งเรียนรู้หัตถกรรมกะลามะพร้าว

สถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง คือ เรือนโบราณพัทลุง (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองพัทลุง, 2560) เป็นสถาปัตยกรรมโบราณที่ได้จำลองตั้งไว้เพื่อการศึกษาตั้งอยู่ในบริเวณโรงเรียนวัดแจ้งตรงข้ามศูนย์หัตถกรรมกะลามะพร้าวชัยบุรี เป็นเรือนไทยที่มีความงดงามเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นรูปแบบ เป็นเรือนไม้ยกพื้นใต้ถุนสูง 3 หลังติดกันมีห้องนอน 3 ห้อง ห้องนั่งเล่น 3 ห้อง มีระเปียงบ้านชานบ้าน 1 ชาน ทางขึ้นลง 2 ทาง ห้องครัว 1 ห้อง ห้องน้ำ 1 ห้อง ห้องส้วม 1 ห้อง หลังคามุงกระเบื้องดินเผา

รูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่โดดเด่น คือ รูปเรือนทรงช้างเอี้ยว แปงูแหลม หลังคาโค้งลดตั่ง ฝาเรือนลูกฟักทรงยื่น หน้าต่างเล็กฉลักไม้ ประตู่ห้องฉลักไม้ เเชิง(เพดาน)ใช้ไม้เนื้อแข็ง ชานเรือนปูด้วยไม้เคี่ยม ตอกยึดด้วยฉลักไม้ (ไม้ลูกสัก)

ภาพบรรยากาศโดยรวม

ภาพผนวกที่ ฉ-24 ภาพบรรยากาศโดยรวม

นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงแต่สภาพไม่เหมาะสำหรับผู้สูงอายุ แต่เหมาะสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเดินป่า คือ วนอุทยานเมืองเก่าชัยบุรี (สำนักอุทยานแห่งชาติ, กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช 2560) อยู่ในท้องที่บ้านคอกวัว หมู่ที่ 1 ตำบลชัยบุรี อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง มีเนื้อที่ประมาณ 1,875 ไร่ โดยกรมป่าไม้ได้ประกาศจัดตั้งเป็นวนอุทยาน การเดินทางอยู่ห่างจากตัวเมืองพัทลุง ไปทางทิศเหนือประมาณ 10 กิโลเมตร ซึ่งมีถนนสายหลัก 2 สาย ถนนสายพัทลุง – ควนขนุน แยกเข้าตำบลชัยบุรีระยะทาง 10 กิโลเมตร และสายเพชรเกษมแยกเข้าตำบลพนมวังค์ เข้าสู่ตำบลชัยบุรี ทางด้านทิศตะวันตกระยะทาง 8 กิโลเมตรซึ่งแต่ละเส้นทางสู่อุทยานเมืองเก่าชัยบุรีจะมีป้ายบอกเส้นทางทุกระยะการเดินทาง

สถานที่ตั้ง

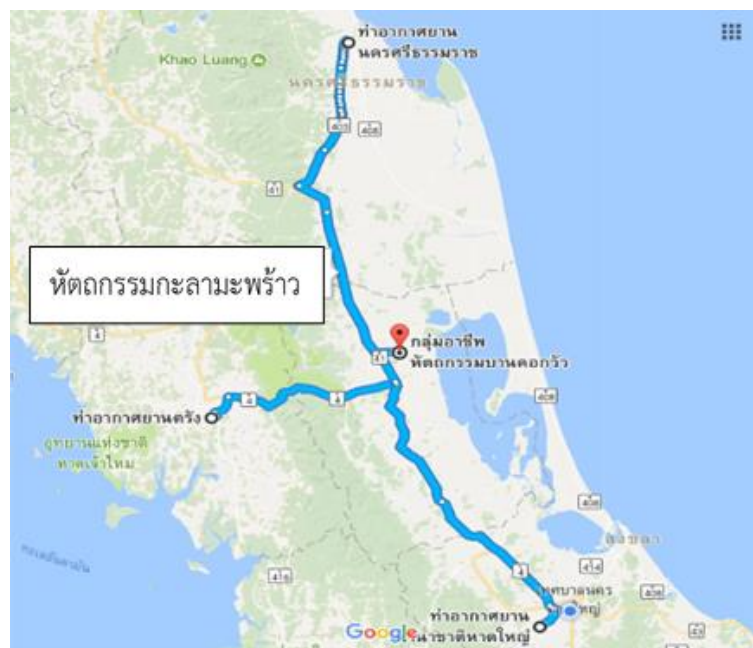
แหล่งเรียนรู้หัตถกรรมกะลามะพร้าวตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ 42/1 หมู่ที่ 1 ตำบลชัยบุรี อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง 93000 โทรศัพท์ 081-4655751 (นายปลื้ม ชูคง ประธานกลุ่มฯ)

การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งเรียนรู้หัตถกรรมกะลามะพร้าว สามารถเดินทางเข้าทางหลวงหมายเลข 41 จนถึงพัทลุง จากนั้นให้ใช้ทางหลวงหมายเลข 4048 เข้าสู่ตำบลชัยบุรี ระยะทางจากตัวเมืองประมาณ 10 กิโลเมตร โดยสถานที่ตั้งอยู่ห่างจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

ห่างจากศาลากลางจังหวัด	ประมาณ 10	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินหาดใหญ่	ประมาณ 128	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินตรัง	ประมาณ 76	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินนครศรีธรรมราช	ประมาณ 134	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีรถไฟจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 11	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีขนส่งจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 10	กิโลเมตร

เส้นทางการเดินทาง

ภาพผนวกที่ ฉ-25 แผนที่เส้นทางการเดินทาง

14. สวนไผ่ขวัญใจ (Kwanjai Bamboo Garden)

เกิดจากการร่วมมือกันของเครือข่ายกินดี มีสุข จังหวัดพัทลุง และสวนไผ่ขวัญใจ โดยการสนับสนุนจาก ททท. ตามแนวคิด “อิมกาย สบายใจ สุขอยู่ที่พอ” ในการจัดตลาดนัดแบ่งปันสุขกันทุกวันเสาร์ เวลา 9.00-18.00 น. (<http://review.tourismthailand.org/phatthalung-bamboomarket/>) ตลาดสวนไผ่ขวัญใจมีเนื้อที่ประมาณ 30 ไร่ โดยเริ่มจากการที่ คุณขวัญใจ ได้เริ่มทำการเกษตรแบบพอเพียงตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 และยึดหลักคำว่า “สุขอยู่ที่พอ” เมื่อประมาณ 10 ปีที่แล้ว จนปัจจุบัน สวนไผ่มีการเจริญเติบโต และมีความร่มรื่น พร้อมกับผลผลิตที่ออกมาเพื่อการจำหน่ายในทุกส่วนของต้นไผ่ได้ ตลอดทั้งปี ต่อมาคุณขวัญใจได้มีการเปิดพื้นที่สวนไผ่ให้ชาวบ้านในชุมชนมาร่วมขายสินค้าและของใช้พื้นบ้านที่บ่งบอกถึงวิถีชีวิตของคนพัทลุง โดยมีข้อตกลงร่วมกันว่าผู้ขายทุกรายจะต้องร่วมกันรักษาความสะอาด และทำความสะอาดในพื้นที่ที่ตนเองรับผิดชอบทุกครั้งหลังจากเลิกขาย

สถานที่ตั้ง

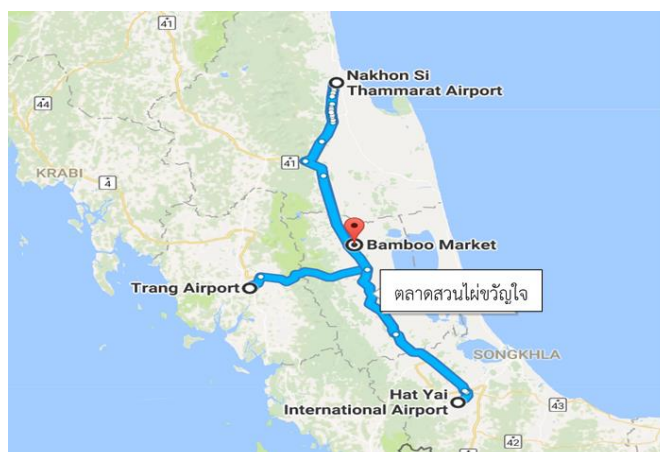
สถานที่ตั้งของตลาดสวนไผ่ขวัญใจ หมู่ที่ 8 ตำบลโดนดด้วน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

เส้นทางการเดินทางแบ่งเป็น 3 เส้นทาง คือ (1) จากหาดใหญ่-พัทลุง เดินทางด้วยรถไฟ รถยนต์ส่วนตัว และโดยสารประจำทาง (2) จากตรัง-พัทลุง เดินทางด้วยรถโดยสารประจำทางและรถยนต์ส่วนตัว (3) จาก นครศรีธรรมราช-พัทลุง เดินทางด้วยรถไฟ รถยนต์ส่วนตัวและโดยสารประจำทาง ซึ่งมีระยะทางจากเส้นทางต่าง ๆ ดังนี้

ห่างจากสนามบินหาดใหญ่	ประมาณ 118	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินนครศรีธรรมราช	ประมาณ 104	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินตรัง	ประมาณ 75	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีขนส่งจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 33	กิโลเมตร
ห่างจากศาลากลางจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 20	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีรถไฟจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 21	กิโลเมตร

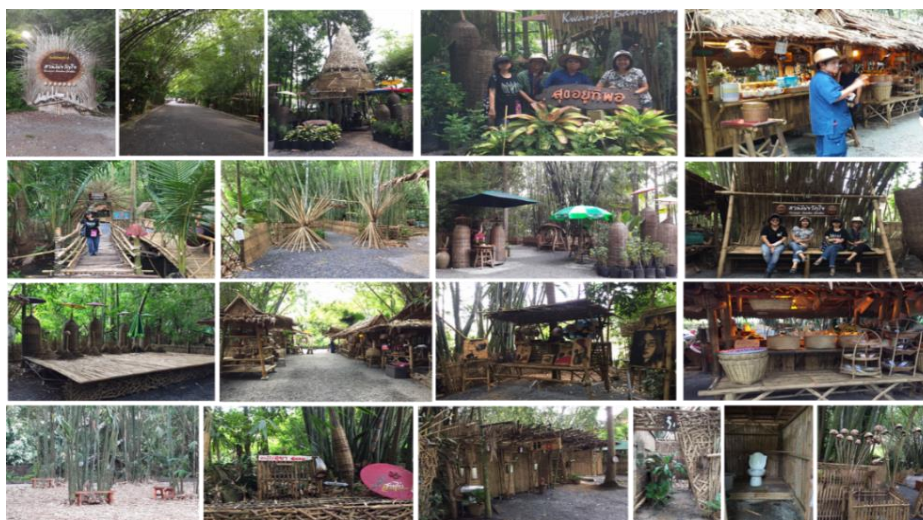
เส้นทางการเดินทาง

ภาพผนวกที่ ฉ-26 แผนที่เส้นทางการเดินทาง

ลักษณะทางกายภาพ

ลักษณะร้านค้าภายในสวนไผ่ขวัญใจจะเป็นซุ้มที่ทำจากไม้ไผ่ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จัดเตรียมไว้ เพื่อการบริการลูกค้าหรือนักท่องเที่ยวที่มาเยือน เช่น ห้องน้ำ ม้านั่ง สะพาน จุดนัดพบ และจุดถ่ายภาพเพื่อเช็คอิน และพื้นที่ศิลปินทั้งมุขโหราภาพวาดและการแสดงกลุ่มศิลปินท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งบรรยากาศโดยภาพรวมเหมาะแก่ผู้สูงอายุที่จะเดินชมและเลือกซื้อสินค้า ตลอดจนนั่งรับประทานอาหารหรือนั่งพักผ่อนระหว่างทาง เป็นอย่างดี และที่สำคัญเกือบทุกร้านจะมีป้ายเขียนว่ารับฝากขยะหรือการแลกเปลี่ยนคืนภาชนะที่ใส่เครื่องดื่มหรืออาหารเป็นเงินสด ซึ่งหากผู้ไปเยือนอุทยานนกน้ำทะเลน้อยในวันเสาร์ไม่ควรพลาดที่จะไปชมตลาดสวนไผ่เพราะมีระยะทางห่างกันเพียง 16.6 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 19 นาที ผ่านเส้นทางหมายเลข 4048

ภาพผนวกที่ ฉ-27 สวนไผ่ขวัญใจ

การให้บริการ

เปิดบริการ: ทุกวันเสาร์/เวลาเปิดทำการ : 09.00 - 17.00น./เบอร์ติดต่อ 081-766-8049

15. ตลาดหัวลานหัวเลี้ยว

ตลาดหัวลานหัวเลี้ยว หรือเรียกในภาษาถิ่นได้ว่า “ตลาดหัวลานหัวเลี้ยว” เป็นตลาดที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตคนชุมชนทะเลน้อย โดยการรวมตัวกันเปิดบ้านของตนเองต้อนรับผู้มาเยือนและนักท่องเที่ยว ด้วยการจัดสรรของในท้องถิ่นและชุมชนมาจำหน่ายหน้าบ้าน ด้วยความมีอัธยาศัยดีและยิ้มแย้มแจ่มใจของทุก ๆ บ้านที่มีสมาชิกในบ้านตั้งแต่เด็กน้อย วัยเข้าโรงเรียน วัยรุ่น วัยทำงาน วัยผู้ใหญ่ และวัยชรา ออกมาต้อนรับผู้มาเยือน ตัวอย่างสินค้าที่มีความโดดเด่น เช่น ปลาสดจากชาวประมง ปลาน้ำจืดตากแห้ง ทำปลาตุ๋น และผลิตภัณฑ์จากกระจูด เป็นต้น นอกจากนี้ในตลาดยังมีการแสดงจากศิลปินพื้นบ้าน เช่น การรำโนรา และการพากย์หนังตะลุงจากเด็ก ๆ ในชุมชน หรือวิธีการทำขนมต่าง ๆ และการสานกระจูดจากผู้เชี่ยวชาญในชุมชน ที่สามารถซื้อเป็นของที่ระลึก และของฝากได้เป็นอย่างดี

สถานที่ตั้ง

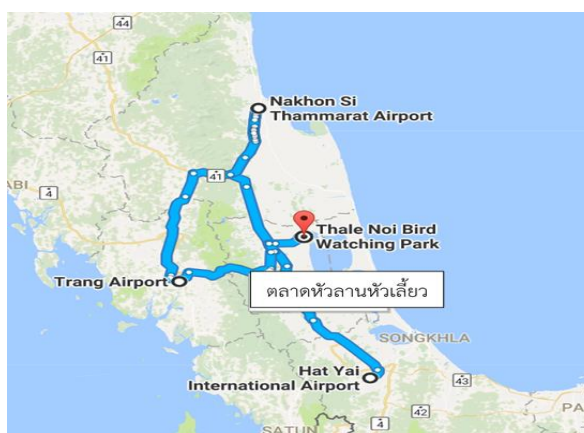
สถานที่ตั้งของตลาดหัวลานหัวเลี้ยว ตำบลพนาบุตร อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง

การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

จากเส้นทางการเดินทางแบ่งเป็น 3 เส้นทาง คือ (1) จากหาดใหญ่-พัทลุง เดินทางด้วยรถไฟ รถยนต์ส่วนตัวและโดยสารประจำทาง (2) จากตรัง-พัทลุง เดินทางด้วยรถโดยสารประจำทางและรถยนต์ส่วนตัว (3) จากนครศรีธรรมราช-พัทลุง เดินทางด้วยรถไฟ รถยนต์ส่วนตัวและโดยสารประจำทาง ซึ่งมีระยะทางจากเส้นทางต่าง ๆ ดังนี้

ห่างจากสนามบินหาดใหญ่	ประมาณ 131	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินนครศรีธรรมราช	ประมาณ 119	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินตรัง	ประมาณ 90	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีขนส่งจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 27	กิโลเมตร
ห่างจากศาลากลางจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 26	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีรถไฟจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 24	กิโลเมตร

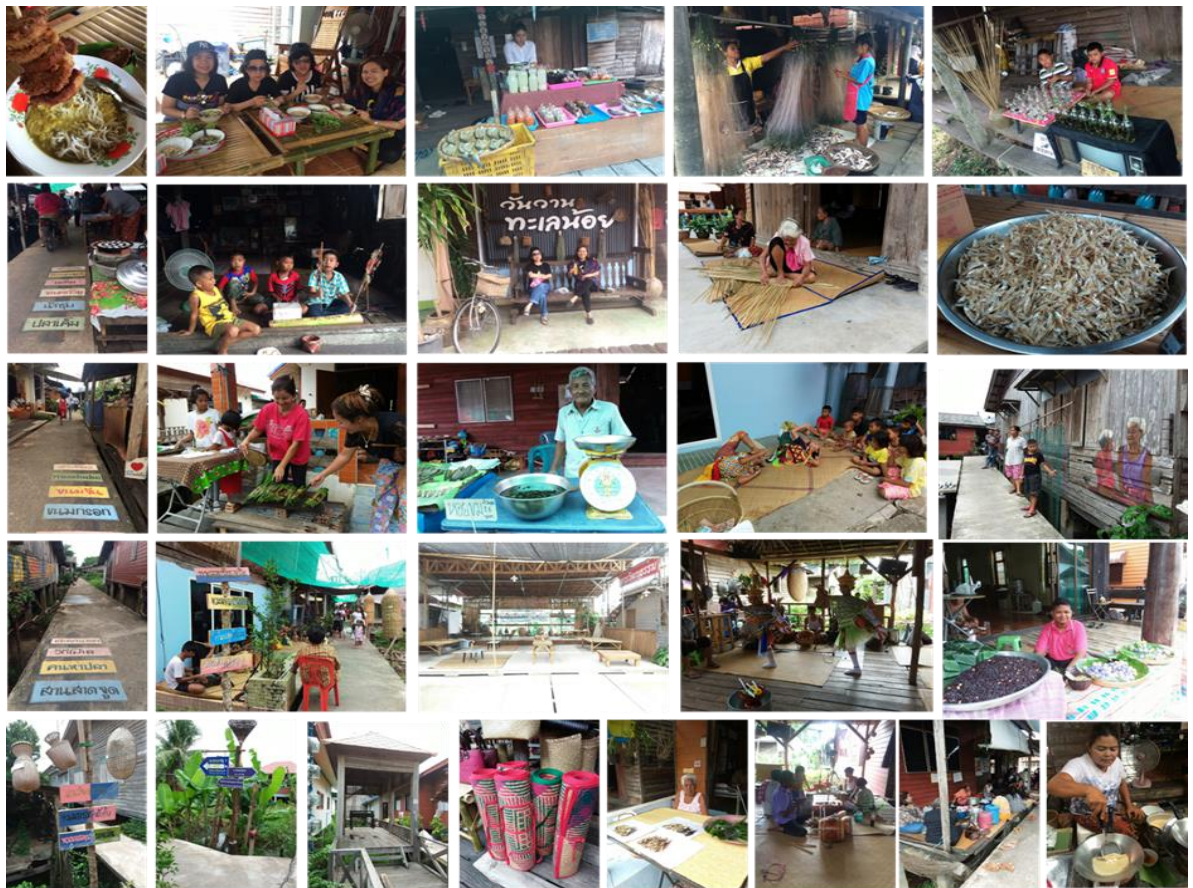
เส้นทางการเดินทาง

ภาพผนวกที่ ฉ-28 แผนที่เส้นทางการเดินทาง

ลักษณะทางกายภาพ

ตลาดหัวลานหัวเลี้ยวตั้งอยู่ในบริเวณฝั่งตรงข้ามกับอุทยานนกน้ำทะเลน้อย โดยบริเวณทางเข้าอยู่ห่างจากอุทยานฯ ไปทางซ้ายมือประมาณ 100 เมตร ลักษณะตลาดเป็นชุมชนที่มีบ้านสร้างติดต่อกันโดยเป็นลักษณะยกพื้น เนื่องจากเป็นพื้นที่เก็บน้ำ เส้นทาง การเข้าถึงชุมชนจะเป็นซอยเล็ก ๆ ที่มีถนนปูนซีเมนต์ยกพื้นสูงและมีสะพานปูนซีเมนต์และสะพานไม้เคี่ยมอายุมากกว่าร้อยปี ที่ชาวบ้านที่สร้างไว้เพื่อความสะดวกในการเดินทางไปมาหาสู่ระหว่างครัวเรือน และปัจจุบันได้มีการวาดภาพสีน้ำที่แสดงความเป็นเอกลักษณ์ชุมชนไว้ที่บริเวณฝาบ้านไม้ เพื่อเป็นจุดให้นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนได้ถ่ายภาพ และอีกหลายๆ มุมที่มีการสร้างสีสันวิถีชีวิตคนเลน้อย ทั้งนี้ตลอดเส้นทางยังมีการสร้างสรรค์ป้ายบอกทางที่มีความหลากหลาย เพื่อการอำนวยความสะดวกและสร้างสีสันในการเดินเลือกชมสินค้าและการแสดง นอกจากนี้ตลอดเส้นทางนักท่องเที่ยวสามารถแวะนั่งพักเหนื่อยและเข้าห้องน้ำได้ทุกบ้าน เนื่องจากยังไม่มีห้องน้ำสาธารณะ อีกทั้งในบริเวณชุมชนยังมีศาลาเอนกประสงค์ของชุมชนที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนให้นั่งพักหรือนำอาหารไปรับประทานได้

ภาพผนวกที่ ฉ-29 ตลาดหัวเลี้ยวหัวลาน

การให้บริการ

เปิดบริการ: ทุกวันอาทิตย์/เวลาเปิดทำการ : 09.00 - 17.00น.

16. ตลาดใต้โหนด

ตลาดใต้โหนด หรือ “ตลาดใต้โหนด” เริ่มบริหารจัดการโดยคุณนิยติ สงสมพันธุ์ พี่ชายของคุณกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ นักเขียนรางวัลซีไรต์ ปี 2539 ซึ่งเสียชีวิตในปี 2549 ซึ่งคุณนิยติ สงสมพันธุ์ มีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างที่แห่งนี้ให้เป็นบ้านที่แลกเปลี่ยนความรู้ด้านศิลปะ และเป็นที่อ่านหนังสือของชุมชน ต่อมาร้านใต้โหนด บ้านนักเขียน และ เครือข่ายกินดี มีสุข จ. พัทลุง ได้จับมือกันจัดตั้งเป็นตลาดท้องถิ่นภายใต้แนวคิด “ของใช้ ของกิน งานศิลป์บ้าน ๆ” เพื่อให้ชาวบ้านได้เอาสินค้าทางการเกษตรที่ปลอดสารพิษ อาหารพื้นบ้าน และงานฝีมือตามภูมิปัญญาชาวบ้านมาขาย ทั้งนี้ตลาดใต้โหนดเคยได้รับรางวัล “ตลาดต้องชม” จากกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ตามแนวคิด เอกลักษณ์พาณิชย์...อัตลักษณ์ของชุมชน จากศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน เป็นสถานที่อ่านหนังสือและเรียนศิลปะของเด็ก ๆ และชาวบ้านในหมู่บ้าน พร้อมทั้งเป็นสถานที่แลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านศิลปะ ต่อมาได้มีโครงการตลาดท้องถิ่น โดยการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีอยู่ในชุมชนที่ปลอดสารพิษ อาหารพื้นบ้าน และสินค้าจากภูมิปัญญาชาวบ้าน โดยความร่วมมือจากชาวบ้านในชุมชนใกล้เคียง ด้วยการนำเอาเรื่องราวในวิถีชีวิตแบบพื้นบ้านมาเป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอขายจนกลายเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน

ภาพผนวกที่ ฉ-29 ตลาดใต้โหนด

สถานที่ตั้ง

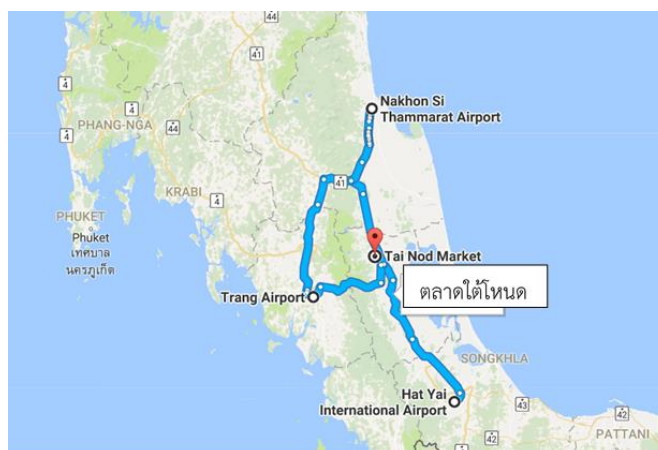
สถานที่ตั้งของตลาดใต้โหนด บ้านจันนา อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง

การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

จากเส้นทางการเดินทางแบ่งเป็น 3 เส้นทาง คือ (1) จากหาดใหญ่-พัทลุง เดินทางด้วยรถไฟ รถยนต์ส่วนตัวและโดยสารประจำทาง (2) จากตรัง-พัทลุง เดินทางด้วยรถโดยสารประจำทางและรถยนต์ส่วนตัว (3) จากนครศรีธรรมราช-พัทลุง เดินทางด้วยรถไฟ รถยนต์ส่วนตัวและโดยสารประจำทาง ซึ่งมีระยะทางจากเส้นทางต่าง ๆ ดังนี้

ห่างจากสนามบินหาดใหญ่	ประมาณ 111	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินนครศรีธรรมราช	ประมาณ 103	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินตรัง	ประมาณ 74	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีขนส่งจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 32	กิโลเมตร
ห่างจากศาลากลางจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 22	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีรถไฟจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 14	กิโลเมตร

เส้นทางการเดินทาง

ภาพผนวกที่ ฉ-30 แผนที่เส้นทางการเดินทาง

ลักษณะทางกายภาพ

ตลาดใต้โหนด เกิดจากตลาดใต้ตันตาลโตนดตั้งอยู่บ้านจันนา อ.ควนขนุน โดยสามารถขับรถบนเส้นทางถนนเอเชีย ถึงสี่แยกโพธิ์ทอง อ.ควนขนุน แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าไปทาง อ.ศรีบรรพต ประมาณ 2.5 กิโลเมตร ตลาดจะอยู่ทางซ้ายและมีต้นไม้บริเวณอย่างร่มรื่น ทั้งนี้เนื้อที่ของตลาดจะอยู่ระหว่างถนน 2 เส้น คือเส้นหลักจะเป็นเส้นทางเข้าสู่ อ.ศรีบรรพต และถนนอีกเส้น(ด้านหลังตลาด) จะเป็นถนนเรียบคลองชลประทานซึ่งสามารถเดินทางสู่อำเภอเมืองพัทลุง และจังหวัดตรังได้เช่นกัน ทั้งนี้ทางตลาดและชุมชนจะอำนวยความสะดวกในเรื่องสถานที่จอดรถโดย

จะมีทั้งสองฝั่งของตลาดและบริเวณด้านข้างของตลาด พร้อมทั้งมีเจ้าหน้าที่อาสาคอยอำนวยความสะดวกให้ เพื่อเพิ่มการอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน

ภายในพื้นที่ตลาดจะมีการแบ่งพื้นที่การขายที่ชัดเจน โดยจะมีแผนผังของตลาดแสดงไว้บริเวณส่วนกลางของตลาด และมีป้ายบอกทางในแต่ละโซนอย่างชัดเจน รวมถึงป้ายห้องน้ำ ป้ายร้านค้า ราคา ซื้อสินค้า ป้ายที่ทิ้งขยะ และจุดที่น่าสนใจคือมีจุดวางจำหน่ายน้ำดื่มที่ให้ลูกค้าบริการตนเองด้วยการหยิบและจ่ายเงินเอง โดยการเขียนป้ายบอกอย่างชัดเจน

สำหรับพื้นที่การขายสินค้าจะมีการเว้นช่องทางเดินระหว่างแผงการขายสินค้าสองฝั่งเพื่อความสะดวกในการเลือกซื้อสินค้า ตลอดจนมีการจัดสถานที่สำหรับการนั่งพักและนั่งรับประทานอาหารทั้งที่เป็นลานกว้าง บริเวณริมน้ำ และชุมชนอาหารที่สามารถรองรับลูกค้าได้มากกว่า 50 คน และในบริเวณเดียวกันก็เป็นเวทีที่มีศิลปินท้องถิ่นสลับกันขับร้องเพลงให้ฟัง และในบางวันก็จะมีศิลปินวาดภาพแสดงผลงานให้แก่ผู้มาเยือน ทั้งนี้ยังมีโซนที่เป็นมุมกาแฟ มุมอ่านหนังสือ และมุมนั่งพักผ่อน ซึ่ง 3 มุมนี้จะอยู่ในพื้นที่บ้านเดิมของคุณกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ นอกจากนี้ยังมีเวทีใหญ่สำหรับเด็ก ๆ ได้เรียนรู้ศิลปะ และในบางวันก็เปิดโอกาสให้เด็กมาแสดงความสามารถในการแสดงดนตรี หรือศิลปะที่บ้าน

การให้บริการ

เปิดบริการ: ทุกวันอาทิตย์/เวลาเปิดทำการ : 08.00 - 15.00น.

17. ร้านศรีบาติก ลำปา

ประวัติความเป็นมา

ศรีบาติก ลำปา เป็นการประกอบธุรกิจรูปแบบของกลุ่มแม่บ้าน ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ให้คนในชุมชนได้เพิ่มรายได้และสร้างอาชีพให้แก่ชุมชน โดยมีคุณผลศรี ตันตริภักษ์ เป็นประธานกลุ่ม ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ในด้านการทำผ้าบาติก ออกแบบตัดเย็บเอง ทำลายผ้าเอง และพัฒนารูปแบบลวดลายให้เข้ากับท้องถิ่น มีสีสันสดใส เส้นเทียนที่คม จากงานหัตถกรรมกลายเป็นศิลปะที่ทรงคุณค่าทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้เริ่มทำผ้าบาติกและตัดเย็บเองในชุมชนลำปา เมื่อปีพ.ศ. 2542 และได้ตั้งกลุ่มเมื่อปีพ.ศ. 2557 มีสมาชิกทั้งหมด 19 คน จึงได้จัดตั้งกลุ่มชื่อ “กลุ่มผ้าบาติกบ้านลำปา จังหวัดพัทลุง” และส่งเข้าคัดสรรผลิตภัณฑ์ระดับประเทศ ปีพ.ศ. 2559 ประเภทบาติก และได้รับรางวัลระดับประเทศ

สินค้าของศรีบาติก ลำปา ที่ผลิตและจัดจำหน่ายในปัจจุบัน คือ ผ้าชิ้น เสื้อผ้าสุภาพบุรุษ/สุภาพสตรี ผ้าพันตัว ผ้าเช็ดหน้า ภาพประดับฝาผนัง ผ้ามัดส้อม รวมถึงมีการจำหน่ายอุปกรณ์ในการทำผ้าบาติกแก่ผู้ที่สนใจเรียนรู้การทำผ้าบาติก และสอนการทำผ้าบาติก

กลุ่มศรีบาติก ลำปา มีสินค้าที่ได้รับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานราชการมากมาย ได้แก่

พ.ศ. 2546 ได้รับเครื่องหมายรับรอง มผช. จากสำนักงานพัฒนาชุมชน

พ.ศ. 2555 ได้รับคัดสรรผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก และเสื้อสำเร็จรูป รางวัล OTOP 5 ดาว

พ.ศ. 2556 ได้รับคัดสรรผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก และเสื้อสำเร็จรูป รางวัล OTOP 5 ดาวปัจจุบันทางกลุ่มศรีบาติกได้ดำเนินการขยายกิจการโดยจัดตั้งเป็น “ศูนย์เรียนรู้การทำผ้าบาติก” และกำลังขยายพื้นที่โชว์รูมสินค้าไปด้านหลังที่ตั้งเดิม เพื่อตั้งเป็นศูนย์รวมสินค้า OTOP จังหวัดพัทลุง สำหรับให้นักท่องเที่ยวได้เข้าชมและเลือกซื้อสินค้า OTOP จังหวัดพัทลุง ในที่เดียว (One Stop Service)

สถานที่ตั้ง

ศรีบาติก ลำปา ตั้งอยู่เลขที่ 824 หมู่ที่ 4 ตำบลลำปา อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง 93000

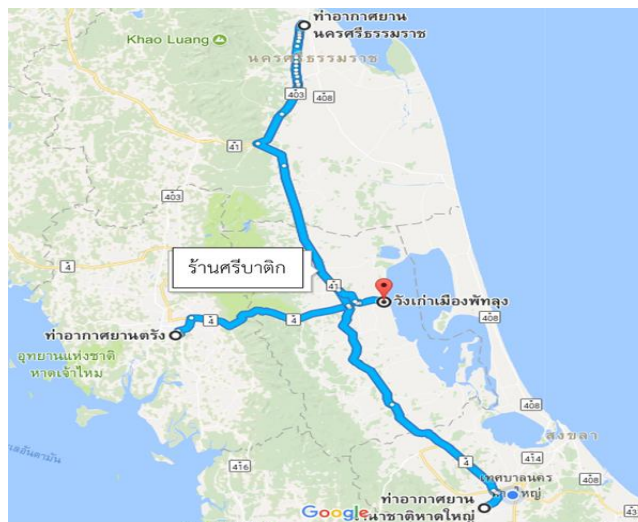
การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ศรีบาติก ลำปา ห่างจากสี่แยกเอเชียเข้าตัวเมืองพัทลุงมา 8 กิโลเมตร ใกล้กับวังเจ้าเมืองพัทลุง สามารถเดินเท้ามายังร้านผ้าบาติกซึ่งห่างจากวังเจ้าเมืองพัทลุงเพียง 50 เมตร

โดยศรีบาติก ลำปา ตั้งอยู่ห่างจากสถานที่ต่าง ๆ ดังนี้

ห่างจากศาลากลางจังหวัด	ประมาณ	12	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินหาดใหญ่	ประมาณ	98.4	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินตรัง	ประมาณ	79	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินนครศรีธรรมราช	ประมาณ	130	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีรถไฟจังหวัดพัทลุง	ประมาณ	10.3	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีขนส่งจังหวัดพัทลุง	ประมาณ	15.5	กิโลเมตร

เส้นทางการเดินทาง

ภาพผนวกที่ จ-31 แผนที่เส้นทางการเดินทาง

ลักษณะทางกายภาพ

ร้านศรีบาติก ลำปาง มีพื้นที่ 3 ห้องส่วนหน้าร้านมีการจัดแสดงสินค้าประเภทเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ตัดเย็บจากผ้าบาติกที่ผลิตจากทางร้าน และภายในร้านในส่วนหน้ามีการจัดเป็นโชว์รูมแสดงสินค้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปทั้งของสุภาพบุรุษ/สุภาพสตรี และยังมีผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกอีกหลายรูปแบบจัดแสดงเช่น ผ้าชิ้น ผ้าพันตัว ผ้าเช็ดหน้า ผ้าพันคอ ผ้าคลุมไหล่ และผ้ามัดสีย้อม เป็นต้น ในส่วนหลังของร้านก็มีการจัดแสดงสินค้าจำพวกของฝากของที่ระลึก และแบ่งโซนเป็นส่วนตัดเย็บผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกซึ่งในส่วนนี้กำลังดำเนินการโดยจัดตั้งเป็น **“ศูนย์เรียนรู้การทำผ้าบาติก”** ซึ่งได้มีการจัดจำหน่ายอุปกรณ์ในการทำผ้าบาติกแก่ผู้ที่สนใจเรียนรู้การทำผ้าบาติก ซึ่งมีการสอนทำผ้าบาติก และกำลังขยายพื้นที่โชว์รูมสินค้าไปด้านหลังที่ตั้งเดิม เพื่อตั้งเป็นศูนย์รวมสินค้า OTOP จังหวัดพัทลุง สำหรับให้นักท่องเที่ยวได้เข้าชมและเลือกซื้อสินค้า OTOP จังหวัดพัทลุง ในที่เดียว (One Stop Service)

ในสถานที่ภายในร้านมีป้ายแจ้งข้อมูลและแผนที่ภายใน อยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจนทั้งกลางวันและกลางคืน มีที่จอดรถด้านหน้าร้านประมาณ 5-10 คัน มีพื้นทางเดินเรียบ ไม่ลื่น และไม่มีสิ่งกีดขวางทางเดิน ห้องน้ำมีโถส้วมแบบนั่งราบ (ชักโครก) เหมาะสำหรับผู้สูงอายุ ประตูห้องน้ำเป็นแบบเปิดให้คนอื่นสามารถเข้าไปได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุและมีกล้องวงจรปิดเพื่อการรักษาความปลอดภัย

ร้านศรียาติกใกล้กับวังเจ้าเมืองพัทลุง ที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่งสามารถเดินเข้ามายังร้านผ้าบาติกซึ่งห่างจากวังเจ้าเมืองพัทลุงเพียง 50 เมตร ซึ่งใช้เวลาเดินทางเพียง 5 นาทีเท่านั้น

ภาพผนวกที่ ฉ-32 ร้านศรีบาติก

การให้บริการ

ร้านศรีบาติก เป็นผู้ผลิต และจำหน่ายผ้าบาติก และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากผ้าบาติก กำลังดำเนินการโดยจัดตั้งเป็น “ศูนย์เรียนรู้การทำผ้าบาติก” ซึ่งได้มีการจัดจำหน่ายอุปกรณ์ในการทำผ้าบาติกแก่ผู้ที่สนใจเรียนรู้การทำผ้าบาติก ซึ่งมีการสอนทำผ้าบาติก และกำลังขยายพื้นที่โชว์รูมสินค้าไปด้านหลังที่ตั้งเดิม เพื่อตั้งเป็นศูนย์รวมสินค้า OTOP จังหวัดพัทลุง สำหรับให้นักท่องเที่ยวได้เข้าชมและเลือกซื้อสินค้า OTOP จังหวัดพัทลุง ในที่เดียว (One Stop Service)

สนใจติดต่อได้ที่ ผู้ประสานงาน : คุณสุรินทร์ โชติมากร
โทรศัพท์ : 089-468-8260
E-mail : chanyanuchp@gmail.com

18. วรรณิกระจุตแอนดริสอร์ท

ประวัติความเป็นมา

วรรณิกระจุต นางวรรณิ เช่งฮวด เป็นผู้ก่อตั้งโดยเป็นประธานกลุ่มชาวบ้านในนามกลุ่มหัตถกรรมกระจุตวรรณิ จังหวัดพัทลุง รวบรวมสมาชิกในท้องถิ่นมาสร้างรายได้เสริมจากการสานเสื่อกระจุต หรือ สาดจุต ซึ่งได้รับการสืบทอดภูมิปัญญาต่อเนื่องกว่าหนึ่งร้อยปี เหตุเพราะมีต้นกระจุตขึ้นอย่างหนาแน่นในท้องที่ทำให้เกิดเป็นอาชีพใหม่หลังนำมาจักสานใช้ในชีวิตประจำวันแล้ว นางวรรณิ ได้ใช้ประสบการณ์จากการเข้าฝึกอบรมพัฒนางานหัตถกรรมกระจุต ให้มีรูปแบบและลวดลายที่หลากหลายขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีจุดเด่นที่รูปทรง สี สัน และประโยชน์ใช้สอย สามารถคงความเป็นธรรมชาติและปลอดภัยจากสารเคมี

ต่อมา นางวรรณิ เข้าเป็นสมาชิกของโครงการพระราชดำริโครงการศูนย์ศิลปาชีพห้วยป่าเขียว จังหวัดพัทลุง ทำให้ได้พัฒนาฝีมือการจักสานกระจุตให้มีลวดลายลักษณะเดียวกับการทอผ้า เช่น ลายดอกแก้ว รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระจุตให้มีรูปทรงต่างๆ มากขึ้น ได้นำความรู้ที่ได้รับมาถ่ายทอดให้กับชาวบ้านและช่วยกันพัฒนาผลิตภัณฑ์กระจุตของกลุ่มหัตถกรรมกระจุตให้มีลวดลายสวยงามและรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น จนเมื่อปี พ.ศ. 2548 นายมนต์พงศ์ เช่งฮวด ลูกชายของนางวรรณิ ซึ่งเรียนจบ ปวช. สาขาจิตรศิลป์ คณะศิลปกรรม วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช ปริญญาตรี คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาทัศนศิลป์ มหาวิทยาลัยทักษิณ และได้ศึกษาปริญญาโท คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากรอยู่ในขณะนี้ ได้เข้ามาช่วยงานของกลุ่มหัตถกรรมกระจุตวรรณิ โดยใช้ความรู้ด้านศิลปะออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะเทคนิคการย้อมสีกระจุตให้สวยงามแปลกตา ซึ่งกลุ่มหัตถกรรมกระจุตวรรณิได้พัฒนาการจักสานกระจุตให้เป็นกระเป๋าก่อน จากนั้นก็มาสานเป็นตะกร้า เพราะความต้องการของตลาดนั้น กลุ่มลูกค้าที่เป็นคนทั่วไปนิยมซื้อกระเป๋าสานจากกระจุตน้อย จึงเปลี่ยนกลุ่มเป้าหมายใหม่ มุ่งเจาะตลาดกลุ่มโรงแรมและกลุ่มธุรกิจสปา ปรากฏว่าได้รับผลตอบแทนดีมาก ต่อมาจึงพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ตะกร้าด้วยการใช้เทคนิคการย้อมสีเข้ามาสร้างสีสันความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ เทคนิคการย้อมสีกระจุตที่นำมาใช้นั้น มีทั้งการย้อมสีกระจุตก่อนแล้วนำมาจักสาน และการจักสานเป็นตะกร้าก่อนแล้วนำไปย้อมสี ซึ่งทั้งสองเทคนิคจะให้สีที่แตกต่างกัน และอีกหนึ่งเทคนิคการย้อมสีกระจุตที่ถือว่าพิเศษสุดของกลุ่มหัตถกรรมกระจุตวรรณิ ก็คือการย้อมแบบไล่โทนสีหรือไล่ค่าน้ำหนักของสี ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ยังไม่มีใครผลิตกระจุตรายไหนทำได้ โดยปัจจุบันผลิตภัณฑ์กระจุตของกลุ่มหัตถกรรมกระจุตวรรณิมีเกือบ 100 ชนิด อาทิ ตะกร้า กระเป๋า กล่อง เสื่อ กระจาด กระเช้าของขวัญ ฯลฯ แนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ 3 คอลเล็กชั่นด้วยกัน ได้แก่ Beautiful Sea, Brilliant Sand และ Beaming Sun ซึ่งจะเป็นการนำสี สันจากธรรมชาติของภาคใต้มารังสรรค์ให้ผลิตภัณฑ์ทรงคุณค่า

และมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างมากขึ้น นอกจากจะเป็นที่จัดแสดงและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์กระจุตแล้วยังเป็นศูนย์การเรียนรู้หัตถกรรมกระจุตวรรณิ และเป็นที่พักในรูปแบบของโฮมสเตย์กระจุตวรรณิ อีกด้วย

สถานที่ตั้ง

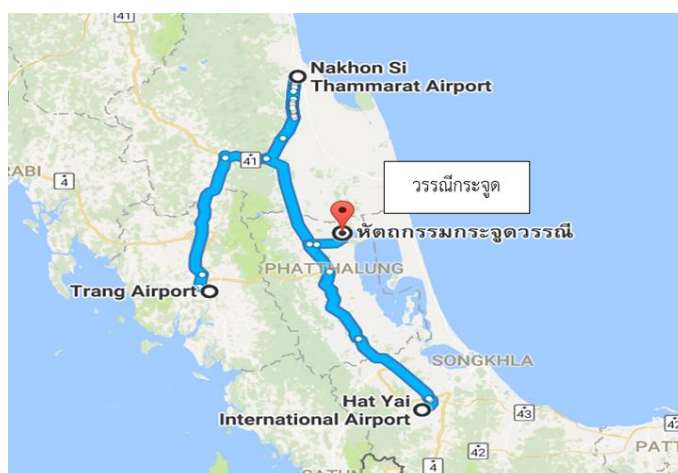
วรรณิกระจุต ตั้งอยู่ที่ 152 หมู่ 10 ตำบลพนาทง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง 93150

การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

การเดินทางจากตัวเมืองพัทลุงไปตามทางหลวงหมายเลข 4048 ตั้งอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 25 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 32 นาที โดยวรรณิกระจุตตั้งอยู่ห่างจากสถานที่ต่าง ๆ ดังนี้

ห่างจากศาลากลางจังหวัด	ประมาณ	25.6	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินหาดใหญ่	ประมาณ	132	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินตรัง	ประมาณ	89.1	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินนครศรีธรรมราช	ประมาณ	131	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีรถไฟจังหวัดพัทลุง	ประมาณ	23.1	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีขนส่งจังหวัดพัทลุง	ประมาณ	28.3	กิโลเมตร

เส้นทางการเดินทาง

ภาพผนวกที่ ฉ-33 แผนที่เส้นทางการเดินทาง

ลักษณะทางกายภาพ

วรรณิกระจุต มีบริเวณพื้นที่กว้างขวาง ข้างหน้าแบบออกเป็น 2 ส่วน ส่วนหนึ่งเป็นส่วนของการผลิตผลิตภัณฑ์กระจุต และเป็นแหล่งเรียนรู้ไว้สำหรับสอนให้กับผู้ที่สนใจ ซึ่งต้องมีการนัดไว้ล่วงหน้า อีกส่วนหนึ่งเป็นส่วนของการจัดแสดงสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์จากกระจุต ซึ่งผลิตภัณฑ์แยกออกเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องใช้ตกแต่งภายในบ้าน เช่น ตระกร้าผ้า โคมไฟ ถาดใส่สิ่งของต่างๆ ฯลฯ อีกประเภทจะเป็นผลิตภัณฑ์แฟชั่น พวกกระเป๋าท่างๆ เช่น เคสไอแพด ตะกร้า กระเป๋า กล่อง เสื้อ กระเป๋า กระเป๋าของขวัญ ฯลฯ ซึ่งผลิตภัณฑ์ทั้งหมดประมาณ 100 ชนิดซึ่งมีการจัดแสดงที่นี่เพียงบางส่วนเท่านั้น และส่วนหลังได้จัดเป็น โฮมสเตย์กระจุตวรรณิไว้รองรับสำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจเข้าพัก

การให้บริการ

วรรณิกระจุต มีการจัดแสดงสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์กระจุตของกลุ่มหัตถกรรมกระจุตวรรณิมีเกือบ 100 ชนิด อาทิเช่น ตะกร้า กระเป่า กล้อง เสื้อ กระจาด และยังเป็นกระเช้าของขวัญ และยังเป็นศูนย์เรียนรู้หัตถกรรมกระจุตวรรณิ เปิดวันศุกร์ – อาทิตย์ เวลา 09.30 น. - 19.00 น. กิจกรรมคือเรียนรู้งานสาน เริ่มตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน จนถึงการถักเป็นออกมาได้เป็นผลิตภัณฑ์ สำหรับผู้ที่สนใจ และมีที่พักในรูปแบบโฮมสเตย์ของหมู่บ้าน พร้อมชิมอาหารพื้นบ้านอร่อยๆ

สนใจติดต่อได้ที่ ผู้ประสานงาน	:	นายมนต์พงศ์ เช่งอวด, คุณวรรณิ เช่งฮวด
โทรศัพท์	:	074-610415, 08-77609879, 08-9589 6370
Line	:	varni2529
ค้นหา	:	หัตถกรรมกระจุตคุณวรรณิทาง Face book / Varniwickery

10. ร้านอาหารหน้าเมืองลุงหรือ ร้านหน้าคอฟฟี่

ร้านหน้าคอฟฟี่ เป็นร้านกาแฟที่เน้นความเป็นธรรมชาติ สร้างเป็นกระท่อม ภาษาใต้ เรียกว่า ขน่ำ ซึ่งใช้เรียก สถานที่พักผ่อนของชาวนาขณะที่ยออกไปทำนาไกลบ้าน ลักษณะการจัดร้านจะมีการจัดหลายโซนภายในเป็นห้องที่นั่งมีแอร์และโซนภายนอกร้านจัดเป็นแบบโต๊ะนั่งและแบบนั่งพื้นด้านล่าง จัดไว้หลายมุมมีการตกแต่งสวยงาม ลูกค้าสามารถเลือกนั่งได้ตามที่ต้องการและในแต่ละมุมนั่งทานกาแฟ ขนมไทย เค้กและอาหารว่างท่ามกลางวิวภายนอกร้านที่เป็นทุ่งนา ดอกไม้ ทุ่งนา และวิวภูเขาออกทะเล ซึ่งเป็น signature ของจังหวัดพัทลุง

สถานที่ตั้ง

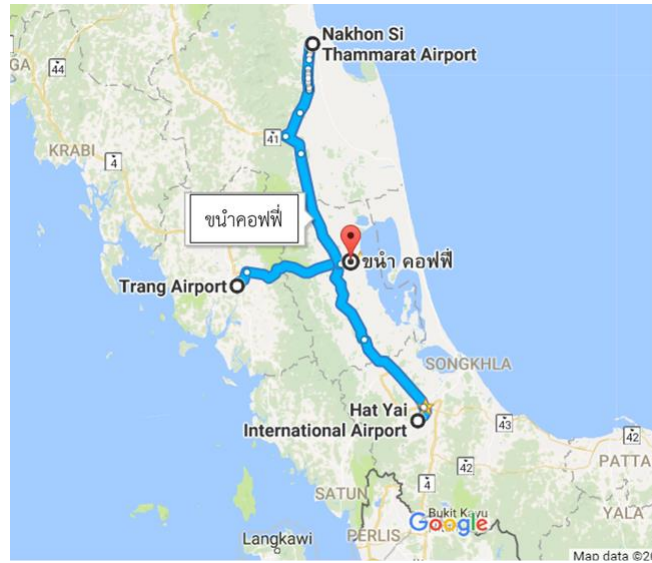
ร้านหน้าคอฟฟี่ ตั้งอยู่ที่ ถนนมโนราห์ (บายพาส) ควนมะพร้าว จังหวัดพัทลุง

การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

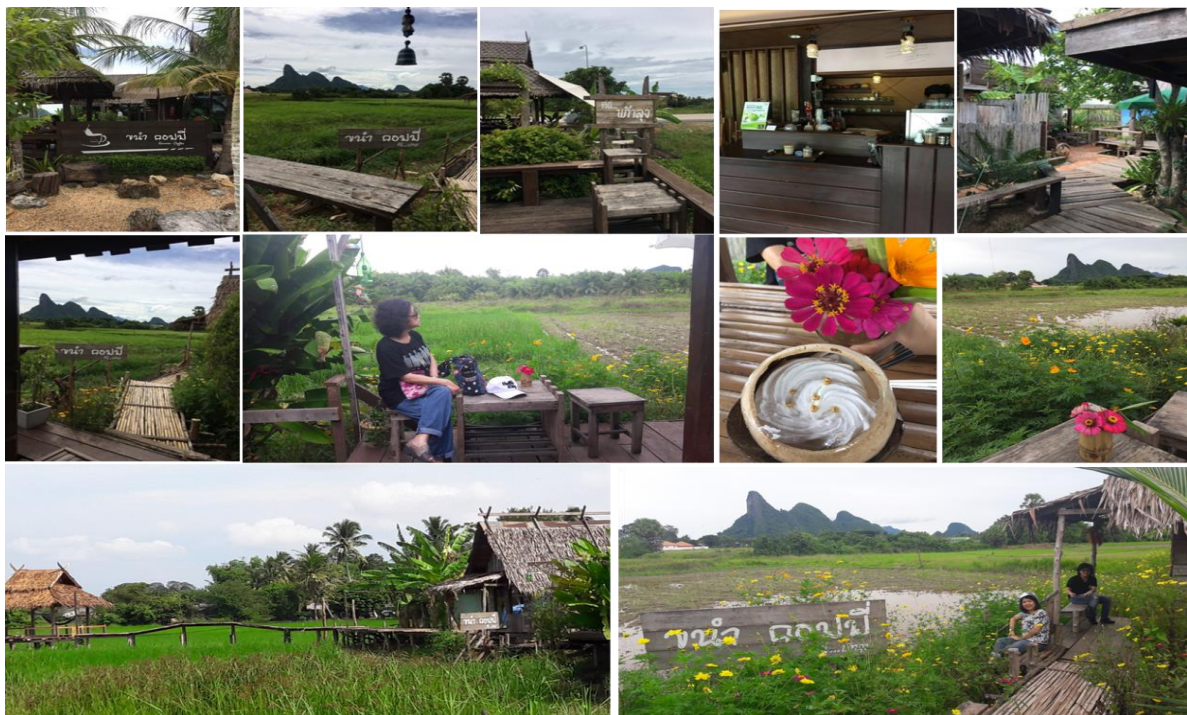
จากเส้นทางการเดินทางแบ่งเป็น 3 เส้นทาง คือ (1) จากหาดใหญ่-พัทลุง เดินทางด้วยรถไฟ รถยนต์ส่วนตัวและรถโดยสารประจำทาง (2) จากตรัง-พัทลุง เดินทางด้วยรถโดยสารประจำทางและรถยนต์ส่วนตัว (3) จากนครศรีธรรมราช-พัทลุง เดินทางด้วยรถไฟ รถยนต์ส่วนตัวและรถโดยสารประจำทาง ทั้ง 3 เส้นทาง หากเดินทางโดยรถยนต์จากตัวเมืองพัทลุงไปร้านหน้าคอฟฟี่ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 3020 ประมาณ 4.4 กิโลเมตรไปทางถนนมโนราห์ (บายพาส) ทางไปหาดแสนสุขลำปำ ใกล้โรงเรียนพัทลุงพิทยาคมทางไปหาดลำปำ โดยร้านหน้าคอฟฟี่ เป็นสถานที่ที่ตั้งอยู่ห่างจากแหล่งต่างๆ ดังนี้

ห่างจากสนามบินนครศรีธรรมราช	ประมาณ 124	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินหาดใหญ่	ประมาณ 103	กิโลเมตร
ห่างจากสนามบินตรัง	ประมาณ 66.7	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีขนส่งจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 9.8	กิโลเมตร
ห่างจากศาลากลางจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 4.6	กิโลเมตร
ห่างจากสถานีรถไฟจังหวัดพัทลุง	ประมาณ 3.1	กิโลเมตร

เส้นทางการเดินทาง

ภาพผนวกที่ ฉ-34 แผนที่เส้นทางการเดินทาง

ภาพผนวกที่ ฉ-35 หน้าคอฟฟี่

ภาคผนวก ช
เส้นทางการท่องเที่ยว

1. เส้นทางเดินทางหลักจาก อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา สู่จังหวัดพัทลุง ภายใต้สโลแกน “เที่ยวเมืองสงขลา ต้องไปที่เมืองลุง”

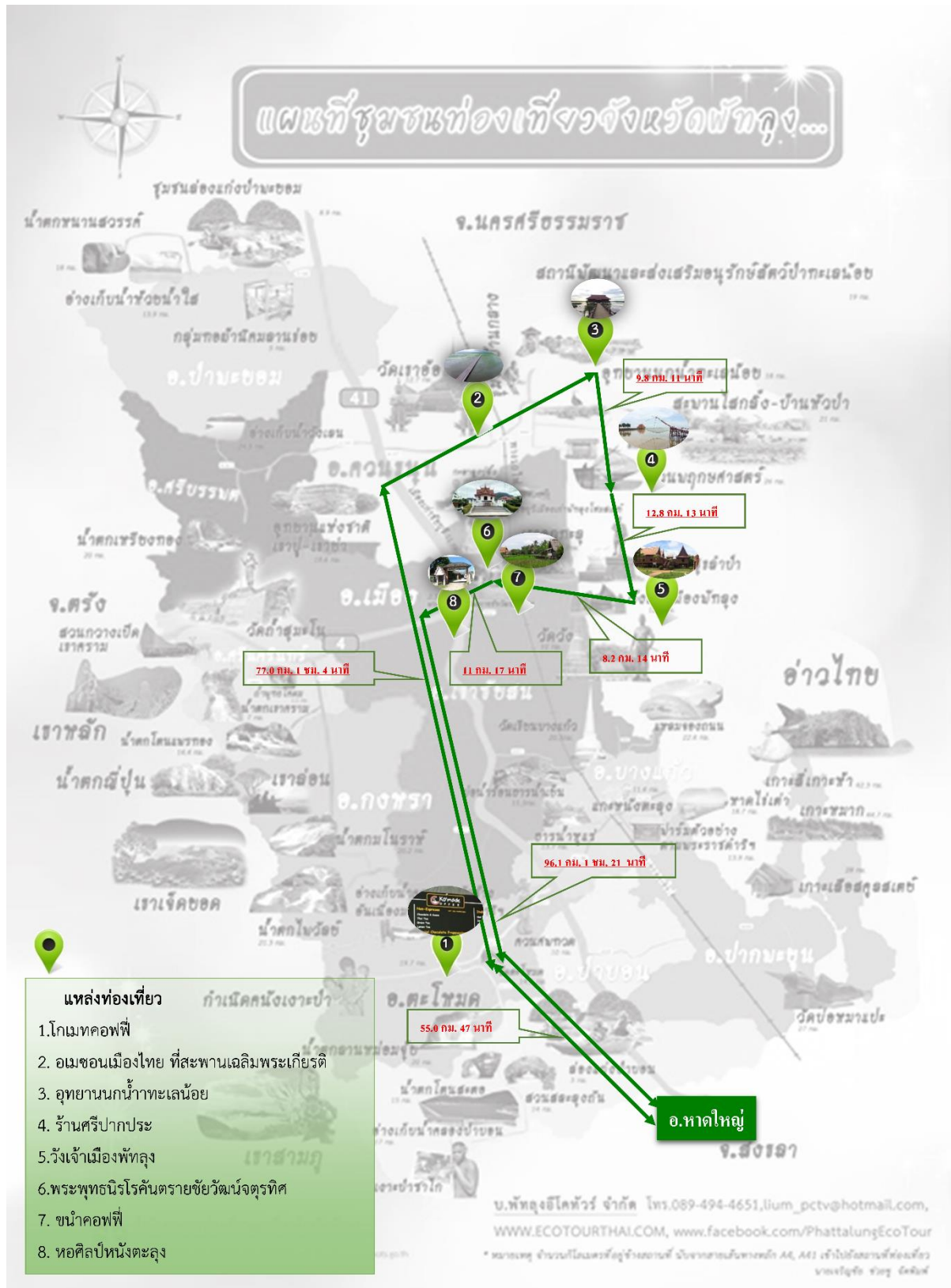
1.1 ตารางโปรแกรมท่องเที่ยว 1 วัน หาดใหญ่-พัทลุง

รายการ “ล่องเรือชมบัว ดูนก ชมควายน้ำ สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนบ้านกลาง นมัสการพระสี่มุมเมือง”	ระยะทาง	เวลาในการเดินทาง
07.00- ออกเดินทางจากสนามบินหาดใหญ่	0	0
07.40- รับประทานอาหารเช้าที่ร้านโกเมศ	55.0 กม.	47 นาที
08.50- ล่องเรือชมบัวแดง ดูนก แลควายน้ำ ณ อุทยานนกน้ำทะเลน้อย ชมการสาธิตผลิตภัณฑ์จากกระจูด สินค้าโอท็อป 5 ดาว นั่งรถชมวิวนมัสการเมืองไทย ที่สะพานเฉลิมพระเกียรติ(สะพานเอกชัย/สะพานแห่งความสุข)	77.0 กม.	1 ชม. 4 นาที
11.30- รับประทานอาหารเที่ยง ณ ร้านศรีปากประ (อาหารเพื่อสุขภาพ)	9.8 กม.	11 นาที
13.30- เยี่ยมชมวังเก่า-วังใหม่ (วังเจ้าเมืองพัทลุง)	12.8 กม.	13 นาที
14.10- แวะกราบพระพุทธรูปรัตนไตรยชัยวัฒน์จตุรทิศ (พระสี่มุมเมืองประจำภาคใต้)	8.2 กม.	14 นาที
14.40- รับประทานอาหารว่าง ณ ชนาคอฟฟี่	4.5 กม.	8 นาที
15.30- ชมการสาธิตแกะรูปหนังตะลุง ณ หอศิลป์หนังตะลุง	6.6 กม.	9 นาที
16.30- เดินทางกลับสนามบินหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยสวัสดิภาพ	96.1 กม.	1 ชม. 21 นาที

ประมาณการค่าใช้จ่าย: เดินทางโดยรถตู้ 1 คัน จำนวนนักท่องเที่ยว 10 คน

รายได้และค่าใช้จ่ายต่อเส้นทางการท่องเที่ยว จากหาดใหญ่-พัทลุง		
	รายการค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัว	จำนวนเงิน(บาท)
1.	รถตู้ (ไป-กลับ)	280.00
2.	อาหารเช้า	200.00
3.	ค่าเรื่อนำเที่ยวเฉลี่ย $(450 \times 2) = 900/10$	90.00
4.	อาหารเที่ยงเฉลี่ย $(1800 \times 2) = 3,600/10$	360.00
5.	ค่าเข้าชมวังเจ้าเมืองพัทลุง	50.00
6.	ค่าเข้าชมการแกะหนังตะลุง	50.00
7.	อาหารว่างร้านชนาคอฟฟี่	150.00
	รวมค่าใช้จ่ายต่อหัว	1,180.00
	รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	11,800.00
	คิดรายได้ต่อค่าใช้จ่ายร้อยละ 30	3,540.00
	รวม	15,340.00
	คิดราคาต่อหัว	1,534.00

แผนที่เส้นทาง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ไปเที่ยว จังหวัดพัทลุง 1 วัน

ภาพผนวกที่ ข-1 แผนที่เส้นทาง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ไปเที่ยว จังหวัดพัทลุง 1 วัน

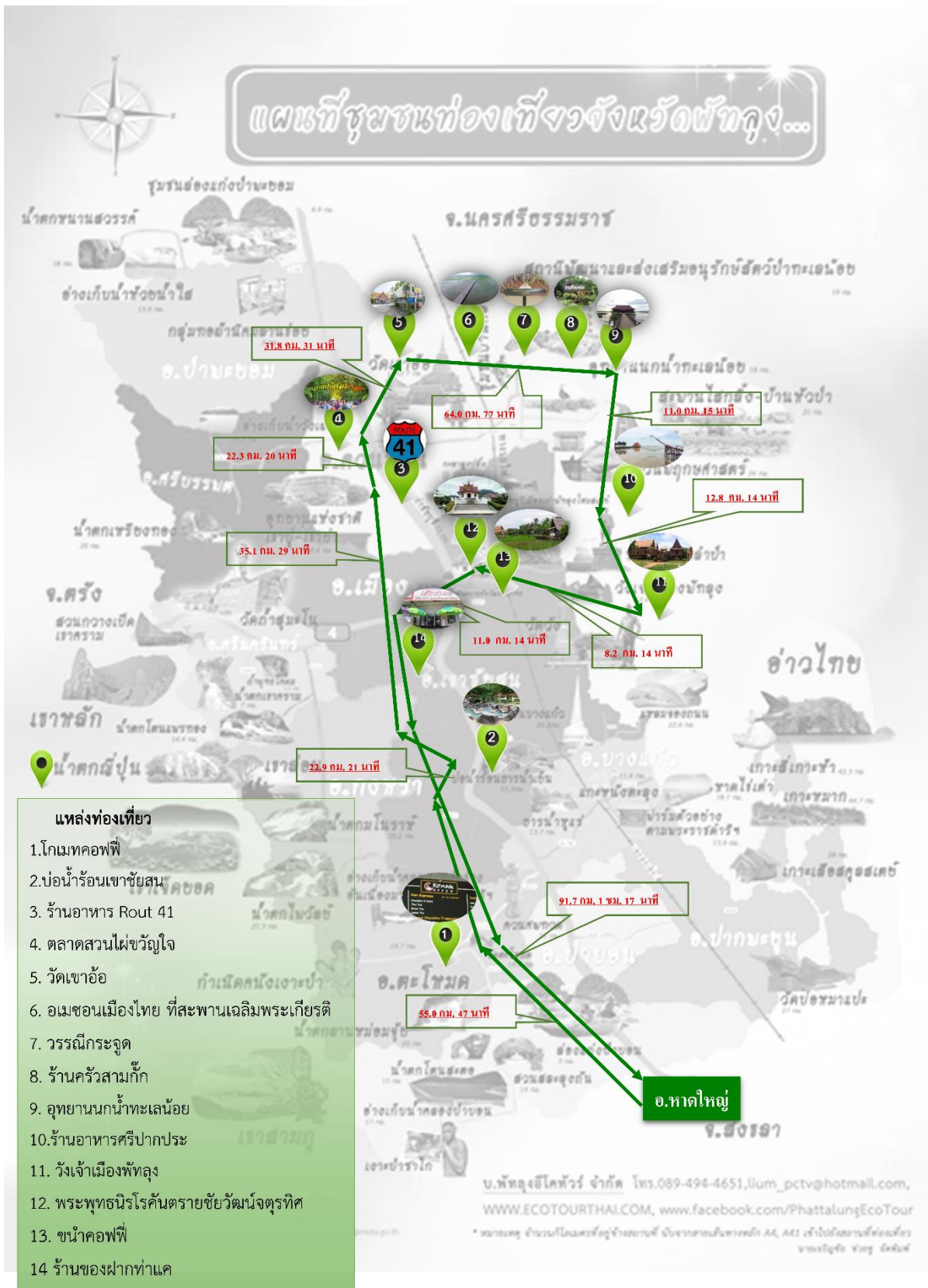
1.2 ตารางโปรแกรมท่องเที่ยว 2 วัน 1 คืน (เสาร์-อาทิตย์) หาดใหญ่-พัทลุง

รายการ “ล่องเรือชมบัว ดูนก ชมควายน้ำ สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนบ้านกลาง นมัสการพระสี่มุมเมือง”	ระยะทาง	เวลาในการ เดินทาง
<u>วันที่ 1</u>		
07.00- ออกเดินทางจากสนามบินหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	0	0
07.40- รับประทานอาหารเช้าที่ร้านโกเมศ	55.0 กม.	47 นาที
09.00- แวะบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน นวดเพื่อสุขภาพ แช่เท้าผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ชมสินค้า โอท็อปและการสาธิตการแกะรูปหนังตะลุง	22.9 กม.	21 นาที
11.50 -รับประทานอาหารเช้า ร้าน Route 41		
13.00- ทิพย์ ชม ชิม ซื้บ ตลาดสวนไผ่ขวัญใจ	35.1 กม.	29 นาที
14.30- แวะวัดเขาอ้อ สำนักดักศิลา ไหว้พระเกจิอาจารย์ดัง	22.3 กม.	20 นาที
15.20- เข้าพักเช็คอินที่ ที่วรรณิกระจุต พร้อมชมการสาธิต การทำผลิตภัณฑ์จากกระจุต	31.8 กม.	31 นาที
สินค้าโอท็อป 5 ดาว พักผ่อนตามอัธยาศัย	9.3 กม.	11 นาที
17.20- นั่งรถชมวิวเมฆอนเมืองไทย ที่สะพานเฉลิมพระเกียรติ	27.6 กม.	30 นาที
18.00- รับประทานอาหารเช้า ณ ครั้วสามก๊ก (อาหารเพื่อสุขภาพ)	24.7 กม.	29 นาที
19.20- แวะตลาดน้ำทะเลน้อย พักผ่อนตามอัธยาศัย	2.7 กม.	7 นาที
<u>วันที่ 2</u>		
06.00- รับประทานอาหารเช้า โดยชุมชนท่องเที่ยวทะเลน้อย ล่องเรือชมบัว ดูนก แล ควายน้ำ เดินชมวิถีชีวิตชาวบ้านชุมชนชอยบ้านกลาง เช็คเอาท์จากวรรณิกระจุต	0	0
11.30- รับประทานอาหารเช้า ณ ร้านศรีปากประ	11.0 กม.	15 นาที
13.00- เยี่ยมชมวังเก่า-วังใหม่ (วังเจ้าเมืองพัทลุง)	12.8 กม.	14 นาที
13.50- แวะกราบพระพุทธรูปรัตนไตรย์วัดมัจฉาทิศ (พระสี่มุมเมืองประจำภาคใต้)	8.2 กม.	14 นาที
14.20- รับประทานอาหารเช้า ณ ร้านขนาคอฟฟี่	4.6 กม.	10 นาที
15.00- ชมหัตถกรรมพื้นบ้าน สินค้าโอท็อป 5 ดาว ทะเลสาบเงินล้าน บ้านคอกวัว แวะซื้บ สินค้าโอท็อป ณ ร้านของฝากท่าแค	11.0 กม.	13 นาที
16.30 เดินทางกลับสนามบินหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยสวัสดิภาพ	91.7 กม.	1 ชม. 17 นาที

ประมาณการค่าใช้จ่าย: วันเสาร์-อาทิตย์ เดินทางโดยรถตู้ 1 คัน จำนวนนักท่องเที่ยว 10 คน

รายได้และค่าใช้จ่ายต่อเส้นทางการท่องเที่ยว จากหาดใหญ่-พัทลุง		
	รายการค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัว	จำนวนเงิน(บาท)
1.	รถตู้เฉลี่ย (2,800*2) =5,600/10	560.00
2.	ค่าที่พักโฮมสเตย์วรรณิกระจุด (500*5=2,500)	250.00
3.	ค่าหมวดเพื่อสุขภาพ	150.00
4.	ค่าเข้าสถานที่ท่องเที่ยว	50.00
5.	อาหารเข้าร้านโกเมด วันที่ 1	115.00
6.	อาหารเที่ยง วันที่ 1	300.00
7.	อาหารเย็น วันที่ 1	200.00
8.	อาหารเช้า วันที่ 2	100.00
9.	อาหารเที่ยง วันที่ 2	300.00
10.	ค่าล่องเรือธารน้ำเย็น	50.00
	รวมค่าใช้จ่ายต่อหัว	2,075.00
	รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	20,750.00
	คิดรายได้ต่อค่าใช้จ่ายร้อยละ 30	6,225.00
	รวม	26,975.00
	คิดราคาต่อหัว	2,697.50

แผนที่เส้นทาง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ไปเที่ยว จังหวัดพัทลุง 2 วัน 1 คืน

ภาพผนวกที่ ข-2 แผนที่เส้นทาง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ไปเที่ยว จังหวัดพัทลุง 2 วัน 1 คืน

2.เส้นทางเดินทางหลักจาก อ.เมือง จ.ตรัง สู่จังหวัดพัทลุง ภายใต้สโลแกน “เที่ยวเมืองตรัง ต่อด้วยเมืองลุง”

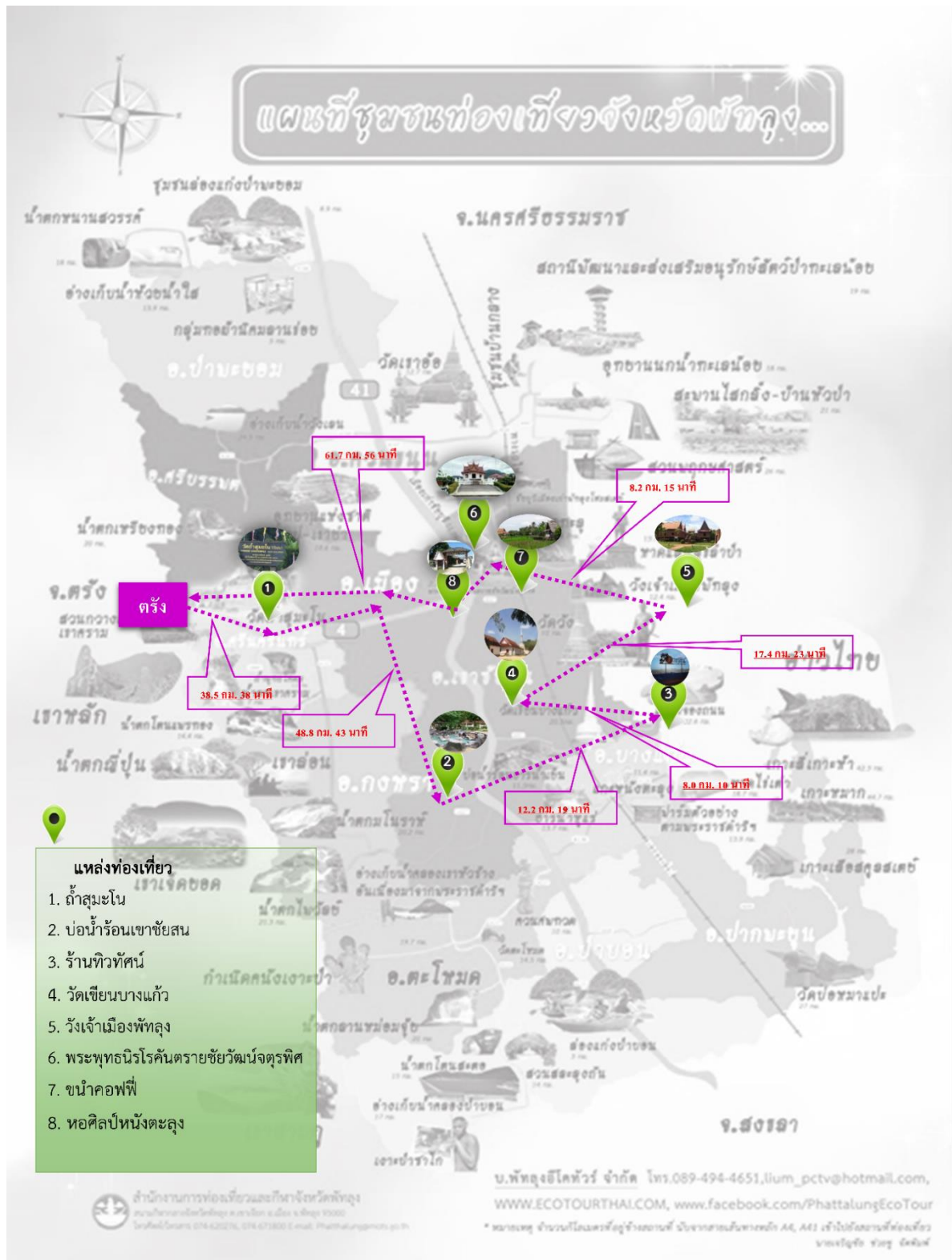
2.1 ตารางโปรแกรมท่องเที่ยว 1 วัน ตรัง-พัทลุง

รายการ “ดื่มน้ำแร่ แช่น้ำร้อน พร้อมนวดเพื่อสุขภาพ ณ บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน”	ระยะทาง	เวลาในการ เดินทาง
07.00- ออกเดินทางจากสนามบินจังหวัดตรัง เบรกในรถ อีวจำกัวยหมูย่าง	0	0
09.00- ไหว้พระ ชมถ้ำสุมะโน (วัดแห่งการท่องเที่ยว ด้านศาสนา)	38.5 กม.	38 นาที
10.30- พักดื่มน้ำแร่ แช่น้ำร้อน พร้อมนวดเพื่อสุขภาพ ณ บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน	48.8 กม.	43 นาที
12.00- รับประทานอาหารเที่ยง ณ ร้านทิวทัศน์ (อาหารเพื่อสุขภาพ) แหลมจองถนน	14.2 กม.	19 นาที
13.30- ไหว้พระธาตุเจดีย์วัดเขียนบางแก้ว พร้อมชมพิพิธภัณฑ์ของเก่าเมืองพัทลุง	8.0 กม.	10 นาที
14.20- เยี่ยมชมวังเก่า-วังใหม่ (วังเจ้าเมืองพัทลุง)	17.4 กม.	23 นาที
14.50- แวะกราบพระพุทธรูปโบราณรายชัยวัฒน์จตุรทิศ (พระสี่มุมเมืองประจำภาคใต้)	8.2 กม.	15 นาที
14.40- รับประทานอาหารว่าง ณ วนาโคฟฟี	4.5 กม.	8 นาที
15.-30- ชมการสาธิตแกะรูปหนังตะลุง ณ หอศิลป์หนังตะลุง	6.6 กม.	9 นาที
16.30- เดินทางกลับสนามบินตรัง จังหวัดตรัง โดยสวัสดิภาพ	61.7 กม.	56 นาที

ประมาณการค่าใช้จ่าย: เดินทางโดยรถตู้ 1 คัน จำนวนนักท่องเที่ยว 10 คน

รายได้และค่าใช้จ่ายต่อเส้นทางการท่องเที่ยว จากตรัง-พัทลุง		
	รายการค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัว	จำนวนเงิน(บาท)
1.	รถตู้ (ไป-กลับ)	280.00
2.	อาหารเช้า	150.00
3.	ค่าเรื่อน้ำเที่ยว	50.00
4.	อาหารเที่ยง	300.00
5.	ค่าเข้าชมวังเจ้าเมืองพัทลุง	50.00
6.	ค่าเข้าชมการแกะหนังตะลุง	50.00
7.	อาหารว่างร้านวนาโคฟฟี	150.00
	รวมค่าใช้จ่ายต่อหัว	1,030.00
	รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	10,300.00
	คิดรายได้ต่อค่าใช้จ่ายร้อยละ 30	3,090.00
	รวม	13,390.00
	คิดราคาต่อหัว	1,339.00

แผนที่เส้นทาง อ.เมือง จ.ตรัง ไปเที่ยว จังหวัดพัทลุง 1 วัน

ภาพผนวกที่ ข-3 แผนที่เส้นทาง อ.เมือง จ.ตรัง ไปเที่ยว จังหวัดพัทลุง 1 วัน

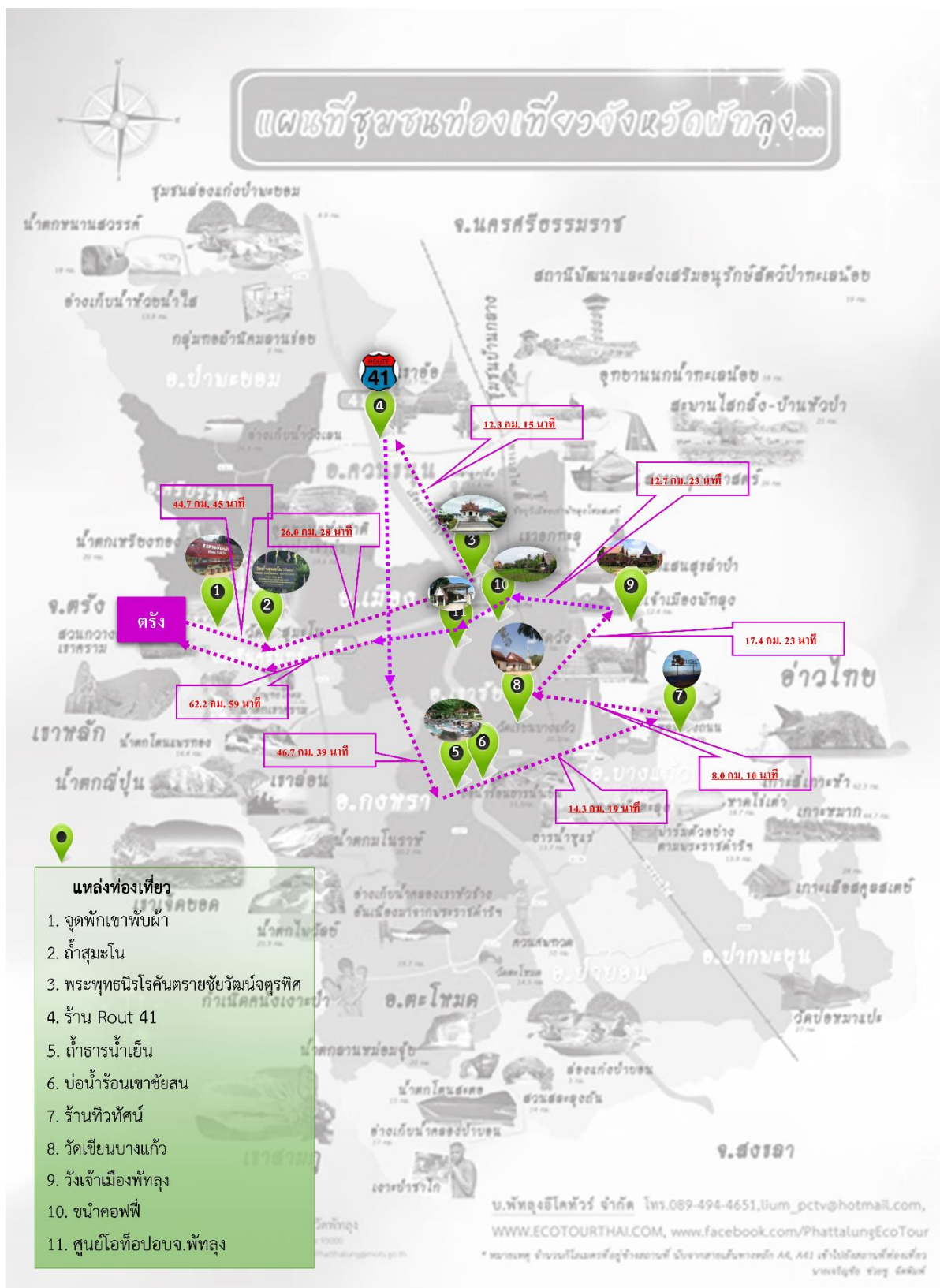
2.2 ตารางโปรแกรมท่องเที่ยว 2 วัน 1 คืน (เสาร์-อาทิตย์) ตรัง-พัทลุง

รายการ “ดื่มน้ำแร่ แช่น้ำร้อน พร้อมนวดเพื่อสุขภาพ ณ บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน”	ระยะทาง	เวลาในการ เดินทาง
<u>วันที่ 1</u>		
08.00- ออกเดินทางจากสนามบินจังหวัดตรัง	0 กม.	0 นาที
08.30- รับประทานอาหารเช้า ณ จุดพักเขาพับผ้า	27.9 กม.	29 นาที
10.00- ไหว้พระ ชมถ้ำสุมะโน (วัดแห่งการท่องเที่ยว ด้านศาสนา)	16.8 กม.	16 นาที
11.00- แวะกราบพระพุทธรูปรัตนไตรยชัยวัฒน์จตุรทิศ (พระสี่มุมเมืองประจำภาคใต้)	26 กม.	28 นาที
11.30- รับประทานอาหาร ณ ร้าน Rout 41	12.3 กม.	15 นาที
13.30- ล่องเรือชมถ้ำธารน้ำเย็น	46.7 กม.	39 นาที
14.30- เช็กอินที่พักรับ ณ บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน ดื่มน้ำแร่ แช่น้ำร้อน พร้อมนวดเพื่อสุขภาพ เดินชมสินค้าโอท็อป พร้อมชมพรอาทิตย์ตกดินที่ริมเขาบริเวณธารน้ำเย็น	700 ม.	8 นาที
18.00- รับประทานอาหาร โดยชุมชนท่องเที่ยวเขาชัยสน		
<u>วันที่ 2</u>		
06.00- อาบน้ำแร่แช่น้ำร้อน รับประทานอาหารเช้าโดยชุมชนท่องเที่ยว ไหว้พระ ชมถ้ำชมการสาธิตการแกะรูปหนังตะลุง เช็กเอาท์ออกจากบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน	0 กม.	0 นาที
11.30- รับประทานอาหารเที่ยง ณ ร้านทิวทัศน์ (อาหารเพื่อสุขภาพ)	14.3 กม.	19 นาที
13.30- ไหว้พระธาตุเจดีย์วัดเขีนบางแก้ว พร้อมชมพิพิธภัณฑ์ของเก่าเมืองพัทลุง	8 กม.	10 นาที
14.20- เยี่ยมชมวังเก่า-วังใหม่ (วังเจ้าเมืองพัทลุง)	17.4 กม.	23 นาที
14.50- แวะกราบพระพุทธรูปรัตนไตรยชัยวัฒน์จตุรทิศ (พระสี่มุมเมืองประจำภาคใต้)	8.2 กม.	15 นาที
15.20- รับประทานอาหารว่าง ณ วนาโคฟฟี	4.5 กม.	8 นาที
15.-50- แวะช้อปปิ้งสินค้าโอท็อป ณ ศูนย์โอท็อปอบจ.พัทลุง	5.9 กม.	9 นาที
16.30- เดินทางกลับสนามบินจังหวัดตรัง โดยสวัสดิภาพ	62.2 กม.	59 นาที

ประมาณการค่าใช้จ่าย: วันเสาร์-อาทิตย์ เดินทางโดยรถตู้ 1 คัน จำนวนนักท่องเที่ยว 10 คน

รายได้และค่าใช้จ่ายต่อเส้นทางการท่องเที่ยว จากตรัง-พัทลุง		
	รายการค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัว	จำนวนเงิน(บาท)
1.	รถตู้เฉลี่ย (2,800*2 =5,600/10)	560.00
2.	ค่าที่พักทะเลน้อย (1,500*1=1,500/10)	150.00
3.	อาหารเช้าร้านกุนเชียง วันที่ 1	200.00
4.	อาหารเที่ยงร้าน Rout 41 วันที่ 1	300.00
5.	อาหารเย็น วันที่ 1	200.00
6.	อาหารเช้า วันที่ 2	100.00
7.	อาหารเที่ยง วันที่ 2	300.00
8.	ค่าล่องเรือ	50.00
9.	ค่านวดเพื่อสุขภาพ	150.00
10.	ค่าเช่าวังเก่าเจ้าเมือง	50.00
	รวมค่าใช้จ่ายต่อหัว	2,060.00
	รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	20,600.00
	คิดรายได้ต่อค่าใช้จ่ายร้อยละ 30	6,180.00
	รวม	26,780.00
	คิดราคาต่อหัว	2,678.00
หมายเหตุ: เป็นบ้านพักหลังใหญ่ (ห้องแอร์) ราคาหลังละ 1,500 บาท นอนได้ 15 คน		

แผนที่เส้นทาง อ.เมือง จ.ตรัง ไปเที่ยว จังหวัดพัทลุง 2 วัน 1 คืน

ภาพผนวกที่ ข-4 แผนที่เส้นทาง อ.เมือง จ.ตรัง ไปเที่ยว จังหวัดพัทลุง 2 วัน 1 คืน

3.เส้นทางเดินทางหลักจาก อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช สู่จังหวัดพัทลุง ภายใต้สโลแกน “เที่ยวเมืองคอน ต้องนอนเมืองลุง”

3.1 ตารางโปรแกรมท่องเที่ยว 1 วัน นครศรีธรรมราช-พัทลุง

รายการ	ระยะทาง	เวลาในการเดินทาง
“ล่องเรือชมบัว ดูนก ชมควายน้ำ สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนบ้านกลาง นมัสการพระสี่มุมเมือง”		
08.00- ออกเดินทางจากสนามบินจังหวัดนครศรีธรรมราช ล่องเรือชมบัวแดง ดูนก แลควายน้ำ ณ อุทยานนกน้ำทะเลน้อย ชมการสาธิตผลิตภัณ์ท์จากกระจูด สินค้าโอท็อป 5 ดาว นั่งรถชมวิວอเมซอนเมืองไทย ที่สะพานเฉลิมพระเกียรติ	0	0
09.30- รับประทานอาหารเช้าที่ ณ อุทยานนกน้ำทะเลน้อย โดยชุมชนท่องเที่ยว	119 กม.	1 ชม. 43 นาที
11.30- รับประทานอาหารเที่ยง ณ ร้านศรีปากประ (อาหารเพื่อสุขภาพ)	9.8 กม.	11 นาที
13.30- เยี่ยมชมวังเก่า-วังใหม่ (วังเจ้าเมืองพัทลุง)	12.8 กม.	13 นาที
14.10- แวะกราบพระพุทธรูปรัตนไตรย์วัดจตุรทิศ (พระสี่มุมเมืองประจำภาคใต้)	8.2 กม.	14 นาที
14.40- รับประทานอาหารว่าง ณ ชนาคอฟฟี่	4.5 กม.	8 นาที
15.30- ชมการสาธิตแกะรูปหนังตะลุง ณ หอศิลป์หนังตะลุง	6.6 กม.	9 นาที
16.30- เดินทางกลับสนามบินจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยสวัสดิภาพ	120.0 กม.	1 ชม. 39 นาที

ประมาณการค่าใช้จ่าย: วันเสาร์-อาทิตย์ เดินทางโดยรถตู้ 1 คัน จำนวนนักท่องเที่ยว 10 คน

รายได้และค่าใช้จ่ายต่อเส้นทางท่องเที่ยว จากนครฯ-พัทลุง		
	รายการค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัว	จำนวนเงิน(บาท)
1.	รถตู้ (ไป-กลับ)	280.00
2.	อาหารเช้า	100.00
3.	ค่าเรื่อนำเที่ยวเฉลี่ย $(450 \times 2) = 900/10$	90.00
4.	อาหารเที่ยงเฉลี่ย $(1800 \times 2) = 3,600/10$	360.00
5.	ค่าเข้าชมวังเจ้าเมืองพัทลุง	50.00
6.	ค่าเข้าชมการแกะหนังตะลุง	50.00
7.	อาหารว่างร้านชนาคอฟฟี่	150.00
	รวมค่าใช้จ่ายต่อหัว	1,080.00
	รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	10,800.00
	คิดรายได้ต่อค่าใช้จ่ายร้อยละ 30	3,240.00
	รวม	14,040.00
	คิดราคาต่อหัว	1,404.00

แผนที่เส้นทาง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช ไปเที่ยว จังหวัดพัทลุง 1 วัน

ภาพผนวกที่ ข-5 แผนที่เส้นทาง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช ไปเที่ยว จังหวัดพัทลุง 1 วัน

1.2 ตารางโปรแกรมท่องเที่ยว 2 วัน 1 คืน (เสาร์-อาทิตย์) นครศรีธรรมราช-พัทลุง

รายการ	ระยะทาง	เวลาในการเดินทาง
“ล่องเรือชมบัว ดูนก ชมควายน้ำ สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนบ้านกลาง นมัสการพระสี่มุมเมือง”		
<u>วันที่ 1</u>		
08.00- ออกเดินทางจากสนามบินจังหวัดนครศรีธรรมราช	0	0
08.40- ไหว้พระบรมธาตุ จังหวัดนครศรีธรรมราช รับประทานอาหารเช้า ณ ร้านขนมจีนเส้นสดเมืองนครฯ	55.0 กม.	47 นาที
11.50 -เที่ยว ชม ชิม ซื้บ ตลาดสวนไผ่ขวัญใจ (มือเที่ยงนักท่องเที่ยวจ่ายเอง)	22.9 กม.	21 นาที
14.00- แวะวัดเขาอ้อ สำนักดักศิลา ไหว้พระเกจิอาจารย์ดัง	35.1 กม.	29 นาที
14.40- เข้าพักเช็คอินที่ ที่วรรณิกระจุต พร้อมชมการสาธิต การทำผลิตภัณฑ์จากกระจุตสินค้าโอท็อป 5 ดาว พักผ่อนตามอัธยาศัย	22.3 กม.	20 นาที
17.20- นั่งรถชมวิวเมซอนเมืองไทย ที่สะพานเฉลิมพระเกียรติ	31.8 กม.	31 นาที
18.00- รับประทานอาหาร ณ ครั้วสามก๊ก (อาหารเพื่อสุขภาพ)	9.3 กม.	11 นาที
19.20- แวะตลาดน้ำทะเลน้อย พักผ่อนตามอัธยาศัย	27.6 กม.	30 นาที
<u>วันที่ 2</u>		
06.00- รับประทานอาหารเช้า โดยชุมชนท่องเที่ยวทะเลน้อย ล่องเรือชมบัว ดูนก แลควายน้ำ เดินชมวิถีชีวิตชาวบ้านชุมชนซอยบ้านกลาง เช็คเอาท์จากวรรณิกระจุต	0	0
11.30- รับประทานอาหาร ณ ร้านศรีปากประ	12.2 กม.	13 นาที
13.00- เยี่ยมชมวังเก่า-วังใหม่ (วังเจ้าเมืองพัทลุง)	12.4 กม.	13 นาที
13.50- แวะกราบพระพุทธรูปรัตนไตรยชัยวัฒน์จตุรทิศ (พระสี่มุมเมืองประจำภาคใต้)	8.5 กม.	15 นาที
14.20- ชมการสาธิตแกะรูปหนังตะลุง ณ หอศิลป์หนังตะลุง แวะซื้อสินค้าโอท็อป ณ ศูนย์โอท็อป อบจ.พัทลุง	3.4 กม.	8 นาที
15.20- ชมชิมซื้บตลาดใต้โหนด	21.5 กม.	20 นาที
16.30 เดินทางกลับสนามบินจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยสวัสดิภาพ	103 กม.	1 ชม. 24 นาที

ประมาณการค่าใช้จ่าย: วันเสาร์-อาทิตย์ เดินทางโดยรถตู้ 1 คัน จำนวนนักท่องเที่ยว 10 คน

รายได้และค่าใช้จ่ายต่อเส้นทางการท่องเที่ยว จากนคร-พัทลุง		
	รายการค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัว	จำนวนเงิน(บาท)
1.	รถตู้เฉลี่ย $(2,800 \times 2) = 5,600/10$	560.00
2.	ค่าที่พักโฮมสเตย์วรรณิกระจุด $(1,000 \text{ต่อคืน}/10)$	500.00
3.	อาหารเช้า ทานขนมจีน วันที่ 1	120.00
4.	อาหารเที่ยงโฮมสเตย์วรรณิกระจุด วันที่ 1	200.00
5.	อาหารเย็นครัวสามก๊ก วันที่ 1	300.00
6.	อาหารเช้า วันที่ 2	100.00
7.	อาหารเที่ยงร้านอาหารศรีปากประ วันที่ 2 (เหมาค่าอาหารโต๊ะละ 1,800)	180.00
8.	ค่าเรือชมบัว (450×2)	100.00
9.	ค่าเข้าชมสถานีการแกะหนังตะลุง	50.00
10.	ค่าเข้าชมวังเก่าเจ้าเมืองพัทลุง	50.00
	รวมค่าใช้จ่ายต่อหัว	2,160.00
	รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	21,600.00
	คิดรายได้ต่อค่าใช้จ่ายร้อยละ 30	6,480.00
	รวม	28,080.00
	คิดราคาต่อหัว	2,808.00

แผนที่เส้นทาง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช ไปเที่ยว จังหวัดพัทลุง 2 วัน 1 คืน

ภาพผนวกที่ ข-5 แผนที่เส้นทาง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช ไปเที่ยว จังหวัดพัทลุง 1 วัน

ภาคผนวก ซ

การจัดทำแอปพลิเคชัน (Application) เส้นทางการท่องเที่ยวพัทลุง
สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ
ผ่านระบบ IOS และ Android

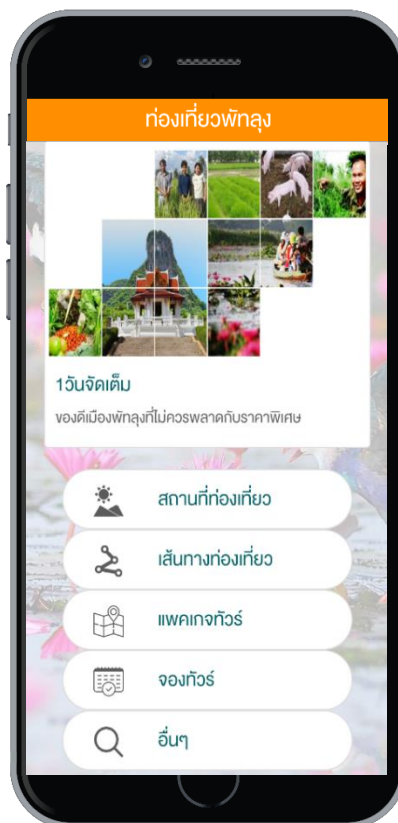
แอปพลิเคชัน “มาตะ เมืองลุง” เพื่อการท่องเที่ยวภายในจังหวัดพัทลุง

1. หน้าแรก

ภาพผนวกที่ ซ-1 หน้าแรก

2. แอปพลิเคชันเข้าสู่หน้าหลัก แบ่งเมนูเป็น 5 หมวดหมู่ ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยว, เส้นทางท่องเที่ยว, แพคเกจทัวร์, จองทัวร์และอื่นๆ (ภาพผนวกที่ ซ-2)

ภาพผนวกที่ ซ-2 หน้าหลัก

2.1 เมนูที่ 1 สถานที่ท่องเที่ยว

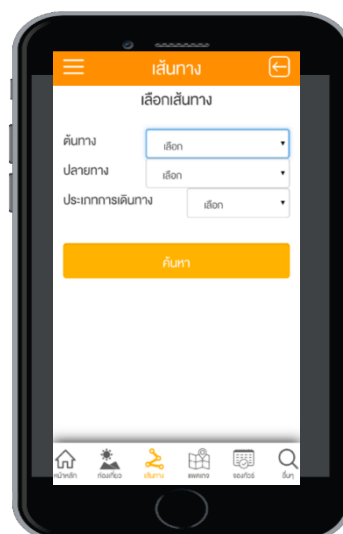
เมนู “สถานที่ท่องเที่ยว” จากหน้าหลัก(ข้อที่3) แอปพลิเคชันจะปรากฏ รูปแบบของสถานที่ท่องเที่ยว 8 รูปแบบ ได้แก่ ธรรมชาติ, ธรรมชาติ, ประวัติศาสตร์, สุขภาพ, หัตถกรรม, ซอปปิง, จุดชมวิว/จุดพัก และเทศกาลสำคัญ (ภาพผนวกที่ ซ-3)

ภาพผนวกที่ ซ-3 เมนูสถานที่ท่องเที่ยว

2.2 เมนูที่ 2 เส้นทางท่องเที่ยว

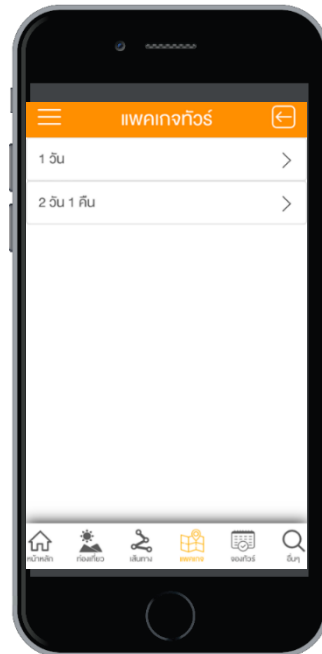
เมื่อผู้ใช้งาน กดเลือกเมนู “เส้นทางท่องเที่ยว” จากหน้าหลัก (ข้อที่3) แอปพลิเคชัน จะเข้าสู่หน้าเลือกเส้นทาง (ภาพผนวกที่ ซ-4) ซึ่งในหน้านี้ ผู้ใช้สามารถจะเลือกจังหวัดต้นทาง ได้แก่ พัทลุง, สงขลา, ตรัง และนครศรีธรรมราช, จังหวัดปลายทาง ได้แก่ พัทลุง, สงขลา, ตรังและนครศรีธรรมราช และประเภทการเดินทางที่ต้องการ จากนั้นกด “ค้นหา”

ภาพผนวกที่ ซ-4 เมนูเส้นทางท่องเที่ยว

2.3 เมนูที่ 3 แพคเกจทัวร์

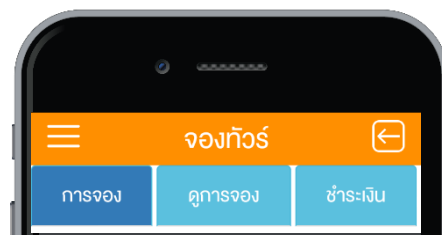
เมื่อผู้ใช้งาน กดเลือกเมนู “แพคเกจทัวร์” จากหน้าหลัก (ข้อที่3) แอปพลิเคชัน จะปรากฏแพคเกจทัวร์ที่มี โดยอันดับแรกผู้ใช้ต้องเลือกจำนวนวันของแพคเกจทัวร์ (ภาพผนวกที่ ซ-5)

ภาพผนวกที่ ซ-5 เมนูแพคเกจทัวร์

2.4 เมนูที่ 4 จองทัวร์

เมื่อผู้ใช้งาน กดเลือกเมนู “จองทัวร์” จากหน้าหลัก (ข้อที่3) แอปพลิเคชัน จะเข้าสู่หน้าจองทัวร์ ซึ่งในหน้านี้ ประกอบด้วย 3 เมนูย่อย ได้แก่ การจอง, การจอง และชำระเงิน (ภาพผนวกที่ ซ-6)

ภาพผนวกที่ ซ-6 เมนูจองทัวร์

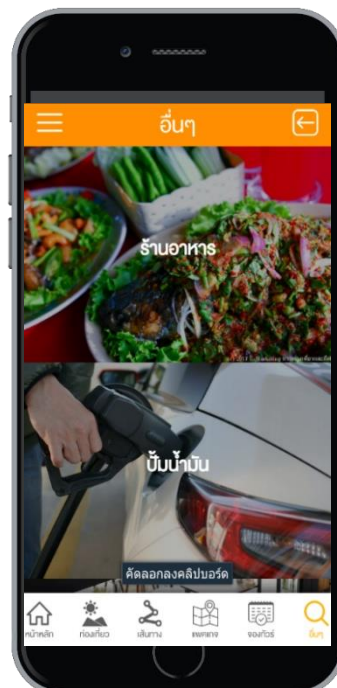
เมนู การจอง สำหรับกรอกข้อมูลของผู้จองและแพคเกจที่ต้องการจอง ซึ่งผู้ใช้ที่ต้องการจองแพคเกจทัวร์ จะต้องกรอกข้อมูลให้ครบถ้วน จากนั้นกด “บันทึก” เพื่อยืนยันการจองแพคเกจทัวร์นั้น (ภาพผนวกที่ ซ-7)

ภาพผนวกที่ ซ-7 เมนูจองทัวร์

2.5 เมนูที่ 5 อื่นๆ

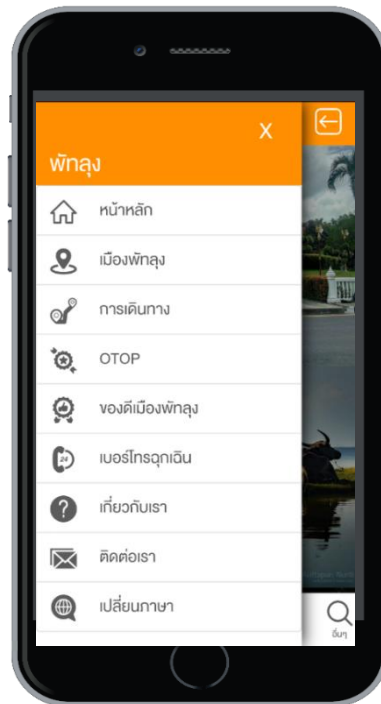
เมื่อผู้ใช้งาน กดเลือกเมนู “อื่นๆ” จากหน้าหลัก (ข้อที่3) แอปพลิเคชันจะเข้าสู่หน้าอื่นๆ ซึ่งแสดงข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดพัทลุง แบ่งเป็น 5 หมวดหมู่ ได้แก่ ร้านอาหาร, ปั้มน้ำมัน, ร้านกาแฟและเค้ก, สถานพยาบาลและสถานีดำรงจว (ภาพผนวกที่ ซ-8)

ภาพผนวกที่ ซ-8 เมนูอื่น ๆ

3. นอกจากเมนูทั้ง 5 หมวดหมู่ในหน้าหลักแล้ว แอปพลิเคชันยังมีเมนูลัดต่างๆ 9 หมวดหมู่ ได้แก่ หน้าหลัก, เมืองพัทลุง, การเดินทาง, OTOP, ของดีเมืองพัทลุง, เบอร์โทรฉุกเฉิน, เกี่ยวกับเรา, ติดต่อเรา และเปลี่ยนภาษา (ภาพผนวกที่ ซ-9)

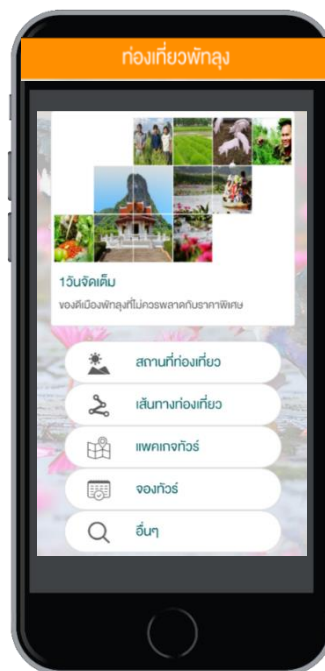
โดยผู้ใช้ สามารถกด ที่มุมบนซ้ายของแอปพลิเคชัน เมื่อต้องการเปิดเมนูลัด

ภาพผนวกที่ ซ-9 เมนูหน้าหลัก

3.1 เมนูลัดที่ 1 หน้าหลัก เมื่อผู้ใช้งาน กดเมนูลัด“หน้าหลัก”แอปพลิเคชันจะกลับสู่หน้าหลักภาพผนวกที่

ซ-10

ภาพผนวกที่ ซ-10 เมนูหน้าหลัก

3.2 เมนูลัดที่ 2 เมืองพัทลุง

เมื่อผู้ใช้งาน กดเมนูลัด “เมืองพัทลุง” แอปพลิเคชันจะปรากฏข้อมูลทั่วไปของจังหวัดพัทลุง เช่น ประวัติศาสตร์โดยย่อ, สภาพอากาศ, สภาพภูมิประเทศ, ลักษณะพื้นที่ เป็นต้น (ภาพผนวกที่ ช-11)

ภาพผนวกที่ ช-11 เมนูลัด

3.3 เมนูลัดที่ 3 การเดินทาง

เมื่อผู้ใช้งาน กดเมนูลัด “การเดินทาง” แอปพลิเคชันจะปรากฏข้อมูลการเดินทางไปยังจังหวัดพัทลุงด้วยวิธีต่างๆ เช่น ทางหลวง เป็นต้น (ภาพผนวกที่ ช-12)

ภาพผนวกที่ ช-12 เมนูการเดินทาง

3.4 เมนูลัดที่ 4 OTOF

เมื่อผู้ใช้งาน กดเมนูลัด “OTOF” แอปพลิเคชันจะปรากฏข้อมูลผลิตภัณฑ์ OTOF ที่ขึ้นชื่อของ จังหวัดพัทลุง เช่น ข้าวสังข์หยด เป็นต้น (ภาพผนวกที่ ซ-13)

ภาพผนวกที่ ซ-13 เมนู OTOF

3.5 เมนูลัดที่ 5 ของดีเมืองพัทลุง

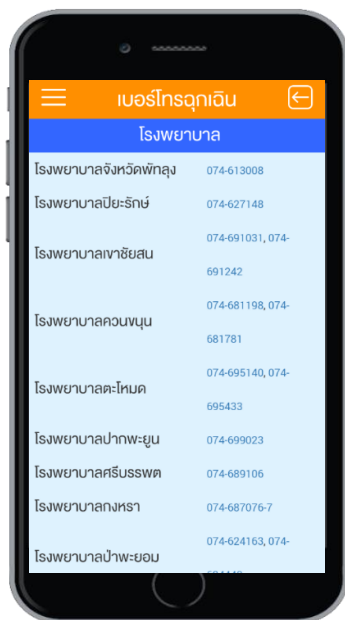
เมื่อผู้ใช้งาน กดเมนูลัด “ของดีเมืองพัทลุง” แอปพลิเคชันจะปรากฏของดีเมืองพัทลุง ทั้งของกิน ของใช้ หรือสถานที่ห้ามพลาดต่างๆ เช่น ข้าวสังข์หยดคั่ว,ร้านขนมหวานป้ากี้, ไหว้พระสี่มุมเมือง เป็นต้น (ภาพผนวกที่ ซ-14)

ภาพผนวกที่ ซ-14

3.6 เมนูลัดที่ 6 เบอร์โทรฉุกเฉิน

เมื่อผู้ใช้งาน กดเมนูลัด “เบอร์โทรฉุกเฉิน” แอปพลิเคชันจะปรากฏข้อมูลเบอร์โทรสำหรับติดต่อเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน เช่น โรงพยาบาลและสถานีตำรวจ เป็นต้น หากผู้ใช้งานต้องการติดต่อฉุกเฉินสามารถกดที่เบอร์โทรฉุกเฉินที่ต้องการ จากนั้นแอปพลิเคชันจะโทรออกโดยอัตโนมัติ (ภาพผนวกที่ ช-15)

ภาพผนวกที่ ช-15

3.7 เมนูลัดที่ 7 เกี่ยวกับเรา

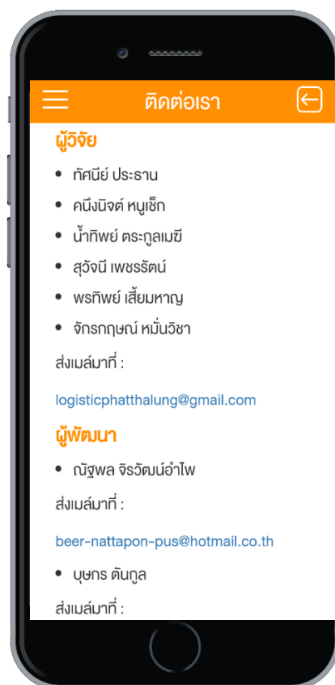
เมื่อผู้ใช้งาน กดเมนูลัด “เกี่ยวกับเรา” แอปพลิเคชันจะปรากฏข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับแอปพลิเคชัน Phatthalung Tour (ภาพผนวกที่ ช-16)

ภาพผนวกที่ ช-16

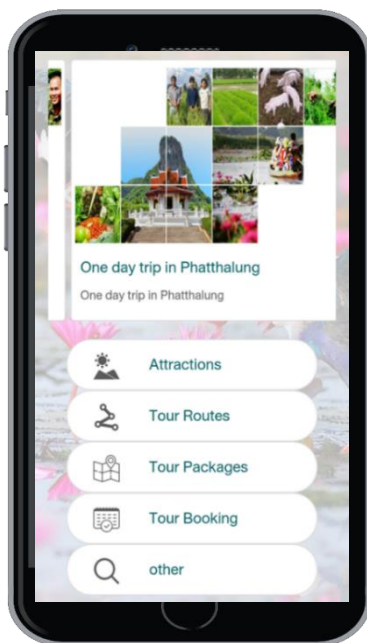
3.8 เมนูลัดที่ 8 ติดต่อเรา

เมื่อผู้ใช้งาน กดเมนูลัด“ติดต่อเรา”แอปพลิเคชันจะปรากฏข้อมูลชื่อและอีเมลติดต่อของผู้ที่เกี่ยวข้องกับแอปพลิเคชัน หากผู้ใช้งานต้องการติดต่อเรา สามารถกดที่อีเมลที่ต้องการ จากนั้นแอปพลิเคชันจะปรากฏหน้าเขียนอีเมลโดยอัตโนมัติ (ภาพผนวกที่ ช-16)

ภาพผนวกที่ ช-17

3.9 เมนูลัดที่ 9 เปลี่ยนภาษา เมื่อผู้ใช้งาน กดเมนูลัด “เปลี่ยนภาษา” ข้อมูลที่ปรากฏในแอปพลิเคชัน จะเปลี่ยนจากภาษาที่แสดงปัจจุบันเป็นอีกภาษาหนึ่งที่แอปพลิเคชันรองรับการใช้งาน (ภาพผนวกที่ ช-16)

ภาพผนวกที่ ช-18

ภาคผนวก ณ

รายชื่อหน่วยงานและสถานประกอบการที่ร่วมกิจกรรมวิจัย

รายชื่อหน่วยงานและสถานประกอบการที่ร่วมกิจกรรมวิจัย

ลำดับ	รายชื่อ	ที่อยู่	เบอร์โทร
1	Westland Camp รีสอร์ท	ตำบลพนางตุง อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง 93150	086-953-9914
2	บ้านต้นลำพู รีสอร์ท	ตำบลปากประ อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง 93150	099-121-8942
3	ซานไม้ชายเล รีสอร์ท	26 ม 4 ตำบลพนางตุง อำเภอ กวนขนุน จังหวัดพัทลุง 93150	081-638-5966
4	ร้านอาหารทิวทัศน์	201 ม.1 ตำบลจองถนน อำเภอ เขาชัยสน จังหวัดพัทลุง 90270	074-675536-7
5	ร้านอาหาร Rout41	ตำบลพนมวงค์ อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง 93110	081-445-9077
6	ร้านอาหาร Buem cuisine	186 หมู่ 15 อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง 93110	095-941-9935
7	ร้านอาหารโกเมด	17 หมู่ 3 ตำบลหนองธง อำเภอ ป่าบอน จังหวัดพัทลุง 93170	082-889-7898
8	ร้านอาหารกำนันมีคอฟฟี่เฮาส์	327 ตำบลโตนดด้วน อำเภอกวน ขนุน จังหวัดพัทลุง 93110	093-109-8282
9	ร้านอาหารกาแฟสดบ้านไม้	65/1 หมู่ที่ 6 ตำบลวังใหม่ อำเภอ ป่าบอน จังหวัดพัทลุง 93170	092-641-5293
10	แหล่งท่องเที่ยววนาโปแก	456 หมู่ที่ 6 ตำบลมะกอกเหนือ อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง 93150	062-591-6632
11	แหล่งท่องเที่ยวสวนไฟขวัญใจ	ตำบลโตนดด้วน อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง 93110	081-7668049
12	แหล่งท่องเที่ยวอุทยานนกน้ำทะเลน้อย	ตำบลพนางตุง อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง 93150	094-801-0923
13	แหล่งท่องเที่ยวตลาดกรีนมั่งมั่ง แบบไทย	189 หมู่ 8 ถนนเพชรเกษม ตำบล ท่ามิหรำ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง 93000	0-7461-0986

ลำดับ	รายชื่อ	ที่อยู่	เบอร์โทร
14	แหล่งท่องเที่ยววัดเขียนบางแก้ว	หมู่ที่ 4 ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง 93130	096-636-8143
15	แหล่งท่องเที่ยววังเจ้าเมืองพัทลุง	หมู่ที่ 4 ตำบลลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง 93000	098-040-8567
16	แหล่งท่องเที่ยวหาดแสนสุขลำปำ	ตำบลลำปำ เขตเทศบาลเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง 93000	0-7461-3409
17	แหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำปากพล/เกาะกระ/มะขาม 200 ปี	ตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง 93140	0-7467-3800
18	แหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน/ธารน้ำเย็น	หมู่ที่ 3 ตำบลเขาชัย อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง	0-7469-1590
19	กระจุยวรรณโฮมสเตย์	เลขที่ 152 หมู่ที่ 10 ตำบลพนางตุง อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง 93150	0-7461-0415
20	องค์การบริหารเทศบาลตำบลทะเลน้อย	100 หมู่ที่ 4 ต.ทะเลน้อย อ.ควนขนุน จ.พัทลุง 93150	093-7585117
21	องค์การบริหารส่วนตำบลลำปำ	หมู่ที่ 3 ตำบลลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง 93000	084-963-7334
22	องค์การบริหารเทศบาลตำบลจองถนน	131, อาคารสำนักงานเทศบาลตำบลจองถนน ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง 93130	089-595-2585
23	องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน	815 หมู่ที่ 3 ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง 93130	082-260-4478
24	องค์การบริหารเทศบาลตำบลนาปะขอ	หมู่ที่ 5 ตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง 93140	085-905-4139
25	การท่องเที่ยวและการกีฬาจังหวัดพัทลุง	สนามกีฬาากลางจังหวัด ถนนเอเชีย ตำบลเขาเจ็ยก อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง 93000	089-597-4789

ลำดับ	รายชื่อ	ที่อยู่	เบอร์โทร
26	ประชาสัมพันธ์จังหวัดพัทลุง	ศาลากลางจังหวัดพัทลุง ถนนรา เมศวร์ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัด พัทลุง 93000	0-7461-3409
27	เทศบาลเมืองพัทลุง	เลขที่ 49 ถนนสุรินทร์ ตำบลคูหา สวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัด พัทลุง 93000	0-7461-3007
28	สำนักงานสถิติจังหวัดพัทลุง	ศาลากลางจังหวัดหลังเก่า ชั้น 1 ตำบลคูหาสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง 93000	0-7461-3181
29	สำนักงานจังหวัดพัทลุง	ศาลากลางจังหวัดพัทลุง ถนนรา เมศวร์ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัด พัทลุง 93000	0-7461-3409

ภาคผนวก ญ

ประวัตินักวิจัย

หัวหน้าโครงการ

รองศาสตราจารย์ทัศนีย์ ประธาน

ASSoc.TASANEE PRATAN

ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก

125/502 ถ.พลพิชัย ต.คอหงส์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

โทร 074 200300 ต่อ 220 โทรศัพท์มือถือ 0862868635

e-mail : tasanee@hu.ac.th

ประวัติการศึกษา

การศึกษามหาบัณฑิต(กศ.ม) สาขาการวัดผลการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.บ) สาขาวิชาคณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ

การวิจัย/สถิติ/การประเมิน และการประกันคุณภาพ

ผู้ร่วมวิจัย

1.ดร.คณินจิตต์ หนูเช็ก

Dr.Khanungnit Hnuchek

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีกและแฟรนไชส์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เลขที่ 125/502 ถ.พลพิชัย ต.คอหงส์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

โทรศัพท์ที่ทำงาน 074-200-300 ต่อ 611 โทรศัพท์มือถือ 090-226-2894 โทรสาร 074-200-308

Email-address : khanungnit@hu.ac.th

ประวัติการศึกษา

ปริญญาเอก Doctor of Business Administration, University Sains Malaysia

ปริญญาโท บธ.ม. การตลาด มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปริญญาตรี บธ.บ. การเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ

การตลาด / ธุรกิจค้าปลีกและแฟรนไชส์

2.ดร. น้ำทิพย์ ตระกูลเมธี

Dr. Numtip Trakulmaykee

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90112

โทรศัพท์ที่ทำงาน 0-7428-8667 โทรศัพท์มือถือ 065-860-7480 โทรสาร 0-7428-8697

E-mail : numtip.t@psu.ac.th

ประวัติการศึกษา

ปริญญาเอก Computer Sciences, Universiti Sains Malaysia (USM)

ปริญญาโท สาขาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ (MIT) มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ (MBA) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปริญญาตรี สาขาคณิตศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ

การวิเคราะห์ทางสถิติเชิงปริมาณด้วย SPSS, SmartPLS และ WarpPLS

สถิติและวิธีการทำวิจัย (Research and Methodology)

การจัดการการท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวัจน์ เพชรรัตน์

Assist.Prof.Suwatchanee Petcharat

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก

สถานที่ติดต่อ 125/502 ถ.พลพิชัย ต.คอหงส์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

โทรศัพท์ที่ทำงาน 074-200-300#611 โทรศัพท์มือถือ 089-893-3610 โทรสาร 074-200-308

Email-address : suwatchanee@hu.ac.th

ประวัติการศึกษา

ปริญญาโท วท.ม. เศรษฐศาสตร์เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปริญญาตรี วท.บ. เศรษฐศาสตร์เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ

เศรษฐศาสตร์ / เศรษฐศาสตร์เกษตร

4.นางสาวพรทิพย์ เสี่ยมหาญ

Miss.Porntip Seamhan

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เลขที่ 125/502 ถ.พลพิชัย ต.คอหงส์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

โทรศัพท์ที่ทำงาน 074-200-300 ต่อ 624 โทรศัพท์มือถือ 086-533-5516 โทรสาร 074-200-308

Email-address : porntip@hu.ac.th

ประวัติการศึกษา

ปริญญาโท บธ.ม. การเงินการธนาคาร มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ปริญญาตรี บธ.บ. การเงินการธนาคาร มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ

การเงิน/ภาษี

5.นายจักรกฤษณ์ หมั่นวิชา

Mr.Jakkrit Manwicha

ตำแหน่งปัจจุบัน

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ 125/502 ถ.พลพิชัย ต.คอหงส์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

โทรศัพท์ที่ทำงาน 074-200-300 ต่อ 175 โทรศัพท์มือถือ 084-1985-480 โทรสาร 074-200-308

Email-address : Jakkrit@hu.ac.th

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ

เทคโนโลยีสารสนเทศ / E-Commerce